

ਜੀ ਤੇ ਚੱਲ ਹਾਰੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦਾ ਲਿਖਤਾ ਹੋਲਾ
ਵੇਗਾ ਉਹੋਰੀ ਦਾ ਮਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਗਾ

ਮਮਰਨਾ ਬਬੀ ਦੇ

ਜਿਹਨੂੰ ਵਾਰਸ ਸਾਹ ਦੀ ਹੀਰ ਤੋਂ

ਰਚਿਆ

ਮਮਰਨਾ ਬਬੀ ਦੇ

ਮੁਨਸਿਫ

ਸੰਨ ੧੯੦੦

ਅਮਰਪ੍ਰੇਸ਼ ਪਿੰਡ ਦਾਦਨਾਂ ਵਿਚ ਲਾਲਾ ਲਖਮੀ ਦਾਸ
ਕਪੂਰਮਾਲ ਕਛਾਪਾ ਅਰਦੀਆਂ ਅਖੀਂ ਹੇਠ ਛੱਪੀ ॥ + ॥

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library has been created with the approval and personal blessings of Sri Satguru Uday Singh Ji. You can easily access the wealth of teaching, learning and research materials on Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library online, which until now have only been available to a handful of scholars and researchers.

This new Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library allows school children, students, researchers and armchair scholars anywhere in the world at any time to study and learn from the original documents.

As well as opening access to our historical pieces of world heritage, digitisation ensures the long-term protection and conservation of these fragile treasures. This is a significant milestone in the development of the Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library, but it is just a first step on a long road.

Please join with us in this remarkable transformation of the Library. You can share your books, magazines, pamphlets, photos, music, videos etc. This will ensure they are preserved for generations to come. Each item will be fully acknowledged.

To continue this work, we need your help

Your generous contribution and help will ensure that an ever-growing number of the Library's collections are conserved and digitised, and are made available to students, scholars, and readers the world over. The Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library collection is growing day by day and some rare and priceless books/magazines/manuscripts and other items have already been digitised.

We would like to thank all the contributors who have kindly provided items from their collections. This is appreciated by us now and many readers in the future.

Contact Details

For further information - please contact

Email: NamdhariElibrary@gmail.com

www.satsang.com

ਮੁੱਖ ਪੱਤਰਾ

ਦੇਸੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਤਾਈਂ ਅਸੀਂ ਵਧਦੇ ਫੁਲਦੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ ਦੇ ਗਾਜ਼ੀ ਰੋਗੇ ਹੋਏ ਸੁਫ਼ਨੇ ਦੀ
 ਗੱਲ ਹੈ ਸਾਡੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਉਰਦੂ ਹੈ ਨ ਹਿੰਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿਚ ਅਰਬੀ ਫ਼ਾਰਸੀ - ਇਹ ਦੋ
 ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਬਦ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਖਲੋਈ ਸਾਡੀ ਸਾਡੀ ਸਾਡੀ
 ਸਾਡੀ ਦੇਸੀ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ ਜੋ ਅਰਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਿਲੀ ਦੀ
 ਕਮਿਸ਼ਨਰੀ ਛੱਡਕੇ ਬੋਲਦੀ ਹੈ - ਬੰਗਾਲੀਆਂ ਨੇ ਅਪਣੀ ਦੇਸੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹੇ ਵਧਾਇਆ
 ਫੁਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਥੋਂ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰਹੱਦਿਆਂ
 ਮਰਹੱਦੀ ਮੱਧ ਦੇਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅੰਨ੍ਹੇ ਤਾਈਂ ਕਿਏਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੋਰ
 ਬੋਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਸੀ ਬੋਲੀ ਹੋ ਗਈ ਫ਼ਾਰਸੀ ਉਰਦੂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ - ਇਕ ਉੱਤਰ
 ਪੱਛਮ ਤੇ ਦੂਜਾ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਅਪਣੀ ਦੇਸੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਵਧਣ ਫੁਲਣ ਵਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅੰਸ ਲਈ
 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਧੀ ਫੁੱਲੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੰਗਾਲ ਤੇ ਬਮਬਈ ਦੇਸ ਵਿਚ - ਮੰਗੋ ਕੋਈ ਕੋਈ ਮਿੱਤਰ
 ਏਹ ਕੋਹਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਬੰਗਾਲੀਆਂ ਮਦਰਾਸੀਆਂ ਮਰਹੱਦਿਆਂ ਮੱਧ ਦੇਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਸਾਨੂੰ
 ਏਹ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲੀ ਜੋ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਵਧਾਇਆ
 ਜਾਵੇ ਮੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬੋਲੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਏਹੋ ਜਿਹੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖੀ ਜਾਵੇ
 ਤਿਵੇਂ ਈ ਬੋਲੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਇਕ ਬੋਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਚੁੱਕਣ ਚੁੱਕਣ ਏਹ ਨਾ ਬੋਲੇ
 ਕਿ ਨਾ ਮਨ ਤੇਲ ਕੱਠੇ ਹੋਵੇ ਨਾ ਰਾਧਕਾਂ ਨਾ ਚੋ - ਹਿੰਦੀ ਬੋਲੀ ਮੈਂ ਕੋਹ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਓਨੀ ਅੱਖੀ ਹੈ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਰਦੂ ਫੇਰ ਕਰਨ ਉਰਦੂ ਛੱਡਕੇ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਜਾਵੇ ॥ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਉਰਦੂ ਨੂੰ ਗੱਡ ਮੱਡ ਕਰਕੇ
 ਲਿਖਣਾ ਅਧਿਕ ਉੱਤਰ ਅਧਿਕ ਬਦੇਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਹੌਂ ਤੇ ਦੇਹਾਂ ਦਾ ਸੁਆਦ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਸਭ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਹੀ ਹੈ ਸਭ ਦੇ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ॥
 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਚਰਜ ਨਹੀਂ ਕਿਹੋਰ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿਚ
 ਨਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ - ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਪੁੱਜਕੇ ਪ੍ਰੀਤ ਹੈ ਅੰਸ ਲਈ ਅਸਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਏਹ
 ਬੋਲੀ ਕੋਈ ਵੇਲ ਵਾਂਗੋ ਵਧੂ ਫੁੱਲਦੀ ॥ ਏਹ ਧਿਆਨ ਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਪਰੋਜਨ ਬੋਲੀ
 ਨਾਲ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਸਰੂਪ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਜੇ ਚਾਹੇ ਫ਼ਾਰਸੀ ਜੇ ਚਾਹੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਜੇ ਚਾਹੇ
 ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਅਖਰਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਜੇ ਸੁਧਵਾਨਾਂ ਨੇ ਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਫੇਰ ਜੇਹੜੇ ਅਖਰ ਸੇਖੇ

ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਚੁਰਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਮੈਂ ਪਿਛੇ ਕੈਹ ਆਇਆ ਹਾਂ ਉਸੇ ਤੋਂ ਏਹ ਨਿਕਲ ਵਾ ਹੈ
 ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਫੁਲਾਇਆ ਸਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਧਰਮ ਹੈ ॥ ਅਦਰਸਿਆਂ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਲ
 ਉਰਦੂ ਦਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਕਚੇਰੀ ਦੀ ਬੋਲੀ ਉਰਦੂ ਹੈ ਪਰ ਏਹ ਦਾ
 ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕੋ ਪੜ੍ਹੇ ਬਹੁਤੇ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਉਰਦੂ ਵਿਚ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅੰਸ ਲਈ
 ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਚੇਰੀ ਦੀ ਬੋਲੀ ਉਰਦੂ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਲਿਖਾਈ
 ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕਰਨ ਲਗੇ ਗਏ ਫੇਰ ਸਰਕਾਰ ਭੀ ਕਚੇਰੀ ਦੀ ਬੋਲੀ ਉਰਦੂ ਹਟਾ ਕੇ
 ਪੰਜਾਬੀ ਕਰ ਦਿਉ ਜਿਵੇਂ ਬੰਗਾਲੇ ਵਿਚ ਬੰਗਾਲੀ ਬਮਬਈ ਦੇਸ ਵਿਚ ਮਰਹੱਟੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਹੈ
 ਪਹਿਲੇ ਮੈਂ ਆਪ ਫੁੱਲਾ ਰਿਹਾ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਰਦੂ ਸਾਡੀ ਦੇਸੀ ਬੋਲੀ ਹੈ ਉਰਦੂ ਵਿਚ ਬਾਲਮੀਕੀ
 ਰਾਮਾਇਣ ਨੂੰ ਉਲਟਣ ਲਗਾ ਇਕ ਦਿਨ ਜਦ ਮੈਂ ਗਰੀਫ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਲਮੀਕੀ ਰਾਮਾਇਣ ਦੀਆਂ
 ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਬੋਤਾਂ ਉਰਦੂ ਵਿਚ ਉਲਟਾ ਰਿਹਾ ਸੀ + + +

"Now Lakhohman, thou these fiends shall

Man-eaters, foul of mind
 Before my mortal weapon flee
 Like clouds before the wind"

ਯੇਹ ਮਰਦੁਮ ਖੋਰੇ ਕਜ ਬਾਤਿਨ ਕਰੇਂਗੇ ਰਮ ਅਭੀ ਲਛਮਾਨ

ਮੇਰੇ ਸੱਫਾ ਕਿਨਾਵਕ ਕੇ ਮੁਕਾਬਿਲ ਠੇਹਰੇ ਕਬ ਦੁਸ਼ਮਨ

ਚਲੇ ਹੈ ਬਾਦਿ ਸਰਸਰ ਜਬ ਕਭੀ ਤੁਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ

ਕਿ ਆਬੋ ਭਾਗਨਾਂ ਉਸਕੇ ਯਹੀ ਬਾਦਲ ਕਾ ਹੈ ਸੇਵਾ

ਮੈਂ ਨੂੰ ਅਚਨਚੇਤ ਏਹ ਭਾਸਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਮੈਂ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੋਂ ਏਹ ਤਾਂ ਜਲੇ ਖਟੇ ਨੂੰ
 ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪੋਥੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਪੋਥੀ ਠਪ ਦਿੱਤੀ ਪੰਜਾਬੀ
 ਸਿਖਲਦੀ ਚੋਂ ਪਲਗ ਗਈ ॥ ਏਹ ਗੱਲ ੧੦ ਮਾਘ ਸੰਮਤ ੧੯੫੪ ਦੀ ਹੈ ਸਿੱਖਲਦਾ ਸਬਦ ਜਾਣ
 ਬੁਝਕੇ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਕੰਨ ਕਿ ਸਚ ਪੁੱਛੋ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਮੇਰਾ ਜਮਨੇਂ ਭੁੱਬੀ ਗਾ ਜਿਲਾ ਜਲੇ ਧਰ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਨੂੰ
 ਕੁਝ ਨਾਂ ਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਭਿਦੀ ਮੈਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਬ ਜਿਥੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਨੌਕਰ ਸੀ ਗਿਆ
 ਤੇਲਖ ਨਹਿ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਰਿਹਾ ਉਥੇ ਹੀ ਬੀ. ਏ. ਆਸਕੀਤਾ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਏ

ਰਸਮ ੩ ਪੰਡਿਤ ਬੇਰਾਜ ਕਾਪੀ ਨਰੈਸ ਅਮਰਪ੍ਰੇਸ ਪਿੰਡ ਦਾ ਵਨਖਾਂ ਕੋਟ ਸੁਲਤਾਨ ਤਰੀਖ ੨੩ ਅਪਰੈਲ ਸੰਨ ੧੯੦੦

ਕੀਤੀ ਪਰ ਸਦਾ ਮੇਰਾ ਵਾਹ ਉਰਦੂ ਨਾਲ ਈ ਏਥੇ ਭੀਰਿਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਲਈ ਮੈਂਨੂੰ ਬੜਾ ਉਦਮ
 ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਕੋਈ ਪੋਥੀ ਮੈਂਨੂੰ ਦੇਹੇ ਜਹੀ ਨ ਦਿੱਸੀ ਕਿ ਜਿਹਦੇ ਵਿਚ ਠੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਹੋਵੇ ਬਿਨਾਂ
 ਵਾਰਸਸਾਹ ਦੀ ਹੀਰਦੇ ਕਿੱਜੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਮੇਰੀ ਆਸ ਪੂਰੀ ਕਰਦੀ ਸੀ ਵਾਰਸਸਾਹ ਦੀ ਹੀਰ ਨੂੰ
 ਪੜ੍ਹਕੇ ਮੈਂ ਚਿਸਤੋਂ ਹੀਰ ਗਾਂਡਾ ਨਾ ਦਕ ਜੇਲਗ ਭੁਗਸਵਾਸੈ ਪੱਨਿ ~~ਭੁਗਸਵਾਸੈ~~ ਜੋਥੀ ਵਿਚਰ ਚਿਅ
 ਤੇ ਨਾਲੇ ਦੇਸੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਵਧਾਇਣ ਫੁਲਾਇਣ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਚਲਾਇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪੋਥੀਆਂ ਭੀ
 ਬਣਾਈਆਂ ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਕਰਲ (ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ) ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥਾਵਲੀ ॥
 (ਉਕਸਨਰੀ) ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਲ - ਜੋਤਸ਼ ਵਿਦਿਆ ਤੇ ਅਮਰਗਾਟਕਾ ਛੇਕੜਲੀ ਪੋਥੀ ਵਿਚ
 ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫਾਰਸੀ ਉਰਦੂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਬੁਧਵਾਨ ਲਿਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਸੁੰਦਰ ਤੇ
 ਮੋਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੈਂਤਾਂ ਜਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਠੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਉਲਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
 ਦੇਹ ਪੋਥੀ ਅਮਰਗਾਟਕੇ ਦਾ ਓਹ ਭਾਗ ਹੈ ਜੋ ਫਾਰਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਉਲਟਾਈ ਗਈ ਹੈ
 ਤੇ ਰੈਂਹਦੇ ਭਾਗ ਦੇਹਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਛਪਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਦੇਨੂੰ ਪੋਥੀਆਂ ਤੇ ਤੋਹਰਾਂ ਹੋਰਾਂ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਲਿਖਣ ਦੀ ਮੇਰੀ ਨੀਤ ਪੈ ਸੇਹ ਵਿਖਾਲਿਆ ਜਾਊ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਕੀ ਕੁਝ ਧਹਿਲੇ ਦੀ ਹੈ ਤੇ
 ਉਦਮ ਨਾਲ ਕੀ ਕੁਝ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਸਜਣਾਂ ਅੱਗੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ
 ਭੁੱਲ ਚੁਕ ਮੇਰੇ ਅਨਜਾਨ ਪੁਣੇ ਤੇ ਹੋਈ ਹੋਏ ਮੈਂਨੂੰ ਦੱਸਕੇ ਅਪਣੀ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨ

ੴ ਨਵੇ ਬਰਸੰਨ ੧੯੦੦ ਅਮਰਨਾਥ

ਅਮਰ ਪੜਕਾ

ਜੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਵਨਖਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਪੰਦਰਵੀਂ ਨੂੰ ਛਪਦਾ ਹੈ
 ਰਜਿਸਟਰ ਨੰਬਰ * ਅੰਮਲ ੧੬੦

ਮੁੱਲ ੧ ਨੰਬਰ

ਮੈਂ ਨੇ ਜਰ - ਲਾਲਾ ਬਾਸੀਰਾਮ ਜੀ ਹੋਰ ਨਾਓ ਰੁਪਈਏ ਤੇ ਲਿਖਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀਆਂ ਫਾਰਸੀਆਂ

ਪੜਕਾ ਸੇਹੂ - ਪੰਡਿਤ ਕੁਲਾਨਾਥ ਬੈਰਿਸਟਰ

ਲਿਖਤਾਂ ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ - ਅੰਮਲੇ ਬੀਏ ਵਕੀਲ ਤੇ ਹੋਰ ਹੋਰ

ਚੰਦਾ - ਵਰ੍ਹੇ ਦਾ ਸਭਲਾ ਕੋਲ ਇੱਕੋ ਜੇਹਾ ਤੇ ਅਗੇਤਾ * ਡਾਕ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਖਰਾ ੭ ਡਾਕ ਦੇ ਖਰਚ ਸਮੇਤ

ਇਕ ਪੜਕਾ ਮੁੱਲ ੭ ॥

ਪਿੱਛੋਂ ਦੁਲਾ

ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ ਨਾਟਕ

ਪਹਿਲਾ ਅੰਕ
ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਘਰ

ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰਾਵੀ
ਅੰਦਰ ਰਾਂਝਾ ਤੇ ਕੁਰਜਾਈਆਂ

ਕੁਰਜਾਈਆਂ

ਮੂੰਹ ਚੰਦ ਜੇ ਆਰਸੀ ਨਾਲ ਵੇਖੇ ਆਖ ਚਿਸਨੇਂ ਕੀ ਹਲ ਵਾਹੁਨਾ
ਪਿੰਡਾ ਪਾਲ ਕੇ ਚੋਪੜੇ ਪਟੇ ਜੀਹਨੇਂ ਕਿਸੇ ਰੱਨ ਕੀ ਚਿਸ ਤੋਂ ਚਾਹੁਨਾ
ਜੇਹਨਾ ਬੁੱਢੇ ਸ਼ੁਗੜੇ ਕਰੇ ਮੁੰਡਾ ਚਿਸ ਮੂਲ ਨ ਤੇਰੂ ਨਿਬਾਹੁਨਾ
ਲੋਕੀ ਕਹੇ ਕੀ ਜਾਨੀਏਂ ਏਹ ਨਾਨਾ ਬੋਝੇ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਪਰਾਹੁਨਾ
ਸਕੇ ਕੁਰਾਈਆਂ ਨਾਲ ਵਿਛੋੜ ਮੈਨੂੰ ਥੋੜਾ ਵਿੱਚ ਕਲੇਜੇ ਦੇ ਪੇੜਿਆਂ
ਅਸੀਂ ਕੁਰਾਈ ਸੇ ਜਾਨ ਤੇ ਜਿਗਰ ਅਠੇ ਵੇਖੇ ਵਖ ਈ ਤੁਸਾਂ ਨਿਖੇੜਿਆ

ਰਾਂਝਾ

ਕੁਰਜਾਈਆਂ

ਕਰੇ ਆਕੜਾਂ ਖਾਇਕੇ ਦੁੱਧ ਚਾਵਲ ਏਹ ਰੱਜ ਕੇ ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਮਸਤੀਆਂ
ਘੋਰੇ ਨਿਕਲੇਂ ਤੇ ਪਿਆ ਮਰੇਂ ਕੁੱਖਾ ਸੁਰੂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਬੁਲ ਖਰ ਮਸਤੀਆਂ
ਤੁਸੀਂ ਛੁੱਤਰੇ ਮਰਦ ਬਨਾ ਦਿੱਤੇ ਸਪ ਰਸੀਆਂ ਦੇ ਕਰੇ ਡਾਰੀਓ
ਰਾਜੇ ਬੋਜ ਦੇ ਮੁਖਲਗਾਮ ਦੇ ਕੇ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਓ ਟੋਏ ਹਾਰੀਓ

ਰਾਂਝਾ

ਕੁਰਜਾਈਆਂ

ਬਸ ਚੁਪ ਕਰ ਗੁੰਝਿਆ ਮੁੰਡਿਆ ਦੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਕਤਾਂ ਚਾਈਆਂ
ਅਸੀਂ ਸੁਰਮ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਡੁਬ ਮਰੀਏ ਸਾਡੇ ਕੁਰਾਈਆਂ ਕਹੀਆਂ ਬਨਾਈਆਂ
ਸਾਨੂੰ ਛੋੜਿਆ ਕਿਤੇ ਨ ਬੋਹਨ ਜੇਗੇ ਲੀਕਾਂ ਪੁੱਜ ਕੇ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਲਾਈਆਂ
ਘੋਰੇ ਘਰੀਂ ਫਿਚਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਕਹੀਆਂ ਫਾਹੀਆਂ ਖਾਈਆਂ
ਮੂੰਹ ਬੁਰਾ ਦਿਸੇ ਤੇਰਾ ਭਾਬੀਏ ਨੀਂ ਜੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਪਤੰਗ ਕੰਨੁ ਸਾਡੀਆਂ

ਰਾਂਝਾ

ਕੁਰਜਾਈਆਂ

ਸਿੱਖੀ ਹੋਇਕੇ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾ ਜਟਾ ਆਕਾਸਨੂੰ ਐਡੀਆਂ ਚਾਈਆਂ
ਤੇਰੀਆਂ ਹੋਨ ਗਲਾਂ ਪਨ ਘਾਟ ਉੱਤੇ ਧਮਾਂ ਤਿੱਜਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ
ਘਰ ਬਾਰ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਖੁਆਰ ਹੋਈਆਂ ਸ਼ੇਕਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਈਆਂ
ਲਟਾਂ ਕੁੰਝੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਨਾਗ ਕਾਲੇ ਜੇਕਾਂ ਹਿਕ ਤੇ ਆਫ ਬਹਾਈਆਂ
ਮੁੱਲੇ ਮੇਰੀਓ ਭਾਬੀਓ ਵੇਰਨੇਂ ਨੀਂ ਬੋਲੇ ਬੋਲ ਕੋਈ ਲਜ ਤੇ ਸੁਰਮ ਦੇ

ਰਾਂਝਾ

ਕੁਰਜਾਈਆਂ

ਏਹ ਜਗ ਐ ਸੁਫਨੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸਾਰੀ ਐਵੇਂ ਲੋਕ ਫਿਰਦੇ ਪਏ ਸੁਰਮ ਦੇ
ਅਠ ਖੇਲਿਆ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨਿਆਂ ਦੇ ਬੁੱਕਾਂ ਮੋਢਿਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਸੁਟਨਾਂ
ਵਾਂਡ ਐਹਿਦੀਆਂ ਦੁਸਨਾਂ ਲਾ ਬੋਹਦਾ ਕੁਸ਼ਕਮ ਨ ਕਾਜ ਨ ਖਟਨਾਂ
ਕਮ ਕਰੇ ਨਹੀਓ ਅਛਾ ਖਾਏ ਪਹਿਨੇਂ ਜੜ੍ਹ ਅਪਣੇ ਬਾਪ ਦੀ ਪਟਨਾਂ
ਮੀਆਂ ਬੁੱਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਰੋਹਨ ਡੁਬੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖ ਕੀ ਖਟਨਾਂ ਵਟਨਾਂ

੧੧) ਨਾਟਕ ਦੇਹਿ ਸੇਵਾ ਨਾਓ ਐ ਜਿਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸ਼੍ਰਾਵੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਐਂ ਤੇ ਜਿਹਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਐਕਟ
ਕਹਿੰਦੇ ਐਂ ਏਹ ਸੁਬਰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦਾ ਐ (੨) ਜਿਹਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੀਨ ਕਹਿੰਦੇ ਐਂ (੩) ਚੋਭਿਆ ਐ (੪)
ਚੁੜਾਂ ਦਾ ਨਰ (੫) ਸ਼ੁਗੜੇ ਲਾਏ ਐਂ (੬) ਅੱਤ ਚੁੱਕੀ ਐ (੭) ਘਾਟ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਖਾਥੇ ਖਾਈ ਲਗਾਓ ਐ (੮)
ਤੀਖੀਆਂ ਦਾ ਕੱਠ ਕੁਤਨ ਲਈ (੯) ਕੁੰਡਲਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਮੇਰੀ ਦਾਰ (੧੦) ਜੇਹੜੇ ਟੋਢੇ ਬਾਂਕੇ ਹੁੰਦੇ ਐਂ ਓਹ ਚਲਦੇ

ਸੁਰਮ ਦੇ
ਕੰਨੁ ਸਾਡੀਆਂ

ਰਾਂਝਾ ਕੁਲਗਏ ਆਂ ਵਡੇ ਆਂ ਆਫ਼ ਵੇਹਣੇ ਸਾਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਲੈ ਡਾਰੀਏ ਵਾਸਤਾ ਦੀ
 ਜੱਥੇ ਤੇਰਿਓ ਦੇਸ ਮੈਂ ਛੁੱਡੇ ਆਂ ਰਖ ਲਈਂ ਹੋਸ ਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾ ਦੀ
 ਕੁਰਜਾਈਆਂ ਅਸੀਂ ਮੂਲ ਨ ਤੈਨੂੰ ਵਿਆਹੇਨਾ ਦੇਂ ਜਾ ਹੀਰ ਸਿਜਾਲਾਂ ਦੀ ਵਿਆਹ ਲਜਾਵੀਂ
 ਤੈਨੂੰ ਵਲੈ ਐ ਰਨਾਂ ਵਿਲਾਓਨੇਂ ਦਾ ਰਾਖੀ ਕੇਕਲਾਂ ਮੈਹਲ ਤੋਂ ਲਾਹ ਲਜਾਵੀਂ
 ਰਾਂਝਾ ਨਵੀਂ ਸਜਾਲਾਂ ਦੀ ਵਿਆਹ ਕੇ ਲਜਾਓਗਾ ਮੈਂ ਕੋਰੇ ਕੋਲੀਆਂ ਨ ਠੋਲੀਆਂ ਨੀਂ
 ਬਹੇ ਡਾਹ ਪੀਹਡਾਵਾਂਡ ਮੈਹਰੀਆਂ ਦੇ ਬੇਆਰੇ ਵੇਰੀਆਂ ਹੋਨ ਅਗੇ ਗੋਲੀਆਂ ਨੀਂ
 ਨਕਲਾਂ ਨਿਤ ਕੋਰੇ ਵਿਚ ਵੇਹਰੀਆਂ ਦੇ ਬੁੱਝਾਂ ਕੱਚਿਆਂ ਦੀ ਆਂਜਿਵੇਂ ਟੋਲੀਆਂ ਨੀਂ
 ਕੁਰਜਾਈਆਂ ਬਸ ਕੋਰੇ ਕੁਬੀ ਅਸੀਂ ਰਜ ਰਹੇ ਕੁਰਦਿਤੀਆਂ ਐਂ ਸਾਨੂੰ ਝੋਲੀਆਂ ਨੀਂ
 ਕੇਹਾ ਬੇਡ ਮਚਾਇਆ ਕੱਚਿਆ ਵੇ ਮੱਥਾ ਡਾਹਿਆ ਜੋਕਣਾ ਵਾਂਡ ਕੇਹਾ
 ਜਾ ਸਜਰਾ ਕਮ ਕਜੁ ਗੁ ਆਓਨਾਂ ਐਂ ਹੋ ਜਾਓਗਾ ਜੇਬਨਾਂ ਫੇਰ ਬੇਹਾ
 ਪਹਿਲਾ ਅੰਕ

ਦੂਜੀ ਝਾਕੀ
 ਆਲੇ ਏ ਆਲੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਰਾਹ

ਅੰਦਰ ਰਾਂਝਾ ਕੁਰ
 ਕੁਰਜਾਈਆਂ

ਕੁਰਾ ਅਖ ਰਾਂਝਿਆ ਕੁਕੀ ਬਨੀਂ ਤੇਰੇ ਦੇਸ ਅਪਣਾ ਛੱਡ ਸਧਾਰ ਨਹੀਂ
 ਵੀਰਾ ਅੰਬੜੀ ਜਾਇਆ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਨਾਲ ਵਜੋਗਾ ਦੇ ਮਾਰ ਨਹੀਂ
 ਏਹ ਗੋਲੀਆਂ ਅਸੀਂ ਐਂ ਨਾਸ ਤੇਰੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ
 ਕੁਈਆਂ ਬਾਝ ਨ ਮਜਲਸਾਂ ਮੋਹਦੀਆਂ ਐਂ ਅਤੇ ਕੁਈਆਂ ਬਾਝ ਬਹਾਰ ਨਹੀਂ
 ਕੁਈ ਮਰਨ ਤੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕੁਜ ਬਾਹਾਂ ਬਿਨ ਕੁਈਆਂ ਕੁਰੇ ਪਰਵਾਰ ਨਹੀਂ
 ਕੁਈ ਚੁਓਂਦੇ ਕੁਈ ਉਸਾਰਦੇ ਐਂ ਕੁਈਆਂ ਬਾਝ ਬੋਲੀ ਕੋਈ ਯਾਰ ਨਹੀਂ
 ਰਾਂਝਾ ਏਸ ਦੇਸ ਤੋਂ ਉਠਿਆ ਰਿਜਕ ਮੇਰਾ ਮੇ ਤੋਂ ਕੁਈਓ ਤੁਸੀ ਕੀ ਮੰਗਦੇਓ
 ਵੈਂਡ ਲਈ ਐ ਬਾਪਦੀ ਮਿਲਖ ਸਾਰੀ ਤੁਸੀ ਸਾਕ ਨ ਸੇਨ ਨ ਅੰਗਦੇਓ
 ਜੇਕਰ ਵਸ ਲੱਗੇ ਮਨਸੂਰ ਵਾਂਞੇ ਮੈਨੂੰ ਚਾਹਤੁ ਸੁਲੀ ਉਂਤੇ ਟੰਗਦੇਓ
 ਸਾਡੇ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਹੋ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚੋਂ ਗਲ ਕੈਹਦੇ ਐਂ ਮੁਹੱ ਨ ਸੰਗਦੇਓ
 ਕੁਰਜਾਈਆਂ ਸਾਡਾ ਆਖਿਆ ਮਨ ਤੂੰ ਰਾਂਝਿਆ ਵੇ ਅਸੀਂ ਬਾਂਦੀਆਂ ਚੋਲੀਆਂ ਮੁੱਟੀਆਂ ਐਂ
 ਰਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਲੈਨਾ ਐਂ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਜਾਓਗਾ ਅਸੀਂ ਹੀਜਤੁ ਰੱਤ ਦੇ ਚੋਲੀਆਂ ਐਂ
 ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਜੀਊ ਨਮਾਨੇਦਾ ਪਿਛੋਂ ਤੁਸੀਂ ਫੁਲਾਓਲੂ ਲਗਾਈਆਂਓ
 ਕੁਈ ਸਾਕ ਸੇ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਵਖ ਕੀਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਕ ਕੀ ਸਾਡੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂਓ

੧੧. ਏਥੇ ਪੱਠਾ ਪ੍ਰੰਨੋ ੧੨ (੨) ਸਰਦਾਰਨਾਂ (੩) ਬੇਸਰਮ (੪) ਨਹੀਂ ਐ ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਿਤਦਾ ਜੋ ਕੈਹਦਾ ਸੀ
 ਮੈਂ ਬੁਮੁਆਂ ਓਸਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੋਂ ਕਾਫਰ ਕਾਫਰ ਕੈਹਕੇ ਸੁਲੀ ਦਿਤਾ (੫) ਹਿੰਦੂ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਖਾਂਦਾ ਨੀਰ

ਅਸੀਂ ਕੇਸ਼ੁਰੇ ਰੂਪ ਕਰੂਪ ਵਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਜੋਬਨੇ ਦੀ ਨੈਂ ਵਗਦੀਆਂ ਓ
ਅਸੀਂ ਵਾਂਗ ਸੁਆਹ ਦੇ ਕੁਸਮ ਹੋਏ ਤੁਸੀਂ ਵਾਂਗ ਅੰਗਾਰੀਆਂ ਦਗਦੀਆਂ ਓ
ਸਾਨੂੰ ਭਾਬੀਓ ਏਹ ਪਰਤੀਤ ਹੋਇਆ ਤੁਸੀਂ ਠਗਨੀਆਂ ਈ ਸਾਰੇਜਗਦੀਆਂ ਓ
ਅਸੀਂ ਇਕ ਅਕੱਲਤੋਕੀ ਕਰਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੱਤ ਅਥੱਠੀਆਂ ਵਗਦੀਆਂ ਓ
ਤੀਜੀ ਸ਼ਾਕੀ ਪਹਿਲਾ ਅੰਕ (ਬਾਹਰ ਸਭੁ)
ਮਸੀਤੁ (ਅੰਦਰ ਰਾਂਝਾ ਤੇ ਲੋਕ)

ਰਾਂਝਾ ਮਸੀਤਿ ਵਿਚ ਅਕੇ ਡੇਰਾ ਲਾਉਂਦਾ ਐ ਤੇ ਵੇਖਲੀ ਵਜਾਉਂਦਾ ਐ
ਲੋਕ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਕੰਠੇ ਹੁੰਦੇ ਐ ਓਤੋਂ ਮਸੀਤੁ ਦਾ ਮੁਲਾਂ ਆਜਾਂਦਾ ਐ

ਮੁਲਾਂ

ਰਾਂਝਾ

ਮੁਲਾਂ

ਰਾਂਝਾ

ਮੁਲਾਂ

ਐਥੇ ਲੁੱਚਿਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਾਂਓ ਕੋਈ ਜਾ ਪਟੇ ਮੁਨ ਤੇ ਦੂਰ ਹੋ ਓਏ
ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਬੀ ਹਿੰਗਦੀ ਬਾਸ ਫੁਪਦੀ ਭਾਵੇਂ ਰਸਮਸੀ ਵਿਚ ਕਪੂਰਹੋ ਓਏ
ਦਾਡੀ ਸੇਖਦੀ ਕੰਮ ਸੇਤਾਨ ਵਾਲੇ ਕੋਹਾ ਗਨਿਆਂ ਜੁਆਇਆਂ ਰਾਹੀਆਂ ਨੂੰ
ਕੋਹਾ ਹਿਰਸਦਾ ਜਾਲ ਖਲਾਤਿਆ ਐ ਫੁੱਕੇ ਖਿੜਦੀਆਂ ਫੁੱਕੇ ਫਾਹੀਆਂ ਨੂੰ
ਕੁੱਤਾਂ ਅਤੇ ਫੁਕੀਰ ਪਲੀਤ ਹੋਵੇ ਨਾਲ ਦੁੱਖਿਆਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਮਾਰੀਏ ਓਏ
ਜੇਹੜਾ ਫੁੱਡ ਨਮਾਜ਼ ਤੇ ਪਟੇ ਰੱਖੇ ਲਬਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਮਾਰ ਪਛਾੜੀਏ ਓਏ
ਨੀਵਾਂ ਕੁੱਪੜਾ ਹੋਏ ਤਾਂ ਫਾੜ ਦੇਈਏ ਲਬਾਂ ਲੰਮੀਆਂ ਹੋਏ ਤਾਂ ਸਾੜੀਏ ਓਏ
ਕਰੇ ਹੁੱਜਤਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਓਹਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਚਾ ਓਜਾੜੀਏ ਓਏ
ਤੁਸੀਂ ਮੁਲਾਂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਚਲੇ-ਚਲ ਈ ਪਏ ਪੁਕਾਰਦੇ ਓ
ਬਾਸ ਹਲਵਿਆਂ ਦੀ ਖਬਰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਨਾਲ ਦੁਆਏ ਦੇ ਜਜ਼੍ਹਾ ਦੇ ਮਾਰਦੇ ਓ
ਪੇਹ ਫੁਟਣ ਤੋਂ ਅੱਗੋਂ ਈ ਓਠ ਜਾਏ ਸਿਰ ਕੱਢਕੇ ਮਸਜਦੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਏ
ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੇ ਜੇ ਵਿਚ ਮਸੀਤ ਡਿਠਾ ਲਾਵਾਂ ਚਾਰ ਚੋਬਰ ਤੇਰੇ ਮਗਰ ਸਾਏ

ਪਹਿਲਾ ਅੰਕ

ਚੌਥੀ ਸ਼ਾਕੀ

(ਬਾਹਰ ਸਭੁ)

ਦਰਯਾ ਬੇੜੀ

(ਅੰਦਰ ਰਾਂਝਾ ਲੁੱਡਨ ਸੁਬੇਲ ਤੇ ਪੂਰ)

(੧) ਮਿਲਾਓ (੨) ਫੜਦਾ ਐ ਓਹ ਪੈਂਛੀ ਜੇਹੜੇ ਖਿੜਦੇ ਐ ਤੇ ਫੁੱਡਦਾ ਐ ਓਹ ਜੇਹੜੇ ਫੁਸੇ ਹੋਏ ਐ ਏਹ
ਤੇਰੀ ਮੁਰਖ ਮੱਤ ਐ (੩) ਕੋਰਤਿਆਂ ਚਾਬਕਾਂ ਜਿਸ ਕੋਰਤੋ ਨਾਲ ਕਾਜੀ ਸਰਹੁਦੇ ਖਿਲਟ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ
ਮਾਰਦੇ ਐ ਓਸਨੂੰ ਦੁਰਾ ਕੋਹਦੇ ਐ (੪) ਓਹ ਜੀਹਦੀਆਂ ਮੁੱਠਾਂ ਨੱਕ ਦੇ ਹੇਠਾ ਲੰਮੀਆਂ ਹੋਣ (੫) ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ
ਦੀਨ ਵਿੱਚ ਗਿੱਦਿਆਂ ਤੇ ਹੇਠਾ ਲਕੌਦਾ ਕੱਪੜਾ ਰੱਖਣਾ ਮਨਾਂ ਐ (੬) ਸੁਰਾਬੇ (੭) ਜਦ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਚ
ਮਰਦਾ ਐ ਤਾਂ ਹਲਵਾ ਕੜਾਹ ਵੇਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਐ ਤੇ ਮੁਲਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਦਾ ਐ ਐਸੇ ਕਰਕੇ
ਜਦ ਮੁਲਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਮਿਲਦੀ ਐ ਓਨੂੰ ਨੂੰ ਕੜਾਹ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕ ਅਓਨ ਲਗਜਾਂਦੀ ਐ ਐਸਲਈ ਓਹ
ਦੁਆ ਕਰਦੇ ਐ ਕੋਕੋਈ ਛੇਤੀ ਮਰੇ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਹਲਵਾ ਲੱਭੇ (੮) ਹੱਟ ਕੱਟਾ ਮੋਟਾ ਰੁਚਾ

ਰਾਂਝਾ	ਮੈਂ ਫਕੀਰ ਆਂ ਪਾਰ ਲਿਆ ਬਾਬਾ ਮੈਨੂੰ ਚਾਹੁ ਲੈ ਰਬ ਦੇ ਵਾਸਤੇ	ਜੀ
ਲੁੱਡਨ	ਹੱਥ ਜੋੜਕੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਆਂ ਕਰਦਾ ਤਰਲੇ ਕਰਾਂ ਮੈਂ ਸੁਝੇ ਦੇ ਵਾਸਤੇ	ਜੀ
	ਅਸੀਂ ਰਬ ਦੀ ਜਾਣ ਦੇ ਸੁਝੀ ਜਟਾਂ ਬੋਝਾ ਠੇਹਲ ਦੇ ਲੈਂਦੇ ਵਾਸਤੇ	ਜੀ
	ਅਸਾਂ ਰਿਜ਼ਕ ਕਮਾਉਂਦੇ ਨਾਲ ਹੀਲੇ ਬੇੜੀ ਖਿੱਚਦੇ ਸਭ ਦੇ ਵਾਸਤੇ	ਜੀ
	ਐਸਾ ਖੇਲਕੇ ਧਰੋ ਜੇ ਹੱਥ ਮੇਰੇ ਗੋਦੀ ਚੁਕ ਕੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨਾਂ	ਆਂ
	ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਮੁਖਤ ਜੇ ਕੰਨ ਖਾਏ ਚੱਕ ਬੇੜੀ ਫਿਰ ਜਿਮੀ ਤੇ ਮਾਰਨਾਂ	ਆਂ
ਲੋਕ	ਤੁਲਾ ਬਨ੍ਹ ਕੇ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਰਾਂਝਾ ਪੈਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ	
ਰਾਂਝਾ	ਤੁਕੁੰ ਬਨ੍ਹ ਕੇ ਤੁਲਾ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਵਿਚ ਨਦੀ ਦੇ ਜਾਇਕੇ ਪੈਰ ਪਾਏ	
ਲੋਕ	ਆ ਵਲੋਂ ਜਾ ਮੁਰਖਾ ਭੁੱਖਨਾਂ ਮੈਂ ਜਿੰਦ ਦੇਖ ਸੁਨਾਉਂਦੀ ਲੋਹਰ ਜਾਏ	
	ਸੁਝੇ ਸਜੇ ਦੁਖੀਆਂ ਬੁਲਾ ਮਰਨਾ ਸੁਖੀ ਕੋਝ ਜੇ ਛੱਡ ਕੇ ਸੋਹਰ ਜਾਏ	
	ਹੀਲੇ ਰਿਜ਼ਕ ਬਹਾਨੇ ਮੈਤ੍ਰ ਹੁੰਦੀ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਕੋਈ ਨ ਖੈਰ ਪਾਏ	
	ਸਈਂ ਵੇਸ਼ੀ ਸੁਨਾਉਂਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਭੁੱਖ ਮਰੇਗਾ ਠੀਲ ਨ ਸਜੇ ਚਿਏ	
	ਚਾਹੁ ਮੇਢਿਆਂ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਠੇਹਲੇ ਆਂ ਕੋਈ ਜਾਨ ਤੂੰ ਢਿਲ ਨ ਸਜੇ ਚਿਏ	
	ਸਾਡੀ ਸੁਰਤ ਤੇ ਮੱਤ ਤੂੰ ਖੋਹ ਲੀਤੀ ਮਿਠੀ ਗੱਲ ਕੋਈ ਕਰ ਸਜੇ ਚਿਏ	
	ਅੱਖਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਾਂਝ ਧੀਰੀ ਛੇਰਾ ਲਾ ਬੋਹੇ ਹੱਲ ਨ ਸਜੇ ਚਿਏ	

ਲੋਕ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਕੇ ਚੱਕ ਹੀਰ ਦੇ ਪਲੀਗ ਤੇ
ਬੇੜੀ ਵਿੱਚ ਬਠਾਲ ਦੇ ਮੈਂ

ਰਾਂਝਾ	ਯਾਰੇ ਪਲੀਗ ਕੇਹਾ ਸੁਝੇ ਸੇਜ ਮੈਂ ਬੇ
ਇਕ ਜੁਆਨ	ਤੈਨੂੰ ਸਾਰਾ ਈ ਹਾਲ ਸੁਝਿਓਂ ਆਂ ਏਹ ਪਲੀਗ ਮੈਂ ਹੀਰ ਜੇਟੇਟੀ ਦਾ
	ਬਾਦਸਾਹ ਰਿਆਲਾਂ ਦੇ ਤਿੱਜਨ ਦੀ ਮਹਿਰ ਬੈਠਕ ਖਾਨ ਦੀ ਬੇਟੀ ਦਾ
	ਅਸੀਂ ਜੱਟ ਸੁਝੇਲ ਤੇ ਘਾਟ ਪੱਤਨ ਸਭ ਤੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਏਸ ਸਲੀਟੀ ਦਾ
	ਮੀਆਂ ਓਸਨੂੰ ਜਗ ਸਭ ਜਾਣਦਾ ਮੈਂ ਨਹਿ ਹੋਓ ਮੈਂ ਮਸਕ ਲਪੇਟੀ ਦਾ
ਦੂਜਾ ਜੁਆਨ	ਓਸਨੂੰ ਹੀਰ ਦੀ ਕੀ ਮੈਂ ਕਰਾਂ ਯਾਰੇ ਰੂਪ ਰਮਕਦਾ ਚੰਦ ਇਕ ਜਾਪਦਾ ਮੈਂ
	ਖੁਨੀ ਚੁੰਝੀਆਂ ਰਾਤ ਮੈਂ ਚੰਦ ਦੁਆਲੇ ਜਗ ਚਿਹਦਾ ਹੀ ਬੀਤ ਅਲਾਪਦਾ ਮੈਂ

(੧) ਰਬ ਦੇ ਨਹਿੰਦਾ ਮੁਖਤ ਸੀਟੀ (੨) ਸੁਤਾਬੀ ਜਲਦੀ ਫੇਰੀ (੩) ਮਲਾਂਹਦਾ ਨਹਿ (੪) ਲਾਹੁ ਮਾਇਆ ਕੋਲ ਤਾਂ
ਜੋੜੇ ਕਈ ਮੈਂ (੬) ਪਾਈ ਵਿਚ ਤਰਨ ਲਈ ਪੈਰ ਨ ਪਾਏ (੭) ਪੁਤਲੀ (੮) ਮਲਾਹ (੯) ਸਜਾਲਾਂ ਦੀ
ਲਪੇਟੀ (੧੦) ਲਪੇਟੀ ਹੋਈ (੧੧) ਤਾਰੀਫ (੧੨) ਮਾਲੁਮ ਹੁੰਦਾ ਮੈਂ ਪਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਮੈਂ

ਤੀਜਾ ਜੁਆਨ

ਚੌਥਾ ਜੁਆਨ

ਪੰਜਵਾਂ ਜੁਆਨ

ਛੇਵਾਂ ਜੁਆਨ

ਮਿਰਗ ਨੈਨ ਐ ਵਾਂਝ ਮੋਲੇਤ੍ਰੇ ਦੇ ਗੱਲਾਂ ਟੈਹਕੀਆਂ ਫੁੱਲ ਗੁਲਾਬਦਾ ਐ
 ਸੁਰਮਾਂ ਨੈਨਾਂ ਦੀ ਧਾਰ ਵਿਚ ਫੁੱਲ ਰੇਹਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸਿੰਧ ਤੇ ਕਟੌਕ ਪੰਜਾਬਦਾ ਐ
 ਖੜੀ ਤਿੱਜਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਲਟਕਦੀ ਐ ਹਾਥੀ ਮਸੂ ਇਕ ਫਿਰੇ ਨਵਾਬਦਾ ਐ
 ਜੇਹੜੇ ਵੇਖਣੇ ਦੇ ਰੀਝ ਵਾਨ ਓਹਦੇ ਬੜਾ ਵਾਇਦਾ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਬਦਾ ਐ
 ਦੇਵ ਚੰਬੇ ਦੀ ਲੜੀ ਕੇ ਹੀਸ ਮੋਤੀ ਦਾਫ਼ਾ ਨਿਕਲੇ ਰੂਪ ਅਨਾਰ ਵਿੱਚੋਂ
 ਗਰਦਨ ਕੁੰਜਦੀ ਉਂਗਲਾਂ ਰਵਾਂ ਫੁਲੀਆਂ ਹੱਥ ਕੁਲ੍ਹੇ ਪੱਤੇ ਚਨਾਰ ਵਿੱਚੋਂ
 ਬਾਹਾਂ ਬੋਲਦੇ ਬੋਲੀਆਂ ਗੁੱਲ੍ਹ ਮੁੱਖੜ ਛਾਤੀ ਸੰਗ ਮਰਮਰ ਗੰਗ ਧਾਰ ਵਿੱਚੋਂ
 ਛਾਤੀ ਠਾਠਦੀ ਉਕੁਰੇ ਪੱਟ ਖੇਨੂੰ ਸੇਓ ਬਲਖਚੇ ਚੁਰੇ ਬਹਾਰ ਵਿੱਚੋਂ
 ਸਾਹ ਖਰੀਦੀ ਲਟਕ ਪੰਜ ਫੁਲ ਗੁਲੀ ਗੁੱਲੀ ਰੋਹ ਨ ਹੀਰ ਹੁਜਾਰ ਵਿੱਚੋਂ
 ਲੋਕ ਬਾਗ਼ਦੀ ਪਰੀ ਕੇ ਇੰਦਰਾਨੀ ਜਿਵੇਂ ਨਿਕਲੇ ਚੰਦ ਪਰਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ
 ਕੜਤੀ ਸੋਹਣੀ ਹਿੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਫੁੱਲੇ ਸੁਰਤ ਰਹੀਨ ਜ਼ਿਮੀਂ ਅਸਮਾਨ ਦੀ ਐ
 ਓਹਦੇ ਨੱਕ ਬੁਲਾਕ ਇਕ ਧਰੁ ਤੁਰਾ ਜੇਬਨ ਚਿੱਨੜੀ ਭੁਰੀ ਗੁਮਾਨ ਦੀ ਐ
 ਓਹਦੇ ਨਾਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਸੱਠ ਖੋਲਨ ਓਹ ਸਾਰੀਆਂ ਈ ਲੋਹੜੇ ਮਾਰੀਆਂ ਜੀ
 ਨੈਨ ਸੁਰਬਤੀ ਕਾਤੀਆਂ ਸਾਫ਼ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿਚ ਕਜਲੇ ਦੀਆਂ ਸੋਹਨ ਧਾਰੀਆਂ ਜੀ
 ਨਿਗਾਹ ਟੇਚੁੜੀ ਨਾਲ ਓਹ ਫੁੱਟ ਸੁੱਟਨ ਲਹੂ ਪੀਂਦੀਆਂ ਪ੍ਰੇਮ ਪਜਾਰੀਆਂ ਜੀ
 ਪੈਂਛੀ ਪੈਂਦੇ ਐ ਜ਼ਿਮੀਂ ਅਸਮਾਨ ਜਾਂਦੇ ਸੁਫ਼ਕੇ ਸ਼ਾਂਜ਼ਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁੱਕਾਰੀਆਂ ਜੀ
 ਲਾਡਾਂ ਨਾਲ ਓਹ ਲਟਕਦੀ ਚਾਲ ਚੱਲਨ ਨਾਲ ਚਾਵੜਾਂ ਫੁੱਲ ਫੁਲੀਆਂ ਐ
 ਲਟਾਂ ਕੁਲੀਆਂ ਨੁਗਨਾਂ ਮੁਖੜੇ ਤੇ ਕਿਸੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਤਰਾਂ ਕੀਲੀਆਂ ਐ
 ਪੰਜ ਤੋਲੀਆਂ ਝਿਮੀਆਂ ਰੰਗ ਭੁਰੀਆਂ ਰੰਗ ਲਾਲ ਤੇ ਸਾਫ਼ੀਆਂ ਪੀਲੀਆਂ ਐ
 ਸੁਰਮਾਂ ਕਜਲਾ ਕਟਕ ਕੰਧਾਰਦਾ ਐ ਗੱਲ ਬਾਤ ਦੇ ਵਿਚ ਰਸੀਲੀਆਂ ਐ

ਪਲਿਗ ਤੇ ਰਾਂਝਾ ਸੌਂ ਜਾਂਦਾ ਐ ਹੀਰ ਤੇ ਸਹੇਲੀਆਂ ਏਹ ਸੁਫ਼ਕੇ ਕਿ
 ਕਿਸੇ ਜੱਟ ਨੇਂ ਹੀਰਦੀ ਸੇਜਦਾ ਨਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਐ ਕ੍ਰੋਧ ਨਾਲ ਫੁੱਲ ਕਾਂ
 ਹੱਥ ਫੁੜਕੇ ਅਓਦੀਆਂ ਐ

(ਅੰਦਰ ਹੀਰ ਤੇ ਸਹੇਲੀਆਂ)

ਹੀਰ

ਲੁੱਡਨ

ਦਸ ਲੁੱਡਨਾਂ ਕਾਲਿਆ ਕੁਢਨਾਂ ਦੇ ਸਾਡੇ ਪਲਿਗ ਨੂੰ ਕਿਸ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ
 ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਓਹ ਕਰਾਂ ਸਭੁ ਜਗ ਜਾਏ ਜੇਹਾ ਪਲਿਗਦਾ ਤੂੰ ਬੁਰਾ ਬਾਬ ਕੀਤਾ
 ਸਈਆਂ ਲੁੱਡਨ ਖੁਬੇਲ ਨੂੰ ਫੁੜ ਮਸਕਾਂ ਬਨੂੰ ਲਹੂ ਲਹਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਐ
 ਭਾਢੀ ਕੀਤੀ ਐ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀਰੇ ਤੇਰੀ ਮਾਰਨੇਂ ਅਸੀਂ ਹਰਾਨ ਕੀਤੇ
 ਕੁਝੀਏ ਮਾਰਨ ਅਸਾਂ ਬੋਦੇ ਸਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਸਾਂ ਨ ਏਹ ਮੋਹ ਮਾਨ ਕੀਤੇ
 ਬੋਝੀ ਨਹੀਂ ਏਹ ਜੀਜਦੀ ਬੜੀ ਬੋਠਕ ਜੇਹੜਾ ਅਓਦਾ ਸੱਦ ਬਹਾਇਦਾ ਐ
 ਫੋਟਾ ਵੱਡਾ ਅਮੀਰ ਫਕੀਰ ਬੈਠੇ ਕੱਛ ਪੁੱਛਦਾ ਐ ਕੇਹੜੇ ਬਾਇਦਾ ਐ

(੧) ਖਿੜੀਆਂ ਚੋਈਆਂ (੨) ਫੁੱਲ ਲੁਟੇਰੀਆਂ ਦੀ ਟੋਲੀ (੩) ਕਸ਼ਟ ਦੁਖ ਬਿਪਤਾ (੪) ਖੁਦੈ (੫) ਚੰਦ ਦੇਵੇ ਆਲੇ ਪੇਸ਼
 (੬) ਫੁਲੀਆਂ (੭) ਲਾਡ (੮) ਰੋਕ ਲਈਆਂ ਮੋਹ ਲਈਆਂ (ਮੰਤਰੀ ਮੰਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਲ ਫੋਕ ਕੇ ਸੱਪਾਂ ਨੂੰ ਮੋਹ ਲੈਂਦੇ ਐ)
 ਤਦੇਂ ਸੱਪ ਬੇਵਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਐ (੯) ਏਹੋ ਜਹੀਆਂ ਚੋਈਆਂ ਬਿੱਤੋਲ ਵਿਚ ਪੰਜ ਤੋਲੇ ਐ (੧੦) ਚੁੱਨੀਆਂ (੧੧)

ਤੀਜਾ ਜੁਆਨ (੧੪) ਚੌਥਾ ਜੁਆਨ (੧੫) ਪੰਜਵਾਂ ਜੁਆਨ (੧੬) ਛੇਵਾਂ ਜੁਆਨ (੧੭) ਹੀਰ (੧੮) ਲੁੱਡਨ (੧੯) ਪਲਿਗ (੨੦) ਰਾਂਝਾ (੨੧) ਸਹੇਲੀਆਂ (੨੨) ਸੁਫ਼ਕੇ (੨੩) ਕ੍ਰੋਧ (੨੪) ਫੁੱਲ (੨੫) ਕਾਂ (੨੬) ਹੱਥ (੨੭) ਫੁੜਕੇ (੨੮) ਅਓਦੀਆਂ (੨੯) ਅੰਦਰ (੩੦) ਹੀਰ (੩੧) ਸਹੇਲੀਆਂ (੩੨) ਦਸ (੩੩) ਲੁੱਡਨ (੩੪) ਕਾਲਿਆ (੩੫) ਕੁਢਨਾਂ (੩੬) ਸਾਡੇ (੩੭) ਪਲਿਗ (੩੮) ਨੂੰ (੩੯) ਕਿਸ (੪੦) ਖਰਾਬ (੪੧) ਕੀਤਾ (੪੨) ਤੇਰੇ (੪੩) ਨਾਲ (੪੪) ਓਹ (੪੫) ਕਰਾਂ (੪੬) ਸਭੁ (੪੭) ਜਗ (੪੮) ਜਾਏ (੪੯) ਜੇਹਾ (੫੦) ਪਲਿਗਦਾ (੫੧) ਤੂੰ (੫੨) ਬੁਰਾ (੫੩) ਬਾਬ (੫੪) ਕੀਤਾ (੫੫) ਸਈਆਂ (੫੬) ਲੁੱਡਨ (੫੭) ਖੁਬੇਲ (੫੮) ਨੂੰ (੫੯) ਫੁੜ (੬੦) ਮਸਕਾਂ (੬੧) ਬਨੂੰ (੬੨) ਲਹੂ (੬੩) ਲਹਾਨ (੬੪) ਕਰਦੀਆਂ (੬੫) ਐ (੬੬) ਭਾਢੀ (੬੭) ਕੀਤੀ (੬੮) ਐ (੬੯) ਤੂੰ (੭੦) ਸਾਡੇ (੭੧) ਨਾਲ (੭੨) ਹੀਰੇ (੭੩) ਤੇਰੀ (੭੪) ਮਾਰਨੇਂ (੭੫) ਅਸੀਂ (੭੬) ਹਰਾਨ (੭੭) ਕੀਤੇ (੭੮) ਕੁਝੀਏ (੭੯) ਮਾਰਨ (੮੦) ਅਸਾਂ (੮੧) ਬੋਦੇ (੮੨) ਸਿਆਂ (੮੩) ਨੂੰ (੮੪) ਕੋਈ (੮੫) ਅਸਾਂ (੮੬) ਨ ਏਹ (੮੭) ਮੋਹ (੮੮) ਮਾਨ (੮੯) ਕੀਤੇ (੯੦) ਬੋਝੀ (੯੧) ਨਹੀਂ (੯੨) ਏਹ (੯੩) ਜੀਜਦੀ (੯੪) ਬੜੀ (੯੫) ਬੋਠਕ (੯੬) ਜੇਹੜਾ (੯੭) ਅਓਦਾ (੯੮) ਸੱਦ (੯੯) ਬਹਾਇਦਾ (੧੦੦) ਐ (੧੦੧) ਫੋਟਾ (੧੦੨) ਵੱਡਾ (੧੦੩) ਅਮੀਰ (੧੦੪) ਫਕੀਰ (੧੦੫) ਬੈਠੇ (੧੦੬) ਕੱਛ (੧੦੭) ਪੁੱਛਦਾ (੧੦੮) ਐ (੧੦੯) ਕੇਹੜੇ (੧੧੦) ਬਾਇਦਾ (੧੧੧) ਐ

ਹੀਰ

ਜਿਵੇਂ ਦੀਪਕ ਤੇ ਡਿਗਨ ਪਤੰਗ ਧੜਧੜ ਨੈਂ ਲੰਘ ਮੁਹਿੰਦਿਨ ਆਇਦਾ ਐ
ਮਾਨੋਂ ਖਿਜਰਦਾ ਬਾਲਕ ਆਲੁਲਾ ਜਹਾ ਖੜਾ ਸ਼ਰੀਨੀਆਂ ਲਜਾਇਦਾ ਐ
ਸੋਹਣਾ ਪਲੰਗ ਬੇਨੀ ਵਿਚ ਵਿੱਛਿਆ ਸੀ ਉਤੇ ਰਾਂਝੇ ਬਛੇਲੇ ਰਾਸ ਕੀਤਾ
ਬੇਨੀ ਵਿਚ ਵਜਾਇਕੇ ਵੇਲੀ ਨੂੰ ਕੱਠ ਲੋਕਾਂਦਾ ਅਖੌਏ ਧਾਸ ਕੀਤਾ
ਦੁਆਲੇ ਲੋਕ ਬੈਠੇ ਰਾਂਝਾ ਗਾਇਦਾ ਸੀ ਸਭ ਕਿਸੇਦਾ ਜੀਉਤਾ ਰਾਸ ਕੀਤਾ
ਕੁਲਾ ਰਬਦੀਆਂ ਗਾਵੀਆਂ ਕੋਏ ਮੇਰੇ ਰਾਂਝੇ ਕੁਆਰੀ ਦੀ ਸੇਜਦਾ ਨਮਕੀਤਾ
ਇਕ ਸੱਦਦੇ ਨਾਲ ਏਹ ਜਿੰਦ ਲੈਂਦਾ ਪੈਂਦੀ ਡੇਰਦਾ ਮਿਰਗ ਫੁਸਾਇਦਾ ਐ
ਠਗ ਸੁਨੇ ਧਨੇਸਰ ਆਇਦੇ ਸੀ ਪਰਤਖ ਏਹ ਠਗ ਧੁਨਾਇਦਾ ਐ
ਓਹਦੇ ਬੋਲਿਆਂ ਮੁਖ ਤੋਂ ਫੁੱਲ ਕਿਰਦੇ ਲੱਖ ਲੱਖ ਦੀ ਸੱਦ ਓਹ ਲਾਇਦਾ ਐ
ਮੈਂਤਾਂ ਆਖਿਆ ਬਲਾ ਏਹ ਕੁਆਰੀਆਂ ਐ ਲੋਹੜਾ ਵੇਖ ਹੁੰਦੀ ਆਇਦਾ ਐ
ਜੁਆਨੀ ਕਮਲੀ ਰਾਜ ਐ ਚੁਚਕੇਦਾ ਸੁਫੁ ਕਿਸੇਦੀ ਨਹੀਂ ਪਰਵਾਹ ਮੈਂਤਾਂ
ਨਾਦੁ ਸਾਹਦਾ ਪੁੱਤਕਿ ਸੇਰ ਹਾਥੀ ਧਾਸ ਚੁੱਕਿਆਂ ਲਏਗਾ ਚਾਹ ਮੈਂਤਾਂ

ਹੀਰ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਜਗਾਇਦੀ ਐ

ਉੱਠੀ ਸੁੱਤਿਆ ਸੇਜ ਅਸਾਡੀ ਤੋਂ ਲਮਾਂ ਸੁਸਰੀ ਵਾਂਙ ਕਜੁ ਪਿਆ ਐਵੇਂ
ਰਾਤ ਕਿਤੇ ਉਨੀਂਦੁ ਕਾਇਆ ਐ ਐਡੀ ਨੀਂਦ ਵਾਲਾ ਰੁਤੁ ਗਿਆ ਐਵੇਂ
ਸੁੱਤੀ ਵੇਖ ਨਖਸਮਤੀ ਸੇਜ ਮੇਰੀ ਕੋਈ ਆਹਲਕੀ ਆਪੁ ਦੇ ਪਿਆ ਐਵੇਂ
ਇਕੇ ਤਪ ਚੜ੍ਹਿਆ ਜਿਨੇਂ ਭੂਤ ਲੱਗਾ ਇਕੇ ਡੇਰ ਕਿਸੇ ਥੁਖ ਲਿਆ ਐਵੇਂ
ਰਾਂਝਾ ਜਾਗਦਾ ਐ ਜਿਹਦਾ ਰੂਪ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀਰਦੀਆਂ ਅਖਾਂ
ਉਪੜਦੀਆਂ ਐ ਸੁਰਤ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦੀ ਐ ਪ੍ਰੇਮ ਆਪੁ ਸੁਵਰਹੁੰਦਾ ਐ
ਤੇ ਓਹ ਜੋਬਨਦਾ ਜੋਰ ਛੁਡਦੀ ਐ

ਰਾਂਝਾ

ਸੁਫੁ ਨਹੀਏ ਏਹ ਜਹਾਨ ਸੁਫਨਾਂ ਮਰਜਾਇਨਾਂ ਐ ਮਤੁਵਾਲੀਏ ਨੀਂ
ਤੇਰੇ ਪਲੰਗਦਾ ਰੰਗ ਨ ਰੂਪ ਘਟਿਆ ਆਹਲੇ ਪਲੰਗ ਤੁਸਾਂ ਭੁਕਚਲੀਏ ਨੀਂ
ਅਸੀਂ ਰਬਦਾ ਆਸਰਾ ਰੱਖਿਆ ਐ ਉੱਠ ਜਾਇਨਾਂ ਐ ਨੈਨਾਂ ਫੁਲੀਏ ਨੀਂ
ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਤੇ ਆਪੁ ਦੇਯਾ ਕਰੀਏ ਦੇ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਸੁਅਲੀਏ ਨੀਂ
ਮਾਨ ਮੱਤੀਏ ਰੂਪ ਗੁਮਾਨ ਭਰੀਏ ਅੱਠ ਖੇਲੀਏ ਰੰਗ ਰੰਗੀਲੀਏ ਨੀਂ
ਆਸਕ ਭੈਰ ਫੁਕੀਰ ਤੇ ਨਾਗ ਕਾਲੇ ਬਾਸ ਮੰਤਰਾਂ ਮੂਲ ਨ ਕੀਲੀਏ ਨੀਂ
ਅਸੀਂ ਭੁਆਨੁ ਐ ਵੇਖਕੇ ਮਸੂ ਹੋਏ ਸਾਡੇ ਸਿਰਦੇ ਨਾਲ ਸਿਰੀਲੀਏ ਨੀਂ
ਏਹ ਜੋਬਨਾਂ ਠਗ ਬਜਾਰਦਾ ਐ ਚੈਚਲ ਹਾਰੀਏ ਛੇਲ ਛਬੀਲੀਏ ਨੀਂ
ਘੇਲ ਘੇਲ ਘੱਤੀ ਤੇਰੀ ਗਲ ਉਤੇ ਬੋਲੀ ਦਸਖਾਂ ਕਿਧਰੇ ਆਇਨਾਂ ਐ
ਕਿਸੇ ਮਾਨ ਮੱਤੀ ਘਰੇ ਕੱਚੁ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਫੇਰੀਆਂ ਪਾਇਨਾਂ ਐ

ਹੀਰ

(੧) ਚਰਚਾ ਲੰਮਪ ਦੀਵਾ (੨) ਆਦਮੀਆਂਦਾ ਝੁੰਡ (੩) ਚੇਲਾ (੪) ਆ ਉਤਰਿਆ (੫) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪੀਰ ਐਲੀਆ
ਆਇਦਾ ਐ ਤਾਂ ਲੋਕ ਸ਼ਰੀਨੀਆਂ ਚਾੜ੍ਹਦੇ ਐ (੬) ਹੀਰ (੭) ਬਾਨੇਸਰ ਇਕ ਜੈਹਰ ਐ ਜੋ ਹਰਦੇ ਆਰਦੇ ਪਾਸ ਐ
(੮) ਬਿਨਾਂ ਮਾਲਕਦੇ (੯) ਆਲਸੀ ਭੁੱਧਾ (੧੦) ਸੁਲਾਈਏ (੧੧) ਮਾਨਦੇ ਵਿਚ ਮਸੂ ਹੋਈ ਹੋਈ ਗੁਮਾਨ ਲੱਦੀ
ਹੋਕਾਰਦੀ ਭੁਰੀ ਹੋਈ (੧੨) ਰੂਪਦੇ ਹੋਕਾਰ ਵਿਚ ਭੁਰੀ ਹੋਈ (੧੩) ਸਾਡੀ ਸੁਰਮਦੇ ਨਾਲ ਸੁਰਮਾਕਲ ਸਾਡੇ ਜੋਰ
ਸੁਰਮਾਕਲ ਨਾਲ ਸੁਰਮਾਕਲ (੧੪) ਸਦਕੇ ਗਈ ਵਾਰੀ ਗਈ ਵਾਰ ਸਦੀ (੧੫) ਫੁਕੀਰ ਬਾਇਆਂ ਫਿਰਦਾ ਐ ਫੁਕੀਰਾਂ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਗੰਧਰਾ

ਜੈਨ ਮਸਤ ਤੇ ਭੋਲ੍ਹਾ ਮੁਖ ਤੇਰਾ ਗਲਾਂ ਮਿਠੀਆਂ ਨਾਲ ਹਸਾਓਨਾਂ ਐ
 ਕੀ ਨਥਿ ਤੇ ਜਾਤੁਰਾ ਕੋਝੁ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਕੋਹਦੁਰਾ ਪੁੱਤ ਸਦਾਚਿਨਾਂ ਐ
 ਗੰਧਰਾ ਜਾਤੁਰਾ ਜੱਟ ਆਂ ਨਦੀਏ ਨੀਂ ਦਿਲ ਅਪਨਿਓ ਨਥਿ ਨ ਮੇਸ ਮੇਰਾ
 ਮੇਜੁ ਚੋਧਰੀਆ ਪੁੱਤ ਲਾਡਲਾ ਮੈਂ ਅਤੇ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰਾ ਐ ਦੇਸ ਮੇਰਾ
 ਬਾਪ ਕਰੇ ਪਿਆਰ ਤੇ ਵੇਰ ਭਾਈ ਡਰ ਬਾਪਦੇ ਤੋਂ ਪਏ ਸੰਗਦੇ ਸੇ
 ਗੁਮ੍ਹੇ ਮੇਹ੍ਹੇ ਮਾਰਕੇ ਸਪੰਵਾਂਕੇ ਮੇਰੇ ਕਾਲਜੇ ਨੂੰ ਪਏ ਡੰਗਦੇ ਸੇ
 ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰ ਬਹਾਂਜੇ ਵਿਚ ਭਾਈਆਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪਏ ਉਲਘੇਸੇ
 ਕੋਈ ਦੇਸ ਨ ਚਲਦਾ ਕੱਢ ਛੱਡਨ ਦਿੰਦੇ ਮੇਹ੍ਹੇ ਰੰਗ ਬਰੇਗਦੇ ਸੇ
 ਭਾਵੀ ਰਬਦੀ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਬਾਪ ਮੇਇਆ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸਰੁਭਾਈ ਕਹੇੜਦੇ ਸੇ
 ਨਿਤ ਸੱਜਰੇ ਘਾਓ ਕਲੇਜੜੇ ਦੇ ਗਲਾਂ ਤਿੱਖੀਆਂ ਨਾਲ ਉਚੇੜਦੇ ਸੇ
 ਭਾਈ ਭਾਈਆਂ ਵੇਰਦੀਆਂ ਕਰਨ ਗਲਾਂ ਏਹੇ ਸ਼ੈਂਜਟਾ ਨਿਤ ਨਬੇੜਦੇ ਸੇ
 ਬਾਏਂ ਰੱਜਕੇ ਘੁਰਦਾ ਫਿਰੇ ਰੱਨਾਂ ਕੱਢ ਰਿਕਤਾਂ ਓਹ ਮੈਨੂੰ ਛੇੜਦੇ ਸੇ
 ਏਸ ਜਗਤੇ ਸੁਆਰਥ ਐ ਬਹੁਤ ਪਜਾਰਾ ਹੋਰ ਸਾਕ ਨ ਸੈਨ ਸਹੇੜਦੇ ਸੇ
 ਗਾਂ ਏਸ ਜਹਾਨ ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਿਠਾ ਆਪੇ ਆਪਣੀ ਜੋਗਨੂੰ ਗੋੜਦੇ ਸੇ
 ਕੱਢਾਂ ਮਾਰ ਸਰੀਕ ਮਖੌਲ ਬਰਦੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਭਾਈਆਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ
 ਆਖਨ ਸਿੱਧਾ ਐ ਕਰਨਾਂ ਉਚਕੜੇਨੂੰ ਭੈੜੀ ਨਿਤ ਤੋਂ ਨਿਤ ਸੁਣਾ ਡਿੱਠੀ
 ਭਾਈਆਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮੱਤਾ ਕਰਕੇ ਮਗਰ ਮੇਰੇ ਛੱਕੜੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ
 ਹੀਰੇ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦੇ ਜੇਹੜਾ ਕਹੇ ਲਗਾ ਓਹਨੇ ਬਿਰਥਾ ਉਮਰ ਗੋਆਇਤੀ
 ਮਾਇਆ ਬਾਸ਼ੁ ਨ ਕੋਈ ਐ ਯਾਰ ਬੇਲੀ ਮਾਇਆ ਬਾਸ਼ੁ ਨ ਪਿੰਡ ਸਰਾਂ ਹੀਰੇ
 ਮਾਇਆ ਏਸ ਫੁਪਾਇਦੀ ਵੇਲੀਆਂ ਦੇ ਮਾਇਆ ਲਾਜ ਰਖੇ ਸਭ ਬਾਂਹੀਰੇ
 ਮਾਇਆ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮਾਨ ਕਰੇ ਲੋਕੀ ਮਾਇਆ ਬਾਸ਼ੁ ਨ ਭੁੱਟ ਭੁਗ ਹੀਰੇ
 ਮਾਇਆ ਬਾਸ਼ੁ ਭੁੱਟ ਸੁਰਤ ਮੱਤ ਸਾਰੇ ਮਾਇਆ ਭੁੱਟ ਤੋਂ ਲਏ ਬਚਾ ਹੀਰੇ
 ਮਾਓ ਬਾਪਦੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਗਈ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਭਾਇਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਖੁਆਰਹੋਇਆ
 ਹੁਝ ਪੈਗਾਏ ਰੇਸ਼ਟੇ ਗਲੀਂ ਸਾਰੇ ਦੁਖ ਦਰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਅਵਾਜ਼ਾਰਹੋਇਆ
 ਅਨ ਘਾਈ ਹੁਜਾਰੇਦਾ ਸੋਹ ਕਰਕੇ ਮੁੱਧ ਸ਼੍ਰੰਗ ਵਲ ਅਸੀਂ ਭੁਆਇਆਜੀ
 ਭੁਖ ਨੰਗ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੰਗਕੇ ਪੰਧ ਕਰਕੇ ਰਾਤੀਂ ਵਿਚ ਮਸੀਤਦੇ ਆਇਆਜੀ
 ਬੋੜੇ ਚਿਰਾਂ ਪਿਛੋਂ ਪੰਡ ਸੁਗਤੀਆਂ ਦੀ ਮੁਲਾਂ ਉੱਥੇ ਮਸੀਤਦਾ ਅਇਆਜੀ
 ਹੀਰੇ ਰਬ ਐ ਬੇਖਰਵਾਹ ਤਾਦਾ ਜਿਸ ਨਿਆਨਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਖਤ ਆਇਆਜੀ
 ਬੀਤੀ ਰੇਨੁ ਸਾਰੀ ਨਾਲੇ ਪੈਹ ਫੁੱਟੀਜਦੋਂ ਲਾਲੀਆਂ ਆਧੁ ਚਿਚਲਲੀਆਂ ਐ
 ਚਿੜੀ ਚੌਕਦੇ ਨਾਲ ਉਠ ਤੁਰੇ ਪਾਧੀ ਪਈਆਂ ਦੁਪਦੇ ਵਿਚ ਮੁਧਾਨੀਆਂ ਐ
 ਲਗਾ ਕੰਮ ਧੰਦੇ ਏਹ ਜਹਾਨ ਸਾਰਾ ਚਰਕੇ ਤੁਹੰਦੀਆਂ ਉਠ ਸੁਵਾਨੀਆਂ ਐ
 ਅਰ ਬਾਰਨਾਂ ਚੌਕੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਐ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੁਓਂ ਗੁਨੁ ਪਕਾਇਨੀਆਂ ਐ

(੧) ਕਿਹਦਾ (੨) ਕੱਟਦੇ ਉਲਟ ਕਰਦੇ ਐਂ ਦੁਕਦੇ ਐਂ (੩) ਲੋੜ ਪੋਰਜਨ ਕੰਮ ਆਪਣੀ ਗਰਜ (੪) ਬੈਠੀ ਖੁਆਰੀ
 ਲੜੀਕ (੫) ਐਵੇਂ ਅਕਸਰ (੬) ਸੋਧਕੇ ਸੁਲਝੇ (੭) ਸੁਫੇਰ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਚਿੜੀਆਂ ਬੋਲਣ ਲਗਦੀਆਂ (੮)
 ਸਮਝਾਵਲੀ ਚੌਰੀ ਤੀਖੀਆਂ (੯) ਚਲਾਈਆਂ ਫੇਰੀਆਂ ਪਹਿਲ ਵਾਸਤੇ

ਦੀਵ

ਸੇਖ ਵੱਜਨ ਵਿਚ ਸਿਵਲਿਆਂ ਦੇ ਪੂਜਾ ਚੁੱਲੀਆਂ ਕਰਨ ਖੰਡਰਾਨੀਆਂ ਐ
ਚੁੱਲੀ ਚਾਹੜ ਪੰਜਾਲੀਆਂ ਹੱਲੀਂ ਵੱਗੇ ਸੀਆਂ ਭੁੱਲ੍ਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਨੀਆਂ ਐ
ਮਿੱਟੀ ਲੇਵੁਨੁ ਗਏ ਪੁਮਆਰ ਕੱਸਨ ਚੱਲੇ ਪਾਇਲੀ ਕਰਨ ਪਿਆਰੀਆਂ ਐ
ਉੱਠ ਨਾਉਂਦੇ ਵਾਸਤੇ ਜਾਣਦੇ ਸੇਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਂਝਨੁ ਖਾਨੀਆਂ ਐ
ਫੜ ਗਏ ਫਰਿਆ ਹੋਏ ਨੌਂ ਨੌਂ ਜਿਵੇਂ ਨਦੀਦਾ ਨੀਰ ਉਛੁਲਿਆ ਐ
ਹੀਰੇ ਹੱਕ ਦੇਵੇ ਜਦੋਂ ਨਸ ਜਾਈਏ ਤਦੋਂ ਜਿਸੀਂ ਅਸਮਾਨ ਤਰਬੱਲਿਆ ਐ
ਮੀਆਂ ਗੰਢਿਆਂ ਤੇਰਾ ਏਹ ਹਾਲ ਸੁਣਕੇ ਬਹੁਤ ਹੋਇਆ ਐ ਜਜੂ ਉਦਾਸ ਮੇਰਾ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਜਾਨ ਵਾਰੀ ਕਰਾਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੁਣ ਹੋਵੇ ਵਾਸ ਤੇਰਾ
ਰੱਨਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਪੋਸੀਆਂ ਬੁੱਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨ ਵਚਨ ਤੇ ਆਇਆ ਐ
ਰੱਨਾਂ ਸੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਦੇਨ ਧੂਠੇ ਮਰਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨ ਕੂੜ ਸਮਝਿਆ ਐ
ਕੱਜੁ ਗੰਢਿਆਂ ਰੱਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿੰਦਨ ਐ ਰੱਨਾਂ ਦੇਹ ਚੜ੍ਹੀ ਆਪਨੂੰ ਜਾਲਦੀ ਐ
ਰੱਨਾਂ ਜੇਹਾ ਨ ਹੱਠ ਐ ਕਿਸੇ ਕਰਨਾਂ ਰੱਨਾਂ ਮਾਲਤੇ ਮਿਲਖ ਨ ਕੁਲਦੀ ਐ
ਪਿੱਛੇ ਅਜਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੇਲਾਂ ਖੁਆਰ ਹੋਈ ਸੁਹੱਈ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਗਾਲਦੀ ਐ
ਸੱਸੀ ਹੋ ਸੁਹੱਈ ਵਿਚ ਕਲਾਂ ਮੋਈ ਸੀਰੀਂ ਸਮਝ ਲੈ ਓਸਦੇ ਨਾਲਦੀ ਐ
ਗੱਲ ਪਾ ਜੰਜਾਲ ਕੰਗਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾ ਤਿੱਜਦੀਂ ਵੇਰੋ ਕੁਆਰੀਏ ਨੀਂ
ਸਭਾ ਏਸ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਉੱਠ ਜਾਣਾ ਦਿਲੋਂ ਕੋਧ ਹੋਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰੀਏ ਨੀਂ
ਬਾਂਦੀ ਹੱਥ ਬੰਦੀ ਮੈਂ ਰਹਾਂ ਤੇਰੀ ਸਣੇ ਤਿੱਜਦਾ ਨਾਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦੇ
ਹੋਣ ਨਿੱਤ ਪਿਆਰ ਤੇ ਰੰਗ ਗੁਣੇ ਵਿਚ ਬੇਲਕੂਦੇ ਨਾਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦੇ
ਸਾਨੂੰ ਤਰਸਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਬ ਜੁਗੋ ਦਿੱਤਾ ਕੁਲ ਗਏ ਪਿਆਰ ਅਰਬੇਲੀਆਂ ਦੇ
ਸਾਨੂੰ ਚਾਓ ਮਲਾਰ ਤੇਰੇ ਦਰਸਦਾ ਐ ਹੋਰ ਚੁੱਪ ਨ ਰੰਗ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦੇ
ਚਰਖਾ ਡਾਹਕੇ ਨਾਲ ਲੈ ਨਾਉਂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਸਾਂ ਬੈਠਣਾ ਵਿਚ ਭੁੱਲੀਏ ਹੀਰੇ
ਅਸੀਂ ਰੁਲਾਂਗੇ ਆਇਏ ਵਿਚ ਦੇਹੜੇ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਨ ਲਏਗਾ ਸਾਥ ਹੀਰੇ
ਤੇਰੇ ਬਾਸ਼ੁ ਬੁਰੀ ਵਸੁ ਖਾਣੁ ਮੈਂਨੂੰ ਤੇਰੇ ਬਾਸ਼ੁ ਨ ਨੌਂ ਨ ਅੰਗ ਲੋੜਾਂ
ਖੁਆਜਾ ਪਿਜਰਦੀ ਮੈਂਨੂੰ ਸੋਰੀਏ ਪਜਾਰੇ ਹੋਵਾਂ ਸੁਰਜੇ ਪੀੜਦੀ ਰੀਤ ਤੇੜਾਂ
ਬੇਹੜੀ ਹੋਇਕੇ ਨੌਂ ਪਰਾਣ ਜਾਇਨ ਤੇਰੇ ਬਾਸ਼ੁ ਜੇ ਕੰਤ ਮੈਂ ਹੋਰ ਲੋੜਾਂ
ਏਹ ਵਚਨ ਨ ਤੇੜਾਂ ਮੈਂ ਮਾਹੀਆ ਵੇ ਵਿਚ ਨਰਕਾਂ ਦੇ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਜਾਨ ਸੋੜਾਂ
ਮਤਾਂ ਮਾਂਮਲੇ ਪੈਣ ਤੇ ਫੱਡ ਜਾਂਦੇ ਪੁਮ ਜਾਲਣਾ ਬਹੁਤ ਉਖੇਰਣਾ ਐ
ਸੱਚ ਆਖਣਾ ਐ ਹੁਣ ਆਖ ਮੈਂਨੂੰ ਏਹੋ ਸੱਚ ਤੇ ਸੁਠਦਾ ਵੇਲਣਾ ਐ
ਤੇਰੇ ਨਾਉਂ ਤੋਂ ਹੀਰ ਐ ਘੋਲ ਘੱਤੀ ਮਾਲ ਜਾਨ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਫਰਿਆ ਐ
ਪਾਸਾ ਜਾਨਦਾ ਲਾਈ ਮੈਂ ਸੀਸ ਬਾਜੀ ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਤਿਆ ਤੇ ਅਸੀਂ ਹਾਰਿਆ ਐ
ਤੇਰੇ ਲੜ ਲੜੀ ਸਦਾ ਰਹੁੰਗੀ ਮੈਂ ਜਿਵੇਂ ਜਾਣੁ ਨੈਂ ਘਰ ਉਤਾਰ ਮੈਂਨੂੰ
ਦਿਨ ਰਾਤ ਮੈਂ ਸਿਮਰਾਂਗੀ ਨਾਉਂ ਤੇਰਾ ਵਈਂ ਦੇਖਾਏ ਨਾਲ ਦੀਦਾਰ ਮੈਂਨੂੰ

(੧) ਹਲ ਵਾਧੂ ਵਾਲੇ (੨) ਸੀਂਦਾ ਬੋਹੇ ਵਲ ਨਵਾਈ ਦਾ ਜੋਤਰਾ (੩) ਪਾਣ ਨੂੰ ਸਫ਼ਾਈ ਨਾਲ ਭਾਈ ਦੇ ਉੱਤੇ ਖੜੋਕਿ
ਲਈ (੪) ਝੂਠ (੫) ਨਾਓ ਐ ਇਕ ਪਰਸਿਧ ਪੁਰਸ਼ ਦਾ ਜੋ ਲੇਲਾਂ ਤੇ ਮੋਹਤ ਸੀ (੬) ਨਾਓ ਐ ਇਕ ਤੀਮੋਂਦਾ ਨਿਗਦਾ ਯਜਮ
ਅਸੀਂ ਵਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਉਹ ਰੋਜ਼ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੇ ਉੱਤੇ ਝੂਠੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਰ ਜਿੱਥੇ ਮਰਵਾਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਵਰਸ਼ਾ ਲਈ

ਬਲਰਾ ਬੈਰ ਵਚਨ ਰੇਤਰਾ ਬਲਾ ਮਦਫ (੧੦) ਤਰਸਦੀਆਂ ਨੂੰ (੧੧) ਬੁਝੀਆਂ ਜਾਂ ਤੀਮੀਆਂ ਦਾ ਕੋਢ ਕੱਤੂ ਦੁਲਦੀ ਤਿਉ ਜਿਹੂ (੧੨) ਖਮਮ ਮਾਲਕ
ਪਤੀ (੧੩) ਪੈਂਤਾਂ ਮੋਤਾਂ ਤੀਰੀ ਹਿਲੋ ਪਾਵਾਂ (੧੪) ਸਿਰੁਣਾ ਬੁਲਦਾ (੧੫) ?

ਗੰਧਾ

ਹੀਰ

ਚੋਰਕ

ਹੀਰ

ਆਪਕੱਟਰੀ ਜਲ ਤੇ ਬੋਝੇਹਰੀ ਵਿਲੇ ਕਦੇ ਨ ਮੂਲ ਵਿਸਾਰ ਮੈਂ
ਤੇਰੇ ਜੀਉਂਦੀ ਕਦੇ ਨ ਮੁਖ ਮੇਰੇ ਭਾਵੇ ਜਿਤ ਆਵੇਂ ਕੁੰਦੇ ਹਾਰ ਮੈਂ
ਤੇਰੀ ਸੁਰਤ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਆਈ ਸਾਲ ਜਲਦੇ ਵਿਚ ਤੂੰ ਕੁਝਿਨ
ਮੀਆਂ ਤੂੰ ਬੀ ਏਹ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਈ ਚੁਪੇ ਜਾਣੁ ਕੁਲ ਸਕੁਲੇਹਰੀਆਂ ਗਾਇਨ
ਤੇਰੇ ਵਾਰਨੇ ਵਾਰਨੇ ਚੌਖੰਨੀਆਂ ਮੰਗ ਬਾਬਲੇਦਾ ਚਾਰ ਲਜਾਇਆ
ਮੰਗ ਬਾਬਲੇਦਾ ਤੇ ਤੂੰ ਚੌਕ ਮੇਰਾ ਏਹ ਫੇਰ ਲੱਗੇ ਤੇ ਤੂੰ ਲਾਇਆ
ਤੇਰੇ ਜਲੀਜੇ ਸੁੰਦਰੀ ਹੋਏ ਗਲੀ ਮੰਗ ਨੈਨਾਂ ਦੀ ਧਾਰ ਚਿਰ ਚਾਹੀਏ
ਨੈਨਾਂ ਤੇਰੀਆਂਦੇ ਅਲੀ ਚਾਕ ਹੋਏ ਜਿਵੇਂ ਲਾ ਮਨੇ ਤਿਵੇਂ ਸਾਰੀਏ
ਪਹਿਲਾ ਅੰਕ (ਬਾਹਰ ਸਰ)
ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼੍ਰਾਵੀ (ਚੋਰਕ ਦਾ ਅੰਕ)

ਹੀਰ ਗੰਧੇਨੂੰ ਚੋਰਕ ਕੋਲ ਲਜਾਇਦੀ ਐ
ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਬਾਬਲ ਜਿਵੇਂ ਫੁਲ ਰਾਜਾ ਮੰਗੀ ਮਹਿੰਦਾ ਚੁੰਡਕੇ ਲਜਾਈਆਂ ਮੈਂ
ਮੈਂਨੂੰ ਬਾਬਲਾ ਪਿਆਰਾ ਏਹ ਸੋਧ ਆਂਦਾ ਬਿਨੇ ਵਿਚ ਸਰੁ ਗਲਾਂ ਮੁਖਾਈਆਂ ਮੈਂ
ਮੈਂਨੂੰ ਦਸ ਖਾਂ ਹੀਏ ਏਹ ਕੋਝੁੰਦਾ ਏਹ ਮੁੰਡਾ ਕਿਸ ਸਰਦਾਰਦਾ ਮੈਂ
ਹਥ ਲਾਇਆ ਪਿਛੇ ਤੇ ਦਾਗ ਪੈਏ ਏਹ ਮਹਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਦੁਹਰਦਾ ਮੈਂ
ਕੋਹੜੇ ਚੌਧਰੀਦਾ ਪੁੱਤ ਕੋਝੁ ਜਾਤੋਂ ਕੋਹ ਮੱਤੋ ਗਿਆਨਦਾ ਕੋਟ ਐ ਮੈਂ
ਕਿਕੋ ਰਿਜਕਨੇ ਆਫੁ ਉਦਾਸ ਕੀਤਾ ਓਹਨੂੰ ਕੋਹੜੇ ਪੀਰਦੀ ਓਟ ਐ ਮੈਂ
ਦੇਸ਼ ਏਸਦਾ ਜਾਤ ਮਲੂਮ ਕਰੀਏ ਏਹ ਗੱਲ ਨ ਸੁੱਟੀਏ ਮੋਟ ਐ ਮੈਂ
ਮੈਂਨੂੰ ਦਸ ਕੁੰ ਫੁੱਡਿਆ ਦੇਸ ਏਹਨੇਂ ਕੋਹੜੀ ਗੱਲਦੀ ਏਸਨੂੰ ਕੋਟ ਐ ਮੈਂ
ਪੁੱਤ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇਦੇ ਚੌਧਰੀਦਾ ਕੁਲ ਕੁਲਾਂ ਤੋਂ ਜੱਟ ਅਸੀਲ ਐ ਮੈਂ
ਕੋਹ ਮੈਹਰ ਏਇਆ ਗਾਈਆਂ ਵਖਤ ਪਇਆ ਏਹਦਾ ਰੋਹ ਨ ਕੋਈ ਕੁਰੀਲ ਐ ਮੈਂ
ਲੱਖ ਸ਼੍ਰਾਵੀਆਂਦੀ ਏਹਤਾਂ ਅਲਖ ਲਾਹੇ ਸਾਧੂ ਜਾਤਦਾ ਨਹੀਂ ਕਮੀਨ ਐ ਮੈਂ
ਗੱਲ ਮੱਤਦੀ ਪਰੋਏ ਵਿਚ ਕਰਦਾ ਕਿਸੇ ਅੰਗਤੋਂ ਏਹ ਨਹੀਂ ਹੀਨ ਐ ਮੈਂ
ਸੁਖਤ ਚਤਰਤੇ ਅਕਲਦਾ ਕੋਟ ਨਹੀਂ ਮਹੀਂ ਸਰੁ ਸੰਭਾਲਕੇ ਚਾਰਦਾ ਮੈਂ
ਮਾਲ ਅਪਣਾ ਜਾਣਕੇ ਸਾਂਭ ਲਜਾਵੇ ਕੋਈ ਕਮਨ ਕਰੇ ਵਗਾਰਦਾ ਮੈਂ
ਬਰਸੇ ਨੂਰ ਕਰਤਾਰਦਾ ਮੁਖੜੇ ਤੋਂ ਆਹ ਰਬ ਦੀ ਰਬ ਚਿਤਾਰਦਾ ਮੈਂ
ਬਾਬਲ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨ ਓਟ ਕੋਈ ਕਮਤਿਲੁੰਦੇ ਰਬ ਸੁਆਰਦਾ ਮੈਂ
ਲਾਈ ਹੋ ਨਕੋੜਦਾ ਸ਼੍ਰਾਵੀਆਂ ਨੂੰ ਠੰਡ ਪਾਇਆ ਵਿੱਚ ਬੁਝੇਈਆਂ ਮੈਂ
ਮੈਂ ਆਂ ਜੁਆਨਾਂਦਾ ਜੁਆਨ ਐ ਚਾਕ ਗੰਧਾਵਲ ਜਾਣਦਾ ਦੁਬਾਰੇਈਆਂਦੇ ਮੈਂ
ਪੜਾ ਮਾਲਦੇ ਵਿਚ ਅਬਰਦਾਹ ਰੰਹਦਾ ਅਖਾਂ ਨਾਂ ਮੀਟੇ ਵਾਂਝੇਈਆਂਦੇ ਮੈਂ
ਸਾਨੂੰ ਰਬਨੇ ਆਫੁ ਮਿਲਾਇਆ ਐ ਮੈਂਤਾਂ ਪਾ ਰਖਾਂ ਵਿਚ ਪੀਰੀਆਂਦੇ ਮੈਂ

੧. ਘਾਹੀਦਾ ਕਾਨ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਲ ਫੁਟਦਾ ਐ ਓਹ ਬਹੁਤ ਮਿਠਾ ਹੁੰਦਾ ਐ ਜੋ ਚੁਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਐ ਤੇ ਜਿਹਨੂੰ
ਭੋਰਾਰ ਪਸ਼ੂ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਖਾਂਦੇ ਐ ਓਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਕ ਕੋਝਦੇ ਐ ਹੀਰਕੋਈ ਐ ਕੋਰਾਤਿਆਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮਦੀ ਸ਼੍ਰੀ
ਚੁਪੇ (ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮਕਰੇ) ਤਾਂ ਜੇਠੇ ਹੋਰੋਏ ਗਇ ਗਾਇਆ ਐ ਓਹ ਕੁਲ ਜਾਣੁ ਤੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮਦਾ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਕਰੇ (੨)
ਸਦਕੇ (੩) ਮਸ਼ੀਆਂਦਾ ਰੰਗ (੪) ਕਾਮਾਂ ਪਕਾਰ ਗੰਧੇਦਾ ਨਚਿ ਹੀਰਨੇ ਚਾਕ ਰਖਾ ਸੀ ਕੁੰਡੇ ਏਸਨੂੰ ਕਾਮਾਂ ਰਖਾ ਸੀ

ਮੈਂ ਜੇ ਇਹ ਰਾਜੇ ਦੀ ਲੜਕੀ ਸੀ ਏਹ ਸੁੰਦਰੇ ਦੇ ਕੁਲ ਰਾਜਾ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਐ ਕਿਸੇ ਮੇਰੀ ਗਲੀ ਦੇਲ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਸਿਆਰਾ ਲਾ ਬਹੁਤ ਹੋਰ ਜੀ ਇਕ ਹਥਾ ਹਰਨੀ ਉਧੇ ਕਰਦੇ ਮੇਰੇ ਨੱਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਹਿਰ
ਅਗਲੇ ਤੇ ਬਾਗ ਨੂੰ ਉਤਾਰਨ ਲੱਗੇ ਅਲੀ ਓਨੇਂ ਤੂੰ ਕੁਝੇ ਕੋਈ ਦੇਲ ਲੋਗੇਐ ਹਰਨੇਂ ਬਹੁਤ ਦੇਲ ਪਕਰੇ ਕਿਆ ਪਿਛੇ ਦੇਲ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਫੁੱਡਾ ਅਗੇ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਲ ਆਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਉਤਾਰਨਾ ਸੁੰਦਰ
ਕਿਹਾ ਕੇ ਸੇ ਤੂੰ ਹਰਨੀ ਨੂੰ ਫੁੱਡੇ ਜਾਵੇ ਤੇ ਦੇਲ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਮਗਰ ਲਾਵੇ ਲੇ ਅਪਣਿਆ ਦੇਨ ਸਮੇਂ ਤੇ ਦੇਲ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ

<p>ਚੋਚਕ</p>	<p>ਤੇਰਾ ਆਖਿਆ ਅਸੀਂ ਪਰਵਾਨਕੀਤਾ ਮਹੀਂਦੇ ਸੀਭਾਲਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਨੀਂ</p>
<p>ਚੋਚਕ ਗਾਂਢੇ ਨੂੰ</p>	<p>ਖਬਰਦਾਰ ਰਹੇ ਮਾਲ ਵਿਚ ਖੜਾ ਬੋਲੇ ਵਿਚ ਐਂ ਬਿਪਤਾਂ ਕੁਹੀਆਂ ਨੀਂ</p>
<p>ਹੀਰ ਮਾਂ ਨੂੰ</p>	<p>ਤੇਰੇ ਨਾਭਿ ਤੋਂ ਹੀਰ ਐ ਵਾਰ ਖੁਟੀ ਮੰਗ ਸਾਂਭਕੇ ਚਾਹ ਲਜਾਓ ਫਾ ਮੈਂ</p>
	<p>ਮੰਗ ਮਾਲ ਸਿਆਲ ਤੇ ਹੀਰ ਤੇਰੀ ਨਾਲੇ ਖੂਰਨਾਂ ਐ ਨਾਲੇ ਖਾਇਆ ਲੈ</p>
	<p>ਸੁੱਤੀ ਨਿੱਤ ਮੰਗ ਰੁਲੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ ਮਾਹੀ ਸੁਖਾਤੁ ਤੇ ਚਤਰ ਮਹੇੜਿਆ ਮੈਂ</p>
	<p>ਮਾਏ ਕਰਮ ਜਾਗੇ ਸਾਡੇ ਮੰਗਿਆਂਦੇ ਸਾਥਿ ਅਸਲ ਸਫੇਰਾ ਪੇਰਿਆ ਐਂ</p>
	<p>(ਅੰਦਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦਾ ਨਾਲੀ ਤੇ ਮੁੱਲਾਂ)</p>
	<p>ਨਾਈ ਚੋਚਕ ਨੂੰ ਗਾਂਢੇ ਦੇ ਕੁਰਾਵਾਂ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਦਿੱਤਾ ਐਂ ਚੋਚਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ</p>
<p>ਚਿੱਠੀ</p>	<p>ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਹਥ ਫੜਾਇਆ ਐਂ ਦੁੱਲਾਂ ਖਾੜ੍ਹਾ ਐਂ ॥ ੨ ॥</p>
	<p>ਮੰਜ ਚੋਧਰੀ ਦਾ ਪੁੱਤ ਚਾਕ ਲਾਇਆ ਏਹ ਕੁਹੀਆਂ ਪੁਰਖ ਅਕਲ ਦੀਆਂ ਐਂ</p>
	<p>ਸਾਥੋਂ ਰੁੱਸ ਆਇਆ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੂ ਘੱਲੇ ਏਹਨੂੰ ਵਾਹੀਰਾਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਾਲਦੀਆਂ ਐਂ</p>
	<p>ਸਾਥੋਂ ਘੜੀ ਨ ਵਿਸਰੇ ਵੀਰੀ ਪਿਆਰਾ ਘੁਲੀਆਂ ਰੋਂਦੀਆਂ ਕੁਝੀਆਂ ਲਾਲਦੀਆਂ ਐਂ</p>
	<p>ਮਹੀਆਂ ਚਾਰਕੇ ਵੀਦਿਆ ਨਕ ਸਾਡਾ ਏਥੇ ਖੁੰਡੀਆਂ ਓਧਦੇ ਮਾਲਦੀਆਂ ਐਂ</p>
	<p>ਫੁਸੀ ਘੱਲ ਦੇਓ ਤਾਂ ਐਹਸਾਨ ਹੋਵੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਮੇਰਾ ਅਸੀਂ ਆਇਨੇ ਐਂ</p>
	<p>ਗਲ ਪੱਲੜਾ ਪਾਇਕੇ ਵੀਰ ਸਾਰੇ ਅਸੀਂ ਰੁੱਠੜਾ ਵੀਰ ਮਨਾਇਨੇ ਐਂ</p>
	<p>ਸਾਨੂੰ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਨ ਕਿਤੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਪੱਕੀਆਂ ਘੋੜੇ ਪਕਾਇਨੇ ਐਂ</p>
	<p>ਕੁਈ ਕੁਝੀਆਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਪੈਂਚ ਸਾਰੇ ਅਸੀਂ ਤੁਸਾਂਦੇ ਪਾਸ ਲਿਆਇਨੇ ਐਂ</p>
	<p>ਚੋਚਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਕੋਹਦਾ ਐਂ ਕਿਏਸ ਚਿੱਠੀ ਦਾ ਐਸ ਤੁਰਾਂ ਜੁੜਾ ਬ ਲਿਖੇ</p>
<p>ਜੁਵਾਬ</p>	<p>ਐਡਾ ਗੰਭੀਰ ਘਰੋਂ ਕੱਢ ਕੀਤਾ ਐਂ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਮਚੋਰ ਨ ਟੁੰਡਾ ਜੀ</p>
	<p>ਮਿਰ ਸੋਹਦੀਆਂ ਬੋਦੀਆਂ ਨੱਢੇ ਦੇ ਕੱਠ ਲਾਡਲੇ ਦੇ ਬੰਦੇ ਬੰਦੇ ਜੀ</p>
	<p>ਹੋਵੇ ਏਹ ਪਰਤੀਤ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਹੀਰਦਾ ਚਾਕ ਏਹ ਮੰਡੂ ਜੀ</p>
	<p>ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਤੁਰੇ ਏਸ ਚਾਕ ਕੋਲੋਂ ਮਿਰ ਮਾਹੀਆਂ ਦੇ ਏਹਦਾ ਕੁੰਡੂ ਜੀ</p>
	<p>(ਬਾਹਰ ਚੋਚਕ ਅੰਦਰ ਹੀਰ) (ਨੇਂ</p>
	<p>ਨਾਈ ਹੀਰ ਦੇ ਨਾਭਿ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਜੋ ਗਾਂਢੇ ਦੀਆਂ ਕੁਰਜਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ</p>
	<p>ਹੀਰਨ ਦਿੱਤਾ ਐਂ ਤੇ ਮੁੱਲਾਂ ਪੜ੍ਹ ਸੁਣਾਇਆ ਐਂ</p>
<p>ਚਿੱਠੀ</p>	<p>ਸਾਡੇ ਦੇਓਰ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੁਰਤ ਘੱਲੇ ਮੰਡਾ ਰੁੱਸ ਹਜ਼ਾਰਿਓ ਧਾਇਆ ਐਂ</p>
	<p>ਅੱਠੇ ਪੈਹਰ ਰੋਂਦੇ ਸਭ ਵੀਰ ਓਹਦੇ ਤੈਨੂੰ ਮਾਂਮਲਾ ਖੱਲ ਸਮਝਾਇਆ ਐਂ</p>
	<p>ਅਸੀਂ ਏਸਦੇ ਮਗਰ ਦੀਵਾਨੀਆਂ ਐਂ ਭਾਂਦੇ ਚੋਰੀਆਂ ਤੇ ਭਾਂਦੇ ਮੰਦੀਆਂ ਐਂ</p>
	<p>ਓਹਤਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਐਂ ਚੋਚ ਬਣਦਾ ਅਸੀਂ ਖਿੱਤੀਆਂ ਨਾਲ ਓਹਦੇ ਸੋਹਦੀਆਂ ਐਂ</p>

(੧) ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਵੇਲੀ ਦੀ ਵੇਲੀ (੨) ਤੁੱਝ ਦੇ ਤੁੱਝ (੩) ਪਿੱਛੇ ਓਹ ਕੋਈ ਕਰਕੇ (੪) ਬੁੱਟਾ ਕੱਠ ਵਿਚ ਪਾਇਲੀ ਤੋਡੀ ਦਾਰ ਮੁਰਦੀ ਪ
ਗੰਢਾ ਦਾ (ਏਹ ਕੁਰਨ) ਜੋ ਨਾਭਿ ਐਂ ਜੱਠਾਂ ਦੀ ਇਕ ਜਾਤ ਦਾ (੬) ਤੁੱਝ ਇਕਲੋਹੇ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਜਿਹਦੇ ਨਾਲ ਹਾਥੀ
ਚੁਲਾਇੰਦੇ ਐਂ (੭) ਦੋਰ ਗਿਆ ਐਂ (੮) ਤੁਰਿਆਂ ਦਾ ਤੁੱਝ

ਜਿਸ ਵੇਲੇਕੇਦਾ ਸਾਥੇ ਰੁਸ ਆਇਆ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂਰੱਤਦੇ ਰੋਦੀਆਂ ਅੰ
 ਏਹਤਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਦੀ ਮੋਹਦਾ ਅੰ ਭਾਵੇਂਫੇਲ ਅੰਕਾਲੀਆਂਕੁੱਲੀਆਂ ਅੰ
 ਏਹਦੇ ਪ੍ਰੇਮਦੀ ਅਗਨੇਂ ਕੁੱਲੀਆਂ ਅੰ ਕੁੱਲਾਂ ਭਾਰਤੋਂ ਜਿਵੇਂ ਵੇਛੁੱਲੀਆਂ ਅੰ
 ਸੋਗੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਨਕੇ ਕਰਨ ਦੇਲੇ ਅਸੀਂ ਏਸਦੇ ਪ੍ਰੇਮਨੇਂ ਮੁਨੀਆਂ ਅੰ
 ਦੇਓਰ ਚੰਦ ਸਾਡਾ ਸਾਥੇ ਰੁਸ ਆਇਆ ਬੇਲ ਬੇਲਕੇ ਅਗਨੇਂ ਤੋਂ ਚਿੱਖਿਆ ਅੰ
 ਸਾਡਾ ਲਾਲ ਮੇਰੇ ਸਾਨੂੰ ਖੈਰ ਪਾਓ ਜਾਏ ਕਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਘਾਈ ਚਿੱਖਿਆ ਅੰ
 ਝੁੰਟ ਕੀਤਿਆਂ ਲਾਲ ਨ ਹੱਥ ਆਵੇ ਸੋਈ ਮਿਲੇ ਜੇ ਤੇਰੇਦਾ ਚਿੱਖਿਆ ਅੰ
 ਕੋਈ ਚੁੰਡ ਵੇਰੋਰਨਾ ਕਮ ਜੋਗਾ ਅਜੇ ਏਹ ਨ ਚੁੱਖਿਆ ਚੁੱਖਿਆ ਅੰ
 ਸਾਡਾ ਮਲਾ ਸੀ ਜੇ ਤੇਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਗ ਦੇਖਣਾ ਬਰਾ ਪੁੱਦਾਈਆਂ ਦਾ
 ਤੁੰਦੀ ਜਾਇਆ ਸੀ ਤੁੰਦੀ ਪਾਲਿਆ ਸੀ ਨ ਏਹ ਬਾਪਦਾਨ ਏਹ ਕੁਈਆਂਦਾ
 ਸਾਹਕਾਰ ਹੋ ਬੈਠੀ ਅੰ ਮਾਰ ਬੈਲੀ ਖੋਹ ਬੈਠੀ ਅੰ ਮਾਲ ਤੂੰ ਸਾਈਆਂ ਦਾ
 ਅਗਨੇਂ ਲੇਖ ਆਈ ਅਰ ਸਾਂਝਿਆ ਅੰ ਏਹ ਤੇਰਾ ਸੀ ਕੁਈਨ ਕੁਈਆਂ ਦਾ
 ਗੰਡਾ ਹੱਥ ਆਇਆ ਬੁਝਾਏ ਗੁੱਡੀਆਂਦੇ ਅਨੁਚੁਹਾ ਅੰ ਬੋਝੀਆਂਧਾਈਆਂਦਾ
 ਤੈਨੂੰ ਰਬਦੀ ਮਾਰਨੀਂ ਵਗੇ ਹੀਰੇ ਦੇਓਰ ਖੋਹਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕੁਰਜਾਈਆਂ ਦਾ
 ਹੀਰ ਮੁਲਾਂ ਨੂੰ ਕੈਂਹਦੀ ਐਕਿ ਏਹ ਜੁਵਾਬ ਲਿਖ

ਜੁਵਾਬ

ਤੁਸੀਂ ਮਗਰ ਕਜੇ ਗੰਝੇ ਦੇ ਚੁੱਠ ਪਈਆਂ ਓਹਦੀ ਸਾਡੇਨਾਲ ਪਰੀਤ ਐ ਨੀਂ
 ਅਸੀਂ ਤਿੰਨਹੁੰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬੈਂਹਦੀਆਂ ਅੰ ਸਾਨੂੰ ਗਾਓਣਾ ਏਸਦਾ ਗੀਤ ਐ ਨੀਂ
 ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੀਆਂ ਮਾਰਕੇ ਕੀਏਆ ਅੰ ਮਾਨੇਂ ਚੁੱਤਨੀਂਦਾ ਕੋਈ ਚੁੱਤ ਐ ਨੀਂ
 ਆਵੇ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਮੈਨੂੰ ਚੰਦ ਚੜ੍ਹਦਾ ਤੇਰੇ ਖਤ ਲਿਆ ਕਲਜਾ ਸੁਤ ਐ ਨੀਂ
 ਤੁਸੀਂ ਏਸਦੇ ਅਜਾਲ ਨ ਪਓ ਅਤੀਓ ਖੱਟੀ ਕੁੱਲ ਨਹੀਂ ਏਸ ਬਾਪ ਵਿੱਚੋਂ
 ਮੈਂਤਾਂ ਏਹ ਵਿਹਾਜ ਵਿਹਾਜ ਲਿਆ ਸੋਦਾ ਕੀਤਾ ਅੰ ਅਤ੍ਰਦ ਬਜਾਰ ਵਿੱਚੋਂ
 ਹੋਕੇ ਏਹ ਨਰਾਯ ਦੇਸ ਛੁਡ ਤੁਰਿਆ ਮੇਰੀ ਤੁਰੇ ਜਜੁ ਪਟਦੀ ਤਾਰ ਚੁੱਤ
 ਤੇਰੇ ਭਾਬੀਆਂ ਸਾਕ ਨ ਬਝਦੀਆਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੁੱਟਿਆ ਤੁਕ ਪਹਾੜ ਚੁੱਤ
 ਅਸੀਂ ਧੀਦੇ ਨੂੰ ਚਾ ਮਹੀਂਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਦੇ ਤੇਰਨਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਤੇਰਿਆ ਅੰ
 ਕਦੇ ਪਾਨ ਨ ਵੇਲਤੇ ਫੇਰ ਪੈਂਹਦੇ ਸੀਸਾ ਚੁਰ ਹੋਇਆ ਕਿਸ ਜੇਕੁਆ ਅੰ
 ਟੀਗਾ ਹੱਡੀਆਂ ਮੁੜਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ ਸਮਾਂ ਗਿਆ ਫੇਰ ਕਿਸੇਨ ਮੇਕੁਆ ਅੰ
 ਹੱਥੋਂ ਛੁੱਟਕੇ ਤੀਰਨ ਕਿਸੇ ਮੇਰੇ ਗੰਝਾ ਛੁੱਟਕਾ ਕਦ ਅਸੀਂ ਲਿਖਿਆ ਅੰ
 ਅਰ ਆਈਆਂ ਵੇਲਤਾਂ ਕੰਢੁ ਦਿੰਦਾ ਕੋਈ ਬਨੁ ਪਿੰਡੋ ਕਿਸ ਤੇਰਿਆ ਅੰ
 ਜਾਏ ਭਾਈਆਂ ਤੁਬੀਆਂ ਪਾਸ ਜਮ ਜਮ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਹਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਅੰ

- (੧) ਇਕ ਮਿੱਟੀਦਾ ਭਾਂਡਾ ਜਿਹਦੇ ਵਿਚ ਮਾਸ ਸਾਗ ਭਾਜੀ ਆਦੀ ਰਿਹਦੇ ਅੰ ਤੇਰੇ ਬਹੁਤ ਕਾਲੀ ਚਿੱਖੀ ਐ
- (੨) ਜੁਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਵਿਛੜੀਆਂ (੩) ਧਾਇਆ ਨਸ ਆਇਆ (੪) ਫੇਰੀ ਕਰਕੇ ਫੜਕਦੇਈ ਸੁਖਾਲਾ (੫)
- ਕਲਿਕ ਚੁੱਚ (੬) ਲੋਕ ਜਹਾਨ (੭) ਪਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਜਦੋਂ ਚਲਿਦਾ ਦਾਖਾ ਕੰਢੁ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਪਾਨਦਾ ਸਰੂਪ
- ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂਦਾ ਬਾਇਆ ਹੋ ਓਸਨੂੰ ਬੋਝਾ ਧਾਈ ਕੈਂਹਦੇ ਅੰ ਅਨੁਚੁਹਾ ਬੋਝਿਆ ਧਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤੇਜਾਣਕੇ
- ਖਾਣ ਲਗਦਾ ਅੰ (੮) ਸਰੂਪਦੇ ਸਾਮਣੇ ਖੁੱਲੇ ਮਦਾਨ ਵਿਚ ਰੋਕੇ ਵਿਚ (੯) ਬਨੁ ਕੇ ਜੋਰ ਜੋਰੀ ਮਲੇ ਮਲੀ
- ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਬਰਜਿਆ ਰੋਕਿਆ

ਜੁਵਾਬ

ਅਸੀਂ ਜੁਝਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜੁਝਾਏ ਹੋ ਸਾਹੁ ਰਬ ਨੇ ਕੋਝਨਾਂ ਕੋਝਿਆ ਐ
 ਕਿਲੇ ਚਿਠੀਆਂ ਅਤੁ ਸੁਨੇਹਾਂ ਤੇ ਮਾਲ ਲੁਠਿਆ ਕਦੇ ਨ ਯੋਝਿਆ ਐ
 ਸਾਝੇ ਨਾਲ ਓਹ ਰਹੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਹਜ਼ਾਰਾ ਦਿਕ ਘੜੀ ਨ ਅਸਾਂ ਵਿਛੋੜਿਆ ਐ
 ਸੁਝੇ ਅਜੀਓ ਸਿਆਲਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿਚੋਂ ਏਸ ਫੁਲ ਗੁਲਾਬਦਾ ਤੋੜਿਆ ਐ
 ਚਾਂਡਾ ਮੁਲਾਂ ਨੂੰ ਕੋਹਦਾ ਐ ਕੇ ਏਹ ਜੁਝਾਏ ਲਿਖ
 ਕੋਹ ਬਾਪਦੀ ਮਿਲਖ ਰੁਝਾਹ ਦੋਲੋਂ ਮੈਨੂੰ ਅਪਣੇ ਗਲੇ ਚ ਲਾਹਿਆ ਐ
 ਗੁੱਸੇ ਮੋਹਣਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾੜ ਅੰਦਰ ਮੇਰਾ ਕਾਲਜਾ ਬਹੁਤ ਤਪਾਇਆ ਐ
 ਨਿੱਤੋ ਬੋਲੀਆਂ ਮਾਰਦੀਆਂ ਜਾ ਸਜਾਲੀਂ ਮੇਰਾ ਕੱਢੁਣਾ ਦੇਸ ਤੋਂ ਚਾਹਿਆ ਐ
 ਅਸੀਂ ਹੀਰ ਸਜਾਲ ਦੇ ਚਾਕ ਲੱਗੇ ਜੱਟੀ ਮੋਹਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿਲ ਲੁਹਾਇਆ ਐ
 ਹੁਧੁ ਚਿਠੀਆਂ ਲਿਖਕੇ ਅਲੀਆਂ ਐਂ ਰਾਖਾ ਖੇਤਰੀ ਨੂੰ ਜੱਦੋਂ ਚਾਹਿਆ ਐ
 ਕੋਈ ਜਾ ਸਮਝਾਏ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਾਝੇ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਕੇਹਾ ਝੁਹਿਆ ਐ

{ ਬਾਹਰ ਸਭ }

ਦੂਜਾ ਅੰਕ

ਅਹਿਲੀ ਝਾਕੀ

(ਬੋਲਾ ਤੇ ਨਦੀ)

ਚਾਂਡਾ, ਬੋਲੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਚੁਕਦਾ ਐ ਤੇ ਦੁਖ ਨਾਲ ਬਹੁਤ
 ਝਜਾਕਲ ਹੋਕੇ ਰੁਖਦੀ ਛਾਂਵੇਂ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਵੇਖੁਲੀ ਝਾਕੀ ਐ
 ਧੀਰ ਧੀਰ ਆਉਂਦੇ ਐ ਤੇ ਚਾਂਡਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਨੀ ਲਗਦਾ ਐ
 ਭਾਭੇ ਭੁਠੀਆਂ ਭਲ ਜਹਾਨ ਤਰਦਾ ਫੌਜ ਹੱਥ ਮੇਰਾ ਭੁਮੀ ਧੀਰ ਮੀਆਂ
 ਮੈਨੂੰ ਹੀਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਐ ਹੀਰ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਨ ਜਾਂਦੀ ਐ ਦੇਓ ਮੈਨੂੰ ਧੀਰ ਮੀਆਂ
 ਬਦਾ ਅਚੁਰੀ ਦੇ ਮੱਝ ਝੁਰੀ ਸਹੁ ਵਿੱਚ ਨ ਹੋ ਦੁਇਸ ਮੀਆਂ
 ਸਹੁ ਕਸ ਸੁਆਰੁ ਗਾ ਰਬ ਤੇਰੇ ਪੂਰੀ ਹੋਊਗੀ ਸਹੁ ਤੇਰੀ ਆਸ ਮੀਆਂ
 ਸੇਕਰ ਭੀੜ ਪਵੇ ਕਰੀ ਯਾਦ ਸਾਨੂੰ ਲੁਕ ਦਲੋਂ ਅਟਾ ਧਜਾਨ ਪਲਕ ਦੂਰੀ
 ਸਦਾ ਰਬ ਨੂੰ ਰਾਂਝਿਆ ਯਾਦ ਰਖੀਂ ਤੇਰੀ ਹੋਊਗੀ ਆਸ ਮਰਾਦ ਪੂਰੀ

ਗਾਂਢੇ ਨੂੰ ਦੁਆਜਾ ਖਿਲਰ ਤੁਰਾਹ ਸਕਰ ਰੀਜ ਰੁਮਾਲ ਲਾਲ
 ਜਹ ਬਾਜ ਮੁੰਦੀ ਸਯੋਦ ਜਲਾਲ ਬੁਖਾਰੀ ਧੀਰ ਤੇ
 ਜਕਰੀਆ ਬੁੰਡੀ ਦਿੱਟਾ ਐ

(ਬਾਹਰ ਧੀਰ ਧੀਰ ਅੰਦਰ ਹੀਰ)

(੧) ਕੱਢੁਣੇ (੨) ਫਸਾਇਆ (੩) ਬੋਝੇਨ (੪) ਖੇਹਰ ਦੇਸਾ ਬਿਰਖਾ ਕੀਤੀਆਂ (੫) ਫਲਸਹੀ (੬) ਇਕ ਰਜ਼ਾ ਦੀ
 ਤਲਵਾਰ

ਕੋਏ

ਹੀਰ ਅੰਡ ਖੀਰ ਮੱਥੇ ਤੇ ਚੁਰੀ ਦਾ ਚੁਰਾ ਲਯਾਏ ਬੇਲੇ ਵਿੱਚ ਅਚਿਦੀ ਐ
ਤੇ ਗਾਂਢੇ ਦੇ ਕੋਲ ਰਖਕੇ ਨਦੀ ਵਲ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਐ

(ਅੰਤਰ ਕੋਏ)

ਹਾਜ਼ਰ ਬੇਜੀਓ ਹੁਣ ਤੋਫ਼ੀਕ ਮੇਲਾ ਏਥੇ ਖੈਰ ਦੇਵੇ ਅੱਗੇ ਮਿਲੇ ਤੇਨੂੰ
ਮੇਰੀ ਕੁਖ ਦੇ ਨਾਲ ਐ ਕੁੱਖ ਸੁੱਕੀ ਇਕ ਰੁਗ ਚੁਰੀ ਦਾ ਦੇਰੇ ਮੈਨੂੰ
ਗਾਂਢਾ ਚੁਰੀ ਵਿੱਚ ਐ ਤੇ ਕੋਏ ਤੁਰਤ ਮੁੜ ਪੈਂਦਾ ਐ ਫੇਰ ਹੀਰ ਅੰਡ
ਓਹਨੂੰ ਖੁਫ਼ਦੀ ਐ

ਹੀਰ

ਹੁਣੇ ਕੁਰਆ ਗਈ ਸਾਂ ਫਰੋ ਫਰੋ ਕਿਥੇ ਗਈ ਚੁਰੀ ਅੱਧੀ ਗਾਂਢਿਆ ਵੇ
ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਚਲਿਆ ਲੁਗੀ ਕੁੱਖ ਤੇਨੂੰ ਨਾਂ ਉਡੀਕਿਆ ਐ ਮੈਨੂੰ ਸਜਣਾ ਵੇ

ਗਾਂਢਾ

ਇੱਥੀ ਰਬ ਦੇ ਨਾਓ ਤੇ ਖੁਫ਼ ਚੁਰੀ ਅੱਧ ਵੇਖ ਫਕੀਰ ਲਈ ਜਾਇਦਾ ਐ
ਮੈਨੂੰ ਸਾਰ ਹਾਲ ਮੇਰੇ ਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਏਹ ਫਕੀਰ ਲੇਛਾ ਕਿਸ ਬਾਇਦਾ ਐ

ਹੀਰ

ਏਹੁੰ ਮੇਰਾ ਧੀ ਐ ਏਹੁੰ ਲਾਗਾ ਹੱਥੀ ਲਾਇਦਾ ਪੈਰੀਂ ਬੁਝਾਇਦਾ ਐ
ਤੀਰੀ ਮਰਦ ਵਿੱਚ ਗਾਂਢਿਆ ਕੇਹਾ ਪਾਏ ਮਾਛਾਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿਖਾਇਦਾ ਐ

ਗਾਂਢਾ

ਪੈਰੀਂ ਕੱਪੜੀ ਮੈਨੂੰ ਐ ਅਗੇ ਲਗੀ ਤੇਰੀ ਮੱਥੇ ਨੂੰ ਕੰਢੇ ਗੁਆਇਦਾ ਐ
ਏਥੇ ਸੁੱਤੀਆਂ ਕਲਾ ਲਗਾ ਲੇਛਾ ਅੱਧੇ ਏਥੇ ਵਿੱਚ ਹਲਾਇਦਾ ਐ

ਐਹੁੰ ਜਾਣਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਏਹ ਸੁਰਾ ਏਰ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਮੈਨੂੰ ਆਇਕੇ ਨੀ
ਲੇਕੇ ਡਿਯੋਗ ਪਿੱਛੋਂ ਫੁੱ ਉੱਠੋਂ ਤੁਜਾ ਤੁਰਤ ਫੁੱਗਿਆ ਕੋਏ ਵਲਾਇਕੇ ਨੀ

ਹੀਰਨੂੰ ਚੁਰੀ ਦੀ ਗਲ ਆ ਜਾਂਦੀ ਐ ਤੇ ਕੋਏ ਦੇ ਮਗਰ ਨੱਠ
ਓਹਰੇ ਸੀਹਣੀ ਝਾੜ ਗਲ ਰੋਹਦਾ ਨੀਰ ਪਲਾਟ ਦੀ ਐ ॥

ਹੀਰ

ਆ ਆਖਨੀ ਆਂ ਟਲ ਜਾ ਚਾਚਾ ਚੁਰੀ ਦੇਹ ਜੇ ਸੀਭਿਛਾ ਲੋੜਨਾਂ ਐ
ਨਹੀਂ ਮਾਰਕੇ ਜਿੰਦ ਗੁਆਊਗੀ ਮੈਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਹਟਕਣੇ ਹੋੜਨਾਂ ਐ

ਕੁੱਝ ਨੱਢੀਆਂ ਨਾਲ ਅਜੇੜਨਾਂ ਐ ਕੁੱਝ ਸੁਰਮਦੀ ਲਜ ਤੂੰ ਤੇੜਨਾਂ ਐ
ਬਨੁ ਪੈਰ ਤੇ ਹੱਥ ਲਟਕਾਊਗੀ ਮੈਂ ਲੜ ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਕੁੱਝ ਜੋੜਨਾਂ ਐ

ਕੋਏ

ਅਜ ਓਹੁੰ ਗਈ ਮੱਤ ਚੋਚਕੇ ਦੀ ਜੇਹੜਾ ਚਾਕਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਦਾ ਐ
ਮਾਰ ਹੀਰਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਇਦਾ ਐ ਅਤੇ ਗਾਂਢੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤਰਾਂਹੁੰਦਾ ਐ

ਹੀਰ ਕੋਏ ਦੇ ਸਿਰੋਂ ਧੀ ਤੇ ਗਲੋਂ ਸੋਹਣੀ ਲਾਹ ਓਹਣੀ ਹਿਕ ਵਿਚ

੧੧) ਜੋ ਬੁਆਏ ਕੋਲ ਹੋਵੇ (੨) ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ (੩) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੁਆਏ ਸਰੇ (੪) ਰਜਦੇ ਵਾਜਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮੰਗਾਤੇ
ਮੰਗਣ ਵੇਲੇ ਏਹ ਸਦਾ ਕਯੇ ਐ (੫) ਉੱਪ ਸੁੱਧੇ ਫੁਲ (੬) ਪਿੱਠ (੭) ਮੇਝਕੇ (੮) ਕੁੜੀਆਂ ਨਾਲ
ਕੁੱਝ ਬਰਾੜਨਾਂ ਐ

ਹੀਰ

ਦੇ ਤਿਨ ਅਡੀਆਂ ਮਾਰ ਜਮੀਨ ਤੇ ਚੁੱਕ ਸਟਦੀ ਐ ਅਧੀ ਜੁਰੀ
ਐਹ ਲੋਂਦੀ ਐ ਅਧੀ ਡੁਲ ਜਾਂਦੀ ਐ ਫੇਰ ਰਾਂਝੇ ਵਲ ਅਧੀ ਐ
ਦੁਤੀ ਦੁਸਮਣਾ ਵਿੱਚ ਐ ਵਸ ਸਾਡਾ ਨਾਲ ਸਬਰ ਦੇ ਦੁਖਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਂ
ਚਾਂਦਾ ਕੈਂਦੇ ਤਾਂ ਐ ਸੈਰਾਨ ਦੁਜਾ ਵਸ ਲਗਾਇਆਂ ਬਿਸ ਨਫਰਕ ਕਰਨਾਂ
ਏਸ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਕਾਰ ਏਹੋ ਨਾਲ ਲੁਤੀਆਂ ਮਾਂਮਲਾ ਪਿਆ ਰੁਰਨਾਂ
ਮੀਆਂ ਗਾਂਝਿਆ ਕੂੜ ਏਹ ਦੁਰ ਹੋਏ ਅੰਤ ਸਚ ਦਾ ਸਚ ਐ ਆ ਤਰਨਾਂ
ਮਿਲੇ ਸਿਰਾਂ ਨੂੰ ਏਹ ਵਿਛੋੜੇ ਦਿੰਦਾ ਭੋਗ ਖਾਇਦਾ ਵਿਚ ਕੁੜਮਾਈਆਂ ਦੇ
ਗਲਾਂ ਸੱਦੀਆਂ ਝੁੰਠੀਆਂ ਮਲਦਾ ਐ ਵਾਂਝ ਲਾਗੀਆਂ ਕੂੜਿਆਂ ਨਾਈਆਂ ਦੇ
(ਬਾਹਰ ਸਭ)

(ਅੰਦਰ ਮੁਲਕੀ ਚੋਚਕ ਕੈਂਦੇ)

ਦੁਜਾ ਅੰਕ

ਦੁਜੀ ਝਾਕੀ

(ਚੋਚਕ ਦਾ ਘਰ)

ਕੈਂਦੇ ਚੋਚਕ ਨੂੰ

ਕੈਂਦੇ ਦੁਰੀ ਪਲਿਓ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਖਾਇਦਾ ਐ
ਨਹੀਂ ਚੋਚਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੱਤ ਦਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਮਾਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਇਦਾ ਐ
ਕਲੀ ਚਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀਰ ਜਾਏ ਬੇਲੇ ਅਜ ਕਲ ਕੋਈ ਲੀਕ ਲਾਇਦਾ ਐ
ਏਹ ਗਲ ਜਹਾਨ ਤੇ ਖਿੰਡ ਜਾਏ ਮੇਹਰ ਹੀਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਇਦਾ ਐ
ਗਲ ਅਖੌਤੀ ਸੀ ਸੇ ਮੈਂ ਆਪ ਫੁੱਫੀ ਫੁੱਲ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਵਜਾਇਦਾ ਐ
ਫੁੱਫੀ ਚੁਰੀਦਾ ਕੁਟਕੇ ਧੀ ਤੇਰੀ ਮੀਏਂ ਗਾਂਝੇ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਖੁਦਾਇਦੀ ਐ
ਲੋਈ ਜਰਮਣੀ ਲਾਹਕੇ ਵਿੱਚ ਬੇਲੇ ਗਾਂਝੇ ਚਾਕ ਨੂੰ ਗਲੇ ਓਹ ਲਾਇਦੀ ਐ
ਲੋਕੀ ਵੇਖਕੇ ਓਸਦੀ ਚਾਲ ਕੋਈ ਪੰਜੇ ਉਗਲੀਆਂ ਮੁਹਿੰਦਿਖ ਪਾਇਦੀ ਐ
ਖਿੰਡ ਗਈ ਏਹ ਗਲ ਐ ਸੈਰਾ ਸਾਰੇ ਬੇਲੇ ਜਾਇਕੇ ਯਾਰ ਹੋਇਦੀ ਐ
ਏਹ ਧੀ ਨੂੰ ਤੁਰਤ ਵਿਆਹ ਮੁਲਕੀ ਦੇਹੀ ਰਬਦੀ ਘੱਟ ਲੇ ਡਾਇਏ ਨੀ
ਬਲਦਾ ਚੋ ਲੇਕੇ ਓਹਦਾ ਸਾਡਾ ਬੁਝਾ ਸੇਟੇ ਨਾਲ ਮਿਰ ਚੁੱਕ ਮਦੇਇਏ ਨੀ
ਵੇਖ ਲਾਡ ਧੀ, ਦਿੰਦ ਕੀ ਕੱਢਨੀ ਐ ਅੰਤ ਸੁਰੇਗੀ ਹਨ ਕਮੇਇਏ ਨੀ
ਇੱਕੋ ਬਨੁਕੇ ਬੋਹਰੇ ਸਟੇ ਏਹਨੂੰ ਐਨ ਵਾਂਝ ਲਿਖ ਸਜਾਏ ਦੀਏ ਨੇਇਏ ਨੀ
ਰਗ ਇੱਕ ਵਧੀਕ ਐ ਲੀਕੀਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਅਫ਼ਾ ਫਰਫੇਜੀਆਂ ਮੇਸਿਆ ਓਏ
ਤੁੰਤਾ ਬੜਾ ਏ ਲੁੱਚ ਮੁਸਟੇਡਨਾ ਐ ਅੱਖਾਂ ਮੀਦਕੇ ਬਹੇ ਚੁਪੇਸਿਆ ਓਏ
(ਬਾਹਰ ਕੈਂਦੇ ਅੰਦਰ ਗਾਮਾ ਫੁੱਫਾ)

ਕੈਂਦੇ (ਮੁਲਕੀ ਨੂੰ)

ਚੋਚਕ

ਗੁਆਂਝੁਆ
ਮੁਲਕੀ ਨੂੰ

ਧੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਫਿਕਰ ਹੋਇਆ ਧੀ ਤੇਰੀ ਦੀ ਉਤ੍ਰ ਗਈ ਆਂਬ ਐਨੀ
ਚਾਕ ਨਾਲ ਏਹ ਕਲੀਆਂ ਜਾਣੁ ਧੀਆਂ ਹੋਇਆ ਮਾਪਿਆਂ ਪੁਰੋਜਵਾ ਬ ਐਨੀ

੧) ਕਿਸੇ ਘਰ ਦੇ ਹੇਠ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਡੁੱਘਾ ਕੋਈ ਮਕਾਨ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਅਫ਼ਰਾ ਰੋਂਦਾ ਐ ਤੇਰਾ
ਕਹਾਇਦਾ ਐ (੨) ਤੁੱਝੇ ਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠ ਤੋਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਕੱਢੁਣ ਲਈ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਇੱਕ ਛੋਕ ਹੁੰਦਾ ਐ ਓਹਨੂੰ
ਐਰ ਕੈਂਦੇ ਐ (੩) ਸਜਾਏ ਵਿੱਚ ਖਲੋਕੇ ਹੋਰ ਤੀਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਟਾਓਣ ਵਾਲੀ ਝਗੜੇ ਦੀ ਮੂਲ (੪) ਨਾ ਸੁਕਰਾ ਕੀਤੀ
ਨਾ ਜਾਨਣ ਵਾਲਾ (੫) ਮੇਸਾ (੬) ਮੇਸਾ ਘੋਸਲਾ ਘੱਲ (੭) ਸੈਰਾ ਖੋਹ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਗਈ

	ਅਸੀਂ ਮਾਸੀਆਂ ਫੁੱਫੀਆਂ ਲੱਜ ਮੋਈਆਂ ਸਾਡੀ ਅੰਦਰੋਂ ਜਨੁ ਕਬਾਇ ਐ ਨੀਂ ਲੋਕਾਂ ਭਾਏ ਮਸੀਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਓਹਦਾ ਹੋਰ ਹਸਾਬ ਕਤਾਬ ਐ ਨੀਂ (ਬਾਹਰ ਗੁਆਢਾ ਅੰਦਰ ਮਿੱਠੀ)
ਮੁਲਕੀ	ਸਦ ਲਗਾ ਤੂੰ ਹੀਰ ਨੂੰ ਮਿੱਠੀਏ ਨੀਂ ਆਖ ਸੱਦਦੀਏ ਮਾਂ ਤੈਥੋਂ ਨੀਂ ਅੜਦੁੱਬੀਏ ਮੋਹਣੀਏ ਖੁੱਬੀਏ ਨੀਂ ਘਰ ਆ ਸਜਾਏ ਦੀਏ ਨੇਇਏ ਨੀਂ (ਬਾਹਰ ਮਿੱਠੀ ਅੰਦਰ ਹੀਰ)
ਹੀਰ	ਤੈਨੂੰ ਤੁੱਘੜੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਡੋਬ ਦੇਈਏ ਸਾਨੂੰ ਪੱਛਿਆ ਚਾਕਦੀ ਚੋਰੀਏ ਨੀਂ ਜੋਹਣੀ ਐ ਨ ਕਹੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਚੁੱਪ ਕੀਤਾ ਚਾ ਨ ਬੋਲੀਏ ਨੀਂ ਤੈਨੂੰ ਫੁੱਫੀ ਓਹ ਮਾਂਝੁਣਾ ਜਾਗਿਆ ਐ ਤੇਰੇ ਵਾਸੇ ਮੁਝ ਸਹੇੜੀਏ ਨੀਂ ਜੁਆਨ ਐ ਜੇ ਨਿਕਲੇ ਘਰ ਬਾਹਰ ਲਗੇ ਵਸ ਤਾਂ ਖੂਹ ਨ ਪੇੜੀਏ ਨੀਂ ਜੋਹੜੇ ਰਬ ਕੀਤੇ ਕਮਰੇ ਹੋ ਕਜੁ ਮਾਂ ਅਗੱਮ ਦੇ ਦੇ ਪੱਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਮਾਂਗਲੇ ਸਿਰੀ ਚੁੱਕੇ ਓਹ ਤਾਂ ਕਦੇ ਨ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਰੋਹੁ ਸੀਰੀ (ਬਾਹਰ ਹੀਰ ਅੰਦਰ ਚੋਰਕ)
ਮੁਲਕੀ	ਵੇਖ ਲੱਜ ਮਿਜਾਲਾਂ ਦੀ ਲਾਹ ਸੁਟੀ ਨਦੀ ਹੀਰ ਨੇ ਚਾਕਨੂੰ ਯਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਮੈਂ ਮੱਤ ਦਿੱਤੀ ਅੱਗੋਂ ਲੜਨ ਲਗੀ ਲੱਜ ਲਾਹ ਚੜ੍ਹਾਓ ਉਤਾਰ ਕੀਤਾ ਏਸ ਅਲ ਅਲਾਦ ਤੋਂ ਸੁੱਜ ਅੱਛੀ ਜਿਹਨੇਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਾਹਕੀ ਤੁਰਤ ਧੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਕੇ ਕੱਢ ਦੇਸੇਂ ਸਾਨੂੰ ਠਿੱਠ ਐ ਏਸ ਮਰਦਾਰ ਕੀਤਾ ਸਾਡੇ ਭਾਗ ਮੈਂਦੇ ਹੀਰ ਜਮਦੀ ਨੂੰ ਸੀਘ ਘੱਟ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਨ ਮਾਰਿਆ ਐ ਗੜ੍ਹਤੀ ਜੋਹਰ ਦੀ ਘੋਲਕੇ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਫਲ ਏਸਦਾ ਅਜ ਨਤਾਰਿਆ ਐ (ਅੰਦਰ ਰਾਂਝਾ)
ਚਾਂਝੇ ਨੂੰ	ਭਾਈ ਛੱਡ ਮਹੀਂ ਉਠ ਜਾ ਘਰੀਂ ਤੇਰਾ ਚਲਨ ਨ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਤੁਝਿਆ ਐ ਸਾਨੂੰ ਮੋਹਣਾ ਚਾਕਦਾ ਆਇਆ ਐ ਠੱਠੇ ਨਾਲ ਜਹਾਨ ਸਤਾਇਆ ਐ ਅੱਛਾ ਖਾਈਏ ਪਹਿਨੀਏਂ ਜਗ ਭੁੰਦਾ ਨਹੀਂ ਮਸੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਆਈਆਂ ਚੀ ਕਿੱਥੋਂ ਪਚੜ੍ਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਤ ਖਾਈਆਂ ਦੁੱਧ ਮਲਾਈਆਂ ਜੀ ਮੈਂਨੂੰ ਮਹੀਆਂ ਦੀ ਕੁਝ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਚਿਨਦੀ ਪਈ ਸੀ ਏਸ ਰਿਹਾਤ ਮੀਆਂ ਤੇਰੀ ਮਹੀਆਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਉਠ ਰਾਤੀਂ ਫਿਰਾਂ ਭੁਨਦਾ ਕੋਹਰ ਦੇ ਝਾੜ ਮੀਆਂ ਪੁਰ ਬੇਹੋਰ ਚਾਈਆਂ ਮਾਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਐ ਕੋਈ ਕਰਾੜ ਮੀਆਂ ਮਹੀਆਂ ਚਾਰ ਦੇ ਨੂੰ ਬਾਗ ਵਰੇ ਬੀਤੇ ਅਜ ਉਠਿਆ ਅੰਦਰੋਂ ਸਾੜ ਮੀਆਂ ਲਾਲਚ ਹੀਰਦਾ ਦੇ ਕੇ ਠੱਗਿਆ ਐ ਮੈਂਨੂੰ ਸਖਾਵਾ ਦੇ ਪਿਆਰ ਮੀਆਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਨ ਜਜੂਤੇ ਮੁਲ ਲਗਾਏ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹੋ ਹਜਾਰ ਮੀਆਂ ਲਗੀ ਹਿੰਗ ਨ ਫਟਕੜੀ ਮੁਲ ਤੇਰੀ ਸੋਹ ਮਾਰਿਆ ਨਾਲ ਪੈਜਾਰ ਮੀਆਂ ਅੱਗੋਂ ਏਥੇ ਨ ਸਾਡੀ ਐ ਪਈ ਪੁਰੀ ਪਿਛੋਂ ਆਏ ਸੀ ਪੜ੍ਹਤਨ ਪਾੜ ਮੀਆਂ (ਬਾਹਰ ਰਾਂਝਾ ਅੰਦਰ ਮਾਹੀਆਂ)
ਮਾਹੀਆਂ	ਮਹੀਆਂ ਚਰਨ ਨ ਬਾਝ ਰੰਝੇਟੇ ਦੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਈ ਆਂ ਸੁਖ ਮਾਰ ਹੋ ਕੋਈ ਖੁੱਬ ਜਾਏ ਕੋਈ ਭੁੱਖ ਜਾਏ ਕੋਈ ਸੇਰ ਪਾਏ ਕੋਈ ਪਾਰ ਹੋ

ਮਹੀਆਂ ਵਿਸਦੀਆਂ ਬਾਝ ਨ ਰੰਝੇਟੇ ਦੇ ਕਰ ਅਸੀਂ ਬੇਬੇਰ ਦੀ ਪਯਾਰ ਹੋ ॥ ਸਤੁਰੁਲ ਦੀਆਂ ਫਿਰਦੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਚਰਦਾ ਅਸੀਂ ਹਾਰ ਰਹੇ ॥
(੧) ਕੁਜਿਆ ਹੋਇਆ (੨) ਦੇਸੀ ਗੋਲੀ (੩) ਮਸੂ (੪) ਪੰਜਲ ਖੁਆਰ (੫) ਅੱਛੀ

ਹਰਿ(ਮੁਲਕੀ)ਨੂੰ

ਮੁਲਕੀ
ਚੋਚਕ ਨੂੰ

ਮੁਲਕੀ

ਚੋਚਕ ਗੰਢੇ ਨੂੰ

ਗੰਢਾ(ਹੀਰਨੂੰ
ਹੀਰ

ਹੀਰ

ਕੈਦੇ
ਮੁਲਕੀ ਨੂੰ

ਆਏ ਚਾਕ ਭਗਤਿਆ ਚਾ ਬਾਬਲ ਦੇਸ ਗਲੋਂ ਚਿੱਤੋਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਚਿ ਨੀਂ
ਰਬ ਚਿਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਕ ਹੈ ਦੇਣ ਹਾਰਾ ਕੋਈ ਚਿਸਦੇ ਰਬ ਨ ਭੁਖੀ ਚਿ ਨੀਂ
ਜਿਵੇਂ ਜਾਪੁਨਾਂ ਹੈ ਉਵੇਂ ਲਜਾ ਗੰਢਾ ਚਿਹਦੀ ਦੇਉਗੀ ਚੁਪ੍ਰਕੁਤ ਆਪੀਆਂ
ਪੈਰੀਂ ਲਗਕੇ ਜਾ ਮਨ ਚਿਹਨੂੰ ਬਰੀ ਆਹ ਫਰੀਰ ਪੈ ਜਾ ਆਪੀਆਂ
ਚੋਚਕ ਮਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਹਦਾ ਐ ਕੇ ਗੰਢੇ ਨੂੰ ਅਥੇ ਚੋਚਕ ਦੇਉ
(ਬਾਹਰ ਮਾਹੀ ਆਦਰ ਗੰਢਾ)

ਸੁਖੀ ਗੰਢਿਆ ਲੜਕੇ ਤੂੰ ਨਾਲ ਚੋਚਕ ਕੋਈ ਬੋਲ ਨ ਜਜੂ ਤੇ ਲੜਕਿਆ ਦੇ
ਕੋਹਾ ਮਾਪਿਆ ਪੁਰਾ ਲੜਕ ਹੋਵਾ ਤੁਸੀਂ ਖਟਕਾ ਤੇ ਅਲੀ ਆਉਣਾ ਦੇ
ਫਿਰ ਮਾਲਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਪੋਲ ਘੱਤੀ ਮਾਲ ਸਾਂਭ ਗਤੀ ਘੱਤੀ ਆਉਣਾ ਦੇ
ਤੂੰ ਹੀ ਚੋਇਕੇ ਦੁੱਧ ਜਮਾਉਣਾ ਹੈ ਤੂੰ ਹੀ ਹੀਰਦਾ ਪਲੀਰਾ ਵਫਾਉਣਾ ਹੈ
ਸਾਂਭੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਹੀਰ ਹੈ ਰੁਸ ਪਈ ਤੂੰ ਹੀ ਚਿਸਨੂੰ ਆਖ ਮਨਾਉਣਾ ਹੈ
ਬੰਧੋ ਵੇਲਕੇ ਤੁਸੀਂ ਵਲਾਉਣਾ ਹੈ ਸੁਨੇ ਵਗਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਵਲਾਉਣਾ ਹੈ
ਸੁਖੀ ਹੀਰੇ ਪਿਆਰੀਏ ਮੇਰੀਏ ਨੀਂ ਤੇਰੀ ਮਠਿ ਸਾਨੂੰ ਫੇਰ ਚਿਮੜੀ ਹੈ
ਮੀਆਂ ਮਨ ਲੇ ਚਿਸਦੇ ਆਖਣੇ ਨੂੰ ਤੇਰੀ ਹੀਰ ਪਿਆਰੀਦੀ ਅੰਝੜੀ ਹੈ
(ਬਾਹਰ ਹੀਰ ਸੁਖ ਬਾਝ ਹੀਰ ਅੰਦਰ ਨਹੇਲੀਆਂ)

ਬੁਝਕੁ ਮਾਹਿਯਾ ਹੈ ਵੇਆਲੇ ਗੰਢੇਏ ਲਾਲ ਬੇਗਦਾ ਬੁਝਾ ਪੁਜਾਇਆ ਹੈ
ਪੁਛਾਂ ਚੱਕਕੇ ਬੁਝੀਆਂ ਉਤਾਂ ਕਰਕੇ ਸੋਹ ਪੈਦ ਤੇ ਪੁੱਬਲਾ ਲਾਇਆ ਹੈ
ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ ਗੰਢੇਦੀ ਬੋਲੇ ਮਿਨਤ ਪੈਰ ਚੁੱਮਕੇ ਆਫ ਜਗਾਇਆ ਹੈ
ਚਲਾਂ ਪੀਰਦੀ ਧੁਨਦਾ ਲਾ ਮੱਥੇ ਵਾਂਭ ਸੇਵਕਾਂ ਸਖੀ ਮਨਾਇਆ ਹੈ
ਦੂਜਾ ਅੰਕ (ਬਾਹਰ ਸਭ)

ਤੀਜੀ ਝੁਕੀ

ਚੋਚਕਦਾ ਘਰ

(ਅੰਦਰ ਕੈਦੇ ਮੁਲਕੀ)

ਬੜੀ ਹੋਈ ਅੰਢੇਰ ਮੈਂ ਜਾ ਫੁਪਿਆ ਪੋਹ ਮਾਘ ਕੁਤਾ ਵਿਚਕੁਨਾਂ ਦੇ
ਹੋਇਆ ਛਾਹ ਵੇਲਾ ਤਦੋਂ ਵਿਚ ਬੋਲੇ ਫੇਰੇ ਆਪ ਪੈ ਸਸੀ ਪੁਨਾਂ ਦੇ
ਗੰਢਾ ਮਹੀਂ ਲਿਆ ਬਹਾਉਦਾ ਹੈ ਹੀਰ ਨਾਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
ਤੇਰੀ ਧੀ ਬੁਨਾਂਦਿਏ ਘਾਟ ਉੱਤੇ ਕੱਠੀ ਯਾਰਦੇ ਨਾਲ ਜਾ ਨੁਹਿਦੀ ਹੈ
ਕੋਈ ਲੱਭੇ ਨੂੰ ਚਿਮੜੇ ਮਸਕੁ ਬੋਰੀ ਕੋਈ ਮੁੱਖਨੂੰ ਮੱਥੇ ਫੁਹਾਉਦੀ ਹੈ
ਕੋਈ ਮੀਰੀਆਂ ਆਖਕੇ ਭੁਜ ਜਾਏ ਮਗਰ ਪਦੇ ਤਾਂ ਚੁਕੀਆਂ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਮਾਹਿਯਾ ਮਾਹਿਯਾ ਦੇ ਤੇਰੀ ਮੈਂ ਕੱਟੀਕੱਟਾ ਜਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਕੋਈ ਮਾਂਮੇ ਦਿਆਂ ਖਰ ਬੁਸਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਦੇ ਬਕ ਬਕੇ ਆਖ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਐਧਰ ਹੈ ਗੰਢਿਆ ਦੇ ਮਾਰ ਬਾਹਲੀ ਪਾਰਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ
ਮੁਰਦੇ ਤਾਰੀਆਂ ਤਰਨ ਚੌਢੀਲ ਖਾਕੇ ਕੋਈ ਨੈਲ ਨਿਸ਼ੇਲ ਰੁੜੀ ਜਾਉਂਦੀ ਹੈ

ਮੁਲਕੀਆਂ ਵਾਂਗ ਪੀਰ ਹੈ ਅੰਧੇਰਾ ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਨ ਹੈ ਹੀਰ ਕੈਦੀ ਹੈ ਕੇ ਗੰਢੇ ਨੂੰ ਗਰੀਬ ਜਾਪੁਕੇ ਸਿਆਲ ਬਹੁਤੀਦ
ਮਮਕਦੇ ਸੀ ਹੁਣ ਚਿਹਦਾ ਬੁਝਾ ਧੀ ਪੈਰੇ ਸਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਪੁਜਾਇਆ (ਅ) ਬੁਝਾ ਘਰ ਜਿਥੇ ਵੱਡਾ ਘਰੀ ਪੀਰ
ਆਕੋਏ ਹੀਰੇ ਹੈ ਚੋਚਕ ਤਾਤ ਪਸਜ ਹੈ ਗੰਢਾ (੩) ਬੁਝਾ ਮਨ ਲਾਉਣਾ (੪) ਸੁਦੇਰ ਤੁਲਾ (੫) ਚੁਖਕਾਨੀ ਮਨਾਂ ਤੇ ਮਨਾਂ

ਸੁਰ(ਵੀ) ਸਿਰ ਪਿਰ ਪਰਨੇ (੭) ਪੈਰ ਪਸਾਰੇ

ਕੁਤੇ ਤਾਰੀਆਂ ਤਰਦੀਆਂ ਲਾਡਕਰਕੇ ਇਕ ਛਾਲ ਘਰੁਮਦੀ ਲਾਇਦੀ ਹੈ
 ਇਕ ਸੁਰਤ ਬਧੀ ਚੁੱਤੀ ਮਾਰਜਾਂਦੀ ਮਿਟੀ ਜਾ ਪਤਲਦੀ ਲੁਜਾਇਦੀ ਹੈ
 ਇਕ ਵਾਂਝ ਕੁਕੁਹਿਆਂ ਸੰਘ ਟੱਬੇ ਇਕ ਉਟ ਵਾਂਝੇ ਬਕਲਾਇਦੀ ਹੈ
 ਇਕ ਐਰਾਤ ਬੋਲਦੀ ਟੇਢੜੀ ਹੈ ਇਕ ਸੈਗ ਜਲਕਾਇਦੀ ਆਇਦੀ ਹੈ
 ਇਕ ਲੁਧਰ ਹੋਇਕੇ ਕੁਕੁਕੁਵੇ ਇਕ ਹੋ ਮੇਸਾਰ ਸੁਕ ਆਇਦੀ ਹੈ
 ਇਕ ਵੇ ਪਸਲੇਟੀਆਂ ਹੈ ਬਲਦ ਮਸਕ ਵਾਂਝੇ ਓਹ ਢਿੱਡ ਫਲਾਇਦੀ ਹੈ
 ਹੀਰ ਤਰੇ ਚੋਤਰਫ ਰੰਝੇਟੇਟੇ ਮੋਹਰੀ ਮਛੀ ਬਹੁ ਬਲਆਇਦੀ ਹੈ
 ਆਪ ਬੇਧੇ ਮਛੀ ਨਾਲ ਲਾਡਦੇ ਓਹ ਮੀਏਂ ਗੰਝੇ ਨੂੰ ਕੁਰਲ ਬਨਾਇਦੀ ਹੈ
 ਏਸ ਤਖਤ ਹਜਾਰੇ ਦੇ ਡੁੱਬੇ ਨੂੰ ਰੋਗ ਰੋਗਦੀਆਂ ਜਾਲੀਆਂ ਪਾਇਦੀ ਹੈ
 ਓਹਤਾਂ ਮੁਲਕੀਏ ਲਾਡ ਪਯਾਰਕਰਕੇ ਨਿਤ ਯਾਰਦਾ ਜਨੁ ਪਰਚਾਇਦੀ ਹੈ
 ਜੋਏਂ ਲਾਲ ਕਚਰੀਆਂ ਖੇਡ ਸਹੀਆਂ ਸਭ ਘੋਰੇ ਘਰੀਂ ਏਠਚੱਲੀਆਂ ਹੈਂ
 ਗੰਝਾ ਹੀਰ ਨਵੇਕਲੇ ਹੋ ਸੁਰੇ ਕੰਢੇ ਨਦੀਦੇ ਮਹੀਆਂ ਪਲੀਆਂ ਹੈਂ
 ਕੰਠੇ ਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਪਏ ਓਥੇ ਏਝਾ ਮੇਰੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਹੱਲੀਆਂ ਹੈਂ
 ਪਰੇਵਿਚ ਮੈਂ ਜਾਇਕੇ ਪਗ ਮਗੀ ਚਲੇ ਵੇਖ ਲਓ ਗੱਲਾਂ ਓਵਲੀਆਂ ਹੈਂ
 ਚੋਚਕ ਅਖਿਆਂ ਅਖੀਂ ਵਿਖਾ ਮੈਨੂੰ ਮੁੱਛੀ ਲਾਹ ਸੁਟਾਇਨਾਂ ਮੁੱਛੀਆਂਦੀ
 ਸਿਰ ਵੱਢਕੇ ਦੇਹਾਂਦੀ ਅਲਖ ਲਾਹਾਏ ਅਸੀਂ ਸਭਾ ਪਰੇਆਂ ਟੰਡੀਆਂਦੀ
 ਪਰੇ ਵਿਚ ਬੇਸਰਮੀਂਦੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਚੋਭ ਵਿਚ ਕਲੇਜੇ ਦੇਚਸੁਕਦੀ ਹੈ
 ਨਲਜੇ ਹੋ ਟੱਪਕੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਦਾ ਫੁਲੇ ਆਦਮੀਂਦੀ ਜਾਨ ਧਸਕਦੀ ਹੈ
 ਚੋਚਕ ਘੋੜੇ ਤੁਰਤ ਸੁਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੱਥ ਸੰਗੀ ਜਨੁ ਬਿਜਲੀ ਲਸਕਦੀ ਹੈ
 ਸੁਮ ਘੋੜੇ ਦੇ ਕਾਡ਼ਈ ਕਾਡ਼ ਵਜੋਨ ਹੀਰ ਸੁਧਾਇਆਂ ਗੰਝੇ ਤੇ ਖਸਕਦੀ ਹੈ
 ਮੈਂਤਾਂ ਫੇਰ ਨ ਆਉਂਗੀ ਕਦੇ ਏਥੇ ਹਫ਼ ਖਿਆਂ ਕੋਰ ਪਈ ਡੁਮਕਦੀ ਹੈ
 ਏਹ ਆਖ ਜਿਉਂ ਮੋਰਦੇ ਬੈਠ ਬਿਲੀ ਸਾਹ ਘੁਟ ਜਾਂਦੀ ਨਹੀਂ ਲੁਸਕਦੀ ਹੈ
 ਕੱਲੇ ਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਮੋਹਰ ਓਥੇ ਗੱਸਾ ਖਾਇਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ ਰਤ ਵੱਲਾਂ
 ਕਹੇ ਖੂਨ ਪੀੜਾ ਕਰਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਰੋਲੇ ਏਸਟਾ ਪਵੇਗਾ ਤਦ ਖਨੀਂ
 ਏਹ ਵੇਖੇ ਨਘਾਰ ਕਰਤਾਰਦਾ ਹੈ ਬੋਲੇ ਵਿਚ ਅਕਲੀਆਂ ਜਾਧੂ ਰਨੀਂ
 ਰਖ ਅਖੀਂ ਨੂੰ ਨੀਵੀਂਆਂ ਠਮਕ ਚੱਲਦੇ ਕੱਢੇ ਮਾਰਕੇ ਚੂਰੀਦੀ ਬਾਲਫੁਨਾਂ
 ਹੀਰ ਆਖਦੀ ਚੁਪਕਰ ਬਾਬਲਾ ਦੇ ਜਾਏ ਖਿੰਡੁ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ
 ਮਾਹੀ ਉੱਠ ਜਾਊ ਮਹੀਂ ਫੁੱਡ ਘਰਨੂੰ ਏਹ ਖਾਨਦੀ ਕਿਸੇ ਨ ਖਬਰਲੀਤੀ

(੧) ਇਕ ਪਖੇਰੂ ਜੋ ਘੁਟ ਕਰਕੇ ਮਛੀ ਨੂੰ ਚੱਕ ਲੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (੨) ਬੋਲਦੀ ਹੈ (੩) ਬੈਝੀ ਆਵਾਜ਼ (੪) ਇਕ ਪਾਣੀ ਦਾ
 ਜਿਉਂ ਜੋ ਮਛੀ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਓਹਨੂੰ ਉਦ ਬਲਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ (੫) ਆਸੇ ਮਾਰਕੇ (੬) ਕੁਲੇ ਪਰਾਂ ਵਾਲੀ ਸਜਰੇ
 ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਰੋਹਣ ਵਾਲੀ ਤੇ ਸਿਕੜ ਰਖਣ ਵਾਲੀ ਮਛੀ (੭) ਬੋਲਦਾ ਨਾਚੀ ਹੈ (੮) ਗਰਦਣ (੯) ਕੰਬਦੀ ਹੈ
 ਤਰਦੀ ਹੈ (੧੦) ਬਰਫੀ (੧੧) ਬਿਲੀ ਵਾਂਝੇ ਘਾਤਲਾਕੇ ਫੇਰੀ ਤੱਕ ਕੇ (੧੨) ਕੋਹਰ

ਮੁਲਕੀ

ਹੀਰ

ਮੁਲਤਾਨ
ਮੁਲਕੀ ਨੂੰ

ਹੀਰ

ਬਾਜ਼ੀ

ਹੀਰ

ਕੁੱਤਾ ਫੇਰ ਨ ਕਿਸੇ ਲਿਆਓਇ ਹੈ ਏਦੂੰ ਪਿਛਲੀ ਬਾਬਲਾ ਹੋਈ ਬੀਤੀ
 ਮੋਹਰ ਸੁਝਾਇਆਂ ਦੀ ਬੇ ਸੁਰਤ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਅਧਰਾਨ ਨੇ ਭੰਗੀਤੀ
 ਤੇਨੂੰ ਸਾਹਾਈ ਹਾਲ ਸੁਝਾਇਤਾ ਤੇਰੀ ਘੀ ਕਲੀਰ ਲੁਆਇਆ ਹੈ
 ਤੁਰਤ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੂੰ ਮਲਕੀਏ ਨੀ ਤੇਈ ਫਿਰਾਲਾ ਦੋ ਨਕ ਹੁਕਮੀਆਂ ਹੈ
 ਸੜੇ ਲੇਖ ਸਾਡੇ ਲੱਜ ਮੋਈ ਤੇਨੂੰ ਬੜੀ ਸੋਹਣੀ ਘੀ ਨੂੰ ਲੀਕ ਲੁਟੀ-
 ਨਿੱਤ ਕਰੇਂ ਰੋਥਾ ਨਿੱਤ ਕਰੇ ਯਾਰੀ ਨਿੱਤ ਕਰੇ ਪਖੇਰੁ ਤੇ ਨਿੱਤ ਰੱਬੀ
 ਅਸੀਂ ਹਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁੱਕੇ ਨਹੀਓ ਤੇਨੂੰ ਕਿਸੇ ਫੁਰੀਰ ਦੀ ਕਹੀ ਵੱਡੀ
 ਤੁੱਤਾ ਮੱਖਣ ਅੰਡੇ ਖੀਰ ਆਂਦੀ ਮਾਰੀ ਫਿਟਕਦੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਬਰੀ
 ਤੂੰ ਅਕਾਇਕੇ ਸਾਡੇ ਰੋਹਤ ਦਿੱਤਾ ਫੁੱਲ ਫਿਦਰੇ ਨੇਹਰੀਏ ਰੋਹਰੀਏ ਨੀ
 ਅੱਜ ਰਾਤ ਤੇਨੂੰ ਮਜ਼ ਵਾਹ ਤੇਬਾ ਤੇਰੀ ਫ਼ਾਮਤ ਆਈ ਹੈ ਕੋਹਰੀਏ ਨੀ
 ਖੋਤੀ ਕਿਸੇਦੀ ਨਹੀ ਚਰਾ ਆਂਦੀ ਧਾਨੀ ਹੈ ਅਨਰਖਲੁੰ ਭੋਲਨੀ ਹੈ
 ਪਾਪ ਦੱਸ ਖਾਂ ਅਸੀਂ ਹੈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਐਤਾ ਝੂਠ ਪਹਾੜ ਕੰਧੁ ਭੋਲਨੀ ਹੈ
 ਦੁਖਾਂ ਨਾਲ ਗਲਾਬ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਗੱਠ ਵਿਚ ਕੰਧੁ ਝੂਠਾ ਭੋਲਨੀ ਹੈ
 ਅੱਧ ਸੁਝਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾ ਸੁਝਾਇਆ ਹੈ ਮੋਏ ਨਾਗ ਵਾਂਝੇ ਵਿਚ ਭੋਲਨੀ ਹੈ
 ਮੱਖਣ ਤੇਰੇ ਰੋਥੇਦੀ ਅਸੀਂ ਕੀਤਾ ਫੇਰੀ ਫਾਹਨੂੰ ਮੱਥਿਲੁੰ ਭੋਲਦੀ ਹੈ
 ਸੱਚ ਆਖਨੀਆਂ ਅਨੇਂ ਮੇਂ ਵਾਂਝੇ ਮਾਂ ਮੁਤ ਵਿਚ ਮੱਥੀਆਂ ਭੋਲਦੀ ਹੈ
 ਤੇਰੇ ਆਖਿਆਂ ਸਤਰਜੇ ਨਾਂ ਬੋਠੇ ਰੋਹਾਏਸਦੀ ਧੋੜ ਤਲਵਾਰ ਅਮਾਂ
 ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਰੀ ਅਸਾਂਜੇ ਫੇਰਡਿਠੀ ਸੁਟਾਂ ਏਸ ਨੂੰ ਜਾਨ ਤੂੰ ਮਾਰ ਅਮਾਂ
 ਚਾਕ ਵੜੇ ਨਹੀਓ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵੇਹੜੇ ਨਹੀਂ ਤੁੱਕਰੇ ਕਰੁੰਗਾ ਚਾਹ ਅਮਾਂ
 ਓਹਦੇ ਗਝਿਆਂ ਮੋਹਾਇਆਂ ਰੋਬਦਿੱਤਾ ਮੋਹਰਾ ਦੇਕੇ ਏਸਨੂੰ ਮਾਰ ਅਮਾਂ
 ਅਖਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਮੁੜਨ ਨ ਵੀਰ ਮੇਰੇ ਬੁੱਝ ਵਾਰ ਸੁੱਟੀ ਬਲਹਾਰੀਆਂ ਵੇ
 ਬਦੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਏਹ ਨਸੀਬ ਮੇਰੇ ਭਾਂਝੇ ਵਚੁ ਤੂੰ ਨਾਲ ਤਲਵਾਰੀਆਂ ਵੇ
 ਲਹੂ ਕਿੱਕਰੇਂ ਨਿੱਕਲੇ ਨਹੀਂ ਭਾਈ ਜਿੱਥੇ ਲੱਗੀਆਂ ਤੇਜ ਕਟਾਰੀਆਂ ਵੇ
 ਸਿਰ ਦਿਤਿਆਂ ਬਾਝ ਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪੱਥੇ ਵੀਰਾ ਨਹੀਂ ਸੁਖਾਲੀਆਂ ਯਾਰੀਆਂ ਵੇ
 ਮਨ ਆਖਿਆ ਭੋਕਰਤਾਰ ਦਾ ਕਰ ਮਾਪੇਜਿਦ ਚੜ੍ਹੇ ਚਮਾਹਨਗੇ ਨੀ
 ਤੇਰੀ ਜੀਭ ਕਿਆਂ ਫੀਓ ਕੱਢੂਗੇ ਨੀ ਕਲੀ ਅਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪਘਾਰਨਗੇ ਨੀ
 ਮੁੱਲੇ ਦੀਦੜੇ ਤੇਰੇ ਨ ਹੋਏ ਨੀਵੇਂ ਅਖਾਂ ਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਾਂਝੇ ਓਹ ਪਾਨਗੇ ਨੀ
 ਮਾਂ ਬਾਪਦਾ ਕਿਹਾ ਜੇ ਨਾਂ ਮਨੇ ਓਹਨੂੰ ਤੁੱਘੜੇ ਖੂਹ ਨਘਾਰਨਗੇ ਨੀ
 ਕੋਰੇ ਲਖ ਨਸੀਹਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਐਥਾ ਕਾਜੀਆ ਪ੍ਰੇਮ ਤੂੰ ਭੋੜ ਵਾਰੀ
 ਮਸਲੇ ਜਾ ਸੁਝਾ ਤੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋਹਣੀਆਂ ਸੁਝਦੀਆਂ ਏਰੇ ਲੋਝ ਵਾਰੀ

(੧) ਤੂੰ ਬੇ ਸੁਰਤ ਬਣ ਗਈ (੨) ਚਿੱਟੀ (੩) ਨੀ ਕੋਧ ਤੇ ਖੇਟ ਦੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਏ (੪) ਗੱਧੇ ਕੋਧਦੀ ਭਰੀ
 ਹੋਈ ਏ (੫) ਤੁੱਘਾ ਪਾਲੀ ਜਿੱਥੇ ਘੁੱਮਣ ਘੇਰੀ ਹੋਵੇ ਮਸ਼ਧਾਰ ਕਹਾਇਦਾ ਹੈ (੬) ਮੱਥੀ ਫੜਨ ਵਾਲਾ
 (੭) ਜੋਹਰ (੮) ਤਾਲੂ (੯) ਬਕ ਬਕ ਬਕ ਵਾਸ ॥

ਚੋਚਕ

ਹੀਰ

ਹੀਰ

ਕੈਦੇ

ਜੇਹੜੀ ਭਾਵੀ ਹੈ ਲਿਖੀ ਸੇ ਨਹੀਂ ਮਿਟਦੀ ਕੋਢ ਜੰਮਿਆਂ ਮੇਟਦਾ ਹੋਨ ਹਾਰੀ
ਮੀਆਂ ਸਾਡੇ ਜੇਹਾਂ ਹੁਣ ਪਾਪੀਆਂ ਦੀ ਕਰੇ ਰਬ ਦੀ ਦੋਆਬਿਨ ਕੋਢ ਕਾਰੀ
ਸੱਸੀ ਜੰਮਨੇਂ ਹੱਥੀਂ ਸੀ ਰੋਹਤ ਦਿੱਤੀ ਕਈ ਭੁਮ ਚੌਡੀ ਪਏ ਗਏ ਦੇ ਹੋਂ
ਐਲਾਦ ਜੇਹੜੀ ਕੇਹਾ ਨਾਂ ਮਨੇਂ ਬਾਪ ਭਿਮਨੂੰ ਤੁਰਤ ਮੁਕਾਇਦੇ ਹੋਂ
ਏਹੀ ਜਹੀ ਐਲਾਦ ਨ ਰਕੀਏ ਨੀਂ ਜਿਹਦੇ ਰੋਜ਼ ਉਲਾਂਭੇ ਆਇਦੇ ਹੋਂ
ਜੇਹੜੇ ਲੋਕ ਹੋਂ ਮਾਰਦੇ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਜੁਮੇਂ ਖੂਨ ਨ ਚਿਨ੍ਹਦੇ ਅਭਿਦੇ ਹੋਂ
ਸਮਝੇ ਆਖਦੇ ਬਾਬਲਾ ਅਮਲੀਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਅਮਲ ਹਟਾਇਆ ਜਾਏ ਮੀਆਂ
ਜੇਹੜੀ ਰੇਖਰੀ ਲੇਖਦੀ ਵਗ ਚੁਕੀ ਕੋਢ ਜੰਮਿਆਂ ਦੇ ਹਟਾ ਮੀਆਂ
ਦਾਗ ਅੱਥ ਤੇ ਸਾਡਾ ਲਹੇ ਨਹੀਂ ਚਿਵੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਦਾਗ ਨਜਾਏ ਮੀਆਂ
ਏਸ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਰੋਗ ਦੀ ਗਲ ਐਵੇਂ ਸਿਰ ਜਾਏ ਏਹ ਪਕ ਨ ਜਾਏ ਮੀਆਂ

ਦੂਜਾ ਅੰਕ

(ਬਾਹਰ ਸਭ)

ਦੋਹੀ ਝਾਕੀ

ਕੈਦੇ ਦੀ ਬਾ ਚਿਲੀ

ਮੈਂਨੂੰ ਮੇਹਰਾ ਲਾਕਦਾ ਦੇ ਕੈਦੇ ਰੋਲਾ ਪਹੁੰਦੇ ਵਿਚ ਉਸ ਪਾਇਆ ਹੈ
ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੈਦੇ ਸਿਆਂ ਸੁੱਝੇ ਸੁੱਝੇ ਲਿਖੇ ਰਿਫ਼ਨੇਂ ਪੋਲ ਮਚਾਇਆ ਹੈ
ਮਾਰ ਏਸਨੂੰ ਲਾਇਕੇ ਅਗੇ ਸੁਰੀ ਸਾਡਾ ਬਾਲ ਕੇ ਚੰਜ ਸਭ ਲੁੱਟੀਏ ਨੀਂ
ਨਾਲ ਜੁੱਤੀਆਂ ਏਸਦਾ ਕਰੇ ਸ਼ਾਕਾ ਤਿੰਗ ਪੈਰ ਫਿਹਦੇ ਸਭ ਜੁਟੀਏ ਨੀਂ
ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੁਝ ਨਾਂ ਆਖਣਾ ਹੈ ਪਿੰਡ ਕੋਢ ਸਾਡੇ ਖੂਨ ਭੇਡਦੇ ਨੀਂ
ਸੁਰੀ ਫੁਕ ਬਗਾਨੜੀ ਅਗੇ ਸੇਕੇ ਵੇਖੇ ਬਰੇ ਚਾਲੇ ਭੁਗ ਭੇਡਦੇ ਨੀਂ
ਸਾਹੇਲੀਆਂ ਕੈਦੇ ਨੂੰ ਫੜ ਬਣਾ ਕੇ ਕੁਟਦੀਆਂ ਹੈਂ ਓਹਰੀ ਸੁਰੀ ਨੂੰ
ਅੱਗ ਲਾਇਦੀਆਂ ਹੈਂ ਤੇ ਸਭ ਭਾਂਡੇ ਟੀਂਡੇ ਕੈਦੇ ਦੇ ਕੁਨਦੀਆਂ ਹੈਂ
ਕੈਦੇ ਬਾਹਰੀ ਬਾਹਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕ ਆਫ਼ ਕੰਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹੈਂ
ਗਲੇਂ ਲਾਹਕੇ ਸੇਹਲੀਆਂ ਸਿਰੇਂ ਦੇ ਪੀ ਪਾਕੁ ਜੁਲਿਆਂ ਸੀਖਨੂੰ ਘੁੰਟਿਆ ਹੈ
ਭੁੱਟ ਦੌਰ ਤੇ ਕੁਤਕੀ ਛਿੜਨ ਲੱਤੀਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਮੈਂਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੁਟਿਆ ਹੈ
ਬੀਜੇਰੂ ਸਿਰ ਤੇਰੂ ਤੇ ਪਾ ਮੁੰਧਾ ਲਾਂਗੜ ਤੇਰੇ ਧੜਾ ਧੜ ਕੁਟਿਆ ਹੈ
ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਮੁਕੀਆਂ ਚੁਰਕੀਤਾ ਵਾਂਝ ਓਹਦੇ ਢਾਇਕੇ ਜੁਟਿਆ ਹੈ
ਸੁਰੀ ਸਾਡੇ ਭਾਂਡੇ ਭੁੱਟ ਸਾਰੇ ਕੁਕੜ ਕੁਤੀਆਂ ਸਭ ਕੁਜਾਈਆਂ ਹੈਂ
ਕੀ ਮੈਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਕਰਤੂਤ ਦੱਸਾਂ ਗਲਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੁਵਾਈਆਂ ਹੈਂ

(੧) ਦੁਆਵਾ (੨) ਸੱਸੀ ਦੇ ਬਾਪ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਜਿਹਨੇਂ ਸੱਸੀ ਨੂੰ ਜਮਦਿਆਂ ਈਂ ਜੇਦੋਂ ਨਜ਼ਮੀਆਂ ਏਹ ਸੁਨਾਇਆ ਕਿ
ਏਹ ਕਿਸੇ ਤੇ ਮੋਹੀ ਜਾਓਗੀ ਅਪਣੇ ਪੇਊ ਦਾ ਨਾਂ ਗਾਲੂਗੀ ਇਕ ਸੰਦੂਕ ਵਿਚ ਪਾ ਨਾਲ ਧਨ ਪਦਾਰਥ ਰੱਖ
ਦਰਜਾ ਵਿਚ ਰੋਹਤ ਦਿੱਤੀ ਇਕ ਧੋਬੀ ਨੇਂ ਸੰਦੂਕ ਵਿਚੋਂ ਕਢਕੇ ਪਾਲੀ ਫੇਰ ਏਹ ਖੁੱਨ ਤੇ ਮੋਹੀ ਗਈ (੩) ਵਾਰ ਜਾਂ
ਉਸਤਤ ਗਾਇਆ ਵਾਲਾ (੪) ਸਾਹੇਲੀ (੫) ਜੁੜ ਕੇ ਬਨ ਦੇਖ (੬) ਭੇਡ ਜਹੀ ਨਕਾਰੀ ਚੰਜ ਦੇ ਖੂਨ ਕਰਨ ਤੋਂ
ਓਹਦੇ ਬਦਲੇ ਪਿੰਡੇ ਕੋਢ ਸਾਡਾ ਹੈ (੭) ਝੋਲਾ ਮਾਰਕੇ ਹਲਾਹ ਕੇ (੮) ਲੰਗੀਟ

ਚੋਚਕ

ਕੋਦੇ

ਪੈਂਚ

ਕੁੜੀਆਂ

ਕੋਦੇ

ਕੁੜੀਆਂ

ਕੋਦੇ

ਪੈਂਚ

ਕੁੜੀਆਂ ਧਾਤੂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਜਾ ਕੁਕਾ ਪਟਾਂ ਜਗ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮੀਆਂ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਬੋਲਦੇ ਮਾਰਿਆ ਸੱਚ ਪਿੰਡੇ ਏਹ ਬੜਾ ਉਪਦਰੀ ਬਾਓ ਮੀਆਂ
ਚਾਲਾਂ ਭੋੜੀਆਂ ਤੇਰੀਆਂ ਲੀਗਿਆ ਓਏ ਮੈਹਲ ਚਾਹੁਕੇ ਪੋੜੀਆਂ ਚੁਭਿਨਾਂ ਹੈਂ
ਤੈਨੂੰ ਬਾਓ ਪੈ ਬਰਾ ਕਮਾਓਣੇ ਦੀ ਐਵੇਂ ਟਕਰਾਂ ਪਿਆ ਲੜਾਓਣਾਂ ਹੈਂ
ਪੈਓ ਪੁਤਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਰ ਯਾਰ ਕੋਲੋਂ ਮਾਫ਼ਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਤੂ ਵਿਖਾਓਣਾਂ ਹੈਂ
ਪਰਾਂ ਜਾ ਜੱਟਾਂ ਪਿਛੋਂ ਫੁੱਟੇ ਸਾਡਾ ਐਵੇਂ ਕਾਸ਼ਨ ਪਿਆ ਖਪਾਓਣਾਂ ਹੈਂ
ਯੂਹ ਸੱਚ ਜਹਾਨ ਤਾਂ ਰਾਸ ਗੋਰੇ ਤੈਨੂੰ ਵੱਲ ਪੈ ਓਲਟਿਆਂ ਗੋੜਿਆਂ ਦਾ
ਤੈਨੂੰ ਵੱਲ ਪੈ ਦਬਾ ਦੋੜਿਆਂ ਦਾ ਤੂੰ ਹੀ ਮੂਲ ਪੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਖੋੜਿਆਂ ਦਾ
ਦੇਹੀ ਰਬ ਦੀ ਨਜ਼ਾਓ ਕਮਾਓ ਪੈਂਦੇ ਕੁਰੇਦੇ ਸਵਿਚ ਕੁਟਿਆ ਫੁੱਟਿਆ ਹਾਂ
ਗਰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਸੀ ਠੂਠਾ ਭੁੱਲਿਆ ਹੈ ਧੁਰੇਂ ਜਤਨਾਂ ਤੋਂ ਲਾ ਮੈਂ ਪੁੱਟਿਆ ਹਾਂ
ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਵੇਖਦਾ ਮੁਲਖ ਸਾਰਾ ਧੂ ਕਰੀਗੇ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਖੁਟਿਆਂ ਹਾਂ
ਪਰ ਗੋਰੇ ਭੁੱਲੇ ਚੁਰ ਕੀਤੇ ਅੜੀਦਾਰ ਖੋਤੇ ਵਾਂਗ ਕੁੱਟਿਆਂ ਹਾਂ
ਕੁੜੀਓ ਦਸੇਖਾਂ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਪੁਛ ਕਰਦੇ ਲੋਕ ਕਾਸ਼ਨ ਫੁੱਟਿਆ ਮਾਰਿਆ ਹੈ
ਬੜਾ ਸਿਰੀ ਗੁਨਾਹ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਹੈ ਹਾਲ ਕਾਲ ਫੁਕੀਰ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ
ਮੁੰਹ ਵਿਚ ਪਾ ਓਲਟੀਆਂ ਕੋਹ ਦੀਆਂ ਹੈਂ ਕਾਰੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਏਹ ਨ ਸੀਰਾਦਾ ਹੈ
ਲੋਕਾ ਰਿਫ਼ ਪੈਂਦੇ ਜੁਹ ਵਿਚ ਵੜਕੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਦੇ ਫੁਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁੰਘਦਾ ਹੈ
ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਉਧਲਾਂ ਮੁੰਜ ਕੀਤਾ ਝੁਗੀ ਬਾਲ ਮੋਆਤਰੇ ਸਾਡੇ ਦਿੱਤੀ
ਕੁਕੜ ਕੁੱਤਿਆਂ ਭੋਗ ਅਫੀਮ ਲੁੱਟੀ ਮੇਰੀ ਬਾਓਲ। ਸਬ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤੀ
ਧੜੇਵੇਲ ਧਾਏ ਮਾਰ ਮੁਲਕ ਲੁਟੇਰ ਮੇਰੇ ਬਾਬਦੀ ਧਾਤੂ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੀ
ਬਾਕੀ ਹੀ ਐਲੀਂ ਮਨਸੂਰ ਦੁੱਖੇ ਸੁਲੀ ਚਾਤੂ ਨਜਾਨ ਮੇਰੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ
ਕੁੜੀਆ ਪਿਟੀਆਂ ਅਸੀਂ ਨ ਹੱਥ ਲਾਇਆ ਐਲੀਂ ਗੱਲ ਨ ਤੁਸੀ ਨਤਾਰਦੇ ਓ
ਫਰ ਫੇਜੀਆਂ ਮਕਰੀਆਂ ਠਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੰਹ ਲਾਇਕੇ ਤੁਸੀਂ ਵਗਾਏ ਓ
ਏਹ ਲੁੱਚ ਮੁਸ਼ਟੇਰਤਾ ਅਸੀਂ ਕੁੜੀਆਂ ਅਜੇ ਸੱਚ ਤੇ ਝੂਠ ਨਤਾਰਦੇ ਓ
ਭੁੱਲੇ ਬਾਦਰ ਲੁਚ ਕੁਪਤਰੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਚੁਟਕੀਆਂ ਸਗੋਂ ਪਚਕਾਰ ਦੇ ਓ
ਮੇਰੀ ਹੱਟ ਪਸਾਰੀ ਦੀ ਲੁੱਟ ਲਈ ਕੋਹੜੀ ਕੋਹੜੀ ਦਾ ਲਵਾਂ ਮੈਂ ਨਾਉਂ ਮੀਆਂ
ਹੀ ਕਰਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਝੁਗੀ ਹੋਈ ਹੋਇਆ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਅਨਜਾਓ ਮੀਆਂ
ਭੋਤੇ ਬਾਗ ਉਜਾੜਦੇ ਮੇਵਿਆਂ ਦੇ ਜਾ ਪਕੜ ਲਿਆਓਏ ਬਾਓ ਮੀਆਂ
ਸੁਨੇਂ ਪੈਂਦੇ ਨ ਵਸੀਏ ਮੂਲ ਓਥੇ ਜੇਹੜੇ ਹੋਣ ਉਪਦਰੀ ਬਾਓ ਮੀਆਂ
ਤੇਰੀ ਝੁਗੀ ਨੂੰ ਫੇਰ ਬਨਾ ਦੇਈਏ ਜੇਹੜੀ ਝੁਗੀ ਨੂੰ ਓ ਨੂੰ ਉਜਾੜਿਆ ਹੈ
ਤੈਨੂੰ ਪੈਸਤ ਅਫੀਮ ਤੇ ਭੋਗ ਦੇਈਏ ਹੋਰ ਜੇ ਕੁਝ ਓ ਨੂੰ ਵਗਾੜਿਆ ਹੈ

(੧) ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੋਹਲੀਆਂ ਦੇ ਕੁੜਤਾ ਜੇਹੜਾ ਫੁਕੀਰ ਪਾਓਦੇ ਹੈਂ ਫੁੱਟੀ ਹੋਈ ਕੁੜੀ ਅਨਜਾਓ ਦੀ ਨਜ਼ਾਓ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
(੨) ਸਿਧਾਂਤ ਲੇਖ ਪਿੰਜਰ (੪) ਭੋੜੇ ਕਮ (੫) ਰਿਫ਼

ਕੈਦੇ

ਪੈਦ

ਪੈਦ ਕੁਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫਿਰਕ ਸੁਭਕਰਕੇ ਕੈਦੇ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਪੁੰਡਰੇ ਪੈ
ਵਲ ਧੀਆਂ ਦੇ ਹੋਕੇ ਤੁਸੀਂ ਪੈਦੇ ਵੇਖੇ ਦੀਨ ਈਮਾਨ ਨਾਪਾਇਆ ਹੈ
ਮੀਆਂ ਅੰਧ ਰਾਜਾ ਤੇ ਬੇਦਾਦ ਨਗਰੀ ਤੁਸੀਂ ਲੰਘੇ ਨੂੰ ਠਰਾਂਕੇ ਨਾਇਆ ਹੈ
ਅੱਕ ਬੀਜਕੇ ਕਿਸੇ ਨ ਅੰਬ ਖਾਏ ਫਰਵਾਂਹ ਸ਼ਹਤੂਤ ਨ ਲਾਇਆ ਹੈ
ਜੇਹਾ ਬੀਜੀਏ ਉਏ ਤੇਹਾ ਵੱਡਲਈਏ ਸੱਭ ਸਿਆਇਆਂ ਆਖ ਸੁਨਾਇਆ ਹੈ
ਮੀਆਂ ਚੁਗਲੀਆਂ ਕਰਨ ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਰਾਹ ਸਾਧ ਦੇ ਵਿਚਨ ਅੰਧਿਆਂ
ਪੈਦ ਤੁੱਤ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਸਾਧ ਹੋਵੇ ਨਹੀਂ ਰਾਧੇ ਤੇ ਗੋਦਭਾ ਪਾਇਆ ਹੈ
ਦੁਜਾਖੀਕ (ਭਾਹਰ ਸਭ)

ਕੈਦੇ

ਚੇਚਕ

ਬਾਜੀ

ਚੋਖੀ ਝਾਕੀ (ਚੋਖੀ ਝਾਕੀ ਘਲ)
ਹੀਰ ਜਾਓਨੇ ਨੈਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਂਹਦੀ ਦੇਵੇ ਪੈਰਜੇ ਏਸਦੇ ਵੱਡੇ ਦੇ ਬਿ
ਜੇਹੀਆਂ ਮੁੱਢਦੀਆਂ ਬਾਈਆਂ ਨਿਭੁਣ ਨਾਲੇ ਤੇਰੂ ਕੁੱਠ ਭਾਵੇਂ ਬੀਦ ਹੱਡ ਦੇ ਓ
ਸੁਨੇ ਚਾਕ ਤੇ ਏਹ ਨ ਮੁੜੇ ਮੁਲੇਂ ਅਸੀਂ ਵਰਦੀਏ ਤੇ ਨਿਤ ਹੋਤੀਏ ਜੀ
ਸਜਾਏ ਅਖਦੇ ਫਟੇ ਨ ਮੁਲ ਮਿਲਦੇ ਚਿਲ ਮੇਰੀ ਤੇ ਕੱਚ ਨ ਜੋਤੀਏ ਜੀ
ਮੀਆਂ ਚੇਚਕਾ ਅਧਿਆ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਬੈਹੜੇ ਪੈਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇ ਹਾਰਨੀਂ ਦੇ
ਤੁਰਤ ਏਸਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਓ ਵੇਖੇ ਕਰਮ ਨ ਏਸ ਲੋਹੜੇ ਮਾਰਨੀਂ ਦੇ
ਸਾਰਾ ਜਗ ਹਰਾਣ ਹੈ ਵੇਖ ਚਾਲੇ ਏਸ ਉਟਣੀ ਬੇ ਮੁਹਾਰਨੀਂ ਦੇ
ਲੁਧ ਪਾਇਆਂ ਈ ਅਖ ਨ ਕਰੇ ਨੀਵੇਂ ਨਿਰਲਜ਼ਾ ਦੀਏ ਹਰਯਾਦਨੀਂ ਦੇ
ਮਾਂ ਬਾਪ ਕਾਜੀ ਭਾਈ ਹਾਰ ਬੱਕੇ ਏਸ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਈ ਭੁਕਾਇਆ ਹੈ
ਮੁੱਧ ਘੁੱਟੇ ਰਹੇ ਵਾਲ ਪੁੱਟ ਰਹੇ ਅੰਤ ਹੱਟ ਰਹੇ ਚਰਜ ਆਇਆ ਹੈ
ਜੈਘਾਂ ਜੁੱਟ ਰਹੇ ਝਾਟਾ ਪੁੱਟ ਰਹੇ ਮਾਰ ਕੁੱਟ ਰਹੇ ਸਾਨੂੰ ਤਾਇਆ ਹੈ
ਲਟਾਂ ਪੁੱਟ ਰਹੇ ਲਤੀ ਕੁੱਟ ਰਹੇ ਤੇ ਨਖੁਟ ਰਹੇ ਲੋਹੜਾ ਆਇਆ ਹੈ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਗਾਂਝੇ ਨੂੰ ਏਹ ਸਾਂ ਆਖ ਬੈਠਾ ਮੰਗੂ ਮਾਲ ਸਿਆਲ ਤੇ ਹੀਰ ਤੇਰੀ
ਓਹਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਹੀਰ ਵਿਆਹ ਦੇਵਾਂ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਲੋ ਤੁਸੀਂ ਏਹ ਗੱਲ ਮੇਰੀ
ਨਾਲ ਗਾਂਝਾ ਕਦੇ ਨ ਸਾਕ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਸਾਂ ਕੁਰੂਮਾਈਆਂ ਜੀ
ਕਿਤੇ ਰੁਲਦਿਆਂ ਗੋਲਿਆਂ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਦੇਓ ਏਹ ਸਜਾਣਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਆਂ ਜੀ
ਖੇੜੇ ਸਾਕ ਦੀਂਗੇ ਕੇਹਾਂ ਮੈਂ ਸਾਡਾ ਪਿੱਛੇ ਫਿਰੇਗਾ ਚੁੰਡਰਾ ਜਾਇਆਂ ਜੀ
ਮੀਆਂ ਆਖ ਅੰਗਾਰੀਆਂ ਭੁਖਦੀਆਂ ਬੀ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਂ ਬਰੂਦ ਚੁਪਾਈਆਂ ਜੀ
ਤੁਸੀਂ ਮੈਂਨੂੰ ਏਹ ਨੇਕ ਸਲਾਹ ਦਿਤੀ ਬੁਆਤਾ ਅਧਿਆ ਮੈਂ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤਾ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਂਦਾ ਕੁਝ ਵਿਸਾਹ ਨਹੀਂ ਓ ਹੀਰ ਵਿਆਹੁਣਾ ਅਸੀਂ ਸਮਝਾਨ ਕੀਤਾ

(੬) ਫਰਵਾਂਹ ਦੇ ਰੁਖ ਨੂੰ ਸ਼ਹਤੂਤ ਦਾ ਮੇਵਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਬੈੜੇ ਕਮੇ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਰਖਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰਖਦੀ
ਚਾਹੀਦੀ

ਹੀਰ

ਤੁਸੀਂ ਅਪਣੇ ਵਚਨ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਸਾਕ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਥੀਂਗਾ ਜੇਹੀਆਂ
ਤੁਸੀਂ ਉਲ੍ਹ ਨੂ ਕੁੰਜਦਾ ਸਾਕ ਦਿੱਤਾ ਪਰੀ ਬਨੁ ਦਿੱਤੀ ਗੱਲ ਚੁਰੀਆਂ
ਜੇਹੜੇ ਮੁਰਖ ਹੋਣ ਚ ਲਾਭਿਏ ਹੈਂ ਇੱਠਾ ਬਾਰੀ ਦੀਆਂ ਵਿਚ ਮੇਰੀਆਂ
ਸਜਾਏ ਆਖਦੇ ਹੈਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁੰਚੁਪ ਸਾਰਾ ਸੁਆਦ ਵਖ ਹੈਂ ਪੇਰੀਆਂ ਪੇਰੀਆਂ
[ਬਾਹਰ ਹੋਰ ਸਭ ਬਿਨਾਂ ਹੀਰ ਅੰਦਰ ਰਾਂਝਾ]

ਰਾਂਝਾ

ਸੁਣੀ ਗੱਲਿਆ ਬੜਾ ਏਹ ਚਰਜ ਹੋਇਆ ਏਥੇ ਉੱਠ ਕੇ ਚਲ ਜੇ ਚਲਣਾ
ਦੇਵੇਂ ਉੱਠ ਕੇ ਲੰਬੜੇ ਰਾਹ ਪਈਏ ਕੋਈ ਅਸਾਂ ਏਹ ਦੇਸ ਨ ਮੱਲਣਾ
ਜਦੋਂ ਬੁਗੜੇ ਵੜੀ ਮੈਂ ਖੇਡਿਆਂ ਦੇ ਸਾਨੂੰ ਮੂਲ ਨ ਕਿਸੇ ਨੇ ਘੱਲਣਾ
ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੇ ਜਦੋਂ ਵਿਆਹ ਟੋਰੀ ਕੁਲ ਜੋਰ ਸਾਡਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣਾ
ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਰਣ ਵਿਚ ਆਣ ਰੁਖੇ ਬੁਰਾ ਸੁਰਮੇ ਨੂੰ ਰੋਏ ਹੱਲਣਾ
ਰਣ ਪੇਸ਼ਦਾ ਜੇ ਸਾਰੇ ਜਹੇ ਛੱਡਣ ਕੀਤਨੇ ਕਟਕ ਛੇਰ ਆਲ੍ਹ ਲੁੱਲਣਾ
ਪਰਤੀਤ ਹੋਇਆ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਲਾਲੇ ਦਸਦੀ ਹੈਂ ਮੁੰਹੋਂ ਕਾਲਿਆਂ
ਸਿਰ ਜਾਨ ਦੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵਰਜਨੀਂ ਹੈਂ ਪੁਤਰ ਡਿੱਠੇ ਹੈਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਬਰਵਾਲਿਆਂ
ਖਾ ਸੋਹ ਸੋਰੀਦ ਤੂੰ ਘੋਲ ਪੀਤੀ ਡੋਬ ਸੁਟੀਆਂ ਪੁਰੀਆਂ ਪਾਈਆਂ
ਬਾਹੋਂ ਫੜਕੇ ਤੇਰੇ ਕੱਢ ਦੇਸੇਂ ਉਵੇਂ ਤੇਰੇ ਹੀਰੇ ਜਿਵੇਂ ਲਾਈਆਂ
ਨੀਤਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਹੋਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਹੋਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਸ ਉਮੇਦ ਮੁਕਾਈਆਂ
ਠਗ ਲਿਆ ਮੈਂਨੂੰ ਤੁੰਤਾਂ ਦਗਾ ਦੇ ਕੇ ਜਹੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤੁਹੀਆਂ ਪਾਈਆਂ
ਤੁੰਤਾਂ ਵਹੁਟੜੀ ਬਣਨ ਦੀ ਨੀਤ ਕੀਤੀ ਲੀਕਾਂ ਹੱਡ ਤੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਲਾਈਆਂ
ਹੀਰੇ ਸਾਰੁੜਾ ਹੋ ਇਕ ਰਬ ਬੇਲੀ ਸਾਨੂੰ ਛੁਡਕੇ ਹੋਰ ਧਿਰ ਲਾਈਆਂ
[ਬਾਹਰ ਰਾਂਝਾ ਅੰਦਰ ਸਹੇਲੀਆਂ]

ਸਹੇਲੀਆਂ

ਹੀਰ

ਜੇ ਤੂੰ ਅੰਤ ਉਹਨੂੰ ਪਿਛਾ ਦੇ ਦਿਖਾ ਸੀ ਉਹਦਾ ਬਾਲਜਾ ਕਾਸਨੂੰ ਸੱਲਿਆ
ਹਾਏ ਹਾਏ ਮੁੱਠੀ ਭੈੜੀ ਨਾਗਨੀਏਂ ਉਹਨੂੰ ਸਖਣਾ ਕਾਸਨੂੰ ਘੱਲਿਆ
ਅਹਮੇਂ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਆਇਕੇ ਕਰੇ ਗੱਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਨਜਾਓ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਇਆ
ਜੇਹੜੇ ਹੋਣ ਸੱਚੇ ਸੋਈ ਜਿਤ ਜਾਇਣ ਡੱਠ ਸੁਠਿਆਂ ਤੇਚਾ ਲਾਇਆ
ਮੈਂਤਾਂ ਆਖ ਬੱਕੀ ਉਸ ਕਮਲ ਤੇਨੂੰ ਵੇਲਾ ਉਸਨੇ ਆਪ ਘਸਾਇਆ
ਮੇਰਾ ਆਖਣਾ ਉਸ ਨ ਕੱਠ ਕੀਤਾ ਹੁਣ ਕਾਸਨੂੰ ਤੁਸਕਣਾ ਲਾਇਆ
[ਬਾਹਰ ਸਭ]

ਤੀਜਾ ਅੰਕ

ਪਹਿਲੀ ਸੁਕੀ

[ਅੰਦਰ ਸਹੇਲੀਆਂ ਤੇ ਰਾਂਝਾ]

ਚੋਚਕਦਾ ਪਰ

ਸਹੇਲੀਆਂ

ਚੋਚਕ ਸਜਾਲ ਨੇਂ ਵਚਨ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਦੋਂ ਹੀਰ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਮਾਂਈਆਂ
ਉਹਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਭ ਸਮਾਨ ਕੀਤੇ ਗੀਦੀ ਫੇਰੀਆਂ ਦੇਸ ਤੇ ਨਾਈਆਂ
ਪਰੀ ਜਾਤ ਜਟੋਈਆਂ ਨੈਨ ਖੂਨੀਂ ਨਾਲ ਹੋਕ ਮਹੀਨ ਬੁਲਾਉਦੀਆਂ
ਨਾਲ ਆਰਸੀ ਮੁਖੜਾ ਵੇਖ ਸੁੰਦਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁੰਠਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਸਾਉਦੀਆਂ

ਗੰਝਾ

ਕੁੜੀਆਂ

ਇਕ ਖੇਲਕੇ ਬੁਕਲਾਂ ਕਢ ਛਾਤੀ ਉਪਰ ਬਾਰੀਓ ਝਾਤੀਆਂ ਪਾਉਦੀਆਂ ਹੈਂ
 ਛਾਤੀ ਸੁੰਦਰਾਂ ਮੇਲਾਂ ਦੇ ਮੇਲ ਆਏ ਹੁਰ ਪਰੀਦੀ ਹੋਸ਼ ਗਾਉਦੀਆਂ ਹੈਂ
 ਲੱਖ ਜੱਟੀਆਂ ਮੁਸਕ ਪਲੱਟੀਆਂ ਹੈਂ ਰੰਗ ਰੰਗਦੀਆਂ ਸੁਰਤਾਂ ਆਉਦੀਆਂ ਹੈਂ
 ਇਕ ਛੁਲ੍ਹੇ ਦਾਰ ਪਲਮਾਂ ਚੁਲ੍ਹਾਂ ਮਲ ਹੁੰਦੇ ਦੰਦਾ ਸੜ੍ਹ ਗਾਉਦੀਆਂ ਹੈਂ
 ਇਕ ਮੀਂਦੀਆਂ ਖੇਲ ਗਾਉਦੀਆਂ ਹੈਂ ਇਕ ਪੱਟੀਆਂ ਮੋਮ ਕਰਾਉਦੀਆਂ ਹੈਂ
 ਰੰਗ ਰੰਗਦੀਆਂ ਜੱਟੀਆਂ ਛੁਲ੍ਹ ਝੁੜੀਆਂ ਅਰਗ ਹੋ ਕਸਤੂਰੀ ਦੇ ਆਉਦੀਆਂ ਹੈਂ
 ਸਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜਟੇਰੀਆਂ ਨੁਕੜੀਆਂ ਹੁਮ ਹੁਮਾਇਕੇ ਆਈਆਂ ਹੈਂ
 ਇਕਨਾਂ ਜੇਛਲ ਲੋਗ ਕਚੁਰ ਪਾਏ ਇਕ ਘੱਤ ਛੁਲ੍ਹੀ ਰੋਏ ਆਈਆਂ ਹੈਂ
 ਛੁੱਟੀ ਆਫ਼ ਖਸਬ ਬਹਾਰਦੀ ਹੈ ਰੰਗ ਰੰਗਦੀ ਮੁਸਕ ਲੇ ਆਈਆਂ ਹੈਂ
 ਗੰਝੀਆਂ ਮਹਕ ਹੁੰਦੇ ਲੀਆਂ ਸੁੰਦਰ ਗਲੀਆਂ ਸ਼ਾਲ ਮਾਰਦਾ ਬਾਰੋ ਆਈਆਂ ਹੈਂ
 ਸਰੁ ਮਾਰਦੀਆਂ ਰੁਪਦੀਆਂ ਬੁਝੀ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਧੋਬੀਆਂ ਖੁੱਬ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਹੈਂ
 ਕਰੀਏ ਉਸਤੁਤ ਕੀ ਜਟੇਰੀਆਂ ਦੀ ਜਨੁ ਖਗਦੀਆਂ ਝੁੜੀਆਂ ਲਾਹੀਆਂ ਹੈਂ
 ਇਕ ਗਾਉਕੇ ਕੋਇਲਾਂ ਗਾਂਗ ਹੋਇਆਂ ਇਕ ਗਾਉਦਿਓ ਦੇਹੁ ਲੋਝੀਆਂ ਹੈਂ
 ਇਕ ਆਖਦੀਆਂ ਮੇਰੇ ਨ ਮਰ ਮੇਰਾ ਇਕ ਰਾਗ ਮੁਮੇਲੇ ਚਾਉਦੀਆਂ ਹੈਂ
 ਇਕ ਗਾਉਕੇ ਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁੰਠੀਆਂ ਦੇ ਜਣੇ ਖਣੇ ਦਾ ਜਨੁ ਫੁਰਮਾਉਦੀਆਂ ਹੈਂ
 ਕੁੜੀਆਂ ਸ਼ੰਗ ਸਜਾਲਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਬੁਝੀਆਂ ਕਾਮਨ ਰੰਗ ਲੁਹਾਰ ਦੇ ਗਾਉਦੀਆਂ ਹੈਂ
 ਕੁੜ੍ਹ ਮਾਰਕੇ ਫੁਮਾਈਆਂ ਅਤਦੀਆਂ ਹੈਂ ਇਕ ਆਉਦੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਜਾਉਦੀਆਂ ਹੈਂ
 ਜਿਵੇਂ ਗੰਝੀਆਂ ਸ਼ੇਰ ਗੜ੍ਹ ਪਟਣ ਮੱਕੇ ਲੂਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦਰਸਨੁ ਆਉਦੀਆਂ ਹੈਂ
 ਸਜਾਏ ਆਖਦੇ ਮੁਹੱਕੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਅੱਟ ਵੱਟ ਕੇ ਦੁਖੜਾ ਪੀਉਣਾ ਹੈ
 ਤੁਸੀਂ ਕਮਲੀਆਂ ਪ੍ਰੀਤਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣੁ ਨੇਹੁ ਉਲਾਹਿਣਾ ਨਿਮਾ ਪੀਉਣਾ ਹੈ
 ਸਬਰ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਮਾਰ ਜਹਾਨ ਪਟਣ ਉੱਚੀ ਕਾਸਨੁ ਕਿਸੀ ਨੋਂ ਬੋਲਣਾ ਹੈ
 ਚੁਪ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਡਾ ਜੇ ਕਮਨਿਕਲੇ ਉੱਚੀ ਬੋਲ ਕੁੰਠੇ ਲੋਲਣਾ ਫੋਲਣਾ ਹੈ
 ਅਸੀਂ ਚੁਪ ਕਰਕੇ ਖਰੇ ਹੋ ਬੈਠੇ ਵਸ ਚਲਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਰੋਸਿਆਂ ਦੇ
 ਸਜਾਏ ਆਖਦੇ ਬੁਗ ਈ ਪੈਣੁ ਝੋਲੀ ਕਰਮ ਮਿਲਨ ਨਹੀਂ ਉਲਾਹੁ ਮੇਰੇ
 ਸਾਕ ਮਾੜੀਆਂ ਦੇ ਬੋਹ ਲੈਣੁ ਰਾਏ ਅੰਦਰ ਬੁਜਦੇ ਮੁਹੱਕੇ ਬੋਲਦੇ ਹੈਂ
 ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ ਵਸ ਬੇਵਸ ਹੋਕੇ ਮੇਏ ਨਾਗ ਵਾਂਗੋ ਵਿਸ ਘੋਲਦੇ ਹੈਂ
 ਗੁਣ ਮਾੜੀਆਂ ਦੇ ਸਬੁ ਰੋਹਣ ਵਿਚੇ ਸਾਰੇ ਮਾੜੀਆਂ ਦੇ ਦੁਖ ਫੋਲਦੇ ਹੈਂ
 ਬੁਝਾਵਾਨ ਨੁ ਕਰੇ ਨ ਕੋਈ ਸੁਠਾ ਕੰਗਾਲ ਸੁਠਾ ਕਰ ਤੇਰੇ ਹੈਂ

[ਬਾਹਰ ਗੰਝਾ ਅੰਦਰ ਜੀਜ]

ਸੇਦਾ ਛਾਨਣੀ ਜੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲਟਕਦੀ ਹੈ ਤੇੜਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ
 ਸੁਬਣ

(੧) ਖੁੰਬਲਾ ਕਰਕੇ ਕੁੜੀਆਂ ਹੋਕੇ (੨) ਇਕ ਖਸਬੇ ਵਾਲੀ ਬੂਟੀ ਵਰਗੇ ਵਿਚ ਤੀਮੀਆਂ ਮਲਦੀਆਂ ਹੈਂ (੩) ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਮਾਰ
 ਮੇਰਾ ਦਾ ਗੀਤ (੪) ਮੁਮੇਲੇ ਤੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਗੀਤ (੫) ਚਕਦੀਆਂ ਅਲਪਦੀਆਂ ਗਾਉਦੀਆਂ (੬) ਵਿਆਹ ਦਾ ਕੱਠੇ
 ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੀਮੀਆਂ ਦੇ ਗੀਤ ਸੋਸ ਪਰੋਬਨ ਲਈ ਕੋਲਾਝੇ ਲਾੜੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਜਾਦੂ ਨਾਲ ਪੈ ਜਾਵੇ (੭) ਇਕ
 ਬਾਂਤ ਦਾ ਜਟੋਂ ਦਾ ਨਾਚ (੮) ਜਿਗਰਾ ਕਰਕੇ ਅੱਖ ਮੈਂ ਖੋ (੯) ਪ੍ਰੀਤ ਪਗਾਰ (੧੦) ਹੁਣੁ ਝੁੜੀਆਂ

ਕੁੜੀਆਂ

ਸੇਵਾ

ਕਾਜੀ

ਉਹਦੇਗਲ ਵਿਚ ਪਾਉਦੀਆਂ ਹੋਂ ਉਸਨੂੰ ਮੋਲੀ ਨਾਲ ਕਢਦੀਆਂ ਹੋਂ
ਤੇ ਗੁੜਦੀ ਰੋੜੀ ਉਹਦੇ ਮੂੰਹ ਲਾਕੇ ਖੜਕਣਾ ਖਲਾਉਣੇ ਪਾਉਂਦੇ
ਬਠਾਉਦੀਆਂ ਹੋਂ ਬਾਲ ਨੂੰ ਤੇਲ ਨਾਲ ਚੋਪੜ ਕੇ ਵਿਚ ਛੋਟਾਂ
ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਤੇ ਉਪਰ ਤੇ ਦਬ ਕੇ ਉਹਨੂੰ ਕੋਹਦੀਆਂ ਹੋਂ ਕੇ ਚੁਕ
ਉਸਤੇ ਚੁਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਫੇਰ ਹੋਸਦੀਆਂ ਹੋਂ
ਆ ਬੈਠ ਖੜਕਣੇ ਖੇਡ ਮੱਲਾ ਜੇਫਲ ਲੱਗ ਸਪਾਹੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ
ਦਈਂ ਤੁਰਤ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਸਾਨੂੰ ਫੁੱਡ ਬੈਠਾ ਹੋਂ ਛੋਲ੍ਹੀ ਲਾਉਂਦੇ
ਅਸੀਂ ਮੰਗਦੀਆਂ ਸਾਲੀਆਂ ਚੀਚ ਫੁੱਲ ਹਾਥੀ ਪਾਲ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਕੁੜੀਦਾ
ਦੁੱਧ ਦੇ ਘੋੜੀਦਾ ਚੋ ਜੱਟਾ ਨਾਲ ਦੁਫੁਲਾ ਖੜੀ ਪੁੱਛੀ
ਤੋਂ ਤੁਝ ਤਾੜ ਦੇਖਾਂ ਸਾਨੂੰ ਬਾਝ ਬੱਸਾਂ ਪੈਚਾ ਦੇਖਾਂ ਮੇਰੀ ਚੜੀਦਾ
ਬਿਨਾ ਬਲਦਾਂ ਦੇ ਖੂਹ ਦੇ ਗੋੜ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖਾਂ ਕਿਕਰ ਉਹ ਬੀ ਗਿੜੀਦਾ
ਚੀੜਾ ਤਿਲਕਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੇਲ ਬਿੰਦਾ ਦੇਖਾਂ ਤੁਲ੍ਹ ਪਿਆ ਕੀਕੁ ਚੁਗੀਦਾ
ਕੁਆਰੀ ਕੁੜੀ ਨੇਂ ਬਾਫਤਾ ਕੱਤਿਆ ਹੈ ਜੇਹੜਾ ਸੋਹਰ ਤੁਸਾਡੇ ਉੜੀਦਾ
ਅਨੀਂ ਸੋਹਣੀਓ ਫੁੱਲ ਮੁਲੁਕ ਕੁੜੀਓ ਮੇਰੇ ਐਤਨਾ ਫੇਰ ਨਹਿੜੀਦਾ ਨੀਂ
ਤਿਨ ਸੇ ਸਠ ਦੇ ਵਿਚ ਬਲਕੀਮ ਰਾਣੀ ਆਹਲੇ ਚੀਚ ਫੁੱਲ ਉਹਦੀ ਪਿੜੀਦਾ ਨੀਂ
ਚੀੜਾ ਕੋਗਣੀ ਚੋਗ ਮੇਲਿਆਂ ਦੀ ਜੇਹੜਾ ਨਿਤ ਖੁਮਾਰਾਂ ਦੇ ਫੁੜੀਦਾ ਨੀਂ
ਦੁੱਧ ਲਿਆ ਹੈ ਘੋੜੀਦਾ ਚੋ ਕੁੜੀਏ ਆਹਲੇ ਪੀ ਜੇ ਛਾਪਨ ਲੜੀਦਾ ਨੀਂ
ਖੰਡ ਪੁੜੀਦਾ ਦੁਫੁਲਾ ਦੇਖਾਂ ਤੋਂ ਤੁਝ ਟਕ ਲਾਲ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਧੁਰੀਦਾ ਨੀਂ
ਤੋਂ ਤੁਝ ਤਾੜ ਦਿੱਤਾ ਅਸੀਂ ਬਾਝ ਬੱਸਾਂ ਦੇਖ ਹੁਕਮ ਉਸਤਾਦੀ ਜੜੀਦਾ ਨੀਂ
ਇਕ ਗੱਲ ਭੁੱਲੀ ਮੇਰੇ ਯਾਦ ਆਈ ਰੋਟ ਸੁੱਖਿਆ ਪੀਰਦੀ ਕੁੜੀਦਾ ਨੀਂ
ਬਾਝ ਬਲਦਾਂ ਦੇ ਖੂਹ ਕੁਜਾ ਦਿੱਤਾ ਅਰੁ ਖੜਕਣਾ ਕਾਠਦੀ ਕੁੜੀਦਾ ਨੀਂ
ਤੁਰਤ ਨਾਲੇ ਬਕ ਕੁਰ ਫੁੱਲ ਕੁੜੀਏ ਚਾਕ ਖੂਹਦਾ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿੜੀਦਾ ਨੀਂ
ਅਸੀਂ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹਾਥੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਜੀ ਆਹਲੇ ਫੁੱਡ ਖਾਂ ਤੋਂ ਜੇ ਫੁੜੀਦਾ ਨੀਂ
ਇਕ ਮੰਗਿਆ ਏਹ ਅਣਹੋਂਦ ਕੁੜੀਏ ਪੈਚਾ ਸੇਨੇਦਾ ਕਿਤੇ ਨ ਘੜੀਦਾ ਨੀਂ
ਅਸੀਂ ਕੁਲਕੇ ਸਾਰਾ ਜਹਾਨ ਆਂਦਾ ਜੇਹੜਾ ਸਾੜਿਆਂ ਕਦੇ ਨ ਸੜੀਦਾ ਨੀਂ

ਮੈਂ ਹੀਰਦਾ ਸੇਵੇ ਨਾਲ ਨਕਾਹ ਬਨੁਣ ਆਇਆ ਹਾਂ ਗੁਵਾਹੇ
ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੀਤ ਖੈਰ

(੧) ਚੀਚੀ ਉਗਲਣਾ (੨) ਸੁਲੇਮਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਰਾਣੀਦਾ ਨਾਉਂ ਹੈ (੩) ਬੁਟੀ ਟੋਟੇ (੪) ਇਕ
ਭੁੱਲੀ ਗੱਲ ਯਾਦਨਾਂ ਸੀ ਆਉਂਦੀ ਐਸਲਈ ਮੈਂ ਏਹ ਸੁਖਣਾ ਸੁੱਖੀ ਕੇ ਜੇ ਚੇਤੇ ਆਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪੀਰਦੀ ਬੜੀ ਤੇ
ਰੋਟ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂ ਸੇ ਚੇਤੇ ਆ ਗਈ (੫) ਗੋੜ ਦਿੱਤਾ (੬) ਨਾ ਹੋਣਾ ਵਾਲਾ

ਹੀਰ

ਕਾਜੀ

ਹੀਰ

ਕਾਜੀ

ਹੀਰ

ਕਾਜੀ

ਹੀਰ

ਦੇ ਹੱਥ ਉਠਾਓ ਹੀਰੇ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਦੀਆਂ ਖੋਜ ਨੁਮਾਜ਼ਾਂ ਤੇ
ਛੇ ਕਲਮੇਂ ਯਾਦ ਰਖੀਂ ਦਿਲੋਂ ਸ਼ਕ ਮਿਟਾਇਕੇ ਬੀਬੀ ਵਚਨ
ਦੇਈਂ ਤੇ ਪਰਵਾਨ ਕਰੀਂ

ਪਛੇ ਵਿਦਿਆ ਉਸਤੇ ਨਾਂ ਚਲੇ ਵਿਚ ਨਰਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਨ ਸੁਟਣਾ ਹੈ
ਮੇਰਾ ਨਿਹਚਾ ਹੈ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਚ ਪੱਕਾ ਮੀਆਂ ਤੁੰਕੀ ਖਟਣਾ ਵਟਣਾ ਹੈ
ਭਭ ਜਗ ਸੁਫਨਾ ਇਕ ਰਬ ਰੈਹਣਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਮੀਆਂ
ਵਚਨ ਤੇਰਿਆ ਮਾਓ ਅਕਰਾਰ ਕਰਕੇ ਕੁਰਾਂ ਰਬ ਨੂੰ ਛੁਡ ਜਹਾਨ ਮੀਆਂ
ਲੋਕਾਂ ਹੋਤਾ ਨਾਇ ਨ ਛੁਡ ਗੰਝਾ ਕੁਝੇ ਪੁਛਲੇ ਨੇਕ ਚੁਬਾਨ ਮੀਆਂ
ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਛੁਲੇ ਬਾਸ਼ਕ ਲੇਖ ਰੇਖ ਤੇ ਜ਼ਿਮੀਂ ਅਸਮਾਨ ਮੀਆਂ
ਅੱਥੇ ਮਾਣ ਨ ਰੇਹਾ ਹੈ ਮੁਲ ਕੋਈ ਚਿਤਕ ਜਾਇਣਾ ਛੁਡ ਜਹਾਨ ਮੀਆਂ
ਮੈਂਤਾਂ ਗੰਝਣਾ ਗੰਝਣਾ ਸੁਰਾ ਛੁਕਾ ਜਿਹਰ ਪਰਾਣ ਦੇ ਵਿਚ ਤਰਾ ਮੀਆਂ
ਜੇਬਨ ਰੁਪਦਾ ਕੁਝ ਵਿਸਾਹ ਨਹੀਂ ਮਾਨ ਮੱਤੀਏ ਮੁਸ਼ਕ ਪਲਟੀਏ ਨੀਂ
ਆ ਮਨ ਲੈ ਆਖਿਆ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਰੁ ਖਪਦੇ ਝੱਲਦੀ ਅਈਏ ਨੀਂ
ਸਚ ਕੈਹਨੀਆਂ ਕਾਜੀਆ ਕਰੀਂ ਬੇਬਾ ਰਾਹ ਸਚ ਬਿਨ ਕੋਈ ਰਹ ਨਹੀਂ
ਜਿਥੇ ਗੰਝੇ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਆ ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਉਥੇ ਪੇਰਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਾਹ ਨਹੀਂ
ਮੁੱਢੇ ਹੋਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਮ ਚੰਗੇ ਮਨ ਲੈਨ ਉਹ ਆਖਿਆ ਰਬ ਹੀਰੇ
ਹੁਕਮ ਮਾਓ ਤੇ ਬਾਪ ਦੇ ਵਿਚ ਤੁਰਨ ਦੀਨ ਦੁਨੀਆ ਏਹ ਵਰਤੋਂਬ ਹੀਰੇ
ਇਕ ਵੇਰ ਦੇ ਵਚਨ ਤੋਂ ਫੇਰ ਫਿਰਨ ਏਹ ਤੋਂ ਵਧਕੇ ਨਹੀਂ ਅਰਜਾਨ ਕਾਜੀ
ਕੋਹਨੇ ਰੋਲਾ ਏਹ ਆਖ ਸੁਮੇਟਣਾ ਹੈ ਜੇਹੜਾ ਖਿੰਡਿਆ ਵਿਚ ਜਹਾਨ ਕਾਜੀ
ਕਰਾਂ ਤੂੰ ਕਰਤਾਰਦਾ ਭਰਾਂ ਮੁਈਏ ਪੈਰ ਰੱਖ ਤੂੰ ਵੇਖਕੇ ਬਾਓ ਹੀਰੇ
ਵੇਲਾ ਮੀਟਕੇ ਅੱਖਾਂ ਲਿਆ ਮੁਈਏ ਏਹ ਉਮਰ ਹੈ ਬਦਲਾਂ ਛੁਓ ਹੀਰੇ
ਮਿਲਿਆਂ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਵਿਛੋੜ ਦਿੰਦੇ ਬੁਰੀ ਬਾਣ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਤਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ
ਖਾਨ ਵੱਲੀਆਂ ਨਿਤ ਈਮਾਨ ਵੇਚਨ ਮਾਰ ਰਿਜਕ ਦੀ ਕਾਜੀਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ
ਪੜ੍ਹਨ ਵਿਦਿਆ ਉਸਤੇ ਨਾਂ ਚਲਣ ਵਾਂਗ ਛੁਲਦੇ ਪੋਲ ਸਰੁ ਸਖਣਾ ਹੈ
ਜੇਹੜੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਦੇਨ ਝੂਠੇ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਨਰਕਦਾ ਦੁਖ ਸਭ ਚਖਣਾ ਹੈ
ਏਸ ਹੱਠਦਾ ਕੁਝ ਸੁਆਦ ਨਹੀਂ ਐਵੇਂ ਸੁਆਹਦਾ ਬੁਕਤੂੰ ਛੁਕਣਾ ਹੈ
ਸੁਈ ਕਾਜੀਆ ਏਸ ਜਹਾਨ ਉਤੇ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਨਦੀਨੂੰ ਲਖਣਾ ਹੈ
ਜੇਹੜਾ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਮੇਰਾ ਬਿਧ ਮਾਤਾ ਏਸ ਜਗ ਵਿਚ ਲਭਿਆ ਆਣ ਮੀਆਂ
ਸਾਨੂੰ ਆਸਰਾ ਇਕ ਕਰਤਾਰਦਾ ਹੈ ਹੋਰ ਕਿਸੇਦਾ ਨਹੀਂ ਤਰਾ ਮੀਆਂ

(੧) ਬੈਲਜਿਹਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨੂੰ ਇਕ ਸਿੰਗ ਤੇ ਚੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਕਜਾਂ ਦੇ
ਤਾਂਦੂਸਰੇ ਸਿੰਗ ਤੇ ਰਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਏਸੇ ਉਲਟ ਪੁਲਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੋਹਦੇ ਹੋਂ ਕੇ ਭੁਚਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (੨) ਬਾਸ਼ਕਲ
ਮਾਣ ਪੜ੍ਹਤਾ ਹੀਰ ਦੇ ਵਿਖੇ ਕੋਹਦੇ ਹੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸੁਰੁਈ ਪਾਸੀਂ ਲਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅੰਸ ਲਈ ਕਿ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਏਕੇ ਨ ਲਿਕਲਣ ਦੇਵੇ (੩) ਕੋਧ ਨਾਲ ਭੁਰੀ ਹੋਈ (੪) ਦੀਨ ਦੁਨੀਆਂ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ (੫)
ਵਰਤਾਓ ਲੀਤ (੬) ਲਿਖਣਾ ਪਾਰ ਉਤਰਨ (੭) ਜੇਰ

ਕਾਜੀ

ਹੀਰ

ਕਾਜੀ

ਕਾਜੀ ਦੇ ਦੁਕਾਨ

ਹੀਰ

ਕਾਜੀ

ਹੀਰ

ਕਾਜੀ ਦੇ ਦੁਕਾਨ

ਚੋਰ

ਅੰਦਾ ਬਹੁਤ ਅਧਰਮ ਤੋਂ ਝੂਠ ਬੋਲਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾ ਬੁਰਾ ਅਸ ਪਾਸ ਦਾ ਹੈ
 ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਤੇ ਹਥ ਦਾ ਕੋਪ ਹੁੰਦਾ ਉਹ ਤਾਂ ਝੂਠੇ ਵਿਚ ਅਫਸਰਦਾਰ ਹੈ
 ਹੁਕਮ ਮਾਫਿ ਤੇ ਸ਼ਾਪਕਾ ਮਨ ਲੇਣਾ ਹੁਕਮ ਸ਼ਰਾਹਦਾ ਅੰਤ ਨੂੰ ਜੇਰ ਹੈ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਨਿਆਂ ਨਾਂ ਪੈਛੋਂ ਤਾਇਨ ਹੋ ਚਿਹ ਪੈਰ ਦੇਖ ਜਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠਾ ਮੋਰ ਹੈ
 ਕਾਜੀ ਮਾਫਿ ਤੇ ਸ਼ਾਪ ਅਕਰਾਰ ਫੀਰਾ ਹੀਰ ਗਾਂਧੇਵੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹੁਣੀ
 ਜੇਕਰ ਨਿਹਾਰਾ ਹੈ ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਮਨੋਗਈ ਗੱਲ ਗੱਲੋਂ ਅਫਸਰਦਾਰੀ ਲਾਹੁਣੀ
 ਅਸੀਂ ਗਾਂਧੇਵੇ ਆਪ ਫੀ ਦੁਰਨ ਦਿੱਤਾ ਮਰਦੇ ਦੁਆਂ ਤਕ ਅਫਸਰਦਾਰੀ ਹੈ
 ਗਾਂਧੇ ਨਾਲ ਜੋ ਨਹੀਂ ਵਿਆਹੁਣੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੀਰ ਘਰਾਹੁਣੀ
 ਮਾਂ ਬਾਪਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਬੋਲਨੀ ਹੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅਧਿਆ ਕਿਸੇ ਮਯਾਨੁ ਹੈ
 ਤੂੰ ਤਾਂ ਨਿੰਦਨੀ ਹੈਂ ਮਾਂ ਬਾਪਕਾਜੀ ਵਾਂਗ ਚੁਨ੍ਹਿਆਂ ਤੋਰਾਗਿਆਨ ਹੈ
 ਅਧੀ ਫਿਲ ਨ ਲਾਇਣੀ ਮੂਲ ਐਵੇ ਅਸੀਂ ਤੁਰਤ ਨਕਾਰ ਪਹੁੰਚਿਆ
 ਭਿੱਠੀ ਲਕੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਹ ਸਾਹੁ ਅਸੀਂ ਭਿੱਠਾ ਤੋਂ ਭਿੱਠਾ ਕਾਢੁਓਣਾ
 ਜੋ ਮਾਲ ਦੇ ਦੇਤ ਵਰਾਨ ਕਰਦਾ ਹਕ ਧਾਹੁਣੀ ਅਫਸਰਦਾਰੀ ਲਾਇਣਾ
 ਜੀਜ ਤੁਰਤ ਤਿਆਰ ਕਰ ਵਿਦਾ ਕਰਨੀ ਤੁਮ ਭੁਲਣਾ ਫੇਰ ਪਰਚਾਇਣਾ
 ਤੁਰੀ ਰਸ ਤੋਂ ਤੂੰ ਮੀਆਂ ਕਾਜੀਆ ਦੇ ਕਰਨ ਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ਤੈਨੂੰ ਤੁਰਤ
 ਧੰਨੀ ਬੋਲਕੇ ਸੀਸ ਨ ਲਾਇਣੀ ਹੈ ਅਜ ਪੈਣ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜਿਹੀਂ ਪਾਈ
 ਹੀਰ ਕੀ ਹੈ ਬਹੁਤ ਅਮੋਹੀਏ ਨੀ ਚਿਕੜ ਵੇਖਕੇ ਪੈਰ ਮੰਗੀਏ
 ਵੇਰੇ ਕੰਬਲ ਨੂੰ ਚੁਕ ਜਵਾਬ ਦੇਈਏ ਰੋਸਮ ਨਾਲ ਦੁਆਲਿਆਂ ਲੇਈਏ
 ਜੀਭਿਏ ਮਰਨਦਾ ਤੁਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂਨੂੰ ਮਨ ਲਈ ਹੈ ਅਸੀਂ ਸਹੁੰ ਦੇਣ ਹਾਰੀ
 ਕਾਲੀ ਹੱਥ ਅਧੇ ਅਤੇ ਜਾਨ ਖਾਲੀ ਲੋਕੀ ਐਵੇਂ ਈ ਕੁਰਮਦੀ ਪਾਈ ਸਾਈ
 ਸੁਨੀ ਚੋਰਕਾ ਏਹ ਜੇ ਰੋੜ ਪੱਕਾ ਹੀਰ ਝੁਗੜਿਆਂ ਨਾਲ ਨ ਹਾਰਦੀ
 ਲਜਾਓ ਪੈਰ ਨਕਾਰ ਮੁੰਹ ਰੁੱਠ ਏਹਦਾ ਏਹਦਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਮਤਮਾਰਦੀ
 ਫੁਰ ਮਸਜਦਾਂ ਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵੜਦੀ ਫੁਰ ਬਕਰੀਆਂ ਸੁਰੀਆਂ ਚਾਰਦੀ
 ਬਿਨਾ ਕਰਨ ਪਰਵਾਨ ਚਿਹਨੁ ਬਨੁ ਤੋਰੇ ਏਹਨਾਂ ਨਜ਼ਰੀ ਕਿਸੇ ਨ ਕਾਰਦੀ
 ਡੇਰੀ ਥੀ ਮਧਾਈ ਹੈ ਮੀਆਂ ਚੋਰਕ ਪ੍ਰੇਮ ਦਹੀਂਦਾ ਐਵੇ ਨਤਾਰਦੀ
 ਲੋਕੀ ਵੇਖਕੇ ਏਸਦਾ ਬੋਲ ਸਾਂਵਾਂ ਪੁਰ ਵਟਕੇ ਮੂਲ ਨ ਬੋਲਦੀ
 ਦਮ ਮਾਫੇਨੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਾਢਿ ਕੋਈ ਏਹਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਫੇਲਫੇ ਫੇਲਦੀ
 ਅੰਗ ਸਾਕ ਕਬੀਲੇ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਗਾਂਧੇ ਸਾਰਦੇ ਨਾਓ ਤੋਂ ਘੋਲਦੀ
 ਮੀਆਂ ਕਾਜੀਆ ਮਨ ਮੇਰੀ ਬੋਲੀਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਤੋਰੇ ਹੈ ਕੋਝ ਵਧੀਕ ਮੀਆਂ
 ਜੀਜ ਐਤਿਆਂ ਦੀ ਬੈਠੀ ਆਣ ਬੂਹੇ ਲਗੀ ਬੜੀ ਮੈਨੂੰ ਏਹਤਾਂ ਲੀਕ ਮੀਆਂ
 ਖੜਾ ਪੁਛਦਾ ਜਗਜਹਾਨ ਸਾਰਾ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰਦੇ ਸਹੁ ਸੁਰੀਕ ਮੀਆਂ
 ਤੈਨੂੰ ਦੇਆਂ ਮੈਂ ਭਿੱਠੇ ਜੋ ਮੰਗਦਾ ਹੈਂ ਕਰ ਗੱਲ ਕੋਈ ਸੋਹਣੀ ਠੀਕ ਮੀਆਂ

(੧) ਤੁਮ ਭੁਲਣਾ ਤੁਮ ਲਾਗੀ ਕਮੀਏ (੨) ਸੁਹਾਗਣੀ ਸਿਰ ਵਿਚ ਅਸ ਬੋਲਈ ਪੁਸਕ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪੀਹਦੇ
 ਲਾਇਣੀਆਂ ਚਿਸ ਨੂੰ ਧੜੀ ਕੋਹਦੇ ਹੈਂ

ਕਾਜੀ

ਏਹ ਗੱਲ ਵਕੀਲ ਗਵਾਹ ਸਮਝਨ ਵਲੋਂ ਛੁਲਾਂਘਾ ਆਇਆ ਹੈ ਹੁਣ ਫੇਰਾ
ਬੂਠ ਮੂਠ ਦੀਆਂ ਲਾਵਾਂ ਤੇ ਫੇਰੀਆਂ ਦੇ ਅਸੀਂ ਤੁਰਤ ਚੁਕਾਈਏ ਸਭੁ ਝੋੜਾ
ਵਕੀਲ ਬੂਠ ਮੂਠ ਕੋਂਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਕੂਨ ਤੇ ਪਰਵਾਨ ਹੋਗਿਆ ਕਾਜੀ
ਬੂਠ ਮੂਠ ਦਾ ਨਕਾਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ

ਹੀਰ

ਬਿਨਾਂ ਪੁਛਿਆਂ ਪਛਿਆ ਨਕਹ ਮੇਰਾ ਦਸ ਏਸ ਨਮਾਨੀ ਨੂੰ ਦੇਸ ਕੇਹੜਾ
ਨਹੀਂ ਕਾਜੀਆ ਰਵਾ ਨਮਾਨੀ ਰੋਜ਼ਾ ਹਕ ਦਾਰ ਨ ਕਰੇ ਬੇਹਕ ਜੇਹੜਾ
ਜੇਕਰ ਉਠ ਅਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਹੀਰ ਨੂੰ ਭੋਲੀ ਵਿੱਚ ਮਲਿ ਮਲੀ ਪਾਇਏ
ਹੀਰ ਰੋਂਦੀ ਪਿਟਦੀ ਹੈ

ਹੀਰ

ਮੈਂਨੂੰ ਬਖਲਈਂ ਥਾਕਣਾ ਬਾਬਲ ਦੇ ਭੋਲੀ ਪਾ ਕਹਾਰ ਤਾਂ ਲੈ ਚਲੇ ਵੇ
ਮੇਰਾ ਅਖਿਆ ਕਦੇ ਨ ਮੇਰਾ ਧੀ ਓਹ ਸਮੇਂ ਬਾਬਲ ਕਿਥੇ ਗਏ ਚਲੇ ਵੇ
ਤੇਰੀ ਛਤਰ ਛਾਵੇਂ ਬਾਬਲ ਵੱਖ ਵੱਖੇ ਝਟ ਵਾਂਗ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਬੇਹ ਚਲੇ ਵੇ
ਇਨ ਦਾਰ ਨ ਰੱਖ ਆਹਮ ਕੀਤਾ ਦੁਖ ਬਸਤ ਵਿਪਤਾ ਸਭੁ ਮੇਹ ਚਲੇ ਵੇ
ਲੇਵੇ ਰੰਗਿਆ ਵਾਹ ਮੈਂ ਲਾ ਬੱਕੀ ਮੇਰੇ ਦੱਸੇ ਤੇ ਗੱਲ ਕੇ ਵੱਸ ਹੋਈ
ਕਾਜੀ ਮਾਧਿਆ ਕਾਈਆਂ ਬਨ ਤੇਰੀ ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ ਤਾਂ ਦੇਸਤੋ ਬਸ ਹੋਈ
ਪਰ ਬੇਕੁਆਂਦੇ ਨਹੀਂ ਵਸਨਾ ਹੈ ਸਾਡੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਰ ਖੱਸ ਹੋਈ
ਕਹੇ ਤੁਤੜੇ ਸਮੇਂ ਸੀ ਨੇਹਓ ਲਗਾ ਸਭੁ ਰਸਦੀ ਗੱਲ ਕੇ ਰੱਸ ਹੋਈ
ਜੇਕਰ ਜੀਵਾਂਗੇ ਮਿਲਾਂਗੇ ਰਬ ਮੇਲੇ ਹਾਲ ਸਾਲਤਾਂ ਦੇਸਤੀ ਬਸ ਹੋਈ
ਮੈਂਨੂੰ ਰੋਂਦੀ ਰਹਾਂਗੀ ਉਮਰ ਸਾਰੀ ਸਾਡੇ ਦੁਤੀਆਂਦੇ ਸਿਰ ਰੁੱਸੇ ਹੋਈ
ਹੋਣਾ ਮੇਲੀ ਜੇ ਕਰਮਾਂਦੇ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਮੂੰਹੋਂ ਬਸ ਨ ਆਖੀਏ ਕੁੰਦੀਏ ਨੀਂ
ਜੇਕਰ ਮੰਤਰ ਕੀਲਦਾ ਨ ਆਵੇ ਐਵੇਂ ਸੁਤੜੇ ਨਾਗਨ ਛੁੜੀਏ ਨੀਂ

ਗਾਂਝਾ

ਜੇਜ ਵਿਦਿਆ ਹੋਈ

ਗਾਂਝਾ

ਮੁੱਠੇ ਲੋਕੇ ਸਿਆਲ ਗਲ ਗਏ ਸਾਰੇ ਅਤੇ ਹੀਰ ਬੀ ਛੁੱਝੇ ਈਮਾਨ ਚਲੀ
ਲਾਓ ਸਿਆਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਾਹੜੀਆਂ ਦੇਖਦੇ ਓਜੇਹ ਮੁੰਗ ਮੰਗਵਾਏ ਮਧਰ ਪੱਲੀ
ਵਿਚੋਂ ਬੇਟੇ ਤੇ ਬਾਹਰੇ ਖਰੇ ਦਿਸਨ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਤੇ ਜਾਣੀਏ ਕਰਮ ਬੋਲੀ
ਏਹ ਜੱਟ ਮੀਆਂ ਧੀ ਸੇਹਣੀਏ ਗਲ ਵਿਚ ਚ ਪਾਇਏ ਹੈਨ ਟੋਲੀ
ਮੂੰਹੋਂ ਆਖ ਕੁੜਮਾਈਆਂ ਬੇਹ ਲੈਂਦੇ ਮੁੰਗ ਕਾਲੜਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਾਈਆਂ ਦਾ
ਪਤਾ ਹੋਣੇ ਇੱਕੀ ਜਿਸ ਜੱਟ ਤਾਈਂ ਸੋਈ ਅਸਲ ਭਰਾ ਹੈ ਚਾਈਆਂ ਦਾ

(੧) ਤੁੰਗਰਾਂ ਪਸੁਆਂਦੇ ਗਲ ਵਿਚ ਇਕ ਘੰਟੀ ਬਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਛੁੱਕਦੀ ਹੈਂਹਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜੀਹਨੂੰ ਟਲੀ ਕੋਂਹਦੇ
ਜਦੋਂ ਤੁੰਗਰ ਤੁਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਰ ਤੇ ਮਲੂਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕੇ ਤੁੰਗਰ ਆ ਰੇਹਾ ਹੈ ਜੱਟ ਏਹੋ ਜਹੇ ਨਲਜ ਹੁੰਦੇ ਹੈ ਕੇ ਅਪਣੀ
ਧਿਸੁਨੱਪਣ ਦਾ ਡੁੱਕ ਬਜਾਇਏ ਹੈਂਹਦੇ ਹੈ (੨) ਨਾਈਆਂ ਤੇ ਉਜ ਲਾਇਏ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਪੁੱਛੇ ਗਿੱਝੇ ਸਾਕ
ਕਰ ਆਇਆ ਹੈ (੩) ਜੱਟ ਕੋਂਹਦੇ ਹੈ ਕੇ ਸਾਡੀ ਇਕ ਪਤ (ਇਜਤ) ਨਹੀਂ ਹੈ ਏਹੀਆਂ ਇੱਕੀ ਪਤਾਂ ਦੇ ਚਾਰ
ਲੋਹ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਪਰਵਾਹ ਹੈ ਐਵੇਂ ਭੁਭਿਏਹੈ ਕੇ ਜੇਹੜਾ ਜੱਟ ਅਪਣੀਆਂ ਇੱਕੀ ਪਤਾਂ ਸਮਝਦਾ
ਹੋਵੇ ਓਹੀ ਅਸਲ ਜੱਟ ਹੈ

ਜੱਟ ਚੋਏਦਾ ਖੁਹ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਚਲੇ ਦੁੱਸ ਨਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਸਾਈਆਂ ਦਾ
ਰਜੇ ਜੱਟ ਤਾਂ ਕਰੇ ਫੁਸਾਦ ਕੋਈ ਨਿਤ ਕਰੇ ਧਿਆਨ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦਾ
ਜੱਟ ਬੈਹੜ ਅਰੁੜੀ ਤੇ ਅਕਲ ਆਵੇ ਏਹੋ ਹਾਲ ਹੈ ਜੱਟਾਂ ਲਾਈਆਂ ਦਾ
ਜਿੱਥੇ ਲਾਹਕੇ ਚੁੱਤਾ ਹੇਠ ਦਿੰਦੇ ਸਮਾਦ ਆਉਂਦਾ ਤੇ ਸਫਾਈਆਂ ਦਾ
ਗੱਲ ਕਰੇ ਈਮਾਨਦੀ ਕੱਢ ਫੁੱਡਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡੇ ਠੱਗ ਤੇ ਚੋਰ ਕੀਤੇ
ਕਾਓ ਬਾਗ਼ਦੇ ਵਿਚ ਕਲੇਲ ਕਰਦੇ ਕੂੜਾ ਫੇਲਣੇ ਦੇ, ਉਤੇ ਮੋਰ ਕੀਤੇ
ਓੜਕ ਵੇਖਕੇ ਦੁੱਖ ਧੀ ਵੇਚ ਸੁੱਟੀ ਮੈਂਤਾਂ ਮੇਲ ਮੁਝਾਹਦੇ ਦੇ ਹੇਠ
ਸਿਆਲਾਂ ਸਚੁਦਾ ਖੇਤ ਨ ਸਿੱਜਿਆ ਹੈ ਮੈਂਤਾਂ ਹਕਦੀ ਜੋਗਤੁੰ ਜੋ ਰੋਹਾ
ਪੁਤਰ ਠੱਗ ਸਿਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮਿੱਠਿਆਂ ਹੈ ਓਹਨੂੰ ਮਹੀਂਦਾ ਰਾਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੈ
ਦਾੜੀ ਸੋਖਦੀ, ਫੁਫਾ ਕਸਾਈਆਂ ਦਾ ਬੈਠ ਪਰੇ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਸਮਾਏਂਦੇ ਹੈ
ਜੱਟ ਚੋਰ ਤੇ ਯਾਰ ਤੇ ਠੱਗ ਸਾਰੇ ਰਾਂਹ ਅਰਦੇ ਤੇ ਸਨਾਂ ਲਾਉਂਦੇ ਹੈ
ਬੇ ਈਮਾਨ ਏਹ ਜੱਟ ਤੁਨਾਉਂਦੇ ਹੈ ਧੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਤੇ ਖਾੜਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹੈ

(ਭਾਗਰ ਸਭ)

ਤੀਜਾ ਅੰਕ

ਦੁਜੀ ਝਾਕੀ

ਰੋਗ ਪੁਰੇ ਵਿਚ ਸੈਂਦੇਦਾ ਪਰ

ਹੀਰਦਾ ਤੋਲਾ ਕਹਾਰ ਲਾਹੁੰਦੇ ਹੈ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਏਹ ਗਾਉਂਦੀਆਂ
ਆਉਂਦੀਆਂ ਹੈ

ਕੁੜੀਆਂ

ਜੇਤੂੰ ਆਂਦੜੀ ਦੇ ਵੀਰਾ ਕੱਜਾ ਕੁਆਰ ਮਾਂਨੇ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ ਵਾਰ
ਜੇਤੂੰ ਆਂਦੜੀ ਦੇ ਵੀਰਾ ਅਪਣੇ ਚੁਬਾਰੇ ਵਹੁਟੀ ਅੱਖ ਮਾੜੇ ਮਾਂਰੇ
ਜੇਤੂੰ ਆਂਦੜੀ ਦੇ ਵੀਰਾ ਧੋਤੀ ਦੇ ਲੜ ਬੱਧੀ ਵਹੁਟੀ ਤਰਸਵੇ ਨੂੰ ਲੱਭੀ
(ਤੋਲ)

ਕੁੜੀਆਂ ਬੁੱਢਾ ਰੋਹੜਾ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹੈ ਵਹੁਟੀ ਨੂੰ ਤੋਲੇ ਜਿੰਦੇ
ਕੁੱਢੇ ਪਰ ਵਿਚ ਵਾੜਦੀਆਂ ਹੈ ਦੁਲੀਜ ਵਿਚ ਤੋਲਦੀਆਂ
ਹਸੀ ਸਸ ਪਾਣੀ ਵਾਰਕੇ ਪੀਂਦੀ ਹੈ ਹੀਰਨ ਪੀਰੁ ਉਤੇ
ਬਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜ ਮੋਹਰਾਂ ਦੇ ਕੇ ਓਹਦਾ ਪੰਜ
ਲਾਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਫੇਰ ਗੋਤ ਕੁਨਾਲੇ ਦਾ ਆਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਗੁਆਦੁਆ ਹਸੀ ਦੇ ਕੋਲ ਆ ਤੁਰਮਟਾ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹੈ ॥

(੧) ਪੰਦਰਵੇਂ ਜੋੜਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਰੋਹਾ (੨) ਇਕ ਬੜੀ ਕੁਨਾਲੀ ਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿਲਾ ਪਿਚੜੀ ਪਾਕੇ ਇਕ ਗੋਤ ਦੀਆਂ ਦ
ਆਪ ਖਾਣਾ ਤੇ ਵਹੁਟੀ ਨੂੰ ਖੁਲਾਇਆ ਐਸ ਲਾਹੀਕੇ ਵਹੁਟੀ ਅਪਣੇ ਪੇਉਣਿਆਂ ਦੇ ਗੋਤ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਅਪਣੇ
ਸੋਹਰਿਆਂ ਦੇ ਗੋਤ ਵਿਚ ਰਲ ਜਾਏ

ਤੇ ਧਨ ਭਾਗ ਕੈਹਕੇ ਵਹੁਟੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹੈਂ ਚੂਰੀ ਤੇ
 ਖਿਲਾਫੀ ਲਿਆਕੇ ਹੀਰ ਸਹਿਤੀ ਹੱਸੀ ਤੇ ਸਰਬਿਕਾ ਖਾਂਦੀਆਂ
 ਨਾਲੇ ਹੀਰਨੁ ਖਲਾਇਦੀਆਂ ਹੈਂ ਫੇਰ ਕੁੜੀਆਂ ਲੱਸੀ ਮੰਦਰੀ
 ਖਿਡੂਢਿਦੀਆਂ ਹੈਂ ਇਕ ਪੀਹਤੁ ਤੇ ਸੇਵਾ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ
 ਦੂਜੇ ਤੇ ਹੀਰ ਹੱਸੀ ਸਹਿਤੀ ਆਸ ਪਾਸ ਬੈਠ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੈਂ
 ਵਿਚਕਾਰ ਪਰਾਤੁ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੀਹਦੇ ਵਿਚ ਲੱਸੀ ਮੰਦਰੀ
 ਤੇ ਹੀਰ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਾਢਿਦੀਆਂ ਹੈਂ ਕੁੜੀਆਂ ਹੀਰਨੁ ਕੈਹਦੀਆਂ ਹੈਂ
 ਕਿ ਗਾਨਾ ਸੇਵੇਦਾ ਖੋਲ੍ਹ ਮੰਦਰੀ ਚੁਕ ਹੀਰ ਵਿਟਰੀ ਬੈਠੀ
 ਕੈਹਦੀ ਹੈ ਕੁੜੀਆਂ ਹੀਰਦਾ ਹਥ ਫੜਕੇ ਪਰਾਤੁ ਵਿਚ ਮੁਰਦਿਆਂ
 ਵਾਂਗ ਪਲਮਾ ਢਿਲੀਆਂ ਹੈਂ ਮੰਦਰੀ ਹੀਰਦੇ ਹਥ ਨਹੀਂ ਅਥਿਦੀ
 ਹੀਰ ਰੋਂਦੀ ਹੈ ॥

ਸਹਿਤੀ

ਵਹੁਟੀ ਭਾਗਤੁ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਗਾਨੇ ਨੂੰ ਵਾਂਗ ਕੁਕੜਾਂ ਕਰਨ ਲੜਾਈਆਂ ਨੀ
 ਕੈਹਦੀਆਂ ਵਾਂਗੁ ਰਖੇਲ ਹੈਂ ਅਸੀਂ ਕੁੜੀਆਂ ਢਿਰੀਆਂ ਮੂੰਹ ਤੇਰੇ ਜਰਦਾਈਆਂ ਨੀ
 ਮੇਰੇ ਵੀਰਨੁ ਵੇਖ ਮੇਰੇ ਵੱਟ ਪਾਏ ਇਲੀ ਤੇਰੇ ਨਹੀਂ ਸੁਫਾਈਆਂ ਨੀ
 ਕਜ਼ੁ ਕੁਾਈਏ ਨੀ ਨੇਨਾਂ ਤੇਰਿਆਂ ਨੇ ਵਾਂਗ ਖੁਦਲਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਨੀ
 ਗਾਨਾ ਸੇਵੇਦਾ ਨ ਮੁਲ ਦੇਹ ਕੁਲੁਲਾਏ ਭਾਗੁ ਕੋਲਿਅਾਂ ਮਾਰਗੁਆਈਆਂ ਨੀ
 ਕੈਹ ਮੈਨੂੰ ਦੇਹ ਅਪਣੇ ਪੰਚਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਂ ਜਾਦੂਆਂ ਅਤੁ ਸੁਕਾਈਆਂ ਨੀ

ਹੀਰ

ਕੁੜੀਆਂ ਲੱਸੀ ਡੋਲੁ ਕੇ ਅਥੇ ਅਪਣੀ ਅਰੀ ਉਠ ਤੁਰਦੀਆਂ ਹੈਂ

ਸਹਿਤੀ

ਕੁਲੀਆਂ ਉਠ ਜਟੇਈਆਂ ਦੇਸ ਘੋਸ਼ ਕੜਨ ਸੇਨ ਲੁਪਤੁ ਨ ਆਈਆਂ ਨੀ
 ਆਨੁ ਆਸ ਉਮੇਦ ਬਰਸਾਤੁ ਕੀ ਅਵਾਂ ਗਏਈਆਂ ਬਰਸਾਈਆਂ ਨੀ
 ਅਸੀਂ ਰਲ ਮਿਲ ਦੇਹ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਮੁੜ ਖੇਉਕੇ ਫੇਰਨ ਅਲਈ ਹੈ
 ਮਤਾਂ ਚਾਕ ਮੁੜ ਚਿਮਤੁ ਵਿਚ ਸਲਾਹ ਦੇਹ ਰਲ ਕੁਸਾਖਈ ਹਲਈ ਹੈ

ਸੇਵਾ

(੧) ਹੱਸੀ ਹੋਈ ਮੂੰਹ ਮੇੜਕੇ (੨) ਲਮਕਾਢਿਦੀਆਂ (੩) ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਰੇਗਨੇ (੪) ਸਗਨ ਸਾਸਤਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ
 ਨਹੀਂ ਆਈਆਂ ਹੈਂ ਸਗੋਂ ਅਪਣੀ ਪਤ ਲਹਾਇਓ ਆਈਆਂ ਹੈਂ

ਹੀਰ

ਜਾ ਪੇਉਕੇ ਅਈਏ ਏਹ ਮਲਕੀ ਹੈਂ ਏਹ ਮੁੰਦਰੀ ਲੱਲ ਵਲੱਲਦੀ ਹੈ
ਰਾਂਝੇ ਨਾਲ ਨ ਏਸਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਵੇਈਏ ਫੇਰ ਗੱਲ ਨ ਕਿਸੇ ਰਿਕੱਲਦੀ ਹੈ
ਹੀਰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਪਲੇਗਾ ਤੇਜਾ ਲੇਵਦੀ ਹੈ ਏਹ ਪਲੇਗਾ ਪੈਰਾ ਰਾਤ
ਮੈਂਨੂੰ ਹੁਥ ਨ ਲਾ ਮੈਂ ਅਜੇ ਨਮਾਜ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ ਮੈਂ ਰਾਂਝੇ ਦੀ ਮਾਮਲਾ ਹਾਂ ਏਹੇ
ਨਾਲ ਅੰਗ ਨ ਕੱਢੁਰੀ

ਏਹਾ ਹੀਰ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ

ਹੀਰ

ਜਾ ਪੀਰ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋ

(ਅੰਦਰ ਪੀਰ)

ਪੀਰ ਸੈਦੇ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਓਹਦੇ ਹੁਥ ਚੀਤੇ ਚੁੜ ਮੁਝਕਾਂ ਬਨ ਲੈਂਦੇ ਹੈਂ
ਸੇਦਾ ਹੁਥ ਜੋੜਕੇ

ਮੈਂਨਾਂ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਬਖਸ਼ੋ ਮੈਂਨੂੰ ਪੀਰ ਮਰਦਾ ॥

(ਬਾਹਰ ਸਭ ਰਾਤ ਹੀਰ)

ਹੀਰ ਅਪਣੇ
ਆਪਨੂੰ

ਸਾਇਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਮਹੀਨਾਂ ਸੋਗ ਵਾਲਾ ਬਨ ਪੇਉਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਲੀ ਪਾਈਆਂ ਮੈਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਸੀਆਂ ਫੁੱਫੀਆਂ ਤਾਈਆਂ ਨੇ ਪਾਕੇ ਫਾਨਲੀ ਫੁੱਲ ਉਡਾਈਆਂ ਮੈਂ
ਮੇਰਾ ਵਸ ਨ ਚੱਲਿਆ ਫਿਰ ਰੱਤੀ ਰਾਂਝੇ ਯਾਰੋਂ ਤੇ ਜਦਾਹੇ ਆਈਆਂ ਮੈਂ
ਕੀ ਕਹਾਂ ਮੈਂ ਭਾਵੀ ਏਹ ਰਬਦੀ ਹੈ ਕੁੱਜ ਕਾਇਦੇ ਵਸ ਪੁਆਈਆਂ ਮੈਂ
ਚੜ੍ਹਦੇ ਭਾਵੇਰੋਂ ਇੰਝਾਂ ਦੀ ਨੈਂ ਵੱਗੀ ਅਤੇ ਬਿਰਹੇ ਵਜੋਗ ਸਤਾਇਆ ਹੈ
ਸਿਰਤੇ ਬਦਲ ਕੜਕਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲਾ ਨਿਤ ਕੋਹਰਦੀ ਬੁੱਦ ਕਰ ਸਾਇਦਾ ਹੈ
ਅੱਸੁ ਆਸ ਕਰਤਾਰਦੀ ਰਖ ਲਈ ਹੋਰ ਚਾ ਬੈਠੀ ਸਭ ਦੋਹੀਆਂ ਮੈਂ
ਪਾਇੰਦੀ ਉਸੀਆਂ ਕਾਂਗ ਉਡਾਇੰਦੀ ਹਾਂ ਓਹਦੇ ਦਰਸ ਨ ਪਾਇੰਦੀ ਫੇਰੀਆਂ
ਕਤੋਕ ਮਾਸਾ ਕਟਕ ਹੁਣ ਜੋਗ ਚੜ੍ਹਿਆ ਮੇਰੀ ਆਇਆ ਹੈ ਇੰਦ ਮੁਕਾਇੰਦੇ ਨੂੰ
ਕਹੀਆਂ ਰਿਜਕ ਮੁਹਾਰਾਂ ਚਾਲਈਆਂ ਗਲੀਆਂ ਪੇਉਕੀਆਂ ਰਾਹ ਭੁਲਾਇੰਦੇ ਨੂੰ
ਮੱਘਰ ਮਾਸਦੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਦੁਖ ਬਹੁਤੇ ਦਿਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਮਿਲੇ ਆਨ ਰਾਂਝਾ
ਕਦੀ ਆਇਕੇ ਫੇਰ ਸੰਭਾਲਦੀ ਸੀ ਹੱਥੀ ਆਪਣੀ ਧਰੀ ਆਮਾਨ ਰਾਂਝਾ
ਧੋਹ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ ਕੋਬਦੀ ਜਾਨ ਮੇਰੀ ਮੈਂ ਅਕੱਲੜੀ ਸੋਜ ਤੇ ਸੇਵ ਨੀਂ ਹਾਂ
ਆਸ ਪਾਸ ਖਾਲੀ ਮਾਹੀ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਓਹ ਖਾਇਕੇ ਜਸ ਸੰਭੋਵਨੀਂ ਹਾਂ
ਕਦੀ ਆਇਕੇ ਮਿਲਨ ਸੀ ਸੱਜਨਾਂ ਵੇ ਤੇਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਧੋਵਨੇ ਧੋਵਨੀਂ ਹਾਂ
ਮੈਂਨੂੰ ਰੋਂਦਿਆਂ ਰਾਤ ਦਿਹਾਇੰਦੀ ਹੈ ਹਾਰ ਹਿੰਝਾਦੇ ਨਿਤ ਪਰੇਵਨੀਂ ਹਾਂ

ॐ

(੧) ਮਹੀਨਾਂ

[illegible]

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible]

ॐ

ਮੈਂ ਤੁਲਸੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਹਰ ਦਿਨੀਂ ਗਾਂਢੇ ਯਾਦ ਦੇ ਹੱਥ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਦੇਵੀ
ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਮੰਜਨਾਂ ਮੇਰਿਆਂ ਦੇ ਕੇ ਕੇ ਸਲਾਮ ਲਵਾ ਦੇਵੀ
ਦਿਉ ਏਨ ਨਵੇਂ ਕਲੇ ਸਲਾਮੁ ਕਰੋ ਜਾਰੀ ਖੇਲ ਕੇ ਯਾਰ ਭਰਾ ਦੇਵੀ
ਮੇਰਾ ਯਾਰ ਹੈਂ ਤੂੰ ਮੈਂ ਵੀ ਪੰਚ ਦੁਖ ਮੀਨਾਂ ਕਲ ਗਾਂਢੇ ਦੇ ਹੋਤੀਂ ५ ਦੇਵੀ

(੧) ਤਪਸਾ (੨) ਅਪਸ਼ੁਕਰਾਹਲ ਕੀਤਾ ਹੈ (੩) ਕੋਹਿਆ ਹੈ ਮਾਰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ (੪) ਪੀੜਲੀ ਜੋ ਏਹੋ ਸੀ ਵੇਲੇ ਪਏ
ਜਦ ਕੋਈ ਹਮਾਨਾਤੁ ਖਰਾਬ ਨ ਹੋਵੇ (੫) ਲੁਟੀ ਗਈਆਂ (੬) ਮੇਰੇ ਕੋਲ

ਤੀਜਾ ਅੰਕ
ਤੀਜੀ ਝਾਕੀ

ਚਿੱਠੀ

ਝੀਗਦਾ ਝੁਕੀਆ (ਅੰਦਰਗੰਝਾ ਹਜ਼ਾਰੇਦਾ ਲਾਈ)
ਨਾਈ ਗੰਝੇ ਨੂੰ ਚਿਹਰੇ ਭਾਈਆਂ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਗੰਝਾ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ
ਹੱਥ ਫੜਾਕੇ ਕੈਂਹਦਾ ਹੈ ਕੇ ਪੜ੍ਹ ਮੁਲਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥
ਹੋਈ ਹੋਈ ਲਿਖੀ ਰੋਝੇਦਿਆ ਦੇ ਸਾਡੇ ਅਲਾਝੇ ਆ ਹੈ ਭੁੰ ਚਿੱਠੀ
ਹੁਣ ਆ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜਿਆ ਕੁਝ ਭੇਰਾ ਲਾਏ ਕੈਂਹਦਾ ਆਈ ਭੁੰ ਆ
ਜੇਹੜੇ ਫੁਲਦਾ ਫੇਰੇ ਨਿਤ ਰਾਖਾ ਉਹ ਫੁਲ ਨੂੰ ਤੇੜ ਲੈ ਗਏ
ਜੀਹਦੇ ਵਾਸਤੇ ਫਿਰੇ ਹੁੰ ਵਿਚ ਪੁਲਾਂ ਜਿਥੇ ਬਾਘ ਬਾਘੇ ਲੈ ਭੁੰ ਮੀਂਹ
ਨਹੀਂ ਕੁਝ ਵਿਸਾਹ ਕੁਆਰੀਆਂ ਦਾ ਐਵੇਂ ਲੋਕ ਨਕਮ ਝੋਕਰਨ
ਤੁੰਤਾਂ ਪੋਹਰਿਆ ਸੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕਰਦਾ ਦੇਖ ਭਾਈਆਂ ਰਬਦੀਆਂ ਕੈਂਹ
ਦੇਖਾਂ ਦੇਗ ਮੈਂ ਪੀਠਦੀ ਫਿਰਾ ਮੁੱਖਾਂ ਕੁੰਤਾ ਮੀਧੇਦਾ ਸੁਖਿਆ ਨਾਥੇ
ਕਲਸ ਸੇਨੇਦਾ ਚਾਹੜੀਏ ਜਾ ਰੋਜੇ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਭੁੰ ਅਲਾ ਕੇਵਲੇ ਦੇਹੜੇ

ਚਿੱਠੀ ਸੁਣਕੇ ਗੰਝਾ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਕੈਂਹਦਾ ਹੈ ਕੇ ਏਹ ਜਵਾਬ ਲਿਖ ॥

ਜਵਾਬ

ਚਿੱਠੀ ਘੱਲੀ ਹੈ ਹੀਰਦੇ ਸੋਗਦਾਲੀ ਜਿਵੇਂ ਮੇਧੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛੀਏ ਹੈ ਨੇੜੇ
ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਭਾਈ ਸੱਚਾ ਰਬ ਸਮਝੇ ਫੇਰੇ ਹਲਦ ਮੇਰੇ ਤੁੰਤਾਂ ਫੇਰ ਗੋੜੇ
ਪੜ ਝਾੜਦੀ ਰੁਤ ਜਾਂ ਆਣ ਪੋਹਦੀ ਰੁੱਬ ਆਸਰੇ ਤੇ ਪਏ ਜਾਲਦੇ
ਸੇਓਣ ਬੁਲ ਬੁਲਾਂ ਬੁਟਿਆਂ ਸੁੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਫੁਲ ਲਗਦੇ ਨਾਲ ਭਲਦੇ
ਅਸੀਂ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਸ ਜਾਣ ਲੇਹੜੇ ਮੇਹਰਮ ਸਾਡੇ ਹਲਦੇ
ਲੋਕਾਂ ਰੋਝੇ ਚਿੱਠੀਆਂ ਘੱਲਦੇ ਹੈਂ ਕੁਝ ਗਲ ਮਗਰੋਂ ਕਿਵੇਂ ਦਲਦੇ
ਅਸੀਂ ਸੁਲੀਆਂ ਤੇ ਲਏ ਜਾ ਝੁਟੇ ਮਨਸੁਰ ਹੋਰੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲਦੇ
ਜੇਹੜੇ ਗਏ ਸੋਗਏ ਚਿਹ ਨਹੀਂ ਮੁੜਦੇ ਲੋਕ ਕਿਵੇਂ ਸਾਥੇ ਆਉਣਾ ਭੁਲਦੇ
ਮੇਜ਼ ਚੋਧਰੀਦਾ ਪੁਤ ਚਾਕਲਗਾਂ ਏਹ ਪੇਖਦੇ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲਦੇ
ਲਗਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਛੇ ਲੜ ਮਰਨ ਸੁਰੇ ਸਫਾਂ ਡੋਬਦੇ ਖੁਹਣੀਆਂ ਗਾਲਦੇ
ਸੱਚੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਭੁੰ ਨਹੀਂ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸਰੀਰਨ ਜਾਲਦੇ
ਤੀਰ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਝਲਦੇ ਜਾਨ ਉਤੇ ਸੀਨੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਵਾਂਙ ਚਲਦੇ

ਬਾਹਰ ਸਭ ਅੰਦਰ ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਵਹੁਟੀ ਜੋ ਹੀਰਦੀ ਚਿੱਠੀ ਲਿਆਈ ਸੀ ॥ ੪ ॥

ਵਹੁਟੀ
ਪਹਿਲੀ ਕੁੜੀ
ਦੂਜੀ ਕੁੜੀ

ਕਿਤੇ ਚਾਕ ਸਿਆਲਾਂ ਦਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜੀਹਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਸੇਹਰ ਤਾਂ
ਮੰਗ ਚਾਰ ਦਾ ਸੀ ਜੇਹੜਾ ਚੋਚਕੇ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਕੇਹਰ ਤਾਂ
ਪ੍ਰੇਮ ਪੱਟਕੇ ਟੱਟੀਆਂ ਗਾਲੀਆਂ ਹੈ ਉਜੜ ਗਿਆ ਦਾ ਵੇਹੜਾ ਕੇਹਰ ਤਾਂ
ਰੋ ਰੋ ਲੱਲ ਵਲੱਲੀਆਂ ਕਰੇ ਗੱਲਾਂ ਨਿਤ ਸਜਰਾ ਦੁਖ ਵਧੇਰ ਤਾਂ
ਸੁਣ ਭਾਬੀਏ ਛੇਲ ਹੈ ਮਸ ਕਿੱਲਾਂ ਛੱਡ ਬੈਠਾ ਹੈ ਜਗਦੇ ਸਭ ਝੇੜੇ
ਖੁੰਡੀ ਵੇਸ਼ੁਲੀ ਸਟ ਫਕੀਰ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਹੀਰ ਲੇ ਗਏ ਖੇੜੇ
ਵਿਚ ਬੋਲਿਆਂ ਦੇ ਲਦਾ ਫਿਰੇ ਕਮਲਾ ਜਿਥੇ ਬਾ ਅਬ ਘੇਲੇ ਤੇ ਸੀਹ ਭੇੜੇ
ਕੋਈ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਨ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਬਾਝ ਮੰਤਰਾਂ ਨਾਗਨੂੰ ਕੋਣ ਛੇੜੇ
ਜਾਕੇ ਆਪਣੇ ਗੱਲ ਕਰ ਹੋ ਨੇੜੇ ਉਸ ਕਲਾਂ ਦੇ ਖੂਹਨੂੰ ਕੋਣ ਗੋੜੇ
ਭਾਬੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਏਹ ਜਗ ਸਾਰਾ ਓਹਨੇਂ ਆਪ ਸਹੇੜੇ ਹੈ ਸਭ ਫੇੜੇ

(ਅੰਦਰ ਕੁੜੀਆਂ ਬਾਹਰ ਗੱਤਾ)

ਵਹੁਟੀ

ਆਲਈਂ ਸਨੇਹੜਾ ਸਜਨਾਂ ਦਾ ਤੈਨੂੰ ਹੀਰ ਸਿਆਲ ਨੇਂ ਸੱਦਿਆ ਹੈ
ਮੈਂਨੂੰ ਦੇ ਸਨੇਹੜਾ ਘੋਲਿਆ ਹੈ ਓਸ ਜੀਉ ਦਾ ਭੇਤ ਉਠਾਇਆ ਹੈ
ਕੋਈ ਪਾ ਭੁਲਾਵੜਾ ਠੱਗਿਆ ਹੈ ਸਿਰ ਪਾਇਆ ਕੋਈ ਮਸਾਣ ਮੀਆਂ
ਇਕ ਘੜੀ ਅਰਾਮ ਨ ਆਇਆ ਹੈ ਕੋਹ ਠੋਕਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਬਾਣ ਮੀਆਂ
ਅਗੇ ਚੁੰਡੀਆਂ ਨਾਲ ਹਿੰਦੁਇਆ ਹੈ ਲਟਾਂ ਕੁੰਡਲਾਂ ਦਾਰ ਹੁਣ ਵੇਖ ਮੀਆਂ
ਘੱਤ ਕੁੰਡਲ ਨਾਗ ਸਿਆਹ ਪਲਮਣ ਵੇਖੇ ਓਹ ਭੁਲੇ ਜਿਸ ਲੇਖ ਮੀਆਂ
ਮਲੇ ਵਟਣਾ ਲੋੜੁ ਦੇ ਦਾਸ਼ਕੇ ਦਾ ਨੈਨ ਖੁਨੀਆਂ ਦੇ ਭਰਮ ਭੇਖ ਮੀਆਂ
ਜਾ ਰੂਪ ਦਾ ਦਰਸ ਕਰ ਵੇਖ ਜਲਛਾਂ ਖੁਨੀ ਨੈਨਾਂ ਦੇ ਭੇਖਨੂੰ ਵੇਖ ਮੀਆਂ
ਵਹੁਟੀ ਗੱਝੇਨੂੰ ਹੀਰਦੀ ਚਿੱਠੀ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਗੱਝਾ ਬਹਰ ਜਾ ਕੇ
ਮੁੱਲਾਂਨੂੰ ਸਹਲਿਆਇਆ ਹੈ ਮੁੱਲਾਂ ਚਿੱਠੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ॥

ਚਿੱਠੀ

ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹਾਂ ਮੈਂ ਰਬਾ ਮੇਲ ਤੂੰ ਚਿਰੀ ਵਛੁਨਿਆਂ ਨੂੰ
ਹੱਥੀਂ ਆਪਿਆਂ ਚਿੱਠੀ ਸੀ ਜਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾ ਲੁਣ ਕਲੇਜੀਆਂ ਭੁਨਿਆਂ ਨੂੰ
ਮੌਤ ਅਤੇ ਸੰਜੋਗ ਨ ਦਲੇ ਮੁੱਲੇ ਕੋਣ ਮੋੜਦਾ ਹੈ ਸਾਹਾਂ ਪੁੱਨਿਆਂ ਨੂੰ
ਵੇਹੜੇ ਵਿਚ ਤੂੰ ਆਇਕੇ ਪਾ ਫੇਰਾ ਮੈਂਤਾਂ ਲਭ ਲਵਾਂ ਯਾਰਾਂ ਪੁੱਨਿਆਂ ਨੂੰ
ਕੋਦ ਅਨ ਜਲਨੇਂ ਖਿੱਚੀ ਬਾਗ ਕਿਸਮਤ ਕੋਇਲ ਲੀਕ ਦੇ ਬਾਗ ਦੀ ਗਈ ਦਿੱਲੀ
ਮੈਂਨਾਂ ਲਈ ਬੰਗਾਲਿਓ ਚਾਕ ਕਮਲੇ ਖੇੜਾ ਪਿਆ ਅਗੱਮ ਦੀ ਆਣ ਬਿੱਲੀ
ਉਦਮ ਅਪਣਾ ਪਕੜ ਨ ਹਾਰ ਹਿੰਮਤ ਮੈਂਤਾਂ ਨਹੀਂ ਆ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਵਿਚ ਚਿੱਲੀ
ਤੇਰੇ ਦਰਦ ਵਜੋਗ ਦੀ ਭਾ ਸੀਨੇਂ ਧੁੱਖਾਂ ਨਿਤ ਮੈਂ ਲਕੜੀ ਵਾਂਗੁ ਗਿੱਲੀ
ਆਣ ਰੰਗ ਪੁਰ ਦੇ ਵਿਚ ਲਾ ਤੈਥੋਂ ਕਰ ਕੁਚੁ ਸਿਆਲਾਂ ਤੋਂ ਪਟ ਕਿੱਲੀ
ਕੋਈ ਜਾਇਕੇ ਚੁੰਡ ਫਕੀਰ ਪੁਰਾ ਹੋਊ ਕਮਜੇ ਓਹਦੀ ਬਬਾਨ ਹਿੱਲੀ

ਤੁਹਿਨੂੰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਕਲੀ ਹੈ ਤੇਰਾ ਸੀਰ ਮੈਂ ਬੇ ਭੁਲਾਇ ਨੂੰ ਕੇਰੀ ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਤੇ ਮੈਂ ਲਈ ਤੇਰਾ ਦਰਸ ਸਾਨੂੰ ਦੁਰਲੱਭ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ (੪) (ਗੁੱਧ ਗੁੱਧਾ ਕੇ) ਮੁਕਾ ਗਏ

ਹੇ ਮਸਤ ਮਲਿਕਾ ਦੀਵਾਨੜਾ ਤੂੰ ਸੇਹਲੀ ਗੋਦੜੀ ਪੈਹਨ ਦੇ ਜੇ ਖਿਚਿੱਲੀ
ਮੀਆਂ ਗਾਂਡਿਆ ਪਰੇਮ ਦਰਜਾ ਅੱਗਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਭੁਲਿਓ ਬਾਝ ਮਲਾਹ ਠਿੱਲੀ
ਦਿਨ ਰਾਤ ਮੈਂ ਪਈ ਕੁਰਲਾਉਨੀਂ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਕਲੇਜ ਤੇ ਛੁੱਕ ਮੀਆਂ
ਕੁਨ ਵੱਖੀਆਂ ਹਾਥਿ ਕਲੇਜ ਤੇ ਨੂੰ ਅੱਗ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਦੇ ਗਈ ਸੇਕ ਮੀਆਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਂਦਾ ਕੁਝ ਵਿਸਾਹ ਨਹੀਂ ਓ ਜਮਦੂਤ ਜਾਂ ਧੰਨ ਤੇ ਵੀਜਿਆ ਹੈ
ਤੁਰਤ ਹੇ ਫਕੀਰ ਤੇ ਪੈਂਹੁ ਮੈਂ ਬੇ ਓਥੇ ਝੰਡਾ ਕਾਸਨੂੰ ਗਾਂਡਿਆ ਹੈ
ਬਨਵਾਇਕੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਪੈਰ ਪਾਵੇ ਕੁਝ ਮੇਰੇ ਨਹੀਂ ਓ ਏਸ ਚੁੱਮ ਮੇਰੇ
ਤੁਰਤ ਮਾਹੀਆ ਆਜੇ ਆਉਣਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਆਉਣਾ ਹੈ ਕੇਹੜੇ ਕੰਮ ਮੇਰੇ
ਗਾਂਡਾ ਚਿੱਠੀ ਸੁਣਕੇ ਮੁਲਾਂ ਨੂੰ ਕੋਹਦਾ ਹੈ ਕੇ ਏਹ ਜਵਾਬ ਲਿਖ ॥

ਜਵਾਬ

ਸਾਨੂੰ ਦੇਖਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਪਾਣੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭੁਖੇ ਅੰਗਾਰਿਆਂ ਨੂੰ
ਅਗ ਬੁਕ ਜਿਮੀਂ ਅਸਮਾਨ ਸਾਡੇ ਲਿਖਾਂ ਮੈਂ ਜੇ ਦਖਤਿਆਂ ਲਾਹਿਆਂ ਨੂੰ
ਮੈਂ ਤੇ ਠਗਕੇ ਮਹੀਆਂ ਚੁਰਾ ਲਈਆਂ ਰੱਨਾਂ ਸੱਚ ਤੇ ਤੋੜਦੀਆਂ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ
ਚਾਕ ਹੋਇਕੇ ਵਤ ਫਕੀਰ ਹੋਵਾਂ ਕੁੰਜ ਮਾਰਿਆ ਤੁਸੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ
ਸਪ ਰਸੀਆਂ ਦੇ ਕਰਨ ਮਾਰ ਮੰਤਰ ਤਾਰੇ ਦੰਦੀਆਂ ਹੇਠ ਏਹ ਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਪੇਓਕੇ ਜਟਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਫਕੀਰ ਕਰਕੇ ਸੋਹਰੇ ਲੋਦੀਆਂ ਜਾ ਅਮਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਏਥੇ ਨਿਕਲੀ ਹੈ ਬੇਰੇ ਦਿਨਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਅੰਤ ਸੋਹਰੇ ਜਾ ਪਤੀਜੀ ਹੈਂ ਨੀਂ
ਚੁਲੀਆਂ ਪਾਪਾਣੀ ਦੁਖਾਂ ਨਾਲ ਕਰਮ ਸੈਦੇ ਦੇ ਅਪਿਆਂ ਬੀਜੀ ਹੈਂ ਨੀਂ
ਸਿੰਗ ਛੁਡਕੇ ਨਾਲ ਕਸੰਗ ਰੁਲੀ ਹੈਂ ਕੇਹੀਆਂ ਜਾ ਚਾਟਾਂ ਉਤੇ ਗਿੱਝੀ ਹੈਂ ਨੀਂ
ਖੇੜੇ ਸੋਹਰੇ ਜਾ ਬਣਾਏ ਹੈਂ ਨੀਂ ਸੈਦੇ ਖੇੜੇ ਦੇ ਪਲਿਗਤੇ ਰੀਝੀ ਹੈਂ ਨੀਂ
ਲਿਖਾਂ ਅਪਣਾ ਦਰਦ ਵਜੇਗਾ ਸਾਰਾ ਜੇਹੜਾ ਅੰਬੋਰ ਸੁਟਦਾ ਤੇੜ ਤਾਰੇ
ਹੀਰੇ ਕੰਮ ਸੋਈ ਜੇਹੜੇ ਰਬ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਦੰਦੀ ਏ ਰਹੀ ਤੁਸਾ ਲਾਰੇ
ਬੁਆਡੇ ਰੱਖਿਆ ਮਲਾ ਤੇ ਜਾਨ ਅੱਗੇ ਤੁਸੀਂ ਲਗਾਤੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਤੇੜ ਗਾਏ
ਜਾਤ ਪਾਤ ਸਾਡੀ ਸੱਚ ਨਾਸ ਕਰਕੇ ਲੜ ਬੋਝਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਗਾਏ
ਆਪ ਹੱਸਕੇ ਸੋਹਰੇ ਮੱਲ ਬੈਠੇ ਸਾਡੇ ਨੈਨਾਂ ਦੇ ਨੀਰ ਨੱਥੇੜ ਗਾਏ
ਆਪ ਬਣ ਵਹੁਟੀ ਜਾ ਸਤਰ ਬੈਠੇ ਸਾਡੇ ਰੂਪ ਦਾ ਰਸਾ ਨਚੋੜ ਗਾਏ
ਮਜ਼ਾ ਵਹ ਵਜੇਗਾ ਦੇ ਡੇਢ ਗਾਏ ਜਦੋਂ ਯਾਰ ਸਾਥੋਂ ਮੁਖ ਮੋੜ ਗਾਏ
ਸਾਡੇ ਭਾਗ ਮੰਦੇ ਮਿਲੀਆਂ ਵਾਹਗਾਂ ਉਂਧੜ ਵੇਲ ਵੇਖੇ ਜੋਰੇ ਜੋਰ ਗਾਏ
(ਬਾਹਰ ਮੁਲਾਂ ਤੇ ਵਹੁਟੀ)

ਚੰਝਾ ਅਪਣੇ
ਅਪਣੇ

ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੋਚਦਾ ਪਿਆ ਹਾਂ ਕੀ ਕਰੀਏ ਅਸੀਂ ਪੈਂਹੁ ਰੁਮੀ ਜਲੇ ਦੁਰ ਯਾਰੇ
ਸਿਰਤੇ ਭਾਰ ਵਜੇਗਾ ਦੀ ਨਦੀ ਤਾਰੂ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖੀਏ ਪਹਿਲ ਤੇ ਪੂਰ ਯਾਰੇ
ਅਸਕ ਤੇ ਸਫ਼ਰੀ ਦਾ ਧਾਰਦੇ ਹੈਂ ਏਸ ਹਟ ਹੁਣ ਚਲੇ ਜਬਰ ਯਾਰੇ
ਟਿੰਡ ਦੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਰੁਲਕਾ ਲੋਦੀ ਬਾਝ ਮਾਮਲੇ ਬਾਝ ਕਸੂਰ ਯਾਰੇ

(੧) ਚੁਲਿਤੁਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹੈਂ ਚਰਜ ਮਾਰਦੀਆਂ ਹੈਂ ਅਣ ਹੰਦਗਲਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹੈਂ (੨) ਫੇਰ ਮੁੜ
(੩) ਬੁਰੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਓ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਗਾਂਡਾ ਕੋਹਦਾ ਹੈ ਕੇ ਤੂੰ ਪੇਓਕਿਆ

ਨਾਲ ਫਿਕਰਦੇ ਚੁਲ੍ਹ ਨ ਤਾਬੈਹਦੇ ਨਹੀਂ ਝੁਲਕਣਾ ਭੁੱਠ ਤੇਦੁਰ ਯਾਰੋ
 ਦੇਕੇ ਬਾਂਹ ਸਹਾਣੇ ਤੇ ਮਸਤ ਸੈਣਾ ਫੇਰ ਉੱਠ ਕੇ ਬੈਠਣਾ ਘੁਰ ਯਾਰੋ
 ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਵਧਾਈ ਫੇਰ ਜਮਣੇਦੀ ਕਿਸੇ ਮੋਇਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਨ ਰੋਵਣਾ ਹੈ
 ਨਾਲੇ ਮੰਗਣਾ ਹੈ ਨਾਲੇ ਘੁਰਨਾ ਹੈ ਦੇਣੇ ਯਾਰ ਨ ਕਿਸੇਦਾ ਹੋਵਣਾ ਹੈ
 ਬਾਗਾਂ ਵਾਹੀਆਂ ਵਾਹੀਆਂ ਨਛਾ ਨਹੀਂ ਇਕ ਵਾਹਕੇ ਰਜੇ ਖਲੋਵਣਾ ਹੈ
 ਸਦਾ ਖੁਸ਼ੀਦੇ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਰੋਹਣਾ ਹਿੰਜੂ ਡੋਲਕੇ ਮੁੱਖ ਨ ਪੋਵਣਾ ਹੈ
 ਨਹੀਂ ਵੱਗ ਚਰਾਬਿਲਾ ਜਾ ਧਾਮਨ ਭੁੱਠ ਰਾਂਝੇ ਨ ਜੋਗ ਨੂੰ ਜੋਵਣਾ ਹੈ
 ਦੇਕੇ ਬਾਂਹ ਸਹਾਣੇ ਤੇ ਘੁਰ ਸੈਣਾ ਦੁਖਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਵਗੇਵਣਾ ਹੈ
 ਮਖਣ ਪਾਲਿਆ ਚੀਕਣਾ ਨਰਮ ਪਿੰਡਾ ਜਗ ਖੇਹਦੇ ਵਿਚਰੁਲਾ ਲਈਏ
 ਅਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਝੁਗੜੇ ਬਾਲ ਸੇਕੇ ਜਗ ਅਪਣੇ ਨੂੰ ਚਿਰਾਗ ਲਈਏ
 ਕੋਘੀ ਵਾਂਝ ਚਿਰਾਈਏ ਬਦਨ ਸਾਗ ਤਾਂ ਯਾਰਦੀ ਜੁਲਫ ਨੂੰ ਪਾ ਲਈਏ
 ਸਜਾਣੇ ਆਪਦੇ ਯਾਰਨੂੰ ਤੋਏ ਪਾਈਏ ਜਦੋਂ ਅਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਵਾ ਲਈਏ
 ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮਦੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਵਢਿ ਲਗੀ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਹੈ ਸੋਕ ਜਗਾਇਏ ਦਾ
 ਬਾਲ ਨਾਥ ਦੇ ਟਿਲੇ ਦਾ ਰਾਹ ਫੁਟੀਏ ਮਤਾ ਜਗਿਆ ਕਨ ਪੜਾਇਏ ਦਾ
 ਪਟੇ ਨਾਲ ਮਲਾਈਆਂ ਪਾਲ ਰੱਖੇ ਵੇਲਾ ਆਇਆ ਹੈ ਰਗੜ ਮਨਾਇਏ ਦਾ
 ਜਰਮ ਕਰਮ ਤਿਆਗਕੇ ਬਾਪ ਬੈਠ ਗੁਰਦੇਵਦੀ ਹਟ ਵਿਕਾਇਏ ਦਾ

ਤੀਜਾ ਅੰਕ

(ਬਾਹਰ ਸਭ)

ਦੁੱਖੀ ਝਾੜੀ

(ਬਾਹਰ ਬਾਲ ਨਾਥ ਦੇ ਲੇ ਤੇ ਗਾਂਝਾ)

ਟਿਲੇ ਤੇ ਬਾਲ ਨਾਥ ਦੀ ਕੁਟੀਆ ॥

ਗਾਂਝਾ ਹੱਥ ਜੋੜਕੇ ਗੁੜਦੀ ਰੋੜੀ ਰਖਕੇ ਬਾਲ ਨਾਥ ਦੇ ਚਰਨ
 ਫੜਦਾ ਹੈ

ਗਾਂਝਾ

ਬਾਲ ਨਾਥ

ਗਾਂਝਾ

ਤੇਰੇ ਦਰਸ ਅਮੋਲ ਦੇ ਪਾਇਏ ਨੂੰ ਅਧਿਆ ਦੇਸ ਪਰਦੇਸ ਮੈਂ ਚੀਰ ਸਾਈਂ
 ਬਿਨਾਂ ਸਤਗੁਰਾਂ ਰਾਹ ਨ ਹੱਥ ਆਵੇ ਦੁੱਧ ਬਾਝ ਨ ਰਿੜਦੀ ਘੀਰ ਸਾਈਂ
 ਭੁੱਤਾਂ ਕਿਕਰੇਂ ਹੋਵੇਂ ਫੁਕੀਰ ਮੀਆਂ ਸਿਰ ਚੁਕਣਾ ਐਖਾਏ ਜੋਗ ਝੁੱਡਾ
 ਭੁੱਤਾ ਰੂਪਦੀ ਖਾਣ ਉਸਨਾਕ ਸੰਦਰ ਤੇਰੇ ਜੋਗ ਕਮਾਇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ
 ਕੋਹੜੇ ਦੁਖ ਤੇ ਭੁਧਕੇ ਉਠ ਆਇਆ ਇਕੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਗਿਆ ਪੈਣਾ
 ਤੇਰੇ ਜੋਗ ਰੰਗੀਲਾ ਸੁਆਨ ਬਾਂਕਾ ਵਿਚ ਸਹਾਏ ਸੋਹਣਾ ਫੈਲ ਮੁੱਠਾ
 ਛਾਓ ਬਦਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਬੀਦਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰਬਤੁ ਜੋਗਦਾ ਘੋਲ ਮੈਂ ਪੀਵਣਾ ਹੈ
 ਏਹ ਜਗ ਸਗਾਂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਵਾਂਝ ਰੇਤੁ ਦੀ ਥੰਧ ਏਹ ਜੀਵਣਾ ਹੈ
 ਰੋਗ ਆਤਮਾਂ ਦਸ ਰਸ ਕਿਸ ਤਗਰੋ ਐਵੇਂ ਕਾਸਨੂੰ ਗੁਰੂ ਵਡੁੰਗੀਏ ਜੀ
 ਗੁਰੂ ਬਾਲ ਨਾਥ ਜੋਗ ਪਾ ਲਈਏ ਜਦੋਂ ਅਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਦੁਰੀਏ ਜੀ

(੧) ਇਕ ਚੰਗੀ ਭਾਂਤ ਦੇ ਪਾ ਦਾ ਰੂਪ (੨) ਗਤਨੂੰ ਭੁੱਠਕੇ ਗਤਨੂੰ ਉਨੀਂਦਣਾ ਬਟਕੇ (੩) ਅਜਾਇਆਂ
 ਕਰਨਾਂ ਗੁਆਇਣਾ (੪) ਵਢਿਆਈਏ

ਬਾਲਨਾਬ

ਗੰਧਾ

ਬਾਲਨਾਬ

ਗੰਧਾ

ਹਿਕਾਰ ਤੇ ਜੋਗ, ਸੱਭ ਨੱਸ ਜਾਂਦੇ ਜਦੋਂ ਪੰਗਤਾਂ ਜੋਗ ਖਿਲਾਰੀਆਂ ਹੈਂ
 ਉਹ ਪੁਰਖ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਜਾਪੈਂਦੇ ਪੰਜੇ ਇੰਦਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰੀਆਂ ਹੈਂ
 ਜੋਗ ਦੇ ਕੇ ਕੋਰੇ ਨਿਹਾਲ ਮੈਂਨੂੰ ਕੈਰੀਆਂ ਜੀਉ ਤੇ ਘੁੰਡੀਆਂ ਚਾਹੜੀਆਂ ਹੈਂ
 ਏਹ ਜੋਰ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਤਾਰਨਾਂ ਹੈਂ ਜਿਵੇਂ ਅਗਲੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਤਾਰੀਆਂ ਹੈਂ
 ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਤੇ ਜੋਗਦਾ ਪੰਥ ਬਣਿਆਂ ਖਰ ਕਠਨ ਹੈਂ ਜੋਗ ਮਹਿਮ ਬੱਚਾ
 ਕੌੜਾ ਬਕ ਬਕਾ ਜੋਗਦਾ ਸੁਆਦ ਹੋਂਦਾ ਜਹੀ ਘੋਰ ਕੇ ਪੀਉਣੀ ਨਿਮ ਬੱਚਾ
 ਜਗ ਸੁਨ ਸਮਾਧ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਹੈਂ ਅਤੇ ਝੂਠਾ ਹੈਂ ਸੱਭ ਰਮ ਝੁੱਮ ਬੱਚਾ
 ਦੇਹੀ ਭੁਸਮ ਲਗਾਇਕੇ ਭੁਸਮ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਵਸ ਚਲਦਾ ਗਰਬੁ ਪੰਥ ਬੱਚਾ
 ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਚੁਕਦਾ ਹੈਂ ਭਾਰੀ ਜੋਗ ਦੇ ਦੁਆਰ ਦੀ ਝੁੱਮ ਬੱਚਾ
 ਏਥੇ ਗੰਧਿਆ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਸੈ ਬੈਠੇ ਚੰਪ ਨਾਲ ਰੋਂਦੇ ਝੁਮ ਝੁਮ ਬੱਚਾ
 ਅਗ ਹਿਰਸ ਦੀ ਤੇ ਜੋਗ ਪਾਏ ਪਾਣੀ ਜੋਗ ਠੰਡ ਅੰਤੇ ਵਿਚ ਸੀਨਿਆਂ ਦੇ
 ਤੇਰੇ ਦੁਆਰ ਤੇ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਆਣ ਡਿੱਗੇ ਅਸੀਂ ਨੇਕਰ ਬਾਝੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ
 ਝੁਸੀਂ ਦੇਆ ਜੇ ਕੋਰੇ ਮੈਂ ਜੱਟ ਉੱਤੇ ਭੁਭਾ ਹੋਣ ਚੰਗੇ ਜਰਮ ਹੀਨਿਆਂ ਦੇ
 ਏਸ ਜੋਗ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਲਗਕੇ ਦਿਲ ਚਮਕਦਾ ਵਾਂਝੁ ਨਹੀਨਿਆਂ ਦੇ
 ਏਸ ਜੋਗ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਬਹੁਤ ਐਥੇ ਨਾਦ ਸਿੰਗ ਤੇ ਕਿੰਗ ਵਜਾਇਣਾ ਓਏ
 ਜੁਰੀ ਜੋਗਮ ਗੋਦੜੀ ਜਟਾਂ ਧਾਰੀ ਮੁੰਡੀ ਨਿਰਮਲਾ ਭੇਸ ਵਟਾਇਣਾ ਓਏ
 ਤੁੜੀ ਲਾਇਕੇ ਨਾਬਵਲ ਧਜਾਨ ਧਰਨ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰੇ ਹੋਂਦਾ ਸਚੁ ਡਿੱਗਾ ਓਏ
 ਜੱਮੇ ਮੋਥੇ ਦਾ ਹਰਾਖ ਤੇ ਸੋਗ ਛੁੱਟੁ ਮੋਇਆਂ ਗਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਛੇ ਭੁਭਿਲਾਇਏ
 ਧੋ ਧਾਇਕੇ ਜਟਾਂ ਨੂੰ ਧੂਪ ਦੇਣਾ ਸਦਾ ਅੰਗ ਭੁਝੂਤ ਰਮਾਇਣਾ ਓਏ
 ਉਦਿਆਨ ਵਾਂਸੀ ਜਤੀ ਸਤੀ ਜੋਗੀ ਝਾਤ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਣਾ ਓਏ
 ਕੰਦ ਮੂਲ ਤੇ ਪੇਸਤ ਅਫੀਮ ਬੱਚਾ ਨਸ਼ੇ ਖਾਇਕੇ ਮਸਤ ਹੋ ਜਾਇਣਾ ਓਏ
 ਲੋਕਾਂ ਭਾਣੇ ਏਹ ਜੋਗ ਦੀ ਬਾਤ ਸੋਖੀ ਜੀਉਣੀ ਜਾਨ ਏਹ ਖੋਹ ਸਮ ਚਿਲਾਇਏ
 ਜਗਨ ਨਾਥ ਗੁਦਾਵਰੀ ਗੰਗਾ ਜਮਨਾ ਸਦਾ ਤੀਰਥੀ ਜਾਇਕੇ ਨਾਇਣਾ ਓਏ
 ਕਾਮਕੋਧ ਮੋਹ ਲੋਭ ਹਿਕਾਰ ਮਾਰਨ ਜੋਗੀ ਭੁਸਮ ਤੇ ਖੋਹ ਹੋ ਜਾਇਣਾ ਓਏ
 ਨਾਥਾ ਅਲੋਕ ਨਹੀਂ ਵਗਦੇ ਜਗ ਸਾਰੇ ਜੋਕਰ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਦੇ ਤੇਰੀਏ ਜੀ
 ਜੋਕਰ ਬਖਸ਼ਨਾਂ ਜੋਗ ਤਾਂ ਕੋਰੇ ਕਿਰਪਾ ਦਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਚਿਲ ਨ ਲੋੜੀਏ ਜੀ
 ਜੋਹੜਾ ਆਸ ਕਰਕੇ ਡਿੱਗੇ ਆਣ ਦੁਆਰੇ ਜੀਉ ਉਸਦਾ ਮੂਲ ਨ ਤੇੜੀਏ ਜੀ
 ਨਿਸਚਾ ਬਨੁਕੇ ਆ ਜੋਹੜਾ ਦਰਨ ਲੰਗੀ ਪਾਰ ਲਾਈਏ ਵਿਚਨ ਬੋੜੀਏ ਜੀ
 ਘੋੜੇ ਇੰਦਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਬਰ ਦੇਖੇ ਰੋਕ ਰੱਖਣਾ ਕੌਮ ਭੁੜੀਏ ਜੀ
 ਲਗਨ ਪ੍ਰੇਮ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰ ਕੱਪਟ ਜੋਗ ਕੌਮ ਹੈ ਜਾਨ ਉਲੀਪਿਆਂ ਦਾ

(੧) ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਪਦਵੀ ਨੂੰ (੨) ਬੋਲ ਬੁਲਾਰੇ ਬੋਲ ਗੋਲ (੩) ਹਿਕਾਰ (੪) ਚੋਕਤੀ ਮਚਕੇ ਬੈਠਕੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਧਿਆਨ
 (੫) ਝੁਸੀ (੬) ਜੋਗਲਾਂ ਵਿਚ ਵਾਸ ਕਰਨਾਂ (੭) ਜੋ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਜਮੀਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕੁਛ ਤੇ ਕੁਛ ਉੱਤੇ ਫਿਰਦੀ
 ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਜਿਮੀਂ ਕੰਦ ਮੂਲੀ ਤੇ ਹੋਰ ਹੋਰ (੮) ਨਵਾਂ ਚੁੱਗਾ ਜੋ ਅਜੇ ਜੋਇਆ ਨ ਹੋਵੇ

ਗਾਂਝਾ

ਦੁਲੇਰਾਂਝੇਨੂੰ

ਗਾਂਝਾ

ਜੇਹੜੇ ਮਰਨ ਸੇ ਜੇਗਦੇ ਹੋਣ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਕੌਮ ਏਹ ਮਰਨ ਤੇ ਸੰਗਿਆਂਦਾ
ਏਥੇ ਥਾਓ ਨਹੀਂ ਅਤ੍ਰ ਬੰਗੀਆਂਦਾ ਜੇਗ ਕੌਮ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੋਂ ਲੇਖਿਆਂਦਾ
ਵਿਚ ਜੇਗਦੇ ਜੀਉਂਦੀ ਜਾਨ ਨੜਨਾਂ ਹਾਲਾਂ ਦੀਪਕ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਪਰਿਗਿਆਂਦਾ
ਸਜਾਏ ਆਖਦੇ ਇਕ ਕਰਤਾਰ ਸੱਚਾ ਹੈ ਅਸਰਾਂ ਰੰਗਦੇ ਰੰਗਿਆਂਦਾ
ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਸਾਰੇ ਕੌਮ ਛੱਡੁ ਆਇਆ ਮੇਰੀ ਦੀਦ ਜੰਗੁਤਰਬਰੀ ਜੇਗਲਿਆ
ਤੇਰੇ ਭਿੱਠਿਆਂ ਮੁਖ ਸਬੁ ਪਾਪ ਸੁਫ਼ਦੇ ਅਤੇ ਨਰਕਦਾ ਨਾਸ ਸਬੁ ਦੇ ਗਿਆ
ਜੇਗੀ ਸਿਰ ਹੇਠਾਂ ਕਰਕੇ ਸੋਚੁ ਵਿਚੁ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਹੋਏ ਟਹਿਲ ਕਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪਿਨਕੇ ਨਿਤ ਖੁਆਓਨੇਂ ਹਾਂ
ਲਾਏ ਨਿਤ ਚਰਨਾਮਤ ਪੈਰ ਧੋਕੇ ਆਸਨ ਟਹਿਲਦਾ ਸਦਾ ਬਛਾਓਨੇਂ ਹਾਂ
ਮਾਤਿ ਗੀਰਾਂ ਤੋਂ ਲਜਾਇਓ ਜਲ ਪਰਭਾਤ ਅਸਨਾਨ ਕਰਾਓਨੇਂ ਹਾਂ
ਆਸਣ ਬੈਠਿਆਂ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਹਚੇ ਦੇ ਪੈਰ ਧੁਆਓਨੇਂ ਹਾਂ
ਕਦੇ ਅਗੋਂ ਹੋਂਦਾ ਕਦੇ ਫਾਂਡ ਪਾਣੀ ਕੁਛ ਏਸਦਾ ਅੰਤ ਨ ਪਾਓਨੇਂ ਹਾਂ
ਜੇਗੁ ਸਾਨੂੰ ਏਹ ਦੋਖਾ ਕਰ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ ਪਏ ਗਤ ਦਿਨ ਰਬ ਧਿਆਓਨੇਂ ਹਾਂ
ਜੀਭਾਂ ਸਾਣ ਚੜ੍ਹਾਇਕੇ ਹੋਏ ਦੁਆਲੇ ਜਿਵੇਂ ਤਿੱਖੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਟਾਰੀਆਂ ਹੋਂ
ਦੋਖਾ ਕਰਨ ਓਂਤੋਂ ਜਦੋਂ ਹੋਇਆ ਜੇਗੀ ਤਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਪੋਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹੋਂ

(੧) ਜੇ ਫਕੀਰੀ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗੇ ਗਏ ਹੋਣ (੨) ਗੋਪੀ ਦੀਦ ਇਕ ਫੁਟੀ ਉਮਰਦਾ ਬੜਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੁੰਦਰ
ਰਾਜਾ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਮਾਂ ਮੈਂਨਾਂ ਵੇਤੀ ਨੇਂ ਚਿਹਨੁ ਏਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕੇ ਬੜੇ ਬੜੇ ਰਾਜੇ ਰਾਜਾ ਭੋਗਾ ਖਹਿਲ
ਮਾਝੀਆਂ ਛੱਡਕੇ ਕਲਾਦੇ ਪੰਜੇ ਵਿਚ ਜਾ ਫਸੇ ਪੈਂ ਏਹੀ ਤੇਰੇ ਬਾਪਦਾ ਹਾਲ ਹੋਇਆ ਏਹੀ ਤੇਰੇ ਦਾਦੇ ਦਾ
ਅੰਤੁਨੂੰ ਤੇਰਾ ਏਹੋ ਹਾਲ ਹੋਊ ਜੇ ਤੂੰ ਅਪਣੀ ਮੁਕਤ ਚਾਹੁਨਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਜੇਗੀ ਭਲੇ ਗੋਪੀ ਦੀਦ ਨੇਂ ਮਾਤਾ ਦੀ ਆਰਥ
ਪਾਲਣ ਕਰਕੇ ਜੇਗਲਿਆ ਕਿਸਨਾ ਵੇਤੀ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਨੀਆਂ ਨੇਂ ਬੜਾ ਵਿਭਲ ਪਕੀਤਾ ਮੀਝੀਆਂ ਨੇਂ ਬਥੇਰੀ
ਵਾਹ ਲਾਈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਇਕ ਨ ਚੁੱਲੀ (੩) ਉਜੈਨ ਦੇ ਇਕ ਰਾਜੇ ਦਾ ਨਾਓ ਹੈ ਜੀਹਨੇਂ ਬਹੁਤ ਵਿਆਹ
ਕੀਤੇ ਪਰ ਔਲਾਦ ਨ ਹੋਈ ਚੜ੍ਹਕ ਇਕ ਨਜ਼ਮੀ ਨੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੀ ਜਾਤੀ ਦੀ
ਕੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰੇਂ ਤਾਂ ਔਲਾਦ ਹੋਊ ਰਾਜਾ ਏਸੇ ਚਿੰਤਾ ਵਿਚ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਦੂਜੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਲੜਕੀ
ਜੀਹਦਾ ਨਾਓ ਪਿਰਾਲਾਂ ਸੀ ਤੁਰਬਰੀ ਦੀ ਮੂਰਤ ਵੇਖਕੇ ਮੇਰੀ ਗਈ ਛੇਡ ਦੇ ਹਾਂਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਗਿਆ
ਪਿਰਾਲਾਂ ਰਾਣੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਮਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਖਾਂਦੀ ਚੌਂਦੀ ਨੀ ਰਾਜਾ ਇਕ ਦਿਨ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਦੁ ਗਿਆ
ਹਰਨੀਆਂਦਾ ਸੁਰਦਾਰ ਹੀਰਾ ਛਜ਼ਰ ਅਧਿਆ ਰਾਜੇ ਨੇਂ ਤੁਸਿ ਮਾਰਿਆ ਹੀਰੇ ਨੇਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਹਨੂੰ ਮੈਂ ਅਨਾਥ
ਦਾ ਆਸ ਖਾਊ ਓਹ ਸੈਦਾਈ ਹੋ ਜਾਊ ਰਾਜਾ ਰਾਣੀ ਦੇਵੇਂ ਮਾਸ ਖਾਕੇ ਸੈਦਾਈ ਹੋ ਗਏ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਰਾਜੇ ਨੇਂ
ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਕੇ ਤੁਰਬਰੀ ਦਾ ਰਾਜ ਖੋਹ ਲਿਆ ਫੇਰ ਉਸਨੇਂ ਬੜਾ ਜਲਮ ਪਰਜਾ ਤੇ ਕੀਤਾ ਪਰਜਾ ਨੇਂ ਦੁਖੀ ਹੋਕੇ
ਬੜਾ ਵਿਭਲ ਪਕੀਤਾ ਤੇ ਤੁਰਬਰੀ ਲਈ ਦੁਆ ਮੰਗੀ ਤੁਰਬਰੀ ਤੇ ਪਿਰਾਲਾਂ ਦੇਵੇਂ ਰਾਜੀ ਹੋ ਗਏ ਇਕ ਜੇਗੀ ਨੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਸੈਦਾਈ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕੇ ਦਾਨ ਪੁਨ ਕਰਨ ਤੁਰਬਰੀ ਨੇਂ ਸਬੁ ਰਾਜਦਾਨ ਕਰਕੇ
ਜੇਗ ਕੀਤਾ (੪) ਗੀਗ ਮਾਤਾ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ ਗੀਗ ਜੀ ਨੂੰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਮਾਤਾ ਕਰਕੇ ਸਦਦੇ ਹੈ (੫) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਹਥਿਆਰ
ਸਾਣ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਤਿੱਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਾਟ ਚੰਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਜੀਰਦਾ ਹਥਿਆਰ ਸਾਣ
ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤਿੱਖਾ ਹੋਕੇ ਵਧੀਕ ਕਾਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਗਾਂਝਾ ਕੋਹਦਾ ਹੈ ਕੇ ਚੋਲੇ ਤਿੱਖੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਹੈਂ ਜੇ
ਜਿਗਰ ਵਿਚ ਕਾਟ ਕਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੈਂ

ਜੇਹਦੇ ਜੀਹਦੇ ਵਿਚ ਫਰੀਰ ਜਿਉਂਦਾ ਮੰਗਦੇ ਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਪਾਤਰ ਬੀ ਕੰਮ ਦੇ ਤੇ
ਦੇਹਕਿ ਮੈਂ ਬੀ

ਬਾਲਨਾਖ
ਰਾਂਝਾ
ਬਾਲਨਾਖ

ਭਾਂਜੀ ਮਾਰਦੇ ਹੋ ਸੱਚੁ ਭਾਂਡ ਅੰਦਰ ਸੱਚੇ ਆਦਮੀਂ ਹੋਹ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਹੋਏ
ਦੇਹ ਯਾਰ ਨਗ ਕਿਤੁ ਅਣ ਚਗਲ ਸੁਠਾ ਲੂਣੀ ਲੈ ਵੜਾ ਮਤ ਹੋਹ ਯਾਰ ਹੋਏ
ਸਾਧੇ ਏਸਹੈ ਸਮੇਂਦੀ ਚਾਲ ਏਹੇ ਕਈ ਪੈਦਲ ਤੇ ਕਈ ਅਸਫਾਰ ਹੋਏ
ਰਬ ਬੋਹਤਿਆਂ ਤੇ ਕਰਦੇ ਬੋਝੇ ਓਹ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਇਕ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹੋਏ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਬ ਨੂੰ ਠੀਕ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਹੋਏ ਤਿਨ੍ਹਾਂਦੇ ਕਮ ਸਬੁ ਰਾਸ ਭਾਈ
ਵੇਰ ਸਾਧਦੇ ਨਾਲ ਜੇ ਸਾਧ ਰੱਖੇ ਅੰਦੇ ਉਮਰਦਾ ਕਰੇ ਓਹ ਨਾਮਭਾਈ
ਦਿਲ ਸੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਧੰਨੋਂ ਬੰਨ੍ਹ ਨੇਹਦਾ ਵੇਖੇ ਪਥਰੋਂ ਰਬ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਹੈ
ਨਾਂਮੋਂ ਕਪੜੇ ਪੋਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਲਧਾਂ ਤੁਰਤੁ ਗੁਰੂਨੋਂ ਰਬ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ
ਜਰਮ ਕਰਮਦੇ ਪਾਪ ਕਟ ਗਏ ਸਾਰੇ ਤੇਰੇ ਦਰਸ ਤੋਂ ਦੁਖ ਨ ਕੋਈ ਰੋਹਾ
ਬੁਟੇ ਆਸਦੀ ਟੋਹਣੀ ਹੈ ਆਣ ਛੁੱਟੀ ਨਿਤ ਚਿਤੁ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਲਾ ਰੋਹਾ
ਮੈਂਨੂੰ ਤਰਸ ਆਇਆ ਤੇਰਾ ਵੇਖ ਨੇਹਦਾ ਗੱਲਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਰਸੀਲੀਆਂ ਓਏ
ਚਤਰ ਦੁਧ ਵਿੱਚੋਂ ਪਲੀ ਕੱਢ ਲੈਂਦੇ ਜੇਹੇਂ ਛਿਲਕੇ ਪਾਓਂਦੇ ਤੀਲੀਆਂ ਓਏ
ਬਾਲਨਾਖ ਅਖਾਂ ਨੀਲੀਆਂ ਪੀਲੀਆਂ ਕੱਢਕੇ
ਸੁਣੇ ਚੇਲਿਓ ਮੁੰਦਰਾਂ ਤੁਰਤੁ ਲਿਆਓ ਛੱਡ ਦੇਓ ਏਹ ਗੱਲਾਂ ਬੁਢਲੀਆਂ ਹੈ
ਨਹੀਂ ਡਰਦੇ ਹੈਂ ਮਰਨ ਤੋਂ ਭੈਰ ਆਸ਼ਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੁਲੀਆਂ ਸਿਰ੍ਹਾਂ ਤੇ ਝੁੱਲੀਆਂ ਹੈਂ
ਦੇਲੇ ਗੁਰੂਦਾ ਵਚਨ ਪਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਮੁੰਦਰਾਂ ਉਸਤਰਾ ਖਪਰੀ ਕੁਝੁ ਤੁ

੧) ਬਖੋਪ (੨) ਨਸੂਕਰ (੩) ਉਜਾਂ ਲਾਓਣ ਵਾਲਾ (੪) ਧੰਨਾਂ ਨਾਓ ਹੈ ਇਕ ਬੁਗਰਦਾ ਜੇ ਇਕ ਬਾਹਮਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਿਆ
ਕਰਦਾ ਸੀ ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਹਮਣ ਨੂੰ ਬਿਹਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਠਾਕਰ ਦੀ ਤੂੰ ਪੂਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਮੈਂਨੂੰ ਬੀ ਉਹਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਿਆ
ਕਰਾਂ ਬਾਹਮਣ ਨੇ ਜੀਹਦਾ ਨਾਓ ਤਰਲੇ ਚਨ ਸੀ ਧੰਨੋਂ ਨੂੰ ਕਮਲਾ ਰਮਲਾ ਜਾਣਕੇ ਇਕ ਪੰਥੇਰੀ ਦਾ ਵੱਟਾ ਛੜਕੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਇਹਨੂੰ ਭੁਭਾ ਲੁਆਕੇ ਭੋਜਨ ਪਾਇਆ ਕਰ ਧੰਨੋਂ ਨੇ ਵੱਟੇ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਨੁਲਾਇਆ ਪੁਲਾਇਆ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸੁੱਚ ਮ
ਤਾਈ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਟੇ ਦੇ ਬਾਹਮਣੇ ਭੋਜਨ ਜਾ ਰਖਿਆ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬੇਨਤੀ
ਕੀਤੀ ਕੇ ਠਾਕਰ ਜੀ ਮਹਾਂਰਾਜ ਤੁਸੀਂ ਭੋਗ ਲਾਓ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬੀ ਅਨੰਜਲ ਕਰਾਂ ਭੁਲਾ ਵੱਟੇ ਨੇ ਕੀ ਬੋਲਦਾ ਸੀ ਧੰਨੋਂ ਵੱਟੇ ਦੇ
ਮਗਰ ਪੈ ਗਿਆ ਏਹੀ ਕੋਹਦਾ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਖਾਓਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖਓਗਾ ਕਈ ਪੀਹਰ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀਤ ਗਏ ਪਰ ਧੰਨੋਂ ਨੇ ਅਪਣੇ
ਹਠ ਨ ਛੱਡਿਆ ਕੋਹਦੇ ਹੋਂ ਬਿਈ ਸ਼ਰਨੇਂ ਮਨੁਖ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਕ ਧੰਨੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਭੋਜਨ ਪਾਇਆ ਫੇਰ ਧੰਨੋਂ
ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਬੀ ਅਨੰਜਲ ਕੀਤਾ ਤੇ ਓਹ ਪੂਰਨ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ (੫) ਨਾਮਦੇਓ ਬਖਸ਼ੇਓ ਧੇ ਬੀ ਦੇ ਜੇ ਪਿੰਡਰ
ਪੁਰਦੇ ਰੋਹਣ ਵਾਲੇ ਸੀ ਦੇਹ ਤੇ ਗਜਾਨ ਦੇਓ ਦੇ ਚਲੇ ਹੋਏ ਹੈ ਕੋਹਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਰਦ ਨਾਲ ਅੰਗ
ਨੈਂ ਨ ਜੋੜਨ ਦੇ ਠਰਭੁ ਵਧੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜੇਹੇਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰਦੇ ਨਾਮੇਂ ਹੋਰੀ ਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਨਾ ਇਕ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਲੁਗਾ ਕੇ ਹੋ ਗਿਆ
ਕੇ ਬੁਗਵਤ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡੇ ਤਕਾਲਾਂ ਵੇਲੇ ਭੋਗ ਲੁਆਇਆ ਕਰੀ ਨਾਮਦੇਓ ਜੀ ਦੇ ਰਾਤਾਂ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਦੁਧ
ਮੂਰਤੀ ਦੇ ਬਾਹਮਣੇ ਲੈ ਜਾਕੇ ਰਖਕੇ ਪੀਓਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਿਨਤਾਂ ਤੇ ਤਰਲੇ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਮੂਰਤੀ ਨ ਬੋਲੀ ਤੀਜੇ
ਦਿਨ ਅੱਕੇ ਛੁਰੀ ਛੜਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆਓਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਬੁਗਵਤ ਨੇ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ ਇਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਛੁਰੀ ਛੜ
ਰੱਖੀ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਦੁਧ ਪੀਲਿਆ ਕੋਹਦੇ ਹੈਂ ਕੇ ਮਲੇਛ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਮੋਈ ਹੋਈ ਗਾਂਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਵਾ ਦਿੱਤਾ
ਇਕ ਦਿਨ ਪਿੰਡਰ ਪੁਰਦੇ ਠਾਕਰ ਦੁਆਰੇ ਬੁਗਵਤ ਦੇ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਗਏ ਭੀੜ ਬੜੀ ਸੀ ਜੁੱਤੀ ਲਕ ਨਾਲ ਬਨ੍ਹ ਕੇ
ਅੰਦਰ ਵੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜੁੱਤੀ ਦੇਖਕੇ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕਢ ਦਿੱਤਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪਿੰਡੇ ਜਾਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਮੰਦਰ ਦਾ ਬੂਹਾ
ਪਹਾੜ ਦੇ ਪਾਸੇ ਸੀ ਰਬ ਦੀ ਭਾਈ ਨਾਲ ਤੁਰਤੁ ਭੈਂ ਕੇ ਦੱਖਣ ਵਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸਬੂਤਾਨੇਂ ਆਕੇ ਨਾਮਦੇਓ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰ
ਛੋੜੇ (੬) ਅਸਮਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਈਸ਼ਰ ਦਾ ਪਰਿਜਨ ਹੈ (੭) ਇਕ ਭਾਂਡਾ ਜੇ ਅੱਧੇ ਹੋਰ ਵਾਟੇ ਦੇ ਖੱਪਰ ਦੀ ਸੁਕਲ ਦਾ

ਬਾਲਨਾਖ

ਚੰਡਾ ਅਖੌ
ਦਿਲਵਿਚ

ਫਾਹੁੜੀ ਸਿਮਰਨਾ ਨਾਦ ਸਿੰਗੀ ਲਿਆਕੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਕੋਲ ਧਰਦੇ ਹੈਂ
ਬਾਲਨਾਖ ਚੰਡੇਦਾ ਸਿਰ ਮੁਨਕੇ ਰੋਡਾ ਭੋਡਾ ਕਰਦਾ ਓਹਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ
ਸੁਆਹ ਮਲਦਾ ਅੰਗਾਂ ਤੇ ਭੁਭੁਤ ਰਮਾਇਦਾ ਤੇ ਖਪਰੀ ਫਾਹੁੜੀ
ਸਿਮਰਨਾ ਨਾਦ ਦੇ ਕੇ ਅਲਖਦਾ ਨਾਉ ਸਿਖਲਦਾ ਹੈ ॥੧॥
ਮਾਲਾ ਮਣਕਿਆਂ ਵਿਚ ਜਜ਼ ਇਕ ਧਾਗਾ ਤੇਜ ਸਬਬ ਦੇ ਵਿਚ ਸਮਾ ਰੇਹਾ
ਸਬੁ ਜੀਉਦਿਆਂ ਵਿਚ ਹੈ ਜਾਨ ਵਾਂਙ ਨਸਾ ਰੇਗ ਅਫੀਮ ਵਿਚ ਆ ਰੇਹਾ
ਜਿਵੇਂ ਪੁਤਰੀ ਮੈਂਹਦੀ ਦੇ ਰੋਡਾ ਰਚਿਆ ਤਿਵੇਂ ਜਾਨ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਆ ਰੇਹਾ
ਜਿਵੇਂ ਰਕੂਤ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਮਾਥੇ ਅੰਦਰ ਓਵੇਂ ਜੇਤ ਤੇ ਜੇਤੋਂ ਬਾਲ ਰੇਹਾ
ਲਖ ਪਦਮਣੀ ਚਤੁਰਨੀ ਹੋਏ ਭਾਵੇਂ ਓਥੇ ਜੀਉਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁਰਮਾਈਏ ਜੀ
ਸਭ ਤਨਾਗਕੇ ਫਿਕਰ ਸੇਵੇਂ ਓਤਾ ਭੇਤ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸਮਾਈਏ ਜੀ
ਜੀਉ ਪ੍ਰੀਤ ਤੋਂ ਰੋਂਹਦੀ ਜੇ ਦੱਖ ਮੇਰੀ ਐਥੇ ਪਾੜਨੋਂ ਕਾਸਨੂੰ ਪਾੜਦਾ ਮੈਂ
ਏਸ ਜੀਉ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਨ ਮੈਂਹ ਲੈਂਦੀ ਕਾਹਨੂੰ ਜੋਗਦਾ ਨਾਉ ਚਿਤਾਰਦਾ ਮੈਂ
ਜੇ ਮੈਂ ਮਸਤ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਜਾ ਬੈਂਹਦਾ ਮਹੀਆਂ ਕਾਸਨੂੰ ਸ਼ਾਲਾਂਦੀਆਂ ਚਾਰਦਾ ਮੈਂ
ਜੇ ਮੈਂ ਜਾਦਾ ਪ੍ਰੀਤ ਤੋਂ ਹਟਕਣਾ ਹੈ ਏਸ ਟਿਲੇ ਨੂੰ ਥਾਰ ਨ ਮਾਰਦਾ ਮੈਂ
ਸਾਥੋਂ ਜੀਉਦਿਆ ਮਰਨ ਹੈ ਖਰ ਐਥਾ ਨਹੀਂ ਐਤ੍ਹਨੋਂ ਵਾਇਦੇ ਹੋਵਣੇ ਹੈਂ
ਅਸੀਂ ਜਦ ਹਾਂ ਨਾੜੀਆਂ ਕੜਨ ਵਾਲੇ ਅਸੀਂ ਕਚਕੜੇ ਨਹੀਂ ਪਰੋਵਣੇ ਹੈਂ

(੧) ਇਕ ਮਾਲਾ ਬੀਹਦੇ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸਰਦਾ ਨਾਉ ਸਿਮਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (੨) ਸੇਖਦਾ ਵਾਜਾ (੩) ਸਿੰਗਦਾ ਵਾਜਾ
(੪) ਜਿਦਾ ਮਾਲਾ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਧਾਗਾ ਸਾਰੇ ਮਣਕਿਆਂ ਨੂੰ ਪੋਥੇਈ ਰਖਦਾ ਹੈ ਓਦਾਂ ਸਰਬ ਵਜਾਪਕ ਪਰਮਾਤਮਾ
ਸਬੁ ਦੇ ਵਿਚ ਪਰਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਬੁ ਜੀਉ ਜੀਤੁਆਂਦਾ ਸਹਾਰਾ ਹੈ (੫) ਈਸਰਦਾ ਪਰਤਾਪ ਈਸਰਦਾ ਚਾਨਣ (੬)
ਸਬੁ ਸਾਰੀ (ਸਰਿਸ਼ਟੀ) (੭) ਜਿਵੇਂ ਸਬੁ ਜੀਉ ਜੀਤੁਆਂਦਾ ਸਰੀਰ ਵੱਖ ਹੈ ਤੇ ਜਾਨ ਵੱਖ ਸਰੀਰ ਸਬੁਨੂੰ ਪਰਤੀਤ
ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਾਨਦਾ ਕੋਈ ਰੰਗ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਓਸੇ ਤਰਹਾਂ ਈਸਰ ਸਬੁ ਜੀਉ ਜੀਤੁਆਂ ਵਿਚ ਜਾਨ ਵਾਂਙੇ ਵਫਾਪਕ ਹੈ
(੮) ਜਿਵੇਂ ਨਸੇਦਾ ਕੋਈ ਰੰਗ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ ਤਾਂ ਬੀ ਰੰਗ ਅਫੀਮ ਵਿਚ ਵੜਿਆ ਰੋਂਹਦਾ ਹੈ ਐਸੇ ਤਰਹਾਂ
ਈਸਰ ਬੀ ਸਬੁਣੀ ਬਾਂਈਂ ਵਜਾਪਕ ਹੈ (੯) ਜਿਵੇਂ ਮੈਂਹਦੀ ਦੇ ਪਤਰਾਂ ਵਿਚ ਲਾਲੀ ਪਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦੀ
ਗੁਲਦੀ ਨਜ਼ਾਈਂ ਪਤਰਾਂ ਵਿਚ ਛਪੀ ਹੋਈ ਹੈ ਐਸੇ ਤਰਹਾਂ ਈਸਰ ਬੀ ਵਜਾਪਕ ਹੈ (੧੦) ਤੂੰ ਜਾਣਤੂੰ ਸਮਝ
ਰਖ (੧੧) ਲਹੂ (੧੨) ਸਾਰੇ ਬਦਨ ਵਿਚ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਅੰਗਦਾ ਨਾਉ ਸਰੀਰਦਾ ਨਹੀਂ ਜਿਥੇ ਨ ਪੋਂਹਦਾ
ਹੋਵੇ (੧੩) ਜਿਵੇਂ ਸਾਹ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਓਵੇਂ ਪਰਮੇਸਰ ਬੀ ਵਜਾਪਕ ਹੈ (੧੪) ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਦੀਵੇ ਦੀ ਲਟ ਨਾਲ
ਕਈ ਦੀਵੇ ਜਗਦੇ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਇਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਜੇਤ ਨਾਲ ਸਬੁ ਜੀਉ ਜੀਤੁਆਂ ਵਿਚ ਜਾਨ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (੧੫)
ਹਿੰਦੂ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਕੇ ਤੀਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਭੁੰਤਦੀਆਂ ਸੁੰਦਰੀਆਂ ਵਸਦੇ ਹੈਂ ਸਬੁ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਉੱਤਮ
ਭਾਂਤ ਪਦਮਣੀ ਹੈ ਦੂਜੀ ਚਤੁਰਨੀ ਜੋ ਗੁਲਦੀ ਭਰੀ ਤੇ ਮੋਰ ਲੇਣ ਵਾਲੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤੀਜੀ ਭਾਂਤ ਸੇਖਣੀ ਹੈ ਜੋ
ਲੱਮੀ ਸੋਹਣੀ ਵਡਿਆਂ ਨੌਜਾਂ ਤੇ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲੀ ਮੋਹਣੀ ਨਾਂ ਬਹੁਤ ਪਤਲੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਫੇਕੜਲੀ ਭਾਂਤ ਸਤਰੀ
ਹੈ ਜੀਹਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਬਹੁਤ ਮੋਟੀਆਂ ਹੋਂਦੀਆਂ ਹੈਂ (੧੬) ਤੂਠੇ ਕਚਰੇ ਮੋਤੀ

ਮੋਤੀ ਨ

ਗੰਝਾ ਬਾਲ
ਨਾਥ ਨਾਥ
ਬਾਲ ਨਾਥ

ਗੰਝਾ

ਬਾਲ ਨਾਥ

ਅਕਾਸ਼ ਬਾਲੀ

ਬਾਲ ਨਾਥ
ਗੰਝਾ ਨੂ

ਸਾਥੋਂ ਖੱਪਰੀ ਨਾਦ ਨ ਜਾਏ ਸਾਂਝੀ ਅਸੀਂ ਅੰਤਨੂੰ ਢਗੜੇ ਜੇਵਟੇ ਹੈਂ
ਸਾਨੂੰ ਯਾਰਦੇ ਵੇਖਣੇ ਵਰਜਦੇ ਹੈਂ ਏਹ ਗੁਰੂ ਨ ਬਨੁਕੇ ਚੋਵਟੇ ਹੈਂ
ਜੇਹੂੰ ਵਾਕ ਪਰਵਾਨ ਕਰੇ ਕੋਈ ਬਾਹਨੂੰ ਆਖਕੇ ਐਵੇਂ ਵਰੋਵਟੇ ਹੈਂ
ਹੱਸ ਖੇਡਣੇ ਗੁਰੂ ਏਹ ਵਰਜਦੇ ਹੈਂ ਗੋਹੇ ਧੂਏਂ ਦੇ ਕੁਲਾਕਿਸ ਚੋਵਟੇ ਹੈਂ
ਸਾਨੂੰ ਜੋਗਦੀ ਰੀਤ ਤਦੇਕਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹੀਰਦੇ ਨਾਲ ਪਯਾਰ ਪਾਇਆ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਦਿੱਤੀ ਆਈ ਬੁਰੀ ਸਾਇਤ ਨਾਲ ਸੈਦੇ ਦੇ ਓਸਨੂੰ ਚਕਵਿਆਹਿਆ
ਫੁੱਟ ਤੀਅੀਆਂਦੀ ਝਾਕ ਹੋ ਜੋਗੀ ਜੇਹਨੂੰ ਨਾਲ ਜਹਾਨਕੀ ਸੀਰੀਆਂ ਓਏ
ਪਿਆ ਵਖਤ ਤਾਂ ਜੋਗ ਵਿਚ ਆ ਫਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਗਏ ਤੋਂ ਪੀਰੀਆਂ ਓਏ
ਤੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਅਸਾਂ ਮੱਨ ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਕਨ ਨੂੰ ਮੁੰਦਰਾਂ ਲੋੜੀਆਂ ਓਏ
ਬੁਰੀਆਂ ਵਾਦੀਆਂ ਮੂਲ ਨ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੈਂ ਬੁਢੇ ਕੁਟੀਏ ਪੇਰੀਆਂ ਪੇਰੀਆਂ ਓਏ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੁਰਨਾਂ ਹਾਂ ਏਸ ਵੇਲੇ ਤੇਨੂੰ ਕੱਝ ਮੈਂ ਸੁਕਿਆ ਸੀ ਮੁਰਖ ਮੂਲ ਬੋਲਾ
ਪਿਛੋਂ ਤੋਢਿਨਾਂ ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਮੁਰਖੀ ਮੈਂ ਲੱਖੀ ਹੱਥ ਨ ਆਓਦਾ ਓਹ ਵੇਲਾ
ਕੱਲੀ ਮੁੰਦਰਾਂ ਤੇਨੂੰ ਮੈਂ ਪਾ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਮੁਰਖੀਦਾ ਮੈਂ ਤੋਂ ਏਹ ਮੇਲਾ
ਮੈਂ ਤੋਂ ਮੁੰਦਰਾਂ ਸਾਬਤੇ ਕੱਨ ਅੰਗੀ ਪਿਆ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਨੂੰ ਜਗਰ ਮੇਲਾ
ਸਾਡਾ ਸੀਰਾ ਕੁਸੀਰਾਦੇ ਨਾਲ ਰਲਿਆ ਜਿਵੇਂ ਰਲੇ ਕਰੀਰਦੇ ਨਾਲ ਕੇਲਾ
ਜੋਗ ਖੇਤ ਕਮਾਦਦਾ ਬਹੁਤ ਮਿੱਠਾ ਤੂੰ ਬਾਲਕਾ ਓਸੇ ਪਿਆ ਤੇਲਾ
ਤੂੰ ਮਾਂ ਹਿਕਮਤਾਂ ਨਾਲ ਨ ਬਣੇ ਮਿੱਠਾ ਹੋਵੇ ਓਠੋਂ ਨ ਕੇਰੁਦਾ ਜਿਵੇਂ ਲੇਲਾ
ਮੀਆਂ ਜਜ਼ੁਦਿਆਂ ਜਾਨ ਫਿਕ ਵਾਰ ਛੁੱਟਾਂ ਅੰਗੀ ਕਰਾਂ ਗਾਕਿਸੇ ਨ ਮੂਲ ਲੇਲਾ
ਮੈਂ ਨੂੰ ਹੀਰ ਦੇਓ ਮੇਰੀ ਤਲਬ ਏਹੋ ਹੀਰ ਹੀਰ ਮੇਰਾ ਜਜ਼ੁ ਮੰਗਦਾ ਹੈ
ਨਾਥਾ ਵਾਓ ਕੇਲੇਂ ਜਿਵੇਂ ਡੋਹੇ ਦੀਵਾ ਤਿਵੇਂ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਜਜ਼ੁ ਸੰਗਦਾ ਹੈ
ਬਾਲ ਨਾਥ ਅਸਨਾਨ ਕਰ ਬੁਝਤ ਲਾ ਤਾਤੀ ਲਾਕੇ ਸਿਰੀ
ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸੁਵਾਲੀ ਹੀਰਦਾ ਖੜਾ ਦਰਬਾਰ ਤੇਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਮ ਦੇ ਹਾਂ ਰੀਰ ਰੀਰਦਾ ਹੈ
ਕੀਕੂ ਹੁਕਮ ਹੈ ਬੇਲਕੇ ਕਹੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਗੰਝਾ ਹੈ ਜੋਗੀ ਹੀਰ ਮੰਗਦਾ ਹੈ
ਹੋਇਆ ਹੁਕਮ ਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਹੀਰ ਬਖਸ਼ੀ ਏਹ ਤਾਂ ਮੰਗ ਬੰਝੇ ਰੀ ਦੇਰੁਦੀ ਹੈ
ਜੋਗੀ ਬਾਲ ਨਾਥ ਤੇਨੂੰ ਆਗਾ ਹੈ ਦੇਓ ਏਸਨੂੰ ਖਲੋ ਜੇ ਸੇਰਦੀ ਹੈ
ਸਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਭਗਵਤ ਨੇ ਮੱਨ ਲਈ ਬਚਾ ਜਾ ਤੇਰਾ ਕੰਮ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਫੁਲ ਆਣ ਲਗਾ ਓਸ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਜੇਹੜਾ ਵਿਚ ਦਰਗਾਹ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਹੀਰ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਸੱਚੇ ਰਬ ਤੇਨੂੰ ਮੇਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰੇਇਆ ਹੈ
ਚੜ੍ਹੇ ਦੜ੍ਹਕੇ ਜਿੱਤ ਲੈ ਖੇਡੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸੁਗਨ ਤੇਨੂੰ ਕੁਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ

(੧) ਸੀਰੀ ਸਰੀਕਾ ਸਾਂਝ (੨) ਕੱਝ ਮੈਂ ਮੁਰਖ ਤੋਕਿਆ ਏਸ ਮੂਲ ਬੋਲੇ (ਗੰਝੇ) ਵਲ ਬਾਗ ਵਿਚੋਂ ਫੁਲ ਫੁਲ ਲਭਦੇ
ਹੈਂ ਤੁਲ ਬੋਲੇ ਵਿਚੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਪ ਕੀਤੇ ਦੇ ਕੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਭਦਾ ਐਥੇ ਜੋਗੀ ਗੰਝੇ ਨੂੰ ਕਪ ਕੀਤਿਆਂ ਵਾਂਝੇ ਨਕਾਰਾ
ਸਮਝ ਰੇਹਾ ਹੈ (੩) ਜਿਵੇਂ ਕਮਾਦ ਨੂੰ ਤੇਲਾ ਜੇ ਇਕ ਹਰੇਰੀ ਗਦਾ ਕੀਸਾ ਹੋਦਾ ਹੈ ਲਗਕੇ ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਤੂੰ
ਚੇਲਾ ਬਣਕੇ ਜੋਗਦੀ ਜਡੂ ਪਟ ਸੁੱਟੀ (੪) ਨੈਕਰੀ ਮਹੀਨਾਂ (੫) ਸੇਰਦੀ ਖਲ ਜੇਹਨੂੰ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਓਹ ਫਕੀਰੀ ਦੀ
ਦੜੀ ਪਦਵੀ ਤੇ ਪੋਹਿਓ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਚੁਲੇ

ਗਾਂਝਾ

ਚੁਲੇ ਮਿਲਦਿਆਂ ਟਿਲੇ ਤੇ ਆਣ ਚੜ੍ਹਿਆ ਜੋਗਾਂਗਦੇ ਨਾਲ ਉਡੀਕਿਆ ਹੈ
ਪੁਨ ਦਾਨ ਨ ਤੀਰਥ ਨ ਜਾਤਰਾ ਕਰ ਕਮ ਗੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ
ਕੋਈ ਪਾ ਕੁਲਾਵਤਾ ਠੱਗਿਆ ਹੈ ਸਿਰ ਗਾਂਝੇ ਜਾਣ੍ਹਾ ਪਾਇਆ ਹੈ
ਕੀਤਾ ਚਰਚਾ ਏਹ ਜੋਗਦਾ ਮਾਰ ਧਾੜਾ ਹੋਕੇ ਜੋਗਨੂੰ ਤੂੰ ਅੱਗੇ ਲਾਇਆ ਹੈ
ਚੁਲੇ ਕਰਮ ਹੋਵਣ ਤੂੰ ਈ ਜੋਗ ਪਾਈਏ ਜੋਗ ਮਿਲੇ ਨ ਕਰਮਾਂ ਦਿਆ ਮਾਰਿਆ ਨੂੰ
ਤੁਸੀਂ ਵਰਿਹਾਂ ਦੇ ਬੈਠੇ ਸੀ ਏਹ ਲਕਰ ਦੇ ਲੱਭਾ ਕੁਝ ਨ ਅਕਲ ਸੁਆਰਿਆਂ ਨੂੰ
ਲੈਣਾ ਨਹੀਂ ਲੈਹਣਾ ਬੁਝੇ ਆਣ ਬੈਠੇ ਕੇਹਾ ਤਾਣ ਹੈ ਅਸੀਂ ਨਤਾਇਆਂ ਦਾ
ਬੜੇ ਚਤਰ ਰੋਹ ਦੇ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਬੈਠੇ ਏਹ ਖੇਲ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਭੁਟਿਆਂ ਦਾ
ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਸੁਵਲੋਂ ਆਣ ਪੈਂਦੇ ਖੇਤ ਜੰਮਿਆਂ ਭੁੱਟਿਆਂ ਦਾਇਆਂ ਦਾ
ਰਬ ਦੇਵੀ ਦੀ ਵਾਥਿ ਹਲਾਇਤੀ ਬੋਲਾ ਲਾਇਆ ਹੈ ਪਾਰ ਅਯਾਇਆਂ ਦਾ

ਗਾਂਝਾ ਜੋਗਦੀ ਜੋਗਨੂੰ ਜੇ ਲੱਕ ਕਸ ਉਦਾਸੀਆਂ ਬਨ ਬਾਲਨਾਥ
ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਚਰਨ ਫੁਰਦਾ ਹੈ ਬਾਲਨਾਥ ਬਾਪੀ ਦੇ
ਸੋਜਦੀ ਖਲੋ ਉਡਾ ਉਹਨੂੰ ਵਿਦ੍ਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਗਾਂਝਾ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ
ਕਿਰਬਨੇ ਵੇਲਾ ਦੁਇਆ ਹੈ ਟਿਲੇ ਤੋਂ ਇਟ ਸਿਟਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾ ਨੂੰ
ਪਟ ਚੁਨ ਪੀਹ ਬਿਲਵਿਚ ਪਾ ਟਿਲਓ ਲੈਹਦਾ ਪੜਾ ਵਾਚਦਾ ਹੈ

ਚੋਥਾ ਅੰਕ

ਪਹਿਲੀ ਝਾਕੀ

(ਬਾਹਰ ਸਭ)

(ਅੰਦਰ ਅਯਾਲੀ ਭੇਡਾਂ ਚਾਰਦਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਜੋਗੀ)

ਰੰਗ ਪੁਰਦਾ ਬਾਰ ॥

ਅਯਾਲੀ

ਜੋਗੀ

ਅਯਾਲੀ

ਸੁਸ ਚੋਰ ਤੇ ਚੁਗਲ ਦੀ ਜੀਭ ਵਾਂਝੇ ਗੁਏ ਰੋਹਣ ਨ ਦੀਦੇ ਯਾਰ ਦੇ ਜੀ
ਕੋਹੜੇ ਦੇਸ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਫੁਕੀਰ ਸਾਈਂ ਕੋਹੜੇ ਦੁਖ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਨਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀ
ਹਮੀਂ ਲੋਕ ਬਾਸੀ ਚਲੇ ਕੁਰੂ ਮੇਲੇ ਹਮੀਂ ਪੈਂਫੀ ਸਮੁੰਦਰੇ ਪਾਰ ਦੇ ਜੀ
ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਬੈਠੇ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਫਿਰੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਲਾਂ ਤਾਰ ਦੇ ਜੀ
ਵੇਖੋ ਜੋਗੀ ਜੀ ਸਾਧ ਨ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਸਾਧ ਸੋਈ ਜੋ ਝੂਠ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇ ਜੀ
ਸਾਧ ਬਣੇ ਤੇ ਅੰਤਨਾਂ ਝੂਠ ਬੋਲੇ ਝੂਠ ਧਰਮ ਈਮਾਨ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦੇ ਜੀ

(੧) ਫੁਕਾ ਦਿੱਤੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ (੨) ਕਟਦੇ ਦੂਰ ਕਰਦੇ (੩) ਹਮ ਹੈਂ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਅੰਥੇ ਗਾਂਝਾ ਪੁਰਖੀਝਾ
ਬੋਲਣ ਲਈ ਅਪਣੇ ਵਲੋਂ ਫੁਹ ਲਾਇਦਾ ਹੈ ਅੰਥੇ ਲਈ ਕੇ ਏਹ ਪਰਤੀਤ ਹੋਵੇ ਕੇ ਉਹ ਪਰਦੇਸੀ ਹੈ
ਦੇਸਦਾ ਨਹੀਂ ॥

ਅਯਾਸ਼ੀ

नेवारी

भारतवासी

नेगी

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮਤਿ ਕੀ ਹੋਰੋ ਭੁਇਆ ਚਿੰਤਾ ਮੈਂ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਿ ਉਮਰਗੋਆ ਬੋਠਾ

ਸਦੁ ਰਬਦਾ ਨਾਉ ਤੇ ਸਾਧ ਦੂਜਾ ਹੋਰ ਝੂਠ ਪਸਾਰ ਪਸਾਰਦੇ ਜੀ
ਜੇਗੀ ਕੋਹਣ ਨ ਨਾਥ ਜੀ ਦੇਖ ਤੈਨੂੰ ਅਸੀਂ ਡੋਲ ਤੇ ਚਾਲ ਵਿਚਾਰਦੇ ਜੀ
ਸਾਥੇ ਮੁਲਕ ਤੋਂ ਬੜੇ ਖਛੋਰੇ ਪਾਲੀ ਤੁਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਏਹ ਕੇਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਦੇ ਜੀ
ਨੈਹਿੰ ਮੇ ਖਚਰੇਟ ਵਿਚ ਪਾਲੀਆਂ ਦੇ ਦਸਵਾਂ ਹਿਸਾ ਹੋਵਿਚ ਸੰਸਾਰਦੇ ਜੀ
ਤੁੰਤਾਂ ਚਾਕ ਸਿਆਲਾਂ ਦਾ ਨਾਉ ਧੀੜੇ ਛੱਡ ਖਚਰ ਪਨ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰਦੇ ਜੀ
ਮਹੀਆਂ ਚੋਚਕੇ ਦੀਆਂ ਜੇਦੰਦਾਰਦਾ ਸੀ ਜਟੀ ਮਾਨ ਦਾ ਸੀ ਵਿਚ ਬਾਰਦੇ ਜੀ
ਦੇਸ ਖੇਤ੍ਰਿਆਂ ਦੇ ਜਰਾ ਖਬਰ ਹੋਵੇ ਜਾਨ ਤੁਖਤ ਹਜਾਰੇ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਜੀ
ਨਸੂਜਾ ਏਥੋਂ ਮਤਾਂ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣ ਚੜ੍ਹ ਘੋੜਿਆਂ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਤਾੜਦੇ ਜੀ
ਈਯੜ ਚਾਰਨਾਂ ਕਮ ਪੈਗਮਰਾਂ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਤਾਨਵੇ ਫੋਲਣੇ ਫੋਲਣਾ ਦੇ
ਕੇਹਾਂ ਚਾਰਕੇ ਲੁਟੀਆਂ ਜੇਰਨਾਂ ਹੋਂ ਕੀਉ ਅਨਰਥ ਫਕੀਰਾਂ ਤੇ ਤੋਲਣਾ ਹੈ
ਵਾਹੀ ਛੱਡਕੇ ਖੋਹਲੀਆਂ ਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹੋਇਆ ਜੋਗਾਨੀਉ ਜਾਂ ਤੋਲਿਆ ਹੈ
ਜੇਰੇ ਜੇਰ ਖੇੜੇ ਲੈਗਏ ਤੇਤੋਂ ਕਿਸ ਪਾਈਓ ਮੱਥਣ ਰੋਲਿਆ ਹੈ
ਮੁੜ ਜਾਂ ਪਿਛੋਂ ਕਾਲ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ਐਡਾ ਝੂਠ ਅਪਰਾਧ ਕੀਉ ਤੋਲਿਆ ਹੈ
ਤੁੰਤਾਂ ਉਮਰ ਅਕਾਰਥ ਗੁਆਓਨਾਂ ਹੋਂ ਸੱਕਰ ਵਿਚ ਪਾਯਕੀਉ ਘੋਲਿਆ ਹੈ
ਸੁਣੀ ਪਾਲੀਆ ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਤੁਨ ਮਿਲਸੀ ਜੇਹਾ ਵਿਲੋਂ ਤੂੰ ਬੁਰਮ ਬਣਾ ਬੈਠਾ
ਐਡਾ ਝੂਠ ਅਪਰਾਧ ਤੂੰ ਬੋਲ ਨਹੀਓ ਅੰਤ ਕਾਲ ਨੂੰ ਮਨੋਂ ਬੁਲਾ ਬੈਠਾ
ਖੇੜੇ ਵਿਆਹ ਲੈਗਏ ਮੁਹੁ ਬੁਨ ਤੇਰਾਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਦੀ ਲੀਕ ਲੁਆ ਬੈਠਾ
ਤੇਰੇ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀਰ ਲੈਗਏ ਖੇੜੇ ਦਾੜੀ ਪਰੇਵੇ ਵਿਚ ਮੁਨਾ ਬੈਠਾ
ਜਦੋਂ ਵੇਖਿਆ ਦਾਓ ਨ ਕੋਈ ਲਗਦਾ ਬੁਹੇ ਨਾਥਦੇ ਅੰਤਨੂੰ ਜਾ ਬੈਠਾ
ਹੁਣ ਵਾਰ ਕੀ ਪੁਛਨਾ ਹੈ ਮੁਰਖਾਓਏ ਜਦੋਂ ਰੜੇ ਤੇ ਮੋਨ ਮੁਨਾ ਬੈਠਾ
ਜੇਹਰ ਮੋਹਰੇ ਦੀ ਐਥੇ ਬਾਓ ਨਹੀਓ ਹੱਥੀਂ ਅਪਣੇ ਜੇਹਰ ਤੂੰ ਆ ਬੈਠਾ
ਅਕ ਦੁੱਧ ਦੇ ਵਿਚ ਤੂੰ ਚੋਇਆ ਹੈ ਬੜਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਏਹ ਕਸੂਰ ਤੇਤੋਂ
ਗਲਾਂ ਵਲਾਂ ਛਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਤੇ ਰੁਗਿਆ ਸ਼੍ਰੋਤਾਨ ਲੀਗਾਰ ਤੇਤੋਂ
ਬਣੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਤੂੰ ਅਕਲ ਵਾਲਾ ਰੇਹਾ ਰਜਾਨ ਤੇ ਮਤੁ ਹੈ ਦੁਰ ਤੇਤੋਂ
ਤੁੰਤਾਂ ਚਾਕ ਬਣਾਓਣਾ ਹੈ ਜੇਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸੜ੍ਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੀਉ ਮਨੁਰ ਤੇਤੋਂ
ਸਤ ਜਮਨ ਦੇ ਹਮੀਂ ਅਤੀਤ ਜੇਗੀ ਨਹੀਂ ਨਾਲ ਜਹਾਨ ਦੇ ਸੀਰ ਮੀਆਂ
ਨਾਉ ਤੀਮੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਨ੍ਹ ਰੁਰਨ ਆਵੇ ਰਾਂਝਾ ਕੋਣ ਤੇ ਕੋਹੜੀ ਦੇ ਹੀਰ ਮੀਆਂ
ਜਟਾ ਚਾਕ ਬਣਾਓਣਾ ਹੈ ਜੇਗੀਆਂ ਨੂੰ ਏਹੋ ਜੀਉ ਆਵੇ ਸੁਟਾਂ ਚੀਰ ਮੀਆਂ
ਪੰਜੀ ਕਪੜੀਂ ਮੈਨੂੰ ਹੈ ਅਗੈ ਲਗੀ ਅਖੀਂ ਰੋਹ ਪਲਾਟਿਆ ਨੀਰ ਮੀਆਂ

(੧) ਹੀਰ ਜੱਟੀ ਨਾਲ ਪਿਆ ਮੰਜਾਂ ਮਾਣਦਾ ਸੀ (੨) ਭੇਡਾਂ ਬਕਰੀਆਂ ਦਾ ਰੇਵੜ (੩) ਮੁਸਾ ਜਦੋਂ ਪੈਗਮਰਾਂ ਨੇ ਭੇਡਾਂ ਬਕਰੀਆਂ ਦੇ (੪) ਫਕੀਰ (੫) ਰੋਹ ਦਾ ਕਰੋਧ ਦਾ

ਅਰਜਾਲੀ

ਪਾਲੀ

ਅਰਜਾਲੀ

ਜੋਰੀ

ਨੈ ਨਾਥ ਚੈਰਾਸੀ ਹੈਂ ਸਿੱਧ ਜੋਹੜੇ ਮੈਂ ਬੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਮੀਆਂ
ਸਾਡਾ ਸੋਹਲੀਆਂ ਪਾਪਰਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤਨ ਸਾਨੂੰ ਸਦਾ ਸੰਤੋਖਤੇ ਧੀਰ ਮੀਆਂ
ਪਰਹਾਂ ਜਾ ਚੁਕਾ ਮਤਾਂ ਮਾਰ ਭੁਟਨ ਨਹੀਂ ਛੁਪਦੇ ਯਾਰ ਕੁਮਾਰੀਆਂ ਦੇ
ਦੇਹੁ ਤੁਨੇ ਸਪਾਹਦਿਆਂ ਨਾਗਦਾਦੇ ਡੰਗ ਦਲਦੇ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਦੇ
ਬੁਢਾ ਹੋਇਕੇ ਚੋਰ ਮਸੀਤ ਵਡਦਾ ਰਲਫਿਰਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ਮਦਾਰੀਆਂ ਦੇ
ਗੁੰਡੀ ਚਨ ਬੁਢੀ ਹੋਏ ਬੁਢੇ ਹਾਸਲ ਫੇਰੇ ਮੇਰ ਛੋਰ ਫਿਰਦੀਪਟਾਰੀਆਂ ਦੇ
ਬਿਘਿਆੜ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਆਪੈਂਦਾ ਹੈ ਸਤੁ ਲੇ ਲੇ ਤੇਉਕ ਭੇਡ ਪਾੜਦਾ ਹੈ
ਬਾਹੁੜੀ ਚੰਦੇ ਪਾੜ ਗਿਆ ਬਚਾਈ ਬਚਾਈ ॥

ਜੋਰੀ ਗੱਲ ਕੇ ਕੋਹਦਾ ਹੈ ਖੜਾ ਹੋ ਤੇ ਨਹੀਂ ਨੁਰਤੇ ਵਿਚ ਆਣ
ਨਤਾਰਦਾ ਹੈ ਬਿਘਿਆੜ ਪੁਰਕੀ ਵਟ ਖੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋਰੀ ਪੁੱਖਰਾ
ਖਿਚਕੇ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਿਠ ਪਰਨੇ ਪਟੜੇ ਵਾਂਗ ਡਿਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਜੋਰੀ ਦਿਮਟੇ ਨਾਲ ਫਿਰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਪਾੜਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪਾਲੀ ਦੇ
ਕੋਲ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਪਾਲੀ ਹੱਕ ਜੋੜ ਲੀਲਾ ਨੂੰ ਦੇਖ ਬਲ ਹਾਰਦਾ ਹੈ
ਤੇ ਚੁਰਨੀ ਡਿਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

ਕਰਦਾ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਮੈਂ ਬੋਲਤੀ ਹਾਂ ਜੋਰੀ ਬਖਸ਼ ਲੇਏਹ ਤੁਕਸੀਰ ਮੀਆਂ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਫੇਰਨ ਛੋਰਗਾ ਜੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਨਕਦੇ ਨਾਲ ਲਕੀਰ ਮੀਆਂ
ਤੁਸੀਂ ਪਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਰੋਹਣ ਵਾਲੇ ਬੁਲ ਗਿਆ ਚੇਲਾ ਬਖਸ਼ ਪੀਰ ਮੀਆਂ
ਰਲਦਾ ਮੁਖੜਾ ਸੀ ਚਾਕੁਦੇ ਨਾਲ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰਾਂ ਜਹੇ ਬੀ ਹੋਣੁ ਸਰੀਰ ਮੀਆਂ
ਬੇਤ ਅਪਣਾ ਤੇਨੂੰ ਮੈਂ ਦਸਣਾ ਹਾਂ ਬੇਤ ਕਿਸੇਦਾ ਮੂਲ ਨ ਫੁੱਟੇ ਜਾਏ
ਮੂਲ ਬੇਤ ਦੀ ਕਿਸੇਦਾ ਨਾਂ ਦੇਈਏ ਮਾਰ ਮਾਰ ਭੁੰਦੇ ਕੋਈ ਹੁੰਦੇ ਜਾਏ
ਬੇਤ ਦਸਣਾ ਮਰਦਦਾ ਕਮ ਨਹੀਂ ਓ ਮਰਦੇ ਸੋਈ ਜੋ ਦੇਖ ਦਮਪੁਟੇ ਜਾਏ
ਲਕੀਆਂ ਜੀਉ ਦੇ ਵਿਚ ਦੀ ਰੋਹਣ ਗਲਾਂ ਕਾਫੀ ਵਾਂਗੂ ਨ ਚਾਲਨੂੰ ਸਟ ਜਾਏ
ਬੇਤ ਦਸਣਾ ਕਿਸੇਦਾ ਕੁਲ ਨਹੀਂ ਓ ਭੁੰਦੇ ਪੁੱਛਕੇ ਲੋਕ ਨਖੁੰਦੇ ਜਾਏ
ਅਿਆਣੇ ਕੋਹਣ ਨ ਬੇਤ ਸੰਦੂਕ ਖੁੱਲੇ ਭੁੰਦੇ ਜਾਨਦਾ ਜੇਦਰਾ ਦੁੱਟ ਜਾਏ

(੧) ਸਪਫਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪਾਹਦੇ ਕੋਹਦੇ ਹੈਂ ਸਪਾਹਦੇ ਸਪਾਂ ਨੂੰ ਛੁੜਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਹ ਭੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹੈਂ ਜੀਹਦਾ
ਫਲ ਏਹ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਪ ਡੰਗ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ਅੰਦੇ ਖੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪਾਧੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤੇ
ਗੰਝੇ ਨੂੰ ਨਾਚਾ (੨) ਪਿਟਾਰੀ ਵਿਚ ਮਿਟੀ ਰੱਖਕੇ ਉਹਦੇ ਦੁਆਲੇ ਮੇਰ ਛੋਰ ਮੇਰ ਦੇ ਕੰਭਿਆਂ ਮੁਠ ਬਧਾ
ਹੋਇਆ (ਫੇਰਦੀ ਹੈ) ਏਸ ਲਈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਏਹ ਪਰਤੀਤ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਮੱਕੇ ਦਾ ਹਜ਼ ਕਰਕੇ
ਕਰਬਲਾ ਦੀ ਮਿਟੀ ਦਰਸਨ ਕਰਾਇਆ ਲਈ ਲਿਆਕੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਕਥ ਫਿਰ ਮਿਟੀ ਨੂੰ ਮਿਟੀ
ਘਟਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਬਚਾਇਆ ਲਈ ਮੇਰ ਛੋਰ ਦੁਆਲੇ ਫੇਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਏਹ ਖੇਖਣ ਖੇਲਕੇ ਉਹ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁਟਦੀ ਹੋ (੩) ਬਿਘਿਆੜ (੪) ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (੫) ਖੁਲ ਜਾਏ (੬) ਬਕ ਜਾਏ

ਅਲਾਲੀ

ਜੇਰੀ

ਪਾਲੀ

ਜੇਰੀ

ਮੈਂ ਤਾਂ ਅੱਕੇ ਜਾ ਫਕੀਰ ਹੋਇਆ ਦਰਸ ਹੀਰਦੀ ਸਦਾ ਵਿਚਾਰ ਮੈਂ
ਤੇਰੇ ਗੋਚਰੇ ਕਮਿਆ ਪਿਆ ਮੇਰਾ ਕੁਵੇ ਰੋਬ ਮੈਂ ਨੂੰ ਕੁਵੇ ਤਾਰ ਮੈਂ
ਯਾਰੀ ਹੀਰਦੇ ਨਾਲ ਜੇ ਲਾਇਲੀ ਸੀ ਤੇਰਾਈ ਸਿਰ ਨਾਲ ਨਿਬਾਹੁਣੀ ਸੀ
ਤੁੰ ਤਾਂ ਹੀਰਨੁ ਲੋਕੇ ਨਸ ਜਾਂਦਾ ਧੁਮ ਕਾਸਨੁ ਮੁਰਖਾ ਪਾਇਲੀ ਸੀ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਏਹ ਕੇਤੁ ਵਿਚ ਖੇਡਿਆਂ ਦੇ ਭੈਣੀ ਮਚੇ ਤੇ ਗਲ ਪਿੰਡ ਫੁਟ ਜਾਏ
ਥੋੜੇ ਨਾਮੀ ਨਸਾਨ ਦੀ ਪੈਨ ਖੇਡੇ ਮਤਾਂ ਚਾਕ ਨਸਾਨ ਏਹ ਚੁਟ ਜਾਏ
ਹਾਥੀ ਚੋਰ ਗਲ ਹੀਰ ਤੇ ਫੁਟ ਜਾਂਦਾ ਏਹਾ ਕੋਣ ਜੇ ਪਦਮ ਤੇ ਫੁਟ ਜਾਏ
ਸਿਆਣੇ ਆਖਦੇ ਪਾਲੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਚੰਗੀ ਸੇਹਰਾ ਵਿਛੜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰ ਚੁਟ ਜਾਏ
ਲਾਟ ਰਹੇ ਨ ਜੀਉ ਦੇ ਵਿਚਲਗੀ ਏਹ ਪੇਸ ਅਲੀ ਕੁੜਾ ਅਗਾਵਾ
ਜਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਵੇਖ ਤੂੰ ਨੈਨ ਖੁਨੀਂ ਤੈਨੂੰ ਨਿਰੁ ਉਲਾਂਕੁੜਾ ਜਗਾਵਾ
ਸਮਾਂ ਯਾਦਵਾ ਸੁਪਨਾ ਹੈ ਬਾਜ਼ ਵਾਲਾ ਝੁਟ ਚੋਰਵਾ ਤੇ ਦਾਓ ਠਗਵਾ
ਲੋਕੇ ਨਚੜੀ ਨੂੰ ਝੁਗ ਜਾ ਚਾਕਾ ਸੇਰਾ ਸਾਕ ਨ ਸਾਡੁੜਾ ਲਗਾਵਾ
ਸਾਧ ਤਪ ਬਾਝੋ ਜੇਰੀ ਜੇਰਾ ਬਾਝੋ ਗਿਆਨੀ ਗਜਾਨ ਦੇ ਬਾਝੁਨ ਸਜਾਵੇ
ਮਰਦ ਬਾਝੁ ਮੇਰੀ ਪਾਣੀ ਬਾਝੁ ਪਰਤੀ ਪੇਸੀਂ ਫਿਠੜੇ ਬਾਝੁਨ ਰਜਾਵੇ
ਦਾਓ ਚੋਰ ਤੇ ਯਾਰ ਦਾਇਕ ਸਾਇਤ ਨਹੀਂ ਵਸਦੇ ਮੀਂਹ ਜੇ ਗਜਾਵੇ
ਭੀੜਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਮਰਦ ਵੰਡਾ ਲੈਂਦੇ ਪਰਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਮਰਦ ਕਜਾਵੇ
(ਬਾਹਰ ਸਭ)

ਚੰਗਾ ਅੰਕ
ਦੁਸੀਂ ਝਾਕੀ

ਚੰਗਾ ਪੁਰ ਵਿਚ ਤਿਰੇਜਣ ਕਿਸੇ ਜਟ ਦੇ ਪਰ ॥

(ਅੰਦਰ ਸਟੀਗਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਜੇਰੀ)

ਜੇਰੀ

ਕੁੜੀਆਂ

ਜੇਰੀ

ਸਿੰਗੀ ਖਪਰੀ ਬਨੁ ਕੰਨੁ ਜਾਣ ਲਈ ਲਕ ਏਸ ਫਕੀਰ ਨੇ ਕੱਸਿਆ ਹੈ
ਕੁੜੀਓ ਕੋਣ ਗਰਾਓ ਸਰਦਾਰ ਕੇਹੜਾ ਕੋਣ ਲੋਕ ਕਦੇ ਕਦਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ
ਏਹਦਾ ਨਾਓ ਹੈ ਚੰਗਾ ਪੁਰ ਖੇਡਿਆਂ ਦਾ ਏਹ ਪਿੰਡ ਚੋਰੇ ਕਣ ਦੱਸਿਆ
ਅੱਜ ਨਾਓ ਸਰਦਾਰ ਤੇ ਪੁਤ ਸੇਰਾ ਜਿਹਨੇ ਹਕ ਰੇਝੇ ਏਹਾ ਦੱਸਿਆ
ਸਨੀ ਜੇਰੀਆ ਗਕੁਰੂ ਫੈਲ ਮੁੰਡਿਆ ਨੈਨ ਖੀਵੀਆਂ ਮਸੂਦੀ ਵਲਿਆਂ
ਕੋਣ ਜਾਤ ਤੇ ਕਾਸਨੁ ਜੇਗਲੀਤਾ ਸੱਚੇ ਸਚ ਹੀ ਦਸ ਮਸਤਾਨਿਆਂ
ਸਤ ਜਰਮ ਕੇ ਹਮੀ ਆਂ ਨਾਥ ਪੁਰੇ ਕਦੇ ਵਾਹਿਆ ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਜੇਤਰਾ
ਦੁਖ ਉਜਣ ਨਾਥ ਹੈ ਨਾਓ ਮੇਰਾ ਮੈਂ ਧੰਨੀ ਤਰ ਵੇਦਦਾ ਪੇਤਰਾ

(੧) ਚਾਕ ਨਸਾਨ ਬਣਕੇ ਚੁੰਡਿਆ ਜਾਵੇ (੨) ਏਹਾ ਜੇਹਾ ਥੀਆਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਕਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ
ਲੁਕਿਆ ਰੋਹਦਾ ਹੈ (੩) ਜੇਹੜੇ ਪਸੁ ਫੇੜ ਤੇ ਵਿਛੜ ਜਾਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇੜਕੇ ਨਵਿਛੜਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਬੁਲਾ
ਜੁਟ ਕਰਨ ਪਾਲੀਆਂ ਦਾ ਕਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਜੇਰੀ ਕੋਹਦਾ ਹੈ ਕੇ ਪਾਲੀਆਂ ਕਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਕੇ ਵਿਛੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜੁਟ
ਜੀਹਦਾ ਦੂਜਾ ਅਰਥ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਯਾਰ ਜੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵਿਛੜੇ ਹੋਏ ਹੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਵੇ ਤੂੰ ਪਾਲੀ ਹੈ
ਹੀਰ ਜੇ ਗੱਝੇ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਗਈ ਹੈ ਗੱਝੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ (੪) ਇਕ ਵੱਡਾ ਪਰਸਿਧ ਹਿੰਦੂ ਵੇਦ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਜਿਹਦੀ ਧੁਮ ਸਾਰੇ ਜਗ ਤੇ ਸੀ

ਕੇਰੇ

ਸੁਲ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਝਾਗਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਬਾਝ ਆਗੂ ਚਿੰਤਾ ਦੇਣਾ ਨੀ
ਜੀਹਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਚਖਿਆ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭਾਰ ਹੇਠ ਚਿਲਕਿਆ ਖੇਤਰ ਨੀ
ਹੀਰਾ ਨਾਥ ਹੈ ਬੜਾ ਗੁਰਦੇਵ ਸਾਡਾ ਚੱਲੇ ਚਿਸਦਾ ਪੁਜਣੇ ਚੇਤਰਾ ਨੀ
ਨੇਹਦੇ ਨਾਲ ਜੇ ਆਗਿਆ ਲੈ ਸਾਡੀ ਦੁਧ ਪੁਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੇਤਰਾ ਨੀ
ਵਾਂਡ ਕੁੰਜਾਂ ਮਮੇਲਿਆਂ ਦੇਸ ਛੱਡੇ ਜਾਤ ਪਾਤੁ ਸਾਡੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਕੇਹਾ
ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਅਸਾਡਾ ਜੇਕਰ ਕੇਹਾ ਪਥਰ ਜੇਕਰ ਨਾਲ ਸਰੇਸ ਕੇਹਾ

ਜੇਹੀ ਤਿੰਜੇਣੇ ਨਗਰ ਭੂਖ ਮੰਗਣ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਸਈਓ ਵੇਖੋ ਤਾਂ ਮਸੂ ਅਲਸਤ ਜੇਹੀ ਜੀਹਦਾਰ ਬਦਲ ਬੜਾ ਧਾਨ ਹੈ ਨੀ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੈਰਾਂ ਨੂੰ ਰਬਦਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਅਰ ਬਾਰ ਨ ਤਾਣ ਨ ਮਾਣ ਹੈ ਨੀ
ਸੇਨੇ ਵਨੜੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਖੋਹ ਕਰਕੇ ਮਟੇ ਰੁਲਣ ਫਕੀਰਾਂ ਦੀ ਬਾਣ ਹੈ ਨੀ
ਸੇਹਣਾ ਫੁਲ ਗੁਲਾਬਦਾ ਪਰਮ ਪਜਾਰਾ ਰਾਜ ਪੁਤ ਤੇ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਨ ਹੈ ਨੀ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭੈਰਾ ਪੀਤੀ ਸੁਆਹ ਲਾ ਬੈਠੇ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਹਣਾਂ ਨੂੰ ਕਹੀ ਕਾਣ ਹੈ ਨੀ
ਸਦ ਪੁਛੀਏ ਕੇਹਰੇ ਦੇਸਦਾ ਹੈ ਅਨੀ ਏਹ ਬੀ ਸਾਡੇ ਹਾਣ ਹੈ ਨੀ
ਕਿਸੇ ਮਾਣ ਮਤੀ ਅਰੇ ਕਦੁ ਦਿਤਾ ਜੀਹਦਾ ਲਖੀ ਵਕਾਓਦਾ ਪੇਤਰਾ ਨੀ
ਸਾਨੂੰ ਏਸ ਜੇਹਾ ਫੈਲ ਹੱਥ ਆਵੇ ਪੈਹਨੇ ਤਿਲਾ ਤੇ ਬਾਦਲ ਗੇਟਰਾ ਨੀ
ਚੰਦ ਸੁੰਦਰ ਚੰਦਵੀਂ ਗੁਤਦੇ ਨੂੰ ਲਾ ਗਰੇਹਣ ਕੁਬੂਤ ਵਗਾਇਆ ਕਜੁ
ਸੇਇਨ ਲੇਕਨੁ ਰੁਲਾ ਹਨਦੇਤ ਵਾਂਝੇ ਹੱਥੀ ਲਾਇਕੇ ਚਿਨੀਗ ਫਿਰ ਸਾਡੀਆਂ ਕਜੁ
ਫੁਲ ਡਾਲ ਨ ਏਸਦੀ ਜੇਹੀਆਂ ਦੀ ਅਖਾਂ ਨਾਲ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਪਾਓਦਾ ਹੈ
ਮਕਰ ਨਾਲ ਮਲੀ ਸੁਆਹ ਮੁਖਤੂ ਤੇ ਕੋਈ ਜੁਆਨ ਸਰਦਾਰ ਸੁਨਾਓਦਾ ਹੈ

ਪਹਿਲੀ ਕੁੜੀ

ਦੂਜੀ ਕੁੜੀ

ਤੀਜੀ ਕੁੜੀ

ਚੌਥੀ ਕੁੜੀ

(੧) ਉਸਾਲ ਗਰਮੀ ਸਿੱਧਾ ਸਿਰੜ (੨) ਜੇ ਰਸਤਾ ਦਸੱਟ ਵਾਲ ਕੋਈ ਨਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਦਮੀ ਕੁਟਕਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਰਾਹ
ਦਾ ਚਿਹਨੁ ਘਾਟਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਜੁ ਕਿ ਓਹ ਛੋਤੀ ਮੁਕਣ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਓਦਾ (੩) ਏਸ ਨਾਓ ਵਿੱਚ ਹੀਰਾ ਪਿਆਰੀ ਦਾ
ਨਾਓ ਬੀ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (੪) ਮੁੱਢ ਦਾ ਮਤ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਦਾ ਮਸਤ ਜੀਹਨੁ ਚੜ੍ਹਦੇ ਲੈਂਹਦੇ ਦੀ ਕੁੜਖ ਬਰ
ਨਹੋਵੇ (੫) ਸਰੁ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਤੇ ਵਧੀਕ (੬) ਕਪੜਾ ਜੇ ਬਾਲ ਦੇ ਹੇਠ ਐਸ ਲਈ ਰਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਤੇ
ਬਾਲ ਹੌਰੀ ਮੂਤੇ ਪੇਤਰਾ ਸਦਾ ਓਦਾ ਹੈ ਜੇਹੜੀ ਇਸਤਰੀ ਬਹੁਤ ਰੂਪਵਾਨ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਨ ਪੁਤਰ ਜਣੇ ਓਸਦਾ
ਪੇਤਰਾ ਬਹੁਤ ਸੁਭ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਹੋਰ ਇਸਤਰੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹੋਂ ਕਿ ਮੁਲ ਦੇ ਕੇ ਓਸ ਪੇਤਰੇ ਨੂੰ ਲੈ
ਲਈਏ ਏਸ ਕੁਰਮ ਦੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਕੇ ਸਾਡਾ ਬਾਲ ਬੀ ਏਸ ਪੇਤਰੇ ਤੇ ਖੇਡ ਕੇ ਏਹੋ ਜੇਹਾ ਸੁੰਦਰ ਤੇ ਸੁਘੜ
ਹੋਵੇ ਐਥੇ ਕੁੜੀ ਏਹ ਕੋਹਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਹੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਏਹੋ ਜਹੀ ਰੂਪਵੰਤੀ ਨੇ ਅਰੇ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਜੀਹਦਾ ਪੇਤਰਾ
ਲਖਾਂ ਰੁਪਏ ਮੁਲ ਪਾਓਦਾ ਹੈ (੭) ਪਿਆਰੀ ਸੇਨੇ ਦੀ ਲੇਕਾ ਨੂੰ ਹਨੁ ਮਾਨ ਜੀ ਵਾਂਝੇ ਹੱਥੀ ਚਿਨੀਗ ਲਾਕੇ ਸਾਡਾ
ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਰਾਜਾ ਰਾਮਚੰਦਰ ਜੀ ਬਨ ਬਾਸ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰ ਖੇਲਣ ਗਏ ਹੋਏ ਸੀ ਪਿੱਛੇ ਰਾਵਣ ਮਲੇ ਅਲੀ ਸੀਤਾ ਨੂੰ
ਹਰ ਲੈ ਗਿਆ ਰਾਮਚੰਦਰ ਜੀ ਨੇ ਚੁੰਡਣ ਲਈ ਹਨੁ ਮਾਨ ਜੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹਨੁ ਮਾਨ ਜੀ ਲੇਕਾ ਵਿਚ ਜੇ ਸੇਨੇ ਦੀ
ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀਤਾ ਪਹਿਚੇ ਸੀਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਫੁਲ ਫੁਲ ਖਾਣ ਲਈ ਰਾਵਣ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿਚ ਜਾਧਸੇ ਤੇ
ਸਾਰਾ ਬਾਗ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤਾ ਦੈਂਤ ਓਹਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਰਾਵਣ ਕੋਲ ਲੈ ਗਏ ਓਹਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕੇ ਏਸਦੀ ਪੁਛ ਨੂੰ
ਕਪੜੇ ਲਪੇਟ ਕੇ ਤੇਲ ਪਾਕੇ ਮਸਾਲ (ਮਸਾਲ) ਵਾਂਝੇ ਜਲਾ ਦਿੱਤਾ ਦੈਂਤਾਂ ਨੇ ਏਹੀ ਕੀਤਾ ਹਨੁ ਮਾਨ ਇਕ
ਕੋਠੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਕੋਠੇ ਟਪਦਾ ਸਾਰੀ ਸੇਨੇ ਦੀ ਕੁਸਮ ਕਰਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਜਾ ਕੁਦਿਆ ਤੇ ਸੀਤਾ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ
ਰਾਮਚੰਦਰ ਜੀ ਨੂੰ ਜਾ ਦਿੱਤੀਆਂ (ਲੇਕਾ)

ਪੰਜਵੀਂ ਕੁੜੀ

ਛੇਵੀਂ ਕੁੜੀ

ਕੁੜੀਆਂ
ਜੋਗੀ
ਕੁੜੀਆਂ
ਜੋਗੀ
ਕੁੜੀਆਂ
ਜੋਗੀ

ਕੁਝ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਅਖਾਂ ਗੁੰਡੀਆਂ ਹੈਂ ਨਾਲ ਮਕਰਦੇ ਜੋਗ ਵਿਖਾਇਦਾ ਹੈ
ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਜੋਗੀ ਏਹ ਸਜਰਾ ਹੈ ਇਸਕ ਮੁਸਕਦਾ ਭੇਤ ਛੁਪਾਇਦਾ ਹੈ
ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਏਹ ਅਣਜਾਣ ਪੈਂਛੀ ਫਾਹੀ ਪੀਤ ਵਾਲੀ ਵਿਚ ਛੱਸਿਆ ਹੈ
ਯਾਰ ਹੀਰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਤੇ ਏਹ ਜੋਗੀ ਕਿਸੇ ਲੱਭਿਆ ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ
ਕਦੇ ਮੋਹਕਦਾ ਹੈ ਕਦੇ ਸੁਲਦਾ ਹੈ ਕਦੇ ਰੋ ਪਿਆ ਕਦੇ ਹੱਸਿਆ ਹੈ
ਏਹ ਵਾਂਝ ਕਰਸਾਣਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜੀ ਮੀਂਹ ਯੀਤਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ
ਪਹਿਲੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰਦੇ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਕੋਲ ਅਪਣੇ ਸੁਦ ਖਲਾਰੀਏ ਨੀ
ਗਲਾਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਨਾਲ ਓਹਦਾ ਅਸੀਂ ਹਾਥਿ ਤੇ ਕਲਜਾ ਠਾਰੀਏ ਨੀ
ਛੇਤ੍ਰ ਹੀਰ ਸਿਆਲਦਾ ਏਹ ਜੋਗੀ ਅਸੀਂ ਏਸਨੂੰ ਛੇਤ੍ਰ ਕੇ ਚਾਰੀਏ ਨੀ
ਹੀਰ ਖੋਲ੍ਹਿਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਰਖਦੀ ਏਹ ਆਖਕੇ ਅਗਲਾ ਸਾਡੀਏ ਨੀ

ਇਕ ਕੁੜੀ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਸਦ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ

ਨਿਮਸਕਾਰ ਜੋਗੀ
ਸਾਈਂ ਸੁਵਾਹੀਓ
ਬੜੀ ਦੋਆ ਹੋਈ ਏਸਦੇਸ ਉਤੇ ਵੇਹੜੇ ਮੋਹਰਦੇ ਨੂੰ ਚੁਲੇ ਭਾਰੀਏ ਜੀ
ਮੰਗ ਨਗਰ ਅਤੀਤ ਹੈ ਅਜੇ ਖਾਲਾ ਬਾਤਾਂ ਚਾਉਂਦੀਆਂ ਸਭੁ ਵਿਸਾਰੀਏ ਜੀ
ਰੀਤ ਜਗਦੀ ਕਰੀਂ ਅਤੀਤ ਸਾਈਂ ਸਾਡੀ ਸੁਰਤਾਂ ਦੇ ਵਲ ਪਿਆਨ ਕਰ ਖਾਂ
ਚਲ ਸੈਲ ਕਰੀਏ ਨਗਰ ਖੋਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਮੋਹਰ ਨਾਲ ਉਪਦੇਸ ਗਿਆਨ ਕਰ ਖਾਂ
ਹਮੀਂ ਜੋਗੀ ਛਕੀਰ ਸਤ ਪੀੜੀਏ ਹਾਂ ਰੀਤ ਜਗਦੀ ਅਸੀਂ ਨ ਜਾਣਨੇਂ ਹਾਂ
ਕੀਦ ਮੂਲ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਖਾਓਨੇਂ ਹਾਂ ਬਨ ਬਾਸ ਲੋਕੇ ਮੇਜਾਂ ਮਾਣਨੇਂ ਹਾਂ
ਲੋਕ ਛਾਣਦੇ ਕੁੰਗ ਤੇ ਸਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਦਮੀਂ ਨਜਰ ਵਿਚ ਛਾਣਨੇਂ ਹਾਂ
ਏਸ ਜਗਦੇ ਵਿਚ ਯਾਦ ਰਬਦੇ ਬਿਨ ਹੋਰ ਕੁੜੀ ਪਿਆਲ ਸਭੁ ਜਾਣਨੇਂ ਹਾਂ
ਹਮੀਂ ਨ ਅਕਾਓਰੀ ਭਾਤ ਖਾਲੀ ਖੀੜਾਂ ਕਰ ਧੁੰਦਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੁਤਨੇਂ ਹਾਂ
ਜੇਕਰ ਅਪਣੀ ਆਈ ਤੇ ਆ ਜਾਈਏ ਖਲੀ ਝੁੰਡ ਸਿਰਤੇ ਅਸੀਂ ਭੂਤਨੇਂ ਹਾਂ

(੧) ਰੀਤ ਜਗਦੀ ਹੈ ਕਿਲੋਕ ਰੂਪ ਜੋ ਬਨ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਅਪਣੀਆਂ ਅਖਾਂ ਸੇਕਦੇ ਹੈਂ ਕੁੜੀਆਂ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਕੋਹਦੀਆਂ ਹੈ
ਕਿਤੁਸੀਂ ਬੀ ਸਾਡੇ ਸੁੰਦਰ ਚੇਹਰੇ ਵਲ ਪਿਆਨ ਕਰਕੇ ਏਸ ਰੀਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰੋ (੨) ਨੀਂ (ਪੁਰਬੀ ਭਾਖਾ) (੩) ਉਕਲੇ
ਹੋਏ ਚਾਉਲ ਖਾਣ ਵਾਲੀ (ਪੁਰਬੀ ਭਾਖਾ ਵਿਚ ਹਾਣੀ ਤੇ ਨਿੰਦਾ ਦਾ ਵਾਕ ਹੈ) (੪) ਤਲਵਾਰ

ਕੁੜੀਆਂ
ਜੇਹੀ

(ਸਹਿਤੀ)
ਜੇਹੀਦੇਨਾਲ
ਮੁਖਜੇਕਰੇ
ਜੇਹੀਕੁੜੀਆਂ
ਕੁੜੀਆਂ
ਜੇਹੀ

ਪਰ ਮੈਹਰਾਂਦੇ ਕਾਮਨੁ ਅਸੀਂ ਜਾਣਾ ਸਿਰ ਮੈਹਰਾਂਦੇ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਖੁਤਨੇ ਹਾਂ
ਜਤੀ ਜਤੀ ਜੇਹੀ ਹੇਠ ਬਾਲ ਕੁੰਬਤ ਪੁੱਠੇ ਹੋਇਕੇ ਗਤਨੁ ਸੁਟਨੇ ਹਾਂ
ਕੀਤੀ ਬੇਨਤੀ ਤੁਆਨੁ ਹੈ ਗੁਰੂਕਰਕੇ ਬਾਲਨਾਬਦੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਓ
ਸਾਡੀ ਨਿਮਰਤਾ ਤੁਸੀਂ ਨ ਮਨਦੇ ਓਗਸੇ ਨਾਲ ਪਸਾਰਦੇ ਆਨੀਆਂ ਓ
ਹਾਰਤੁ ਮਾਰਤੁ ਨੁ ਖੁਹ ਪਾਕੇ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਬੀ ਨਹੀਂ ਪਛੇ ਤੁਨੀਆਂ ਓ
ਅਸੀਂ ਮਸਤ ਫਕੀਰ ਦੀਵਾਨਤੋਂ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦਾਨੀਆਂ ਤੇ ਪਰਧਾਨੀਆਂ ਓ
ਸਾਡੇ ਜੇਹਾਂ ਫਕੀਰਾਂਦਾ ਖੇਤੁ ਆਖਾ ਆਂਦੇ ਤੁਸੀਂ ਪਈਆਂ ਕਹਨੁ ਖਾਨੀਆਂ ਓ
ਪਿਛੇ ਕਹੇ ਜਿਆਂ ਕੁਤਨੇ ਆਨ ਲੱਗੇ ਅਨੇ ਖੁਹ ਵਿਚ ਰੋੜਕੁ ਰੋੜਕੀਆਂ ਓ
ਅਸੀਂ ਲਾਹ ਪੰਜਾਲੀਆਂ ਜੇਹਾ ਛੁੱਟੀ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਮੁੜ ਖੁਹਨੁ ਗੋੜਦੀਆਂ ਓ
ਬਾਰਾ ਕੇਹਿਆਂ ਘਾਟਨੁ ਅਸੀਂ ਲਾਇਆ ਤੁਸੀਂ ਜਤਾ ਤੁੰ ਪਟ ਉਪੇੜਦੀਆਂ ਓ
ਤੁਸੀਂ ਜੇਹੀ ਨੁ ਨ ਅਕਾਇ ਧਾਂ ਰੀ ਅਤੀ ਮਾਰ ਕੁੰ ਧਰਤੁ ਉਚੇੜਦੀਆਂ ਓ
ਤੁੰ ਤਾਂ ਜਾਂਦੇ ਮਿਰਗ ਫਸਾਓਨ ਹੋਂ ਤੇਰੀ ਸੁਰਤ ਕੀ ਜੇਹੀਆ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਮੈਨੂੰ ਦਸੋ ਖਾਂ ਕੌਣ ਹੈ ਏਹ ਨੱਢੀ ਜੇਹੜੀ ਸੇਹਲੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਲਾਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਪੀ ਅਜੁ ਨਲਾਣ ਏਹ ਹੀਰਦੀ ਹੈ ਸਹਿਤੀ ਜਗ ਵਿਚ ਏਹ ਸਦਾਓਦੀ ਹੈ
ਅਜੁ ਮਜੁ ਛਜੁ ਭੁਜੁ ਅਤੇ ਗਜੁ ਹੁੰਦਾ ਕੌਣ ਏਹ ਮੁਹੇ ਕਹਾਓਦੀ ਹੈ
ਅਜੁ ਪੀ ਰੱਖੀ ਧਾਂਤੁ ਮਾਰੇ ਲੱਪਰ ਮੁਸਟੀਰੜੀ ਤਿੰਜਣੀ ਘੁਮਦੀ ਹੈ
ਫਿਰੋ ਕੁਏ ਚੜ੍ਹੀ ਅਲੇਲ ਘੋੜੀ ਏਹ ਤਾਂ ਮਿਲਦਿਆਂ ਮਹੀਂ ਨੁ ਟੁਸਦੀ ਹੈ

(੧) ਅਖਾਂਦੇ ਡੋਲੇ ਕਢਕੇ ਵਿਖਾਓਦੇ ਓਕਰੇਧ ਅਪਣਾ ਵਿਖਾਓਦੇ ਓ (੨) ਮੁਸਲਮਾਨਾਂਦੇ ਦੀਨ ਵਿਚ
ਕੌਹਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਏਹ ਦੇ ਦੇਵ ਤੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਜੇ ਜੇਹਰਾ ਤੇ ਮੇਹਰਾਏ ਸੀ ਨਿਸਕਰਕੇ ਰਬਨੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ
ਦੀ ਸੁਰਤ ਦੇਕੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਖੁਹ ਵਿਚ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਥੇ ਏਹ ਹੁਣ ਤਿਕਰ ਲਟਕਦੇ ਹੈਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੁ ਜੇ
ਉਨ੍ਹਾਂਦੇ ਪਾਸ ਜਾਵੁ ਸਿੱਖਣ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ ਜਾਵੁ ਸਿਖਾਓਦੇ ਹੈਂ (੩) ਜੇ ਤੁੰ ਘਾ ਖੁਹ ਸੁਕ ਜਾਏ ਓਹ ਅਨ੍ਹਾਂ ਖੁਹ
ਕਹਾਓਦਾ ਹੈ ਕੁੰ ਕਿ ਨਾਂ ਕੁੜ ਓਹਦੇ ਵਿਚੋਂ ਵਿਖਾਈ ਦੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪਾਣੀ ਨਹੋਣ ਤੇ ਕੁੜ ਓਹਦੇ ਵਿਚ ਸੁਟਿਆ
ਜਾਏ ਤਾਂ ਅਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਦੰਦਾ ਕੁਰਮੀ ਲੋਕ ਏਹ ਸਮਝਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਏਹੋ ਜੇਹੇ ਖੁਹਾਂ ਵਿਚ ਕੁਤਨੇ ਵੇੜੇ ਰਹੇ ਹੈਂ
ਐਥੇ ਪਰੇਜਨ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਅਨ੍ਹਾਂ ਖੁਹ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਰੋੜ ਸੁਟਕੇ ਕੀ ਲੈਣਾ ਹੈਂ ਨਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਲਣਾ ਹੈ ਕਿ
ਮੇਰਾ ਭੁਤ ਖੁਲ ਜਾਏ ਸਗੋਂ ਮੈਂ ਨੁ ਕਰੇਧ ਦੇਕੇ ਅਪਣੇ ਮਗਰ ਕੁਤਨਾਂ ਚਮੇੜ ਲੈਣਾ ਹੈਂ ਕੁਤਨੇ ਦਾ ਕੱਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਜੇਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੁ ਚਮੜ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਆਖਾ ਪਿਛਾ ਛੁਡਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ (੪) ਜਮੀਨ (੫)
ਪਟਦੀਆਂ ਓ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਥਾਓ ਬਹੁਤ ਕਠ ਹੋਕੇ ਰੋਲਾ ਮਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਓਸ ਥਾਂ ਦੀ ਜਮੀਨ ਪਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਐਸ ਲਈ ਧਰਤ ਉਚੇੜਨ ਦਾ ਅਰਥ ਵਾਕ ਰੀਤੀ ਵਿਚ ਰੋਲਾ ਰੋਲਾ ਮਚਾਓਦਾ ਹੋ ਗਿਆ (੬) ਨਲਜ
ਬੇਜਰਮ (੭) ਟਿਕਕੇ ਲੰਬੇ ਅਰਮ ਨਾਲ ਨਾਂ ਬਹੇ ਚੱਚਲ ਪੁਣਾ ਕਰਕੇ ਮਛਰੀ ਹੋਈ (੮) ਜੇ ਮਹੀਆ ਦੱਧ
ਚੋਆਂਢੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੁ ਛੋੜਕੇ ਨਸਾਵੇਂਦੀ ਹੈ ਐਥੇ ਪਰੇਜਨ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਸੋਰੇ ਬੱਖੇ ਨੁ
ਵਿਗਾੜਦੀ ਹੈ

ਸਹਿਤੀ

ਦੇਹਰੇ ਦਰੇ ਤਾਂ ਖੋਹ ਸੁਟਾਂ ਜੁਝਿਆਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾਂ ਮੁੜ ਰਾਨੇਂਗਾ ਦੇ
 ਖੋਤੇ ਵਾਂਗ ਜਾਂ ਜੁਝਕੇ ਘਰਾਂ ਤੈਨੂੰ ਤਦੋਂ ਸਹਿਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਪਛਾਨੇਂਗਾ ਦੇ
 (ਬਾਹਰ ਸਹਿਤੀ ਅੰਦਰ ਜੱਟੇ)

ਜੱਟੇ ਗਾਂ ਮੇਲਣ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜੇਗੀ ਸਿੰਗੀ ਫੁਕਕੇ ਨਾਦ ਘੁਕਾਰਿਆ
 ਹੈ ਹੋਹੇ ਕਰਕੇ ਸਿੰਘ ਟੁਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਕੈਹਿ ਕੇ ਰਾਜਦਾ ਹੈ
 ਲੜੀ ਮਾਰਕੇ ਗਾ ਉਕਾਰਿਆ ਹੈ ਨਿਆਣਾ ਤੇੜਕੇ ਢਾਂਡੀ
 ਉਠ ਨਠਦੀ ਹੈ ਦੇਹਣੀ ਭੁਜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਦੁਧ ਭੁਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਜੱਟੇ ਰੋਹ
ਬੁਰਿਆ

ਬੁਰਕ ਬੁਖਰੇ ਦੇਸਦਾ ਕੋਹਾ ਜੇਗੀ ਐਥੇ ਗੀਦ ਕੀ ਆਇਕੇ ਘੋਲਿਆ ਹੈ
 ਸਰਤ ਜੇਗੀਆਂ ਦੀ ਅਖਾਂ ਗੁੰਡੀਆਂ ਹੈਂ ਟੱਪ ਕਣਕ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਡੋਲਿਆ ਹੈ
 ਜੇਗੀ ਅਖਾਂ ਕਢੂ ਮੱਥੇ ਤੀਝੀਆਂ ਪਾ ਹੱਥ ਵਿਚ ਖਪਰਾਂ ਤੋਲਦਾ ਹੈ
 ਸਤੀ ਪੀੜੀ ਦਾਦੇ ਮਗਾਇਆ ਸਿਰ ਸੁਆਹ ਪੁਆਇਆ ਲੰਡਾ ਮੁਸਟੀਡਾ
 ਕਟਕਦਾ ਮੋਹਰੀ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ ॥

ਜੱਟੀ

ਜੇਗੀ

ਤੁੰਡਾ ਬੋਲਕੇ ਦੁਧ ਦੀ ਕਸਰ ਕੱਢੀ ਸਭ ਅੜਤਨੇਂ ਪੜਤਨੇਂ ਪਾੜ ਸੁੱਟੇ
 ਪੁੱਟੇ ਦਾਦ ਪੜਦਾਦ ਤੇ ਤੁਧ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਟੀਗਣੇ ਤੇ ਸਾਕ ਚਾਹੜ ਸੁੱਟੇ
 ਜੇਹੜੇ ਤਾ ਚੁਦਾ ਮੀ ਕੁਰਕ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਕਰ ਮੇਰੇ ਠੰਡੇ ਠਾਰ ਸੁੱਟੇ
 ਆ ਟਲਜਾ ਗਾਲੀਆਂ ਦੇ ਨਹੀਓ ਪੜਦੇ ਜੇਗੀ ਦੇ ਸਭ ਉਤਾਰ ਸੁੱਟੇ

ਜੱਟੀ ਜੇਗੀ ਨੂੰ ਧਕੇ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਉਹਦਾ ਲੀਗੋਟਾ ਪਾੜ ਕੇ
 ਲੀਗਾਰ ਲਾਹ ਸੁਟਦੀ ਹੈ

(੧) ਨੁੜਕੇ ਬਨੁਕੇ (੨) ਸਿਸਥਿਤ ਸੁਬਦ ਹੈ ਜੀਹਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਨਮਸਕਾਰ ਜੇਗੀ ਧਰਮ ਦੇ ਬੀਧਨਾਂ ਨੂੰ
 ਛੱਡ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਜਦ ਉਖੜਾ ਮੀਗਣ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਕੈਹਿ ਦੇ ਹੈਂ ਜੀਹਦਾ ਤਾਤਪਰਜ ਹੈ ਕਿ
 ਘਰ ਫਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕੇ ਅਬ ਧੁਤ ਫਕੀਰ ਬੁਹੇਤੇ ਖੜਾ ਮੀਗਦਾ (੩) ਟੱਪਕੇ ਰੋਲਾ ਪਾਕੇ
 (੪) ਗਾਂ ਨੂੰ ਉਕਾਰਿਆ ਹੈ ਦੁਧ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਸਾਇਦਾ ਹੈ (੫) ਰਸੀ ਜੋ ਗਾਂ ਦੀ ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨੀ ਜਾਂਦੀ
 ਹੈ ਕੇ ਦੁਧ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਫੜ ਨ ਮਾਰੇ (੬) ਢਾਂਡੀ ਗਾਂ (੭) ਥਿੜਿਆ ਹੋਇਆ (੮) ਕਣਕ ਹੋਰ ਅਨਾਜਾਂ ਨਾਲੋਂ
 ਉਤਮ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਐਸੇ ਲਈ ਉਹਦੇ ਫੁਲਕੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਹੋਂਦੇ ਹੈਂ ਜੱਟੇ ਕੈਹਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਏਸੇ ਬੁੱਖੇ
 ਮਰਦੇ ਫਕੀਰਦਾ ਜੜ੍ਹ ਸਾਡੇ ਕਣਕ ਦੇ ਫੁਲਕੇ ਵੇਖਕੇ ਲਲਚਾ ਗਿਆ ਹੈ ॥

ਜਟ

ਮੁਹਾਣੇ

ਹੈ ਤੇ ਮੇਹਲੀ ਮਾਰਦੀ ਹੈ ਜੇਗੀ ਜੱਟੀ ਨੂੰ ਧੌਲ ਮਾਰਕੇ ਓਹ ਦੇ
ਸਕੁਦੇਦ ਝਾੜੁ ਸੁਟਦਾ ਹੈ ॥

ਬਾਹੁੜੀ ਬਾਹੁੜੀ ਆਓ ਆਓ ਮੈਂਨੂੰ ਬਚਾਓ ਜੇਗੀ ਮੇਰਾ ਸੁਗਝਾਓੜੁ
ਕਰ ਚਲਿਆ ਹੈ

ਆਏ ਆਏ

ਜੇਗੀ ਜੀ ਪਲਾਥੜੇ ਬਾਜ ਬਰਕਤੀ ਜਾਨ ਨੇਂ ਜਦੋਂ ਮੁਹਾਣਿਆਂ ਦੀ
ਆਏ ਆਏ ਸੁਣੀ ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਹੋਂ ਵਲੋਂ ਹੁਮ ਹੁਮਾਕੇ
ਆਉਨ ਤੂੰ ਛਾਟ ਪਉੜੀ ਤੇ ਸਹੀ ਗਲ ਆਣ ਵਜ਼ਰੀ ਸੇਰ
ਵਾਲਾ ਝੁਟ ਲਾ ਜਿਉ ਚੁਕਾ ਇਕ ਨੂੰ ਛਾਟ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ
ਰਨਾ ਨੂੰ ਰਾਹ ਪਾ ਟਿਕੁ ਗਏ
ਚੰਝਾ ਮੇਰ

ਤੀਜੀ ਸੁਆਕੀ (ਅੰਦਰ ਹੀਰ ਤੇ ਤਿੰਮਣ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ)

ਮੈਦੇਦਾ ਘਰ

ਪਹਿਲੀ
ਕੁੜੀ

ਸਾਡੇ ਨਗਰ ਵਿਚ ਹੀਰੇ ਕਨ ਪਾਟਾ ਜੇਗੀ ਮਸਤਕਮਲਾ ਇਕ ਆ ਵੜਿਆ
ਅੰਗ ਤਿਲਕ ਭੁਬੁਤ ਨੂੰ ਲਾ ਜੇਗੀ ਆਦ ਪੁਰਖਦਾ ਨਾਓ ਧਿਆਵੜਿਆ
ਕਿਵੇਂ ਬਾਵੀਦੇ ਨਾਲ ਓਹ ਜੇਗਲਾਂ ਤੇ ਏਥੇ ਕੁਲ ਕੁਲ ਚਿੜੇ ਆ ਵੜਿਆ
ਕੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਗਲ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਪੇਥੀਆਂ ਸਕੁਸਟਾ ਵੜਿਆ
ਪ੍ਰੇਮ ਮੜੀਆਂ ਅਖਾਂ ਹੋਂ ਰੰਗ ਕੁਰੀਆਂ ਸਦਾ ਗੁਹੜੀਆਂ ਲਲ ਸੁਵਾਈਆਂ ਨੀ
ਖੁਲੀ ਬਾਂਕੀਆਂ ਨਸੇਦੇ ਨਾਲ ਕੁਰੀਆਂ ਨੈਨਾਂ ਖੀਵੀਆਂ ਸਟ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਨੀ

(੧) ਜੇਹੜੇ ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਜਾਣਦੇ ਹੋਂ ਜਦੋਂ ਓਹ ਵੇਖਦੇ ਹੋਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚਿੜਨ ਵਾਲੇ ਨੇਂ ਕੁਸ਼ਤੀ ਦਾ
ਦਾਓ ਖੇਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਓਸੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਪਣਾ ਪੈਂਤਰਾ ਬਦਲ ਕੇ ਦੂਜੇ ਪੈਂਤਰੇ ਤੇ ਹੋ ਰੋਂਦੇ ਹੋ ਜੇ
ਅੱਸੇ ਤਰਹਾਂ ਦਾ ਪੈਂਤਰਾ ਬਦਲਨਾ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ ਓਹਨੂੰ ਪਲਾਥੜੇ ਬਾਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ (੨) ਸੇਰ ਅਪਣੇ
ਸੁਕਾਬ ਤੇ ਝਿਕਵਾਰ ਝੁਪਟਾ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸੁਕਾਰ ਹਥ ਆਗਿਆ ਤਾਂ ਵਾਹ ਵਾਹ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਾਂ ਸਹੀ
ਓਹ ਝੁਪਟਾ ਏਹੋ ਜੇਹਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਕਾਬ ਦੀ ਬੜੀ ਕਿਸਮਤ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸੇਰ ਦੇ ਪੰਜੇ ਤੋਂ ਬਚ ਰਹੇ (੩) ਪਰੇਮ
ਨਾਲ ਮਸਤ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀਆਂ ਕੁਰੀਆਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਪਿਥੀਆਂ ਹੋਈਆਂ

ਤੀਜੀ ਕੁੜੀ

ਚੌਥੀ ਕੁੜੀ

ਅਤ੍ਰਾਓਦਾ ਵਾਂਗ ਜਲਾਲੀਆਂ ਦੇ ਜਟਾਂ ਵਾਂਗ ਮੁਦਾਰੀਆਂ ਛਾਈਆਂ ਨੀਂ
ਕਦੇ ਸੀਗਲੀ ਸਟਕੇ ਸਗਨ ਬਾਂਚੇ ਕਦੇ ਸੁਆਹ ਤੇ ਓਸੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਨੀਂ
ਨਸੇ ਬਾਝੁ ਭੁਵਾਂ ਓਹਦੀਆਂ ਮਤੀਆਂ ਹੈਂ ਮਿਰਗਾਨੀਆਂ ਗਲੇ ਫੁਸਾਈਆਂ ਨੀਂ
ਜਟਾਂ ਮੋਹਦੀਆਂ ਛੇਲ ਓਸ ਜੋਗਤ੍ਰੇਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਓਹ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਾਂ ਆਈਆਂ ਨੀਂ
ਮਾਂ ਪੇਓਦਾ ਲਾਡਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਓਹਨੂੰ ਪਰੇਮ ਨੇ ਬਿਪਤਾਂ ਪਾਈਆਂ ਨੀਂ
ਹੀਰੇ ਓਹ ਚੇਲ ਬਾਲਨਾ ਬਦਾ ਹੈ ਤ੍ਰੇਕਾਂ ਪਰੇਮਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਲਾਈਆਂ ਨੀਂ
ਨੀਂਵੀਂ ਨਜ਼ਰ ਫਿਰਦਾ ਵਿਚ ਕੋਈਆਂ ਦੇ ਮਥੇ ਚਮਕਦਾ ਨੂਰ ਸੁਵਾਇਆ ਨੀਂ
ਫਿਰੇ ਚੁੰਡਦਾ ਵਿਚ ਹਵੇਲੀਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਓਸਨੇ ਲਾਨ ਗੁਵਾਇਆ ਨੀਂ
ਜਤੀ ਵਾਂਗ ਜੁਵਾਨ ਹੈ ਕਾਨੂੰ ਸੂਰਤ ਗੋਪੀ ਓਹ ਜਿਉਂ ਜੋਗਨੂੰ ਪਾਇਆ ਨੀਂ
ਹੀਰੇ ਕਿਸੇ ਰਜਵੇਸੁਦਾ ਓਹ ਪੁਤਰ ਰੂਪ ਤੋਂ ਦੂਟ ਸੁਵਾਇਆ ਨੀਂ
ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਰੂਪਦਾ ਚੇਰ ਫਿਰਦਾ ਤਾਈਂ ਏਸਨੇ ਕਨ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਨੀਂ
ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਏਹ ਰਾਜਾ ਭਰਬਰੀ ਹੈ ਰਾਜ ਹੁਕਮ ਤਿਆਗ ਕੇ ਆਇਆ ਨੀਂ
ਕੋਈ ਤ੍ਰੇਗ ਸਿਆਲਾਂਦਾ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕੋਈ ਕਹੇ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਜਾਇਆ ਨੀਂ
ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਪ੍ਰੇਮਦੀ ਚਾਟ ਲਗੀ ਤਾਂਈਂ ਓਸਨੇ ਸੀਸ ਮੁਨਾਇਆ ਨੀਂ
ਕੋਈ ਆਖਦੀ ਏਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜੋਗੀ ਹੀਰ ਵਾਸਤੇ ਕੁਸ ਦੁਵਾਇਆ ਨੀਂ
ਆਖਨ ਏਹ ਫਕੀਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਖਾਲੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਓਤੇ ਆਇਆਂ ਨੀਂ
ਜੋਗੀ ਦੇਖ ਕੁੜੀਆਂ ਆਗਿਰਦੇ ਹੋਈਆਂ ਛੋਟੇ ਫਿਰਨ ਜੀਉਂ ਨਾਗ ਪਟਾਰੀਆਂ ਦੇ
ਪ੍ਰੇਮ ਕੁੰਠਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਦੇਨ ਬੈਰੇ ਨੇਨ ਤਿਥੇ ਹੈਂ ਵਾਂਗ ਕਟਾਰੀਆਂ ਦੇ
ਦੇਨ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤੈਂਨੇ ਨਾਲ ਨੇਨਾਂ ਨੇਨ ਬੈਂਹਦੇ ਨਹੀਂ ਹਰਯਾਰੀਆਂ ਦੇ
ਏਸ ਜੋਗਨੇਦਿਆਂ ਵਣਜਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਨ ਆਣ ਸੇਵਾਗਰਯਾਰੀਆਂ ਦੇ
ਨੇਨਾਂ ਨਾਲ ਕਲੇਜ਼ਾ ਫਿਥ ਕੱਢਣ ਇਸਣ ਕੇਲਤ੍ਰੇ ਮੁਖ ਬਿਚਾਰੀਆਂ ਦੇ
ਜੋਗੀ ਖੇਲਕੇ ਅਖਾਂ ਸੀ ਹਸ ਪੈਦਾ ਸੁਫਨੇ ਵਿਚ ਸੀ ਮੇਲ ਕੁਆਰੀਆਂ ਦੇ
ਹਿੱਕਾਂ ਖੇਲਕੇ ਬੁਕਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹੈਂ ਜਗ ਪੂਰ੍ਹ ਅਤੀਤ ਤੇ ਭਾਰੀ ਹੈ ਨੀਂ
ਕਰਨ ਗਲਾਂ ਤੇ ਆਣਕੇ ਸੁਕੀਆਂ ਹੈਂ ਕੀ ਮੁਰਖੀ ਆਣ ਖਿਲਾਰੀ ਹੈ ਨੀਂ

॥ ਜਲਾਲੀ ਫਕੀਰਾਂ ਵਾਂਗ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਦੀਨਦਾਰ ਇਕ ਪੀਥੇ ਜੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਅਤ੍ਰਾ ਅਤ੍ਰਾ ਕੇਰ ਬਨੂੰ ਯਾਦ
ਕਰਦੇ ਹੈਂ (੨) ਮਹਾਂ ਰਾਜ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰ ਜੀ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਸੀ ਬਿੰਦਰ ਬਨਦੀਆਂ ਗੋਪੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਮੋਹੀ
ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰ ਬੀ ਕੈਂਹਦੇ ਹੈਂ ਕੁੜੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਕੈਂਹਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜੋਗੀ ਦਾ ਚੇਹਰਾ ਕਾਨੂੰ ਜੇਹਾ
ਸੋਹਣਾ ਤੇ ਮੋਹ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹੈ (੩) ਪ੍ਰੇਮੀ ਕੀਉਂਕਿ ਓਹ ਏਸ ਘਾਤ ਵਿਚ ਕੈਂਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਣੇ ਯਾਰ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ
ਦਾਰ ਲੱਗੇ ਪਾ ਲਈਏ (੪) ਕੋਈ ਕਾਰਾ ਕਰਨ ਆਇਆ ਹੈ ਕੋਈ ਉਸਦੇ ਤੁਜਗਾਥਿਣ ਆਇਆ ਹੈ (੫)
ਟੁਕੜੇ (੬) ਨਸੇ ਦੇ ਪਿਛੇ ਉਤਾਰ ਦੇ ਵੇਲੇ ਜੇ ਹਤ ਪੈਰ ਖੁਸ਼ਣ ਲਗਦੇ ਹੈਂ ਓਹਨੂੰ ਤੇੜਾ ਕੈਂਹਦੇ ਹੈਂ ਐਥੇ ਏਹ
ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁੰਠੇ ਅਪਣੇ ਯਾਰ ਦੇ ਨੇਨ ਦੇਖ ਕੇ ਮਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ ਜਦ ਹੋਸ਼ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹੈਂ
ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੇਨਾਂ ਦਾ ਦਰਸ ਹਟ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਬੜਾ ਦੁਖ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਤੇੜੇ ਵਾਂਗ ਹੋਂਦਾ ਹੈ (੭)
ਜਾਦੂ ਚੁਰਾਹੇ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਲੈਕੇ ਇਕ ਭਾਂਤ ਦਾ ਟੋਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਓਸ ਚੁਰਾਹੇ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ
ਜਗ ਪੂਰ੍ਹ ਕੈਂਹਦੇ ਹੈਂ

ਪੰਜਵੀਂ ਕੁੜੀ

ਛੇਵੀਂ ਕੁੜੀ

ਹੀਰ

ਕੁੜੀਆਂ

ਹੀਰ

ਕੁੜੀਆਂ

ਚੈਂਦਲ ਹਾਰਿਆ ਜੋਗੀ ਕੋਲ ਪਾਏ ਸੁਰਤ, ਮਤ ਮੱਥੇ ਲੇਖ ਮਾਰੀ ਹੈ ਨੀ
ਐਹੇ ਸੋਹਣੇ ਮੁਖੜੇ ਯਾਰ ਦੇ ਤੇ ਕਿਉਂ ਧੁੰਦੋਈ ਸੁਆਹ ਚਿਤਾਰੀ ਹੈ ਨੀ
ਸਭ ਕੋਹ ਦੀਆਂ ਕੀਉਂ ਸੋਹਣੇ, ਨਦਰੇ ਦੀ ਰੂਪ ਬਾਝਿਲੀ ਚਾ ਉਜਾੜੀ ਹੈ ਨੀ
ਦੇਖੋ ਕੈਹਰ ਅਣਜਾਣ ਕਕੂਹੜੇ ਦੀ ਜਾਨ ਜੋਗ ਵਿਚ ਫਾਹ ਕੇ ਮਾਰੀ ਹੈ ਨੀ
ਪਿਛੋਂ ਹੋਰ ਆਈਆਂ ਮੁਟਆਰ ਕੁੜੀਆਂ ਜੋਗੀ ਦੇਖਕੇ ਮੁਰਛਾ ਗਤ ਹੋਈਆਂ
ਅੱਖਾਂ ਟੱਡੀਆਂ ਲੀਆਂ ਹੋਂ ਦੇਖਕੇ ਤੇ ਟੰਗਾ ਧਾਹਾਂ ਵਗਾਏ ਬੇਸਤ ਹੋਈਆਂ
ਆਖਨ ਆਉਖਾਂ ਪੁਛੀਏ ਨਦਰੇ ਨੂੰ ਦੁਆਲੇ ਚੱਨ ਦੇ ਘੇਰ ਘਾਤ ਹੋਈਆਂ
ਚਲ ਅਗਲੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਧੁੱਮ ਪਾਈ ਗੱਲ ਪੁਛਣੇ ਨੂੰ ਇਕ ਮਰ ਹੋਈਆਂ
ਓਹਦੇ ਮਿਨ ਤਾਂ ਤੇਹਾਏ ਬਹੁਤ ਕੀਤੇ ਘਰ ਬਿਸੇਦੇ ਮੁਲ ਨ ਜਾਓਦਾ ਹੈ
ਫੁੱਥੇ ਸੋਹਣੇ ਪੇਓਕੇ ਹੀਰ ਤੇਰੇ ਰੈਨੂੰ ਸਬਰ ਨ ਰਾਤ ਦਿਨ ਆਓਦਾ ਹੈ
ਬੀਬੀ ਮੋਹਣੇ ਤੁਸੀਂ ਹਜਾਰ ਦੇਖਿ ਸਾਡਾ ਰਬ ਦੇ ਨਾਕ ਨ ਭੋਰ ਕੋਈ
ਜੋਹੜੇ ਰਬ ਕਰਦਾ ਕਮ ਮੋਈ ਹੋਂਦੇ ਮਥੀ ਹੋਰ ਸੀ ਹੋਰਦੀ ਹੋਰ ਹੋਈ
ਦੇਸ ਕੋਹਾ ਹੈ ਤੁਸਾਂ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋਹੜੀ ਰਬ ਨੂੰ ਬਾਝਿਲੀ ਕਰੇ ਸੋਈ
ਲਿਖੇ ਮਥੇ ਦੇ ਅਖਰ ਨੂੰ ਕੋਣ ਮੋੜ ਜੋਹੜੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅੰਤ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੋਈ
ਬਦੀ ਜਗਾ ਦੀ ਸਭ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਰਬ ਧਾਤ ਨ ਆਮਰਾ ਹੋਰ ਕੋਈ
ਸਭ ਨਰਮੀਆਂ ਗੁਰਮੀਆਂ ਝੁਲ ਲਈਆਂ ਤੁਸਾਂ ਨਾਲ ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋਰ ਕੋਈ
ਹੱਸ ਹੱਸਕੇ ਵਿਚਕਰਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਓ ਮੈਂ ਗਾਮਾਂ ਦੀ ਮਾਰੀ ਹਾਂ ਹੋਰ ਹੋਈ
ਤੁਹਾਏ ਲੱਖ ਆਖੇ ਮਿਰ ਝੁਲੀਆਂ ਹੋਂ ਨਹੀਂ ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਮੋੜ ਕੋਈ
ਕਹੇ ਮੋਹਣੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਦੇਣੇ ਕੀ ਕਮ ਸਾਡਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀਰ
ਸਾਡੀ ਵੰਤ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਨਾਲ ਡੇਰੇ ਜਰ ਬੋਲ ਜਬਾਨ ਸਿਭਾਲ ਹੀਰ
ਅਜੇ ਪੇਕਿਓ ਆ ਨ ਦੁਕੀਓ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਕੀਤੇ ਹੋਂ ਆ ਨਿਹਾਲ ਹੀਰ
ਅਸੀਂ ਹਸਦਿਆਂ ਆਣਕੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਲੇਹੇ ਵਾਂਝ ਤੂੰ ਚਮੜੀ ਨਾਲ ਹੀਰ
ਕਸਬ ਅਪਣੇ ਦਸਦੀਆਂ ਹੋਰ ਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋਹੜੇ ਕਰਦੀਆਂ ਫਿਰਕੋਰ ਤੋਖ ਕੁੜੀਓ
ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਕਲੇਸ ਤੋਂ ਤੋਂ ਫੁੱਟੇ ਦੇਸ ਘੋਰ ਜੇ ਮਰਾਂਗੀ ਝੁੱਬ ਕੀੜੀਓ
ਭੁਲਾ ਦੇਸ ਤੇਰਾ ਜਿਥੇ ਜਮੀਂ ਹੈਂ ਤੂੰ ਓਥੇ ਸਦੇ ਤੇ ਝੁਠਦਾ ਰੂਨ ਹੀਰ
ਸਾਡਾ ਸਬਰ ਪਵੇ ਜਿਹਾ ਬੋਲੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਵਲਾਂ ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਭਰੀ ਹੈ ਧਨ ਹੀਰ
ਚਿਤਕਨ ਪਥਣ ਤੇ ਪੀਹਨ ਪਕਾਇਣ ਨੂੰ ਕਰੇ ਕੱਖ ਨ ਦੇਹਰਾ ਰੂਨ ਹੀਰ
ਦਿਨੋਂ ਤੁਰਨ ਬਲਾਈ ਤੋਂ ਤੇਰੇ ਜਹੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਨਦੀ ਜਾ ਤੁਰਨ ਹੀਰ
ਨਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੰਦ ਜਬਾਨ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਦਰਯਾਨੂੰ ਬਝਦਾ ਬਨ ਹੀਰ
ਸੁਰਬਤ ਮੇਲ ਦੇ ਨਾਲ ਤੂੰ ਖੋਲ ਰੋਜਾ ਜੋਗੀ ਆਇਆ ਹੈ ਈਦਦਾ ਬਨ ਹੀਰ

(੧) ਸਾਧ ਸੰਤ ਜੋ ਅਗਵੀ ਧੂਟੀ ਲਾਓਦੇ ਹੈਂ ਬਿਸ ਧੂਟੀ ਨੂੰ ਪੁਆਂ ਕੋਹਦੇ ਹੈਂ (੨) ਇਕ ਪੈਂਫੀਦਾ ਨਾਓ ਹੈ ਜੀਹਦੀ ਆਵਾਜ਼
ਬਹੁਤ ਮਿੱਠੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ (੩) ਠੱਠੇ ਮਖੋਲ ਛੇੜ ਛਾੜ (੪) ਕਰਤੂਤਾਂ ਬੁੱਝੇ ਕੱਮ (੫) ਦਰਯਾ ਦੇ ਵੈਹਣ ਨੂੰ ਬੱਨ ਨਹੀਂ ਬਝ ਸਕਦਾ
ਦਰਯਾ ਦੇ ਵੈਹਣ ਨੂੰ ਕੋਈ ਛੇਕ ਲਹੀਂ ਸਕਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਬਾਨ ਦਰਯਾ ਦੇ ਵੈਹਣ ਵਾਂਝੇ ਹੈ ਜਿਹਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਬਿਸੇਨੂੰ
ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ (੬) ਮੁਸਲਮਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਬਿਆਏ ਤਕਾਲਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ
ਸੁਰਬਤ ਪੀਕੇ ਰੋਜ਼ਾ ਖੋਲਦੇ ਹੈਂ ਪਿਛੋਂ ਖਾਂਦੇ ਪੀਂਦੇ ਹੈਂ (੭) ਜਦੋਂ ਰੋਜ਼ਾ ਆਂਦਾ ਅਹੀਨ ਪੁਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਚੰਦਨ

ਦੇਖਕੇ ਛੇਕ ਲਾ ਰੋਜ਼ਾ ਖੋਲਦੇ ਤੇ ਦੂੱਝੇ ਦਿਨ ਈਦ ਮਨਾਓਦੇ ਹੈਂ ਬਿਸ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਬੜੇ ਚਾਉ ਨਾਲ ਚੰਦ ਦੇ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਉਡੀਕ
ਏਲ ਦੀ ਸੀ ਹੁਣ ਬਿਸ ਦਿਨ ਆਂਦੇ ਰੋਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਯਾਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰਬਤ ਨਾਲ ਮੇਲ

<p>ਹੀਰ</p>	<p>ਤੇਰਾ ਤਾਲੀਓ ਖਾਲੀਓ ਜਲਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫਿਰੇ ਨਚਦੀਆਂ ਹੋ ਬੇਤਾਲ ਕੁੜੀ ਓ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦਿਆਂ ਜੀਓੜਾ ਕੁੱਜਿਆ ਮੈਂ ਤੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਸੁੱਟੀ ਹੈ ਜਾਲ ਕੁੜੀ ਓ</p>
<p>ਕੁੜੀਆਂ</p>	<p>ਕਰਨ ਮਸਖਰੀ ਅਜੇ ਹੁਣ ਸਿੱਖੀਆਂ ਓ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਓ ਕਹੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮੂਲ ਨ ਲਗਦੀਆਂ ਓ ਸੁਨੇ ਚੰਦਰੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਵੱਸੀਆਂ ਓ ਤੇਰੇ ਬੁਲੇ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਕੋਈ ਵੇਰ ਨ ਅਸੀਂ ਕਮਾਇਣਾ ਸੀ ਖੁਰੀ ਮਰ ਜੀ ਅਕਲਦੀਆਂ ਅਨੀਆਂ ਦੀ ਅਸੀਂ ਤਿੱਜਣੇ ਉਠ ਕੁੱਜ ਅਥਿਸਾ ਸੀ ਸਾਡਾ ਬਖਸ਼ ਗੁਨਾਹ ਤੇ ਬਸ ਕਰਜਾ ਮੂੰਹੋਂ ਐਤਨਾ ਅਸੀਂ ਕਹਾਇਣਾ ਸੀ ਅਸੀਂ ਟਕਰਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਲਕੁ ਰਹੀਆਂ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪਾਇਣਾ ਸੀ</p>
<p>ਹੀਰ</p>	<p>ਮਨ ਕੁਓਂ ਦੇ ਬੋਲ ਕੁੱਝ ਬੋਲਦੀਆਂ ਓ ਦਿਲ ਵਿਚ ਨ ਤਰਸ ਨ ਏਆ ਹੈ ਨੀਂ ਬਹੁਤ ਲਾਡ ਕਰੇ ਸਿਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਅਜੇ ਸੋਹਰੇ ਕੱਮ ਨ ਪਿਆ ਹੈ ਨੀਂ ਅਸੀਂ ਦੱਸਿਆ ਆਣ ਸੁਕਾ ਓਹਦਾ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਨ ਨ ਖਿਲਾਰ ਹੀਰੇ ਪਰੀਂ ਬੈਠਿਆਂ ਸਰੁ ਕੁਰਮ ਕੁ ਹੈ ਨੀਂ ਬਨੇ ਕੱਖਦਾ ਲੱਖ ਹਜਾਰ ਹੀਰੇ</p>
<p>ਹੀਰ</p>	<p>ਮਕਰ ਨਿਕਿਆਂ ਹੋਂਦੀਆਂ ਸਿੱਖੀਆਂ ਓ ਫਿਰੇ ਨਚਦੀਆਂ ਮੁਹਾਂ ਤੋਂ ਤਾਲ ਲੈਣੀ ਕੁਲਾਂ ਤਾਰੇਗੀਆਂ ਅਗਲਿਆਂ ਪਿਛਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਵੇਰਗੀਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨ ਮੇਰੀ</p>
<p>ਹੀਰ ਅਪਣੇ ਆਪਨੂੰ</p>	<p>(ਬਾਹਰ ਕੁੜੀਆਂ) ਮੁੱਠੀ ਮੁੱਠੀ ਨ ਕਰਦੀਆਂ ਗੱਲ ਕੁੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਸੁਣ ਦਿਆਂ ਈ ਮਰਗਈ ਰਬਾ ਏਹ ਗੱਲ ਜਦੋਂ ਕੁਲੀ ਕਨ ਪਈ ਖਲੀ ਤੁਲੀ ਈ ਮੈਂ ਰੁੜ੍ਹ ਗਈ ਰਬਾ ਗਏ ਟੁਟ ਜਤਨ ਤੇ ਅਕਲ ਤੁਬੀ ਮੇਰੇ ਧੁੱਖ ਕਲੇਜ ਤੇ ਪਈ ਰਬਾ ਕੀਕੁ ਕਨ ਪੜਾਇਕੇ ਜੀਓੜਾ ਹੈ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦਿਆਂ ਈ ਜਿੰਦ ਗਈ ਰਬਾ ਓਹਦਾ ਦੁਖ ਰੋਵਣਾ ਜਦੋਂ ਸੁਣਿਆ ਮੁੱਠੀ ਮੀਟਕੇ ਮੈਂ ਬੋਹ ਗਈ ਰਬਾ ਮਸਾਹਿਨੇ ਦਾ ਨਾਓ ਜਾਂ ਲੋਂਦੀਆਂ ਸੀ ਜਿੰਦ ਸੁਣਦਿਆਂ ਈ ਰੁੜ੍ਹ ਗਈ ਰਬਾ ਕਿਵੇਂ ਵੇਖੀਏ ਓਸ ਮਸਤਾਨ ਤੇ ਨੂੰ ਜਿਹਦੀ ਧੁੱਮ ਤਰਿੰਜਣੀ ਪਈ ਰਬਾ ਵੇਖਾਂ ਕੇਹੜੇ ਦੇਸਦਾ ਓਹ ਜੇਗੀ ਓਹ ਤੋਂ ਕੋਣ ਪਿਆਰੀ ਰੁਸ ਗਈ ਰਬਾ ਅਕ ਪੇਸਤ ਧਤੂਰਾ ਤੇ ਉਗ ਪੀਕੇ ਮੌਤ ਓਸਨੇ ਮੂਲ ਕੁੱਜ ਲੁਣੀ ਰਬਾ ਜੀਹਦਾ ਮਾਂ ਨ ਬਾਪ ਨ ਕੁਣ ਕੁਈ ਕੋਣ ਕਰੇਗਾ ਓਸਦੀ ਰਈ ਰਬਾ ਬੁੱਝੇ ਬੁਖੜਾ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰਹੇ ਚੁੱਨਾ ਕਿਸੇ ਖਬਰ ਨ ਉਸਦੀ ਲਈ ਰਬਾ ਨਹੀਂ ਰਬਾ ਦੇ ਭਨ ਤੋਂ ਲੋਕ ਭਰੇ ਮੱਥੇ ਲੇਖਦੀ ਰੇਖ ਵੇਹ ਗਈ ਰਬਾ ਜੇਹਦਾ ਚੰਦ ਪੁਰਤ ਮੁਆਹੁਲਾ ਬੈਠਾ ਦਿੱਤਾ ਰੁਬਦਾ ਮਾਓ ਮੈਰਗਈ ਰਬਾ ਹਾਏ ਹਾਏ ਮੁੱਠੀ ਓਹਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਕੇ ਮੈਂ ਤੂੰ ਨ ਘੜੇ ਘੜ ਪੈ ਗਈ ਰਬਾ</p>

(੧) ਮਹਾਂ ਪਈ ਹੋਈ ਓ ਖਚਰਾਂ ਓ (੨) ਪਿੰਨੇ ਲਗ ਤਰਨ ਵਾਲੀ (੩) ਕੁਰਮ ਧਰਮ ਕਣਿਆਂ ਰੋਹਦਾ ਹੈ ਪੋਲ ਪਰਤੀਤ
ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪੋਲ ਫੁਕਿਆ ਰੋਹਦਾ ਹੈ ਐਗਣ ਫੁੱਪੇ ਰੋਹਦਾ ਹੈ (੪) ਬਾਹਰ ਘਰਦਾ ਕਨ ਟਪਕੇ (੫) ਲਜ ਸ਼ਰਮ (੬)
ਮੈਂ ਪੱਟੀ ਗਈ (੭) ਖੜੀ ਖੜੋਤੀ (੮) ਜੇਰ ਵਾਹ (੯) ਜਲਣ (੧੦) ਨਵਾਂ ਮੁਆਨ ਜੀਹਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਅਜੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਉਤਰਨ
ਲੱਗੀ (੧੧) ਪਖਦੀ ਗੱਲ (੧੨) ਵੱਗ ਗਈ (੧੩) ਏਹੋ ਜੇਹਾ ਡੇਬ ਕਿ ਜੀਹਦੇ ਨਾਲ ਡੁਬਣ ਵਾਲਾ ਪੁਰਖ ਹੋਠਾਂ ਈ
ਨਿਘਰਦਾ ਜਾਵੇ ਉਹ ਆਈ ਨਾਸਕੇ ਕੇ ਤੇ

ਜੀਹਦਾ ਵੀਰ ਅਮੀਰ ਫਕੀਰ ਹੋਇਆ ਭੈਣ ਓਸਦੀ ਜੀਉਦੀ ਰਹੀ ਰਬਾ
 ਜੀਹਦੇ ਸੋਹਣੇ ਯਾਰਦੇ ਕੰਨ ਪਾਟੇ ਓਹ ਤਾਂ ਨਚੁਰੀ ਚੌੜ ਹੋ ਗਈ ਰਬਾ
 ਜਿਸ ਨਾਰਦਾ ਕੀਤ ਫਕੀਰ ਹੋਇਆ ਦੱਟੀ ਓਸਦੀ ਚੌੜ ਹੋ ਗਈ ਰਬਾ
 ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਦੀਵਾਨੀ ਫਿਰੇ ਕੁੰਦੀ ਸੀਨੇ ਘਾ ਵਜੇਗ ਸੋਹ ਗਈ ਰਬਾ
 ਰਬਾ ਝੂਠ ਨ ਕਰੇ ਜੇ ਹੋਏ ਰਾਤਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਚੌੜ ਹੋਈ ਮੈਨੂੰ ਪੱਟਿਆ ਪੈ
 ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਵਜੇਗ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸਿਟੀ ਸਵੀ ਬਲੀ ਨੂੰ ਮੁਕੀ ਫਿਰੇ ਫਟਿਆ ਪੈ
 ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਦੁਖੀ ਫਿਰੇ ਸੋਹਦਾ ਲੋਹਾ ਤਾਇਕੇ ਜੀਰੁ ਨਾਲ ਚੁੱਟਿਆ ਪੈ
 ਬੁਕਲ ਵਿਚ ਚੋਰੀ ਚੋਰੀ ਮੈਂ ਰੋਵਾਂ ਘੜਾ, ਨੀਰਦਾ ਓਸ ਪਲਟਿਆ ਪੈ
 ਲਹੂ ਜਿਗਰਦਾ ਪ੍ਰੇਮਦੇ ਖੇਤ ਅੰਦਰ ਫਜਲੀ ਨੇਨਾਂ ਦੁਇਕੇ ਚੁੱਟਿਆ ਪੈ
 ਪੈਰ ਰਖਦਾ ਸੀ ਵਿਚ ਦਾਨਿਆਂ ਦੇ ਫੁਜ ਫਾਨਲੀ ਪਾ ਮੈਨੂੰ ਫੁੱਟਿਆ ਪੈ
 ਨੀ ਮੈਂ ਘੋਲ ਘੱਤੀ ਸੁਖ ਆਰਤਾ ਸੀ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਦੁਖੀ ਕੱਟਿਆ ਪੈ
 ਰਾਂਝੇ ਯਾਰਨੇ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਵੇਜ ਦਿੱਤੇ ਦੁਖੀ ਜਾਲ ਕੀ ਪੱਟਿਆ ਫੁੱਟਿਆ ਪੈ
 ਜੇਰੀ ਕੁਖੇ ਬਾਜ਼ ਦੁੱਠੇ ਲਾ ਲੋਰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਆ ਬੁਹੇ ਤੇ ਅਲਖ
 ਜਗਾਇਦਾ ਪੈ ਤੇਜਿਵੇਂ ਚੋਰ ਸਨੁ ਤੇ ਹਠ ਕਰਦਾ ਪੈ ਸੀਨੇ ਪ੍ਰੇਮਦੇ
 ਜੋਰਦਾ ਤੁਰਦਾ ਰਖਕੇ ਨਦ ਫੂਕ ਸੁਵਲ ਪਾਇਦਾ ਪੈ ॥੪॥ + ॥੪॥

ਗਾਂਝਾ
 ਸਹਿਤੀ
 ਜੇਰੀ

ਏਕੇਲੁਚ ਮੁਸਟੀਡੂ ਏਹ ਫਿਰਦਾ ਓਹਦੀ ਵਾਗ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਮੋਰਦਾ ਪੈ
 ਏਹ ਅਰਬ ਪੈ ਚੁੱਟ ਨਕੇਲ ਬਾਝੇ ਭਾਂਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਹੋਰਦਾ ਪੈ
 ਵੇਹੜੇ ਵਰਦਿਆਂ ਰਿਕਤਾਂ ਛੋੜੀਆਂ ਪੈ ਕੀਤਾ ਵਿਚ ਕਲੇਜੇ ਦੇ ਪੇਰਦਾ ਨੀ
 ਬੜਾ ਰੀਗ ਪੁਰਦਾ ਤੈਨੂੰ ਜੋਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਜਿਵੇਂ ਸਸੀਨੂੰ ਸੋਹਰ ਕੁੰ ਬੋਰਦਾ ਨੀ

੧੧। ਜਦ ਕਿਸੇ ਖੇਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਟੋਭੇ ਤਲ ਜਾਂ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਿੰਜਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਕ ਫਜਲੀ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਨੂੰ
 ਹੋਏ ਰੱਸੇ ਪਾਕੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੇਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਫੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ
 ਦੂਜਾ ਆਦਮੀ ਐਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਜਲੀ ਫੜ ਕੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਸੁਟੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਓਹ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਓਹਨੂੰ
 ਭਰੀ ਭਰਾਈ ਨੂੰ ਚਕਕੇ ਉਪਰ ਕਿਸੇ ਆਡ ਵਿਚ ਚੱਕ ਭੁਆ ਮਾਰੀਦਾ ਹੈ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਕੇ ਆਡੇ
 ਰਸਤੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਜਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਕਢਣ ਨੂੰ ਬਟਣਾ ਆਖਦੇ ਹਨ ਹੀਰ ਕੋਹਦੀ ਹੈ। ਕੇਰਾਂ ਝੋਨੇ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ
 ਖੇਤ ਨੂੰ ਨੇਨਾਂ ਦੀ ਫਜਲੀ ਨਾਲ ਜਿਗਰ ਦੇ ਲਹੂ ਨੂੰ ਬਟਕੇ ਸਿੰਜਿਆ ਪਰੇਜਨ ਏਸਦਾ ਏਹ ਹੈ ਕਿਰਾਂ ਝਾ ਪ੍ਰੀਤ ਵਿਚ ਵਜੇਗ
 ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਿੰਜੂਆਂ ਦੀ ਥਾਓ ਜਿਗਰਦਾ ਲਹੂ ਬਹਾਇਦਾ ਹੈ। (੧) ਬਹੁਤ ਚਾਹਿਨਲ ਤਕਦਾ ਭੁਲਦਾ। (ਮਕਾਰਨੂੰ) (੨)
 ਤੂੰ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਅਰਥਾਤ ਸਮਝ ਵਿਚ ਆਉਣ ਜੋਗ ਨਹੀਂ। (੩) ਹੇ ਈਸਰ ਤੇਰੀ ਲੀਲਾ ਅਪਰਮ ਪਾਰ ਹੈ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ
 ਲਿਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਨਿਮਸਕਾਰ ਹੈ ਤੈਨੂੰ। (੪) ਵੇਖੋ ਪੱਲਾ। (੫) ਨੇਟ ੨ ਸੱਸੀ ਧੋਬੀ ਦੇ
 ਘਰ ਪਲਕੇ ਜੁਆਨ ਹੋਈ ਤੇ ਅਪਣੇ ਪੇਨੂੰ ਜੋ ਕੁੰਬਰਦਾ ਬਾਦ ਸਾਹ ਸੀ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅਪਣੇ ਮਿਲਣ ਦੀ
 ਆਗਿਆ ਦੇ ਓਹ ਨੇਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕੁਛ ਹੋਰ ਆਖੇ ਕਰਾਂਗਾ ਸਸੀ ਨੇਂ ਨਜ਼ਮੀ ਤੋਂ ਏਹ
 ਸੁਣਿਆ ਜੀ ਕਿ ਤੇਰਾ ਦਿਲ ਕੀਚਮ ਦੇ ਸਾਹਜ ਦੇ ਪੁਨੂੰ ਨੇਂ ਲੈ ਲੈਣਾ ਹੈ ਸੁਣਾਇਆਂ ਸਾਰ ਪੁਨੂੰ ਤੇ ਮੋਹੀ ਗਈ ਐਸ
 ਨਿਕਰ ਵਿਚ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਨੂੰ ਮਿਲੇ ਓਸਨੇਂ ਅਪਣੇ ਪੇਨੂੰ ਫੇਰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਦਰਯਾ ਦੇ ਸਭ ਪਤਲਾ ਦਾ
 ਮਸੂਲ ਓਹ ਰਾਹੁਣ ਦਾ ਅਧਕਾਰ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਧਾਵ ਸਾਹਨੇਂ ਜੀਹਦਾ ਨਥਿ ਜਾਮ ਸੀ ਹੁਕਮ ਦੇਤਾ ਕਿ ਦਰਯਾ ਦੇ ਕੰਢੇ
 ਇਕ ਬੜਾ ਬਾਗ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜੀਹਦੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਬਾਰਾਂਦਰੀ ਸੱਸੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸੱਸੀ ਨੂੰ

ਅਧਕਾਰ ਸਾਰੇ ਪਤਲੇ ਦੇ ਮਸੂਲ ਓਹ ਰਾਹੁਣ ਦਾ ਇਤਾਜਾਵੇ ਇਤਰਕਾਰੇ ਪੁਨੂੰ ਦੀ ਮੁਹਤਬ ਬਾਰਾਂਦਰੀ ਦੀ ਇਕਰੀਤ ਤੇ ਪਿਛੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਖੇਕੇ ਸੱਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਅੱਗ ਦੁਲੀ ਬੁਰਕ ਉੱਠੀ ਸੱਸੀ ਨੇ
 ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀਚਮ ਦਾ ਜੋ ਪੁਰਖ ਪਤਲੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਇਕ ਦਿਨ ਪਤਲੇ ਸਿਪਾਹੀ ਕੀਚਮ ਦੇ ਦੋ ਬੰਨੇ ਸਿੰਦਰਾ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਸੱਸੀ ਕੋਲ ਲੈ ਆਏ ਸੱਸੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਗੁ ਬੁਟਕਾਰ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਮੈਂ ਕਿ ਭਾਅਨੂੰ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਪੇਰੇ ਕੋਲ ਕੇਰ ਰਹੇ ਦੁਜਾ ਜਾਕੇ ਜਿਵੇਂ ਦੇ ਸਕੇ ਪੁਨੂੰ ਨੂੰ ਲੈ ਆਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਨ ਲਿਆ ਇਕ ਕੇਰ ਦੇ ਗਿਆ +

ਦੁਜਾ ਜੀਹਦਾ ਨਥਿ ਬਝਣ ਜੀ ਜੀਨਮ ਨੂੰ ਚਲਾ ਪਿਆ ਤੇ ਜਾਕੇ ਬੜੇ ਤਲੇ ਹਾੜੇ ਪਾਕੇ ਪੁਨੂੰ ਨੇਂ ਆਇਆ ਪੁਨੂੰ ਬੀ ਸੱਸੀ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਤਰਤ ਮੋਹੀ
 ਨੇਨਾਂ ਦੇ ਮੋਹਨਾਂ ੨ ਟੋਰ ੧੩
 (੩) ਅਚਰਜ ਵਾਲੀ ਤੇਰੀ ਲੀਲਾ ਹੈ।

ਜੇਰੀ

ਅਨੀਂ ਨੱਚੀਏ ਰਿਕਤਾਂ ਫੇਰੀਆਂ ਹੈਂ ਨਹੀਂ ਕਮ ਏਹ ਧੁਮ ਤੇ ਮੋਰਦਾ ਨੀ
ਤੁੰਤਾਂ ਏਸ ਫੁਕੀਰ ਗਾਰੀਬ ਉੱਤੇ ਵੇਰ ਕੀਛੁਆਹੈ ਕਿਸੇ ਹੋਰਦਾ ਨੀ
ਕਲ ਜਾਇਕੇ ਨਾਲ ਚਵਾ ਚਾਵੜ ਸਾਨੂੰ ਭੇਡ ਭੇਡਾਰ ਖਿਡਾਇਆ ਹੈ
ਅਜ ਆਣ ਦੁੜਿਆ ਜਿਨ ਵਾਂਗੂ ਦੇਹੁੰਦੇ ਵੇਰ ਸੁਤਨਾ ਆਣ ਜਗਾਇਆ ਹੈ
ਕੱਚੀ ਕੁਆਰੀਏ ਲੋਹੜੇ ਦੀਏ ਮਾਰੀਏ ਨੀਂ ਕਜੁ ਬੁਰੀ ਤੁਕਾਉਨੀਂ ਚਾਹੁਨੀਂ ਹੈ
ਕਹੀਆਂ ਕੂੜ ਕਹਾਨੀਆਂ ਜੋੜਕੇ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਜਗਨੂੰ ਪਈ ਵਿਸਾਹੁਨੀਂ ਹੈ
ਦਿੱਖੇ ਪੱਕੀਏ ਛੇਲ ਉਚਕੀਏ ਨੀਂ ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਮਿਰਗ ਕਜੁ ਫਾਹੁਨੀਂ ਹੈ
ਗਲ ਹੋਈ ਬੀਤੀ ਫੇਰ ਫੇਰੀਆਂ ਹੈਂ ਹਰੇ ਡਾਲ ਨੂੰ ਕਜੁ ਮੁੜ ਡਾਹੁਨੀਂ ਹੈ
ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਜੇਰੀ ਨੂੰ ਘੇਰਨੀਂ ਹੈਂ ਧੱਕੇ ਜਾਇਕੇ ਸਾਨੂੰ ਨੂੰ ਲਾਉਨੀਂ ਹੈ
ਆ ਵਾਸਤਾਈ ਨੈਨਾਂ ਕੁੰਡੀਆਂਦਾ ਏਹ ਗਲ ਕਿਵੇਂ ਪਿਛੋਂ ਲਾਹੁਨੀਂ ਹੈ
ਦਰਯਾਵਾਂਦਾ ਖੇਲ ਸਕਾਰ ਮੁਈਏ ਕਹੀਆਂ ਮੂਤ ਵਿਚ ਮਛੀਆਂ ਫਾਹੁਨੀਂ ਹੈ
ਅਰ ਪੇਚਿਕੇ ਦੇਹੀਆਂ ਫੇਰੀਆਂ ਹੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਰੰਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਆਹੁਨੀਂ ਹੈ
ਕੁੜੀਏ ਏਸ ਫੁਕੀਰ ਨੂੰ ਫੇੜ ਨਹੀਓ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕਜੁ ਖਖਰਾਂ ਲਾਹੁਨੀਂ ਹੈ
ਅਖੀਂ ਭੁਖਿਆਂ ਆਣ ਸੁਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਜੁ ਅਗਮਦੀਆਂ ਰਿਕਤਾਂ ਡਾਹੁਨੀਂ ਹੈ

ਜੇਰੀ
ਸਹਿਤੀ

ਯਾ ਹੀਰ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰ
ਹਾਏ ਹਾਏ ਮੁਠੀ ਮਦਦ ਹੀਰ ਮੇਰੀ ਪਾਇਲ ਮੇਰੀ ਤੇ ਪਾਵੇ ਮੋਰਦਾ ਹੈ
ਬਾਦਸਾਹਦੇ ਬਾਗ ਵਿਚ ਨਾਲ ਚਾਵੜ ਏਹਤਾਂ ਫੁਲ ਗਲਾਬਦਾ ਤੇੜਦਾ ਹੈ
ਅਸਾਂ ਪੀਰ ਕੇਹਾ ਤੂੰ ਹੀਰ ਸਮਝੀ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਮੋੜਦਾ ਹੈ
ਕੇਹਾ ਨਾਲ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਵੇਰ ਪਾਇਆ ਤੇਰਾ ਜੀਉ ਕੇਹੜੀ ਗੱਲ ਲੋੜਦਾ ਹੈ
ਅਨੀਂ ਸੁਟੇ ਭੈਲਾ ਕੋਈ ਛੋਟ ਜੋਬੀ ਬੜੀ ਜੁਠ ਭੈੜਾ ਕਿਸੇ ਬਾਓਦਾ ਹੈ
ਬੁਰਾਇਲ ਮਰਕਟਾਂ ਗੰਡ ਭੁੱਚਰ ਅਤੇ ਖਚ ਏਹ ਕਿਸੇ ਗਿਰਾਓਦਾ ਹੈ
ਗਲ ਆਖਕੇ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਪਏ ਮੁੱਕਰ ਆਪੇ ਲਾਓਦਾ ਆਪੇ ਬੁਝਾਓਦਾ ਹੈ
ਹੁਣੇ ਭੁੱਲ ਖੁੱਲ ਤੇੜਾਂ ਸੋਹਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੇ ਜਟਾਂ ਦੇ ਜਟ ਖੁਆਓਦਾ ਹੈ
ਜੇ ਮੈਂ ਉਠਕੇ ਪਾਣ ਪਤ ਲਾਹ ਸੁਟੀ ਪੈਂਚ ਏਹ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗਿਰਾਓਦਾ ਹੈ
ਏਹਤਾਂ ਡੂਮ ਮੋਚੀ ਕੋਈ ਢੀਠ ਕੀਜਰ ਏਕੇ ਚੁੜਾ ਕਿਸੇ ਸਰਾਓਦਾ ਹੈ
ਨਾਲ ਨਖਰਿਆਂਦੇ ਵੇਖੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਪਾਓਦਾ ਹੈ
ਰਲੋਂ ਨਾਲ ਸਰੀਕਣ ਵਾਂਗੂ ਲੜਦਾ ਕਲਾਂ ਸੁੱਤੀਆਂ ਫੇਰ ਜਗਾਓਦਾ ਹੈ

ਜੇਰੀ

ਐਡੇ ਪੈਨ ਫਰਫੇਜ ਫੁਲ ਯਾਦ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬੜੇ ਉਸਤਾਦ ਦੀ ਚੋਲੀਏ ਨੀਂ
ਫੜ ਫਾਲ ਤਲਵਾਰ ਕਜੁ ਮਗਰ ਹੋਈ ਐ ਮਥਾ ਡੁੱਕੀਏ ਬੜੀ ਅਭਾਗੀਏ ਨੀਂ

(੧) ਸਾਨੂੰ ਭੇਡਕੇ ਭੇਡਾਰ ਵਿਚ ਖਡਾਇਆ ਪੋਰੇਜਨ ਏਹਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਖੁਆਰ ਕਰਕੇ ਤਿੰਜਲਾ ਵਿੱਚ (ਪੁਤਲੀ
ਵਾਂਡੀ) ਖਡਾਇਆ ਨਚਾਇਆ (੨) ਜੇ ਪਸ਼ੂ ਬਣੇ ਖਣੇ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਉਹ ਮਰਿਕਣਾ ਕਹਾਓਦਾ ਹੈ (੩) ਮੋਟਾ ਡਾਢਾ
ਮਰਖ (੪) ਮਥਾ ਸੜੀ ਡੋਪਣ

ਸਹਿਤੀ

ਕਿਸੇ ਦੇਸ ਨ ਵਸੇ ਹੈਂ ਤੁਰੀਏ ਨੀਂ ਚੇਰਾਂ ਯਾਰਾਂ ਦੇ ਵਗਦੀ ਵਗਦੀਏ ਨੀਂ
ਸਾਧ ਸੰਤ ਦੇ ਆਲੇ ਪੈਰ ਫੜੀਏ ਅਤੇ ਕਰੋਧ ਹੇਠ ਤਿਆਗੀਏ ਨੀਂ
ਨਾਲੇ ਕਰੇ ਚੇਰੀ ਨਾਲੇ ਠੰਗਦਿੱਸੇ ਨਾਲੇ ਮੰਗਣੇ ਚਿਹਨੁ ਹੱਥ ਹੈਂ ਨੀਂ
ਮੰਗਣਾਲ ਹਰਮ ਮੁਸਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਸਾਰ ਹਮਧਾਂਤ ਦੀ ਲੱਥੈ ਨੀਂ
ਧਰਨਾ ਮਾਰਕੇ ਬੁਹੇਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਨੂੰ ਚਿਹਨੁ ਬੀਤ ਚੁੱਲੇ ਪੈਰ ਅੱਠੈ ਨੀਂ
ਤਾਨ ਸੈਨ ਜਾਪੇ ਆਇਆ ਪਲਟ ਕਾਇਆਂ ਸਰ ਏਸਦੇ ਤਿਨ ਸੈ ਸਠੈ ਨੀਂ
ਚਿਹਨੁ ਤਿੰਜਣਾ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਪੈਂਦੀ ਨਾਲੇ ਧਮ ਤੇਦਰਤੇ ਭੁੱਠ ਹੈਂ ਨੀਂ
ਬੇ ਬਕਰੇ ਦੇ ਵਾਂਗ ਬੁਕਦਾ ਹੈਂ ਮੈਂਨੂੰ ਜਾਣਿਆਂ ਏਸ ਕੋਈ ਪਠ ਹੈਂ ਨੀਂ
ਜੇਗੀ ਲੁੱਟਕੇ ਖਾਣਨੂੰ ਸਾਧ ਬਣਿਆਂ ਆਇਆ ਚੋਰ ਕੈਵੇਂ ਕਿਉਂ ਨਹੈ ਨੀਂ
ਮੁਸਟੀ ਡੁੱਬੇ ਤੁਰਤ ਪਛਾਣ ਲਈਏ ਕਮ ਹਾਹ ਦੇਈਏ ਏਹਤਾਂ ਜਹੈ ਨੀਂ
ਖੋਤਾ ਲਦਿਆ ਏਹ ਸਟੇ ਛੁੱਟ ਹੈਂ ਨੀਂ ਭਾਵੇਂ ਵੇਲਣੇ ਦੀ ਏਹਤਾਂ ਲੱਠ ਹੈਂ ਨੀਂ
ਸੁਣੇ ਬੁੱਠੇ ਨ ਏਸਦਾ ਰਸ ਮਿੱਠਾ ਏਹਤਾਂ ਕਾਠੇ ਕੁਮਦਦੀ ਗਠ ਹੈਂ ਨੀਂ
ਜੇਗੀ ਸਹਿਤੀਨੂੰ ਝਗੜਦੇ ਵੇਖਕੇ ਗੁਆਛੁਣਾ ਆਇੰਦੀਆਂ ਹੈਂ

ਗੁਆਂਢੁਣਾਂ

ਸਹਿਤੀ

ਕਾਹਨੂੰ ਬੋਹਜਦੀ ਹੈਂ ਕੁੜੀਏ ਨਾਲ ਜੇਗੀ ਏਹਤਾਂ ਜੰਗਲੀ ਖਰੇ ਨਮਾਨੇ ਨੀਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੈਂ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਜੇਰ ਸਾਡਾ ਏਹਤਾਂ ਮੁੱਢਾਂ ਦੇ ਪੈਨ ਮਸਤਾਨੇ ਨੀਂ
ਮਨ ਕਾਢਿਏ ਬੋਲ ਏਹ ਬੋਲਦਾ ਹੈਂ ਏਹ ਜੇਗਤਾ ਬੜਾ ਕਮਜ਼ਾਤ ਹੈਂ ਨੀਂ
ਕਿਉਂ ਸਜਰੇ ਕਨ ਪੜਾ ਆਇਆ ਕਨਾਂ ਤੀਕ ਤਾਂ ਪਾਇਆ ਵਾਂਤ ਹੈਂ ਨੀਂ
ਕੋਈ ਚੁਹੜਾ ਇਕੇ ਚਮਿਆਰ ਮੋਦੀ ਕਮੀਂ ਜਾਪਦੀ ਏਸਦੀ ਜਾਤ ਹੈਂ ਨੀਂ
ਲਾਂਗੜ ਪਾਇਕੇ ਮੁਹਤੇ ਸੁਆਹ ਮਲਦਾ ਪੱਲੇ ਏਸਦੇ ਏਹ ਕਰਮਾਤ ਹੈਂ ਨੀਂ
ਮੰਗ ਤੰਗਕੇ ਸਦਾ ਏਹ ਦੇਸ ਤਿਆਗਣੀ ਬੁ ਦੇਰਦੇ ਏਹ ਨਾਲ ਚਿਏ ਨੀਂ
ਜਾਪ ਜਾਣਦੇ ਰਬਦੀ ਯਾਰ ਵਾਲਾ ਮੈਂਨੂੰ ਝਗੜੇ ਏਹ ਨਾ ਪਾਢਿਏ ਨੀਂ
ਸਦਾ ਰੈਹਣ ਉਦਾਸ ਨਰਾਸ ਨੀਂਗੇ ਬਿਛੂ ਫੂਕ ਸਿਆਲ ਲਿਖਾਢਿਏ ਨੀਂ
ਕੁੜੀਏ ਝਗੜ ਨਹਿਓ ਨਾਲ ਜੇਗਤੈ ਕਨ ਪਾਢੜੇ ਏਹ ਸਦਾ ਚਿਏ ਨੀਂ
ਪਹਿਲੇ ਚੋਜਦੇ ਮਸਤ ਅਲਸਤ ਜੇਗੀ ਗੁਰ ਮੰਤਰਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਢਿਏ ਨੀਂ
ਵਾਂਗੋਂ ਰਾਸ ਟੁੱਟ ਵਣ ਜਾਰਿਆਂ ਦੇ ਫਿਰਨ ਦੇਸ ਪਰਦੇ ਸਕਰਲਾਢਿਏ ਨੀਂ

ਗੁਆਂਢੁਣਾਂ

ਸਹਿਤੀ

ਜਿਵੇਂ ਧਮ ਮ ਕੁਪਤੜਾ ਰਨ ਹੋਦੀ ਕੀਤੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪਿਆ ਘਸੀਟਦਾ ਹੈਂ
ਚੁੱਢੀ ਫੁਖੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਢੁ ਲੈਂਦਾ ਪਿੱਛੋਂ ਅਪਣੀ ਵਾਰ ਏਹ ਚੀਕਦਾ ਹੈਂ
ਇਕੋ ਹੱਥੋਂ ਏਸਦੇ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਏਕੇ ਚੇਲੜਾ ਕਿਸੇ ਪਲੀਭਦਾ ਹੈਂ
ਨ ਏਹ ਜਿਨ ਨ ਭੂਤ ਨ ਰਿਛ ਬਾਂਦਰ ਨ ਏਹ ਮੰਨਿਆਂ ਕਿਸੇ ਅਤੀਤਦਾ ਹੈਂ

੧੧ ਗਾਈਆਂ ਮਹੀਆਂ ਦੇ ਛੇੜਨੂੰ ਵਗ ਕੈਂਹਦੇ ਹੈਂ ਜੇ ਉਸ ਵਗਨੂੰ ਛੇੜਕੇ ਚਰਾਢਿਣ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈਂ ਚਿਹਨੁ
ਕਹਾਢਿਦਾ ਹੈਂ ਜੇਗੀ ਕੈਂਹਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਸਹਿਤੀ ਏਹੇ ਜਹੀ ਫਰਫੇਜਣ ਤੇ ਛੁਲੀਆ ਹੈਂ ਕਿ ਆਨੇ ਚੇਰਾਂ ਯਾਰਾਂ
ਨੂੰ ਭੀ ਚਰਾਢਿਦੀ ਫਿਰਦੀ ਹੈਂ (੨) ਬੜਾ ਲੋਹੇਦਾ ਟੁਕੜਾ ਬੜੀ ਫੀਲ ਡੀਲ ਵਾਲਾ ਲੋਹੇ ਜਹੇ ਕਰ ਡੇ
ਪਿੱਛੇ ਵਾਲਾ (੩) ਅੱਠਾਂ ਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਡਾਲਕੇ ਜੇ ਬਮ ਬਨਾਇਆ ਜਾਵੇ ਚਿਹਨੁ ਡਾਢਾ ਪਕੌਹੋਂਦਾ ਹੈਂ (੪)
ਸਾਨੁ ਬਕਰੇ (੫) ਬੋਬੇ ਕਰਦਾ ਹੈਂ (੬) ਚਿਹਨੁ ਮੁਹ ਕਨਾਂ ਤੀਕਰ ਪਾਇਆ ਚੋਇਆ ਹੈਂ ਬੜਾ ਮੁਹ ਖੁਲ੍ਹਾ

ਜੇਗੀ ਗੁਰ ਮੰਤਰਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਢਿਏ ਨੀਂ

ਗੁਆਚੁਲਾ
ਸਹਿਤੀ
ਜੇਗੀ

ਸਹਿਤੀ

ਜੇਗੀ

ਸਹਿਤੀ

ਜੇਗੀ

ਸਹਿਤੀ

ਨਾਓ ਜੇਗਦਾ ਏਸ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ ਜਾਣੁ ਨਹੀਂ ਏਹ ਜੇਗਦੀ ਤੀਤ ਦਾ ਹੈ
ਸੁਣੇ ਬੁੱਢੇ ਪ੍ਰੇਮਦੀ ਹੈ ਸੁਰ ਨਿਆਰੀ ਨਿਆਰ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰੇਮਦੇਗੀਤਕਾ ਹੈ
ਪਰਹਾਂ ਦੁਰਕਰ ਦੇਕੇ ਖੈਰ ਏਹਨੂੰ ਬੁਰੀ ਖੈਰ ਅੰਦਰਫਿਲ ਮਠ ਹੈ ਨੀ
ਸੁਣੇ ਬੁੱਢੇ ਨੀਂ ਵਧੇ ਖਾਂ ਘਰੀਂ ਅਪਣੇ ਕੀਤਾ ਤੁਸਾਂਏਹ ਕੋਹ ਅਕੱਠ ਹੈ ਨੀ
ਬਦਲ ਗਏ ਦੇਵਾਂ ਕੁਝ ਗਜ਼ਨੀਂ ਹੈਂ ਹੁਣੇ ਦੇਉਗਾ ਸਚੁ ਸੁਣਾ ਮੁਈਏ
ਦੁਰਾ ਸੀਸ ਜੇ ਕਿਸੇ ਫੁਕੀਰ ਦਿੱਤੀ ਉਠ ਜਾਣਗੇ ਤਾ ਕਸਾ ਮੁਈਏ
ਆ ਟਲੀਂ ਤੂੰ ਜੇਗੀਆਂ ਰੇਗੀਆਂ ਵੇ ਮੈਂ ਬੀ ਸਚੀਆਂ ਗਲਾਂ ਸੁਣਾਉਗੀ ਵੇ
ਅੱਗੇ ਕੱਲਾਂ ਨੂੰ ਲੀਕ ਲੁਆ ਆਇਆ ਹੁਣ ਨਕ ਨੂੰ ਲੀਕ ਮੈਂ ਲਾਉਗੀ ਵੇ
ਦੇਤਿਨ ਲਾਕੇ ਚੇਬਰ ਤੇਰੇਜੇਹੇ ਤੇਰੀ ਪਾਣ ਪਤ ਸਭੁ ਗੁਆਉਗੀ ਵੇ
ਜਿਵੇਂ ਰਿਛ ਕਲਿਦਰਾਂ ਘੋਲ ਪੈਂਦਾ ਏਸ ਵੇਹੜੇ ਦੇ ਵਿਚ ਨਚਾਉਗੀ ਵੇ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਹਸਥਾਂ ਤੇ ਕੋਟ ਸੁਟਾਂ ਤੈਨੂੰ ਕਾਸਦੀ ਦਸ ਖਾਂ ਵੇਹੜੇ ਨੀ
ਬਾਤ ਬਾਤ ਤੇਰੀ ਵਿਚ ਹੈ ਨਕ ਅਣੁ ਤੇਰੀ ਧੁਮ ਗਰਾਓ ਤੇ ਸੋਹਰੇ ਨੀ
ਤੇਰੇ ਜੇਹੇ ਜੇਗੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਭੁੱਠੇ ਨਹੀਂ ਪਰਚ ਦੇਨਾਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ
ਕੋਈ ਮਾਰੇਗਾ ਲਪੜਾ ਜਾ ਏਥੋਂ ਮਥਾ ਲਾ ਨ ਨਾਲ ਨਿਆਣੀਆਂ ਦੇ
ਮਥੇ ਬਾਪਦਾ ਨਾਓ ਤੇ ਲਜ ਤੇਬਣ ਪਤਾਂ ਲਾਹ ਸੁਣਨ ਬੁਲਿਆਂ ਬੁਲੀਆਂ ਦੀ
ਹੁਡ ਮਾਸ ਹਲਾਲ ਹਰਾਮ ਕਪਟ ਏਹ ਖੁਆਰੀਆਂ ਤੇਜ ਕਸਾਈਆਂ ਦੀਆਂ
ਲਬਾਂ ਲੈਂਦੀਆਂ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਣ ਦਾਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕੈਂਦੀਆਂ ਮੂਰਖਾਂ ਨਾਈਆਂ ਦੀਆਂ
ਨੀਂ ਤੂੰ ਕੋਹੜੀ ਗਲ ਤੇ ਸੁਕਨੀਂ ਹੈਂ ਗਲਾਂ ਦਸ ਖਾਂ ਪੁਰੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਦੀਆਂ
ਟਲ ਜਾ ਸਾਥੋਂ ਅਜੇ ਹੈ ਵੇਲਾ ਪਛੇ ਤਾਏਗਾ ਗਲਾਂ ਗਲਾਈਆਂ ਦੀਆਂ
ਰੀਸ ਜੇਗੀਆਂ ਦੀ ਤੇ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਕਹੀਆਂ ਜਟਾਂ ਰਖਾਈਆਂ ਦੀਆਂ
ਬੇਸਰਮਦੀ ਮੁਛ ਜਜ਼ ਪੁਛ ਬਦਦੀ ਜੇਹੀਆਂ ਮੁਜ਼ਰਾਂ ਬੇਟਦੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਦੀਆਂ
ਅਖਾਂ ਡਿਠੀਆਂ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਚੇਬਰ ਵੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਠਿਆਂ ਬਿਰਹੇ ਸਤਾਈਆਂ ਦੀਆਂ

(੧) ਮਚਦ ਸਹਾਰਾ ਓਟ (੨) ਜਾਦੂ (੩) ਗਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ ਗਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੈਂ ਲੋਕ ਕੈਂਹਦੇ ਹੈਂ (੪) ਚਾਓ ਮਲਾਰ (੫)
ਮੁਖਲ ਮਾਨ ਸਿੱਲਾਂ ਬੁਰਨੂੰ ਹਰਾਮ (ਬੁਰੀ ਵਸਤ) ਸਮਝਦੇ ਹੈਂ ਓਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਸੁਰਦੇ ਵਾਲ ਸੁਲਾਂ ਵਾਂਗੋ
ਹੁੰਦੇ ਹੈਂ ਤੇ ਓਹਦੀ ਪੁਛ ਬੜੀ ਬੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਮੁਛ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਨਸ਼ਾਨੀ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸਹਿਤੀ ਕੈਂਹਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦੀ
ਬੇਸਰਮ ਮਨੁਖ ਮੁਛਾਂ ਰੱਖੇ ਤਾਂ ਓਸ ਮੁਛਨੂੰ ਮਰਦਉਦੀ ਨਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸਰੋਂ ਕੈਂਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਸੁਸਦੀ ਪੁਛ ਹੈ (੬) ਧਾਨ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿਚ ਧਾਨ ਦਾ ਦਾਣਾ ਫਿਲਕੇ ਸਮੇਤ ਚੀਹਦੇ ਉੱਤੇ ਨਿਕੇ ਨਿਕੇ ਲੁੱਖੜੇ ਹੋਂਦੇ ਹੈਂ
ਮੁਜ਼ਰ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ (੭) ਦਰਯਾ ਦੇ ਕੰਢੇ ਦੀ ਸਲਾਭੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ

ਹੀਰ

ਹੀਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ।

ਜੋਗੀ

ਸਹਿਤੀ

ਤੇਰੀ ਚਰਚਾ ਬਹੁਤ ਕਰੀ ਜੀਤੁ ਐਵੇਂ ਜਹਿਆਂ ਮੜਕਦੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਸਾਈਆਂ ਦੀਆਂ
 ਥਾਬ ਨਹੀਂ ਪੁਰਾ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਮਿਲਿਆ ਅਜੇ ਡਿੱਠੀਆਂ ਬੁਕਲਾਂ ਮਾਈਆਂ ਦੀਆਂ
 ਗਾਧੇ ਫਾਂਡ ਜਾਂ ਰਜਿਆ ਕਰੇਂ ਮਸਤੀ ਕਢੂੰ ਸੀਘੇ ਰੱਲੇ ਪਰਾਈਆਂ ਦੀਆਂ
 ਜੇਹੜੀ ਡੋਲ ਉੱਤੇ ਵੇ ਤੂੰ ਸੁਕਨਾ ਹੈਂ ਏਹ ਤਰਹਾਂ ਹੈਂ ਸਮਝਾਂ ਮਾਈਆਂ ਦੀਆਂ
 ਰਜਾ ਖਾਇਕੇ ਫਿਰੁ ਵਧਾਇਆ ਹੈ ਖਲਾਂ ਆਫਰੀਆਂ ਸਿਵੇਂ ਸੁਰਨਾਹੀਆਂ ਦੀਆਂ
 ਰਸਕੇ ਜੀਤਦੇ ਫਿਰੇਂ ਤੂੰ ਥਾਓ ਥਾਈਂ ਫਫੇ ਕੁਟਣਾ ਜਿਵੇਂ ਝੁੜ ਮਾਈਆਂ ਦੀਆਂ
 ਪੁਛਾਂ ਗਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਹੈਂ ਖੁਰੀਆਂ ਮਹੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਉਣਾ ਹੈਂ
 ਸਿਆਣੇ ਕੋਹਣ ਨ ਬੋਟੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਟੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਓਹਕੀ ਜਾਣਨ ਜੁਆਈਆਂ ਦੀਆਂ
 ਏਹ ਪ੍ਰੀਤਕੀ ਜਾਣਦੇ ਚਾਕ ਚੋਬਰ ਖਬਰਾਂ ਜਾਣਦੇ ਰੋਟੀਆਂ ਚਾਈਆਂ ਦੀਆਂ
 ਕੋਹਕਾਵਾਂ ਦੇ ਫੋਰੇ ਨ ਕਦੇ ਮੋਏ ਸ਼ੇਰ ਫੋਹੀਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਾਰਦੇ ਨੀ
 ਨਹੀਂ ਖੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਤੀਯੀਆਂ ਦੀ ਖੰਭ ਚੜੀ ਨ ਪਬਰ ਤਾਰਦੇ ਨੀ
 ਹੋਵੇ ਫਟ ਲੜਾਈ ਦੇ ਅਸਲ ਚਾਈ ਹੋਰ ਐਵੇਂ ਪਸਾਰ ਪਸਾਰਦੇ ਨੀ
 ਇੱਕੇ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਇੱਕੇ ਆਪ ਮਰਨਾ ਇੱਕੇ ਨਸ ਜਾਣਾ ਅਗੇ ਸਾਰਦੇ ਨੀ
 ਹਿਮਤ ਸੁਸੂ ਭੁਰੇਟੜੇ ਸਿਰੀਂ ਭਾਰੇ ਭਾਰੂਰ ਕਿਸੇ ਨ ਕਾਰਦੇ ਨੀ
 ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਰੀਏ ਜੁਪ ਨੂੰ ਫੁੱਕ ਕਰਕੇ ਸਗੋਂ ਅਗਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਮਾਰਦੇ ਨੀ
 ਸੜਨ ਕਪੜੇ ਹੋਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਾਲੇ ਜੇਹੜੇ ਗੋਸ਼ਟੀ ਹੋਨ ਲੁਹਾਰਦੇ ਨੀ
 ਅਤਰ ਲਗਾਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੀੜੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਹੜੇ ਸੀਗਤੀ ਹੋਨ ਅਤਾਰਦੇ ਨੀ
 ਸੀਗਤ ਨੇਕਦੀ ਨੇਕ ਬਣਾ ਦੇਂਦੀ ਅੰਗਣ ਹਾਰ ਬੋਲੀ ਅੰਗਣ ਹਾਰਦੇ ਨੀ
 ਸੁਠੇ ਮੋਹਣਿਆਂ ਨਾਲ ਨ ਜੋਗ ਜਾਂਦਾ ਪੱਥਰ ਗਲੇ ਨ ਨਾਲ ਫੁੱਧੇ ਰਹੇ ਨੀ
 ਪੈਰ ਦਿੱਤਿਆਂ ਮਾਲ ਨ ਹੋਏ ਬੋੜਾ ਬੋਹਲ ਚੁੜੇ ਨ ਚੁਰੇ ਗਟਾਰਦੇ ਨੀ
 ਕਿਸੇ ਚੁੜੀ ਨੂੰ ਜਿੰਨ ਜੇ ਕਰੇ ਦਖਲਾ ਝਾੜਾ ਕਰਦੇ ਹੈਂ ਨਾਲ ਪੈਜਾਹ ਦੇ ਨੀ
 ਤੇਰੀ ਸੋਹਲੀਆਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦੇ ਕੋਈ ਡਰੇ ਨ ਭੁਲਦੇ ਸਾਂਗ ਕੋਲੋਂ
 ਮੇਰੇ ਡਿੱਠਿਆ ਘਟੀ ਹੈ ਜਾਨ ਤੇਰੀ ਜਿਵੇਂ ਚੋਰਦੀ ਜਾਨ ਝੁਲਾਂਗ ਕੋਲੋਂ

ਹੀਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ।

(੧) ਚਿੜ ਚਿੜ ਕਰਦੀਆਂ (੨) ਬਾਬੂ ਉਸਤਾਦ ਚੀਰੀ ਤਰਹਾਂ ਖਬਰ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਤੇਰੀ ਗਤ ਬਨਾਇਣ ਵਾਲਾ
 ਤੇਰੀਆਂ ਸਧਰਾਂ ਲਾਹੁਣ ਵਾਲਾ ਹਿਕ ਵੱਖੀ ਕੁੱਲਣ ਵਾਲਾ (੩) ਐਥੇ ਸੈਂਤ ਹੈ ਸੱਪੀਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਲ ਦੇਖੋ
 ਪੱਲੇ ੮ ਨੋਟ ੬ (੪) ਐਥੇ ਸੈਂਤ ਹੈ ਸੋਹਣੀਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਲ ਦੇਖੋ ਪੱਲੇ ੮ ਨੋਟ ੬ (੫) ਡੰਗਰ (੬) ਗਿਦੜੀਆਂ
 (੭) ਭਾਰਦੀ ਪੰਡ (੮) ਜਿਵੇਂ ਫੁਹਾਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਪਾਣੀਦੀ ਫੁਹਾਰ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਉਹ ਐਨੀ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ
 ਰਖਦੀ ਕਿ ਪਥਰ ਨੂੰ ਗਾਲ ਦੇਵੇ ਓਵੇਂ ਤੇਰੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਠੋਲੀਆਂ ਮੇਰੇ ਜੋਗਦਾ ਕੁਛ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ
 ਸਕਦੀਆਂ (੯) ਗਾਧੇ ਹੋਏ ਅਨਾਜਦਾ ਫੋਰ (੧੦) ਇਕ ਭਾਂਤਦਾ ਪੈਂਛੀ (੧੧) ਹਿੰਦ ਸਤਾਲਵੇਂ ਮਧਦੇਸ ਦੇ
 ਡਾਕੂ ਕੁੰਲ ਕਹਾਉਂਦੇ ਹੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਬਹੁਤ ਡਰਾਉਣਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸਹਿਤੀ ਕੋਹਣੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁੰਲ
 ਕੋਲੋਂ ਤਾਂ ਸਭ ਕੋਈ ਡਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਹੜਾ ਕੁੰਲਦਾ ਸੁਠ ਮੁਠਦਾ ਸਾਂਗ ਬਣਾਕੇ ਆਵੇ ਰਸਤੇ ਕੋਈ
 ਨਹੀਂ ਡਰਦਾ ਐਥੇ ਭਾਓ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਸਚ ਮੁਚਦੇ ਜੋਗੀਆਂ ਤੋਂ ਸਭ ਕੋਈ ਡਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤੇਰੇ ਜੇਹਾਂ ਤੋਂ
 ਜੇ ਨਿਰੀਆਂ ਸੋਹਲੀਆਂ ਪਾਕੇ ਜੋਗੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁਣਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਪੱਲੇ ਨ ਹੋਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
 ਡਰਦਾ (੧੨) ਸੁਵੇਰ ਪੈਰ ਫੁਟਣਦਾ ਵੇਲਾ

जेरी

महिडी

ਤੇਰੀ ਟੋਟਲੀ ਫੁਡਕਦੀ ਸਪਵਾਂਛੇ ਆ ਰੱਸਾਂਦੀ ਡਰੀ ਤੂੰ ਡਾਂਗ ਕੋਲੇ
ਸੁਲੀ ਜੋਰੀਆ ਤੇਰੀ ਪੈਚੇਗ ਮੁੱਕੀ ਪਾਲੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈਂ ਤੁੰਤਾਂ ਸਾਂਗ ਕੋਲੇ
ਕਹੀਆਂ ਆਣ ਪੰਚਾਇਤ ਜੋਰੀਆਂ ਹੈਂ ਅਸੀਂ ਤੀਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਤੀ ਜਾਨਨੇ ਹਾਂ
ਫੁਡੀ ਚਿਥਕੇ ਲਈ ਲਿਆ ਪਲਵਿਚ ਤੇਥੁ ਦੇਰਦੇ ਅਸੀਂ ਨ ਤਾਨਨੇ ਹਾਂ
ਸਾਧ ਰੂਪਦਾ ਕੱਮ ਅਸੀਂ ਸਦੇਣੀ ਬੁਰਾ ਕਿਸੇਦਾ ਨਹੀਂ ਧਿਆਓਦੇ ਵੇ
ਝਗੜੇ ਜਗਦੇ ਲਾਹਕੇ ਓਹ ਸਾਰੇ ਸੱਚੇ ਰਬਦਾ ਨਾਓ ਸੁਨਾਓਦੇ ਵੇ
ਸਣ ਸਹਿਤੀਏ ਏਸ ਜਹਾਨ ਫਿੱਤੇ ਰਬ ਕਈ ਪਸਾਰ ਪਸਾਰਦਾ ਨੀ
ਇਕ ਗਿਆਨ ਅੰਦਰ ਇਕ ਮੁਖ ਵਿਚ ਇਕ ਤਪ ਅੰਦਰ ਦਮ ਮਾਰਦਾ ਨੀ
ਇਕ ਬਸਤਰ ਲਾਹ ਚਿਦਾਸ ਫਿਰਦੇ ਚਾਓ ਇਕ ਨਾ ਹਾਰ ਸਿੰਗਾਰਦਾ ਨੀ
ਇਕ ਚੁਪ ਚੁਪਾਇਆਂ ਪਾਏ ਦੋਲਤ ਇਕ ਨਿਤ ਸੁਵਾਲ ਪੁਕਾਰਦਾ ਨੀ
ਤੈਨੂੰ ਆਹਨੀਆਂ ਮਨ ਲੈ ਰਾਵਲਾ ਦੇਏਹ ਕਿਚਰੇਗ ਗਿਆਨ ਸੁਨਏਗਾ ਵੇ
ਸਾਨੂੰ ਐਤਲੀ ਗੱਲ ਪਰਤੀਤੁ ਹੋਈ ਬਿਨੁ ਫਾਟ ਪਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾਏਗਾ ਵੇ
ਜੇਠ ਮੀਂਹ ਤੇ ਸਿਆਲਨੂੰ ਵਾਓ ਮੰਦੀ ਮਾਸ ਕਤਕ ਮਨੁ ਅਨੇਰੀਆਂ ਨੀ
ਰੇਣ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਗਾਓਣਾ ਵਿਚ ਸਿਆਪੇ ਪਰੇ ਸਤਰਾਂ ਹੋਣ ਮੰਦੇਰੀਆਂ ਨੀ
ਮੁੜਨ ਵਚਨ ਜਬਾਨ ਤੋਂ ਫਿਰਨ ਪੀਰਾਂ ਬੁਰੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਏਹ ਕੁਫੇਰੀਆਂ ਨੀ
ਹੁਕਮ ਹਥ ਕਮਜ਼ਾਤ ਦੇ ਸੋਧ ਦੇਣਾ ਦੁਖ ਸਜਨਾਂ ਤੇ ਸਖ ਵੈਰੀਆਂ ਨੀ
ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜੋ ਖੇੜਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਖਚਰ ਵਾਦੀਆਂ ਏਹ ਸੱਚ ਤੇਰੀਆਂ ਨੀ
ਬੁਲੇ ਨਾਲ ਬੁਲਿਆਈ ਬਦੀ ਬੁਰਿਆਂ ਯਾਦ ਰਖ ਨਸੀਹਤਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਨੀ
ਬਿਨੁ ਹੁਕਮਦੇ ਮਰਨ ਨ ਓਹ ਬੰਦੇ ਸਾਬਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਿਜ਼ਕਦੀਆਂ ਫੇਰੀਆਂ ਨੀ
ਬਦਰੀਗਾਨੂੰ ਚੰਗੇ ਰੰਗ ਲਾਵੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸਮਤ ਹੋਣ ਚੈਰੀਆਂ ਨੀ
ਏਹ ਜਾਦੂ ਪਾਇਕੇ ਕਰਾਂ ਕਮਲੀ ਪਈ ਗਿਰਦ ਮੇਰੇ ਪਾਏ ਫੇਰੀਆਂ ਨੀ
ਨਾਲ ਮੰਤਰਾਂ ਦੇ ਤੇਰੀ ਸੁਰਤ ਮਾਰਾਂ ਮੁੱਧੋਂ ਕਹੀਂ ਮੈਂਨੂੰ ਤੁਰੀ ਤੇਰੀਆਂ ਨੀ
ਅਸੀਂ ਜਾਦੂ ਪੇਲਕੇ ਸੱਚ ਪੀਤੁ ਕਰੀਏ ਬਾਵੇਰ ਜਾਦੂਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ
ਕਈ ਪਾ ਫੁਕਾਇਆ ਸੀ ਮਰਦ ਮਿਰਜਾ ਲਈ ਫਿਰਦਾ ਸੀ ਲਈ ਦੀਆਂ ਚਾਲਿਆਂ

(੧) ਬਰਛੀਨੇਂ ਲਹੂਕਦੁਦੇਲਾ ਹੈ ਨ ਕੇ ਪਾਣੀ ਜੇਹੜਾ ਬਰਛੀ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਮੰਗੂ ਓਹ ਆਪ ਲਹੂ ਲਹਾਨ ਹੋਕੇ
 ਮਾਰਿਆ ਜਾਏ। (੨) ਅਸੀਂ ਪੁਰਬੀ ਰਾਖਾ। (੩) ਕੋਦੋਂ ਤਾਈਂ। (੪) ਮਹੀਨਾ। (੫) ਮਿਰਜਾ ਦਾਨ ਬਾਦ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇਕ ਬੰਦੇ
 ਰੋਧਰੀ ਪੁਤਰੀ ਓਹਦਾ ਬਾਪ ਜਦਕੇ ਓਹ ਛੋਟੀ ਉਮਰਦਾ ਸੀ ਮਰ ਗਿਆ ਮਿਰਜੇ ਦੇ ਨਾਨਕੇ ਖੀਵੇ ਪਿੰਡ ਸੀ
 ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਾ ਦੇ ਥੇਲ ਹੈ ਏਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਮੈਂਹਰ ਖੀਵੇ ਖਾਂ ਨੇਂ ਅਪਣੇ ਨਾਓ ਤੇ ਵਸਾਇਆ ਸੀ ਏਸੂਰੀ ਇਕ ਪੁਤਰੀ ਅਤੀ
 ਸੁੰਦਰ ਸਾਹਿਬਾਂ ਸੀ ਮਿਰਜੇ ਨੂੰ ਓਹਦੀ ਮਾਧੀ ਬੀਬੇ ਜੇ ਰੰਗੀ ਤੇ ਪੇਚਿਕੀਂ ਹੈਂਹਦੀ ਸੀ ਖੀਵੇ ਲੈ ਆਈ ਖੀਵੇ ਇਕ
 ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਮੁਲਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ ਮਿਰਜਾ ਅਪਣੇ ਮਾਮੇ ਨਾਲ ਮਸੀਤ ਪੜ੍ਹਨ ਗਿਆ ਓਥੇ
 ਸਾਹਿਬਾਂ ਭੀ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ ਦੇਵੇਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਏਹੀ ਮੇਰੇ ਗਏ ਜਦ ਏਹ ਖਬਰ ਪਿੰਡ ਗਈ ਤਾਂ ਮਿਰਜੇ ਨੂੰ
 ਦਾਨ ਬਾਦ ਬੁਝ ਦਿੱਤਾ ਸਾਹਿਬਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਰਦੇਲ ਕੇ ਜੰਜ ਮੰਗਾਈ ਗਈ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇਂ ਬੀਬੇ ਦੀ ਰਾਹੀਂ
 ਮਿਰਜੇ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਘੱਲੀ ਮਿਰਜਾ ਨੀਲੀ ਘੋੜੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਕੇ ਜੋ ਬੜੀ ਤਿੱਖੀ ਸੀ ਖੀਵੇ ਆਇਆ ਤੇ ਸਾਹਿਬਾਂ
 ਨੂੰ ਬੀਬੇ ਦੇ ਘਰੇਂ ਲੈਕੇ ਚਾਤੇ ਰਾਤ ਨੱਧਿਆ ਹੋਈ ਨੇਂ ਰਸਤਾ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਖੀਵੇ ਦੀ ਜਹ ਵਿਚ
 ਸੀ ਬੁੰਦੇ ਰਹੇ ਸੁਵਰ ਹੋਈ ਤਾਂ ਰਸਤਾ ਲੱਭਕੇ ਘੋੜੀ ਦੌੜਾਈ ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਨੀਂਦ ਨੇਂ ਆ ਘੋਰਿਆ

ਮਿਲਨਾ ਪਾਸ ਦੇ ਵਿਚ ਜੰਗ ਦੀ ਛਾਉ ਪੈਠ ਸੈਂ ਗਿਆ ਸਾਹਿਬਾਂ ਜਾਰਾ ਦੀ ਰਹੀ ਮੁੱਤ ਪਏਨੁ ਖੀਵੇ ਖਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਹਾਂ ਆਟ

ਸਿਰਕਪ ਰਸਾਲੂ ਨੂੰ ਵਖਤ ਪਾਇਆ ਪਾਮਕਰਦਿਆਂ ਰੇਲਿਆਂ ਗਲਿਆਂ ਨੂੰ
ਮੈਂਨੂੰ ਦਸਕਾਂ ਜੋਗੀਆਂ ਕੋਲ ਮੈਂਨੂੰ ਚੜ੍ਹਕ ਭੁਰੇਗਾ ਸਾਹਿਬਾਂ ਹਾਇਆਂ ਨੂੰ

(੧) ਸਿਆਲਕੋਟ ਦਾ ਇਕ ਪਰਸਿਧ ਰਾਜਾ ਸਲਵਾਨ ਨਾਥਿੰਦਾ ਸੀ ਉਸਦੀਆਂ ਦੋ ਗਲੀਆਂ ਅਫ਼ਰੂ ਤੇ ਲੁਣਾ ਸਿਆਲ
ਫੋਕੜਲੀ ਜਾਤ ਦੀ ਚਮਕਾਰੀ ਸੀ ਪਹਿਲੀ ਦੇ ਪੈਟੇ ਪੁਰਨ ਭਗਤ ਜਮਿਆਂ ਸੀ ਜੋ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਸਾ ਪੁਰਨ ਮਹਲਾਂ ਅੰਦਰ ਮੱਥਾ
ਟੇਕਣ ਮਾਈਆਂ ਨੂੰ ਗਿਆ ਲੁਣਾ ਤਿਹਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਈ ਮੇਰੀ ਗਈ ਪਰ ਪੁਰਨ ਨੇ ਅਪਣਾ ਜਿਥੁ ਮੁਲੋਂ ਨ ਭਰਮਾਇਆ ਲੁਣੇ
ਰਾਜੇਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਪੁੱਤ ਮੈਂਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਦਾ ਹੈ ਰਾਜੇਨੇ ਸੁਣਾਇਆ ਈ ਅਤੀ ਕਰੋਧ ਹੋਕੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਓਹਦੇ ਹੱਥ ਪੈਰ
ਵੱਢ ਕੇ ਖੁਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਖੁੱਟੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਕਹੇਨੂੰ ਕੋਣ ਮੇਰਾ ਸਰਦਾ ਸੀ ਪੁਰਨ ਦਾ ਏਹੋ ਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੁਲਚਿਰ ਪਾਕੋ ਗੋਰਖ ਨਾ
ਓਸ ਰੂਹੇ ਤੇ ਅਪਣੀ ਮੰਡਲੀ ਸਮੇਤ ਆਇਕਿਆ ਪੁਰਨ ਭਗਤ ਨੂੰ ਖੁਹ ਦਿੱਤੇ ਕਢਾਇਆ ਤੇ ਅਪਣਾ ਚੇਲਾ ਬਣਾਇਆ
ਕਈ ਵਰਸਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪੁਰਨ ਮੰਗਦਾ ਮੰਗਦਾ ਅਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਗਰ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਫਕੀਰ ਪੁਰਾਸੀ ਜੋ ਕੋਈ ਆਸ
ਮੁਰਾਦ ਲੈਕੇ ਆਇਦਾ ਪੁਰੀ ਕਰਦਾ ਓਹਦੀ ਮਾਂ ਤੇ ਮਤੇਈ ਸਣੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਅਪਣੀਆਂ ਅਪਣੀਆਂ ਆਸਾਂ ਲੈਕੇ
ਆਏ ਲੁਣਾ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਅਭੁਲਾਖਾ ਸੀ ਪੁਰਨ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਰਾਜੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਓਹਦਾ
ਹਾਲ ਸਦਾ ਸਦਾ ਦੱਸੇ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਤਰਿਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਲੁਣਾ ਨੇ ਸਭ ਹਾਲ ਸੁਣਾਇਆ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਅਤੀ ਸ਼ੋਕ ਹੋਇਆ
ਕਿ ਏਹੋ ਜਹੇ ਜਤੀ ਸਤੀ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਐਨਾ ਕਸ਼ਟ ਦਿੱਤਾ ਕੋਹਦੇ ਹੋਂ ਕਿ ਪੁਰਨ ਨੇ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਚਾਚਿਲ ਮੰਤਰ ਕੇ ਖਾਣ ਲਈ
ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਅਸੀਸ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤੇਰੇ ਪਰ ਲੁਣਾ ਤੇ ਇਕ ਬੜਾ ਸੁਰਮਾ ਪੁੱਤਰ ਜਮੇਗਾ ਪਰ ਜਿਸ ਤਰਹਾਂ ਦਾ ਦੁਖ ਅਫ਼ਰੂ ਨੇ ਪੁੱਤਰ
ਦਾ ਸੁੱਲਿਆ ਹੈ ਲੁਣਾ ਭੀ ਓਸੇ ਤਰਹਾਂ ਸੁੱਲੇਗੀ ਜੋ ਮਹੀਨੇ ਪਿੱਛੋਂ ਲੁਣਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਮਿਆਂ ਜੀਹਦਾ ਨਾਥਿ ਰਸਾਲੂ ਰਖਿਆ
ਗਿਆ ਰਸਾਲੂ ਬੜਾ ਸੁਰਮਾ ਬੁਧਵਾਨ ਤੇ ਨਿਆਕਾਰੀ ਸੀ ਇਕ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਵਿਸੇ ਬੋਦੇ ਸੀਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝੇ ਸੋਚੇ ਕੋਟ
ਕਰਕੇ ਆਪ ਸ਼ਕਾਰ ਖੇਲਣ ਚਲਾ ਗਿਆ ਰਸਾਲੂ ਨੇ ਓਹਦੀਆਂ ਬੋਝੀਆਂ ਕਟਕੇ ਛੱਡਾਂ ਦੱਤਾ ਰਾਜੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਮੁੜ ਕੇ
ਆਇਆ ਹਾਲ ਸੁਨਕੇ ਬਹੁਤ ਕਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਸਾਲੂ ਨੂੰ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਦਾ ਦੇਸ ਨਿਕਾਲਾ ਦਿੱਤਾ
ਜਾਵੇ ਰਸਾਲੂ ਅਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਪਾਲਣ ਲਈ ਤੁਰ ਪਿਆ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿੱਛੋਂ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਰਾਜੇ ਸਿਰਕਪ ਦੇ
ਦੇਸ ਜਾ ਅਪਣਿਆ ਰਾਜਾ ਸਿਰਕਪ ਦਾ ਏਹ ਵਰਤਾਵਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਧਨ ਪਦਾਰਥ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਰਾਜਾ ਜਾਂ ਅਮੀਰ ਓਸਦੇ
ਦੇਸ ਆਇਦਾ ਓਹਦੇ ਨਾਲ ਜੁਆ ਖੇਲਦਾ ਤੇ ਫੁਲਾਂ ਵਲਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰ ਤਾਈ ਜਿਤ ਲੈਂਦਾ ਰਸਾਲੂ ਨੇ ਸਿਰਕਪ ਦਾ ਸੱਤ
ਰਾਜ ਧਨ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਸਿਰਜਿਤ ਲਿਆ ਸੱਤ ਕੋਈਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸਿਰਕਪ ਨੂੰ ਮੰਦਿਆਂ ਕਰਮਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾਕੇ ਫੇਰ
ਰਾਜ ਭਾਗ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸਿਰਕਪ ਦੀ ਇਕ ਲੜਕੀ ਕੋਕਲਾਂ ਸੀ ਸਿਰਕਪ ਨੇ ਰਸਾਲੂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦਿੱਤੀ ਰਸਾਲੂ
ਇਕ ਦਿਨ ਸ਼ਕਾਰ ਨੂੰ ਗਿਆ ਸੀ ਹੋਰੀ ਨਾਥਿ ਇਕ ਰਾਜਾ ਜੋ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਸੀ ਰਾਨੀ ਕੋਕਲਾਂ ਦੇ ਮੁੱਧਲਾਂ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ
ਲਿਪਿਆ ਬਾਰੀ ਵਿਚ ਗਈ ਬੋਝੀ ਸੀ ਇਕਨੇ ਦੂਜੇਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਬਾਣ ਦੇਹਾਂ ਦੇ ਕਾਲਜੇ ਵਿਚ ਜਾ
ਲੱਗਾ ਗਲੀਨੇ ਹੋਰੀਨੂੰ ਉਪਰ ਸਵਾਲਿਆ ਰਸਾਲੂ ਨੂੰ ਭੀ ਏਹ ਖਬਰ ਲੱਗੀ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਦਾਕਰ ਹੋਇਆ
ਰਸਾਲੂ ਨੇ ਹੋਰੀ ਆਰ ਸੁਣਿਆ ਗਲੀ ਮੈਂਹਲੇਂ ਤਿਗਕੇ ਮਰ ਗਈ ਰਾਜਾ ਸਲਵਾਨ ਨੇ ਫੇਰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖਕੇ ਅੱਲੀ
ਤਾਂ ਰਸਾਲੂ ਸਿਆਲਕੋਟ ਗਿਆ ਸਲਵਾਨ ਨੇ ਸੱਤ ਰਾਜ ਭਾਗ ਰਸਾਲੂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ

ਜੇਗੀ	ਮਿਠਾ ਬੋਲੀਏ ਨਾਲ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਨਿਤ ਲੜਾਈਆਂ ਨੀ
ਮਹਿਤੀ	ਸੱਭ ਬਾਕੀਆਂ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀਆਂ ਇਸ ਜਗ ਵਿਚ ਦੇਣੀਆਂ ਆਈਆਂ ਨੀ
ਜੇਗੀ	ਤੁਹੀ ਜੀਉ ਨ ਲਗਾਈ ਨਾਲ ਤਾਲ ਕੱਤੇ ਵਾਂਗੂ ਕਿਉਂ ਕੁੰਕਣ ਲਾਇਆ ਵੇ
	ਕੀ ਖੋਇਆ ਹੈ ਪਠਾ ਵੇਦ ਪੜ੍ਹਕੇ ਐਵੇਂ ਉਮਰਨੂੰ ਬਿਰਥਾ ਆਇਆ ਵੇ
	ਮਿਤਰ ਸੋਈ ਜੇ ਬਿਪਤ ਵਿਚ ਭੁੱਖ ਕੰਟੇ ਪਿਆਦਾ ਸੋਈ ਜੇ ਕੁਤੁਮਸਾਦ ਹੋਵੇ
	ਗਾਂ ਸੋਈ ਜੇ ਸਿਆਲ ਵਿਚ ਦੁੱਧ ਦੇਵੇ ਰਾਜਾ ਸੋਈ ਜੇ ਪਰਜਾ ਦੀ ਜਾਨ ਹੋਵੇ
	ਕੰਜਰ ਸੋਈ ਜੇ ਸ਼ਰਮ ਤੋਂ ਬਾਝ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬੁਝਾ ਬਿਨਾ ਅਸਨਾਨ ਹੋਵੇ
ਮਹਿਤੀ	ਕੁਆਰੀ ਸੋਈ ਜੇ ਲਾਜਿਆ ਵਾਨ ਹੋਵੇ ਅਖਾਂ ਨੀਵੀਆਂ ਬਾਝ ਜਬਾਨ ਹੋਵੇ
	ਪਰਹਾਂ ਜਾ ਤੂੰ ਭੁੱਖਿਆ ਚੋਬਰਾ ਵੇ ਮਤਾਂ ਮੰਗਣੇ ਕੋਈ ਵਧਾਨ ਹੋਵੇ
ਜੇਗੀ	ਜੇਗੀ ਸੋਈ ਜੇ ਹਿਰਸ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਬੈਠੇ ਕਰੇਧ ਬਿਨਾ ਫੁਕੀਰ ਦੀ ਜਾਨ ਹੋਵੇ
ਜੇਗੀ	ਸੱਭ ਕਾਜ ਸੁਆਰ ਦੀ ਏਹੋ ਏਲਤ ਸਭ ਪੈਹਰੀਏ ਪ੍ਰੇਟ ਦੇ ਕਾਰਨੇ ਨੀ
	ਪੇਟ ਵਾਸਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਛੁੱਡ ਕੇ ਘਰ ਹੋ ਪਾਹਿਰੂ ਹੋਕੇ ਮਾਰਨੇ ਨੀ
	ਨੇਕ ਪੁਰਖ ਤੇ ਨੇਕ ਬੀ ਹੋਏ ਤੀਮੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਕਮ ਸੁਆਰਨੇ ਨੀ
ਮਹਿਤੀ	ਏਸ ਕੁੰਨ ਵਾਂਗੂੰ ਮੁਲਕ ਮੁਕਾ ਏਥੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਬੜੇ ਕਾਰਨੇ ਨੀ
	ਮੌਤ ਜੇਹਾ ਕਠੋਰ ਨ ਹੋਰ ਕੋਈ ਓਹੋ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਨਿਬਰੀ ਵੇ
	ਮਹੀਂ ਜੇਹੇ ਨ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੋਨ ਨਿਗਰੇ ਕਸਬ ਬੁਰਾ ਨ ਕੋਈ ਵਾਂਗੂ ਚਾਕਰੀ
	ਤੀਮੀਂ ਦੇਖਣੀ ਦੇਸ ਫੁਕੀਰ ਨੂੰ ਹੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੁਤੁ ਵਾਂਗੂੰ ਮਿਲੇ ਬਾਬਰੀ
	ਰਬ ਜੇਹਾ ਨ ਕੋਈ ਹੋ ਜਗਾ ਦਾਤਾ ਓਹੀ ਕੰਧੇ ਨ ਕੋਈ ਬਰਾਬਰੀ
ਜੇਗੀ	ਤੀਮੀਂ ਦੇਖਣੀ ਦੇਸ ਹੈ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਰਬ ਅਖੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੇਖਣੇ ਨੂੰ
	ਰਹਿਆ ਜਗ ਸਾਰਾ ਅਖੀਂ ਸੋਕਣੇ ਨੂੰ ਕਰੇ ਦਰਸ ਏਸ ਜਗ ਦੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ
	ਮਧਾਂ ਦੇਵ ਜੇਹੇ ਅੱਗੇ ਪਾਰਬਤੀ ਦੇ ਕਾਮ ਲਿਆਓਦਾ ਸੀ ਮਧਾਂ ਦੇਕਣੇ ਨੂੰ
	ਪਰਮ ਰਾਜ ਹਥੋਂ ਕਲਮ ਲੈ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਤੇਰਾ ਨਾਓ ਏਸ ਜਗ ਤੋਂ ਫੁਕਣੇ ਨੂੰ
ਮਹਿਤੀ	ਜਹੀ ਨੀਤ ਮੁਰਾਦ ਹੈ ਤੁਹੀ ਮਿਲਦੀ ਘਰੇ ਘਰੀ ਛਾਈ ਸਿਰ ਪਾਉਨਾਂ ਹੀ
	ਸਾਰਾ ਭੇਤ ਤੇਰਾ ਅਸੀਂ ਲਭ ਲਿਆ ਸਾਡੇ ਕਾਸ ਨੂੰ ਪਿਆ ਛੁਪਾਉਨਾਂ ਹੀ
ਜੇਗੀ	ਬਿਗ ਰੋਰੜੇ ਨਾਲ ਤੂੰ ਜਗ ਮੁਠਾ ਵਿਚੋਂ ਗੁਟਾ ਦੇ ਕਾਰਨੇ ਪੋਲੀਏ ਨੀ
	ਵੇਹੜੇ ਵਿਚ ਤੂੰ ਕੰਜਰੀ ਵਾਂਗੂ ਨਚੇ ਚੋਰਾਂ ਯਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਚ ਵਿਚੋਲੀਏ ਨੀ
	ਸੀਤ ਸਭ ਕਰਤਾਰ ਦੀ ਹੋਨ ਮੂਰਤ ਅਗੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੂਠ ਨ ਬੋਲੀਏ ਨੀ
	ਅੰਤ ਏਹ ਜਹਾਨ ਹੈ ਛੁੱਡ ਜਾਣਾ ਅਪਰਾਧ ਅਨਰਥ ਨ ਤੇਲੀਏ ਨੀ

(੧) ਮਸਾਣ ਦੇ ਕੁਤ ਵਾਂਗੂੰ ਬਿਮੜ ਜਾਣ ਵਾਲਾ (੨) ਵਾਧਾ ਗਲੋਲਾ ਵਧਾਉਣ (੩) ਪੈਹਰਾ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ
 ਚਿੱਕੀ ਦਾਰ (੪) ਹੋਕੇ ਦੇਣੇ ਜਾਗਦੇ ਰੋਹ ਕੋਹਣਾ ਜਿਵੇਂ ਪੈਹਰਾ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਕੋਹਦੇ ਕੋਹਦੇ ਹੋ (੫) ਵਿਖਾਵ
 ਲੀਲਾ ਰਚਨਾ ਮਾਇਆ (੬) ਸੁਆਰ (੭) ਮੋਹ ਲਿਆ ਲੁਟ ਲਿਆ

ਮਹਿਤੀ

ਜੋਗੀ

ਮਹਿਤੀ

ਜੋਗੀ

ਮਹਿਤੀ

ਕਨ ਪਾਇਆਂ ਨਾਲ ਨ ਰੀਸ ਕਰੀਏ ਗੱਲ ਸਮਝ ਫਕੀਰੀ ਬੋਲੀਏ ਨੀ
ਤੇਰਾ ਭੁਲਾ ਹੋਵੇ ਸਾਡਾ ਛੱਡ ਪਿਛਾ ਮਧੁ ਜੀਵਿਨੀਏ ਆਲੀਏ ਬੋਲੀਏ ਨੀ
ਫੇੜ ਬੁਢੇਰਾਂ ਕੇਤੂ ਮਚਾਉਨਾਂ ਹੈਂ ਸੇਕਾਂ ਲਿੰਗ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸੋਟਿਆਂ ਦੇ
ਜਦੋਂ ਮੋਹਲੀਆਂ ਫੜ ਅਸੀਂ ਗਿਰਦ ਹੋਏ ਪਿਸੇ ਤੇ ਕੱਢੀ ਏਰੀਆਂ ਕੋਟਿਆਂ ਦੇ
ਬੁਰਾ ਬੋਲ ਨ ਰਬ ਦਿਆਂ ਪੁਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇ ਸਰਮ ਕੁਪਤੀਏ ਲੋਲੀਏ ਨੀ
ਸਰੇ ਖੈਰ ਤੇ ਹਸਕੇ ਆਣ ਦਈਏ ਲਈਏ ਸੀਸ ਤੇ ਮਿਠਕਾ ਬੋਲੀਏ ਨੀ
ਲਈਏ ਆਖ ਚੜ੍ਹਾਇਕੇ ਵੱਧ ਪੈਸਾ ਪਰ ਤੇਲ ਤੋਂ ਘੋੜੇ ਨ ਤੋਲੀਏ ਨੀ
ਠੇਲੇ ਮਾਰਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਨ ਹੋਏ ਸਿਧਾ ਵਲ ਤਕਲੇਦਾ ਐਥੇ ਬੋਲੀਏ ਨੀ
ਅਸੀਂ ਕੁਤੁਰੀ ਅਕਲ ਗੁਆ ਦੇਈਏ ਸਾਨੂੰ ਲਾ ਕੁਬੂਤ ਡਰਾਉਨਾਂ ਹੈਂ
ਜਿਥੇ ਹੋਵੇ ਹੋ ਧੁਬਲਾ ਤੀਮੀਆਂ ਦਾ ਵਾਹ ਵੇਖਲੀ ਰਾਗ ਮੁਨਾਉਨਾਂ ਹੈਂ
ਹਿਲੀ ਮੋਹਜ ਸੁਕਾਉਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤੇ ਨ ਕੜਕਕੇ ਬੋਲੀਏ ਗੱਜੀਏ ਨੀ
ਲਖ ਝੁਟ ਤੁਰੇ ਫਿਰੇ ਕੋਈ ਕਰਦਾ ਦਿਤੇ ਰਬ ਦੇ ਬਾਸੁ ਨ ਰਜੀਏ ਨੀ
ਖੈਰ ਮੀਰਾਣੇ ਗਏ ਫੁਕਾਰਨੂੰ ਏਹ ਅਗੋਂ ਕੁਤਿਆਂ ਦੇ ਵਾਂਙੂ ਘਰਕਦੀ ਹੈ
ਪਹਿਲੇ ਫੁਕਕੇ ਅਗ ਮਤਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਲੀ ਲੈ ਠੰਡਾ ਮੁੜ ਬੁਰਕਦੀ ਹੈ
ਰਨ ਗਾਂਡੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪੈਜਾਰ ਵਜੇ ਤਦੋਂ ਚੁਪ ਚੁਪਾਤੁਰੀ ਸਰਕਦੀ ਹੈ
ਆਂਡੇ ਬੈਠੀਆਂ ਕੁਕੜੀ ਵਾਂਙੂ ਏਹ ਤਾਂ ਸੁਆਲੀ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਪਈ ਕੁਕੜੀ ਹੈ
ਲੁਡੀ ਮਹੀਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਹੱਥ ਆਵੇ ਪਈ ਉਪਰੋਂ ਉਪਰੋਂ ਮੁੜਕਦੀ ਹੈ
ਪੀਠਾ ਏਸਦਾ ਕਿਸੇ ਨ ਛਾਣਨ ਹੈਂ ਵਾਂਙੂ ਵੱਧ ਪਾਲੀ ਪਈ ਰਿੜਕਦੀ ਹੈ
ਬਿਨਾਂ ਫੇਰਿਆਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲਿਆਂ ਦੇ ਪਈ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਬੁੜਕਦੀ ਹੈ
ਜਾਨੂੰ ਸਦਾਈ ਨੀ ਗੱਲ ਖਚਰਿਆਂ ਦੀ ਵਾਂਙੂ ਕੋਕਰੀ ਅਖਵਿਚਰਕਦੀ ਹੈ
ਜੋਹੜੀਆਂ ਲੈਣ ਉਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬਾਜਾਂ ਆਪੇ ਆਪ ਉਹ ਬੁਲ ਬੁਲ ਮਰਦੀਆਂ ਹੈਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਰਨੀਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਜਾ ਸੇਰਦੀ ਜੂਹ ਜੋ ਚਰਦੀਆਂ ਹੈਂ
ਉਹ ਕੁਆਰੀਆਂ ਜਾਣ ਖਰਾਬ ਹੋਈਆਂ ਜੋਹੜੀਆਂ ਗਾਂਭੁਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਖੋਂ ਹੀਆਂ ਹੈਂ
ਉਹ ਇਕ ਦਿਨ ਫੇਰਨਗੇ ਆਣ ਘੋੜੇ ਕਿਤ੍ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੂਰ ਸੁਣ ਪੈਦੀਆਂ ਹੈਂ
ਬੋੜੀਆਂ ਕਰਨ ਸਹਾਰਾਦੀਆਂ ਉਹ ਆਸਾਂ ਜੋਹੜੀਆਂ ਪਾੜਦੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਰਾ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ
ਦਿਲ ਮਾਲ ਦੇਈਏ ਲਖ ਕੀਜਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਦਿਲੋਂ ਉਹ ਯਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹੈਂ
ਫੜਕੇ ਇਕ ਦਿਨ ਜੇਕਾਂ ਨਿਚੋੜਦੇ ਹੈਂ ਲਹੂ ਚੁੱਟਮ ਅਣ ਪੁਟਿਆਂ ਜੋਕਰਦੀਆਂ ਹੈਂ
ਫੜੀਆਂ ਇਕ ਦਿਨ ਜਾਣਗੀਆਂ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਪਰਾਈ ਸੇਜ ਜੇ ਨਿਤ ਜਾਚੜਦੀਆਂ ਹੈਂ
ਅਟਾਂ ਉਹ ਬਰਸਾਣਗੀਆਂ ਗੜੇ ਇਕ ਦਿਨ ਜਾਣੇ ਜੋੜਕੇ ਨਿਤ ਜੋਗੀਆਂ ਹੈਂ
ਸਾਡਾ ਆਖਿਆ ਬਦੇ ਨ ਜਾਏ ਐਵੇਂ ਟੰਗਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਠੀਕ ਅਜ ਭੁਜਦੀਆਂ ਹੈਂ

(੧) ਲੁਕੀਆਂ ਛੁਪੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਫੇੜ ਫੜਕੇ ਬੁਰਾਏ ਫੇੜਕੇ (੨) ਬੁਨਾਂ (੩) ਗਿਰੀ (੪) ਚੀਲੇ ਦੇ ਚਾਉਲ (੫)
ਬੁੱਝੇ ਹੋਏ ਜੋ ਚੀਣਿਆਂ ਕੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਟ ਕੁਟਕੇ ਗਿਰੀ ਕਦੁਣਾ ਬੜੇ ਡਾਂਢੇ ਪੁਰਖਦਾ ਕੰਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ (੬)
ਫਿੜਕਦੀ ਹੈ (੭) ਮਰੇਡਦੀ ਹੈ (੮) ਜੋਗਲ (੯) ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਵਰੋਧ (੧੦) ਪਰਾ ਬਨਕੇ ਕਠਕਰਕੇ
ਜਿਮਾਹ ਹੋਕੇ ॥

ਹੋਰ ਸੱਕ ਜਾਤਾਂ ਠਗ ਖਾਦੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰ ਏਸ ਵੇਹੜੇ ਵਿਚ ਜੱਟੀਆਂ ਦੇ
ਤਾਰਾਂ ਸੈਂਤ ਕੁਰੀਆਂ ਗਲਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਹੈਂ ਤੇਵੇ ਵਾਂਙ ਖਲਾਰਕੇ ਸੁਟੀਆਂ ਦੇ
ਅਸਾਂ ਪੀਰੀ ਫੁਕੀਰੀ ਜਾਂ ਘੋਲਦਿਤੀ ਓਜੜ ਜਾਣਾਰੀਆਂ ਤੇਰੀਆਂ ਦੋਹੀਆਂ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜੱਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੀ ਬਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਸੂ ਨ ਖੱਟੀਆਂ ਦੁੱਟੀਆਂ ਦੇ
ਫੁਡਣ ਚਿਟਾਂ ਨ ਲਾਲ ਨ ਹਰ ਪੀਲਾ ਏਹ ਤੀਮੀਆਂ ਨੀਲਦੀਆਂ ਮੱਟੀਆਂ ਦੇ
ਜੀਕੁੰ ਕੁੱਤਿਆਂ ਰਾਵਲਾਂ ਅਤੇ ਰੂਮਾਂ ਹੈਂ ਧੁਰੇ ਸੈਤਾਨ ਨੇ ਚੱਟੀਆਂ ਦੇ
ਕੁੱਤੇ ਵੇਹੜੇ ਦੇ ਫੇੜਕੇ ਮਗਰ ਲਾਵਾਂ ਫਿਰੇ ਬੱਨੁਦਾ ਪੱਟੀਆਂ ਫੁੱਟੀਆਂ ਦੇ
ਹੈ ਅਸੀਂ ਕੁੰਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਆ ਏਹ ਬੂਟੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੱਟੀਆਂ ਦੇ
ਨ ਤੁੰਜਦੇ ਰੋਹ ਨ ਫੁਕੀਰ ਹੋਇਆ ਮੈਂਦੇ ਮੋਨ ਤੇ ਘੋਨ ਕਰਾਇਆ ਦੇ
ਬੁਰਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਏਹ ਕੁੰ ਫੇਰੀਆਂ ਹੈਂ ਅਜ ਰਬ ਨੇ ਠੀਕ ਕੁਟਾਇਆ ਦੇ
ਸਹਿਤੀ ਬੁਕ ਆਟੇ ਦਾ ਦੇਂਦੀ ਹੈਂ

ਸਹਿਤੀ
ਜੇਰੀ
ਸਹਿਤੀ

ਜੇਰੀ
ਸਹਿਤੀ
ਜੇਰੀ

ਕਿੱਖਿਆ ਲੋਕੇ ਵਧ ਤੇਰਾ ਮੁੰਹ ਕਾਲ ਨੀਲੇ ਪੈਰ
ਮੈਂ ਆਟਾ ਲੋਕੇ ਸਿਰ ਮਾਰਨਾਂ ਹੈਂ ^੩ ^੪
ਮਥਾ ਡਾਹਿਆ ਨਾਲ ਕੁਆਰੀਆਂ ਦੇ ਤੇਰੀਆਂ ਲੋਦੀਆਂ ਜੇਰੀਆਂ ਮੋਰੀਆਂ ਦੇ
ਇਕ ਦੇਨ ਆਟਾ ਇਕ ਟੁਕੜਾ ਚੁਪਾ ਕੁਰ ਦੇਨ ਨ ਚਾਟੀਆਂ ਕੋਰੀਆਂ ਦੇ
ਏਸ ਅਨ ਨੂੰ ਚੁੰਡੇ ਓਹ ਫਿਰਦੇ ਜੇ ਚੜ੍ਹਨ ਹਾਥੀ ਹੋਨ ਚੋਰੀਆਂ ਦੇ
ਬੜੇ ਮਕਰੀਆਂ ਦੀ ਅਸੀਂ ਕੁੰਗ ਸੁਾਤੀ ਮੈਂ ਬੇ ਕਈ ਫੁਕੀਰੀਆਂ ਮੋਰੀਆਂ ਦੇ
ਤੂੰ ਕੈਣ ਜੇਰੀ ਬਣਿਆਂ ਫਿਰੇ ਮੈਂਦੇ ਅਸੀਂ ਗੀਦਲਾਂ ਕਪੀਆਂ ਕੁੰਡੀਆਂ ਦੇ
ਜੇਹੜੀਆਂ ਆਕਰ੍ਹਾਂ ਪਿਆ ਵਿਖਾਓਨਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਾਂ ਚੀਰ ਸੁੱਟਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ
ਆਪੇ ਕੁਰਨ ਸਿਆਪੇ ਏਹ ਮਾਰ ਪਹਿਲੇ ਗਲ ਗਲ ਦੇ ਵਿਚ ਏਹ ਪੱਕੀਆਂ ਨੀ
ਨਾਲੇ ਦੁਧ ਚਿੜਕਨ ਨਾਲੇ ਫਿਡ ਖੁਰਕਨ ਏਹ ਤਾਂ ਚਾਟੀਆਂ ਕੁੱਤਿਆਂ ਲੋਦੀਆਂ ਨੇ
ਅਸੀਂ ਵੇਖੋਨੀ ਵਾਸਤਾ ਰਬਦਾ ਹੈ ਵਹ ਪੈਰਿਆ ਨਾਲ ਕੁਪੱਤਿਆਂ ਦੇ
ਫਿਟਕਾਰ ਪਰਾਣੀਆਂ ਏਹ ਜੇਰੀ ਖੋਤੇ ਵਾਂਙ ਲਿਟ ਦੇ ਵਿਚ ਘੱਟਿਆਂ ਦੇ
ਏਹ ਅਖਾਣ ਪਰਸਿਧ ਜਹਾਨ ਅੰਦਰ ਜੱਟੀ ਚਾਰੇਈ ਬੇਕ ਸਮਾਰਦੀ ਹੈ
ਤੂੰ ਤੁਮਦਿਆਂ ਚੀੜੀਆਂ ਉਡਾਓਦੀ ਹੈ ਬਾਲ ਮੱਖਿਆਂ ਤੇਲੇਲੇ ਚਾਰਦੀ ਹੈ

(੧) ਤੇਵਾ ਆਇਕ ਜਲ ਜੀਤੂ ਹੈ ਜਿਹਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਹੋਂਦੀਆਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਾਰ ਨੂੰ ਫੜਨਾ
ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਓਹ ਅਪਣੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਲਾਰਕੇ ਗਰਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਏਸ ਜੀਤੂਦਾ ਅਜ ਕਲ ਠੀਕ ਠੀਕ ਪਤਾ
ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਸੇਸ ਕ੍ਰਿਤ ਵਿਚ ਏਸਨੂੰ ਗਰਾਹ ਕੇਂਹਦੇ ਹੈਂ ਸਹਿਤੀ ਕੇਂਹਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਰੀਆਂ ਤੇਰੀਆਂ ਗਲਾਂ
ਸੈਂਤਾਂ ਕੁਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਤੂੰ ਵੁਏਦੀਏ ਤਾਰਾਂ ਵਾਂਙੋ ਹੈਂ ਜੇ ਅਪਣੇ ਚਲਿਤਰਦੇ ਬਲ ਤੋਂ ਸਕੂਨ ਗਰਸ ਲੈਂਦੀਆਂ
ਹੈਂ (੨) ਜਿਵੇਂ ਨੀਲਦੀ ਕੁਰੀ ਹੋਈ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਕੁਵੇਂ ਕਿਸੇ ਰੰਗਦਾ ਕਪੜਾ ਲਾਲ ਚਿਟਾਂ ਹਰ ਪੀਲਾ
ਡੁਬਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਜੱਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਹਨੇਂ ਅਤੀ ਬਧੀ ਕੁਵੇ ਓਹ ਚੀਰੀਆਂ
ਹੋਵੇ ਕੁਵੇ ਮੈਂਦਾ ਓਹਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੋਂਦਾ ਹੈ (੩) ਫਕਰਦੀਆਂ ਚਿਲ੍ਹ ਚਿਲ੍ਹ ਕਰਦੀਆਂ ਫਿਰਦੀਆਂ
(੪) ਮੈਂਦੇ ਮਾਰ ਖਾਣਨ (੫) ਸਾਹੁ ਮੱਟ ਟੀਗ (੬) ਚੱਟੀਆਂ ॥

ਸਹਿਜੀ	ਤੇਰੇ ਮੇਰ ਲੋਏ ਫਾਟ ਖਾਣ ਉਤੇ ਮੇਰੀ ਭੁਭਕਦੀ ਅਜ ਮੁਝੇਰ ਭੈ ਵੇ
ਜੋਗੀ	ਚਿਭੁੜ ਵਾਂਗ ਤੇਰੀ ਮਿਥ ਕਦ ਸੁੱਟਾਂ ਤੈਨੂੰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਜੋਮ ਤੇ ਕੋਹਰ ਤੇ ਵੇ
ਸਹਿਜੀ	ਤੁਸੀਂ ਲੱਜਿਆ ਕਰੇ ਕੁਆਰੀਓਨੀ ਅਜੇ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਚੁੰਠੀਆਂ ਖੀਰੀਆਂ ਨੇ
	ਜੇਹੜੇ ਦਰਸਨੀ ਹੁੰਡੀਆਂ ਵਾਚ ਬੈਠੇ ਸੱਚ ਚਿੱਠੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੀਰੀਆਂ ਨੀ
	ਕੋਹੀ ਦੇਵਰੀ ਲਗੀ ਹੈ ਆਲ ਮੁੱਥੇ ਅਖੀਂ ਭੁਖਦੀਆਂ ਉਲਭੀਰੀਆਂ ਨੇ
	ਵਾਂਗ ਬੁਢੀਆਂ ਕਰੇ ਪਕ ਛੋਡ ਗਲਾਂ ਮੱਥੇ ਚੁੰਡੀਆਂ ਕੁਆਰੀਆਂ ਚੀਰੀਆਂ ਨੇ
	ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੋਹਦੀ ਹਾਂ ਉਠ ਰਬੇਲ ਬਾਂਦੀ ਖੈਰ ਪਾਫਕੀਰਨੂੰ ਕੱਢੀਏ ਨੀ
	ਆਲ ਪਾਈਏ ਰੁੱਗ ਜਾਂ ਬੁਕ ਚੀਣਾ ਵਿਚੋਂ ਅਲਖ ਫਸਾਦੀ ਵੱਢੀਏ ਨੀ
	ਜੇਹੜਾ ਆਕੜਾਂ ਪਿਆ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਰਾ ਵੇਹਰਿਓ ਏਸਨੂੰ ਕੱਢੀਏ ਨੀ
	ਆ ਜੋਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਹੱਥ ਕਰੀਏ ਹੁਣ ਉਠ ਤੂੰ ਸਾਰਦੀਏ ਹੁੰਡੀਏ ਨੀ
	ਬਾਂਦੀ ਭਾਇਲਾਂ ਵਾਂਗ ਅਖੀਂ ਕਦ ਹਾਲ ਹਾਲ ਕਰ ਪੁਲਾਫੇਰ
	ਨਕ ਚਾੜ੍ਹ ਬੁਕ ਚੀਣਾ ਲੈ ਜੋਗੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਛਿਥੀਆਂ ਦੇ ਦੁਬਾ
	ਦਰੇਕੁ ਕਰ ਸੁੱਤ ਨਾਗਨੂੰ ਛੋੜ ਕਲਾਂ ਦੇ ਖੂਹ ਨੂੰ ਗੋੜ ਅਪਣਾ ਰੋਹ
	ਉਪੇਰ ਗਾਲੀ ਦੇਂਦੀ ਚੀਣਾ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ॥ ॥ ॥
ਰਬੇਲ ਬਾਂਦੀ	ਪਰਹਾਂ ਲੋਏ ਰੋਬਰ ਮਰੇ ਵਿਚੋਂ ਨਹੀਂ ਅਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆਏਗਾ ਵੇ
	ਕਿਤੇ ਖੇੜਿਆਂ ਵਿਚ ਜੇ ਖਥਰ ਹੋਈ ਹੁਣੇ ਜਟਾਂ ਦੇ ਜੂਟ ਖੁਆਏਗਾ ਵੇ

(੧) ਉਥਾਲ ਕੋਰੇ (੨) ਅਜੇ ਬੁਢੀਆਂ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਚੁੰਠੀਆਂ ਹੋਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਖੀਰੀਆਂ ਓ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦਾ ਬਾਲ ਜਦੋਂ ਮਿਆਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੇਵ ਬੁਝਨ ਲਗ ਜਾਂਦੇ ਹੋਂ ਫੇਰ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਜਮ ਪੈਂਦੇ ਹੋਂ ਜਿਸ ਬਾਲਕ ਦੇ ਦੇਹ ਨਿਮਾਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਣ ਉਹ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਚੁੰਠੀਆਂ ਕਹਾਉਂਦੀਆਂ ਹੋਂ ਤੇ ਅਜੇਹੇ ਬਾਲਨੂੰ ਖੀਰ ਕੋਹਦੀ ਪਸ਼ੁਆਦੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਤੇ ਪਛਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (੩) ਜਿਸ ਹੁੰਡੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਈ ਰੁਪੈਈਆਂ ਤਰ ਪਵੇ ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਨਆਦ ਉਸਦੇ ਰੁਪੈਈਆਂ ਤਰਨ ਲਈ ਨਹੋਵੇ ਉਹ ਹੁੰਡੀ ਦਰਸਨੀ ਹੁੰਡੀ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਰੁਪੈਏ ਉਗਰਾਹਣ ਲਈ ਚਿੱਠੀਆਂ ਹੋਨ ਤੇ ਉਸ ਰੁਪੈਏ ਦੇ ਉਗਰਾਹਣ ਲਈ ਉਹਨੂੰ ਦਰਸਨੀ ਹੁੰਡੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰੀ ਜਾਣ ਕੇ ਚੀਰ ਸਿਟਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਦਰਸਨੀ ਤੋਂ ਵਧਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਨੇ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਜੋਗੀ ਐਥੇ ਏਹ ਦਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋਗੀਨੂੰ ਈਸਰੀ ਗਿਆਨ ਅਣਮੋਲ ਮਿਲਨ ਦੇ ਸਬੋਬੋਂ ਹੋਰ ਸੰਸਾਰੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਕੁਝ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਰੋਹ ਜਾਂਦੀ (੪) ਅਖੀਂ ਵਿਚ ਭੁੱਖ ਦੇ ਸਬੋਬੋਂ ਭੁਖੀਰੀਆਂ ਫਿਰਨ ਲਗੀਆਂ ਹੋਂ ਭੁਖੀਰੀ ਭੁਖੀਰੀ ਇਕ ਗੁੰਡਾ ਉਝਨ ਵਾਲਾ ਕੀੜਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਭੁੱਖ ਬਹੁਤ ਲਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਏਹ ਪਰਤੀਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨ ਅਖੀਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭੁਖੀਰੀਆਂ ਉੜ ਰਹੀਆਂ ਹੋਂ (੫) ਪਕ ਰੋੜ੍ਹ ਭਾਢੀ ਪਕੀ ਤੇ ਛੋੜੀ ਹੋਈ ਜਿਹਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇਸ ਨ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ (੬) ਲੋਹੇਰੀ ਹੁੰਡੀ ਵਾਲੀ ਭਾਢੀ ਤਕੜੀਏ (੭) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੁਛ ਜਾਣ ਕੇ ਉਹਦੇ ਮੂੰਹ ਵਲ ਹੱਥ ਕਰਨਾ (੮) ਜਿਵੇਂ ਪਾਲੀ ਦਾ ਖੂਹ ਗੋੜੀਆਂ ਪਾਲੀ ਪਰਾਪਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਕਲਾਂ (ਸ਼ਗੜੇ) ਦੇ ਖੂਹ ਗੋੜਨ ਤੋਂ ਸ਼ਗੜੇ ਪਥਾ ਪਤ ਹੋਂਦੇ ਹੋਂ ਐਥੇ ਜੋਗੀਨੂੰ ਖੂਹ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ॥

ਰਬੇਲ

ਜੇਗੀ

ਰਬੇਲ

ਜੇਗੀ

ਕੀ ਚਰਜ ਕੀਤਾ ਨੀਂ ਰਬੇਲ ਬਾਂਦੀ ਸੁਲਾਂ ਵਿਚ ਬਜਾਰ ਖਿਲਾਰੀਆਂ ਨੀਂ
 ਚੀਟਾ ਚੋਗ ਮਮੇਲਿਆਂ ਆਣ ਪਾਏਆ ਮੁਨਚਲੀਏ ਗੋਲੀਏ ਦਾੜੀਆਂ ਨੀਂ
 ਮੇਰੀ ਖਪਰੀ ਆਣ ਪਲੀਤ ਕੀਤੀ ਪਈਆਂ ਪੋਲੀਆਂ ਸੋਹਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੀਂ
 ਵੇਖੋ ਵਿਚ ਬਰਦੀ ਕੋਠੜੀ ਦੇ ਸਟ ਚਲੀਏ ਚੱਨ ਅੰਗਾਰੀਆਂ ਨੀਂ
 ਰਿਜਕ ਮਾਰਿਆ ਰਿਜਕ ਕਿਉਂ ਨਿੰਦਨਾਂ ਹੈਂ ਹਾਲ ਵੇਖ ਤੂੰ ਭੁਖਦਿਆਂ ਭੁਖੀਆਂ ਦਾ
 ਚੀਟਾ ਰਬੇਲ ਰਿਜਕ ਬੁਲਾ ਦਿਤਾ ਦੇਸ ਪਰੇ ਨ ਤਕੜੀ ਜੁਥਿਆਂ ਦਾ
 ਚੀਟਾ ਝਾਲ ਝੁਲ ਜਟਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਚੀਟਾ ਮੁਲ ਹੈ ਅਨਿਆਂ ਭੁਖਿਆਂ ਦਾ
 ਅਨ ਚੀਟੇ ਦਾ ਖਾਈਏ ਨਾਲ ਲਸੀ ਸੁਆਦ ਆਇਦਾ ਟੁਕੜਿਆਂ ਰੁਖਿਆਂ ਦਾ
 ਚੀਟਾ ਖੈਰ ਦੇਣਾ ਬਰਾ ਜੇਗੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਛੀ ਭਾਬੇ ਨੂੰ ਮਾਸ ਬਾਹਮਣਾ ਨੀਂ
 ਸੋਹਾ ਚੁੜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਆਜ ਮੁਸਲ ਮਾਨਾਂ ਪਾਣੀ ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਧੁਰ ਸਾਹਮਣਾ
 ਅਕ ਬੋਹਰਨੂੰ ਖਤ ਵਿਚ ਬੀਜ ਕੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਢੀਏ ਅੰਬ ਤੇ ਜਾਮਣਾ ਨੀਂ
 ਚੀਟਾ ਜੇਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਖੀਆਂ ਚੁਹਿਆਂ ਨੂੰ ਸੇਖ ਮੁਲਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਬਾਂਗ ਬਾਹਮਣਾ ਨੀਂ
 ਕਿਉਂ ਵਿਗੜ ਕੇ ਤਿਗੜ ਕੇ ਪਾਟੇ ਲਥਾਂ ਅਨ ਅਮਰਤ ਸਾਰਿਆਂ ਭੁਖਿਆਂ ਨੂੰ
 ਬਢਾ ਹੋਏਗਾ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਰੋਹਲ ਤੁਰੇਨ ਫਿਰੇ ਚੰਡਰਾ ਟੁਕੜਿਆਂ ਰੁਖਿਆਂ ਨੂੰ
 ਕਿਤੇ ਰੱਨ ਘਰ ਬਾਰ ਨ ਅੰਡਿਆ ਹੈ ਅਜੇ ਫਿਰੇ ਚੰਡਲ ਓਦਾ ਤੁਕਿਆਂ ਨੂੰ
 ਲੋਕੇ ਦੇਖੇ ਹੈ ਕਹੀ ਅਜ ਚੁੜੀ ਮਸਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੁਛਿਆਂ ਭੁਖਦਿਆਂ ਸੁਖਿਆਂ ਨੂੰ
 ਜੇਗੀ ਖਪਰਾ ਫੜ ਅਖਾਂ ਕਦੁ ਮੱਥੇ ਤਿਉੜੀਆਂ ਪਾ ਨਾਦ ਪੂਰਾ
 ਹੈ ਤੇ ਸੜ ਬਲ ਕਾਓੜ ਕਰਕੇ ਰਬੇਲ ਬਾਂਦੀ ਨਾਲ ਅਜੇ
 ਝੜਾ ਹੈ ਤੇ ਮਹਰਦੀ ਸਥ ਦੇ ਬਾਣ ਬੁਚਰ ਵਾਂ ਛਰਬੇਲ ਤੇ
 ਕੋੜਾ ਹੈ

ਖੜ੍ਹੇ ਚੀਟਾ ਘਰ ਖਾਓਦਾ ਦੇ ਨਹੀਂ ਮਾਰਕੇ ਕਰਾਂਗਾ ਮੀਜ ਰੁੱਨੇ
 ਆ ਆਪਨਾਂ ਹਾਂ ਟਲਜਾ ਮੇਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਸਬੁ ਜਗ ਸੁਜ ਰੁੱਨੇ
 ਪਟੇ ਚਰਵੀਆਂ ਚੌੜੀਆਂ ਚੀਰ ਸੁਟਾਂ ਪਾ ਬਹੇਂ ਜੇ ਵੈਰਦੀ ਫਿੰਜ ਰੁੱਨੇ
 ਸਿਥ ਫਾਹੁੜੀ ਮਾਰਕੇ ਦੇਦ ਸੁਡਾਂ ਟੰਡਾ ਭੁਨਕੇ ਕਰਾਂਗਾ ਲੁਜ ਰੁੱਨੇ
 ਤੇਰੀ ਵਰਾ ਸੁਹੀ ਹੁਦੇ ਫੋਲ ਸੁਟਾਂ ਬੋਠੀ ਰਹੇਗੀ ਅੰਜਦੀ ਅੰਜ ਰੁੱਨੇ
 ਤੈਨੂੰ ਮਾਰ ਖਦੇੜ ਕੇ ਭੁਨ ਸੁਟਾਂ ਸਪ ਵਾਂਙ ਲਾਹਾਂ ਤੇਰੀ ਕੁੰਜ ਰੁੱਨੇ

(੧) ਹਲਕੇ ਹੋਏ ਭੁੱਤੇ ਤੇ ਓਹਦੇ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਤੇ ਮਿਰਗੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇਣਾ ਮਾਝਾ ਗਿਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕੋਹਦੇ ਹੈ
 ਕਿ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਓਹ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ ਅੰਝ ਲਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇਕੇ ਈ ਸਰਦੀ ਭਾਵੀ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ
 ਅਰਥਾਤ ਅਣਹੋਂਦ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈਂ (੨) ਲੀੜਿਆਂ ਤੇ ਬਾਂਹਰ ਹੋਗਿਆ (੩) ਮੋਟਾ ਡੁਢਾ ਕੁਤਾ (੪) ਲੈ ਜਾਕੇ
 ਮੇੜ ਲੈ ਜਾਕੇ (੫) ਰਾਨ (੬) ਚਰਬੀ (੭) ਟੰਡਾ (੮) ਜੇ ਕਰ ਵੈਰ ਦੇ ਘੋਲ ਪਾ ਬੈਠੇ ਜੇ ਕਰ ਲੜਕੇ ਅੜੀ
 ਬੋਲੇ (੯) ਜਿਕਰ ਹੈਂ ਤਿਕੁਤ ਈ ਮੂੰਹ ਦੇਖਦੀ ਹੱਕੀ ਬੱਕੀ (੧੦) ਤੇਰੇ ਨੱਥੀ ਜਾਂਦੀ ਦੇ ਮਗਰ ਪੈਂਕੇ

ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਤੇਰਾ ਸਨਿ ਪਾਤ੍ਰ ਸੁੱਟਿ ਦਿਖਾ ਜੇਰਦੇ ਨਾਲ ਸਦ ਹੁੰਦੇ ਰੱਖੇ
ਕੋਈ ਨਾਹੁੰਦੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਣੀ ਹੈਂ ਰੁੰ ਵਾਂਗ ਸੁੱਟਿ ਤੈਨ ਪਿੰਜ ਰੱਖੇ
ਦੇਖੇ ਨਾ ਰੁਰਦੇ ਪਿੰਜ ਨਾਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈਂ

२३४

ਭੀ ਹੋਇ ਪਾਏ ਖੋਲ੍ਹੇ ਪੰਨੇ ਮੰਗੀ ਚੀਜ਼ਾ ਏਸਨੂੰ ਥੋਰ ਪੁਆਇਆ ਕਿਉਂ
 ਭੀ ਹੋਇ ਪਾਏ ਖੋਲ੍ਹੇ ਪੰਨੇ ਮੰਗੀ ਚੀਜ਼ਾ ਏਸ ਨਾਲ ਥੋਰ ਭੋਰ ਮਚਾਇਆ ਕਿਉਂ
 ਭੀ ਹੋਇ ਪਾਏ ਖੋਲ੍ਹੇ ਪੰਨੇ ਮੰਗੀ ਚੀਜ਼ਾ ਏਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਜਾ ਮੁਹ ਸੇਰਾਏ ਆਸ ਫੜਾਇਆ ਕਿਉਂ
 ਭੀ ਹੋਇ ਪਾਏ ਖੋਲ੍ਹੇ ਪੰਨੇ ਮੰਗੀ ਚੀਜ਼ਾ ਏਸਦੇ ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਆਲੇ ਲਾਇਕੇ ਬਾਜ ਫੜਾਇਆ ਕਿਉਂ
 ਭੀ ਹੋਇ ਪਾਏ ਖੋਲ੍ਹੇ ਪੰਨੇ ਮੰਗੀ ਚੀਜ਼ਾ ਏਸਦੇ ਮੇਰੀ ਆਪਣੇ ਸੁਟੇ ਗੁੱਤੇ ਪੰਥਰੇ ਦਿਆਂ ਵਲਾ ਵਡਾ ਲੀ
 ਭੀ ਹੋਇ ਪਾਏ ਖੋਲ੍ਹੇ ਪੰਨੇ ਮੰਗੀ ਚੀਜ਼ਾ ਏਸਦੇ ਮੇਰੀ ਆਪਣੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵਣਾ ਬੇਜ ਅਲਾਵਤਾ ਲੀ
 ਭੀ ਹੋਇ ਪਾਏ ਖੋਲ੍ਹੇ ਪੰਨੇ ਮੰਗੀ ਚੀਜ਼ਾ ਏਸਦੇ ਮੇਰੀ ਆਪਣੇ ਹੁਣੇ ਤੈਨੂੰ ਕੁਛ ਆਈ ਹੋਇਓ ਜਿਉ ਤਾਬਤਾ ਲੀ
 ਭੀ ਹੋਇ ਪਾਏ ਖੋਲ੍ਹੇ ਪੰਨੇ ਮੰਗੀ ਚੀਜ਼ਾ ਏਸਦੇ ਮੇਰੀ ਆਪਣੇ ਹੀਰ ਕੀ ਕਰੁ ਲਵਾਗਾ ਚਿਤਾ ਕਾਇਨਾ ਲੀ
 ਭੀ ਹੋਇ ਪਾਏ ਖੋਲ੍ਹੇ ਪੰਨੇ ਮੰਗੀ ਚੀਜ਼ਾ ਏਸਦੇ ਮੇਰੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚੀਜ਼ਾ ਬੁਕ ਭੁਰਿਆ ਜੋਗੀ ਦੇ ਨੇ
 ਭੀ ਹੋਇ ਪਾਏ ਖੋਲ੍ਹੇ ਪੰਨੇ ਮੰਗੀ ਚੀਜ਼ਾ ਏਸਦੇ ਮੇਰੀ ਆਪਣੇ ਹੁਣੇ ਤੈਨੂੰ ਭੀਰਾਕੇ ਬੁਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਫੈਰ
 ਭੀ ਹੋਇ ਪਾਏ ਖੋਲ੍ਹੇ ਪੰਨੇ ਮੰਗੀ ਚੀਜ਼ਾ ਏਸਦੇ ਮੇਰੀ ਆਪਣੇ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜੋਗੀ ਲਿਖਿਆਂ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ
 ਭੀ ਹੋਇ ਪਾਏ ਖੋਲ੍ਹੇ ਪੰਨੇ ਮੰਗੀ ਚੀਜ਼ਾ ਏਸਦੇ ਮੇਰੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਹੱਥੇ ਸੋਚ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

904

4000

५५५

[illegible]

(੧) ਪਕਾ ਦੋਬੁ (੨) ਘੁਮੇਦਾ (੩) ਵੈਰ ਸੁਰਸ਼ਾ (੪) ਹਾਂਡੀ ਮਟੋ (੫) ਦਿਲਦਾ ਉਥਾਨਾ ਦਿਲਦਾ ਕਰੇਧ (੬) ਕਠਿਨ ਕਰੇਧ (੭) ਦੇਹ ਸਰੁ ਮੈਹਲ ਮਾਝੀਆਂ ਰਾਜ ਭਾਰਦੇ ਅਠੀਬਰਭੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਪਸਾਰ ਜੋ ਪਸਾਰੇ ਹੋਏ ਹੋਂ ਸਭੁ ਨਾਮ ਹੋ ਨਾਨਕੋ (੮) ਐਡਾ ਦੁਧਾਕੇ ਉਪਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ੨੬) ਰਬ ਕਰੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਧੇਤਾਂ

ਸਹਿਤੀ

ਇਕਚੇਚ ਤੇ ਦੁਸੀ ਹੈ ਚਤੁਰ ਬਲਦੀ ਕਹੇ ਰੇਤਦੇ ਮੈਹਲ ਉਸਾਰਨੀ
ਕੋਣ ਆਖਦੀ ਹੈ ਤੂੰ ਹੈਂ ਕੁੜੀ ਕੁਆਰੀ ਸਾਢੇ ਬਾਬਦੀਲਜਕੇ ਧਾੜਨੀ
ਸੁਢਾ ਮਲੀ ਮੁਤੇਹਰ ਪਈ ਬੁੜਕਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਯਾਰਨੀਦੇ ਸਿਰ ਝਾੜਨੀ
ਸਬੁ ਜਗ ਫੁਕੀਰ ਦੇ ਕਰੇ ਆਦਰ ਤੁੰਤਾਂ ਪਾਣ ਪਤ ਸਗੋਂ ਉਤਾਰਨੀ
ਗਿਆ ਭੁੱਜ ਹੈ ਕਰਮਾਂਦੇ ਨਾਲ ਠੁਠਾ ਲੇ ਜਾ ਕੀਮਤ ਸਾਥੋਂ ਮਟ ਦੀ
ਝੇੜਾ ਨਾਲ ਹੋਣੀਦੇ ਬਨੁ ਨਹੀਓਂ ਹੋਹ ਹੋਣੀ ਪਹਾੜਾਂ ਨੂੰ ਪਟਦੀ
ਆਦਮ ਹਵਾ ਨੂੰ ਕਢ ਬੈਕੁਠ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਣੀ ਚਾ ਜਮੀਨ ਤੇ ਸਟਦੀ
ਸੁਲੇਮਾਨ ਝੋਕੇ ਭੁਠ ਮਾਛੀਆਂਦਾ ਚਾ ਗਵੀਓਂ ਹੋਣੀ ਪਲਟਦੀ
ਮੁਸਾ ਲਿਖਿਆ ਪਾਰ ਫਰਉਨ ਉੱਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾ ਵਰਯਾ ਉਲਟਦੀ
ਯਾਕੂਬਦੇ ਪੁਤ ਪਿਆਰਝੇ ਨੂੰ ਹੋਣੀ ਚਾ ਖੁਹੇ ਵਿਚ ਸੁਟਦੀ

(੧) ਮੁਸਲਮਾਨਾਂਦੇ ਮਤ ਅਨਧਾਰ ਸਬੁ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਮਨੁਖ ਆਦਮ ਤੇ ਸਬੁ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਤੀਮੀ ਹਵਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ
ਗਈ ਸੈਤਾਨਦੇ ਬੈਹਕਾਓਣ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂਨੇ ਕਣਕ ਖਾ ਲਈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂਨੂੰ ਬੈਕੁਠੋਂ ਕਢਿਆ ਗਿਆ (੨)
ਸੁਲੇਮਾਨ ਪੈਗਾਮਬਰ ਦਾਊਦ ਦੇ ਬੇਟੇ ਸੇ ਦਾਊਦਨੇ ਸਾਅਦੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਬੜੇ ਗਿਰਜੇ ਦੀ ਨੀਉਂਤੋਂ ਸੀ ਜਹੂਦੀ
ਤੇ ਕਰਾਨੀ ਓਸਦਲ ਮੁਹ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰਦਾ ਭੁਜਨ ਕਰਦੇ ਹੈਂ ਸੁਲੇਮਾਨਨੇ ਏਸ ਗਿਰਜੇ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਸੋਨੇ ਹੀਰੇ
ਲਾਲ ਨਾਲ ਜੜਾਇਆ ਸੀ ਬਖਤ ਨਸਰਨੇਂ ਓਹਦਾ ਸੱਤਿਆ ਨਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀਕੈਂਹਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ
ਕੋਲ ਇਕ ਅੰਗੂਠੀ ਸੀ ਜਿਹਤੇ ਰਕਦਾ ਮਹਾਂ ਪਵਿਤਰ ਨਾਓਂ ਖੋਦਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਹਦੇ ਬਲਤੋਂ ਸਾਰੇ
ਜਿਨ ਭੂਤ ਤੇ ਪਰੀਆਂ ਸੁਲੇਮਾਨਦੇ ਵਸ ਵਿਚ ਰੋਂਹਦੀਆਂ ਸੀਜੇਦੇ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਜਾਂਦੇ ਸੇ ਇਕ ਗੋਲੀਦੇ ਹਥ
ਫੜਾ ਜਾਂਦੇ ਸੇ ਇਕ ਦਿਨ ਐਸੇ ਗੋਲੀਨੂੰ ਅੰਗੂਠੀ ਦੇਕੇ ਆਪ ਸੁਚੇਤ ਗਏ ਯਕਰ ਦੇਓਨੇਂ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਗੋਲੀ ਤੋਂ
ਅੰਗੂਠੀ ਖੋਹ ਲਈ ਤੇ ਰਾਜ ਭਾਗ ਸੁਲੇਮਾਨਦਾ ਸਾਂਭ ਲਿਆ ਤੇ ਸੁਲੇਮਾਨਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲਿਆ ਸੁਲੇਮਾਨ
ਹੋਰਾਂਨੇਂ ਮਾਛੀਆਂਦੇ ਭੁਠ ਝੋਕਨ ਦੀ ਨੈਕਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸਖਰ ਸਰਹ ਤੇ ਉਲਟ ਹੁਕਮ ਚਲਾਇਆ ਸੀ ਆਸਫ
ਸੁਲੇਮਾਨਦਾ ਵਜੀਰ ਬੁਧਵਾਨ ਸੀ ਓਹ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਬੂਰਦੀ ਆਇਤਾਂ
ਸਖਰਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੜਨ ਲਗੀ ਕੈਂਹਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਰਬਦੇ ਮਹਾਂ ਪਵਿਤਰ ਨਾਓਂਦਾ ਤੇਜ ਨ ਮੂਲ ਸਕਿਆ ਤਖਤ
ਛੱਡਕੇ ਨੱਠਾ ਅੰਗੂਠੀ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਦਰਯਾ ਵਿਚ ਸੁਟ ਗਿਆ ਇਕ ਦਿਨ ਜੇਹੜੇ ਮਾਛੀਦੇ ਕੋਲ ਸੁਲੇਮਾਨ ਰੋਂਹਦੇ
ਸੀ ਓਹਨੇਂ ਇਕ ਮਛੀ ਨੂੰ ਸਕਾਰ ਖੋਲ ਦਿਆਂ ਫੜ ਲਿਆ ਜੇਦੇਂ ਅਰਲਿਆਕੇ ਓਹਦਾ ਛਿੱਤ੍ਰ ਪਾੜਿਆ ਤਾਂ ਮੁੰਦੀ
ਨਿਕਲ ਪਈ ਸੁਲੇਮਾਨਨੇਂ ਪਛਾਣਕੇ ਲੈ ਲਈ ਜੀਹਦੇ ਪਰਤਾਪ ਨਾਲ ਫੇਰ ਰਾਜ ਭਾਗ ਮਿਲ ਗਿਆ (੩)
ਮੁਸਾ ਜਹੂਦੀਆਂਦੇ ਪੈਗਾਮਬਰ ਹੋਏ ਹੈਂ ਕੈਂਹਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੁਸਾ ਮਿਸਰਦੇ ਦੇਸ ਤੇ ਦੁਖਦੇ ਸਾਰੇ ਅਸਾਧੀ ਲਈ ਐਲਾਨ
ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਨਿਕਲੇਂ ਫਰਉਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਮਿਸਰਦਾ ਸੀ ਫਰਉਨਨੇਂ ਜੇਦੇਂ ਸਵੇਰੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ
ਮੁਸਾ ਅਸਰਾਹੀਲ ਦੀ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਹੈ ਓਸਨੇਂ ਅਪਣੀ ਸਾਰੀ ਸੈਨਾਂ ਲੈਕੇ ਪਿੱਛੋਂ ਕੀਤਾ
ਮੁਸਾ ਨੀਲ ਨਦੀਦੇ ਕੰਢੇ ਜਾ ਪੈਂਹਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕੈਂਹਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਨੀਲ ਮੁਸਾ ਦੀ ਦੁਆ ਨਾਲ ਸੁਕ ਗਿਆ ਤੇ
ਮੁਸਾ ਅਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਪਾਰ ਉਤਰ ਗਿਆ ਫਰਉਨ ਭੀ ਅਪਣੀ ਸੈਨਾਂਦੇ ਨਾਲ ਓਸੇ ਤਰਹਾਂ ਪਾਰ
ਉਤਰਨ ਲੱਗਾ ਦਰਯਾਦਾ ਪਾਨੀ ਜੋਰ ਕਰ ਆਇਆ ਫਰਉਨ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਸੈਨਾਂ ਸਮੇਤ ਤੁਬੋਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ (੪)
ਯੂਸਫ ਪੈਗਾਮਬਰ ਯਾਕੂਬਦੇ ਬੇਟੇ ਸੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬਨ ਤੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੇਹਾ ਜਗ ਵਿਚ ਕੋਈ ਲਸੀ
ਉਨ੍ਹਾਂਦੇ ਗਿਆਰਾਂ ਭਾਈ ਸੇ ਪਰ ਪਿਤਾਨੂੰ ਏਹ ਸਬੁ ਤੋਂ ਵਧ ਪਿਆਰਾ ਸੀ ਭਾਈ ਦੇਖਕੇ ਜਲਦੇ ਸੀ ਇਕ ਦਿਨ
ਬਾਬਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈਕੇ ਭੁਰਾ ਯੂਸਫ ਨੂੰ ਹਰੇ ਕਰੇ ਜਗਲ ਦੀ ਬਹਾਰ ਦੀ ਰੁਤ ਵਿਚ ਸੈਲ ਕਰਾਉਣ ਲੇ ਗਏ
ਓਥੇ ਜਾਕੇ ਇਕ ਖੂਹੇ ਵਿਚ ਜੇ ਕਿਨ ਆਨਦੇ ਸੈਹਰਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ ਜਾ ਸੁਣਿਆ ਇਕ ਸੈਰਾਗਰਦੇ ਨੈਕਰ ਪਾਣੀ

ਯਾਕੂਬ ਕੋਲ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ

ਦਾੜੀ ਮੁਨੈ ਕੇ ਹੋਲੀਨੇ ਕਨ ਪਾਏ ਅੜੀ ਗਏ ਵਲੀਅਜੇ ਜੱਟ ਦੀ ਵੇ
 ਹਾਈ ਵਾਂਝ ਟੀਕਾ ਤੇਰਾ ਛਿੱਤ੍ਰ ਕੁਪਾ ਉਤੇ ਧਿਰੀ ਜਾਪੇ ਵਾਂਝ ਛੱਟ ਦੀ ਵੇ
 ਰਸੀ ਵਾਂਝ ਸੜਗਾਏ ਨਸੀਬ ਤੇਰੇ ਸੁਰਤ ਰਹੀ ਉਵੇਂ ਤੇਰੇ ਵੱਟ ਦੀ ਵੇ
 ਜੋਰੀ ਸੋਈ ਜੇ ਖੇਹ ਵਿਚ ਰਲ ਜਾਵੇ ਅਜੇ ਰੀੜ ਤੈਨੂੰ ਛੁਪਰ ਖੁੱਟ ਦੀ ਵੇ
 ਇਕੇ ਤੁਮ ਕੇਜਰ ਇਕੇ ਨਕਲੀਆ ਤੁ ਨਸਲ ਜਾਪਨਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਨੱਟ ਦੀ ਵੇ
 ਕਲਿਆਨ ਐਡੀ ਕਿੱਥੇ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਜੂਠ ਖਾਲੀ ਹੈ ਤੁ ਕਿਸੇ ਭੁੱਟ ਦੀ ਵੇ
 ਖੇਤਾ ਜਾਪਨਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਆਵਸੀ ਤੁ ਪਰ ਕਸਰ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਛੱਟ ਦੀ ਵੇ
 ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ ਹੋਲੀਨੇ ਬਹੁਤ ਕੀਤੀ ਆਕੜ ਨਹੀਂ ਚੁੱਪੇ ਵਾਲੀ ਘੱਟ ਦੀ ਵੇ
 ਅੱਛੇ ਤੇਜ਼ ਤੁਲਵਾਰ ਦੇ ਘਾ ਹੋਵਨ ਮਲੁਮ ਨਹੀਂ ਜਬਾਨ ਦੇ ਛੱਟ ਦੀ ਵੇ
 ਜੇਹੜਾ ਖੂਹ ਖੱਟੇ ਡਿਗ ਮਰੇ ਸੋਈ ਖਾਤਾ ਬਿਧਮਾਤਾ ਓਹਦਾ ਪੱਟ ਦੀ ਵੇ
 ਪੈਂਛੀ ਮਿਰਗਾ ਫਾਹੀ ਵਿਚ ਆਣ ਫਸਦੇ ਨਹੀਂ ਖਬਰ ਹੋਲੀ ਦੇ ਸੁੱਟ ਦੀ ਵੇ
 ਹੋਲੀ ਆ ਜੀਹਦੇ ਸਿਰ ਮੁਕੁਟ ਰੱਖੇ ਪੈਰ ਓਸਦੇ ਪਿਰਖਮੀ ਚੱਟ ਦੀ ਵੇ
 ਦਿੱਤੀ ਜੇਹਰ ਹੋਲੀਨੇ ਹਸਨ ਤਾਈਂ ਸੀਸ ਸਾਹ ਹੁਸੈਨ ਦਾ ਕੱਟ ਦੀ ਵੇ
 ਕੋਹਣ ਨਬੀਦਾ ਦੇਵ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਇਆ ਏਹ ਹੋਲੀ ਨ ਕਿਸੇ ਤੋਹਟ ਦੀ ਵੇ
 ਸਹਿਤੀ ਤੇ ਰਬੇਲ ਬਾਂਦੀ ਮੋਹਲੀ ਮਧਾਲੀ ਹਥੀ ਛੱਟ ਸੋਹਲੇ
 ਸਾਵਲੇ ਜੋਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਜਾ ਰਾਜਵੀਆਂ ਹੈਂ ਤੇ ਲਡ ਬਾਵਲੇ
 ਖਤੁ ਬਾਵਲੇ ਨੂੰ ਕੁਟ ਕੁਟ ਮਾਰ ਤੇਹ ਬਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹੈਂ ਸਾਵਲੇ
 ਲਹਣੀਆਂ ਹੱਲੜ ਪਾ ਘੂਰ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹੈਂ ਤੇ ਉਸਦਲ ਸੁਲਕੇ
 ਉਹਦੇ ਕੁਹਣੀਆਂ ਨਾਲ ਪਾਸੇ ਕੁਨਦੀਆਂ ਹੈਂ ਓਹ ਵਿਚਰ
 ਉਤਾਵਲਾ ਮੋਹਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਠੰਡਾ ਠਾਰ ਹੋਦਾ ਹੈ ਫੇਰ ਓਹ
 ਮਾਰ ਖਾ ਕੇ

(੧) ਪਟੇ (੨) ਅਮਾਮ ਹਸਨ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਪੈਗਮਬਰ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਬ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਸੀ ਯਜ਼ੀਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਹਣੀ
 ਨੂੰ ਬੈਠ ਕਾਢਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਅਮਾਮ ਹਸਨ ਨੂੰ ਜੇਹਰ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਨੇਕਾਹ ਪਛਾਵਾਂਗਾ ਓਸ ਪਾਪਣ ਨੇ ਅਪਣੇ
 ਪਤੀਨੂੰ ਜੇਹਰ ਦੇਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ (੩) ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਬ ਦੇ ਛੋਟੇ ਦੋਹਰੇ ਦਾ ਨਾਉਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਜ਼ੀਦ ਨਾਲ ਬੜਾ ਜੁਧ
 ਕੀਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰ ਵਢਿਆ ਗਿਆ (੪) ਜਦੋਂ ਕੁਰੇਸ਼ੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੱਕੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਦੇਣ ਲੱਗੇ
 ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਬ ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਪੈਗਮਬਰ ਹੋਏ ਸਨ ਅਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਮਦੀਨੇ ਨੱਥੇ ਆਏ ਫੇਰ
 ਕੁਰੇਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੁਧ ਹੋਇਆ ਕੁਰੇਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਬ ਨੂੰ ਪਥਰ ਮਾਰੇ ਟੀਕਾ ਮੋਢੇ ਤੇ ਸਟਾਂ
 ਲਗੀਆਂ ਬੁਲ੍ਹ ਤੇ ਘਾਓ ਹੋ ਗਿਆ ਅਗਲਾ ਦਿਨ ਸ਼ੁਰੂ ਗਿਆ ਪੈਗਮਬਰ ਸਾਹਬ ਕੁੀ ਇਕ ਟੋਏ ਵਿਚ ਜਾ
 ਪਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਨੂੰ ਲਾਇਆ ਪਰ ਨਿਕਲ ਨ ਸੱਕੇ ਕੁਰੇਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਸਮਝਿਆ
 ਕਿ ਪੈਗਮਬਰ ਸਾਹਬ ਦਾ ਕਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਓਹ ਛੱਡਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਪਿੱਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਦੇਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਢਿਆ (੫) ਲਾਡੁ ਲਡਾਉਣ ਜੋਗਾ ਬੁਲੇ ਬੁਲੇ ਪਿਆਰੇ (੬) ਖੇਡ ਖਡਾਉਣ ਜੋਗਾ ਬੁਲੇ ਬੁਲੇ
 ਪਿਆਰੇ (੭) ਲਲਕਾਰਨਾ (੮) ਜਾਪੈ ਕੇ

ਟੋਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗਰਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
 ਫੇਰ ਦੇ ਹਾਂ ਦੀ ਉਲੀਕਾਂ ਲੀਕਾਂ ਕਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰੇ
 ਤੇ ਦੇ ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁੱਤੇ ਫੜ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦੇ ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
 ਚੁਲੀ ਦੀਆਂ ਤੁਲੀਆਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
 ਚੁਲੀਆਂ ਪੈਰ ਗਲਾਂ ਤੇ ਪੈਰਾਂ ਮਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
 ਟੋਰੇ ਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਚੁਲੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
 ਕਲੇਰਾਂ ਦਾ ਪੈਲ ਪਾਇਆ ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਵੇ ਤੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
 ਟੋਰੇ ਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਆਹਦਾ ਹੈ

ਜੇਗੀ

ਹੀਰ ਹੱਥ ਮੋੜ

ਕੇ

ਜੇਗੀ

ਹੀਰ

ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਥੇਰਾ ਰੇਕਿਆ ਨ ਟਲੀਆਂ ਲਾਂਗੁਣ ਨ ਕਰਾਂ ਨਾਹੀਆਂ
 ਮਤ ਆਜਾਉ

ਤੁਸੀਂ ਰਬ ਦੇ ਪਿਆਰਿਓ ਮੇਰੀ ਨਾਨਾਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇ

ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਂ ਦੀ ਅਲਖ ਲਾਹੁਣੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਹਾਂ
 ਸੁਣਿਆ ਮੋਹਲੀ ਤੇ ਮਧਾਲੀ ਨਾਲ ਮੇਰੀਆਂ ਕਰੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇ ਹਾਂ ਦੇ
 ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜੇ ਸਹਿਤੀ ਨੇ ਵੇਰ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਹਾਂ ਦੇ
 ਕਰ ਗਲ ਗਲਾਇਓ ਨਾਲ ਉਹਦੇ ਗਲ ਦੇ ਮੇਰੇ ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਇਆ
 ਤੀਮੀ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰੇ ਤੀਮੀ ਵੇਰ ਸੁਤਕੇ ਵੇਰ ਨਾਲ ਉਹਦੇ
 ਕੁੜੀਆਂ ਸਦ ਗਲਾਇਓ ਦੀਆਂ ਮਗਰ ਉਹਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਂ ਦੇ
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੇਗੀਆਂ ਭੇਰ ਨਾਮਾਇਆਂ ਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਨੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਚੁਹਿਲਾ
 ਪਿਛੋਂ ਫੌਰੀ ਹੁਤਕਾ ਜੇਗੀਆਂ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦਾ ਹੈ ਜੇਹਦੇ ਪਾਇਆ
 ਲੜੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਇਕ ਦੇ ਹਾਂ ਜੇਗੀ ਦੁੱਖੀ ਕਰੇ ਤੂੰ ਜਿੰਨਾ ਨਾ ਖੁਸ਼ੀਆਂ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਿੰਗਾਰੇ ਮੁਲਦੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪੁਛੀਏ ਭਾਗਤੁ ਦੀਆਂ

ਹੀਰ ਸਹਿਤੀ

ਸਹਿਤੀ

੧. ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ (੨) ਓਹਲੇ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਕੋਠੇਰ ਗਲਾਂ ਕਰੀਆਂ ਤੇਂ ਏਸੇ ਤੇ ਮੈਂ ਓਹਦੇ ਨਾਲ ਵੇਖ ਕੀ ਕਰਵੀ ਤੇਂ
 ਗਲਾਇਓ ਅਰਥਾਤ ਕੋਹਣ ਬੋਲਣਾ ਪਹਾੜੀ ਭਾਖਾਰੀ ਬੋਲੀ ਹੈ (੩) ਫੜਨ ਫੜਦ ਕੁੜੀਆਂ ਜੇਗੀ
 ਤੇਰੇ ਪਾਸੇ ਭੁੱਲੇ ਲਾਂਭੇ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਫੇਰ ਜੇਗੀ ਦਾ ਕੀ ਫੜ ਲੈਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਓਹਦਾ ਥੋਹ ਦਿਕਾਣਾ ਕੀ ਹੈ
 ਕੁਤਕੀ ਦਾ ਅਰਥ ਸੋਟਾ ਹੈ ਪਰ ਰੋਵੇ ਨਾਂ ਤਾਂ ਏਥੇ ਏਹ ਸ਼ਬਦ ਬੁਰੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਗੀਤ

ਸਾਹਿਬੀ

ਗੀਤ

ਸਾਹਿਬੀ

ਗੀਤ

ਸਾਹਿਬੀ

ਗੀਤ

ਜੇ ਤਾਂ ਪੱਟੇ ਪੜ੍ਹਾਉਨ ਨਾਂ ਹੋਵੇ ਕਾਹਨੁ ਕਿਉਂ ਕਰੀਏ ਨਾਲਕੁਰਿਆਂ ਦੇ
 ਕੋਈ ਦੇ ਦੁਰਾਸੀਸ ਤੇਗਾਲ ਸੁੰਦੇ ਪਿਛੋਂ ਲਾਭੁ ਹੈਕੀ ਅੰਦੇ ਸੁਰਿਆਂ ਦੇ
 ਚੋਕੁ ਖੁਨੁ ਪੱਲੇ ਦੁੱਧ ਦੁਹੀ ਪੰਦੁਲ ਸੁਰੀਆਂ ਰੁਟੀਆਂ ਜੇਦੇ ਆਇਆਂ ਦੀਆਂ
 ਨਹੀਂ ਜੇਕਰੇ ਕੁਰਾਦੀ ਖਥਾਹ ਰਖਦੇ ਖਥਰਾਂ ਜਲਦੇ ਚੁਲ੍ਹ ਤੇ ਚਾਟੀਆਂ ਦੀਆਂ
 ਕਰ ਮੋਹਰਿਆ ਰਿਜਕ ਨ ਖਾਢਿਓਂ ਏਹਤਾਂ ਕਾਣ ਕੁਮਾਈਆਂ ਸਾਇਆਂ ਦੀਆਂ
 ਰੁਖੀ ਖੋਸ ਮੈਲਾਗਦੀ ਵਾਨਿਆਂਨੂੰ ਖਥਰਾਂ ਪੈਣ ਗੀਆਂ ਇਕਦਿਨ ਘਾਇਆਂ ਦੀਆਂ
 ਲਾਉਂਦੇ ਹੀਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ ਚਾਲਾਂ ਜੇਰੀਆਂ ਉਲ੍ਹਿਆਂ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਆਂ
 ਜੇਹਤ ਚਿਤ੍ਰੇ ਨੇਹਵਾਲ ਹੈਂ ਰਿਛੁ ਵਾਢੇ ਪਲਮਣ ਲਛਾਂ ਲਾਂਗਤਾਂ ਪਾਇ ਆਂਦੀਆਂ
 ਮਥਾ ਨਾਲ ਕਨ ਘਾਇਆਂ ਸਿਮ ਭੁਹਿਆ ਅੱਗੇ ਪਿਛੋਂ ਤੋਂ ਅੰਤਨੂੰ ਰੋਹੇ
 ਮਿਠੀ ਨਾਲ ਨੁਕੀਰਾਂਦੇ ਅਛੀ ਬਾਧੀ ਸਣੇ ਮਾਲ ਤੇ ਜਾਨ ਦੇ ਚੋੜ੍ਹੇ ਹੋਏ
 ਚੋੜ੍ਹੇ ਤੋਂ ਨਕਤਰੀ ਦਨ ਸੁੱਜੀ ਜੇਹੜੀ ਨਾਲ ਮਲਿਛਾ ਦੇ ਕੋੜ੍ਹੇ ਹੋਏ
 ਪੈਏ ਚੁਨ ਨ ਚੁਖਦੀ ਰਖਦੇ ਹੈਂ ਜੇਹੜੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਾਧ ਤੇ ਭੋਰ ਹੋਏ
 ਫੇਸ ਚੁਕੀ ਆਧਾਂ ਚਾਂਡ ਮਛੀ ਬਾਧੀ ਅਸੀਂ ਨਚਾਂ ਭੀ ਤੇਜ ਕੁਰੀਆਂ ਹਾਂ
 ਜੇ ਚੋਰਾਂ ਰੁਝਿਆਂ ਵਿਚ ਹੈ ਪੈਰ ਧਰਦਾ ਅਸੀਂ ਤੀਮੀਆਂ ਚੋਲ੍ਹਾਹਾਰੀਆਂ ਹਾਂ
 ਏਹ ਅਪਣੁ ਅਰਥ ਸਵਾਉਦਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਨਚਾਂਦੇ ਨਾਲਦੀਆਂ ਨਾਰੀਆਂ ਹਾਂ
 ਚੀਏ ਯਾਤਰੇ ਤਾਂ ਨਾਲੀ ਚਿਤ੍ਰ ਕਪੜਿਆਂ ਦੇ ਚੋਗਾ ਹੋਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਿਰਕਾਰੀਆਂ ਹਾਂ
 ਆ ਦਲੀ ਕੁਮਾਰੀਏ ਚਾਹੀਏ ਨੀਂ ਕਹੀਆਂ ਬਨੀਆਂ ਧਜ ਉਵਲੀਆਂ ਨੀਂ
 ਚੋਨ ਬਦਲ ਦੇ ਬਦਲ ਭੀ ਹੋ ਨੀਵੇਂ ਧੁਮਾਂ ਚਰਜਦੀਆਂ ਦੇਸਤੋ ਘਲੀਆਂ ਨੀਂ
 ਭੋਰੇ ਸਾ ਹੀਆਂ ਕੁਮਾਰੀਆਂ ਛੋਲ ਛਿਦਰਾਂ ਭੁਲਾ ਕਿਰੋਰ ਰੋਹਨ ਨਚਲੀਆਂ ਨੀਂ
 ਖੁਨਸ ਮਗੀਦੀਆਂ ਜੇਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਕੇ ਰਾਤੀਂ ਮੋਖੀਆਂ ਹੋਨ ਅਕਲੀਆਂ ਨੀਂ
 ਪਿਛੇ ਪਿਆ ਚੁਰਾਖਾ ਚੁਲੇ ਸੜਨ ਜੇਗਾ ਕਦੇ ਚਾਰਨ ਲਾਹੀਆਂ ਛੁਲੀਆਂ ਨੀਂ
 ਜਿੱਥੇ ਗਾਂਧਰੁ ਹੋਣਗਾ ਖਰੇ ਆਪੇ ਗੱਲਾਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਭ ਉਵਲੀਆਂ ਨੀਂ
 ਦਲ ਨਾ ਛਕੀਚੋਂ ਗੰਨੀਏ ਨੀਂ ਕਿਉਂ ਕੁਮਾਰੀਏ ਰੋਹੀਆਂ ਮਲੀਆਂ ਨੀਂ
 ਜੇਹੜੇ ਕੋਪ ਕਰਦਾ ਤੋਂ ਭਰਨ ਮੁਈਏ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਣ ਸੁੱਢੀਆਂ ਨੀਂ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਣ ਛਕੀਚਾਂਦੇ ਪ੍ਰੇਰ ਚੁਮੇ ਫਲੀਆਂ ਦੇਹੀ ਜਹਾਨੀਂ ਚਿਹ ਫੁਲੀਆਂ ਨੀਂ
 ਰਾਹੀਂ ਚੁਰਦੀਆਂ ਨੇਂ ਛੱਤੀ ਪਤਲਾ ਤੇ ਦਿਨੇ ਕੁਮਾਰੀਆਂ ਲਲ ਵਲਲੀਆਂ ਨੀਂ

੨

(੧) ਜੇਦੇ ਕੋਈ ਚੋਰੀਆ ਮਾਲ ਲੈ ਓਹਦੇ ਬਦਲੇ ਅਪਣਾ ਅੱਟ ਮੁੱਲਦਾ ਮਾਲ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਓਸ ਬਦਲੇ ਸਵਲੇਨੁ ਸਾਟ
 ਵੇਂਹਵੇ ਹੈਂ (੨) ਇਜਤ ਬਿਗਾਏਨੇਨੂੰ ਪਰ ਤਿਸਟਾ ਭੀਹ ਹੋਣ ਨੂੰ (੩) ਰਤਾ ਮਦਾਨ ਜਿਥੇ ਹਰਆਈ ਕੁਸ਼ਨ ਹੋਵੇ
 ਰਤਾ ਕਹਾਉਦਾ ਹੈ ਜਿਹਦਾ ਅਗਲਾ ਪਿਛਲਾ ਰਤਾ ਹੋ ਜਾਏ ਓਹਦਾ ਸੱਤਿਆ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅੰਥੇ ਰੋੜ੍ਹਦਾ ਅਰਥ
 ਹੈ ਸੱਤਿਆ ਨਾਸ (੪) ਬੁਰੇ ਹਾਲ (੫) ਸੁਤਦੇ ਮੁਢ (੬) ਬੀਜਰ ਜਾਮੀਨ ਜਿਥੇ ਨ ਛਾਓਂ ਹੋਵੇ ਨ ਪਾਲੀ ਅੰਥੇ ਛਕੀਚੇ
 ਨਾਲ ਮੁਗਾਏਨੇਨੂੰ ਜੀ ਤੋਂ ਕੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਭਦਾ ਰੋਹੀ ਅਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (੭) ਤਿਨ੍ਹਾਂਦੇ ਸਭ ਕਾਜ ਸਿਧ ਹੋਵੇ ਹੈਂ
 (੮) ਅਪਣੇ ਖਥਰਨੂੰ ਮਿਲਨ ਲਈ ਚਾਤਨੂੰ ਦਰਯਾ ਤਰਕੇ ਚਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੈ ਜੇ ਇਕ ਪੱਤਲ ਤੇ ਤਰਨ
 ਲਈ ਸੁਬੋਹਤਾ ਨ ਦਿਸੇ ਤਾਂ ਓਹਨੂੰ ਛੱਡ ਦੁਜਾ ਪਤਲ ਜਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹੈ ਜਲਕੀ ਛੱਤੀ ਪਤਲਾ ਤੀਕਰ
 ਪੋਹਦੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬੜੀਆਂ ਦੀ ਫਰਦੇਜਟਾ ਹੈ

ਸਹਿਤੀ

ਹੀਰ

ਸਹਿਤੀ

ਹੀਰ

ਸਹਿਤੀ

ਜੇਗੀ

ਕੁਥੀ ਨਾਲ ਫਕੀਰ ਦੇ ਧੜਾ ਕੀਤਾ ਹਾਲ ਹਾਲ ਲੋਕੇ ਸਾਨੂੰ ਮਾਰਦੀ ਹੈ
ਜੇਗੀ ਦੇਖਕੇ ਪਾਲ ਹੈ ਚੁੜੀ ਕੋਈ ਸਾਡਾ ਹਾਲ ਤੇ ਕਾਲ ਉਤਾਰਦੀ ਹੈ
ਘੇਲ ਘੱਤੀ ਦੇ ਕੁਆਰੀ ਦੇ ਡਾਰੀ ਦੇ ਨੀਂ ਮਥਾ ਡੇਰੀ ਦੇ ਤੇ ਬੜੇ ਬੋਲੀ ਦੇ ਨੀਂ
ਵਾਂਝ ਦੇ ਤਰੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਖਿਆਲ ਪਈ ਹੈ ਸਾਡੇ ਕਾਸਨੂੰ ਤੂੰ ਹਮ ਜੋਲੀ ਦੇ ਨੀਂ
ਕੀਧ ਪਾਤ੍ਰ ਕੇ ਮੇਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੈਂ ਕੁੰਜ ਕੁਆਰੀ ਦੇ ਆਲੀਸ਼ੇ ਕੋਲੀ ਦੇ ਨੀਂ
ਸਾਥਿ ਆਰ ਵਾਂਝੇ ਨਿਤ ਰਹੇ ਸੱਚੀ ਚੋਰਾਂ ਯਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵੱਚੋਲੀ ਦੇ ਨੀਂ
ਅਲੇ ਹੋਈਆਂ ਗਲਾਂ ਦੇ ਨਾਓ ਲੋਕੇ ਪਾ ਅਲੋੜੇ ਪਈ ਖਰੂਹ ਨੀਂ
ਆਪ ਚਾਕ ਹਿੰਦੁਇਕ ਛੱਡ ਆਈ ਸਾਰੀ ਲੋਕੀਨੂੰ ਪਈ ਵੱਚੋਲੀ ਨੀਂ
ਆਪ ਛਾਨਲੀ ਛੇੜਦੀ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂਦੇ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਧੜਕੀ ਨੀਂ
ਲੋਕੀ ਆਖਦੀ ਹੈ ਪਕੀ ਵਾਰੀ ਦੇ ਨੀਂ ਮੁੰਡੀ ਮੋਹਲੀ ਤੇ ਝੋਟੇ ਵੇਹ ਨੀਂ ਹੈ
ਖੁਆਰ ਖੱਜਲਾਂ ਰੁਲਦੀਆਂ ਫਿਰਦੀਆਂ ਸੀ ਅਖੀ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੋਰਦੀਆਂ ਹੋਰ
ਆਪ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇਕ ਬੁਟੀਆਂ ਅਗੇ ਚੋਰਾਂ ਦੇ ਅਪੀ ਕੁੰਜੋ ਹੋਈਆਂ
ਚੋਰ ਚੋਧਰੀ ਗੁੰਡੇ ਪਰਧਾਨ ਕੀਤੇ ਏਹ ਉਲਟ ਉਵਲੀਆਂ ਹੋਰ ਹੋਈਆਂ
ਏਹ ਕੁਰੂਪ ਤੇ ਕੋਹ ਜੀਆਂ ਘੋੜ ਮੂਹੀਆਂ ਵੇਖੇ ਰੂਪ ਦੇ ਬਾਗਦੀਆਂ ਮਰ ਹੋਈਆਂ
ਕੁਰਜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬੋਲੀਆਂ ਮਾਰਦੀਆਂ ਹੈਂ ਫਿਰਨ ਮੁੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਲਟੇਰੇ ਹੋ
ਧਮਾਂ ਏਸ ਬਲੋਚਲੀ ਜਗ ਸਾਰੇ ਜਿਵੇਂ ਸਮੀਨੀ ਸੋਹਰ ਭੋਏਰ ਹੋਈਆਂ
ਆਓ ਕੱਢੀ ਦੇ ਵੱਢੀ ਦੇ ਵੱਢੀ ਦੇ ਏਹ ਫੁਸਤਾ ਜਗ ਪੂੜੇ ਕੋਈ ਐਸ ਪਾਈ ਹੈ ਨੀਂ
ਏਹਨੇਂ ਮਾਰ ਮੀਤਰ ਵੇਰ ਪਾ ਵਿਤਾ ਚਾਨ ਚਕਰੀ ਪਈ ਲੜਾਈ ਹੈ ਨੀਂ
ਹੁਣ ਦੇਖ ਲਓ ਏਹ ਹੈ ਸਮਾਂ ਉਲਟਾ ਲੜੇ ਬੋਲ ਤੇ ਫੜੀਦਾ ਕੁਈ ਹੈ ਨੀਂ
ਲੜੇ ਜਟ ਤੇ ਕੁੱਟੀ ਦੇ ਰੂਮਨਾਈ ਮਿਰ ਜੋਗਾੜੇ ਦੇ ਗਲ ਆਈ ਹੈ ਨੀਂ
ਸੁਣੀ ਸਹਿਤੀ ਦੇ ਏਹ ਚੁਵਾ ਕੇਹਾ ਰੂਠ ਭੁਨ ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾਂ ਕੀ
ਜੇਹੜੇ ਕੁੰਨ ਪੜਾ ਫਕੀਰ ਹੋਏ ਭੁਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੜਤਨ ਪਾੜਨਾਂ ਕੀ
ਬੋੜੀ ਗਲ ਦਾ ਬੜਾ ਵਧਾ ਕਰਕੇ ਸੇਰੇ ਕਮਨੂੰ ਭੁਲਾ ਵਿਗਾੜਨਾਂ ਕੀ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਹਲਣੇ ਛੱਡ ਹਵਾ ਲੀਤੀ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੀ ਵਾੜਨਾਂ ਕੀ

(੧) ਆਬ ਚੜ੍ਹ ਗਈ ਹੈ ਤੇਜ ਸੁਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ (੨) ਮਥਾ ਡੇਰੀ ਹੋਈ ਹੋਈ ਏ ਜੀਹ ਦੇ ਮਥੇ ਤੇ ਕਲਿਕ
ਦਾ ਝਾਗ ਹੈ (੩) ਝੋਟੇ ਹੈਂ ਕਿ ਚੇਤਰੀ ਮਾਤਾ ਬੜੀ ਬਰਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਹਨੂੰ ਨਿਕਲ ਘਟੇ ਓਹ ਐਥਾ ਬਰਦਾ ਹੈ
(੪) ਤੂੰ ਕੁੰਜ ਕੁਆਰੀ ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਸਾਧੀ ਦਿਸਦੀ ਹੈਂ ਪਰ ਚੋਰਾਂ ਯਾਰਾਂ ਵਾਂਝੇ ਬੁਰਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕੀਧ ਪਾਤ੍ਰ ਕੇ ਮੇਰੀਆਂ
ਕਰਦੀ ਹੈਂ (੫) ਦਲਾਲਣ ਦਲੀ (੬) ਛਿੱਲਣੀ ਹੈਂ ਉਚੇੜਨੀ ਹੈਂ (੭) ਬੋਝ ਕਰਦੀ ਹੈਂ ਲੂਤੀਆਂ ਲਾਓਲੀ ਹੈਂ
(੮) ਸਬਜੀ ਕੁਜੀ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤੀਮੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਖੇਰੀਆਂ ਮੈਂਦੇ ਚਲੋਲਣ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ
(੯) ਕੁਟਕ ਦੇ ਝੋਟੇ ਫਿਰਨਾਂ (੧੦) ਬਲੋਚਲੀ ਦੀਆਂ ਸਹਿਤੀ ਦੀ ਮੁਰਾਦ ਬਲੋਚ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ
(੧੧) ਏਸ ਸਿਆਪੇ ਦੀ ਅਲਖ ਲਾਹੀਏ ਸੁਗੜਾ ਮੁਕਾਈਏ (੧੨) ਚੁਰਾਹੇ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਜੇ ਜਾਦੂ ਫੁਲਾ ਕਰਨ
ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (੧੩) ਜੇਹੜੇ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇ ਬਚਿਆਂਨੇ (੧੪) ਉਡਣ ਲਗ ਗਏ

ਸਹਿਤੀ

ਹੀਰ

ਸਹਿਤੀ

ਹੀਰ

ਸਹਿਤੀ

ਹੀਰ

ਸਹਿਤੀ

ਸਹਿਤੀ

ਰਬੇਲ ਨੂੰ

ਸਿਆਲੇ ਕੋਹਨ ਉਜਾੜਿਆਂ ਰਬਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥੀਂ ਅਪਣੇ ਫੇਰ ਉਜਾੜਨਾਂ ਕੀ
ਜੇਹੜੇ ਅਪਣੇ ਚਾਵੜਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਅਰਚਕੇ ਉਸ ਲੇ ਜਾਚਿਨਾਂ ਕੀ
ਲਾੜੀਏ ਅਪਣੇ ਜੇਹਾਂਦੇ ਨਾਲ ਕੁੜੀਏ ਫੜ ਸੇਏ ਅਨਾਥਾਂ ਤੇ ਆਉਨਾਂ ਕੀ
ਜੇਹੜਾ ਪ੍ਰੇਮਦੀ ਅਗਾਂਦੇ ਨਾਲ ਕੁੜੇ ਉਹਨੂੰ ਲੂਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜਲਾਉਨਾਂ ਕੀ
ਮੇਰਾ ਅਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਈ ਵੇਰ ਪਾਇਆ ਏਥੇ ਕੁਆਰੀਏ ਹੱਥ ਤੇਰੇ ਅਚਿਨਾਂ ਕੀ
ਯੇਹਲ ਮਾਲਕਾਂਦਾ ਹੁਸ ਚੁਹੜਿਆਂਦਾ ਲਛੂ ਲਛੂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕਰਾਇਨਾਂ ਕੀ
ਅੱਗੇ ਚੁਪ ਚੁਪਾਤੁੜੀ ਬੈਠਦੀ ਸੀ ਕੜਕ ਰਾਜ ਕੇ ਅੱਜ ਅਵਾਜ ਆਈ
ਅਰ ਬਾਰ ਤੇਰਾ ਅਸੀਂ ਕੌਣ ਕੇਈ ਜਾਪੇਂ ਲਵਕੇ ਅੱਗੇ ਜਹਾਜ ਆਈ
ਏਸ ਜੇਗੜੇ ਨਾਲ ਕੀ ਵੇਰ ਪਾਇਆ ਅੱਗੇ ਰਬਦੇ ਆਖਕੀ ਦੁਸ਼ਣਾ ਪੈ
ਗੁਝਾ ਬਹੁੰਗਾ ਮੁਲਕਦੇ ਵਿਚ ਤੇਰਾ ਏਸ ਗਲੀ ਕੁਚੇ ਤੇਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾ ਪੈ
ਨਾਲ ਚੁਹੜੇਦੇ ਖੱਤਰੀ ਅਲਨ ਲਗਾ ਮਾਰੇ ਮੁਲਕਨੇ ਫੜਤਾਂ ਹੱਥ ਲਾ ਪੈ
ਵੱਜੇ ਤਾਓੜੀ ਲੋਕਾਂਦੀ ਮਰਾਤ ਤੇਰੇ ਏਸ ਜੇਗੀਦਾ ਕੁਝ ਨ ਅਸਣਾ ਪੈ
ਤੇਰੇ ਜਹੀਨਾਂ ਲੱਖ ਪੜਾਈਆਂ ਨੀਂ ਤੇ ਉਡਾਈਆਂ ਬਹੁਤ ਮੰਗਾਠਿਆਂ ਤੇ
ਦੇਖ ਪਯੋਦੀ ਖੇਤਰੀ ਲੱਤ ਮਾਰੇ ਕੌਣ ਤਾਜੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਤੇ ਕੁਝੀਆਂ ਵੇ
ਸਾਡੇ ਏਸੜੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਯਾਦ ਚੇਬਰ ਭਾਂਢੇ ਫੇਰ ਲਾਏ ਕੁਨ ਠੁਠਿਆਂ ਦੇ
ਏਹ ਮਸਤ ਮਲੇਗ ਮੈਂ ਮਸਤ ਏਦੁ ਏਹਦੇ ਮਕਰ ਪੈਦਕੁਆਂ ਜੁਠਿਆਂ ਦੇ
ਏਹ ਮਸਤ ਫਕੀਰ ਨ ਛੇੜ ਕੁੜੀਏ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਬਖਾਦ ਗਲ ਪਾਏਗਾ ਨੀਂ
ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਖੇੜੇ ਉਜੜ ਜਾਣ ਮਾਪੇ ਤੇਰਾ ਲੁੰਡੀਦਾ ਕੁਝ ਨ ਜਾਏਗਾ ਨੀਂ
ਤੇਰਿਆਂ ਮੇਂਹਲੇਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਸਾਡੂ ਸੁੱਟੀ ਅਜ ਜੇਹਰ ਮੰਗਵਾਇਕੇ ਖੁਝੀ ਨੀਂ
ਇਕੇ ਮਰਾਂਗੀ ਏਸਨੂੰ ਇਕੇ ਮਾਰਾਂ ਇਕੇ ਕੁਾਬੀਏ ਤੁਧ ਮਰਵਾਉਂਗੀ ਨੀਂ
ਚਾਕ ਲੀਕ ਲਾਈ ਤੇਨੂੰ ਮਿਲੇ ਫਾਹੀ ਗਲਾਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਆਖ ਸੁਨਾਉਂਗੀ ਨੀਂ
ਸਿਰ ਏਸਦਾ ਵੱਢਕੇ ਸਾਣੇ ਤੇਰਾ ਏਸ ਠੁਠੇਦੇ ਨਾਲ ਰਲਾਉਂਗੀ ਨੀਂ
ਪੁਨ ਭੇਡਦੇ ਪਿੰਡ ਜੇ ਮਾਰ ਲਾਈਏ ਉਜੜ ਜਾਏ ਜਹਾਨ ਤੇ ਜਗ ਸਾਰਾ
ਹੱਥੇ ਜੁਆਂਦੇ ਜਲ ਜੇ ਸੁਟ ਦੇਈਏ ਪੋਹ ਮਾਂਘਦਾ ਕੁਟੀਏ ਕਿਵੇਂ ਖਾਲਾ
ਤੇਰੇ ਭਾਈਦੀ ਕੌਣ ਨੂੰ ਖੜਨ ਜੇਗੀ ਹੱਥ ਲਾਏ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਹੱਥ ਕਾਥਾ
ਮੇਰੀ ਭੀਰਾ ਸ਼ਾੜੇ ਉਹਦੀ ਏਗਾ ਤੁਨਾਂ ਸਿਆਲ ਸਾਡੂ ਸੁਟਨ ਉਹਦਾ ਦੇਸ ਸਥਾ
ਮੈਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਜਾ ਤੇਨੂੰ ਕਰੇ ਸੇਵਾ ਨੀਂ ਕੁਆਰੀਏ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕੇਹਾ ਪੁਆਤਾ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਏਹ ਕੇ ਚੁੰਡੀਆਂ ਤੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਾਂ ਪੈਸਾਬਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾੜਾ
ਸਭੇ ਅਤਨੇ ਪਤਨੇ ਪਾਡੂ ਸੁਟਾਂ ਮੈਂ ਵੇਂ ਸੇਖੀਆਂ ਪਈ ਜਗਾਠੀ ਪੈਂ
ਤੇਨੂੰ ਹੱਥ ਨ ਆਉਗਾ ਕੁਝ ਹੀਰੇ ਮੈਂ ਵੇਂ ਸਹਿਤੀ ਤੇ ਲੂਤੀਆਂ ਲਾਉਨੀ ਪੈਂ
ਏਸ ਜੇਗੀਨੂੰ ਬੁਹਿਓ ਕਦੁ ਆਵਾਂ ਹੋੜਾ ਵਿਚ ਬਹੁੰਗਾ ਅਡਾਈਏ ਨੀਂ
ਸਾਥ ਉਟ ਬਲੇਦੇਦਾ ਛੱਡੀਏ ਨੀਂ ਮਾਂ ਆਵੇ ਤਾਂ ਵੇਡ ਕਰਾਈਏ ਨੀਂ

(੧) ਅਪਣੇ ਪਖਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਅਪਣੇ ਹਮਾਇਤੀ ਦੇ ਬਲ ਉੱਤੇ (੨) ਏਹੋ ਜਹੀ ਤਿੱਖੀ ਘੋੜੀ ਜੇਹੜੀ ਭੇਰ ਵੱਡੇ ਉਡਾਰੀਆਂ ਲੈਂਦੀ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਿੱਖੀ ਹੋਵੇ ਭੇਰ ਤਾਜੀ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ (੩) ਇਕ ਲੱਖਾਂ ਫੌਜਾਂ ਜੇ ਸੁੱਟੇ ਮਾਰਨ ਲਈ ਅਡਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬੁਹਿਦੀ ਦੇਹਾਂ ਕੀ ਧਾਂ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਰੋਹਦਾ ਹੈ (੪)

ਹੀਰ

ਹੀਰ
ਸਹਿਤੀ
ਹੀਰ
ਸਹਿਤੀ
ਹੀਰ
ਸਹਿਤੀ
ਹੀਰ

ਸਹਿਤੀ ਉਠਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਆਰਨ ਜਾਂਵੀ ਹੈ ਹੀਰ ਉਠਕੇ ਦੁਰ ਨ
ਫੜ ਲੈਂਦੀ ਹੈ

ਸਾਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਲੈ ਰਬਦਾ ਵਾਸਤਾ ਹੈ ਪੈਰੀ ਪੈਨੀਆਂ ਮੱਠ ਭੁੰਨਾਲ ਮੇਰੇ
ਹੱਥ ਬੋਲ ਲਈਏ ਅੱਜ ਸਹਿਤੀਏਲੀਂ ਕੁਲਕੇ ਵਿਚੋਂ ਕੁਲਕੇ ਸਾਹੁ ਹੋਨ ਭੁੰਨ
ਜੇ ਅੰਬਤੇ ਸਾਡੇ ਦਾਗ ਚਿੰਟੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਭੁੰਨੇ ਕਿਨਾਂ ਦੇ ਰਹੀ
ਨਹੀਂ ਪਥਰਨੁ ਕਦੇ ਕੁੀ ਰੋਗ ਆਵੇ ਲੱਖ ਸੁਰੇਏ ਵਿਚ ਭੁੰਨੇ ਰਹੀ
ਅੱਠੀ ਪੀੜ ਵੰਡਾਵਲੀ ਭੁੰਨ ਮੇਰੀ ਤੋਂ ਦੁਰ ਸੁਦੀ ਘੋਲ ਘੋਲੀ ਹੈ ਨੀ
ਮੇਰਾ ਕਮ ਕਰ ਮਲ ਲੈ ਬਾਝੁ ਲਾਜੇ ਕੁਝ ਕਹੇ ਕੀ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਭੀਲੀ ਹੈ ਨੀ
ਅਸੀਂ ਜੀਉਂਦੇ ਮੇਲ ਚੁਕਾ ਬੈਠੇ ਵੱਤ ਕਦੇ ਨ ਸੀਉਲਾ ਪਾੜਨਾ ਹੈ
ਨ ਫੜ ਮੈਨੂੰ ਕੁਈਆਂ ਪਿਟੁਲੀਨੂੰ ਹੋਰ ਅੰਬ ਉਤੇ ਅਜੇ ਦਾਗੁ ਨਾ ਹੈ
ਆ ਸਹਿਤੀਏ ਵਾਸਤਾ ਰਬਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ਭੁੰਨੀਆਂ ਦੇ ਨੀਰੋ ਬੋਲੀਏ
ਹੋਈਏ ਪੀੜ ਵੰਡਾਵਲੀ ਦੁਖੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਿਭੂਨਾਂ ਵੰਡਨ ਪੋਲੀਏ
ਜਾ ਤੇਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਗਲ ਦਸ ਕੀ ਹੈ

ਫਕੀਰ ਰਬਦੇ ਪਿਆਰੇ ਹੋਏ ਹੋਏ ਹੋਏ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨ ਮੇਰਾ ਹੁੱਧ
ਤੁਰਤੁ ਦੁਰ ਹੋਵੇ

ਸਹਿਤੀ
ਜੇਰੀਨੂੰ
ਜੇਰੀ

ਅੱਖਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਜੇ ਮੁਲੇ ਕਿਨਾਂ ਗੁੰਝੀਆਂ ਦੀ ਤੇਨੂੰ ਲਾਗੇ ਹੋਵੇ
ਗੁਰ ਮੰਤਰਾਂ ਦੀ ਤੇਨੂੰ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਖਬਰ ਬੰਨਿਆ ਕਲ ਤੁਝਾਗਾ ਹੈ
ਜੇਗ ਦਸਖਾਂ ਕਿਧੈਰ ਜੰਮਿਆਂ ਹੈ ਕਿਥੋਂ ਮੁੱਢ ਸਨ ਆਸ ਵੇਰਾਗਾ ਹੈ
ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੀਥਾਂ ਦਾ ਗੁਰ ਕੇਹੜਾ ਲਗੀ ਕਿਸਤੋਂ ਕਿਸਨੂੰ ਜਾਗਾ ਹੈ
ਮਹੰਦੇਵ ਤੇ ਜੇਗਦਾ ਪੰਥ ਬਣਿਆਂ ਦੇਹਿ ਦਤ ਹੈ ਗੁਰ ਸਾਨਮ ਸੀਆਂ ਦਾ
ਰਾਮਾਂ ਨੇ ਦ ਤੇ ਸਭੁ ਵੇਰਾਗਾ ਹੋਏ ਪ੍ਰੇਮ ਜੇਤ ਹੈ ਗੁਰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਦਾ

(੧) ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਮਤਦਾ ਫੋਕੜਲਾ ਆਸ਼੍ਰਮ ਸਨ ਆਸ ਦੇ ਜੋਏ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਅਨੰਦ ਭੋਗ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਅੰਗ ਸਾਕ
ਫੜਕੇ ਨਿਰਾ ਈਸ਼ਰ ਦੇ ਪਿਆਨ ਵਿਖੇ ਚਿੱਤ ਲਾਇਆ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਸਾਰਨੂੰ ਫੜਕੇ ਈਸ਼ਰ ਭੁਜਨ ਵਿਚ ਹੋ ਜਾਵੇ
ਓਹ ਸਨ ਆਸ਼ੀ ਕਹਾਇਆ ਹੈ (੨) ਰਾਮਾਨੰਦ ਦੇ ਸੱਠੇ ਮਤਦਾ ਪੰਥ ਦਾ ਧਰਮ ਸੇਧਕ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੀਹਦਾ ਪਚਤਾਪ ਤੇ ਭੋਜ
ਸੰਮਤ ੧੩੫੯ ਤੋਂ ੧੪੫੯ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀਦਾ ਕਾਂਸੀ ਪੁਰੀ ਮੁਖ ਅਸਥਾਨ ਸਾ. ਪਰ
ਬਾਥੀ ਥਾਈਂ ਫਿਰਕੇ ਈਸ਼ਰ ਦੇ ਇਕ ਹੋਣਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਬਾਗਾਂ ਚੇਲੇ
ਨੀਚ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਾਕੇ ਖਤਰੀ ਬਾਹਮਣਾ ਵਿਚੋਂ ਚੁਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਮੇਰੀ ਸੀ ਇਕ ਨਾਈ
ਤੇ ਸਭਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅੰਨਿਆਂ ਦੰਨਿਆਂ ਇਕ ਜਲਾਹੇਵਾ ਲੜਕਾ ਕਬੀਰ ਸੀ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ
ਸਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਸੀ ਭਾਖਾ ਵਿਚ ਉਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸੀ ਹਿੰਦੀ ਭਾਖਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਮੰਤਰੀ ਵਿਦਿਆ ਭੁਰੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਤੋਂ ਸੁਧਰੀ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬ੍ਰਹਮਣਾ ਦਾ ਰਾਮਹਿੰਦੁਆਂਦਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਨੁ ਮਹੇਸ਼ ਸਭੁ ਰਾਸੀਆਂ ਦਾ
 ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਵੇਰਾਗ ਵੇਰਾਗੀਆਂਦਾ ਸਿਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋਗ ਅਭਿਆਸੀਆਂਦਾ
 ਜ਼ਿੰਦੇ ਸਾਹ ਮਦਾਰ ਮਦਾਰੀਆਂਦਾ ਤਿੰਦੇ ਨਾਨਕ ਨਾਨਕ ਰਾਸੀਆਂਦਾ
 ਕਾਰੁ ਪੀਰ ਹੈ ਸੁਮਾਂ ਤੇ ਲੋਭੀਆਂਦਾ ਫੁਰੁਤਿਨ ਪੈਕਾਰਵਿਚ ਫਾਸਿਆਂਦਾ

(੧) ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਓਹ ਬਲ ਕਿ ਜੀਹਦੇ ਨਾਲ ਓਹ ਸਭੁ ਸਰਿਸ੍ਰਟੀ ਉਤਪਨ ਕਰਦਾ ਹੈ (੨) ਅਜੁਧਿਆਵਾਰਾਜਾ ਜੋ
 ਬੜਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੀ (੩) ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਓਹ ਬਲ ਕਿ ਜੀਹਤੇ ਓਹ ਸਭੁ ਸਰਿਸ੍ਰਟੀਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਤੇ ਰਖਿਅਕਰਦਾ
 ਹੈ (੪) ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਓਹ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿ ਜੀਹਤੋਂ ਓਹ ਸਰਿਸ੍ਰਟੀਦਾ ਨਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ (੫) ਰਾਸ ਮੰਡਲਦੇ ਬਾਰਾਂ ਬੜੇ
 ਚਿਨ੍ਹ ਹੋਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂਨੂੰ ਰਾਸ ਕੋਹਦੇਹੈਂ ਸਭੁ ਮਨੁਖ ਹਿੰਦੁ ਪਰਮ ਅਨਮਾਰ ਕਿਸੇਨ ਕਿਸੇ ਰਾਸਦੇ ਅਸਰਹੇਠਾਂ ਆਉਂਦੇ
 ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵਸੇਖ ਕਰੇਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਛਰਾਸਦੇਹੇਠਾਂ ਆਵੇ ਓਹ ਓਸ ਰਾਸਦਾ ਰਾਸੀ ਸਦਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅੰਥੇ ਅਰਥਏਹ
 ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਨੁ ਮਹੇਸ਼ ਸਭੁ ਰਾਸੀਆਂਦਾ ਗੁਰੂ ਹੈ (੬) ਇਕ ਬੜੇ ਨਾਮੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੀਤਦਾ ਨਾਓ ਹੈ ਜੋ ਸੁਰਜੰਦਾ
 ਗੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ (੭) ਕੇਸ ਮਥਰਾਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ ਜੋਤਸੀਆਂਨੋਂ ਓਹਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤੇਰੀ ਚਚਰੀ ਭੈਣਦੇਵਕੀਦੀ
 ਸੀਤਾਨ ਜਮੁਰੀ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਉਰੀ ਅੰਥੇ ਲਈ ਓਹਦੇਵਕੀਦੀ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰ ਸੀਤਾਨ ਜਮਦੀ ਸੀ ਮਰਦਾਸੁਟਰਾ
 ਸੀ ਜੋਹੋਂ ਸਿਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੀ ਜੋਹੋਂ ਤਾਂ ਵਾਸਦੇਵ ਉਨ੍ਹਾਂਦਾ ਪਿਤਾ ਅਪਣੇ ਬੱਚੇਨੂੰ ਲੋਕੇ ਮਥਰਾਤੋਂ ਨੱਠੇ ਗੋਕਲਜਾ
 ਵਾਸੀਆ ਨਿੰਦਤੇ ਜਸੇਧਾਂ ਜੋ ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਿਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਜੀਨੂੰ ਪਾਲਣ ਲਈਛੱਡ ਆਇਆ
 ਤੇ ਜਸੇਧਾਂਦੀ ਧੀ ਨਵੀਂ ਜਮੀ ਹੋਈਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆਕੇ ਦੇਵਕੀਦੀ ਗੋਦੀ ਪਾਇਤਾ ਕੇਸਨੂੰ ਜਾਂ ਉਘ੍ਰਸੁਘ੍ਰ
 ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਬਾਕ ਪੁਤ੍ਰਨਾ ਜਹੇ ਦੋਤਾਂਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਦਾ ਘਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਧਿਆ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀਨੇਂ ਸਗੋਂਦੋਤਾਂਦਾ
 ਨਾਸ ਕੀਤਾ ਤਦ ਇਨ੍ਹਾਂਦੇਈਸਰੀ ਬਲ ਹੋਣਦਾ ਪਰਚਾਰ ਹੋਣ ਲਗਾ ਜਦੋਂ ਕੋਰਵਾਂ ਪਾਂਡਵਾਂਦੇਜੁਧ
 ਛਿੜ ਪਏ ਸਿਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਜੀ ਅਰਜਣਦੇ ਬੜੇਭਾਰੀ ਸਹਾਈਘਣੇ ਰਣ ਵਿਚ ਰਥਵਾਨ ਆਪਹੋਂਦੇ
 ਸੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀਨੇਂ ਗਿਆਨ ਤੇ ਜੋਗਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਰਜਣਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਗੀਤਾਦੇ ਪੁਸਤਕਵਿਚ ਹੈ
 ਸਿਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਸੋਲਾਂ ਕਲਾਂ ਸਪੁਰਨ ਮਨੇਂ ਜਾਂਦੇਹੈਂ (੮) ਨਾਓ ਹੈ ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੀਤਦਾ ਜੋ
 ਮਦਾਰੀਆਂਦਾ ਪੀਰ ਮੰਨਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (੯) ਜਾਤਦੇ ਖਤਰੀ ਸੇ ਤਲਵੰਡੀ ਤਸੀਲ ਸਰਕ ਪੁਰਜਿਲਾ
 ਲਾਹੌਰ ਇਨ੍ਹਾਂਨੇਂ ਜਨਮ ਕਤਕਦੀ ਪੂਰਣ ਮਾਸੀ ਸੰਮਤ ੧੫੨੬ ਵਿਚ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂਦੇ ਮੱਤਾਂਦਾ
 ਮੁੱਢ ਬੰਨ੍ਹਿਆਂ ਸੀ ਏਹ ਬੜੇ ਸਿੱਧ ਸੀਤ ਸੇ ਇਨ੍ਹਾਂਨੇਂ ਈਸਰਦੀ ਦੇਕਤਾਦਾ ਸਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂਨੇਂ
 ਸੱਚੇ ਧਰਮਦੀ ਬੜੀ ਰਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹਾਂ ਪੁਰਾਣਦੇ ਮੱਤਾਂਦਾ ਬੜਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅੰਥੇ ਤਰਹਾਂ ਜੋ
 ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਮੱਤ ਵਿਚ ਉਟਪਟਾਂਗ ਗਲਾਂ ਸਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂਦਾ ਭੀ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਏਹ ਸੀਤਜਨ ਸਿੱਖਾਂਦੇ
 ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸਦਾਉਂਦੇਹੈਂ (੧੦) ਇਕ ਬੜੇ ਧਨੀ ਪੁਰਖਦਾ ਨਾਓ ਹੈ ਜੋ ਮੁਥਾ ਪੈਗਮਬਰਦੇਚਾਚੇਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ
 ਸੀ ਓਹਦੇ ਚਾਲੀ ਕੋਠੜੀਆਂ ਧਨ ਪਦਾਰਥ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੀਆਂ ਮੁਥਾਨੋਂ ਓਹਨੂੰ ਬਥੇਰਾ
 ਸਮਝਾਇਆ ਤੇ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪਰਮੇਸਰਦੇ ਨਾਓ ਅਰਪਣ ਕਰਨਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਓਹਨੇਂ ਪੁਜਕੇ ਸੁਮ ਹੋਣਦੇਕਾਰਨ ਇਕਨ ਮੱਠੀ ਸਗੋਂ ਮੁਥਾਦੇ ਨਾਲ ਵੈਰ ਪਾਕੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂਨੂੰ ਦੁਖ ਦੇਣਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈ ਗਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂਦਾ ਨਾਓ ਉਨ੍ਹਾਂਨੂੰ ਵਸੇਈ ਆਖਕੇ ਬਹੁ ਕੀਤਾ ਕੋਹਦੇਹੈਂ
 ਕਿ ਭਬਨੇਂ ਮੁਥਾਦਾ ਕਲਿਕ ਧੋਤਾ ਫੁਲ ਏਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੁਥਾਦੀ ਦੁਆ ਤੇ ਈਸਰਦੇ ਕਰੇਪ ਤੋਂ ਕਾਰੁ ਅਪਣੇ
 ਖਜਾਨਿਆਂ ਸਮੇਤ ਜੀਉਂਦਾ ਜਮੀਨ ਵਿਚ ਨਿਘਰ ਗਿਆ (੧੧) ਦੇਖੋ ਪੱਠਾਂ ਨੀਬਰ ਫੁੰਨੇ ਨੇਰ ਨੀਬਰ ੩

ਸ੍ਰੀ
 ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ

ਨਾਮ ਦੇਉ ਹੈ ਗੁਰੂ ਸਬੁ ਛੀ ਬਿਆਂ ਦਾ ਲਾਲ ਬੈਰਾ ਹੈ ਪੀਰ ਸਬੁ ਚੁਹੜਿਆਂ ਦਾ
ਨਾਲ ਰਾਗਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਖੁਆਗਾ ਕਿਜਰ ਹੈ ਪੀਰ ਮੁਹਾਇਆਂ ਦਾ

(੧) ਦੇਖੋ ਪੱਲਾ ੩੮ ਨੋਟ ੫ (੨) ਚੁਹੜੇ ਅਪਣੀ ਪੀੜੀਆਂ ਉਪਰ ਲਜਾਂ ਦੇ ਲਜਾਂ ਦੇ ਦਾਈਆ ਬਨੁ ਕੇ ਚੁਹਮਾਂ ਤਈ
ਪੋਹੁ ਚੁਏ ਹੈ ਤੇ ਅਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਬਾਹਮਣਾ ਦੀ ਐਲਾਨ ਵਸਦੇ ਹੈ ਕਿ ਚੁਹਮਾਂ ਦੀ ਐਲਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਰ ਚੁਰ
ਹਰਕੇਸਰ ਪੁਰਬਾ ਪਰਾਸਟਾ ਪਜੜਾ ਧਲੇਸਰ ਵਿੱਚ ਸੇ ਦੇਹ ਸਾਰੇ ਤੁਰਾ ਕੱਠੇ ਰੋਹਦੇ ਸੇ ਹਰਕੇਸਰਨੋਂ ਵਖ
ਸੁੱਪੜੀ ਵਿਚ ਤਪਈ ਸਰਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਐਸ ਲਈ ਉਹ ਬੜਾ ਗਿਆਨੀ ਸਬੁ ਚੁਰਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਤੇ ਉਸਨੂੰ
ਸੁੱਪੜੀ ਵਿਚ ਰੋਹਣ ਕਰਕੇ ਸੁੱਪੜਾ ਭੀ ਸਦਦੇ ਸੀ ਇਕ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੁਰਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚਰਾਂ ਮਰ ਗਈ ਉਹਨੂੰ
ਕੋਈ ਚੁਰ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟਣ ਨ ਜਾਵੇ ਐਸ ਡਰਤੋਂ ਕਿ ਮੋਈ ਹੋਈ ਗਊ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਇਆ ਤੇ ਚੁਲਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਪੈਂ
ਚੁਰਵਾਂ ਨੇ ਭਗਵਤ ਤੋਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਗਊ ਵੇਹੜਿਓ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਸੁੱਟੇ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ ਕਿ ਚੁਰਾਭੇ ਵਿੱਚੋਂ
ਸੁੱਪੜਾ ਜੇ ਸਬੁ ਤੋਂ ਵਧ ਗਿਆਨੀ ਹੈ ਉਹ ਸੁੱਟੇ ਤੇ ਚੋਖੇਨੂੰ ਉਹਨੂੰ ਨਾਲ ਰਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਸੁੱਪੜਾ ਬਾਣ
ਚਲਾਇਣ ਵਿਚ ਬੜਾ ਮੱਨਿਆਂ ਦੱਨਿਆਂ ਸੀ ਉਹਨੇ ਬਾਣ ਮਾਰਕੇ ਗਊਨੂੰ ਪੰਜ ਜੇਸਨ ਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਤੇ
ਆਪ ਨਾਧੇ ਜਨੇਊ ਪਾ ਘਰ ਆਇਆ ਚੋਖੇ ਦਿਨ ਸਦ ਉਹਦੇ ਸਬੁ ਚੁਰਾ ਚੁੱਕਨ ਚੋਖੇ ਵਿਚ ਜੀ ਉਦੇ ਸੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੁਰ ਬੈਠਕੇ ਸੁੱਪੜੇ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕੌਣ ਨਾਲ ਰਲਾਇਓ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਖੇ ਚੁਰਾ-
(ਚੁਹੜੇ ਹੁਣ ਏਹ ਕੋਹਦੇ ਹੈ ਕਿ ਚੋਖੇ ਵਾ ਅਰਥ ਕਲਜਗ ਸਾ ਏਸੇ ਲਈ ਹੁਣ ਚੁਹੜੇ ਰਲ ਨ ਲਗ ਰਾਏ
ਹੈ ਐਸ ਲਈ ਜੇ ਈਸਾਈ ਹੋ ਜਾਂਦਾਏ ਉਹ ਖਤਰੀਆਂ ਬਾਹਮਣਾ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਇਆ ਤੇ ਬੈਠਦਾ ਹੈ
ਸੁੱਪੜੇਨੂੰ ਏਹ ਸੁਣਕੇ ਕੋਧ ਆਇਆ ਉਹਨੇ ਬਾਣ ਚਲਾਕੇ ਸਬੁ ਚੁਰਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਾਂ ਲਾਹ ਸੁਰੀਆਂ ਤੇ
ਸਰਾਪ ਦਿੱਤਾ ਕਿਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਰਲਣਦਾ ਸਮਾਂ ਕਲਜਗ ਤਾਈਂ ਨ ਆਉ ਤੋਂ ਤਾਈਂ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਪਰਾ ਚੱਢ
ਕੇ ਰੋਟੀਆਂ ਨ ਖਾਓਗੇ ਚੁਹੜੇ ਕੋਹਦੇ ਹੈ ਕਿ ਐਸੇ ਲਈ ਉਹੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਚੋਖੇ ਵਿਚ ਬੈਠਕੇ ਨੀਰੋ ਕਿਰ
ਰੋਟੀਆਂ ਖਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਬੜਾ ਏੜਾ ਚੁਹੜੇ ਰਲਣ ਲੱਗ ਰਾਏ ਹੈ ਐਸ ਲਈ ਉਹੀਆਂ
ਜਾਤਾਂ ਭੀ ਪਰਾ ਰੱਖਕੇ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾਣ ਲੱਗ ਰਾਈ ਹੈ) ਚੁਹੜਿਆਂ ਦੀ ਨਸਲ ਵਾਦ ਲਗੀ ਕਈ ਮੁਸਲਮਾਨ
ਭੀ ਏਸੇ ਮੱਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਭਰਛੀ ਬੋਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਡਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ ਜੀਹਦਾ ਪੁੱਤਰ ਲਾਲ ਬੋਗਾ ਸੀ ਜੀਹਨੇ ਭੜੀ
ਪਰਚਾਰ ਏਸ ਮੱਤ ਦੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪੀਰ ਕਹਾਇਆ ਉਹਦਾ ਪੁੱਤਰ ਬਾਲਾ ਲਾਲ ਖਾਂ ਸੀ ਛੋਕੜੇ ਲੇਦਾ ਪੁੱਤਰ
ਧਗਾਣਾ ਤੇ ਉਹਦਾ ਬਾਲਾ ਨੂਰੀ ਜੀਹਨੂੰ ਸ਼ਾਹ ਸੂਰਾ ਭੀ ਕੋਹਦੇ ਹੈ ਜੋ ਨੁ ਸੋਹਰੇ ਸਾਂਧੀਆਂ ਦੇ ਜਿਲਾ
ਗਜਰਾਂ ਵਾਲ ਵਿੱਚ ਬੋਹਕੇ ਓਥੇ ਈ ਏਸ ਜਗਨੂੰ ਛੱਡ ਸਧਾਰਿਆ ਚੁਹੜੇ ਨੁ ਸੋਹਰੇਨੂੰ ਅਪਣਾ ਇਕਤੀਰਬ
ਮਨੋਕੇ ਓਥੇ ਜਾਂਦੇ ਹੈ (੩) ਨਾਓ ਹੈ ਇਕ ਨਾਮੀ ਮਹਾਰਾਜਦਾ ਏਹ ਪੁੱਜਕੇ ਭੁਲਾ ਮਾਨਸ ਤੇ ਨੇਕ ਦਿਲਦਾ
ਸੀ ਸੁਅਮਬਰ ਵਿਚ ਭਾਂਦੇ ਦੇਓਤਿਆਨੇਂ ਅਪਣਾ ਕਿਨਾਂ ਦੀ ਵਾਹ ਲਾਇਆ ਪਰ ਦਮਅੰਤੀਨੇਂ ਉਹਨੂੰ
ਅਪਣਾ ਬਰ ਚੁਕਿਆ ਕਾਲੀ ਦੇਓ ਦਮਅੰਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਤੇ ਨਰਾਸ ਹੋਕੇ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਦੇ ਦੁਖ ਦੇਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ
ਪੈ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਵੜਕੇ ਉਹਨੂੰ ਅਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਜੁਆ ਖੋਲਣ ਲਈ ਬੋਹਕਾਇਆ
ਨਲ ਜੀਹਦੀ ਸੁਰਤ ਮਾਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਪਣਾ ਸੱਭੁ ਰਾਜ ਹਾਰ ਗਿਆ ਓਸਨੂੰ ਦੇਸ ਨਿਕਲ ਮਿਲਿਆ
ਇਕ ਦਿਨ ਜੀਗਲ ਵਿਚ ਭੁੰਦੇ ਭੁੰਦੇ ਉਹ ਅਪਣੀ ਵਹੁਟੀਨੂੰ ਜੋਏਂ ਉਹ ਨੀਰੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ ਛੱਡ ਕੇ
ਚਲਾ ਆਇਆ ਤੇ ਅਜੁਧਿਆ ਦੇ ਰਾਜਾਦਾ ਸਾਈਸ ਜਾ ਬਣਿਆ ਕੁਝ ਹਿਰਾਂ ਪਿੱਛੇ ਰਾਜਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ
ਨਾਲ ਉਹਨੇਂ ਅਪਣੀ ਪਿਆਰੀ ਸੁੰਦਰੀ ਤੇ ਮੁਲਖਨੂੰ ਫਿਰ ਲੈ ਲਿਆ ਤੇ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਅਪਣੀ ਉਮਰ
ਕੱਟੀ ॥

ਸਹਿਤੀ

ਜੇਰੀ

ਉਮਰ

ਹੁਜਰਤ ਸੀਸ ਹੈ ਪੀਰ ਜੁਲਾਹਿਆਂ ਦਾ ਸੈਤਾਨ ਹੈ ਪੀਰ ਮਰਾਸੀਆਂ ਦਾ
ਹੱਸ ਤੇਲੀ ਹੈ ਪੀਰ ਜੇ ਤੇਲੀਆਂ ਦਾ ਸੇਖ ਦੀਰ ਹੈ ਪੀਰ ਜੇ ਮੋਚੀਆਂ ਦਾ
ਸਿੱਕਾ ਫੂਤਾ ਪੀਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਬਣਿਆ ਅਬੂ ਜੇਹਲ ਅਬੂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਿਰਾਸੀਆਂ ਦਾ
ਸੇਵਾ ਪੀਰ ਹੈ ਵਿਰਾਸੀਆਂ ਤਿਰਾਸੀਆਂ ਦਾ ਰੋਕੋ ਰਾਹ ਸੈਤਾਨ ਦਾ ਸਵਾਸੀਆਂ ਦਾ
ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਫਿਰਨਾ ਹੈ ਵਿਚਨਗਰਾਂ ਤੋਂ ਏਹਕੀ ਬਣੀ ਵਿਗਾਰ ਹੈ ਵੇ
ਤੂੰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਫੁਕੀਰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਤੇਰਾ ਲੜਨ ਤੇ ਭਿੜਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੈ ਵੇ
ਫਿਰਨ ਬੁਰਾ ਹੈ ਜਗ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਾਈਂ ਜੇ ਏਹ ਫਿਰਨ ਤਾਂ ਕਮਦੇ ਮੁਲ ਨਹੀਂ ਓ
ਫਿਰੇ ਵਹਨ ਜੁਆਨ ਜੁਆਨ ਰਣ ਤੋਂ ਸਤਰ ਨਾਰ ਛੋੜੇ ਓਹ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਓ
ਨਿਆਈ ਬਿਨਾਂ ਸਰਦਾਰ ਹੈ ਰੁਖ ਅਫੁੱਲ ਗਾਪੀ ਨਾਰ ਜੇ ਪਤੀਨਾਲ ਪਿਆਰਨ ਹੀਓ
ਗਿਆਨ ਤਪਤੇ ਸਾਂਤਦੇ ਬਾਸ਼ ਜੇਰੀ ਮੁਲੋਂ ਜਗ ਵਿਚੁ ਰੋਹਣ ਦਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਓ
ਸ਼ਰਮ ਬਾਸ਼ ਮੁਛੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰਮ ਦਾਹੀ ਤਲਬ ਬਾਸ਼ ਫੰਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਓ
ਪੜ੍ਹੇ ਵਿਦਿਆ ਓਸ ਤੇ ਚਲੇ ਨਹੀਂ ਓ ਪੋਥੀ ਲਇਆ ਗਧਾ ਦਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਓ

ਹੀਓ

ਸੀ

(੧) ਬਾਬੇ ਆਵਾਜ਼ ਪੁਤ ਪੈਗਾਮਬਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕੋਹਦੇ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰੇ ਸੋਹਣੇ ਤੇ ਅੰਦਰੇ ਨੇਕ ਸੇ ਨੇ ਸੇ ਬਾਰਾਂ
ਬਰਸ ਦੀ ਉਗਾਕੇ ਮਰੇ (੨) ਮਰਾਸੀਵਾ ਜਾਤ ਸਬ ਤੋਂ ਵਧਕੇ ਬਰਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅੰਸਲਈ ਏਹ ਕੋਹਣ ਜੇਰੀ ਹੈ ਕਿ
ਕੁਵੇਂ ਹੋਵੇ ਨਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੀਰ ਸੈਤਾਨ ਹੋਵੇ (੩) ਇਕਰਬਦਾ ਬੀਦਾ ਲਾਹੋਰ ਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕੋਹਲ ਪੀੜਨ ਦਾ
ਕਿਤਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕੋਹਦੇ ਹੈ ਕਿ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਭੋਕਰਕੇ ਓਹ ਕਦੇ ਬੈਲ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਹੱਕਦਾ ਬੀਨ ਸੀ ਬੈਲ ਰਬਦੀ
ਕਿਰਪਾਨਾਲ ਆਪੇ ਤੁਰਦਾ ਰੋਹਦਾ ਸੀ ਜੇਦੇ ਆਣੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਹੱਸ ਓਹਨੂੰ ਖੋਲਕੇ ਬਨੁ
ਦੇਂਦਾ ਓਹਦੇ ਬੜੇ ਚਮਤਕਾਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਏਹ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੇਲ ਤੇਲਣ ਲਈ ਓਹਨੇ ਇੱਕੋ ਈ ਵੱਟਾ
ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਕੜੀ ਵਿਚ ਪਿਆ ਰੋਹਦਾ ਸੀ ਕੋਲ ਤੇਲ ਰੱਖਿਆ ਰੋਹਦਾ ਸੀ ਜੇ ਕੋਈ ਤੇਲ ਲੈਣ ਆਇਰ
ਤੇਲ ਪਾਕੇ ਉਸੇ ਵੱਟੇ ਨਾਲ ਜੋਖ ਲੈਂਦਾ ਮਜਾਲ ਨ ਸੀ ਕਿ ਰੱਤੀ ਵਧ ਲੈ ਜਾਵੇ ਮੁੱਲਦਾ ਪੂਰਾ ਤੇਲ ਵੱਟੇ ਨਾਲ
ਜੋਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (੪) ਮੁਲਤਾਨ ਦਾ ਇਕ ਔਲੀਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੀਹਦਾ ਕਿਤਾ ਪੈੜੀ ਕਮਾਕੇ ਬੀਗਲੇ ਦਾ
ਵਿਕ ਵਿਨ ਸੋਖ ਹੋਈ ਬਾਬੇ ਫਿਰਨ ਗਏ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸੇ ਕਿ ਇਕ ਟਟੀਰੀ ਨੇ ਆਣਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ
ਆਂਡੇ ਦਿੱਤੇ ਜੀਊ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਭੋ ਕਰਦੇ ਸੀ ਕੋਹਦੇ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੀ ਦਿਨ ਬਰਬਰ ਖੇਤ ਵਿਚ ਈ ਬੈਠੇ
ਚਦੇ ਜਦੋਂ ਤਾਈਂ ਟਟੀਰੀ ਨੇ ਬੈਠਕੇ ਬੱਚੇ ਕੱਢਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਡਾਇਆ ਜੇਗਾ ਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਰਬਦੀ ਮੋਹਰ ਹੋਈ
ਔਲੀਆ ਬਣ ਗਏ ਮੋਚੀ ਕੋਹਦੇ ਹੈ ਕਿ ਟਟੀਰੀ ਜਦੋਂ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਟੀਰ ਟੀਰਦੇ ਸਬਦ ਮੁਹੱਤੇ ਕੱਢਦੀ ਹੈ
ਜੀਹਦਾ ਅਰਥ ਓਹ ਏਹ ਕਰਦੇ ਹੈ ਕਿ ਟੀਰ ਟੀਰਦੇ ਨਾਓਦਾ ਭੁਜਨ ਕਰਦੀ ਹੈ (੫) ਦੇਖੋ ਪੱਨਾਂ ੬੬ ਨੋਟ ੨
(੬) ਮੱਕੋਦੀ ਕੁਰੇਸ਼ ਜਾਤੀ ਜੇ ਮੁਰਤੀ ਪੂਜਨ ਕਰਦੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕ ਸਰਦਾਰ ਦਾ ਨਾਓ ਅਬੂ ਜੇਹਲ ਸੀ
ਏਹ ਹੁਸਾਮਦਾ ਬੇਟਾ ਸੀ ਓਹਦਾ ਅਸਲੀ ਨਾਓ ਅਮਰ ਸੀ ਏਹ ਮਹੱਮਦ ਸਾਹਬ ਨੂੰ ਨਬੀ ਨਹੀਂ ਮਨਦਾ ਸੀ
ਤੇ ਮਹੱਮਦ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਬੂ ਜੇਹਲ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਦੇਂਦਾ ਰਿਹਾ ਓੜਕ ਬਦਰਦੇ ਅਸੂ ਬਾਨ
ਤੇ ਜੁਧ ਹੋਇਆ ਮਹੱਮਦ ਸਾਹਿਬ ਦਿਆਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ਰ ਕਾਫ਼ਰ ਕੋਹਕੇ ਮਾਰ ਸੁਟਿਆ
(੭) ਜੇਹਤੋ ਅਬੂ ਵਿਰਾਤੋ ਤਿਰਾਤੋ ਰੋਹਣ ਕਦੇ ਸੁਲਾਹ ਸਲੂਕਦੀ ਗੱਲ ਨ ਕਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੀਰ ਸੇਵਾ ਹੈ
ਅਰਥਾਤ ਸੇਵੇ ਨਾਲ ਮਾਰ ਖਾਕੇ ਸਿਧਦੇ ਹੈ

ਸਹਿਤੀ

ਜੇਗੀ

ਸਹਿਤੀ

ਜੇਗੀ

ਸਹਿਤੀ

ਬਿਨਾਂ ਆਬ ਤੇ ਕਾਟ ਤਲਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਿਨਾਂ ਬੀਬੀ ਦੇ ਫੁਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਓ
ਕੋਹਨ ਨਾਰ ਤਲਵਾਰ ਫਕੀਰ ਘੋੜਾ ਚਾਰੇ ਬੋਹ ਏਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਯਾਰ ਨਹੀਂ ਓ
ਨ ਤੂੰ ਦੇਵ ਨ ਮੰਤਰੀ ਨ ਮੁਲਾਂ ਝਾੜੇ ਐਵੇਂ ਅਰਾਮ ਦੇ ਪਾਇਨਾਂ ਏ
ਚੋਰ ਚੋਧਰੀ ਵਾਂਗ ਹੈ ਝੋਲ ਤੇਰੀ ਪਈ ਜਾਪੈਦੀ ਸਿਰੀ ਹੁਸਾਇਨਾਂ ਏ
ਕਦੀ ਕੂਤਨਾਂ ਹੋਇਕੇ ਝੋੜ ਖੇਲੋਂ ਕਏ ਜੇਗ ਪਾਰੀ ਬਲ ਆਇਨਾਂ ਏ
ਇਹ ਮਿਟ ਫਗਵਾੜ ਤੇ ਕੁਆਰ ਗੀਦਲ ਏਹ ਬੂਟੀਆਂ ਖੋਹਲ ਦਿ ਖਾਇਨਾਂ ਏ
ਕਨ ਪਾਇਆਂ ਨਾਲ ਨ ਹਠ ਕਰੀਏ ਅਨੇ ਚੁਹ ਵਿਚ ਝਾਤਨ ਘੁੰਤੀਏ ਨੀ
ਦਿਨ ਰਾਤ ਹੋਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਸਤੀ ਕਦੀ ਹੋਸਦੀ ਅਖ ਪਰਤੀਏ ਨੀ
ਕੋਈ ਦੁਖ ਤੇ ਦਰਦ ਨ ਰਹੇ ਭੋਰਾ ਝਾੜਾ ਮੋਹਰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਘੁੰਤੀਏ ਨੀ
ਤੇਰੀ ਬੁਝੀਏ ਦੁਖ ਸਬੁ ਦਰ ਹੋਦੇ ਦੇਖਾ ਨਾਲ ਜੇ ਅਖ ਪਲਦੀਏ ਨੀ
ਨੇਆਂ ਸੁਕੀਆਂ ਅਸੀਂ ਵਗਾ ਦੇਈਏ ਅਤੇ ਵੇਹਦੀਆਂ ਪਲਕ ਵਿਚ ਅਸੀਂ
ਮਿਠੇ ਬੋਲ ਤੂੰ ਬੋਲ ਤੇ ਮੇਮ ਹੋਜਾ ਤਿਥੀ ਹੋਨ ਕਮਲੀਏ ਜੱਟੀਏ ਨੀ
ਜਾਂਦੇ ਸਬੁ ਦੁਖ ਰੋਗਾਂ ਨਾਲ ਨੇਹਦਾ ਕਿਸੇ ਸੀਤ ਦੇ ਪੈਰ ਜੇ ਚੱਟੀਏ ਨੀ
ਸਿਆਏ ਕੋਹਨ ਬਜਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਕੇ ਖੋਟੇ ਮਾਲਦਾ ਕੂੜ ਨ ਵੱਟੀਏ ਨੀ
ਲੱਖ ਦੇਵਗੀ ਦੇਵ ਲਗਾ ਬੱਕੇ ਧੁੱਰੇ ਵਟੜੀ ਕਿਸੇ ਨ ਜੋੜਨੀਂ ਵੇ
ਜਿੱਥੇ ਲੇਖਦੀ ਰੇਖ ਹੈ ਵੱਗ ਚੁੱਕੀ ਕਿਸੇ ਦੇਵਗੀ ਨਾਲ ਨ ਮੋੜਨੀਂ ਵੇ
ਤੇਰੀਆਂ ਮਿਨਤਾਂ ਕਾਸਨਾਂ ਅਸੀਂ ਕਰੀਏ ਗੀਦੀ ਓਸਦੀ ਕਿਸੇ ਨ ਤੋੜਨੀਂ ਵੇ
ਹੋਨ ਚਮਤ ਕਾਰੇ ਫਿਰੇ ਮੰਗਦਾ ਕਿਉਂ ਜਿੰਦ ਵਿਚ ਅਨੁਰਥ ਦੇ ਬੋੜਨੀਂ ਵੇ
ਰਬ ਲਸੀਏ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਚੁੱਗਾ ਜੇ ਜੇਗੀਨੂੰ ਦੇਵਨ ਦੱਸੀਏ ਨੀ
ਸੁਲਾਹ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਤ ਜੇ ਹਥ ਆਵੇ ਲਕ ਜੱਧ ਤੇ ਮੂਲ ਨ ਕਸੀਏ ਨੀ
ਫਰਫੇਜੀਆਂ ਬੀਰ ਬੈਤਾਲੀਆਂ ਦੇ ਐਥੇ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਝਾਰੜੇ ਪਾਓਣੇ ਵੇ
ਨੇਨਾਂ ਦੇਖਕੇ ਮਾਰਨੀ ਫੁਕ ਸਾਨੂੰ ਸੁੱਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਨਾਗ ਜਗਾਓਣੇ ਵੇ

੧। ਕੋਹ ਦੇ ਹੋਂ ਕਿਤੀ ਮੀ ਪੂਰਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਨਿਬਾਹੁਦੀ ਫਕੀਰ ਓਹ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਮਮਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਬੈਠ
ਹੋਵੇ ਜੀਹਦੇ ਮਮਤਾ ਨ ਹੋਵੇ ਓਹਨੇਂ ਕਦ ਮਿੱਤਰ ਬਣਕੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਵਚੁਣਾ ਜੇ
ਮਾਲਕ ਪਾਸੋਂ ਕੋਈ ਪਰਾਇਆ ਪੁਰਖ ਤਲਵਾਰ ਖੋਹ ਲਵੇ ਤੇ ਓਸੇ ਨਾਲ ਜੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਢਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ
ਤਲਵਾਰ ਨੇਂ ਕੀ ਕੋਹਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਵਢਦੀ ਐਸ ਲਈ ਤਲਵਾਰ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅਪਣਾ ਯਾਰ ਨਹੀਂ
ਕੋਹ ਸਕਦੇ ਘੋੜਾ ਭੀ ਪਰਾਏ ਪੁਰਖ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਕੇ ਬੇਵਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਐਰ ਗੋਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਲੈ ਗਿਆ
ਐਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰੇ ਬੋਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਨਹੀਂ (੨) ਮੰਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਪਨੂੰ ਮੋਹ ਕੇ
ਵਸ ਵਿਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ (੩) ਚੋਰ ਜੇ ਚੋਧਰੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ (੪) ਏਹ ਗੱਲ ਮਲਮ ਹੋਰ ਹੀ
ਹੈ (੫) ਇਕ ਬ੍ਰਿਛ ਹਜੀਰਦੀ ਕਿਸਮਦਾ ਹੈ ਜੀਹਦਾ ਫੁਲ ਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (੬) ਦੋਵੇਂ ਪੱਨਾਂ ੪੭
ਨੋਟ ੩ (੭) ਫੇਰੀਏ ਓਲਟਾਈਏ (੮) ਐਨ ਕੁਈ (੯) ਪੂਰੀਏ (੧੦) ਰੋਗ (੧੧) ਮਨ ਘੜਤ ਅਣਹਿੰ
ਜਿਥੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਥੇ ਸ਼ਾਹਰਾ ਜੈਰ ਮੰਨਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕੋਹ ਦੇ ਹੋਂ ਕਿ ਪੂਰ ਬੀਰ ਹੈ (੧੨) ਜਿਨ ਕੂਤ
ਜੇ ਅਪਣਾ ਰੂਪ ਜੇਹਨਾ ਚਾਹੁਨ ਵਟਾ ਲੈਨ ਐਥੇ ਅਰਥ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਗੀ ਬੜੇ ਫੁਲ ਫਿਰੇ
ਜਾਣਦਾ ਹੈ

ਜੇਹੀ

ਜਿਨ ਦੇਸਨੂੰ ਤ੍ਰਿਗਿਆਲਵਾਲੇ ਕਾਬੂ ਏਹਨਾ ਕਿਸੇਨੂੰ ਆਉਣੇ ਵੇ
ਜੇਹਨੂੰ ਮਕਰਦੇ ਪੈਰਖਿਲਾਰ ਬੈਠੇ ਬਿਨਾ ਫਾਟ ਖਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾਉਣੇ ਵੇ
ਬਰਕਤ ਅਪਣੇ ਪੀਰ ਉਸਤਾਦੀਨੀ ਤੈਨੂੰ ਰੋਗ ਮੈਂ ਸਭੁ ਸੁਨਾਉਣਾ ਹਾਂ
ਦੀਰਾ ਬਰਕਤੇ ਸਾਹਿ ਤੇ ਅੱਖ ਆਈ ਸੁਲਦੀਦਦੀ ਪੀਰ ਗੁਆਉਣਾ ਹਾਂ
ਕੁਲਿਨ ਤੁਖਵਿਕ ਤੇ ਮੇਹਰਕਾ ਕੁੀ ਏਹ ਕਾਫ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਪਛਾਉਣਾ ਹਾਂ
ਸਰਸਾਮ ਸੀਰਾ ਜਕਾਮ ਨਜ਼ਲਾ ਏਹ ਸਰਬਤਾਂ ਨਾਲ ਗੁਆਉਣਾ ਹਾਂ
ਰੋਏ ਪਾਸਲੀ ਪੀਰਕੇ ਅੱਧ ਸਿਰਦੀ ਓਹਦਾ ਗੁਣਾ ਦਿਨ ਅਨਏ ਪਾਉਣਾ ਹਾਂ
ਅਧਰੀਰਾ ਮੁਖ ਤੂੰ ਗਿਆ ਹੋਏ ਜੀਹਦਾ ਸੀਸਾ ਹਲਕਦਾ ਕਢੁਦਿਖਾਉਣਾ ਹਾਂ
ਮਿਰਗੀ ਹੋਏ ਤਾਂ ਪੈਰ ਤੇ ਲਾਹ ਛਿੱਤਰ ਰਖ ਨਕ ਤੇ ਬੁਰਤ ਸੁਆਉਣਾ ਹਾਂ
ਬੋਲਾ ਮਾਂਰ ਜਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇਲ ਸੁਹਾਂਜਣਾ ਲਾਉਣਾ ਹਾਂ
ਬਾਂਧ ਸੁੱਕ ਜਾਏ ਦੇਰੁ ਸੁਨ ਹੋਵੇ ਤੇਰੇ ਪੀਨਦਾ ਤੇਲੁ ਮਲਾਉਣਾ ਹਾਂ
ਸਾਢੇ ਬੁੱਝਾਏ ਕੋਹਰੁ ਹਟਾਉਣੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮਾਰਧਾਂਤ ਅਕਸੀਰ ਖੁਆਉਣਾ ਹਾਂ
ਜਿਸ ਕਲੁ ਕਢਾਉਣਾ ਨਾਰ ਹੋਵੇ ਅੱਧਰ ਵੇਲੁ ਉਬਾਲ ਖੁਆਉਣਾ ਹਾਂ
ਨਾਮਰਦ ਨੂੰ ਮੈਂ ਚੀਜ ਵਹੁਟੀਆਂਦਾ ਤੇਲ ਕਢੁਕੇ ਨਿਤ ਲੁਆਉਣਾ ਹਾਂ
ਜਿਸ ਕਿਸੇਨੂੰ ਫਾਟ ਫਰੇਗ ਹੋਵੇ ਰਸ ਕਪੂਰ ਤੇ ਲੋਗ ਦੁਆਉਣਾ ਹਾਂ
ਬੋਲ ਬੀਦ ਹੋਵੇ ਨਲੀ ਪੈਣ ਦੀਸਾਂ ਪਾਲੀ ਕੇਸੁਆਂਦਾ ਤਤੁਪਾਉਣਾ ਹਾਂ
ਕਢੁਕੇ ਪਥਰੀ ਚੀਰਕੇ ਕੰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਟ ਪਥਰ ਬੇਰ ਫੁਕਾਉਣਾ ਹਾਂ
ਲਾਦੀ ਵਰੋਰੁ ਨਸਵਾਰ ਕਸਮੀਰ ਪਠਾ ਕੀੜੇ ਮਰਾਜ ਤੋਂ ਭੇਗੁਆਉਣਾ ਹਾਂ
ਜੀਤਰ ਲਿਖਕੇ ਫੁਕਾਂ ਮੈਂ ਜੇ ਨਾਸੀਂ ਸਾਏ ਸੁਲਦੀ ਜਾਤ ਗੁਆਉਣਾ ਹਾਂ
ਦਿਲੇ ਪ੍ਰੀਤਦਾਇਕ ਤਵੀਤ ਲਿਖਕੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਰੁਠੜੇ ਯਾਰ ਮਨਾਉਣਾ ਹਾਂ
ਜੇਹੜਾ ਮਾਰਨਾ ਹੋਏ ਮੈਂ ਕੀਲੈ ਕਰਕੇ ਅੰਤਦਾਰ ਮਸਾਲ ਜਗਾਉਣਾ ਹਾਂ
ਜੇਹੜੇ ਯਾਰਨੂੰ ਯਾਰਨੀਂ ਮਿਲੇ ਨਹੀਓ ਫੁਲ ਮੰਤਰ ਜਾ ਸੁਆਉਣਾ ਹਾਂ
ਜੇਹੜੇ ਗਾਰੂਰ ਤੋਂ ਰੁਨ ਰਹੇ ਵਿਦਰ ਲੋਗ ਮੰਤਰ ਜਾ ਖੁਆਉਣਾ ਹਾਂ
ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਵੇਰ ਵਰੇਧ ਹੋਵੇ ਓਹਨੂੰ ਭੂਤ ਮਸਾਲ ਚਮੜਾਉਣਾ ਹਾਂ
ਕੀਲੇ ਤੁਏਲਾਂ ਕਚੀਆਂ ਪਕੀਆਂਨੂੰ ਦੈਰ ਭੁਨਕਲਦਾ ਮਨਾਉਣਾ ਹਾਂ
ਦੂਲ ਜਿਨ ਜਾਦੂ ਪਰੀ ਭੂਤ ਕਢੁਕੇ ਗੀਤ ਕੀਲ ਦਵਾਲੀਦਾ ਪਾਉਣਾ ਹਾਂ

(੧) ਛੋਤੀ ਛੋਤੀ ਸਾਹ ਲੇਦਦਾ ਰੋਗ ਜੇ ਬਹੁਤ ਬਾਢਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਵਾ ਹੈ (੨) ਇਕ ਬਿਰਛ ਹੋ ਜੀਹਦਾ ਤੇਲ
ਕਾਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੀਹਦੀਆਂ ਫਲੀਆਂਦਾ ਅਚਾਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ (੩) ਇਕ ਜਲ ਜੀਤਦਾ ਨਾਉ ਹੈ (੪)
ਏਹ ਜੇਹਾ ਦਾਰੂ ਜੇ ਸਰਤ ਬਨੁਕੇ ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਦੁਆ ਦੇਵੇ ਮਾਨੋਂ ਅਕਸੀਰਦਾ ਕਮਦੇਵੇ (੫) ਇਕ ਸੈਰੀਧ ਤੇ
ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੇਲ ਵਾਲੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ ਜੋ ਦੁਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (੬) ਅੰਤਰ ਲਾਬਨੁਕੇ (੭) ਵਿਗੜ
ਬੈਠੇ ਅਣ ਬਣ ਹੋ ਜਾਵੇ (੮) ਕੀਲਕੇ ਮੰਤਰ ਨਾਲ ਬਨੁਕੇ (੯) ਧਾਗਾ ਜਾਂਹਨੂੰ ਮੰਤਰਕੇ ਗਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ
ਜਾਣ ਗੀਤ ਕਹਾਉਣਾ ਹੈ ਦਵਾਲੀਦੀ ਰਾਤ ਮੰਤਰਾਂ ਜੀਤਰਾਂ ਲਈ ਚੰਗੀ ਮਨੀਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਓਸਰਾਤਗੀਤ
ਕੀਲਕੇ ਬਨਾਉਣੇ ਹੋ

ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਪਰਥਵੀ ਦੇ ਜਾਗੀ ਦੇ ਦੇਹੀ ਦੇ ਪਰੀਖਾ ਕਰੀ ਦੇ ਪਰਥਵੀ ਦੇ

ਸਹਿਤੀ

ਜੇਰੀ

ਜੇਰੀ (ਹਿਫ਼ਤ)

ਹੀਰ

ਜੇਰੀ

ਸੁਆਨੁ ਪਿਆਰ ਗੁਣ ਕਰਤਾਰਦਾ ਦੇਸ ਵਹੁਟੀ ਨੂ ਕੋਈ ਖੁਲ ਦੇ ਜੀ
 ਹੱਥੋਂ ਰੁਕੀ ਜਾਂਦੀ ਲਾਹੁ ਲਾਬਤੀ ਦੇ ਸਾਡੇ ਸੁਰਾਡੇ ਵਿਚ ਅਥਮੁਲ ਦੇ ਜੀ
 ਵਾਂਙੁ ਠਗੀ ਦੇ ਫੁਲੀ ਦੇਹ ਪਾ ਆਂਦੀ ਅਸੀਂ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਅਣਕੁਲ ਦੇ ਜੀ
 ਸਾਨੂੰ ਵਾਹ ਨ ਪਿਆਨ ਪਰਥਿਆ ਚੁ ਲੋਕ ਕੋਹਣ ਲੜਾਈਦਾ ਖੁਲ ਦੇ ਜੀ
 ਚੇਤਰੇ ਅਖਾਂਦਾ ਮੈਂ ਜਗ ਰੰਗ ਦੇਖਾਂ ਜੇ ਉੱਠਕੇ ਦੇ ਦਿਖਾ ਮੈਂ
 ਨਾਤੀ ਦੇਖਕੇ ਦੇਸਦੀ ਕਰਾਂ ਕਾਰੀ ਸੁਆਦ ਮੁੰਹਦਾ ਦੇ ਸੁਨਾ ਮੈਂ
 ਹੀਰ ਸੁਰਮ ਦੇ ਵਿਚ ਸਰੋਂ ਪਿਛਾਂ ਨੂੰ ਹਟਦੀ ਜਾਂਦੀ ਮੈਂ
 ਦੌਦਾ ਭੁੰਨਾਂਦੀ ਖਬਰ ਫਕੀਰ ਰੱਖਣ ਮੁੰਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਾਸਤੁ ਕੱਜੀਏ ਮੈਂ
 ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਤੁ ਪਲਿਗ ਤੇ ਰਹੇ ਡਿਗੀ ਦੇਸ ਅਕੁਲ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਚਲੀਏ ਮੈਂ
 ਦੇਸ ਘੁੰਡ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬੀਆਂ ਹੈਂ ਲਾਅਗ ਦੇਸ ਘੁੰਡ ਨੂੰ ਸਾਡੀਏ ਮੈਂ
 ਘੁੰਡ ਰੁਪਤੇ ਤੇਜ ਛਪਾ ਲੈਂਦਾ ਲਮੇ ਘੁੰਡ ਵਾਲੀ ਰੜੇ ਮਾਰੀਏ ਮੈਂ
 ਪ੍ਰੇਮ ਕੁੰਠਿਆਂ ਦੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਰੋਬ ਦੇਂਦਾ ਨੈਨ ਤਾੜਨ ਪਿਜਰੇ ਮਾਰੀਏ ਮੈਂ
 ਦਸਟ ਦੇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪੇਖਣੇ ਸੱਤ ਜਦੋਂ ਘੁੰਡ ਨੂੰ ਚਾ ਉਤਾਰੀਏ ਮੈਂ
 ਅਨੇ ਘੁੰਡ ਕਰਦੇ ਸੁਜਾਖਿਆਂ ਨੂੰ ਘੁੰਡ ਲਾਹ ਤੁ ਮੁੰਹ ਤੋਂ ਲਾਡੀਏ ਮੈਂ
 ਸਿਆਣੇ ਕੋਹਨ ਨ ਦੁੱਖੀਏ ਮੇਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫੁਲ ਅਗਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਨਸਾਡੀਏ ਮੈਂ
 ਅਝਿਆ ਆਖਿਆ ਮਨ ਤੇ ਜਾ ਮੈਂ ਬੋਲੀਓ ਖੁਸ਼ੀ ਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਸੀਏ ਕਿਓਂ
 ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਕਮਲਿਆਂ ਜੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚ ਜੀਉਲੇਤਚਾ ਦਸੀਏ ਕਿਓਂ
 ਜੇਤਾਂ ਆਪ ਨ ਜਾਣੀਏ ਕਰਨ ਦਾਰੁ ਲੋਕ ਕਾਰੀ ਤੇ ਆਣਕੇ ਕਸੀਏ ਕਿਓਂ
 ਜੇਰੀ ਭਾਰਤੋ ਗੋਰਤੋ ਹੋਰੰਦੇ ਕੁੜੀ ਚਿੜੀਏ ਨਾਲ ਖਰੁ ਖਸੀਏ ਕਿਓਂ
 ਯਾਰ ਛੱਡਕੇ ਯਾਰ ਨੂੰ ਰੁਸ ਜਾਂਦਾ ਜੇਤਰ ਲਿਖਕੇ ਜੋੜਨਾ ਜੇਰੀਏ ਮੈਂ
 ਦੇਸ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਪਰਲੋਕ ਸਤਰ ਵਿਤਾ ਵਿਚ ਦਰਗਾਹ ਦੇ ਲੋੜੀਏ ਮੈਂ
 ਦਿਲ ਕਿਸੇਦਾ ਮੂਲ ਸਤਾਈਏ ਨਾਂ ਸੀਸਾ ਚੁਰ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਜੇਰੀਏ ਮੈਂ
 ਅਸੀਂ ਰੁਠੜੇ ਯਾਰ ਮਿਲਾ ਦੇਈਏ ਦੁਖ ਦਰਦ ਦਾਲਿਦਰ ਤੇਰੀਏ ਮੈਂ
 ਤੇਨੂੰ ਚਮਤਕਾਰੇ ਮੈਂ ਦਿਖਾਵਨਾਂ ਹਾਂ ਮੈਂ ਦੇਂਦੇ ਜੇਰੀ ਨੂੰ ਨਾਂ ਦੇਕਰੀਏ ਮੈਂ
 ਘੋਰੇ ਸਰੇ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਖੋਰ ਦੇਈਏ ਨਹੀਂ ਤੁਰਤ ਜੁਵਾਬ ਦੇ ਤੇਰੀਏ ਮੈਂ

(੧) ਸਿਆਪਾ ਸੁਰਾਡਾ ਪਿਟਣਾ (੨) ਠਗਨੂੰ ਠਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੈਨਾਂ ਦੇਹਲ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ ਕਿ ਸਿਚੀ ਜਦਾ
 ਕਿਸੀਹਨੂੰ ਉਸਨੇ ਠਗਕੇ ਲੈਣਾ ਹੈ ਗੁਣ ਅੰਗਣ ਪਰਥੇ ਉਹਤਾਂ ਦੇਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿਜੇਹਥੇ ਆਇਆ
 ਲਾਹਾਈ ਲਾਹਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਭੀ ਦੇਹਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਦੇਹਦੇ ਗੁਣ ਅੰਗਣ ਵਿਚਾਰੇ ਠਗਕੇ ਲੈਆਂਦਾ ਹੈ ਦੇਹਦਾ ਤਾਂ
 ਅਭਿਨੰਨ ਮੁਲੇ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ (੩) ਨਬਜ (੪) ਦੁਆ ਦਾਤ (੫) ਰੁਕਰਖਣਾ (੬) ਦੇਹ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 ਕਿਜੇਰੀਆਂ ਫੁੱਲੇ ਭਾਰੇ ਗੀਰੇ ਹੋ ਰਹੀਏ ਅਰਥਾਤ ਗੀਰੀਰ ਬਣਕੇ ਬੈਠ ਰਹੀਏ ਫੋਹਰ ਫੁੱਲਿਆਂ ਵਾਂਙੁ
 ਲਾਲ ਤੱਤੇ ਨ ਹੋਈਏ (੭) ਲੜੀਏ ਬੋਲ ਬੁਲਾਰਾ ਕਰੀਏ ਬਖੇਡਾ ਕਰੀਏ ਅਥਮੁਲ ਚੁੱਕੀਏ (੮) ਗੀਫੁਟਾ
 ਗੀਫੁਟੇ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਕਰੀਏ ਜੋੜ ਮੇਲ ਕਰਾਈਏ ਸਮਝਾਮ ਕਰੀਏ ਸਰਬੀਧ ਜੇਰੀਏ (੯) ਦੇਸ ਜਗ
 ਵਿਚ ਦਸਦੇਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰਲੋਕ ਵਿਚ ਉਹਨੂੰ ਸਤਰ ਮਿਲਦੇ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬੋੜੇ ਪੁਨਦਾਂ ਬਹੁਤਾ ਫਲ
 ਮਿਲਦਾ ਹੈ (੧੦) ਜਦੋਂ ਕੋਰੇ ਭਾਂਡੇਨੂੰ ਮੁਲ ਲੈਣਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਠੇਲੇ ਮਾਰਕੇ ਠੇਕ ਵਜਾਕੇ ਦੇਖਲਈਦਾ ਹੈ
 ਕਿ ਤੁਜੇ ਜੁਟਾ ਬੁਦਿਆ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਹ ਗਲ ਦਕੋਰਨ ਨਾਲ ਪਰਤੀਤ ਹੋਈ ਹੈ ਦੇਸੇਲਈ ਕੋਰਨ

ਹਰਿ

ਮੈਨੂੰ ਜਾਪੈ ਹੈ ਜੋਗੀਆ ਸੁਠ ਆਖੇ ਕੋਲ ਰੁਠੈ ਯਾਰ ਮਾਨਓਦਾ ਹੈ
ਸਾਡੇ ਚਮਦੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਕਰੇ ਸੇਈ ਜੇਹੜਾ ਜੀਉਦੇ ਰੋਗ ਗੁਆਓਦਾ ਹੈ
ਕੁਲਾ ਦਸਖਾ ਚਿਰੇ ਵਛੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰੇ ਰਬ ਸਚਾ ਘਰੀ ਲਿਆਓਦਾ ਹੈ
ਮੇਰਾ ਲੀਉ ਜਾਮਾ ਜੇਹੜਾ ਆਲ ਮੇਲੇ ਸਿਰ ਸਦਕਾ ਓਸਦੇ ਨਹਿਦਾ ਹੈ
ਕੁਲ ਮੇਲ ਤੇ ਵਿਛੜੇ ਕੋਲ ਮੇਲੇ ਐਵੇਂ ਜੀਉਣਾ ਲੋਕ ਵਿਲਾਓਦਾ ਹੈ
ਇਕ ਬਾਲ ਤੋਂ ਕਾਓ ਨੇ ਕੁੱਜ ਖੋਹੀ ਵੇਖਾਂ ਚੁਪੈ ਹੈ ਇਕੇ ਖਰਲਾਓਦਾ ਹੈ
ਇਕ ਜੱਟ ਦੇ ਮੇਤਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲੱਗੀ ਵੇਖਾਂ ਆਲਕੇ ਕਰੇ ਬੁਝਾਓਦਾ ਹੈ
ਇਆਂ ਚੁਰੀਆਂ ਘੇਰੇ ਬਾਲਦੀਵੇ ਮੇਰਾ ਯਾਰ ਜੇ ਸੁਣਾ ਮੈਂ ਆਓਦਾ ਹੈ

ਜੋਗੀ

ਹੁਲ ਸੇਵਾਲੀ ਸਟਕੇ ਸੁਗਨ ਬਾਂਚੁ ਪਹਿਲ ਪੇਰਿਕਿਆਂ ਤੇ ਗੁਲਾ ਪਿਆਸੀ ਨੀ
ਹੁਤਾ ਛੁੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਓਹ ਮਸ ਭਿੰਨ ਤੋਂ ਦੇਹਾਂਦਾ ਜੀਉਰਲ ਗਿਆਸੀ ਨੀ
ਓਹਨੇ ਵੇਡਲੀ ਨਾਲ ਤੁੰ ਨਾਲ ਲਟਕਾ ਜੀਉ ਇਕਦਾ ਦੂ ਜੇਨੇ ਲਿਆ ਸੀ ਨੀ
ਓਹ ਪ੍ਰੇਮਦੀ ਹੁਟ ਜਾ ਵਿਕ ਗਿਆ ਮਹੀਆਂ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਚਾਰਦਾਰਿਹ ਸੀ ਨੀ
ਓਹ ਆਸ ਕਰਕੇ ਮਹੀਆਂ ਚਾਰਦਾ ਸੀ ਤੇਰਾ ਵਿਆਹੁ ਹੋਇਆ ਰੁਸ ਗਿਆ ਸੀ ਨੀ
ਇਕ ਝਾਂਸ ਸੀ ਛੋਕ ਛੇ ਸਤ ਓਹਨੂੰ ਛੁਕ ਮਾਰਿਆ ਬੋਲਦਾ ਪਿਆਸੀ ਨੀ
ਹੀਰੇ ਓਠ ਬੈਠੀ ਅਤੇ ਠੀਕ ਲੱਗੇ ਦੇਹਤਾਂ ਠੀਕ ਨਸ਼ਾਨੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੀ
ਦੇਹ ਜੋਤਸੀ ਪੰਡਤ ਆਲ ਮਿਲਿਆ ਗਲਾਂ ਆਖਦਾ ਬਹੁਤ ਕਹਾਰੀਆਂ ਨੀ
ਅਤੇ ਵੇਡਲੀ ਦੇ ਏਸ ਠੀਕ ਵਿੱਤੇ ਅਤੇ ਮਹੀਆਂ ਭੀ ਚਾਕਨ ਚਾਰੀਆਂ ਨੀ
ਲੁਲੀ ਭਾਈਏ ਗੁਲਾਨਾ ਧੋਨੀ ਡਾਢਾ ਗਲਾਂ ਭੁੱਖੀਆਂ ਏਸ ਨਤਾਰੀਆਂ ਨੀ

ਸਹਿਤ (ਹੀਰੇ)

ਸਹਿਤੀ

ਸਹਿਤੀ ਜੋਗੀ ਦੇ ਚੁਰਨੀ ਡਿਗਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪੁਛਦੀ ਹੈ ॥
ਕੁਲਾ ਦਸਖਾਂ ਜੋਗੀਆ ਚਰ ਸਾਡਾ ਹੁਲ ਕੇਹਰਤੀ ਗੁਠ ਨੂੰ ਓਠ ਗਿਆ
ਕਿਥੇ ਪੈਂਦਾ ਗੁਲਾ ਹੈ ਸੁਜਨਾਂਦਾ ਫੁਰੀ ਫੇਰ ਓਹ ਕਾਲਜਾ ਕੁਠੁ ਗਿਆ
ਦੁਖ ਯਾਰਦਾ ਸੀਨੇ ਨਬੂਰ ਹੋਇਆ ਸੁਜ ਫੁਲਕੇ ਅਜ ਓਹ ਫੁਟ ਗਿਆ
ਮਿਲੇ ਯਾਰ ਸਾਡੀ ਜਾਨ ਛੁੱਟ ਜਾਵੇ ਸਾਡਾ ਕਾਲਜਾ ਸਲਕੇ ਸੁਟ ਗਿਆ

(੧) ਜਿਵੇਂ ਜੀਉ ਤੇ ਜਾਮਾ ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਈ ਰੋਹਦਾ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਯਾਰਨੂੰ ਭੀ ਅਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ
ਐਸ ਲਈ ਜੀਉ ਜਾਮਾਦਾ ਅਰਥ ਯਾਰ ਹੋ ਗਿਆ (੨) ਐਵੇਂ ਲੋਕ ਜੀਉ ਪਰਚਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹੈਂ ਧਰਮ ਦੇਂਦੇ ਹੈਂ
(੩) ਸੁਖਲਾ ਵਿੱਚ ਘੇਰੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲਕੇ ਚੁਰੀਆਂ ਦਾ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਚੜ੍ਹਾਵਾ (੪) ਰਾਥਿਲ ਅਰਥ ਪੋਤੇ ਹੋਰ ਹੋਰ
ਫਕੀਰ ਸੰਗਲੀ ਨਾਲ ਸੁਗਨ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਦਸਦੇ ਹੋਂਦੇ ਹੈਂ (੫) ਸਾਡੇ ਸੁਗਨ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਵਿੱਦਿਆ ਵਿਚ
ਤੇਰੇ ਪਰੀਤ ਦੇ ਰੋਗਦਾ ਮੁਢ ਤੇਰਿਆਂ ਪੇਰਿਕਿਆਂ ਵਿਚ ਬਝਾ (੬) ਕੁਆਰੀ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਜੋ
ਪਟੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਦੇ ਨਾਂ ਹੋਨ ਉਡ ਵਾਂਗੋ ਨਾਂ ਹੋਣ ਛੁੱਟਾ ਕਹਾਓਦੇ ਹੈਂ ਐਥੇ ਛੁੱਟਿਆਂ ਨਾਲਦਾ ਅਰਥ
ਕੁਆਰ ਤੇ ਜੁਆਨੀ ਦੇ ਮੁਢ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਓਹ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਲੜਕ ਪੁਲਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਅਜੇ ਪੁਰੀ
ਜੁਆਨੀ ਭਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ (੭) ਲਟਕਦੀ ਚਾਲ (੮) ਗੁਲ ਦੇ ਧਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਗੁਲਾਦਾ ਭਰਿਆ
ਗੁਲਾਦੀ ਗੁਲਾਦੀ ਗੁਲਾ ਨਾਲ ਭਰ ਪੂਰ (੯) ਨਬੂਰ ਫੋੜਾ ਜੋ ਸਧਾਰਨ ਨਿੱਤ ਵਗਦਾ ਰੋਹਦਾ ਹੈ ਤੇ ਚੰਗਾ
ਅੰਖਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ॥

ਜੋਰੀ

ਸਹਿਤੀ

ਤੈਨੂੰ ਪਰੇਮ ਹੈ ਉਨਾਂਦਾ ਭਾਗ ਭਰੀਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰੀਆਂ ਖਾਰ ਲਗਾਈਆਂ ਨੀ
ਹੱਸੀ ਹੋਰਾਂ ਸੁਆਲੀਆਂ ਨਾਲ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂਨੂੰ ਦੇਖ
ਸਹਿਤੀ ਜੋਰੀਨ ਕੋਹਦੀ ਹੈ ॥ ॥ ॥
ਤੁਸੀਂ ਪਰੇ ਜੋਰੀ ਪਰਤੀਤ ਹੋਵੇ ਓ ਮਹਾਰਾਜ ਹਾਲੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਆ
ਆਉਦੀ ਹੈ ਫੇਰ ਭੁਲਕੇ ਪੁਛੋਂਗੀ

(ਬਾਹਰ ਸੌਰ)

ਚੋਥਾ ਅੰਕ
ਚੋਥੀ ਸ਼ਾਕੀ
ਕਾਲ ਬਾਗ
ਜੋਰੀ ਦੀ ਕੁਈਆਂ

(ਅੰਦਰ ਰਾਂਝਾ)

ਰਾਂਝਾ ਅਪਣੇ
ਆਪਨੂੰ

ਮਿਲੇ ਚਿਰਾਂਦੇ ਵਿਛੜੇ ਯਾਰ ਬੇਹੋ ਦੁਲੀ ਅਰੋ ਤੇ ਅਰੋ ਲਗਾ ਰਾਈਆਂ
ਅਰੋ ਚਾ ਸੀ ਨਵਾਂ ਹੁਲ ਹੋਰ ਹੋਇਆ ਵੇਖ ਭੁਕਕ ਦੀਤੇ ਤੇਲ ਪਾਗਈਆਂ
ਕੁਜੇਹੀਆਂ ਰਾਂਝਾਂਦਾ ਰਾਂਝੇਨੂੰ ਸੋਈ ਰਾਂਝਾਂ ਫੇਰੇਨੂੰ ਆ ਗਈਆਂ
ਅਰੋ ਕੁਛਕੇ ਰੁੜੀ, ਤੇ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ ਸੁਰਗੋਂ ਕੁਛਕੇ ਨਰਕ ਵਿਚ ਪਾ ਗਈਆਂ
ਇਕਰਨ ਗਈ ਤੁਜਾ ਵਨ ਗਿਆ ਲੋਕ ਮਾਰਦੇ ਨਾਲ ਨਹੋਰਿਆਂ ਦੇ
ਕੋਹਲ ਭਾਇਆਂਦਾ ਸੋ ਸੱਤ ਕੀਹੀਂ ਹਾਰੇ ਰਸ ਅਰੋ ਕਮਛੋਰਿਆਂ ਦੇ
ਸ਼ਾਕਾ ਦੇਕੇ ਬਾਗ ਬੈਕੁਠ ਵਾਲਾ ਫੇਰ ਜੀਗਲਾਂ ਦੇ ਵਲ ਤੋਰਿਆ ਕਿ ਉ
ਮੇਰਾ ਰੁੜੇ ਜਹਾਜ ਸੀ ਆਲੂ ਲਗਾ ਬੰਨੇ ਲਾਇਕੇ ਫੇਰ ਮੁੜ ਸੋੜਿਆ ਕਿਉਂ
ਫੇਜਦਾਰ ਨਹੀਓ ਦਿਆਂ ਫੁਕ ਅਰੋ ਕਰ ਮੁਲਖ ਨੂੰ ਚੋੜ ਚੁਪਟੇ ਸੁੱਟੇ
ਨਾਲ ਫੇਜ ਨਹੀਓ ਪਕੜ ਖੇੜਿਆਂਨੂੰ ਹਥ ਪੈਰ ਤੇ ਨਕ ਕਨ ਕਟੇ ਸੁੱਟੇ
ਨਹੀਂ ਚਮਤਕਾਰ ਕੋਈ ਸੋਹਰੂ ਫੁਕਾਂ ਜੜੁ ਖੇੜਿਆਂਦੀ ਮੁੱਢੇ ਪਟੇ ਸੁੱਟੇ
ਪੁੱਛਾਂ ਪੂਪ ਪੁਖਾਇਕੇ ਪੜੁ ਕਮੇਲ ਕਾਲ ਜੇਹਾ ਮੈਂ ਦੁੜੀਆਂ ਚੁੱਟੇ ਸੁੱਟੇ
ਜਟ ਵਟ ਤੇ ਪਟ ਤੇ ਫਟ ਬੱਧੇ ਦੇਣ ਕਮ ਮੈਂ ਬਨੁ ਕੇ ਸਟੇ ਸੁੱਟੇ
ਪਾਰ ਹੋਵੇ ਸਮੁੰਦਰੇਂ ਹੀਰ ਬੈਠੀ ਬੁਕਾਂ ਨਾਲ ਸਮੁੰਦਰਨੂੰ ਝੁਟੇ ਸੁੱਟੇ

ਮੇਰਿਆ ਆਇਆ

(੧) ਸਾਨੂੰ ਦੇ ਘਾਟੇ ਪਏ ਇਕੱਤਾਂ ਬੰਨ ਬੋਹੀ ਗਈ ਦੂਜਾ ਕਨ ਪੜਾਇਨ ਸਿਰ ਮੁਨਾ ਬਿਨੁ ਸੁਆਹਲਾ ਬਿਨੁ
ਨਾਲ ਸਰੀਰਦਾ ਰੰਗ ਰੂਪ (੨) ਸੋਨ ਪਤੀ ਫੇਰਾਂ ਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾਇਕੇ ਵਾਲਾ (੩) ਹੁਕਮ ਦੇਕੇ ਫੇਰ ਜਾਨੂੰ ਕਹਾਂ
ਕਿਉਂ ਪੜੁ ਸਾੜ ਦਿਓ (੪) ਜਾਦੂ ਦੁਲੇ ਕਰਾਂ (੫) ਬਹੁ ਵਚਨ ਹੈ ਕਮਲਦਾ ਜੀਹਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਾਦੂਵਾਨ (੬)
ਤੀਰੀ ਨਾਲ ਵਿਨੁ ਲਵਾਂ

ਰਾਂਝੇ ਦੀਆਂ ਅਖਾਂ ਤੋਂ ਹਿੰਜੁ ਤਿਪ ਤਿਪ ਵਪਕਦੇ ਹੈਂ ॥੪॥

(ਅੰਦਰ ਇਕ ਕੁੜੀ)

ਇਕ ਕੁੜੀ

ਰੋਂਦਾ ਕਾਸ ਨੂੰ ਬੀਰ ਬਤਾਲਿਆ ਦੇ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਪਿਆਰੁ ਲਾਪ ਮੀਆਂ
ਲਿਆ ਦੇਖ ਦਿਖਾਈ ਮੈਂ ਪਛਾਣ ਰਹੀ ਚੁਕਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਹੈ ਤੈਨੂੰ ਤਾਪ ਮੀਆਂ
ਲਾਜੇਰ ਲਲਕਾਰ ਤੂੰ ਪੀਰ ਪੰਜੇ ਤੇਰਾ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਦੁਖ ਤਾਪ ਮੀਆਂ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਸਰਾ ਜੇਰ ਨ ਮਾਲ ਕੋਈ ਕਰਦਾ ਮਦਤ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪ ਮੀਆਂ
ਜੇਰ ਅਪਣਾ ਮੈਨੂੰ ਹੁਲ ਯਾਦ ਆਇਆ ਬਾਲਨਾਥ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਬਾਪ ਹੈ ਨੀ
ਮੈਨੂੰ ਆਸਰਾ ਇਕ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਹੈ ਕਰਨਾ ਓਸ ਦਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਾਪ ਹੈ ਨੀ

ਜੇਰੀ

(ਬਾਹਰ ਕੁੜੀ)

ਜੇਰੀ ਤੁਪ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇਰੀ ਗਪੁਰ ਦੇਖਾਂ ਤਿਜਲ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਅਰੇ
ਜੇਰੀ ਦੇ ਧੁਧੇ ਨੂੰ ਫੋਲ ਦੀਆਂ ਖੱਪਰ ਤੇਰੀਆਂ ਚਿਮਟਾਉਂਗਾ ਪੇਸਤ
ਧੁਪ ਪਲਾਤ ਦੀਆਂ ਖਿਲੀਆਂ ਹੈਂ ਜੇਰੀ ਹਥ ਵਿਚ ਫੇਰੀ ਫੇਰੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ ਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੋਹ ਦਾ ਹੈ ਅਰੀ ਕੁਤਰਾ ਸਾਥ ਕਹਾ
ਚੁਲੀਆਂ ਹੈਂ ਹੋਰ ਸਰਬੁਜ ਜਾਂਦੀ ਆਂ ਹੈ ਤੇ ਕੋਲ ਹਥ
ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ॥

ਮਾਰਦੀਆ

ਕੋਲਾਂ

ਜੇਰੀ

(ਹਿੰਜੁ)

ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਜੇਰੀਆ ਬਾਹਰੀ ਦੇ ਰਖ ਲਈ ਮੀਆਂ ਮਸਤਾਨਿਆਂ ਦੇ
ਤੇਰੀ ਡੀਲ ਹੈ ਦੇਓਰੀ ਅਸੀਂ ਪਰੀਆਂ ਇਕ ਲੱਤ ਲੱਗੀ ਮਰ ਜਾਨੀਆਂ ਦੇ
ਜੇਰੀ ਦਸਨੀ ਗਲ ਤੂੰ ਦਸ ਮੈਨੂੰ ਪੈਰੀਂ ਹਥ ਤੇਰੇ ਅਸੀਂ ਲਾਨੀਆਂ ਦੇ
ਤੇਰਾ ਬੇਤ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੁਲ ਦਸਾਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੋਹ ਕੁਰਾਨ ਦੀ ਖਾਨੀਆਂ ਦੇ
ਜਾਮਾ ਧਲਾ ਕੁਲਾ ਕੀਤਾ ਸਾਨੂੰ ਹਾਲ ਤੋਂ ਚਾ ਖੁਬੇ ਹਾਲ ਕੀਤਾ
ਬੁੰਡਾ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸੀ ਚਿਟਾ ਦੁਧ ਵਾਂਗੋ ਓਹ ਪਾ ਮਜੀਠ ਗਮ ਲਾਲ ਕੀਤਾ
ਸੋਨਾਂ ਕੁੰਦਨੀਂ ਅਗਾਂਹ ਤਾਓ ਦੇਕੇ ਚਾ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰੇ ਲਾਲ ਕੀਤਾ

(੧) ਦੋਖੇ ਪੱਲੇ ੭੬ ਨੋਟ ੧੧ (੨) ਚਮਕਾ ਸਦਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਾਰ ਕੇ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ (੩) ਰਬ ਆਪ (੪)
ਮਜੀਠ ਦਾ ਬੰਗ ਲਾਲ ਸੁਹਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਓਹ ਦੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚਿਟਾ ਕਪੜਾ ਡੇਇਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਸੁਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ ਜੇਰੀ ਕੋਹ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਬੁੰਡਾ ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਲੇ ਚਿਟੇ ਸੀ ਅਰਥਾਤ ਉਮੇਦ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੀ
ਕੋਈ ਨਾ ਉਮੇਦੀ ਦਾ ਧਬਾ ਓਸ ਨੂੰ ਨੁਕੁੰਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹੁਲ ਗਮ ਨੇ ਮੇਰਾ ਲਹੂ ਨਚੋੜ ਕੇ ਓਸ ਲਹੂ
ਨਾਲ ਬੁੰਡੇ ਨੂੰ ਲਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (੫) ਐਹਮਦ ਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ ਨਾਵਰ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਖਜਾਨਚੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਨਾਵਰ
ਸ਼ਾਹ ੧੭੪੭ ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਐਹਮਦ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਾਰਾ ਧਨ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਕੰਧਾਰ ਦਾ ਸੂਬਾ ਦੱਬ
ਲਿਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਮੁਗਲਾਂ ਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਲਕ
ਦੇ ਵੇਟੇ ਵੇਟੇ ਹੋ ਗਏ ਸੀ ਮਰਹੱਦੀਆਂ ਨੇ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦਾ ਨਕ ਵਿਚ ਦਮ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਸਾਰੇ
ਮੁਲਕ ਤੇ ਆਪ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸੀ ਦਿਲੀ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲੀ ਜਾਣ ਦੇ ਸੀ ਏਹ ਹਾਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ
ਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਐਹਮਦ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਚੰਗਾ ਵੇਲਾ ਤੱਕ ਕੇ ਛੇ ਵਾਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਭਟਿਆ ਪੁਟਿਆ ਅੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਕੀਤੇ ਕਿਜੀਹ ਦਾ ਕੋਹਣਾ ਦੀ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੁਗਲਾਂ ਤੋਂ
ਖੋਹ ਲਿਆ ਤੇ ਪਾਲੀ ਪੱਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਬੜੀ ਭਾਰੀ ੧੭੬੧ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ ਐਹਮਦ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ
ਵੇਰ ਪੈਕੇ ਚੁੱਕੇ (ਪਿੰਡੇ ਪਿੰਡ) ਪਟਨੁਡੇ ਅਰਥਾਤ ਵੇਟੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸੇ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਰੀ

ਮੈਂ ਉਮੇਦ ਸ਼ਾਹ ਦੁੱਖ ਮੇਰੇ ਏਕ ਪੈਰ ਪਟਨੁਡੇ ਕਰਦਾ ਤਾਲ ਕੀਤਾ

ਮੇਰਾ ਲਹੂ ਨਚੋੜ ਕੇ ਓਸ ਲਹੂ ਨਾਲ ਬੁੰਡੇ ਨੂੰ ਲਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਕੋਲਾ

ਕਰਕੇ ਲੋਕ, ਵਿਖਾਵਾ ਜੀ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਨੇਲੀ ਚੜ੍ਹਨ ਲੱਗੀ ਹਾਲ ਹਾਲ ਕੀਤਾ
ਫੁੱਟਿਆ ਬਾਦ ਚਾਹਿਤਾਂ ਹੋ ਖੇਡਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਾਂ ਭੇਦੇ ਵੇਰੇ ਵਾਲ ਕੀਤਾ
ਵੇਹੜੇ ਵੜ ਦਿਆਂ ਸਹਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲਕੇ ਫੁੱਟੇ ਚੋਰ ਵਾਂਗ ਮੇਰਾ ਹਾਲ ਕੀਤਾ
ਨਾਦਰਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਧੜਕੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬਦਾ ਤੁਧ ਭੁੱਚਾਲ ਕੀਤਾ
ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਹੀਰਦੀ ਕਰਾਂ ਮਿੱਠਤ ਜਾ ਓਸ ਅੱਗੇ ਦਵਿਜਾਨੀ ਆਂ ਵੇ
ਕਰ ਧਰਾਸ ਤੇ ਢੇਰੀ ਦਾ ਨਹੀਓ ਫੇਖ ਤੇਨੂੰ ਮੈਂ ਹੀਰ ਮਿਲਾਨੀਆਂ ਵੇ
(ਬਾਹਰ ਕੋਲਾਂ ਅੰਦਰ ਸਹਿਤੀ)

ਜੇਰੀ

ਸਹਿਤੀ ਖੀਰ ਮਲਾਈ ਦਾ ਬਾਲ ਕੁਰਕੇ ਪੰਜ ਮੋਹਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖ
ਜੇਰੀ ਦੀ ਕੁਰ ਧਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਹੱਥ ਬਨਕੇ ਬੈਠਣੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ॥
ਲੋੜ ਮੀਂਹ ਦੀ ਵਰਿਆ ਆਣ ਸੁੱਖੜ ਕੀਰ ਬਨੇ ਕੋਲ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ
ਗੱਜੇ ਚੋਰ ਉੱਚਕੇ ਤੇ ਜੱਟ ਹਾਕਮ ਅਸੀਂ ਕੋਲਕੇ ਆਖ ਸੁਨਾਇਆ ਹੈ
ਆਪੇ ਆਪਣਾ ਪੰਥ ਮਿਨ ਕੂਤ ਦੇਤਾਂ ਸਭ ਓਸਦਾ ਜਾਪ ਹੈਂ ਕਰਨ ਹਰੇ
ਇਕ ਸਾਧ ਇਕ ਸੰਤ ਇਕ ਗੁਰੂ ਦੇਲਾ ਇਕ ਬੈਰਨ ਅਕੀਤ ਜਿਉਂ ਚੱਨ ਤੇਰੇ
ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਤੇਰੀ ਸੀਰਨੀ ਦੀ ਧੀਰੇ ਜਗਦੇ ਛੋੜੇ ਹੈਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ
ਆਦਮ ਕਰੂੰ ਬੈਕੁੰਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕੀਤਾ ਏਹ ਡਾਇਲਾ ਪੁਰੋਂ ਈਕਰਨ ਕਾਰੇ
ਏਹ ਸਮਝ ਸੈਤੀਨ ਕੀ ਮਰਦ ਤੇਇਆ ਨਾਓ ਰਨਦਾ ਬੁਰਕਰ ਛੋੜਿਆ ਹੈ
ਜੇਰੀ ਰਾਸ ਨ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਪਾਸ ਤੇਰੇ ਝੰਡ ਮਕਰ ਫਰਫੇਜ ਕਿਉਂ ਗਾਡਿਆ ਹੈ

ਸਹਿਤੀ

(੧) ਅਮਰ ਤੁਸਰਦੇ ਜਿਲੇ ਵਿਚ ਦੇ ਨਗਰ ਫੁੱਟਿਆ ਬਾਦ ਤੇ ਵੇਰੇ ਵਾਲ ਨਾਮੀ ਹੈਂ ਫੁੱਟਿਆ ਬਾਦ ਦੇ ਸਬਦ ਤੋਂ
ਜੈ ਹੋਣੀ ਤੇ ਵੇਰੇ ਵਾਲ ਤੋਂ ਦੁਸਮਣੀ ਉਜਾੜ ਹਾਰ ਆਈ ਅਰਥ ਨਿਕਲਦੇ ਹੈਂ ਜੇਰੀ ਕੋਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਡਿਆਂ ਨੂੰ
ਹੀਰਦੇ ਮਿਲਣ ਛੋੜਿਤ ਆਈ ਮੈਨੂੰ ਹਾਰ (੨) ਚੋਰ ਜਾਂ ਫੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਓਹਦੇ ਬੁਰੇ ਬਾਬ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ
ਓਹਨੂੰ ਬੁਰੀ ਮਾਰ ਕੁਟ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜੇਰੀ ਮੋਹਣੇ ਦੇ ਕੇ ਕੋਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੀਰ ਸਹਿਤੀ ਦਾ ਪਖ ਕਰਕੇ ਜੱਟੋਂ ਓਹ
ਮੋਹਲੀਆਂ ਮਾਰਨ ਤੇ ਉਠ ਖੜੀ ਹੋਈ ਆਪ ਓਹਨੂੰ ਹਟਿਆ ਹੋਇਆ ਨ ਚੁਪ ਕਰਕੇ ਬੈਠੀ ਰਹੀ ਮਾਰ
ਖਾਅ ਓਦੀ ਰਹੀ (੩) ਨਾਦਰਸ਼ਾਹ ਈਰਾਨ ਦੇ ਇਕ ਗ਼ਰੀਬ ਛੋੜ੍ਹਦਾ ਪੁਤ ਸੀ ਪਰ ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਬੜਾ
ਦਾਈਆ ਰਖਦਾ ਸੀ ਪੁਲਾਣਨੇਂ ਈਰਾਨ ਤੋਂ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਕੇ ਬੜਾ ਅਨਰਥ ਚਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਨਾਦਰ
ਸ਼ਾਹਨੇਂ ਈਰਾਨ ਵਲੋਂ ਹੋਰ ਤੇ ਚਾਣ ਦੇ ਕੇ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜੇ ਤੋਂ ਛੁੜਾਇਆ ਪਰ ਓਸ ਮੁਲਖ ਨੂੰ
ਓੜਕ ਦੱਬ ਬੈਠਾ ਨਾਲੇ ਪੰਠਾਲ ਤੋਂ ਹਰਾਤ ਤੇ ਕੀਧਾਰ ਖੋਹ ਲਈ ਫੇਰ ੧੭੩੬ ਵਿਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੇ
ਚੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਮਹਮੂਦ ਸ਼ਾਹ ਸੀ ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ
ਸੈਨਾ ਨਾਲ ਨਾਦਰਸ਼ਾਹ ਦਾ ਹਾਕਮ ਹੋਇਆ ਮਹਮੂਦ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਹਾਰ ਆਈ ਨਾਦਰਸ਼ਾਹਨੇਂ ਦਿੱਲੀ
ਵੜਕੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਭਨੂੰ ਲੁਟ ਲਓ ਸਭਨੂੰ ਮਾਂ ਬੱਚੇ ਸਮੇਤ ਮਾਰ ਦੇ ਜਾਓ ਇਕ ਸਾਗਾ ਦਿਨ ਤੇ ਸਾਰੀ
ਗਤ ਖੁਨਈ ਖੁਨ ਹੋਂਦਾ ਰਿਹਾ ਏਹ ਪਰਤੀਤ ਹੋਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਲੇ ਆ ਗਈ ਹੈ ਬੇ ਅੰਤ ਪਦਾਰਥ
ਲੁਟਕੇ ਨਾਦਰਸ਼ਾਹ ਮੁੜ ਗਿਆ (੪) ਹਾੜੇ ਤਰਲੇ ਕਰਦੀਆਂ (੫) ਜੇਹੜੇ ਚੋਰ ਉੱਚਕੇ ਸੀ ਚੁਗਵਤ ਦੀ
ਚੁਗਵਤ ਦੀ ਲੀਲਾ ਵੇਖੋ ਰਜੇ ਬਣ ਬੈਠੇ (੬) ਈਤਾਂ ਦਾ (੭) ਸੈਤਾਨ ਨਰਾਜੀ ਨ ਕਿ ਮਦੀਨ

ਜੇਰੀ

ਸਹਿਤੀ

ਜੇਰੀ

ਸਹਿਤੀ

ਮਰਦ ਚੋਰ ਤੇ ਠਗ ਜੁਆਰੀਏ ਹੈਂ ਸਾਥ ਬਦੀਦਾ ਨਰਾਨੇ ਲੱਦਿਆ ਹੈ
 ਅਸਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨ ਬੁਰਾ ਕੀਤਾ ਐਵੇਂ ਨਾਥਿ ਜਹਾਨ ਤੇ ਬੱਦਿਯਾ ਹੈ
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਿਉਂ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਰਦਿਆ ਹੈ
 ਕੋਹਲ ਸੋਭਾਰੀ ਖਾਣ ਏਹ ਤੀਮੀਆਂ ਹੈਂ ਪੈਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਹਾਨ ਕਰ ਛੱਡਿਆ ਹੈ
 ਮਿਰਕਪ ਤੇ ਨਾਲ ਸਲਵਾਹਲੇ ਦੇ ਵੇਖ ਕੀਤੀਆਂ ਰਨਾਂ ਖੁਨਾਮੀਆਂ ਨੀ
 ਮਰਦ ਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਖਦੇ ਹੇਠ ਸੇਏ ਸਿਰ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਮੀਆਂ ਨੀ
 ਚਾੜ੍ਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੁਨ ਨਕ ਪਾਟੇ ਕੋਲ ਕੁਬੁਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹਮੀਆਂ ਨੀ
 ਏਹ ਤਾਂ ਮਕਰ ਫਰਫੇਜ ਦੀਆਂ ਖੁਤਲੀਆਂ ਹੈਂ ਸਭ ਕਰਦੀਆਂ ਏਹ ਖੁਨਾਮੀਆਂ ਨੀ
 ਰਨ ਜਹੀ ਨ ਆਵੇ ਹੈ ਮਰਦ ਤਾਈਂ ਨਾਲ ਰੂਪ ਗੁਮਾਨ ਦੇ ਸੀਵੀਆਂ ਹੈਂ
 ਇਕ ਹਾਲ ਵਿਚ ਮਸਤ ਘਰ ਬਾਰ ਅੰਦਰ ਇਕ ਹਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ਵਿਚ ਬੀਵੀਆਂ ਹੈਂ
 ਇਕ ਨਾਲ ਤੇ ਸਰਮਦੀ ਪਹਿਨ ਚਾਰ ਅਖੀਂ ਨਾਲ ਜਮੀਨ ਦੇ ਸੀਵੀਆਂ ਹੈਂ
 ਪੰਜੇ ਉਗਲੀਆਂ ਵੇਖ ਨ ਇਕੋ ਜਹੀਆਂ ਇਕ ਉਚੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਨੀਵੀਆਂ ਹੈਂ
 ਗਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕਲਰ ਮਖੌਰ ਖੋਜਾ ਪਰ ਖੁਸਰਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਬੂ ਨਹੀਂ ਉ
 ਨਾਂ ਮਰਦ ਦੀ ਵਾਰ ਨ ਕਿਸੇ ਗਾਂਵੀਂ ਰੰਡੀ ਰਨ ਨੂੰ ਸੋਹਰੀ ਨਥ ਨਹੀਂ ਉ
 ਬੋਹਲਾ ਕੁਕੜਿਆਂ ਦਾ ਹੋਂਦਾ ਮਾਣ ਓਥੇ ਜਿਥੇ ਪੀਨਸਾਂ ਘੋੜੀਆਂ ਰਖੋ ਨਹੀਂ ਉ
 ਬੁਰਿਆਂ ਨਾਲ ਨ ਲਾਭੁ ਕੁਲਾਈਆਂ ਦਾ ਬੁਰਾ ਭੁਲਾ ਤੁੰਬੁਲਿਆਂ ਤੇ ਪਥ ਨਹੀਂ ਉ
 ਜੇਰੀ ਨਾਲ ਨ ਰਨਦਾ ਤੁਰੇ ਦੁਲਾ ਜੇਰ ਨੇਂਦਾ ਚੜ੍ਹੇ ਅਗਬ ਨਹੀਂ ਉ
 ਸਿਆਲੇ ਕੋਹ ਨ ਓਹ ਆਪ ਹੈ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੀਵੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਥ ਨਹੀਂ ਉ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਰਖੇ ਨਾਲੇ ਕਹੇ ਸੋਤਾਨ ਦੀ ਭੋਲ ਮੀਆਂ
 ਮੀਆਂ ਤੀਮੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਸੋਹਣ ਨਾਲੇ ਮਰਨ ਦੇ ਸੋਹ ਦੇ ਵੇਲ ਮੀਆਂ

(੧) ਪੁਰਬੇਰੀ ਦੇ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਜੇਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਠੋਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਓਸ ਕਠਨੂੰ ਸਾਥ ਕੋਹ ਦੇ ਹੈਂ ਸਹਿਤੀ ਕੋਹ ਦੀ ਹੈਂ ਕਿ ਮਨੁਖਾਂ
 ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਧੋੜੀ ਤੇ ਬਰਆਈ ਦਾ ਸਾਥ ਲਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਰ ਬੜੇ ਕੁਕਰਮੀ ਹੈਂ (੨) ਬੱਦੁਰੇ ਇਆ
 ਹੈ (੩) ਮਾੜਾ ਜਾਣਕੇ ਦੁਰ ਕਾਇਆ (੪) ਲੋਕ ਕੋਹ ਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਤੀਮੀਆਂ ਸਦਾ ਸੋਭਾ ਖਟਦੀਆਂ ਹੈਂ ਜਿਵੇਂ ਖਾਣ ਵਿਚ
 ਸਿਨਾਂ ਚਾਂਦੀ ਕੁਝਿਆ ਰੋਹਦਾ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਤੀਮੀਆਂ ਵਿਚ ਸੋਭਾ ਤੁਰੀ ਹੈ (੫) ਦੇਖੋ ਪੰਨਾਂ ੫੯ ਨੋਟ (੬) ਪੁਰਖਾਂ ਰੂਪ ਉਤਾਰ
 (੭) ਅਲਖ ਮੜਕ (੮) ਮਸਤ (੯) ਭੋਂਦੇ ਲੋ ਉਚੀਆਂ ਅਖ ਕਰਕੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਮਾਨੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਖਾਂ ਤੋਂ
 ਨਾਲ ਸੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੈਂ (੧੦) ਲੱਦਣ ਵਿਚ ਭੈੜਾ (੧੧) ਖਟੋਲ ਵਿਚ ਭੈੜਾ (੧੨) ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਇਕ
 ਜਾਤ ਜੋ ਬਹੁਤੇ ਪੱਕੇ ਬਪਾਰੀ ਹੋਂਦੇ ਹੈਂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਚ ਏਹੀ ਕੋਖ ਹੈਂ ਜੋ ਧਨੀ ਹੈ (੧੩) ਗੱਲ ਬਾਤ (੧੪)
 ਸੁਰਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰਮਗਤੀ ਦੇ ਗੀਤ (੧੫) ਨਾਥਿ ਹੈ ਇਕ ਤਾਰੇ ਦਾ ਅਗਸਤ ਤੇ ਏਹ ਸ਼ਬਦ ਬਿਗੜ ਕੇ ਬਦਿਆ
 ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਦਰਸਾ ਕਿਨਾਂ ਦੀ ਜੇਰ ਕਰੇ ਅਗਸਤ ਤਾਈਂ ਉਤਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਚਲੇ ਜਾਣਾ (੧੬) ਨਾਥਿ ਬੱਦੁਰੇ ਕਰੇ (੧੭)
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਓਹ ਸੁਹਾਗ ਘੋੜੀਆਂ ਗਾਂਕੇ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਰੋਨਕ ਰੋਨਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹੈਂ (੧੮) ਨਾਲੇ ਮਰਨ ਦੇ
 ਕੀਰਨੇ ਜੋ ਵੇਨ ਕਹਾਓ ਦੇ ਹੈਂ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੀਰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਤੀਮੀਆਂ ਪਾਇਆਂ ਹੈਂ ਓਹ ਤੀਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਹ ਦੇ
 ਹੈਂ

ਜੇਰੀ

ਘਰ ਬਾਰੇ ਹਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ਰਨੋਂ ਨਾਲ ਤੀਮੀਆਂ ਸਾਕਤੇ ਸੈਨ ਮੀਆਂ
 ਦੇਹ ਤੀਮੀਆਂ ਸੱਚ ਦੀਆਂ ਮਾਲਕਾਂ ਹੈਂ ਦੇਹ ਦਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਲੈਣ ਤੇ ਦੇਣ ਮੀਆਂ
 ਚਿਖਾ ਚੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਦੇਹ ਮਰਦੇ ਹੈਂ ਸਿਰਜਾਨ ਸਦਕੇ ਕਰ ਦੇਣ ਮੀਆਂ
 ਦੇਹ ਮੋਹਰੀਆਂ ਜੋੜਨੇ ਜੋੜੀਆਂ ਹੈਂ ਅਤੇ ਧੁਰੀਆਂ ਮੋਹਰੀਆਂ ਮੈਨ ਮੀਆਂ
 ਬਾਗ਼ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਗੋਪੀਚੰਦ ਜਹੇ ਯੂਨਸ ਮਛੀ ਦੇ ਪੇਦ ਮੁਸਾ ਗਿਆ
 ਨੈਸੇਰੁੱਲਾ ਫੁੱਲ ਬਗ਼ਾਵਾਦ ਦੁਰਿਆ ਓਹ ਭੀ ਅਪਣੀ ਵਾਰ ਲੰਘਾ ਗਿਆ
 ਆਦਮੀ ਫੁੱਲ ਬੈਕੁੰਠ ਦਬਾਗ਼ ਨਹੂੰ ਭੁਲੇ ਵਿਸਰੇ ਕਲਕ ਨੂੰ ਖਾ ਗਿਆ
 ਫਰਬੂਨ ਖੁਦਾ ਕੁਹਾਇ ਕੇਤੇ ਮੁਸਾ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਜਗਾ ਗਿਆ
 ਨਮਰੂਦ ਸੁਦਾਦ ਜਹਾਨ ਉੱਤੇ ਨਰਕ ਅਤੇ ਬੈਕੁੰਠ ਬਣਾ ਗਿਆ
 ਧਨ ਜੋੜਦਾ ਜੋੜਦਾ ਅਤੇ ਕਾਰੂੰ ਸਿਰ ਅਪਣੇ ਪੰਤੂ ਉਠਾ ਗਿਆ

੨) ਜੇ ਤੀਮੀਆਂ ਨ ਹੋਣ ਤਾਂ ਘਰ ਭਾਂ ਭਾਂ ਕਰਨ ਲਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੇ ਤੀਮੀ ਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਨ ਬੱਚੇ ਭੀ ਨ ਹੋਣਗੇ ਅੰਸਲਈ ਘਰ
 ਵਿਚ ਘੁਮਾਂ ਘੁਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੁਨਾ ਸੁਨਾ ਲਗਦਾ ਹੈ (੩) ਘਰ ਬਾਰ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਸਮਿਆਨ ਕੱਠੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ
 ਹੋਂ (੩) ਇਕ ਪੈਗਮਬਰਦਾ ਨਾਓ ਹੈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਨਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਰਬਨੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੈਨਵੇ ਨਗਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ
 ਤੇਜਿਆ ਸੀ ਓਹ ਮੁਸਾ ਦੇ ਮਤਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸੀ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਹਾ ਨਹੀਂ ਮਨਦੇ ਸੇ ਅੰਸਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਚਾਪ ਦਿੱਤਾ
 ਕਿ ਭੁਆਏ ਉੱਤੇ ਰਬ ਕੋਈ ਬਿਪਤਾ ਮਾਰੀਗਾ ਦੇਹ ਕੋਹ ਕੇ ਅਪਣੇ ਬਾਲ ਬਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ੇਹਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਆਏ ਲੋਕ ਪੈਛੋਂ
 ਡਰਕੇ ਸੱਚੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਆ ਗਏ ਅੰਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਬਿਪਤਾ ਨ ਪਈ ਯੂਨਸ ਨੂੰ ਦੇਸਦਾ ਪਤਾ ਨ ਲਗਾ ਇਕ ਦਿਨ ਸ਼ੇਹਰ
 ਦਾ ਹਾਲ ਜਾਣਨ ਲਈ ਤੁਰੇ ਆਓਂਦੇ ਸੇ ਕਿ ਸੈਤਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੈਹਕਾਇਆ ਕਿ ਸ਼ੇਹਰ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਬਿਪਤਾ ਤਾਂ ਕੋਈ
 ਆਈ ਨਹੀਂ ਜੇ ਤੂੰ ਵੜੇਗਾ ਤਾਂ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਸੁਠਾ ਕੋਹਨਗੇ ਯੂਨਸ ਸ਼ੇਹਰ ਵਿਚ ਨ ਗਏ ਮੁੜਕੇ ਇਕ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਬੈਠੀ
 ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਏ ਮਲਾਹ ਨੇ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਸੁਟ ਦਿੱਤਾ ਈਸਰਦੀ ਮਾਇਆ ਦੇਖੋ ਕਿ ਇਕ ਮੱਛੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਨਿਗਲ ਗਈ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਓਹ ਮੱਛੀ ਦੇ ਓਹ ਵਿਚ ਪਏ ਰਹੇ ਫੇਰ ਭੁਗਵਤਦੀ ਮਾਇਆ ਨਾਲ ਮੱਛੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਿਆ
 ਦੇ ਕੰਢੇ ਉਗਲ ਦਿੱਤਾ ਫੇਰ ਦੇਹ ਨੈਨਵਾ ਦੇ ਸ਼ੇਹਰ ਬੜੇ ਆਦਰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਵੜੇ ਤੇ ਧਰਮ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਉਮਰ
 ਬਤੀਤ ਕੀਤੀ (੫) ਈਰਾਨ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਦਾ ਨਾਓ ਹੈ ਜੇ ਮਹਮਦ ਸਾਹਬ ਦੇ ਵੇਲੇ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਸੀ ਦੇਹ ਪੁੱਜ ਕੇ ਲਾਗਾ
 ਤੇ ਮੁਸੀਲ ਸੀ ਦੇਹ ਨੇ ਇਕ ਨਗਰ ਜੀਹਦਾ ਨਾਓ ਬਾਗ਼ਾਵਾਦ ਰਖਿਆ ਸੀ ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਬਸਾਇਆ ਬਾਗ਼ਾਵਾਦ
 ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਨਿਆਓਦਾ ਬਾਗ਼ਾਵਾਦ ਪੱਖੋਂ ੬੬ ਨੋਟ ੧ (੬) ਦੇਖੋ ਪੱਖੋਂ ੬੬ ਨੋਟ ੩ (੭) ਦੇਖੋ ਪੱਖੋਂ ੬੬ ਨੋਟ ੩ (੮)
 ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਬਾਦਸ਼ਾਹਦਾ ਨਾਓ ਹੈ ਜੇ ਇਬਰਾਹੀਮ ਪੈਰੀ ਬਰਦੇ ਵੇਲੇ ਸੀ ਦੇਹ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਮੂਰਤੀ ਪੁਜਾਣ ਕਰਦਾ ਸੀ
 ਈਬਰਾਹੀਮ ਤਾਂ ਓਮਦਾ ਬੰਡਨ ਕਰਦਾ ਸੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਰੋਧ ਵਿਚ ਆਕੇ ਇਬਰਾਹੀਮ ਨੂੰ ਅਗ ਵਿਚ
 ਸਰਵਾਇਆ ਕੋਹਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਈਸਰਦੀ ਭਾਈ ਨਾਲ ਓਹ ਅਗ ਫੁਲਵਾੜੀ ਬਣ ਗਈ ਭੁਗਵਤ ਨੇ ਨਮਰੂਦਦੀ ਸੈਨਾਂ
 ਵਿਚ ਤੁਜੇ ਇਕ ਮੱਛਰ ਨਮਰੂਦ ਦੇ ਮਗਜ਼ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਤੇ ਓਹਦੀ ਜਾਨ ਲਈ ਲਰਜ ਨਹੀਂ ਕਿਜੇ ਅੱਗ
 ਇਬਰਾਹੀਮ ਦੇ ਸਾੜਨ ਲਈ ਨਮਰੂਦ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕਰਾਈ ਸੀ ਓਸਤੇ ਨਰਕ ਬਨਾਇਦਾ ਭਾਓ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
 ਕਹੁੰ ਕਿ ਨਰਕ ਵਿਚ ਭੀ ਪਾਪੀ ਅਗ ਵਿਚ ਸਾੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ (੯) ਆਦਮੀ ਕੋਮਦਾ ਇਕ ਬੜਾ ਅਕੁਮਾਨੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ
 ਹੁਦ ਪੈਗਮਬਰ ਦੇ ਵੇਲੇ ਹੋਇਆ ਹੈ ਹੁਦ ਓਹਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸੇ ਕਿ ਤੂੰ ਧਰਮਦਾ ਸਚਾ ਰਸਤਾ ਫੜਨਾਲੇ ਓਹਨੂੰ
 ਬੈਕੁੰਠ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇਂਦਾ ਸੀ ਸੁਦਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅੰਸੇ ਜਹਾਨ ਤੇ ਬੈਕੁੰਠ ਤਿਆਰ ਕਰਾਉਗਾ ਫੇਰ ਓਹਨੇਂ
 ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਮੋਹਲ ਬਣਾਇਆ ਓਹਦੇ ਚੋਹੀਂ ਪਾਸੀਂ ਬਾਗ਼ ਬਣਵਾਇਆ ਜੀਹਦੇ ਵਿਚ ਨੇਹਰਾਂ ਵਗਦੀਆਂ
 ਸੀਆਂ ਦੇਸ ਅਸਬਾਨਦਾ ਨਾਓ ਬੈਕੁੰਠ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਜੇਹੋ ਪੁਰਾਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਤਾਂ ਸੁਦਾਦ ਓਹਦੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ
 ਗਿਆ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਜਮਦੂਤ ਹੋਗੇਂ ਧੌਣ ਤੇ ਆਵਜੇ (੧੦) ਦੇਖੋ ਪੱਖੋਂ ੭੩ ਨੋਟ ੧੦

ਮਛਰ

ਸਹਿਤੀ

ਜੇਰੀ

ਨਾਲ ਦੋਲਤਾਂ ਹੁਕਮ ਪਰਤਾਪ ਮੈਰਾ ਸੁਲੇਮਾਨ ਅਨੰਦ ਲੁਣ ਗਿਆ
 ਏਸ ਜਗ ਵਿਚ ਆਣ ਸਿਕੰਦਰ ਬੀ ਸਤਾਂ ਬੇਅੰ ਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾ ਗਿਆ
 ਹੋਕਾਰ ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਖੁਆਰ ਕੀਤਾ ਮੱਥੇ ਫਿਟਕਦਾ ਤਿਲਕ ਲਗਾ ਗਿਆ
 ਮੀਰੀ ਓਟ ਨ ਸਿਕੰਦਰੀਏ ਰਬ ਸੱਚੇ ਤਨ ਅਪਣਾ ਆਪ ਚਰਾ ਗਿਆ
 ਬਾਰਾ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਫੁੱਡਕੇ ਜਾਓਨਾ ਹੈ ਹਰ ਕੋਈ ਅੰਥੇ ਫੇਰਾ ਪਾ ਗਿਆ
 ਸਿਆਣੇ ਕੋਹਣ ਓਹ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨ ਹਾਰ ਸਿਰ ਬੀਦਿਆਂ ਦੇ ਗਿਲਾ ਅਗਿਆ
 ਪੰਡ ਧੁਰਾਤਿਆਂ ਦੀ ਕਹੀ ਖੋਲ ਬੈਠਾ ਬੜਾ ਮੁਸਖਰਾ ਹੈ ਖਡੂ ਬਾਵਲਾ ਵੇ
 ਅਸੀਂ ਇਕ ਬੁਝਾਰਤ ਚੁੰਡਾਂ ਦੀ ਭੁਲਾ ਦਸ ਖਾਂ ਕੀ ਹੈ ਰਾਵਲਾ ਵੇ
 ਕੀ ਰੋਕ ਹੈ ਕਾਸਦਾ ਏਹ ਬਾਸਣ ਸਾਨੂੰ ਦਸ ਖਾਂ ਸੋਹਣਿਆਂ ਸਾਵਲਾ ਵੇ
 ਕੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਸੀਂ ਭੇਟ ਤੇਰੀ ਗਿਣੇ ਆਪਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਤਾਵਲਾ ਵੇ
 ਜੋਕਸ ਕੋਹਨ ਫੁਕੀਰ ਸੇ ਰਬ ਕਰਦਾ ਅੰਥੇ ਜੇਰੀਨੂੰ ਆਖ ਵਡੁਰਿਆ ਹੈ
 ਉੱਤੇ ਪੰਜ ਪੈਸੇ ਲਾਲ ਰੋਕ ਰੱਖੇ ਖੰਡ ਚਾਹਿਲਦਾ ਬਾਲ ਪੁਰਿਆ ਹੈ

(੧) ਦੋਵੇਂ ਪੱਖਾਂ ਵੱਲ ਨੋਟ (੨) ਚਕਰ ਵਰਤੀ ਸੁਬੰਦਰ ਯੁਨਾਨਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੀਹਨੇ ਰਾਬਸਨੂੰ ਸਿਤਕੇ
 ਤੁਰੇ ਬਰਸ ਦੀ ਸਾਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਦਰਜਾ ਜੇਹਲਮ ਸੀ ਅਥੇਰਾ ਸਰਾਹੁ ਤੇ ਧਾ
 ਕੀਤਾ ਰਾਜਾ ਪੋਰੇ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਹੋਇਆ ਰਾਜਾ ਦੀ ਸੈਨਾ ਬੜੀ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਲੜੀ ਪਰ ਸਬੰਦਰ ਦੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ
 ਜੇਜੁਧ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਚੀਰੀ ਤਰਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਨਾਂ ਜਮ ਸੱਕੇ ਰਾਜਾ ਪੋਰੇ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਪੁਤਲਾਈ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ
 ਸਕੰਦਰ ਰਾਜਾ ਪੋਰੇ ਦੀ ਸੁਰਮ ਗਤੀਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਬਹੁਤ ਪਰਸਨ ਹੋਇਆ ਰਾਜਾ ਬੁਝਾਰਤ ਬੁਝ ਬਿਸਨੂੰ ਦੇ ਬਿਤ੍ਰਾਂ (੩) ਅਸਲਮਾਨ
 ਦੇ ਮੱਤ ਵਿਚ ਮਨਿਆਂ ਗੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਰਬ ਨੇ ਅਗਤੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਏਹ ਸਿੱਖ ਸੀ ਪਰ ਦੀਸਰ ਦੇ ਬੁਸਨ ਤੇ ਰੁਗਤੀ
 ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇਓਤਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਜਲਿਆ ਹੈਂਹਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਾਬੇ ਆਦਮਦਾ ਪੁਤਲਾ ਰਬ ਨੇ ਮਿਟੀਓ ਬਣਾ ਕੇ
 ਓਹ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਨ ਪਾਈ ਸਭ ਦੇਓਤਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਕਿ ਆਦਮਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੇ ਸੈਤਾਨ ਨੇ ਨਾਂ ਮੰਨਿਆਂ ਭੀਸੇ
 ਦਿਨ ਤੋਂ ਰਬ ਦੇ ਕੋਪ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਪਰ ਓਹਨੇਂ ਅਪਣਾ ਓਠ ਨ ਛੁੱਤਿਆ ਕੋਹ ਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸੈਤਾਨ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ
 ਕੁਹਾਹ ਚਲਾਇਆ ਹੈ (੪) ਜਿਕਰੀਆ ਨਾਓਹੇ ਇਕ ਪੈਰਾ ਮਬਰਦਾ ਕੋਹ ਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮਰਯਮ ਨੂੰ ਜਦ ਰਾਹ ਭੁ
 ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਰਯਮ ਕੋਲ ਬਿਨਾਂ ਜਿਕਰੀਏ ਦੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਏਹ ਤਾਂ ਸਭ
 ਓਹ ਦੀ ਕਰਤੂਤ ਹੈ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਜਿਕਰੀਏ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਨੀਤ ਧਾਰ ਲਈ ਜਿਕਰੀਏ ਹੋਰੀ ਨੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ
 ਇਕ ਬ੍ਰਿਛ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿਹ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਫ਼ਾਜ਼ ਆਈ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਆਕੇ ਓਟ ਲੈ ਬ੍ਰਿਛ ਫਟ ਗਿਆ
 ਜਿਕਰੀਏ ਹੋਰੀ ਵਿਚ ਜਾ ਵੜੇ ਫੇਰ ਜੁੜ ਗਿਆ ਪਰ ਸੈਤਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਕਲੀ ਫੜ ਰਖੀ ਓਹ ਬ੍ਰਿਛ ਤੋਂ
 ਰਾਹਰ ਹੋਹ ਗਈ ਜਦੋਂ ਯਹੂਦੀ ਏਲ ਦੇ ਏਲ ਦੇ ਆਏ ਤਾਂ ਸੈਤਾਨ ਨੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ
 ਕਿ ਬੁਆਡਾ ਚੇਰ ਅੰਸ ਬ੍ਰਿਛ ਵਿਚ ਵੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਸੈਤਾਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਬ੍ਰਿਛ ਨੂੰ
 ਆਰੇ ਨਾਲ ਚੀਰਿਆ ਜੀਹ ਦੇ ਵਿਚ ਜਿਕਰੀਆ ਭੀ ਚੀਰਿਆ ਗਿਆ (੫) ਭਾਂਡਾ ਬਰਤਨ (੬)

ਵਡਿਆਇਆ ਹੈ

ਚਾਦਰ ਦੀ

ਸਹਿਤੀ

ਤੇਰੇ ਚਮਤਕਾਰੇ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਲੀਤੇ ਐਵੇਂ ਸੇਖੀਆਂ ਪਿਆ ਜਗਾਉਨਾਂ
 ਵਾਂਙੁ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਤੇਰੇ ਵਾਲ ਸਿਰਤੇ ਰਿਛ ਵਾਂਙੁ ਪਿਆ ਨਜ਼ਰ ਮਾਉਨਾਂ
 ਸੋਤਾਨ ਸਤੁੰਗਾਰੇ ਯਾਰ ਤੇਰੇ ਸਾਨੂੰ ਮਕਰ ਫਰਫੇਜ ਸਿਖਾਉਨਾਂ
 ਤੁਬ ਸਰਮਦੇ ਵਿਚ ਜੇ ਲੱਜ ਤੈਨੂੰ ਕਹੇ ਅਸਾਂ ਤੂੰ ਫੁਲ ਫੁਲਾਉਨਾਂ
 ਮਗਰ ਤਿਤੁਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁ ਬਾਜ ਛੁਟਾ ਜਾ ਚਿਮੜਿਆ ਵਾਂਙੁ ਪਤਾਲੂਆਂ
 ਅਨੁ ਘਲਿਆ ਅੰਬ ਅਨਾਰ ਦੇਖਣ ਜਾ ਲਗਾ ਹੈ ਲੈਣ ਕਚਾਲੂਆਂ
 ਕਿਹਾ ਫੁਲ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਤੇਰੇ ਲਿਆਵੀਂ ਜਾ ਚਿਮੜਿਆ ਤੂਤ ਸੰਕਾਲੂਆਂ
 ਟਿੱਡ ਬਣੇ ਨੀਵਾਂਈਏ ਮਘੀਆਂ ਦੇ ਤੇਰੇ ਜਹੇ ਕੁਨਾਉਂਦੇ ਤਾਲੂਆਂ
 ਭੇਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੂੰ ਉੱਟ ਪਛਾਣਨਾਂ ਹੈਂ ਚੰਗਾ ਜਾਚਨਾਂ ਹੈਂ ਖੰਡਾਂ ਬਾਲੂਆਂ
 ਜਾਣਨ ਸਾਰ ਕੀ ਬੁੰਦੀ ਦੇ ਲੱਡੂ ਆਂਦੀ ਜੇਹੜੇ ਖਾਨ ਉਬਾਲ ਕੇ ਆਲੂਆਂ
 ਸਕਲ ਕੁਤਨੇ ਦੀ ਦਿਲੋਂ ਬਣੇ ਯੁਸਫ ਜਗ ਦੇਖਣ ਨੂਰ ਜਮਾਲੂਆਂ
 ਮੁਰਖ ਗ਼ੁਰੂ ਜੇਹੜੇ ਕਰਨ ਅਹੇ ਚੇਲੇ ਸਾਰੇ ਜੋਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਓ ਗਾਲੂਆਂ
 ਚੱਕ ਦੇਖ ਵਿਸਵਾਸ ਤੁਰ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਕਿਹਾ ਕੁਰਮ ਦਿਲ ਅਪਣੇ ਪਾਇਆਨਾਂ
 ਪੁਰਾ ਅਖਿਆ ਸਾਡਾ ਹੈ ਰਬ ਕਰਦਾ ਸਿਰ ਆਲ੍ਹਕੇ ਕਿਹਾ ਖਪਾਇਆਨਾਂ
 ਸਹਿਤੀ ਜਾਂ ਬਾਲ ਖੋਲਦੀ ਹੈ ਕੀ ਦੇਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਲਾਈ ਦੇ ਚੂਲ
 ਤੇ ਮੋਹਰਾਂ ਦੇ ਦਰੇ ਬਲ ਗਾਏ ਹੈਂ ਸਹਿਤੀ ਦੇ ਵਿਸਵਾਸ ਦੇ ਪੈਂਛੀਨ
 ਜੋਰੀ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ ਦੇ ਬਾਣਨੇ ਪਰੇ ਲਿਆ ॥ ॥ ॥ ॥

ਜੋਰੀ

ਸਹਿਤੀ

ਜਿਸ ਨਾਲ ਫਕੀਰਾਂ ਦੇ ਅਤੀ ਬਧੀ ਓਹ ਆਪਣਾ ਅਪਗੁਆ ਗਿਆ
 ਸਿਆਲੇ ਕੋਹਨ ਪਾਰਸ ਜੀਹ ਦੇ ਨਾਲ ਛੋਹਿਆ ਸੇਨਾ ਤਾਂ ਬਿਓਤੁਰਤ ਬਲਾ ਰਿ
 ਕਰਾਂ ਬਾਂਦੀਆਂ ਵਾਂਙੁ ਮੈਂ ਨਿੱਤ ਸੇਵਾ ਸਦਾ ਪਾਉਂਦੀ ਰਹਾਂਗੀ ਫੇਰੀਆਂ ਮੈਂ
 ਅਸੀਂ ਜਾਣਿਆਂ ਸਚਦਾ ਪੀਰ ਤੈਨੂੰ ਦਿਲ ਜਾਨ ਤੇ ਗੋਲੜੀ ਤੇਰੀਆਂ ਮੈਂ
 ਅੱਗੇ ਬੁਲਕੇ ਬੋਲ ਮੈਂ ਬੋਲ ਬੈਠੀ ਹੁਣ ਸਾਚੀਆਂ ਗਲਾਂ ਏਹ ਫੁੜੀਆਂ ਮੈਂ
 ਸਾਡਾ ਮਾਲ ਤੇ ਜਾਨ ਹੈ ਭੇਟ ਤੇਰੀ ਅਤੇ ਸਦੇ ਸਹੇਲੀਆਂ ਫੇਰੀਆਂ ਮੈਂ

(੧) ਕੋਹ ਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਦ ਕੋਈ ਅਜਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਾਲ ਵਧਨੋਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਏਸੇ ਲਈ ਮੱਨਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ
 ਕੁਤਨੇ ਦੇ ਵਾਲ ਬੜੇ ਬੜੇ ਹੋਂਦੇ ਹੈਂ (੨) ਬਲਦ (੩) ਨਾਓ ਹੈ ਇਕ ਫੁਲ ਦਾ ਜੋ ਦੁਆਈਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ (੪) ਖੰਡ ਤੇ ਰੇਤ ਭਾਂਦੇ ਇੱਕ ਜੇਹਾ ਬੋਝਾ ਬਹੁਤ ਰੁਪ ਰਖਦੇ ਹੈਂ ਪਰ ਪਿਆਲਾ ਪੁਰਸ ਦੇਖਦਿਆਂ ਈ
 ਪਛਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੰਡ ਹੈ ਜਾਂ ਰੇਤ ਸਹਿਤੀ ਪੁੱਠੇ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚ ਕੋਹ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਖੰਡ ਤੇ ਰੇਤ ਦੀ
 ਪਛਾਣ ਚੰਗੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਏਹੋ ਜਹੀ ਬੋਝੀ ਬੋਝੀ ਹੈ ਕਿ ਖੰਡ ਦੇ ਬਾਓ ਤੂੰ ਰੇਤ ਫੁੱਕਣ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 ਬਾਓ ਏਹੋ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਪੁਜਕੇ ਪੁਰਖ ਹੈਂ (੫) ਅਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਤੂੰ ਠਾਣੀ ਬੈਠਾ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਯੁਸਫ (ਦੇਖੋ ਪੰਨਾ
 ੬੬ ਨੋਟ ੪) ਜੇਹਾ ਸੋਹਣਾ ਹੈਂ (੬) ਪੁਜਕੇ ਸੋਹਣੇ (ਪੁੱਠੇ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚ) (੭) ਨਾਓ ਗਾਲਣ ਵਾਲਿਆਂ
 ਨੂੰ ਨਾਓ ਬੜ੍ਹ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਪੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ

ਜੇਰੀ

ਸਹਿਤੀ

ਜੇਰੀ

ਮੇਹਲਿਆ ਦਿਖਾਇਕੇ ਚਮਤਕਾਰ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮਦੀ ਅਗਨੇਂ ਘੇਰੀਆਂ ਮੈਂ
ਇਕ ਸਤਕਰਤਾਰ ਤੇਰੇ ਨੇਹਚ ਹੋਰ ਦਾ ਬੈਠੀ ਸਭੁ ਦੇਰੀਆਂ ਮੈਂ
ਤੇਰੀ ਦੇਸਾ ਦਰਿਸੈ ਨਾਲ ਹੋਈ ਪਾਰਸ ਅਜ ਤੁਧੀ ਸੀਛਲਦੀ ਕੋਰੀਆਂ ਮੈਂ
ਸਾਡਾ ਮਾਂ ਨ ਬਾਪ ਨ ਕੋਲ ਬੁਝੀ ਕੋਈ ਖਸਮਨ ਕਿਸੇ ਸਹੇੜੀਆਂ ਮੈਂ
ਅਰ ਅਪਣੇ ਵਿਚੁ ਚੁੰਨਾ ਕਰਕੇ ਤੇਹ ਨਾਗਲੀਵਾਂਡ ਕਿਉਂ ਸੁਕੀ ਹੈਂ ਨੀ
ਨਾਲ ਜੇਰੀਆਂ ਮੇਰੇ ਚੋ ਲਾਇਆ ਹੈ ਰਜੇ ਜਦੋਂ ਵਾਂਝੇ ਬੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈਂ ਨੀ
ਕੱਢ ਗਾਲੀਆਂ ਸਣੇ ਰਬੇਲਬਾਂਦੀ ਚੁੱਕ ਮੇਹਲੀਆਂ ਅਸਾਂ ਤੇਘੁੜੀ ਹੈਂ ਨੀ
ਏਸ ਜਗਾ ਵਿਚ ਸਦਾ ਕਰਤਾਰਨੁ ਰੁਜ ਜਾਨ ਪੁਤਲੀਦੇ ਵਿਚ ਫੁਕੀ ਹੈਂ ਨੀ
ਸਾਡੁ ਬਖਸ਼ ਕਰਤਾਰਦੇ ਨਾਓ ਮੀਆਂ ਸਾਥੇਂ ਕੁਲੀਆਂ ਏਹ ਗੁਨਾਹ ਹੋਇਆ
ਕਰਾ ਦੁੱਖ ਪੀਤਾ ਕੰਦਾ ਸਦਾ ਕੁਲਾ ਧੁਰੇ ਆਦਮੇਂ ਬੁਲਲਾ ਰਾਹ ਹੋਇਆ
ਅਰ ਪੇਉਕੇ ਬੜੀ ਹਵਾ ਤੇਨੂੰ ਦੇਂ ਛੁੱਝੀਆਂ ਨਾਲ ਅੰਗੁਠੀਆਂ ਦੇ
ਅੰਤ ਸੱਚਦਾ ਸੱਚ ਈ ਨਿਤੁਰਗਾ ਕੋਈ ਦੇਸ ਨ ਵੱਸਦੇ ਸੁਠੀਆਂ ਦੇ
ਬਰਕਤ ਛੁੱਟੀ ਹੈ ਦੁਕੜਿਆਂ ਜੁਠੀਆਂਦੀ ਏਹ ਚਮਤਕਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਲੁਠੀਆਂਦੇ
ਜਦੋਂ ਹੋ ਫੁਕੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਦੀ ਛੁੱਟੀ ਭੇੜਿਆ ਹੈ ਨਾਲ ਠੁਠੀਆਂ ਦੇ
ਸਾਡੇ ਬਖਸ਼ ਤੂੰ ਦੇਸ ਤੇ ਪਾਪ ਸਾਰੇ ਸਾਥੇਂ ਚੰਗ ਚੰਗੇ ਰੜੇ ਕੁਲਾ ਗਾਏ
ਬੜੇ ਪੀਚ ਫੁਕੀਰ ਤੇ ਸੰਤ ਸਾਧੂ ਬੜੀ ਗਲ ਤੋਂ ਬੁਲਕੇ ਕੁਲ ਗਾਏ
ਜੁਸਫ ਕੁਲਕੇ ਰੂਪਦਾ ਮਾਲ ਕੀਤਾ ਸੁਤ ਅੱਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਲ ਗਾਏ
ਜੇਰੀ ਦੇਸ ਕਰਦੇ ਅੰਗਲ ਹਾਰਿਆ ਤੇ ਜਦੋਂ ਦੇਸਾ ਦੇਸੁਲਕੇ ਸੁਲਗਾਏ

(੧) ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਪਿਆਨ ਮੇਹਰਦੀ ਨਜਰ (੨) ਆਵੇਦੀ ਸੁਆਹ ਸੋਨਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਨਿਆਰੀਏ ਸੁਨਿਆਰ
ਦੇ ਪਹਾਰੇ ਦੇ ਨਿਆਰੇਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਸੁਆਹਨੂੰ ਲੈਕੇ ਧੋਕੇ ਛਾਂਦਦੇ ਹੈਂ ਐਸ ਲਈ ਕਿ ਜੇ ਸੋਨਾ ਚਾਂਦੀ ਡਿੱਗਾ
ਫੁੱਟਾ ਸੁਆਹ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਕੱਢ ਲਈਏ ਸਹਿਤੀ ਕੋਹਦੀ ਹੈਂ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਨਿਰੀ ਸੁਆਹ ਛਾਣਦੀ ਰਹੀ
ਹੁਣ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਤੂੰ ਜੋ ਪਾਰਸ ਹੈਂ ਮੈਨੂੰ ਸੋਨਾ ਬਖਸ਼ਿਆ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰੇ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੋਵੇਦੀ ਅਪ
ਹੋਗਈ (੩) ਲਾਡ ਮਲਾਰ (੪) ਜਦੋਂ ਵੇਰੀ ਦੇ ਧਾਵੇ ਤੋਂ ਅਪਣਾ ਬਚਾਓ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਲੇ ਦੇ ਮੋਢੇ ਵਿੱਚੋਂ
ਹਥਿਆਰ ਚਲਾਓ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਓਸਨੂੰ ਮੇਰਚਾ ਲਾਓ ਲਾ ਕੋਹਦੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਲਈ
ਮੇਰਚਾ ਲਾਓ ਲਾ ਅਰਥ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਹੋਇਆ ਐਸੇ ਏਹ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਜੇਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਦੀ
ਹੈਂ (੫) ਮਸਤੀ ਹੈਂ (੬) ਜਾਜੀ ਹੈਂ (੭) ਸਭੁ ਤੀਮੀਆਂ ਪੁਰਸ਼ ਜਮਦਿਆਂ ਮਾਂਦੇ ਮਾਂਦੇ ਚੁੰਘਕੇ ਅਨਕੜਿਆ
ਦੁੱਖ ਪੀਂਦੇ ਹੈਂ ਤੇ ਸਭੁ ਬੰਦੇ ਕੁਲਦੇ ਕੁੀ ਹੈਂ ਏਸੇ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭੁ ਪਰਾਨੀ ਕਰਾ ਦੁੱਖ ਪੀਕੇ
ਕੁਲਨੂੰ ਰਹਿੰਦੁਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੈਂ (੮) ਬਾਬੇ ਆਦਮ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਮੁਹੁਤੋਂ (੯) ਫਕੀਰ ਮੰਗ ਚੰਗੇ ਜੁਠੇ ਮਿਠੇ ਦੁਕੜੇ
ਖਾਂਦੇ ਹੈਂ ਸਹਿਤੀ ਕੋਹਦੀ ਹੈਂ ਕਿ ਜੁਠੇ ਦੁਕੜਿਆਂਦੀ ਅਰਥਾਤ ਜੁਠੇ ਦੁਕੜੇ ਖਾਲ ਵਾਲਿਆਂਦੀ (ਫਕੀਰਾਂਦੀ)
ਬਰਕਤ ਦੇਖ ਲਈ ਕਿ ਕਿੱਲੀ ਕੁੱਚਦੀ ਹੈ (੧੦) ਪ੍ਰੇਮਦੀ ਅਗ ਨਾਲ ਸੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ (੧੧) ਪਿਤਲ
ਜਾਂ ਕੱਚਦਾ ਬੜਾ ਕਟੋਰਾ ਜੇ ਬਹੁਤਾ ਜਟਾਂਦੇ ਅਰਹੇਂਦਾ ਹੈ (੧੨) ਜਦੋਂ ਜੁਸਫ ਪੇਗਮਬਰ ਮਸਰ ਵਿਚ
ਵਿਕਣ ਲਗਾ ਤਾਂ ਸਭੁ ਤੀਮੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਬੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਮੋਹਤ ਹੋਕੇ ਮੁੱਲ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ
ਸੀਆਂ ਏਥੋਂ ਤਾਈਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਿਨਾਂ ਸੁਭਕਤੇ ਹੋਏ ਹੋਰ ਕੁਛ ਧਨ ਪਦਾਰਥ ਨਾ ਸੀ ਓਹੀ ਸੁਤ ਦੀਆਂ
ਅੱਟੀਆਂ ਐਸ ਲਈ ਲੋ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਾਲ ਤੋਲਕੇ ਜੁਸਫ ਹੋਰਨੂੰ ਮੁੱਲ ਲੈ ਲਈਏ

ਜੇਗੀ (ਸਹਿਤੀ)
(ਨੂੰ)

ਮੇਰੇ ਦਾਸਤਾਈ
ਮੇਰੇ ਦਾਸਤਾਈ

ਸਹਿਤੀ

ਜੇਗੀ

ਲਿਆਹੀਰਨੁ ਤੁਰਤ ਮੁਰਾਦ ਪਾਵੇ ਲੈ ਦਰਸਨੀਂ ਹੁੰਡੀ ਤੂੰ ਸਹਿਤੀਏ ਨੀ
ਕਹੀਂ ਸੱਦਾ ਹੈ ਚਰਵਾਲ ਤੇਰਾ ਲਾਹ ਚਿੱਤ ਦੀ ਘੁੰਡੀ ਤੂੰ ਸਹਿਤੀਏ ਨੀ
ਨੇਕਾਂ ਨੌਂ ਨਾਂ ਦੇ ਕਾਲਜਾ ਸੱਲਿਆ ਹੈ ਮੱਲੁਮ ਲਾਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਜਾਕੇ ਕਹੀਂ ਗੱਭਾ ਤੇਰਾ ਮਰ ਮੁਕਾ ਤੇਰੀ ਸੱਟ ਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਲੋਹੜੇ ਲੁੱਟਿਆਂ ਨੌਂ ਨਾਂ ਦੀ ਝਾਕ ਦੇਕੇ ਰੋੜ੍ਹ ਜਾਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਦਿਨ ਰਾਤ ਨ ਮੈਨੂੰ ਹੋਇਕਲ ਦੇਂਦੀ ਤੇਰੀ ਚਾਹਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਮੈਨੂੰ ਮੇਹਣਾ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਹੈ ਮਗਰੋਂ ਲਾਹਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਗਲ ਪੁਲਾ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਕੁੱਠਿਆਂ ਦੇ ਖੁਹ ਘਾ ਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੈ ਜੀਉ ਤੇ ਜਾਨ ਵਾਰੀ ਸੀਨੇ ਲਾਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਸਿਰ ਵਾਸਤੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸੁਆਹ ਪਾਈ ਸੀਨੇ ਨਾਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਉਜਾੜ ਮੱਲੀ ਮਿਲ ਜਾ ਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਜਾਨ ਨੱਕ ਤੇ ਸਾਹ ਉਤਾਵਲਾ ਹੈ ਸਾਡੀ ਆਹ ਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਤੇਰੀ ਚਾਲ ਚਕੋਰ ਤੂੰ ਛੋਲ ਸੁੰਦਰ ਫੇਰ ਪਾ ਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਠਾਠ ਮਾਰਦਾ ਪਰੇਮ ਹੈ ਵੈਹਲ ਬੇੜੀ ਬੰਨੇ ਲਾਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਸੀਨੇ ਸਾਂਗ ਵਜੋਗਨੇ ਪਾੜਿਆ ਹੈ ਸੀਵੀਂ ਘਾ ਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਠੰਡੇ ਸਾਹ ਪਿਲਤੁਣ ਤੇ ਰੰਗ ਫਿਰਿਆ ਤੁਰਤ ਆਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਘਰ ਬਾਰ ਉਜਾੜ ਫਕੀਰ ਹੋਏ ਤੇਰੀ ਚਾਹਨੀ ਪਿਆਰੀਏ ਵਾਸਤਾਈ
ਹੁਲੇ ਸੋਹਲੀ ਮੇਰਨੀ ਹੋਸ ਰਾਣੀ ਮਿਰਗ ਮੇਹਣੀ ਜਾਇਕੇ ਘੱਲ ਨੀ ਹੁੰ
ਤੇਰੇ ਦੇਖੇ ਹੈ ਬੜੇ ਮੈਂ ਚਮਤਕਾਰੇ ਬਾਂਦੀ ਹੋਇਕੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲ ਨੀ ਹੁੰ
ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ ਮੁਰਾਦ ਤੂੰ ਜੀਉਨੀ ਹਾਂ ਕੋਰ ਬਖਸ਼ਸ਼ਾਂ ਤਾਂ ਏਕੋ ਹਲ ਨੀ ਹੁੰ
ਘਰ ਬਾਰ ਨੂੰ ਛੋੜੇ ਮੈਂ ਹੋਈ ਚੋਲੀ ਤੇਰੇ ਜੋਗ ਦੀਆਂ ਸੋਹਲੀਆਂ ਸੱਲ ਨੀ ਹੁੰ
ਅੰਗੇ ਦਰਦ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਇਕ ਮੰਤਰ ਨਾਲ ਜਾਦੂਆ ਦੂਟਿਆ ਆਉਗਾ ਨੀ
ਰਬ ਆਮ ਸਬਬ ਬਣਾਉਗਾਨੀ ਤੇਨੂੰ ਤੁਰਤ ਮੁਰਾਦ ਦੁਆਉਗਾ ਨੀ
(ਬਾਹਰ ਸਹਿਤੀ ਅੰਦਰ ਹੀਰ)

ਹੀਰ ਅੰਤਰ ਫੁਲੇਲ ਲਾਖੁਨੀਂ ਮੀਂਡੀਆਂ ਨੂੰ ਵਲ ਪਾ ਮੁਖ ਤੇਲ ਦਾਂ
ਪਲਮਾ ਵਟਨਾ ਮਲ ਹੋਨਾ ਤੇ ਸੁਰਖੀ ਲਾ ਨਵਾਂ ਲੋੜ ਤੇਲੋ ਚੜ੍ਹਾ
ਕੱਨੀ ਬੁਕ ਬੁਕ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾ ਬਾਂਜਰਾ ਫੁਲਕਾ ਕਜਲ ਦੀਆਂ
ਧਾਰੀਆਂ ਪਾ ਖੀਵੀਆਂ ਨੌਂ ਨਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਪੈਲਾਂ ਪਾਇ ਦੀ
ਮਸਤ ਹਾਥੀ ਵਾਂਗ

(੧) ਚਕੋਰ ਇਕ ਪੈਂ ਛੀਏ ਨਾਓ ਹੈ ਜੀਹਦੀ ਦੇਰ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਹੋਈ ਹੈ (੨) ਬਣਾ ਤਣਾ ਕੇ ਕੱਠੀਆਂ ਕਰਦੀਆਂ।
(੩) ਅਪਰਾਧ ਅਨਰਥ ਉਪਦਰ

ਹੀਰ (ਅਪਣੇ
ਮਾਪਣੁ !
ਜੇਹੀ
ਅਪਣੇ ਮਾਪਣੁ

ਜੇਹੀ

ਹੀਰ

ਲੁਕਵੀ ਚਾਲ ਚਲਵੀ ਛੁਕਵੀ ਛੁਕਵੀ ਰੁੱਖਿਆ ਯਾਰ
ਮਨਾਉਣੁ ਆਉਵੀ ਹੈ ਨੇੜੁ ਆਕੇ ਜੇਹੀ ਦੇ ਕਾਲ ਜੇ ਜਾਧਾਉਵੀ ਹੈ
ਪਾਸ ਓਸਦੇ ਜਾਇਕੇ ਖੋਲ ਬਕਲ ਓਹਦੇ ਕੇਸਨੂੰ ਛੁਕ ਵਿਖਾਓਨੀ ਹੁੰ
ਓਹਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਹੈ ਜਾਨ ਮੇਰੀ ਜੀਉ ਜਾਨ ਤੂੰ ਘੋਲ ਘੁਮਾਓਨੀ ਹੁੰ
ਇਕੋ ਅਪਣੁ ਰਾਂ ਮੇਹਣੀ ਦਿੰਦਾ ਵੀ ਇਕੋ ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਹੀਰ ਸਿਆਲ ਹੋਵੇ
ਰਾਤ ਕਾਲੀ ਓਹੀ ਏਹ ਤਾਂ ਚਨ ਚੜ੍ਹਿਆ ਜਿਥੇ ਚਮਕੇ ਸੇਤੁਰਤ ਨਿਹਾਲ ਹੋਵੇ
ਵੇਖੋ ਵੇਖੋ ਏਹ ਘਟ ਬਰਸਾਤੁ ਆਈ ਭਾਵੇਂ ਬਾਗ ਏਹ ਸਕੁਲ ਲੋਲਾਲ ਹੋਵੇ
ਹਾਂ ਨੇੜਕੇ ਬੋਲਾਂ ਹਾਂ ਜੇ ਬਧੀ ਵੇਖਾਂ ਕੇਹੜਾ ਦੇਸ ਨਿਹਾਲ ਹੋਵੇ
ਹੀਰ ਪੁੰਨੁ ਲਾਹਕੇ ਅਪਣਾ ਦਰਸ ਦੰਦੀ ਹੈ ਏਹ ਲੋਕ ਬਾਗਵੀ ਪਰੀ
ਦੁਆਰੇ ਦੇ ਕੁਕਵੀ ਛਾਤੀ ਪਾਏ ਵੀ ਹੈ
ਪਰੇ ਅਪਣੇ ਨਿਕਲੇ ਲਈ ਤੇਰੇ ਅਸੀਂ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਦੇ ਚੇਰ ਹੋਏ
ਤੁਸੀਂ ਦੇ ਗਲੇ ਦੇ ਚੜ੍ਹ ਲਾਲ ਡੋਲੀ ਸਾਡੇ ਅੰਤ ਸੀਭਾਲਣ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਹੋਏ
ਦੁਹਨ ਦੁਆਰੀਆਂ ਦੇ ਲੋਹੇ ਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਟੋਲੇ ਹਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੁਣ ਹੋਰ ਹੋਏ
ਹਾਂ ਸਕੁਦੇ ਤੇ ਪੈਰ ਪਰਨ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੇਟਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਖੋਰੇ ਹੋਏ
ਨਹੀਂ ਲੇਖਦੀ ਰੇਖ ਹੈ ਕਦੀਂ ਅੰਦਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਰਤਾਰ ਦਿਆਂ ਭਾਣਿਆਂ
ਪਾਕੁ ਕਦੇ ਪਤਰਾਂ ਚਰਜ ਕੀਤਾ ਤਰਸ ਆਇਆ ਨ ਖੁਹ ਵਿਚ ਪਾਇਆਂ
ਜੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਮਾਪਿਆਂ ਬਨੁ ਦੇਣੀ ਛੱਡ ਚਲਦੀ ਤੁੰਗ ਮਾਪਿਆਂ ਦਿਆਂ
ਜਦੋਂ ਵੇਲਾ ਤੇ ਵਖਤ ਖੁਜਾ ਬੈਠੇ ਬਬਰਾਂ ਹੋਈਆਂ ਭੁੰ ਸਮਾਇਆਂ

(੧) ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਜੇਹੀ ਦੇ ਭੇਸ ਧਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਹੀਰ ਕੋਹਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਜਾਕੇ ਓਹਦੀ ਅੰਗੇ ਜਹੀ ਸੁਰਤ
ਆਰਨੀ ਹਾਂ ਕਿ ਓਹ ਜੇਹੀ ਦੇ ਭੇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਫੇਰ ਮੇਰਾ ਓਹੋ ਦੀ ਪੁਰਾਣਾ ਰਾਂਝਾ ਬਣ ਜਾਵੇ (੨) ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਓਤੋਂ
ਅਪਣੀ ਜੀਉ ਜਾਨ ਨੂੰ ਵਾਰ ਸੁਟਦੀ ਹੈ (੩) ਇੰਦਰ ਦੇ ਅਖਾੜੇ ਦੀਆਂ ਬੜੀ ਸੁੰਦਰ ਪਰੀਆਂ (੪) ਇੰਦਰ ਦੀ ਪਰੀ
(੫) ਪਰਾ ਬਨੁ ਕੇ ਕੱਠ ਕਰਕੇ (੬) ਇਕ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੂਜੇ ਨੇ ਅਕੇਲ ਗਾਤਾਰ ਡਾਂਗਾਂ ਦੀ ਡਾਂਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ (੭)
ਸਿੱਧਾਂ ਚੇਰ ਪਰਾਏ ਥਾਓ ਜਾਕੇ ਚੇਰੀ ਕਰੇ ਤੇ ਫੇਰ ਓਸ ਥਾਓ ਤੁਰਦਾ ਮਾਰਿਆ ਛੇਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਮਤਾਂ
ਛੜਿਆ ਜਾਵਾਂ ਓਸੇ ਤੁਰਹਾਂ ਮੈਂ ਸ਼ਰਮਦਾ ਮਾਰਿਆ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਨਹੀਂ ਵੜਦਾ ਜੇਹੀ ਕੋਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਓਹ ਤਾਂ
ਪਰਾਏ ਦੇਸ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹੋ ਸਾਨੂੰ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਤੋਂ ਤੁਰਨਾਂ ਪਿਆ ਅਰਥਾਤ ਦੇਸ ਜਾਣ ਜੋਗੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇ (੮)
ਅਨੰਦ ਲਏ ਮੰਜਾਂ ਮਾਲੀਆਂ ਬਹਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ (੯) ਡੀਗਰ (੧੦) ਦੁਸਰ ਪੁਣਾ ਚੰਡਾਲ ਪੁਣਾ ਬੁਰਿਆਈ
ਦੁਸਮਣੀ ਖੋਰ (੧੧) ਦੇਖੋ ਪੱਕੇ ਵੰਨੇ ਨੇਰ (੧੨) ਪਾਓਣ ਵਾਲਿਆਂ (੧੩) ਬਨੁ ਕੇ ਹੋਰ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਦੇਵੇਣੀ ਮਲੇ
ਮਲੀ ਖੇਡਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣੀ (੧੪) ਚੇਰੀ ਨਸ ਜਾਂਦੀ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ (ਡੀਗ ਮਾਪਿਆਂ ਦਿਆਂ ਤੂੰ) (੧੫) ਰਾਂਝਾ ਬੈਠੇ
ਦਾਲ ਕੋਠੇ (੧੬) ਭੁੰ ਵਿਚ ਸਮਾ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਵਿਚ ਰਲ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਏਹੋ ਜਿਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇ
ਮਰ ਮੁਕਰਾਏ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਰਾਂਝੇ ਤੇ ਹੀਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਏਹ ਬਾਬ ਹੋਏ ਹੈ

ਜੇਹੀ

ਗੁਣੀ ਵੇਖਕਰਤਾਰੀ ਦੁਖਪਾਵੇ ਸਰੂ ਧਰਮਦੇ ਰਾਹ ਵਿਕਾਸਿਆਂ
 ਜਮਦੂਤ ਅਸਿਰ ਉੱਤੇ ਘੁਰਦਾਹੈ ਛੁਡ ਚਲਣਾ ਤੇਜ਼ਾਨਾਂ ਤਾਇਆਂ
 ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ ਨਹੀਓ ਬੁਝ ਮਾਹੀਆਵੇ ਤੇਲੀ ਦਿਲਰਾ ਪੈਰਾਈ ਨਿਕਾਇਆਂ
 ਕਹੇ ਤੁਤੋਸੇ ਸਮੇ ਸੀ ਨਿਹੇ ਲਗਾ ਅਸੀਂ ਈਸਿਆ ਬੁਨਿਆਂ ਦੁਖਿਆਂ
 ਸਾਢੇ ਤਿਨ ਹਥ ਜਿਮੀਂ ਹੈ ਮਲਖ ਸਾਡਾ ਕਾਹਨੁ ਦਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਇਆਂ
 ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਹੁਣ ਰਾਤਿਆਂ ਕੋਲੁ ਪੁੱਛੇ ਪਿਛਾ ਹੋਇਆਂ ਅਸਾਂ ਨਤਾਇਆਂ
 ਜੇਹੜੀ ਆਈ ਅਗੇ ਸਾਡੇ ਸਜਨਾਵੇ ਨਾਂ ਸੀ ਜਾਨਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਯਾਇਆਂ
 ਮੈਂਤਾਂ ਪਾਪਾਂ ਦੀਆਂ ਇਕਤਰੀ ਬੇੜੀ ਬੋਨੇ ਲਾਇਆ ਲਾਜ ਮੁਹਾਇਆਂ
 ਤੇਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਸਾਕ ਕੁਥਾਂ ਕੀਤਾ ਅਸੀਂ ਰੁਲਦੇ ਰੋਹ ਗਏ ਖਾਸਿਆਂ
 ਆਪ ਰੱਖ ਗਈ ਨਾਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆਂਦੇ ਸਾਡੀ ਗਲ ਹੋ ਆਈ ਹਾਸਿਆਂ
 ਸਾਢੇ ਤਿਨ ਮਲ ਦੇਹ ਮੈਂ ਖੋਹ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੋਇਆ ਮੈਂ ਤੇਲਿਆਂ ਮਾਸਿਆਂ ਤੇ
 ਸਿਆਣੇ ਕੋਹਨ ਵਿਸਾਹਕੀ ਜੀਉਣੇਦਾ ਸਾਡੀ ਉਮਰ ਹੋਇਨੁ ਪਤਾ ਮਿਆਂ ਤੇ

ਹੀਰ ਰਾਂਝੇਦਾ ਨਿਸਚਾ ਨਾਲ ਪੈਰ ਛੁਡਾ ਕੇ ਲੇਜੇਵੇ ਨਾਲ ਲੱਗ
 ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮਵੀਰਾ ਵਰਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤਵੀਰੇ ਹਰ ਵਰਗ
 ਰਗ ਪਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉੱਪਰੀ ਅਗੇ ਕੁਝ ਕੁ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮਵੀ ਅਨੁਕੀ
 ਘੁਲਕੇ ਲਾਜਿਆਈ ਪਗ ਉਡਾ ਦੇਈ ਹੈ ਤੇ ਕੋਰੀਦਾ ਧੁਆਂ
 ਅਗੇ ਈ ਪੁਖਦਾ ਸੀ ਉੱਤੇ ਬੁਰੀ ਨੁ ਅਲਾ ਫੁਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਆਹਮੇ
 ਆਉਂਦੇ ਰਾਈ ਹੀਰ ਨੂੰ ਦਖਾਲੀ ਦੇਵੇ ਹੈ

ਹੀਰ

ਭੁਸੀਂ ਹੁਕਮ ਕੋਰੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਘਰੀਂ ਜਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਤੀ ਦੇ ਤੋਲ ਬੁਨਾਈਏ ਜੀ
 ਬਿਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮਵੀ ਨਦੀ ਸੁਕੀ ਨਾਲ ਮੱਤਦੇ ਮੀਂਹ ਵਰਹਾਈਏ ਜੀ

- (੧) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਅਪਣਾ ਸਿਰ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮਿੱਤੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (੨) ਪਰੀਤ ਪਈ (੩) ਅੰਤ (੪) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ
 ਕੋਈ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ ਅਨਾਥ ਨਾਮਾਏ (੫) ਖਪਾਇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਖਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਲਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡਵੀਆਂ
 ਨੂੰ ਪੁਆਝੀਆਂ ਨੂੰ (੬) ਮਲਾਹ (੭) ਪਰਚ ਗਿਆ ਦਿਲ ਲਾ ਲਿਆ ਰਲਮਿਲ ਗਈ ਘੋਓ ਸਕੱਤ ਹੋ ਗਈ
 (੮) ਭੜਕ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਭਾਸ ਅੱਦੇ ਕੇ ਤੇਲਿਆਂ ਮਾਸਿਆਂ ਤੇ ਆਗਿਆ

ਕੋਈ ਜਤਨ ਚਤਰਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰੀਏ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀਆਂ ਪੁਰੀਆਂ ਪਾਈਏ ਜੀ
ਸਾਢੇ ਦੁਸਰੇ ਸਹਿਤੀਨੇ ਲਏ ਤਰਲੇ ਕਿਵੇਂ ਓਸਦੀ ਆਸ ਪੁਚਾਈਏ ਜੀ
(ਬਾਹਰ ਸਭ)

ਚੋਕਾ ਅੰਕ
ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼੍ਰਾਵੀ
ਯੋਧੇ ਦਾ ਘਰ ਅੰਦਰ ਹੀਰ ਤੇ ਕੋਲਾਂ

ਕੋਲਾਂ

ਐਥੇ ਚੁੰਡੂ ਧੁੰਡੀਆਂ ਸਿਰ ਚੁਕਤੁਰਿਆ ਕਾਲੇ ਬਾਗ ਰਾਂਝਾ ਡੇਰਾ ਲਾ ਬੈਠਾ
ਓਹੀ ਵੱਲੀ ਓਹ ਮਾਭਕੇ ਵੱਡੇ ਭੁੱਚੀ ਸੋਹਣਾ ਵਲਗਣਾ ਇਕ ਥਲਾ ਬੈਠਾ
ਭੁੱਕੀ ਅਗੋਂ ਜਾਂ ਤੁੰਦਿਨੇ ਤਾਓ ਕੀਤਾ ਇਸਕ ਮੁਸਕ ਲੁਕਾਇਨੂੰ ਜਾ ਬੈਠਾ
ਓਹ ਕੁਮ ਸੀ ਸੰਤੁ ਤਪੀ ਸਰਾਂਦਾ ਗਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੋਰ ਭੁਲਾ ਬੈਠਾ
ਨੇਓ ਲੀ ਕੁਮ ਕਰਦਾ ਕਦੀ ਪੈਣ ਭੁੱਖੀ ਕਦੀ ਚਿੱਤੁ ਸਦਾ ਵਰਤੋਂ ਹੋ ਰੇਹਾ
ਕਦੀ ਭੁੱਖੀ ਤਪ ਕਦੀ ਗਰਾਸ ਤਪ ਵਿਚ ਕਦੀ ਹੋਸ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਸੇ ਰੇਹਾ
ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਸੁਆਸ ਚੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਸਮਾਧੀ ਲਾਇਕੇ ਓਹ ਖੜੇ ਰੇਹਾ
ਹੀਰੇ ਚਿੰਤਾ ਨ ਚੀੜਾਂਦੀ ਕਦੀ ਮੂਲੇ ਜੇ ਕੁਸੁ ਹੋਣਾ ਸੀ ਕਮ ਸੇ ਹੋ ਰੇਹਾ
ਏਹ ਭੁਪਈ ਧੰਨ ਧਨ ਹੱਥ ਚੁੜ੍ਹਕੇ ਕਿਉ ਬਾਲ ਅਨਰਥ ਦਾ ਕੱਸਿਆ ਹੈ
ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਅਗੋਂ ਸਾਡੇ ਦਿਤਾ ਗੜਾ ਚਰਜ ਦਾ ਓਸਤੇ ਵੱਸਿਆ ਹੈ

(੧) ਅਪਣਾ ਅੰਗਾਰ ਚੰਗਾ ਰਸਮੇਦਕੇ ਅਪਣਾ ਡੇਰਾ ਡੰਡਾ ਚੱਕਕੇ (੨) ਕਹਾਓ ਤੇਏ ਕਿ ਇਸਕ ਮੁਸਕ ਗੁੱਝਾ
ਨਹੀਂ ਬੈਂਹਦਾ ਕੋਲਾਂ ਕੋਹ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਏ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਅਗੋਂ ਭੁੱਕਨੇ ਅਪਣਾ ਤਾਓ ਕੀਤਾ ਰਾਂਝੇ ਤੇ ਸੰਭਾਲਿਆ
ਗਿਆ ਤਾਂ ਓਹ ਸਮਾਝਿਆ ਕਿ ਨਗਰ ਵਿਚ ਧੁਆਂ ਲਾਕੇ ਬੈਠਣਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਐਸ ਲਈ ਇਸਕ ਮੁਸਕ
ਨੂੰ ਛੁਪਾਇ ਲਈ ਕਾਲੇ ਬਾਗ ਜਾ ਬੈਠਾ (੩) ਤਪ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਸਾਧੂਆਂ (੪) ਓਹ ਜੋਰੀਆਂ ਦਾ ਇਕ
ਇਕ ਨਗਲੀ ਭਾਂਤ ਦਾ ਕਰਮ ਹੈ ਜੇ ਸੁਆਸ ਚੜ੍ਹਾਕੇ ਰੋਕਣ ਤੇ ਮੌਤ ਜਹੀ ਬੈ ਸੁਰਤੀ ਵਿਚ ਪੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ
ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁੱਧ ਪੀ ਲੈਂਦੇ ਹੈਂ ਫੇਰ ਇਕ ਕਪੜੇ ਦੀ ਲੀਰ ਲੈਕੇ ਨਿਗਲ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ ਜੇਭਰਕੇ
ਗਾਓਂ ਕੱਢਕੇ ਓਡੁੰਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਸਭ ਮੈਲ ਕੱਢ ਸੁਟਦੇ ਹੈਂ (੫) ਹਵਾ ਭੁਖਕੇ ਨਰ ਬਾਹ ਕਰਨਾਂ (੬) ਕਦੀ
ਓਹਦਾ ਚਿਤ ਸਦਾ ਵਰਤਦੇ ਓਡੁੰਦੇ ਹੋ ਰੇਹਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਦਾ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤ ਰਖਣ ਤੇ ਹੋ ਰੇਹਾ ਹੈ ਭਾਓ
ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਓਹ ਵਾਓ ਤਾਂਈਂ ਅੰਦਰ ਨ ਲਿਆਕੇ ਪੁਰਾ ਨਿਰਾਹਾਰ ਬੈਂਹਦਾ ਹੈ (੭) ਇਕ ਤਪ ਹੈ ਜੇ
ਬਾਹ ਓਚੀਆਂ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਸਿਰ ਪਰਨੇ ਖੜੇ ਹੋਕੇ ਤੇ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਾਹਾਂ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (੮) ॥
ਓਹ ਤਪ ਕੀਜੀ ਹੋਵੇ ਵਿਚ ਘਟਦੇ ਵਧਦੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮਿਣਤੀ ਦੇ ਗਰਾਹ ਖਾਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਹਿਲੇ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਪਖ ਦੀ ਏਕਮ ਤਿਥ ਨੂੰ ਪੰਦਰਾਂ ਗਰਾਹ ਖਾਂਦੇ ਹੈਂ ਪੰਦਰਾਂ ਤਿਨ ਤਾਂਈਂ ਰੋਜ ਇਕ ਇਕ ਗਰਾਹੀ
ਘਟਾਓ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ ਏਸ ਤਪ ਨੂੰ ਚੰਦਰਾਇਣ ਵਰਤ ਭੀ ਕੋਹਦੇ ਹੈਂ (੯) ਘੋੜੇ ਤੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਸ਼ੇਰੀਧ ਦੇਣ
ਵਾਲੀ ਸਮਗਰੀਆਂ ਅਗੋਂ ਵਿਚ ਵੇਦ ਮੰਤਰਾਂ ਨਾਲ ਪਾਓਣ ਨੂੰ ਹੋਮ ਕੋਹਦੇ ਹੈਂ ਜੇ ਪੁਰਖ ਹੋਮ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਓਹਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਹੋਮ ਦੀ ਬਾਸਨਾ ਤੇ ਸ਼ੇਰੀਧ ਵਾਲਾ ਧੁਆਂ ਰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕੋਲਾਂ ਕੋਹ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਰੀ
ਹੋਮ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਝੁਕੇ ਰਚਾ ਰੇਹਾ ਹੈ ॥

੨. ਕੀਤਾ ਅਰਥਾਤ ਫਿਰ (੬) ਫਿਰ (੭) ਦੇਸ ਗਲੇ ਮੇਰੇ ਕਿਤੁਰਾ ਕੀ ਹੋ ਕੇ ਕੀਤਾ ਦੇ ਪਾਸ ਹੈ

ਹੀਰ

ਕੈਲਾਂ

ਹੀਰ

ਕੈਲਾਂ

ਖਿਲਣ ਗਈ ਸੀ ਨਾਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਨ ਅਪਣਾ ਭੇਤ ਉਸ ਦੁੱਖਿਆ ਹੈ
ਦਿਨ ਸਾਰਾ ਦੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਾਹ ਤੱਕੇ ਰਾਤੀ ਗਿਲਣ ਤਾਰੇ ਲਕ ਕਾਮਿਆ ਹੈ
ਨ ਓਹ ਮਰੇ ਨ ਜੀਵੇ ਨ ਨਿਕਲ ਸੱਕੇ ਫਾਹੀ ਪਰੇਮ ਵਾਲੀ ਵਿਚ ਫੁੱਲਿਆ ਹੈ
ਸੁਲੀ ਹੀਰੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੀ ਮੀਂਹ ਵਾਂਗੂੰ ਨੀਰ ਉਸ ਦੇ ਨੈਣਾਂ ਦਾ ਵਾਂਸਿਆ ਹੈ
ਖੁੜੀ ਦੇ ਵੇਖ ਰੇਖੇ ਦੇ ਨੇ ਕੱਚੁ ਕੀਤਾ ਖੋਲ ਜੀਉ ਦਾ ਭੇਤ ਪਸਾਰਿਆ ਹੈ
ਮਨ ਸੁਰਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਭੇਤ ਦਿਤਾ ਓਹਨੂੰ ਤੁਰਤ ਸੁਲੀ ਉਤੇ ਚੁਕਿਆ ਹੈ
ਹੀਤ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਦੇਸ ਦੀ ਚੁਪ ਰੋਹਣਾ ਮੂੰਹੋ ਬੋਲਿਆ ਜੋ ਸੋਈ ਮਾਰਿਆ ਹੈ
ਯੂਸਫ ਬਾਪਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਚਾ ਸੁਫਨਾਂ ਓਹਨੂੰ ਖੁਹਦੇ ਵਿਚ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ
ਚਾਕ ਹੋਇਕੇ ਖੋਲੀਆਂ ਚਾਰਵਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਜੀਉ ਉੱਥੇ ਆਇਆ ਸੀ
ਓਹ ਦੀ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੋਲੀ ਸੀ ਮੁਲਕ ਉਸ ਦੇ ਬਾਪ ਦਾ ਦੁੱਖਿਆ ਸੀ
ਆਪ ਸੋਹਰੇ ਵਹੁਟੀ ਹੋ ਬੈਠੀ ਤਦੋਂ ਜਾਇਕੇ ਜੋਗ ਵਿਚ ਧਰਿਆ ਸੀ
ਪਿਛਾ ਦੇ ਨਹੀਂ ਓ ਮਾਰੀ ਜਾਏ ਗੀ ਨੀਂ ਭੇਤ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੁੱਖਿਆ ਸੀ
ਅੱਗੋਂ ਤੀਮੀਆਂ ਭੇਤ ਖਿਲਾਰਿਆ ਹੈ ਬਾਜੀ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਤ ਕੀਤਾ
ਚਾਲਾ ਦੱਸ ਕੇ ਖੋਲ ਸਤਰੰਜ ਵਾਲਾ ਸਾਹ ਅਪਣੇ ਦਾ ਰਾਂਝੇ ਪ੍ਰਾਤ ਕੀਤਾ
ਜਿਹੜਾ ਪੈਂਛੀ ਸੀ ਭੇਤ ਦੀ ਕੋਦ ਵਾਲਾ ਓਹ ਦੀ ਖੋਲ ਕੇ ਭੇਰ ਨਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ
ਅੱਗੋਂ ਭੇਤ ਦਾ ਇਕ ਸਰੀਰ ਆਹਾ ਹੁਣ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਦਬਰ ਦਾਰ ਕੀਤਾ
ਓਹਨੂੰ ਵੜਨ ਨ ਮਿਲੇ ਤੂੰ ਸਤਰ ਅੰਦਰ ਬਕ ਹੁੰਦੇ ਅੰਤਨੂੰ ਹਾਰ ਰੋਹਾ
ਤੈਨੂੰ ਚਾਕ ਦੀ ਆਖ ਦਾ ਜਗ ਸਾਰਾ ਏਹ ਮੇਰੇ ਲਾ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰ ਰੋਹਾ
ਜੇਹੜਾ ਵਜਣਾ ਫੁਲ ਸੀ ਵਜ ਗਿਆ ਅਜੇ ਲੱਜ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਰੋਹਾ
ਸਿਧਾ ਰਬ ਦੇ ਆਸਰੇ ਰੋਹਲ ਬੇੜਾ ਇਕੇ ਵਿਚ ਭੁੱਝਾ ਇਕੇ ਪਾਰ ਰੋਹਾ

(੧) ਕੱਚੀ ਗਲ ਕੀਤੀ ਨਿਆਇਆਂ ਵਾਲੀ ਗਲ ਕੀਤੀ (੨) ਏਥੇ ਪੱਠਾ ੨ ਨੇ ੪੩ (੩) ਏਥੇ ਪੱਠਾ ੬੬ ਨੇ ੪੪ ਯੂਸਫ
ਪ੍ਰੇਮ ਅਬਰਨੇ ਜੋ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਸੀ ਇਕ ਦਿਨ ਅਪਣੇ ਪਿਤਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂਨ ਇਕ ਨਰਾਲਾ ਸੁਫਨਾ ਆਇਆ ਹੈ ਓਹ
ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਚੇ ਪਹਾੜ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹਾਂ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਿਰਦ ਪੁਲੀ ਵਗਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਪਾਸੀ ਹਰਾ ਅਵਲ ਲੋਹਰ ਰਾਹੀਂ
ਪੈ ਫੁੱਲ ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਅਚਾਨਕ ਗਿਆਨਾਂ ਤਾਰੇ ਤੇ ਉਦ ਸੁਰਜ, ਉਤਰੇ ਤੇ ਮੈਂਨੂੰ ਭੈੜ ਕੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਕੂਬ ਨੇ
ਤੁਰਤ ਜਾਣ ਲਿਆ ਕਿ ਉੱਚਾ ਪਹਾੜ ਯੂਸਫ ਦੀ ਉੱਚੀ ਗੱਦੀ ਹੈ ਗਿਆਨਾਂ ਤਾਰੇ ਓਹ ਦੇ ਭਾਈ ਹੈਂ ਤੇ ਉਦ ਸੁਰਜ ਓਹ ਦੇ
ਆਪੇ ਜਦੋਂ ਯੂਸਫ ਦੇ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਏਹ ਗਲ ਅਲੂਮ ਹੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਦੀ ਅੱਗ ਭੜਕ ਉਠੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਓਹਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣ ਤੇ ਲਕ ਬਕ ਬਨੂੰ ਲਿਆ ਇਕ ਦਿਨ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਕੇ ਕਿਨਿਆਨ ਦੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਸੁੱਟ
ਆਏ (੪) ਸਤਰੰਜ ਦੀ ਖੋਲ ਵਿਚ ਜੋ ਮੇਹਰਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਓਹ ਕਿਸੇ ਹਾਲ ਨਾਲ ਘੇਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ
ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਚਲਣ ਦਾ ਰਾਹ ਨ ਰਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਬਾਜੀ ਕਿ ਜੀਹ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸੀ ਹਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਹੀਰ ਕੋਹ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਂਝੇ ਦੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪਰੀਤ ਸੀ ਓਹਨੂੰ ਚਾਹੀ ਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪਣਾ ਭੇਤ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾਂ ਦੇਂਦਾ
ਚੁਪ ਚੁਪਾਤਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਹੋਂਦਾ ਕੱਮ ਕੱਢ ਦਾ ਹੁਣ ਅਪਣਾ ਭੇਤ ਦੇ ਕੇ ਗਲ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਏਹ
ਗਲ ਪਿੰਡ ਗਈ ਖੇੜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰ ਵਢਵਾਂ ਵੈਰ ਹੈ ਕਦੇ ਛੱਡਣਗੇ (੫) ਜਿਵੇਂ ਪੈਂਛੀ ਡੋਰ ਨਾਲ ਬਨਿਆ
ਹੋਇਆ ਇਕ ਤਰਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਓਹ ਡੋਰ ਖੋਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਓਹ ਫੜਕੇ ਉੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਿਵੇਂ
ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਪੈਂਛੀ ਜੋ ਭੇਤ ਦੀ ਕੋਦ ਵਿਚ ਸੀ ਭੇਤ ਦੀ ਡੋਰ ਖੁੱਲਣ ਨਾਲ ਛੁੱਟ ਕੇ ਉੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭੇਤ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਤਦੋਂ
ਭੇਤ ਕਹਾਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤਾਈਂ ਓਹ ਖੁੱਲੇ ਨਾਂ ਕਿ ਖੁੱਲਣ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਨ ਸਤਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਫੁਰਕਾਰਾ ਨ ਸਤਾਰ

ਹੀਰ

ਭਾਬੀ ਅਜੋ ਤੇਰੇ ਜੋਬਨ ਚਮਕ ਮਾਰੀ ਸੁਰਜ ਚੰਦ ਪਿਆ ਸੁਰਮਾਇਦਾ ਨੀ
 ਏਹਰਾ ਹੋਰਾ ਹੋਰ ਹੈ ਅਜੋ ਤੇਰਾ ਚਾਲ ਨਵਾਂ ਕੋਈ ਵਿਸ ਆਇਦਾ ਨੀ
 ਮੁੱਠੀ ਮੁੱਠੀ ਮੈਂਨੂੰ ਕੋਈ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ਅਜੋ ਕਮ ਤੇਜੀ ਉਨ ਲਗਾ ਦਾ ਹੈ
 ਕੁਲੇ ਵਿਸਰੇ ਬੁਝੀ ਉਲਘ ਆਈ ਇਕੋ ਉਲਾਵੜਾ ਠੱਲਾ ਦਾ ਹੈ
 ਕੋਹੀ ਛਿਜ ਪਾਈ ਅਜੋ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲਾ ਖਜਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਨਿਘਰ ਜਾਂ ਵਲੀਨ
 ਛੱਜ ਛਾਨਣੀ ਪਾ ਉਡਾਇਆ ਹੈ ਮਾਪੇ ਪਿਛਲੀ ਤੇ ਸੁਰਮਾਇਦਾ ਹੈ
 ਰੜ ਗਈਆਂ ਮੈਂ ਧਰਤ ਪਾਟ ਚੁਲੀ ਕੁੜੀਆਂ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਅਜੋ ਦੀ ਵਲੀਆਂ ਹੈ
 ਚੋਂ ਚੋਂ ਲਾਓ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਪਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬੇਦਰਵਨਾ ਅੰਤ ਬੇਗਾਨੀਆਂ ਹੈ
 ਮੈਂ ਬੇਦਸ ਅਣਜਾਣ ਨਮਾਨਤੀ ਨੂੰ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਲਾਓ ਦੀਆਂ ਕਾਨੀਆਂ ਹੈ
 ਮਸਤ ਫਿਰਨ ਉਦਮਾਂ ਕੁੜੇ ਨਾਲ ਕੁਰੀਆਂ ਦੇਈ ਚਾਲ ਚੁਲਣ ਮਸਤਾਨੀਆਂ ਹੈ
 ਕਰਨ ਲਾਡ ਨਖਰੇ ਸਿਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਜੋਬਨ ਮਤੀਆਂ ਮਾਣੁ ਵਲੀਆਂ ਹੈ
 ਦੇਸ ਲਾਓ ਦੀਆਂ ਅਸਾਂ ਬੇਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਏਹ ਤਾਂ ਕੁਪੁ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਮਾਨੀਆਂ ਹੈ
 ਭਾਬੀ ਜਾਣਨੇ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਸਬੁ ਚਾਲੇ ਜੇਹੜੇ ਮੁੰਗ ਚੁਣੇ ਤੁੰ ਖਿਲਾਓ ਨੇ ਹੈ
 ਗਲਾਂ ਉੱਤੇ ਉਬੀਰੀਆਂ ਉੜਦੀਆਂ ਹੈ ਨੈਨ ਸਾਣ ਕਦਾਹੀਆਂ ਚਾ ਕੁੀਆਂ ਹੈ
 (ਬਾਰਗਾਇਓ ਸੋਰਫਾਂ ਅੰਦਰ ਸਹਿਤੀ)

ਸੋਰਫਾਂ

ਹੀਰ

ਅਨੀ ਕੁਰੇ ਮੁੱਠੀ ਹਾਏ ਹਾਏ ਮੁੱਠੀ ਏਸ ਬਿਰਹੇ ਤੇ ਢਿੱਡੁ ਵਿਚ ਸੁਲ ਹੋਇਆ
 ਲੋਹਰ ਪੇਡੂਓ ਉਠਕੇ ਪਵੇ ਸੀਨੇ ਮੇਰੇ ਜੀਉ ਦੇ ਵਿਚ ਅਧਮਲ ਹੋਇਆ
 ਲੋਕ ਖੱਟੀ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਲੈਨ ਤਰਲੇ ਦੇਖੇ ਤਤਕੀਦਾ ਚੋੜ ਮੁਲ ਹੋਇਆ
 ਅੰਬ ਬੀਜਕੇ ਦੁਧ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਲੇ ਕੁ ਤਤੀ ਦੇ ਅੰਤ ਬਬੇਲ ਹੋਇਆ
 ਕਈ ਵਰਿਆਂ ਦੀ ਐੜ ਸੀ ਮੀਂਹ ਵਰਿਆ ਲਗਾ ਰੰਗ ਬਰੀਚਿਆਂ ਸੁਕਿਆਂ ਨੂੰ
 ਘੁਲੀ ਦਾਓ ਸਵੇਰ ਦੀ ਬੁਝਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਫੁਲ ਫੇਰ ਨੀਵਿਆਂ ਉੱਚਿਆਂ ਨੂੰ
 ਬਦਲ ਦੇਯਾ ਦੇ ਜਦੋਂ ਆ ਵਸਦੇ ਹੈਂ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਦਾ ਨੀਗਿਆਂ ਕੁੱਖਿਆਂ ਨੂੰ
 ਵੇਲਾਂ ਸੁਕੀਆਂ ਹਰੀਆਂ ਫੇਰ ਆਣ ਹੋਈਆਂ ਦੇਖ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਵਿਚ ਮਰ ਮੁਕਿਆਂ ਨੂੰ

ਸਹਿਤੀ

(੧) ਮੈਂ ਪਟੀ ਗਈ ਮੈਂ ਲੁਟੀ ਗਈ ਮੈਂ ਠਗੀ ਗਈ (੨) ਰੋਗ ਲਗਾ (੩) ਭਰਮੀ ਲੋਕ ਏਹ ਮਨ ਦੇ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਬੁਝੀਆਂ
 ਦਾ ਏਹੋ ਜੇਹਾ ਅਸਰ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਭੁਲ ਭੁਲੇਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਿਖ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹੀ ਸੁਰਤ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (੪)
 ਏਹ ਦੇ ਦੇ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੈ (੫) ਜਾਂ ਐਵੇਂ ਦੀ ਭਰਮ ਮੈਂਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ (੬) ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਠਗਨੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਭੁਲਾਵਾ
 ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਠਗਵਾ ਕਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭੁਲਾਵਾ ਦੇ ਕੇ ਠਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ (੭) ਸੁਠੇ ਦੇਸ ਲਾਓ ਦੀਆਂ ਉੱਚਾ ਲਾਓ ਦੀਆਂ
 (੮) ਬਾਣ ਡੀਰ ਉੱਜਾਂ ਦੇ ਬਾਣ ਚੋਰਿਆਂ ਦੇ ਤੀਰ (੯) ਮੁੰਗ ਤੇ ਚੁਣੇ ਜੇ ਭੁੱਠੀ ਵਿਚ ਭੁੱਠੇ ਜਾਨ ਤਾਂ ਤਿੜਤਿੜ ਕਰਕੇ
 ਉਛਲ ਕੇ ਬੜਾ ਰੰਗ ਲਾਓ ਦੇ ਹੈ ਐਥੇ ਅਰਥ ਏਹ ਹੈ ਜੇਹੜੇ ਖੋਖਲ ਖੋਲਦੀ ਹੈ (੧੦) ਉਬੀਰੀ ਇਕ ਫੇਰ ਪੀਥੇ ਕੁ
 ਜੇ ਅੱਪਟਿਆ ਖੰਬਾ ਦਾ ਰੰਗ ਬਦਲਦਾ ਰੰਗ ਦਾ ਹੈ ਐਸ ਲਈ ਐਸ ਸਾਰੇ ਵਾਕ ਦਾ ਅਰਥ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੀਆਂ
 ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਤੁਰਤ ਫਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਬੀਰੀ ਦੇ ਰੰਗ ਵਾਂਗੋ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਤਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਫਿਰਨ ਤੋਂ
 ਏਹ ਭੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਪੁਛਣ ਤੋਂ ਸੁਰਮਾ ਕੇ ਰੰਗ ਫੇਰ ਰਹੀ ਹੈ

ਸ਼ਿਖਰੀ (ਅੰਨ੍ਹੇ)

ਹੱਸੀ

ਚਿੰਤਾ ਮੂਲ ਨਕਰੀ ਮੈਂ ਆਖਨੀਂ ਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਂਦੀ ਨੀ
 ਦਕਰਾਉਂਦੀ ਪਰਥੁਤਾਂ ਭਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਝ ਕਦੇ ਲਾਂ ਮੀਂਹ ਵਰ ਸਾਉਂਦੀ ਨੀ
 ਅਸਮਾਨ ਤੇ ਜਿਮੀਨੂੰ ਆਣ ਮੇਲਾਂ ਬੇੜੀ ਰੇਤ ਦੇ ਵਿਚ ਤਰਾਉਂਦੀ ਨੀ
 ਹੋਵੇ ਉਮਰ ਸਿਰ ਦੇ ਹਨ ਕਿਸੇ ਸੁਣਿਆ ਜੇਹਾ ਅਜ ਪਰੰਪਰਾਉਂਦੀ ਨੀ
 (ਅੰਦਰ ਹੱਸੀ)
 ਅੱਮਾਂ ਹੀਰਦਾ ਬੁਰਾਈ ਹਾਲ ਦਿੱਸੇ ਨਿਰ ਪਲਿਗ ਉੱਤੇ ਰਹੇ ਢੁਠੜੀ ਨੀ
 ਦਿਨੇ ਦਿਨ ਏਹ ਸਕਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨ ਮੂਲ ਏਹ ਦੁਖੜੀ ਨੀ
 ਅਸਾਂ ਵਿਆਹ ਆਂਦੀ ਕੁਜ ਫਾਹ ਆਂਦੀ ਸਾਡੇ ਭਾਈ ਬਲੀ ਏਹ ਅਖੜੀ ਨੀ
 ਲਾਹ ਲੱਕੜੀ ਜੇਹੇ ਦੀ ਵਿਆਹ ਆਂਦੀ ਕਦੀ ਹੋ ਨ ਬੈਠੀ ਹੈ ਸੇਖੜੀ ਨੀ
 ਅਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਨੇਹਾਂ ਨਾਲ ਵਸਤੀ ਏਹ ਉਜਾੜਾ ਮੂਲ ਹੈ ਛੋਕਰੀ ਨੀ
 ਮੂਲੇ ਏਹ ਨ ਦੁਖ ਨ ਅੱਨ ਖਾਂਦੀ ਬੁਖ ਨਾਲ ਸੁਕਾਉਂਦੀ ਬੁਖਰੀ ਨੀ
 ਸਾਰੇ ਜਗਦਾ ਏਹ ਵਰਤਾਓ ਮਾਏ ਪਿਆਰ ਵਹੁਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਦੇ ਨੀ
 ਦਿਲੁ ਤੀਮੀਆਂ ਲੈਨ ਪਿਆਰ ਕਰਕੇ ਏਹ ਗਾਭਰੂ ਮਿਰਗ ਹੈ ਸਰਾਂ ਦੇ ਨੀ
 ਸੋਹਾ ਉਸਨੂੰ ਦਿਸਦਾ ਬਲਾ ਵਾਂਙੇ ਵੇਰ ਦੇਹਾਂ ਦੇ ਧਿਰਾਂ ਤੇ ਧੜਾਂ ਦੇ ਨੀ
 ਸੁਰੁ ਕਮ ਵਿਚ ਜਗ ਕਮਾਲੁ ਏ ਕਮ ਕਾਰਨ ਛੁੱਟੀਏ ਅਰਾਂ ਦੇ ਨੀ
 ਪੀੜਾ ਭਾਹ ਕੇ ਕਦੇ ਨ ਬਧੇ ਭੂਹੇ ਅਸੀਂ ਏਸ ਦੇ ਦੁਖ ਵਿਚ ਅਰਾਂ ਗੇ ਨੀ
 ਏਹ ਦਾ ਕੀਉਨ ਪਰਚਦਾ ਪਿਤੁ ਸਾਡੇ ਕਾਰੀ ਏਸ ਦੀ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰਾਂਗੇ ਨੀ
 ਸੋਹਦੀ ਰਨ ਬਸਾਰਨ ਬੇਬਲੀ ਹੈ ਵਿਆਹ ਪੁੱਤ ਦਾ ਹੋਰ ਦੇ ਕਰਾਂਗੇ ਨੀ
 ਮਰਾ ਪਿਤਿਆ ਨ ਏਸਦਾ ਕਦੇ ਡਿਠਾ ਕਦੇ ਤਾਈਂ ਏਹ ਦੁਖ ਤੇ ਜਰਾਂਗੇ ਨੀ
 ਮੂਲਾਂ ਤੈਦ ਹਕੀਮ ਲੋਗਾਨ ਪੈਸੇ ਕਹੀਆਂ ਚੁਟੀਆਂ ਮੁਖ ਡੁਟੀਆਂ ਭਰਾਂਗੇ ਨੀ
 ਏਸ ਛੁੱਤ ਕਪੜੀ ਤੋਂ ਕਦੇ ਤਾਈਂ ਅਸੀਂ ਲੁਕ ਲੁਕ ਅੰਦਰੀਂ ਦੜਾਂਗੇ ਨੀ
 ਅੱਛੀ ਹੋਈ ਏਹ ਕਦੇ ਨ ਦਿਸਦੀ ਹੈ ਏਹ ਦੇ ਦੁਖ ਚਿਵਲ ਤਰਹਾਂ ਦੇ ਨੀ
 ਚਿਕ ਲਾਜੇ ਤੇ ਏਸ ਦੇ ਅਸੀਂ ਇਕ ਦਿਨ ਸਭ ਡੁਬਕੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਮਰਾਂਗੇ ਨੀ
 ਨੇਹਾਂ ਨਾਲ ਅਰ ਬਾਰ ਸਭ ਸੋਹਦਾ ਹੈ ਏਸੇ ਲਈ ਏਹ ਆਂਦੀ ਵਿਆਹ ਪੀਏ ਨੀ
 ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਨ ਕਟਵਾ ਕਦੀ ਹੋਵੇ ਨੇਹਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਚਲੇਨ ਰਾਹ ਧੀਏ ਨੀ
 ਕਦੀ ਉਠਨ ਬੈਠਦੀ ਪਲਿਗ ਉੱਤੇ ਕਦੀ ਬਹੇ ਨ ਚਰਖੜਾ ਭਾਹ ਧੀਏ ਨੀ
 ਅੱਠੇ ਪੈਹਰ ਰੈਂਹਦੀ ਬੈਠੀ ਪਲਿਗ ਉੱਤੇ ਮੈਂਨ ਸਾਡਿਆ ਏਸ ਦੇ ਦਾਹ ਧੀਏ ਨੀ
 ਗਲ ਖਲਕੇ ਮੁਹੇ ਨ ਕਰੇ ਕੋਈ ਕੋਹ ਚੰਦਰਾ ਏਸ ਸੁਰਾ ਧੀਏ ਨੀ
 ਕੋਈ ਚਿਹਨੁ ਹੈ ਗਾਝੜਾ ਰੇਗ ਧਾਨਾ ਆਂਹੀ ਨਾਲ ਏਹ ਲੈਂਦੀ ਸਾਹ ਧੀਏ ਨੀ

੧੧) ਪਤੀਆਂ ਮਾਲਕਾਂ ਖਸਮਾਂ (੨) ਦੁਆ ਦਾਰੂ (੩) ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਧਾਸੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਥਾਓਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ (੪) ਸਹਾਰੇ
 ਝਲਾਂਗੇ ਉਠਾਵਾਂਗੇ (੫) ਖਰਾਬ ਤੀਮੀ ਜੀਹਨੂੰ ਚਿਹਦੇ ਪਤੀਨੇ ਛੁਡ ਦਿਤਾ ਹੋਵੇ (੬) ਦਿਨ ਕਟਦੇ ਨ ਬਾਹ ਕਟਨਾਂ
 (੭) ਦੁਖ ਕਲੇਸ ਝੋਰੇ (੮) ਜਾਕੇ ਚਿਮਾੜਾ

<p>ਸਹਿਤੀ (ਹੀਰਨੁ) ਹੀਰ</p>	<p>ਸੈ ਗੱਲਦੀ ਇਕ ਦੇਹ ਪੁਛਨੀਂਹਾਂ ਤੇਰੇ ਚਿਤ ਕੇਹੜੀ ਗੱਲ ਭਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂਦੀ ਨਿਘਰਦੀ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰੀ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਪਈਦੀ ਉਮਰ ਵਿਹਾਉਂਦੀ ਹੈ ਸੁਣੀ ਸਹਿਤੀਏ ਬੈਠਕੇ ਉਮਰ ਸਾਰੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਅਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਸਾਡੀ ਹੈ ਪੈ ਗਏ ਢਿੱਲੇ ਬੈਠ ਬੈਠੀਆਂ ਦੇ ਦੁਖੀ ਦੁਖਾਂਦਾ ਹਾਲ ਪੁਕਾਰਨੀਂ ਹੈ ਮਤਾਂ ਖੇਤੁ ਗਿਆਂ ਮੇਰਾ ਸੀਉ ਲੱਗੇ ਲੇਖ ਅਪਣੇ ਜਾ ਓਥੇ ਹਾਡੀ ਹੈ ਬਾਹਰ ਜਾਵੇਖਾਂ ਹਰ ਯਾਵੇਲਨੁ ਪਈਏਹੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚਾਰਨੀਂ ਹੈ</p>
<p>ਸਹਿਤੀ (ਮਾਂਨੁ)</p>	<p>ਲਾਲ ਜਹੀਏਸ ਨੇਹ ਨੁ ਵਾਡੂ ਅੰਦਰ ਪਰਖ ਕਾਸ਼ੁ ਤੂੰ ਲਾਲ ਕੁਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇਰੀ ਬੁਲੀਚੀਰੀ ਦੇਹ ਪਦਮਣੀ ਸੀ ਕਿਉਂ ਲੇਣ ਤੋਂ ਵਾਢੇ ਦੁਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਦੇਹ ਫੁਲ ਗੁਲਾਬਦਾ ਸੱਟ ਅੰਦਰ ਪਈ ਦੁਖ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਕਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅੱਠੇ ਪੈਹਰ ਦੀ ਤਾਕੁ ਕੇਵਿਚ ਕੋਠੇ ਪੱਤੇ ਪਾਨਾਂ ਦੇ ਪਈ ਕੁਮਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਦੇਹ ਭੀ ਦੁਖ ਬਡਾ ਹੈ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਨੇਹ ਧੀ ਬ੍ਰਹੇ ਤੇ ਉਦਾਸ ਹੈ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨ ਜਾਂਦੀ ਨੁ ਹਟਕਨੀਹਾਂ ਹੀਰ ਹੋਏ ਚੀਰੀ ਕਮ ਰਾਸ ਹੈ</p>
<p>ਹੱਸੀ</p>	<p>(ਬਾਹਰ ਹੱਸੀ ਅੰਦਰ ਸਹੇਲੀਆਂ)</p>
<p>ਸਹਿਤੀ</p>	<p>ਲੇਢੇ ਵੇਲੇਨੁ ਉਠ ਸਹੇਲੀਓਨੀਂ ਤੁਸਾਂ ਅਪਣੇ ਆਹਰ ਆਜਾਉਂਦਾ ਹੈ ਵਹਦੀ ਹੀਰ ਨੁ ਖੇਤ ਲੇ ਜਾਇਕੇ ਤੇ ਅਸੀਂ ਏਸਦਾ ਜੀਉ ਪਰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਲਾਉਂਦੀ ਫੇਰਨੀ ਵਿਚ ਕੁਪਾਹ ਭੁੱਲੇ ਬੱਠੇ ਵੱਧ ਸਰੁ ਪੱਧੇ ਫਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਬੜੇ ਰੋਗ ਹੋਏ ਇੱਕੇ ਜੇਡੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਜਾਂਦਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਖੇਲੇ ਸਮੀਆਂ ਤੇ ਪਾਓ ਫੁਮਣੀਆਂ ਨੀਂ ਅਜ ਖੂਹਨੁ ਰੰਗੀ ਲੁਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਚਰਖੇ ਚਕ ਭੁਰੇਵੇਂ ਕੁਜ ਉਠੇ ਕਿਸੇ ਪੁਣੀਨੁ ਹੱਥ ਨ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਸਈਓ ਉਠਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਆਜਾਣਾ ਇਕ ਦੂਜੀਨੁ ਸਹਾਇਆਉਂਦਾ ਹੈ ਸਈਓ ਨਾਲ ਚੁਆਡੇ ਦੇਹ ਮਤਾ ਪਕਾ ਸਰੇ ਅਜੁੱਧੇ ਫੁਲੇਨੁ ਆਉਂਦਾ ਹੈ (ਬਾਹਰ ਸਰ)</p>
	<p>ਪੰਜਵਾਂ ਅੰਕ ਪਹਿਲੀ ਝਾਕੀ ਕੁਪਾਹਦਾ ਖੇਤ ਪਾਸ ਇਕ ਖੂਹ ਤੇ ਕੋਠਾ ॥ ਅਰਬੇਲੀਆਂ ਦੇ ਕਦਕ ਅਠ ਖੇਲੀਆਂ ਕਰ ਦੇ ਕਜਲ ਪੁਛਲਾਂ ਵਾਲ ਪਾਹੋਠੀਂ ਲਾਲ ਦੇਵਾਸਡਾ ਚਾਡੂ ਗੋਰੇ ਮੁਖੜੇ ਤੇ ਲਟੀ ਪਲਮਾ ਛਾਤੀਆਂ ਖੇਲ</p>

ਹੀ
(੧) ਕੁਪਾਹ ਦੇ ਰੁਗਣ ਲਈ ਕੁਡੀਆਂ ਇਕ ਡਾਰ ਬਡਕੇ ਚੁਗਾਈ ਕਰਨੀ (੨) ਜੱਟਾਂ ਦੀ ਇਕ ਭਾਂਤ ਦੀ ਖੇਲਦਾ ਨਾਉਂਦੇ
(੩) ਜੱਟਾਂ ਦਾ ਵਪਟਪਕੇ ਨਚਣਾ ਤੇ ਗਾਉਣਾ (੪) ਖੂਹ ਤੇ ਏਸ ਤਰਹਾਂ ਦਾ ਨੱਚੀਏ ਕੁੱਦੀਏ ਮਲੀਏ ਕਿਲੋਕ ਕੋਹਨ ਰੰਗ
ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਨੇਕ ਲੁਟੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਬਹਾਰਾਂ ਮੇਜਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ (੫) ਦਰਖੇ ਚਕ ਕੇ ਫੁਲੀਆਂ ਮਾਣਸਾਂ
ਤੀਖੀਆਂ ਵੱਡੇ ਦੇ ਪੱਟੇ ਨਾਲ ਮੂੰਹਨੁ ਭਰਵੇਂਦਿਆਂ ਤਾਂਈਂ ਦੁਕ ਕੇ ਅਰੋਂ ਉਠ ਆਉਂਦਾ ਤੇ ਕੋਈ ਕੁੱਤ ਨ ਲੱਗੀ ਪੁਣੀਨੁ
ਹੱਥ ਨ ਲਾਵੇ (੬) ਖੂਹੇ ਦਰ

ਗੀਤ

ਨਮੁਨੀਆਂ ਤੇ ਸਮੀਆਂ ਪਾਇਦੇ ਹੈਂ ਤੇ ਏਹ ਗੀਤ ਗਾਇਦੇ ਹੈਂ *

ਜਿਥੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਰਸਾਈ ਲੇਹਰ ਆਵੇ ਓਥੇ ਅਖੀਆਂ ਤਰਨੀਆਂ ਤਾਰੀਆਂ ਨੀ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜੇ ਫਕੀਰ ਕੀਤੇ ਅਸੀਂ ਕੈਂਹ ਦੀਆਂ ਪਨਪਦ ਹਾਰੀਆਂ ਨੀ
ਮਿਰਜੇ ਜਹੀਆਂ ਸਰਤਾਂ ਸਦੀ ਮੈਂ ਸ਼ੀ ਅਗੇ ਲਾਇਕੇ ਬਾਗ ਵਿਚ ਸਾਡੀਆਂ ਨੀ
ਬਲਾ ਵਿਚ ਸੋਧੀ ਜਹੀਆਂ ਮੇਰਨੀਆਂ ਭੀ ਏਹ ਪ੍ਰੀਤ ਰੁਲਾਇਕੇ ਮਾਰੀਆਂ ਨੀ
ਸਦੀ ਓ ਏਸ ਜਹਾਨ ਦੀ ਚਲ ਨਿਆਰੀ ਨਾਲੇ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਆਪੁ ਜਾਂ ਨਿਆਰੀਆਂ ਨੀ
ਚੋਟੀ ਵੱਡੇ ਡੱਕਰੇ ਨਦੀ ਪਾਇਆ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਜਲਾਲੀ ਉਪਾਡੀਆਂ ਨੀ

(੧) ਅਸੀਂ ਕੈਂਹ ਦੀਆਂ ਪਾਲੀ ਹਾਰੀਆਂ ਹੈਂ ਅਸੀਂ ਕੈਂਹ ਦੀਆਂ ਪਾਲੀ ਭਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੈਂ ਅਸੀਂ ਕੈਂਹ ਦੇ ਆਟੇ ਤੋਂ
ਪਾਣੀ ਲਿਆ ਓਟ ਵਾਲੀਆਂ ਹੈਂ ਕਿਸ ਬਾਰਾ ਦੀਆਂ ਮੁਲੀਆਂ ਹੈਂ ਅਸੀਂ ਤੁਛ ਹਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਬੜੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਏਹ ਲਾਅ
ਜਾਂ ਕਾਮਾਂ ਹੋਵਾ ਹੈ ਤਾਂ ਓਹਨੂੰ ਏਹ ਅਭੁਮਾਨ ਹੋਵਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਬਲ ਜੇ ਰਾਹੁੰਦੂ ਜਿਥੇ ਤੇ ਕਰਾਹੁੰ
ਐਥੇ ਅਰਥ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਆਕੂਲ ਦੀ ਕੋਈ ਏਹੋ ਜਿਹਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਹਦੀ ਸ਼ੇਰ ਹੈ ਅਸੀਂ ਬੜ੍ਹ ਫੁਲੀਆਂ
ਮਾਰੀਏ (੨) ਏਥੇ ਪੱਲੇ ਪੁਟ ਨੇਟ (੩) ਦਿਨ ਦੀ ਵੀ (੪) ਏਥੇ ਪੱਲੇ ਨੇਟ (੫) ਅਲੀ ਗੋਹਰ ਬਲ ਪਾਏ
ਬਾਦ ਸਾਹਦਾ ਪੁੱਤਰੀ ਚੋਟੀ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਾਸੀ ਕਿ ਜੇਦੇ ਏਹ ਦਾ ਪੇਉ ਮਰ ਗਿਆ ਨਿਆਨਾ ਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਦੇ ਏਹਨੂੰ
ਗੱਦੀ ਤੇ ਬਠਾਇਆ ਗਿਆ ਬੜੇ ਬੜੇ ਸੁਬੇ ਵਿਗੜ ਬੈਠੇ ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਫਜ਼ੀਰਾਂ ਦੀ ਵਾਨ ਨੇ ਚੀਨ ਦੇ ਬਾਦ ਸਾਹਨੂੰ
ਚੋਰੀ ਚੋਰੀ ਚਿੱਠੀਆਂ ਚੁਪੱਠੀਆਂ ਪਲਕੇ ਸਾਰਾ ਰਾਜ ਲੁਟਾ ਦਿਤਾ ਏਸੇ ਸ਼ੇਰੇ ਤੇ ਚਿੱਤਾ ਵਿਚ ਰੋਹ ਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ
ਓਹਨੇ ਸੁਫਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬਾਰਾ ਜੇ ਤਲਾਵਾਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸਾਮੁਸਾ ਲੋਹਾਰ ਦੀ ਧੀ ਜਲਾਲੀ ਜੋ ਪੁੱਜੇ ਸੁੰਦਰ
ਮੀ ਅਪਣੀ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਬਾਰਾ ਦੀ ਸੈਲਕਰ ਦੀ ਸੀ ਦੇਖਕੇ ਮੁਰਛ ਗਏ ਹੋ ਗਿਆ ਬੋੜੇ ਚਿਰ ਪਿੱਛੇ ਜਾਂ ਹੋਸ਼
ਆਈ ਤਾਂ ਨ ਓਹ ਬਾਰਾ ਨ ਪਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਡਾਰਾਂ ਜਲਾਲੀ ਦੀ ਮੁਲੀ ਗੋਹਰ ਦੇ ਰਾਗ ਬਰਾਧਾ ਬਾਈ ਫਕੀਰ
ਬਣਨ ਲਈ ਇਕ ਸਾਧ ਦੇ ਪਾਸ ਗਿਆ ਤੇ ਹੜੇ ਤਰਲੇ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਮੁਨਵਾ ਕੇ ਫਕੀਰ ਦਿਖਾ ਬਾਨਾ ਲਿਆ ਸਾਧਨੇ
ਅਲੀ ਗੋਹਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਰੋਡਾ ਰਖਿਆ ਰੋਡਾ ਫੇਰਤਲ ਵਾਰ ਵਲ ਚਲਿਆ ਓਥੇ ਜਲਾਲੀ ਓਹਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਮੋਹੀ
ਗਈ ਤੇ ਜਲਾਲੀ ਦੀ ਮਾਂਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਗਿਆ ਰੋਡੇ ਨੇ ਅਕ ਕੇ ਜਲਾਲੀ ਦੇ ਬੂਹੇ ਤੇ ਆਣ ਤੇਰਾ ਲਾਇਆ ਇਕ
ਦਿਨ ਰੋਡਾ ਤੇ ਜਲਾਲੀ ਦੀ ਮਾਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸੁਗੜ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਮੁਸਾ ਜਲਾਲੀ ਦਾ ਪੇਉ ਆਗਿਆ ਜਲਾਲੀ
ਦੀ ਮਾਂ ਦੁਖੀ ਹੋਈ ਨ ਰੋਹ ਸੱਕੀ ਸਾਰੇ ਪੜ੍ਹ ਤੇ ਪੜ੍ਹ ਸੁਟੇ ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਦੀ ਕੈਂਹਣਾ ਹੈ ਓਹਨੇ ਤਾਂ ਅੱਤੋ ਚੁੱਕ ਲਈ
ਵਿਚਾਰੇ ਰੋਡੇ ਦੀਆਂ ਮਾਰ ਮਾਰਕੇ ਪਸਲੀਆਂ ਭੁਨ ਹੰਤੁ ਗੋਡੇ ਚੁਰ ਚੁਰ ਕਰ ਓਹਨੂੰ ਬੇਸੁਰਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਓਹਦੀ
ਗਠੜੀ ਬਨ ਕੇ ਦਰਜਾ ਦੇ ਵਿਚ ਸੁਟਾ ਦਿਤਾ ਭੁੜ੍ਹ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਰੋਡੇ ਨੇ ਅਪਣੀ ਪੀਰਨੂੰ ਯਾਦ ਬੀਤਾ ਪੀਰ ਆਣ ਬੋਹੜੇ
ਤੇ ਰੋਡੇ ਨੂੰ ਕੰਢੇ ਲਾਇਆ ਰੋਡੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਲਾਲੀ ਦੇ ਵਰ ਬਾਝੇ ਹੋਰ ਕੋਹਨਾ ਠਿਕਾਣਾ ਸੀ ਫੇਰ ਓਥੇ ਜਾ ਤੇਰੇ ਲਾਏ
ਮੁਸਾ ਬੋਹੜਾ ਮਾਰਦਾ ਫੁਟਦਾ ਪਰ ਰੋਡਾ ਇਕ ਚਿਤ ਤੇ ਨਲਿਆ ਓਦਾ ਅਕ ਕੇ ਮੁਸਾ ਨੇ ਜਲਾਲੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਕੇ
ਫਸਤਾ ਵਢੇਰ ਦਾ ਉਦਮ ਕੀਤਾ ਰੋਡੇ ਨੇ ਜਾਂਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਕਾਰ ਹੋਥੇ ਓੜ੍ਹ ਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਲਾਲੀ ਨਾਲ ਓਸ ਦਿਨ
ਜੇਦੇ ਜੀਜਾ ਆਈ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ ਛੱਡ ਕੇ ਨਿਕਲ ਚਲੀਏ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦੇਵੇਂ ਤਲਵਾਰ ਤੇ ਨਿਕਲੇ ਦੁਹੋ ਗਏ
ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਤੁਕਾਲਾਂ ਵੇਲੇ ਦਰਜਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਪੋਹੇ ਉਧੇਰੇ ਜਲਾਲੀ ਦੇ ਪੇਕਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਰੀਕਾਂ ਨੇ ਕਠ
ਕਰਕੇ ਧਾਵਾ ਕੀਤਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਆਥੇ ਰੋਡੇ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਰੋਡੇ ਦੇ ਡੱਕਰੇ ਡੱਕਰੇ ਕਰਕੇ ਓਹਨੂੰ ਨਦੀ ਵਿਚ ਚੋਡ੍ਹ
ਦਿਤਾ ਜਲਾਲੀ ਨੂੰ ਮੇਰ ਲੋਗਾਏ ਜਲਾਲੀ ਨੂੰ ਦਮ ਦਮ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਬੀਤਦਾ ਸੀ ਓੜ੍ਹ ਕਰੋਹ ਨ ਸੱਕੀ ਸੋਹਰ ਦਾ
ਪਿਆਲਾ ਪੀਕੇ ਅਪਣੇ ਤਾਈਂ ਯਾਰ ਦੇ ਨਾਉਂ ਤੋਂ ਵਾਰੁ ਸੁੱਟਿਆ (੬) ਜਲਾਲੀ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਪਤਾਲਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤ ਏਹੋ
ਜਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਿਰ ਜਾਨ ਦੀ ਭੀ ਕੁਝ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ।।।।

੨ ਏਹ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ

ਸਹਿਤੀ

ਸਹਿਤੀ

ਮਜਨੁ ਜਹੇਰੀ ਸੁਕਕੇ ਕਾਠ ਹੋਏ ਸਿਰ ਖਾਦੀ ਪਰੇਮ ਕੁਹਾੜੀਆਂ ਨੀ
 ਪ੍ਰੇਮ ਸੋਹਣੀ ਜਹੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਕੀ ਡੋਬ ਵਿਚ ਦਰਯਾਏ ਮਾਰੀਆਂ ਨੀ
 ਹੀਰ ਖੇਤਰੀ ਇਕ ਗਾਠ ਹੋ ਪੈਰ ਵਿਚ ਸੁਲਭੇਰੁ ਤੇ ਥੇ ਬੁਝੂਤ
 ਬਲਕੇਰੁ ਤੇ ਡਿਗ ਪੈਦੀ ਹੈ ਸਹਿਤੀ ਉਹਨੁ ਡੋਬ ਪਲਕ ਵਿਚ
 ਉਹਦੇ ਕਲਜਾ ਅਪੜਦੀ ਹੈ ਤੇ ਚੋਰੁ ਦੇ ਬਾਓ ਦੇ ਦਮਾਰ ਘਾ ਕਰ
 ਦੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਹਾਲ ਪੁਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ *
 ਭਾਬੀ ਮੇਈ ਭਾਬੀ ਮੇਈ ਨਾਗ ਫੁਨੀ ਅਰ ਲਝਿਆ ਮੇਹ ਗਿਆ ਮੇਹ ਗਿਆ
 ਕੁੜੀਆਂ ਧੁੰਬਲਾ ਕਰਕੇ ਹੀਰ ਕੋਲੁ ਆ ਕੁਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੋਂ ਕੁੜੀ
 ਦਿਖਦੀਆਂ ਹੈ ਕਿ ਹੀਰ ਦੇ ਦੇਹ ਮੀਏ ਹੋਏ ਹੈਂ ਵੇਲ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ
 ਬਰਬਰ ਕੰਬਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬੇ ਸਧ ਪਈ ਹੈ *
 ਰਬੇਲ ਬਾਂਦੀ ਛੇਤੀ ਜਾ ਮੇਰੇ ਪੇਨ ਹਾਲ ਸੁਣਾ
 (ਬਾਹਰ ਰਬੇਲ ਅੰਦਰ ਅਜੁ ਮੈਦਾ ਹਸੀ ਤੋਹ ਕੀਮ ਵੈਦ ਮਾਂਦਰੀ ਮਦਾਰੀ ਸਪਾਧੇ)
 ਕੋਈ ਤਵੀਤ ਕੋਈ ਰੀਡ ਕੋਈ ਧੁਪ ਕੋਈ ਹਰਮਲ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਕੇਜ
 ਕੁਮਾਰੀ ਦਾ ਸੁਤੁ ਲਿਆਓਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਅਕਰੁ ਮਾਓਦਾ ਹੈ ਕੋਈ
 ਧਾਂਤੁ ਮਾਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਲੱਸੀ ਵਿਚ ਮੈਂਦੇ
 ਪਾਓਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਬੁਰੀਆਂ ਕੋਈ ਦੁੱਧ ਪੇਰਿ ਕੋਈ ਪੈਸੇ ਪਾਕੇ
 ਉਸ਼ਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾਲੀ ਕੋਈ ਜੇਹਰ ਮੇਹਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ *

(੧) ਦੇਖੋ ਪੱਨ ੮ ਨੋਟ ੫ (੨) ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ (੩) ਦੇਖੋ ਪੱਨ ੮ ਨੋਟ ੬ (੪) ਕੋਹ ਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਇਕ ਭਾਂਤ ਦਾ ਪਹਾੜੀ ਬਕਰਾ ਸੱਪ
 ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪ ਖਾਕੇ ਜੁਗਾਲੀਆਂ ਕਰਦਾ ਮੁੱਧੋਂ ਬੁੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾਲੇ ਦੇਹ ਮੱਨਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ
 ਉਹ ਬੁੱਧ ਜਮਕੇ ਮਲਕੇ ਵਾਂਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਮਲਕੇ ਨੂੰ ਦੇਲਕੇ ਸਪਾਧੇ ਲਿਆ ਰਖਦੇ ਹੈਂ ਜੇਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਪ
 ਲੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਘਾਓਦੇ ਉੱਤੇ ਲੱਸੀ ਨਾਲ ਧੋਕੇ ਉਸ ਮਲਕੇ ਨੂੰ ਰਖਦੇ ਹੈਂ ਕੋਹ ਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪਦੀ ਵਿਸਰਿ
 ਮਲਕਾ ਰੂਪ ਲੈਂਦਾ ਹੈ

ਸਹਿਤੀ

ਹਾਏ ਹਾਏ ਮੁੱਠੀ ਜੋਹਰ ਖਿਡਚਲੀ ਜਿਵੇਂ ਕਾਲਜਾ ਚੀਰਦੀ ਛੁਰੀ ਹੈ ਨੀ
ਮਰ ਚਲੀ ਹੈ ਹੀਰ ਸਿਆਲ ਭਾਵੇਂ ਬੁਲੀ ਬੁਰੀ ਮੈਥੇ ਆਣ ਜੁੜੀ ਹੈ ਨੀ
ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਨਾਗਲੀ ਏਹ ਸੁੱਘੀ ਲੁਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਮੂਲ ਨ ਮੁੜੀ ਹੈ ਨੀ
ਹੀਰ ਕਾਂ ਕੁਝ ਦੁਸ਼ ਨ ਚੁਲਦਾ ਹੈ ਦੇਖੇ ਵਹੁਟੀ ਦੀ ਦਸਾ ਬੁਰੀ ਹੈ ਨੀ
ਹੀਰ ਦੁਹਰਦੀ ਪਿੰਡ ਲਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਮੈਂ ਦੇ ਦੇ ਕੁਦੀ ਬਲ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ ਅਜੁ ਕੁਮ ਕੁਮ ਅਜੁ ਬਹਾਉਂਦਾ ਹੈ *

ਸਹਿਤੀ

ਕਾਲੇ ਨਾਗੇ ਸੁਭੇਰਤਾ ਨ ਹੋਏ ਮਾਸਾ ਸੱਪ ਏਹ ਨਕੀਲ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹੋ
ਕਾਲੇ ਨਾਗੇ ਅੰਦਰ ਜੋਗੀ ਸਾਧ ਸਿਆਲ ਓਹਦੇ ਪੈਰ ਪਾਇਆਂ ਦੁਖ ਜਾਓਂਦੇ ਹੋ
ਵਹੁਟੀ ਬੀਨ ਦੇ ਦਿਲ ਲਖ ਮੰਤਰਾਂ ਦੇ ਸਭ ਉਸਨੂੰ ਜਾ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋ
ਬਾਝੇ ਨਾਗੇ ਦੇ ਮਿਰੇ ਮਨੁ ਦਾਰ ਫੁਲੀ ਅਰ ਸਭ ਆਣ ਕੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਉਂਦੇ ਹੋ
ਕੋਈ ਦੁਖ ਤੇ ਦਰਦ ਨ ਰਹੇ ਭੋਗ ਜਾਣ ਜਨ ਤੇ ਕੁਤ ਸਭ ਸਾਓਂਦੇ ਹੋ
ਮਿ ਲੇ ਉਸਨੂੰ ਰਹੇ ਨ ਕੋਈ ਰੋਗੀ ਦੁਖ ਕੁਲਾਂ ਦੇ ਓਹ ਗੁਆਉਂਦੇ ਹੋ
ਬੁਸੀ ਮੈਂਹ ਕੁਝਿਲ ਨ ਕੋਰੇ ਰਾਈ ਝਬ ਡਿਗੋ ਫਕੀਰ ਦੀ ਜਾ ਪੈਰੀ
ਕਹੇ ਸਹਿਤੀ ਨੇਂ ਭੇਰੀ ਹੈ ਦਸ ਪਾਈ ਚਲੇ ਰਲ ਦੀਆਂ ਹੈਂ ਜਾਂ ਮੈਰ ਮੈਰੀ
ਸਹਿਤੀ ਜੋਗੀ ਲਈ ਚੁੱਕਾ ਪੁਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਸਣ ਵਿਛਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਜੋਗੀ ਆਸਣ ਤੇ ਜਾ ਬੈਠਦਾ ਹੈ

ਜੀਅ

(ਅੰਦਰ ਜੋਗੀ ਤੇ ਅਜੁ)

ਮੈਦਾ

ਜੋਗੀ

ਕਾਲੇ ਨਾਗੇ ਨੇਂ ਫਨ ਖਿਲਾਰ ਸਾਈਂ ਡਿਗ ਹੀਰ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ
ਅੰਦਰ ਪਈ ਵਹੁਟੀ ਮੇਰੀ ਤੜਫਦੀ ਹੈ ਅਸਾਂ ਸਭ ਕੁੱਝ ਕਾਰ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ
ਅਸੀਂ ਆਏ ਹੋ ਸਹਿਤੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਸੁਣਕੇ ਸਾਡੀ ਵਿਦਯਾ ਫੁਰੇ ਨ ਵਿਆਹੀਆਂ ਤੇ
ਪਾਸ ਵਹੁਟੀਆਂ ਸਾਧਨੂੰ ਦੇਸ ਜਾਣਾ ਕਾਹਨੂੰ ਸਦਿਆ ਹੈ ਮਿਰ ਆਈਆਂ ਤੇ
ਓਹਦੀ ਭਾਵੀਨੂੰ ਮੇਰਨਾਂ ਬੁਲਾ ਨਹੀਂ ਓ ਓਹਦੀ ਭਾਵੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਪਰੀਗਦੇ ਹੋ
ਕੀਤੀ ਉਸਦੀ ਸਿੱਤਾਂ ਨੇਂ ਮਨ ਲਈ ਓਹਦੀ ਭਾਵੀਨੂੰ ਕੋਲ ਉਲੇਪਦੇ ਹੋ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੁਗਵਤ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਚਾਟ ਲੱਗੀ ਦੀਦਵਾਨ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਰੰਗ ਦੇ ਹੋ
ਜੇਹੜੇ ਫੁੱਡ ਜਗਾਨ ਉਜਾੜ ਦਸਣ ਸੰਗ ਤੀਮੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲੇ ਸੰਗ ਦੇ ਹੋ

(੧) ਚੰਗੀ ਹੋਣ ਮੁੱਲੇ ਖੁੰਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਦਿਸਾ ਭੈੜੀ ਓ ਭੈੜੀ ਹੋਂਦੀ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਰੋਗ ਮੁਲੇ ਨਹੀਂ ਮੁੜਦਾ (੨)
ਇਕ ਮਨ ਘੜਤ ਜੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਸਾਰੀ ਪਿਰਥੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਚਿਮੜੀ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੈ ਤੇ ਓਹਨੂੰ ਫਟਦਾ
ਥੀ ਰੋਕ ਰਖਦਾ ਹੈ (੩) ਇਕ ਭਾਂਤ ਦਾ ਸੱਪ ਜੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਸਿਰ ਰਖਦਾ ਹੈ (੪) ਅਲੀ ਬਖਸ਼ ਵਾਲਾ ਸੱਪ
ਖੜਪਾ ਸੱਪ ਜੇ ਬੜਾ ਜੋਹਰੀ ਹੋਂਦਾ ਹੈ (੫) ਤਕਾਲ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਸੁਰਜ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਹੋ ਕੇ ਅਕਾਸ ਤੇ ਇਕ
ਨਵੀਂ ਭਾਂਤ ਦਾ ਚਾਨਣ ਕਰਦਾ ਹੈ

<p>ਮੈਦਾ ਜੇਰੀ ਮੈਦਾ</p>	<p>ਮਰਨਦੇ ਜੱਦੀ ਜਰਾ ਵੈਨ ਸੁਣੀਏ ਹੋਕੇ ਨਿਕਲਦੇ ਰੰਗ ਬਰੰਗਦੇ ਜਾਮਨ ਮਰੇ ਤੀਮੀ ਬੜੇ ਰੰਗ ਹੋਂਦੇ ਮੇਜਾਂ ਮਾਨਦੇ ਜੀਉ ਮਲੇਗਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲਿਆਂ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਹੀਰ ਚੰਗੀ ਗੋਈ ਰਬਦੀ ਮੁੰਦਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਭਿੰ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਨਮਾਣਿਆਂ ਕੀ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਮਨ ਮਨੁ ਵਾਲਿਆਂ ਭਿੰ ਸਾਨੂੰ ਹੋਂਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਾਓਨਾ ਹੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਹਨੇਂ ਏਹ ਵਲ ਸਭ ਗੱਲਿਆਂ ਭਿੰ ਕੁਝੇਂ ਰਿਖੀ ਤੇ ਸਿਧੋਂ ਬੋਲੀ ਹੋਏ ਕਿਠੋਂ ਵੇਲਾ ਭਾਵੀਦਾ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਭਿੰ ਸੁਣੇ ਜੇਰੀ ਜੀ ਰੰਦੀ ਹੈ ਪਈ ਤੋਲੀ ਨਿਤ ਨਵਾਂ ਪੁਆੜਾ ਧੀ ਪਾਈ ਰਬਦੀ ਜੇ ਮੈਂ ਹੁਥ ਲਾਵਾਂ ਸਿਰੇਂ ਲਾਹ ਲੈਂਦੀ ਸਦਾ ਚੀਕ ਚਿਹਾੜਾ ਧੀ ਪਾਈ ਰਬਦੀ ਜੇਰੀ ਚੁੱਕੇ ਵਿਚ ਕੀਲ ਪਾਕੇ ਓਹਦੇ ਵਿਚ ਛੁਚੀ ਖੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਸੇਦੇਨੂੰ ਕੁਰਾਨ ਸੁਰੀ ਫੁਰਕ ਓਦਾ ਹੈ ਮੈਦਾ ਕੁਰਾਨ ਸੁਰੀ ਫੁਰਕ ਚੁਕ ਕੇ ਕੋਹਦਾ ਹੈ</p>
<p>ਮੈਦਾ ਜੇਰੀ</p>	<p>ਮਰਾਂ ਏਸ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਹੜੀ ਕਦੇ ਮੁੱਖ ਮੈਂ ਡਿੱਠਾ ਜੇ ਹੀਰਦਾ ਜੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹੈ ਏਹ ਪਰਤਪ ਸੇਲਾ ਫੁਕਾ ਨੇੜੇ ਤਾਂ ਕਾਲਾ ਚੀਰਦਾ ਜੇ ਓਹਦੀ ਬਾਲ ਨ ਅਸਾਂ ਤੇ ਜਾਏ ਸੁਲੀ ਸੁਲ ਕੋਣ ਝੁਲਛੇ ਤੋਰਦੀ ਜੇ ਲੋਕੀ ਏਸਨੂੰ ਸੇਦੇਦੀ ਕਹੇ ਵਹੁਟੀ ਸਾਨੂੰ ਮੂਲ ਨ ਖਬਰ ਸੋਹ ਪੀਰਦੀ ਜੇ ਮੈਦਾ ਚੁੱਕੇ ਵਿਚ ਵੜ ਜਾ ਪੈਰ ਫੜਦਾ ਹੈ</p>
<p>ਮੈਦਾ ਅੱਜ</p>	<p>ਸੁਣੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਚੁੱਕੇ ਵਿਚ ਵੜਿਆ ਸਾਡਾ ਪਰਮ ਤੇ ਨੇਮ ਸਰੁ ਪੱਟਿਆ ਹੈ ਓਹੇ ਨਾਲ ਓਹ ਕੁਰਾਂ ਕਿ ਕਹੇਂ ਆਪੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਤੋਂ ਲਹੁ ਆ ਫੁੱਟਿਆ ਹੈ ਜੇਰੀ ਅਖਾਂ ਕਦੁ ਮੁੰਹ ਵਟਦਾ ਸੇਦੇਨੂੰ ਕੁਟ ਫਾਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਰਾ ਬੋਲਦਾ ਨੀਰ ਪਲਟ ਅਖੀਂ ਜਿਹਾਂ ਬਾਲੀਆਂ ਸੋਹਰ ਵਿਚ ਲੁਕਿਆ ਹੈ ਫੜਦੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਚੋਰ ਯਾਰ ਢਾਂਢੇ ਨਾਲ ਫੌਹੜਿਆਂ ਦੇ ਦਾ ਕੁਟਿਆ ਹੈ ਲਓ ਦੇਖੇ ਅਨੁਰ ਕੀ ਪਿਆ ਯਾਰੇ ਕਿਹਾ ਆਣ ਅਧ ਮੂਲ ਮਚਾਇਆ ਹੈ</p>
<p>ਸਹਿਤੀ ਅੱਜ</p>	<p>ਮੇਰਾ ਮੋਹਲਾ ਗਾਬੂਰ ਮਾਰ ਜਿੰਦੋਂ ਕਮ ਕਾਰ ਤੋਂ ਏਸ ਗੁਆਇਆ ਮੇਰਾ ਆਖਿਆ ਮਨ ਕੇ ਰੁਪ ਕਰ ਜਾ ਮੈਦਾ ਆਪ ਨੂੰ ਬੜਾ ਸਦਾ ਓਦਾ ਸਾਨੂੰ ਢਾਂਢੇ ਸਿਰੀ ਦਪਾਓਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਕੜਾ ਪਿਆ ਦਿਖਾਓਦਾ ਜੇਰੀ ਕਿਸੇਦਾ ਕੀ ਪਰਓਦਾ ਹੈ ਲੇਖਾ ਮੂਲ ਬਿਆਜ ਮੁਕਾਓਦਾ ਓਹ ਕਿਸੇਦੀ ਕੀ ਪਰਵਾਹ ਰਖੇਨੁ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਸਰਾ ਰਬਦੇ ਨਾਓਦਾ ਹਥ ਬਨੁ ਕੇ ਸਾਡੀ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਲਾਡਲੇ ਸਰੁ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਓਹਨੂੰ ਲਾਸ ਮਾਧੀਆਂ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਸਦਾ ਰਬਦੀ ਰਬ ਚਿਤਾਰਦੇ</p>

(੧) ਚੀਕਾਂ ਆਹ ਨਾਹ ਆਵਾਜ਼ (੨) ਇਕ ਗੁੱਤਰਾ ਕਿਰਲਾ ਜੀਹਦੀ ਪੈਲ ਬਹੁਤ ਆਕੜੀ ਹੋਈ ਹੋਂਦੀ ਹੈ
ਤੇ ਜੀਹਦਾ ਮਾਸ ਬੜਾ ਜੇਰੇਟ ਵਾਲਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੁਆਈਆਂ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਜੇਰੀ

ਪੀਰ

ਤੁਸੀਂ ਬੁਰਾਤ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਸੀਤ ਪੂਰੇ ਦੋਯਾ ਨਾਲ ਸਭੁ ਜਗਨੁ ਤਾਰ ਦੇ
 ਰਬ ਮਨਦਾ ਬੇਨਤੀ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਵੀਨ ਦੁਨੀ ਦੇ ਕਮ ਸੁਆਰ ਦੇ
 ਮੇਰੀ ਨੇਹਨੁ ਸਪਨੇ ਡੁਗਿਆ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਕੀਲ ਮੀਤਰ ਸਪ ਮਾਰ ਦੇ
 ਰੁੜੀ ਜਾਏ ਬੇੜੀ ਅੰਗਣ ਹਾਰਿਆਂ ਦੀ ਕਰੇ ਦੋਯਾ ਤਾਂ ਪਾਉਤਾਰ ਦੇ
 ਕੋਈ ਆਣ ਕੇ ਕਰੇ ਬਰਾ ਬਰੀਜੇ ਓਹਨੁ ਵਿਚੁ ਜਮੀਨ ਨ ਘਾਹ ਦੇ
 ਹਥ ਵੇਖੇ ਤਾਂ ਨੇਹ ਮੇਰੀ ਜੀਉਦੀ ਹੈ ਲੜ ਲੜੀਆਂ ਨੁ ਤੁਸੀਂ ਤਾਰ ਦੇ
 ਛੱਡੋ ਛੋਗ ਸੰਸਾਰ ਉਜਾੜ ਮੁਲੀ ਅਜੇ ਜਦੁ ਨਹੀ ਪਿਛੋਂ ਛੱਡ ਦੇ
 ਅਸੀਂ ਰੰਗ ਪੁਰ ਤੇ ਛਾਢੇ ਅਕੁ ਪਦੇ ਅਜ ਕਲ ਫਕੀਰੁ ਹੁਲ ਲਾਉਦੇ
 ਅਸੀਂ ਛੱਡਿਆ ਦੇਹ ਨੁ ਪੁਲ ਛੱਡ ਕੀਤੇ ਆਦ ਜਗਾਦੇ ਤੇ ਹੁੰਦੇ
 ਅਸੀਂ ਏਸ ਜਹਾਨ ਤੇ ਹਥ ਪੈਤੇ ਸਾਨੁ ਫੇਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਗੁੰਦੇ
 ਏਥੇ ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖ ਨ ਫਿਰੇ ਕੋਈ ਪਰਛਾਵਾਂ ਨ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪਾਓਣਾ ਜੀ
 ਹੋਵੇ ਇਕ ਨਵੇ ਕਲੀ ਥਾਓ ਚੰਗੀ ਜਿਥੇ ਹੀਰਾ ਪਲਿਗ ਵਿਛਾਏ ਜੀ
 ਕਨ ਸੋਨ ਵਿਚੁ ਵਹੁੜੀ ਆਣ ਪਾਓਣੀ ਨਹੀ ਪੁਖੁ ਖਰੂਦ ਮਚਾਓਣਾ ਜੀ
 ਇਕ ਆਦਮੀ ਆਓਣਾ ਮਿਲੇ ਸਹਿਤੀ ਐਥਾ ਸਪਦਾ ਰੰਗ ਰਾਅ ਓਣਾ ਜੀ
 ਸੁਣੇ ਚੋਪਰੀ ਜੀ ਬੁਹਾ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਘੜੀ ਘੜੀ ਨ ਆਣ ਅਕਾਓਣਾ ਜੀ
 ਸਪ ਨਸ ਜਾਏ ਛਾਲ ਮਾਰ ਜਾਏ ਬੜਾ ਐਥਾ ਹੈ ਛਿਲਾ ਕਮਾਓਣਾ ਜੀ
 ਪਾਸ ਦੇ ਕੋਠੇ ਵਿਚੁ ਪਲਿਗ ਵਛਾ ਚੁਕ ਹੀਰਨੁ ਪਾਓਣੇ ਹੈ ਜੇਰੀ
 ਸਹਿਤੀ ਤੇ ਹੀਰੁ ਅੰਦਰ ਰੰਗ ਦੇ ਹੈ ਬਾਹਰ ਬੁਹ ਮਾਰਿਆ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਧੀ ਗਤਨੁ ਰਾਂਡਾ ਪੀਜਾ ਪੀਜਾਨੁ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ
 ਪੀਰ ਕੋਠੇ ਦੀ ਕੀਧ ਵਿਚੁ ਪਾੜ ਪਾਓਣੇ ਹੈ
 ਜਾ ਬੈਠਾ ਹੈ ਕਾਸਨੁ ਉਠ ਬਚਾ ਸਵੀ ਨ ਤੇਰਾ ਰਾਹ ਬੋਹਲਿਆ ਹੈ
 ਕੋਈ ਗਈ ਹੈ ਬਿਪਤਾ ਸਭੁ ਤੇਰੀ ਬਚਾ ਜੀਉ ਤੇਰਾ ਕਜੁ ਡੋਲਿਆ ਹੈ

ਜੀ

(੧) ਧਰਮ ਤੇ ਸੰਸਾਰ (੨) ਓਹਦਾ ਬੇੜਾ ਡੋਬਦੇ ਓਹਦੀ ਜੱਖਣਾ ਗਾਲਦੇ (੩) ਸਧਾਰ ਦੇ ਹੈ ਐਥੇ
 ਕਿਲੇ ਪਦੇ ਹੈ ਐਥੇ ਡੇਰਾ ਡੇਰਾ ਚਕਦੇ ਹੈ ਭੁਚਕਰਦੇ ਹੈ (੪) ਕੀੜਾ ਜੇ ਕਿਸੇਨੁ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ
 ਪਿਛੋਂ ਐਥਾ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਆਸਨੁ ਲੁ ਲੁ ਤੇ ਖਾਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਹੜਾ ਕੀੜਾ ਹੜਾ ਵਿਚ ਰਚ ਜਾਵੇ
 ਓਹਨੇ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿੰਦ ਲਈ ਜਾਣਾ ਈ ਨਹੀ ਓਹੀਆ ਜੇਰੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਨੁ ਹੁੰਦੇ ਕੀਤੇ
 ਸਦੇਦਾ ਹੈ ਐਸ ਲਈ ਕਿ ਓਹ ਤੀ ਪਿਛੋਂ ਨਹੀ ਛੱਡ ਦੇ (੫) ਚੁਪ ਚੁਪਾਤੇ

ਸਹਿਤੀ

ਚਾਂਡਾਦਾ
ਮੰਗਦਾ

ਸਹਿਤੀ
ਮੁਰਦ

ਹਾਲੀ

ਬੇੜਾ ਬੈਠੇ ਤੁਲਾਈ ਨਮਾਇਆਂ ਦਾ ਰਬ ਦੇਯਾ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆਣ ਕੀਤੀ
ਪੁੱਛੇ ਕਹੋਜੇ ਮਿਲੇ ਮੁਰਦ ਮੈਂਨੁ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੁੰ ਏਹੇ ਜਥਾਨ ਕੀਤੀ
ਮਿਲੇ ਸਾਹ ਮੁਰਦ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਜੀਵਾਂ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਮੈਂ ਸਬੁ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤੀ
ਹਥ ਫੁੜੇਵੀ ਮੇਰੀ ਤੁਲਾਜ ਰਬੀਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਵਾਰੀ ਦੇਯਾਨ ਕੀਤੀ
ਏਹ ਤਾਂ ਜਗ ਸਾਰੇ ਵਿਚ ਹੋਈ ਖਜਲ ਪਰਵਾ ਫੁਕਣਾ ਏਸ ਉਪਕਾਰੀ
ਏਸ ਆਣ ਵਿਚਾਰੀਨੇ ਯਾਰ ਮੇਲੇ ਮੇਲੀ ਆਣ ਤੁੰ ਯਾਰ ਵਿਚਾਰੀਨੀ ਦਾ
ਰਬਾ ਦੇਯਾ ਕਰਕੇ ਏਹਨੁ ਯਾਰ ਮੇਲੀ ਏਸ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਕਮਲ ਯਾਰ ਨੀ ਦਾ
ਢਿਲ ਵਿਚ ਨ ਪਾਉਣਾ ਕਮ ਸਾਈਆਂ ਸਹਿਤੀ ਏਸ ਕਤੇ ਮੁਕਤ ਨਤਾਰੀਨੀ
ਰਬਾ ਦੇਯਾ ਕਰੀ ਯਾਰ ਆਣ ਮੇਲੀ ਏਸ ਸਾਹ ਮੁਰਦ ਪੁਕਾਰੀਨੀ ਦਾ
ਏਹ ਤਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰਦਾ ਦੂਰ ਜਾਪੇ ਬੁਲਾ ਬੇਜ ਛੋਤੀ ਏੜਾ ਤਾਰੀਨੀ ਦਾ

ਸਾਹ ਮੁਰਦ ਦੀ ਰੂਚੀ ਡਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਛੜਕੇ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ *

ਸਾਡੀ ਆਸ ਪੁੱਜੀ ਤੇਨੁ ਪਾਲਿਆ ਹੈ ਰਬ ਸੱਚੇ ਨ ਕਰ ਢਿਲ ਜੱਜਨਾ ਵੇ
ਮੈਂਨੁ ਚਾਹੁ ਕਰਾਵੇਤੇ ਲੈਚਲ ਤੁੰ ਕਰ ਕੋਈ ਨ ਹੋਰ ਗੱਲ ਜੱਜਨਾ ਵੇ
ਰੂਚੀ ਛੁੜਕੇ ਪਾਲ ਕਰਾਹ ਪਈ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਜਾਦੂ ਵੁਟੇ ਹਾਰੀਏ ਨੀ
ਰੂਚੀ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਤੇ ਤੁਰ ਅੰਦਰ ਜਾਗੇ ਮੀਦਸਾਂ ਮੈਂ ਲੋਹੜੇ ਮਾਰੀਏ ਨੀ
ਇਕ ਸਦ ਅਗਮ ਦੀ ਕਨ ਪਈ ਰੂਚੀ ਸੁਣਾਇਆਂ ਤੁਰਤ ਅੜਾਈ ਹੈ ਨੀ
ਜਾਪੇ ਮੀਂਹ ਗੋਲਾਂ ਇੱਕੇ ਤੀਰ ਆਖਾਂ ਭਾਰੀ ਵਾਂਝ ਅਨੇਰੀਏ ਆਈ ਹੈ ਨੀ
ਦਿਸੈ ਅੰਝ ਫੁੜਕੇ ਕਿਸੇ ਬਾਗ ਖਿੱਚੀ ਤੋਰੇ ਬੂਹੇ ਤੇ ਆਣ ਧੜਾਈ ਹੈ ਨੀ
ਵਾ ਸੁਏਰੀ ਪੇਤਰੀ ਏਹ ਰੂਚੀ ਚੜ੍ਹ ਗੱਲ ਸਾਡੀ ਬਣ ਆਈ ਹੈ ਨੀ
ਸਹਿਤੀ ਰੂਚੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇਰਾਂ ਸ਼ਾਹੀ ਦੇਵੇਂ ਵਾਹੇ ਦਾਹਨ ਸੇ
ਪੈਂਦੇ ਹੈਂ *

(ਅੰਦਰ ਗਲੀ ਮੈਰਾ ਅਜੁ ਅਯਾਲੀ ਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ)

ਰਾਤ ਰਾਤੁ ਗਿਆ ਲੋਕੇ ਬਾਜ਼ ਕੁੰਜਾਂ ਸਿਰੀਆਂ ਨਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਰੀ ਲਤਾੜੀਆਂ
ਆਪੇ ਧਾਪੇ ਗਿਆ ਲੋਕੇ ਵਾਹੇ ਦਾਹੀ ਬਧਿਆ ਫੂਨੇਂ ਤੇਰੀਆਂ ਪਾੜੀਆਂ ਜੇ

(੧) ਉਪਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦਾ ਪਰਾਇਆਂ ਦੇ ਕਮ ਸੁਆਰਨ ਵਾਲੀ ਦਾ (੨) ਬਚਾਰੀ (੩) ਦਰਯਾ ਦੇ ਪੁੱਖਰ ਮੇਰ
ਵਿਚ ਪੁੱਖਰ ਵਾਲੀ ਵਿਚ ਪੁੱਖਰ ਪੇਰੀ ਵਿਚ (੪) ਏਹੇ ਜਹੀ ਵਾਹਾ ਬੁਲਾ ਬੇਜ ਜੇ ਬੇੜੇ ਤਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ (੫) ਵਾਹਿਰੀ
ਸਟੀ ਹੋਈ ਐਡੀ ਤਿੱਖੀ ਚਲਣ ਵਾਲੀ ਕਿ ਜਿੱਡੀ ਹਵਾ ਵਗਦੀ ਹੈ (੬) ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਜੀਗਲ ਵਿਚ ਤੁਰਨਾ ਸਿੱਧੇ ਸੱਪ
ਬਹੁਤ ਹੋਨ ਨਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਰੀਆਂ ਲਤਾੜਨ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੀਗਲ ਵਿਚ ਸੱਪ ਸਪੇਲੀਆਂ ਦਾ ਤੁੰਨ ਕਰਕੇ
ਚਲ ਗਿਆ (੭) ਅਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਛੋਤੀ ਛੋਤੀ (੮) ਜਿਵੇਂ ਬਧਿਆੜ (ਤਰੇਰੀਆਂ ਬਕਰੀਆਂ
ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾੜਕੇ (ਨਖੇੜਕੇ) ਸ਼ੁਕਾਰ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਜੇਰੀ ਖੇਡੀਆਂ ਦੇ ਗੱਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀਰਤੇ ਸਹਿਤੀ
ਨੁ ਨਖੇੜਕੇ ਲੈ ਗਿਆ

ਖੇੜੇ

ਇਕਜੁਆਨ

ਦੂਜਾਜੁਆਨ

ਜਗ੍ਹਦੀਨ ਦੀਮਾਨ ਦੀ ਪਦਵੇਨੂੰ ਦੇਹ ਤੀਮੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕੁਹਾਈਆਂ ਜੇ
 ਚੇਕੇ ਕੈਲ ਜੀ ਕੁਵੀਦਾ ਬਾਣ ਛੁਟਾ ਢਾਲਾਂ ਲਖ ਉਪਾਧੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਜੇ
 ਨਾਲ ਨਾਈਆਂ ਖੇੜਿਆਂ ਜੱਧ ਬਧਾ ਮਨਵਾਈਆਂ ਅਜਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਈਆਂ ਜੇ
 ਝੁਗਾ ਹੀਰ ਤੇ ਸਹਿਤੀਨੇ ਚੌਕੀਤਾ ਨਕਵੰਦ ਸੱਦਿਆ ਦੇਹ ਲਾਈਆਂ ਜੇ
 ਲੇਗਿਆ ਉਪਾਲਕੇ ਉਹ ਜੇਗੀ ਗਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਪੁੱਜਕੇ ਮਾਈਆਂ ਜੇ
 ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਰਖੀਆਂ ਰੋਹਣ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਖ ਉਤਾਰੀਆਂ ਜੇ
 ਭਾਵੀ ਰਖ ਦੀ ਮੈਹਰ ਕੈਲ ਮੇੜੇ ਬੁਆਹਾ ਚੌੜ ਝੁਗਾ ਅਜ ਹੋ ਗਿਆ
 ਕਿਹਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਾਪ ਕੋਈ ਬੁਝਾ ਕੋਲੋਂ ਤੀਰ ਚਰਜਦਾ ਸੀਨ ਪਰੇ ਗਿਆ
 ਇਜਲੀ ਕੜਕ ਕੇ ਪਈ ਅਗਮ ਦੀ ਹੈ ਫੁਕ ਬਾਰਾ ਬੁਝਾ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ
 ਜੇਗੀ ਲੇ ਗਿਆ ਹੀਰਨੂੰ ਸਲੇ ਸਹਿਤੀ ਸਾਹੀ ਸਰਮ ਤੇਲਜ ਸਬੁ ਖੇਗਿਆ
 ਚਾਦਰ ਦਿੱਤੀਨ ਕਾਲਾ ਦੇਹ ਦਾਗ ਲਗਾ ਧੋਲਾ ਅਪਣਾ ਜੇਗੀ ਹੈ ਧੋ ਗਿਆ
 ਮਾਈ ਕਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨ ਹੋਏ ਧੱਬਾ ਪਾ ਕਾਲੀ ਸਾਨੂੰ ਤੁਥੇ ਗਿਆ
 ਕਰਨੀ ਭੋਈਂ ਅਕਾਸ ਭੀ ਦੂਰ ਦਿੱਸੇ ਜੇਹ ਕਾਹੇ ਨਹੀਂ ਮੇਰੇ ਹੋ ਗਿਆ
 ਮਾਡਾ ਜੀਉਣਾ ਹੈ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਅੱਖਾ ਜਿਹਨੇ ਹਾਲ ਸੁਣਿਆ ਸੋਈ ਰੋ
 ਅੱਜ ਦਾਹਰਾਂਨ ਬਰਛੀਆਂ ਕਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘੋੜਿਆਂ ਤੇ ਚਾਰੂ
 ਚੋ ਹੀ ਪਾਸੀ ਤੋਰਦਾ ਹੈ ਇਕ ਦੇਲੀ ਨਾਲ ਮੈਲਾ ਕੁੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ *
 ਆਇਆ ਭਗਤ ਖਣਕੇ ਜੇਗੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸੱਜਾ ਪੈਰ ਉਹਨੇ ਸਨ੍ਹਾਂ ਲਾਇਆਂ ਸੀ
 ਗਲਾਂ ਬਹੁਤ ਜਾਲੇ ਅਛਲਾਤੁਨ ਚੌਥੇ ਬੈਠ ਛੇਕ ਕੇ ਰਾਮ ਬਹਾਈਆਂ ਸੀ
 ਐਤਵਾਰ ਨ ਪੁਛਿਆ ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਜੇਗੀ ਆਂਦਾ ਸੀ ਸੀਸ ਮੁਨਾਓਣੇ
 ਮੰਤ੍ਰ ਗਈ ਮਾਰੀ ਸਦ ਲਿਆ ਜੇਗੀ ਤਾਂ ਬਾ ਬਾਜ਼ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾਓਣੇ
 ਭੁਖਾ ਖੰਡ ਤੇ ਖੀਰ ਦਾ ਰਿਹਾ ਰਾਖਾ ਰੰਡਾ ਪੁੱਲਿਆ ਸਾਕ ਕਰਾਓਣੇ
 ਸੱਪ ਮਕਰਦਾ ਪਰੀਦੇ ਪੈਰ ਲਾਇਆ ਸੁਲੇਮਾਨ ਆਇਆ ਸ਼ਾਹ ਪਾਓਣੇ
 ਆਓਣ ਜਾਣ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂਨੂੰ ਬੀਦ ਕੀਤਾ ਆਇਆ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕੀਲ ਕਰਾਓਣੇ
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੇਹਰ ਉਤਾਰਨਨੂੰ ਸਦੁ ਆਂਦਾ ਸਗੋਂ ਆਇਆ ਓਹ ਜੇਹਰ ਚੜਾਓਣੇ
 ਰਾਖਾ ਜਵਾਂਦੇ ਦੂਰਦਾ ਗਾਧਾ ਹੋਇਆ ਅਖਰ ਪੁੱਲਿਆ ਅਨੁ ਲਿਖਾਓਣੇ
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਪਦਾ ਮੰਤ੍ਰੀ ਸਦ ਆਂਦਾ ਸਗੋਂ ਆਇਆ ਓਹ ਸੱਪ ਲੜਾਓਣੇ

ਪਿਆ

(੧) ਅਪਣਾ ਕਲਿਕ ਧੋ ਗਿਆ ਅਪਣਾ ਕਲਿਕ ਮਿਟਾ ਗਿਆ ਜੇ ਮੇਹਣੇ ਗਾਂਝੇਨੂੰ ਹੀਰ ਖਸੀ ਜਾਣੇ ਤੋਂ ਮਿਲਦੇ ਸੀ (੨)
 ਕਾਲਖ ਵਿਚ ਕਲਿਕ ਵਿਚ (੩) ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਐਤਵਾਰਨੂੰ ਹਜਾਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਓਣੇ ਚਰਜਦੀ ਕਿਏਹ ਗਲ ਹੋਏ ਕਿ ਐਤਵਾਰ
 ਦਾ ਦਿਨ ਮਸਾਨ ਜਗਾਓਣ ਤੇ ਹੋਰ ਜਾਦੂ ਟੂਟੇ ਕਰਨ ਲਈ ਚੀਗਾ ਮੱਠਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਲੋਕ ਭਰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮਨਾਂ ਮਨੋਂ
 ਹੋਏ ਸਿਰਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਕੋਈ ਜਿਨ ਬੂਤ ਨ ਬਿਮੜ ਜਾਵੇ ਕੋਈ ਮਹੁਰਤ ਨ ਪੁਛਿਆ ਕੋਈ ਸੋਚ ਵਿਚ ਨ ਕੀਤੀ ਪੂਰਖੀ ਕਰਕੇ (੪)
 ਮਾਸ ਦੀ ਬੋਟੀ (੫) ਦੇਖੇ ਪੱਲਾ ਫੌਂਦੇ ਨੇਟ ੨ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਤੁਲਾ ਪਰੀਨੂੰ ਕੋਏ ਛੋੜਿਆ ਸੀ (੬) ਜੇ ਕਿਸੇ ਮੰਤ੍ਰੇਨੂੰ ਅਖਰ
 ਲਿਖਦਾ ਸਿਖਾਓਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਖਰ ਲਿਖਾਓਣ ਲਈ ਅਨੁਨੂੰ ਅਲੱਟਾ ਮੁਰਖ ਤਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਓਹਨੇ ਕਿਕਰ ਦੇਖਦਾ
 ਹੈ ਕਿ ਅਖਰ ਠੀਕ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨਹੀਂ

ਅਯਾਲੀ

ਮੁੱਢੇ ਬੁਰਾਈ ਪਦ ਲੇਜਾਓਲੇਨੁ ਘਰ ਵਸਦਾ ਚੈਤ ਕਰਾਓਲੇ
 ਰਿਹਾ ਬਕਰੀਦਾ ਬਖਿਆਤਰਾਖਾ ਸੇਰ ਗਾਈਦਾ ਵਰਾ ਚਰਾਓਲੇ
 ਕੀਤੀ ਦੁੱਧ ਮਲਾਈਦੀ ਭੁਲੀ ਰਾਖੀ ਬਿਲਾ ਅੰਦਾ ਸੀਚਹੇ ਫੁਲਾਓਲੇ
 ਗਿਦੜਕਚਰੀਆਂਦਾ ਜਮਾਦਾਰ ਕੀਤਾ ਬਾਂਦਰ ਆਇਆ ਸੀਵੇਰੁ ਵੇਰੁ ਓਲੇ
 ਰਾਖਾ ਮਾਲਦਾ ਧਾੜਵੀ ਗੱਖਿਆ ਸੀ ਚੇਰ ਸਾਂਦਿਆ ਖੋਲ ਲੁਗਾਓਲੇ
 ਲਿਆਂਦਾ ਰਨਦੇ ਰੇਗ ਹਟਾਓਲੇਨੁ ਉਹ ਆਇਆ ਪਰ ਚਨਖਿਸਕਾਓਲੇ
 ਭੁਲਾਹੋਇਆ ਹੀਰਬਚੀ ਜਾਨੇ ਮਨ ਮਨਦਾ ਵੈਦ ਐਥੇ ਆਇਆ ਸੀ
 ਜਿਹਦਾ ਨਾਓਲਿਆ ਖੇੜੇ ਚੀਕਦੇਸੇ ਸੇਹਰਾ ਹੀਰਦਾ ਆਪਲਿਆਇਆ ਸੀ
 ਫੁੱਟਣ ਟੋਹਣੀਆਂ ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ ਆਂਸਰੁ ਮੇਲ ਮੀਂਹ ਜੇਰਬਵਰਸਾਇਆ ਸੀ
 ਨਾਲੇ ਸਹਿਤੀਦੇ ਹਾਲ ਤੇ ਰਬ ਭੁੱਠ ਜੇਰੀ ਲੈਲ ਫਾਲਾ ਦਿਲ ਆਇਆ ਸੀ
 ਫੁਰਿਆ ਮੰਤਰ ਓਸਦਾ ਖੇਰਿਆ ਤੇ ਓਹਨੇ ਅਪਣਾ ਅਸਰ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ
 ਵੀਰਾ ਰਾਧ ਵੇਖੇ ਐਥੇ ਕਿਹਾਹੋਇਆ ਜਗ ਧੂੜ ਭੁਲਾਵੜਾ ਧਾਇਆ ਸੀ
 ਮੰਤਰ ਇਕਤੇ ਪੁਤਲੀਆਂ ਦੇ ਓਹਨ ਸਾਧ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਖੋਲੇ ਰਚਾਇਆ ਸੀ
 ਰੰਗੇ ਵਿਛੜੀ ਨਰਦਨੁ ਰੰਗ ਮਿਲਿਆ ਜੇਹਾ ਰੰਗਦੇ ਨਾਲ ਰਲਾਇਆ ਸੀ
 ਜੇੜੀ ਰਬਨੇ ਮੇਲਕੇ ਤਾਰ ਦਿੱਤੀ ਮੋਤੀ ਲਾਲਦੇ ਨਾਲ ਪੁਰਾਇਆ ਸੀ
 ਜਿਸ ਵੈਦਨੁ ਨਿਤ ਪੁਕਾਰਦੀ ਸੀ ਓਸ ਵੈਦਨੇ ਆਣ ਉਠਾਇਆ ਸੀ

ਪੰਜਵਾਂ ਅੰਕ
 ਦੁਜੀ ਧੁਆਂ ਜੀਰਾਲ

ਹੀਰ

ਦੇਖੀਂ ਗੱਧਿਆ ਐਥੇ ਹੈ ਸੋਰ ਆਇਆ ਮੇਰੇ ਕਨ ਪਈ ਘਰ ਘੋਰਖੀਆਂ
 ਚੈਰੀਂ ਵਲੀ ਫਿਰੇ ਰੁਬਕਾਂ ਮਾਰਦਾ ਉਹ ਐਸ ਵੇਲੇ ਹੈ ਪੀਰ ਦੀਲੇਤੁ ਮੀਆਂ
 ਸਾਨੂੰ ਦੇਹਾਂਨੁ ਮਤਾਂ ਕਰ ਜਾਏ ਚੰਦਮ ਓਹ ਆਇਕੇ ਅਖਦੀ ਫੈਰ ਮੀਆਂ
 ਪੀਰੇ ਯਾਦ ਕਰ ਰਬਦਾ ਵਾਸਤਾਈ ਪੈ ਗਿਆ ਧੀਰਾ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਮੀਆਂ

(੧) ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਬਿੱਲੀਆਂ ਦਾ ਝਗੜਾ ਹੋਈ ਵੇਰੁ ਲਈ ਹੋਇਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਰੁ ਕਰਾਓਲੇ ਲਈ ਬਾਂਦਰਨੁ
 ਐਂਢੁ ਮਿਥਿਆ ਬਾਂਦਰ ਹੋਰਾਂਨੇ ਏਹ ਖੇਖਣ ਖੇਲਿਆ ਕਿਰੇਰੀਦਾ ਬੜਾ ਟੁਕੜਾ ਤਕੜੀਦੇ ਇਕ ਪੱਲੇ ਵਿਚਰੱਖਿਆ
 ਤੇ ਫੇਰਾ ਟੁਕੜਾ ਦੁਜੇ ਵਿਚ ਭਾਰੇ ਪੱਲੇ ਨੇ ਤਾਂ ਝੁਕ ਜਾਣਾਈ ਸੀ ਝੁਕਿਆ ਦੇਖਕੇ ਬਾਂਦਰ ਕੋਹਣ ਲਗਾ ਕਿ ਪੁਰਾ
 ਤੇਏ ਹੋਊ ਜੇ ਬੜੇ ਟੁਕੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇੜਿਆ ਜਾਵੇ ਏਹ ਕੋਹਕੇ ਟੁਕੜਾ ਵਾਧੂ ਟੁਕੜਾ ਆਪ ਖਾ ਗਿਆ ਫੇਰ ਜੇ
 ਤੇਲਣ ਲਗਾ ਫੇਰ ਏਹ ਪਲਾ ਭੀ ਭਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇਏ ਦੁਜੇ ਪੱਲੇ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇੜਕੇ ਓਸੇ ਤਰਹਾਂ ਖਾ ਗਿਆ
 ਗਲ ਕੀ ਐਸੇ ਤਰਹਾਂ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਦੋਨੋਂ ਪੱਲਿਆਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਆਪ ਚੰਦਮ ਕਰ ਗਿਆ ਬਿਲੀਆਂ
 ਵਿਚਰੀਆਂ ਮੁੱਧ ਦੇਖਦੀਆਂ ਰੋਹ ਗਈਆਂ (੨) ਮਨ ਭਾਇੰਦਾ ਜੀਹਦੇ ਆਓਲੇਨੁ (ਹੀਰਦਾ) ਚੈਚੰਦਮੀ
 (੩) ਚਲਿਤਰ ਭੁਲੁ (੪) ਏਹ ਪੁਤਲੀਆਂ ਫਿਲਾਓਲੇਰਾ ਖੋਲ ਓਹਨੇ ਰਚਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਜੇਰੀ ਦਿਸਦਾ
 ਪਿਆਸੀ (੫) ਗਜ ਭੁਬਕ ਬੁਰ (੬) ਗਜਦਾ (੭) ਅਖਰੁਰਕਣ ਵਿਚ ਪਲਕ ਵਿਚ
 ਤੇ ਤਾਂ ਦੁਜਾ ਪਲਾ ਝੁਕ ਗਿਆ ਓਹਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭੀ ਤੇੜਕੇ ਖਾ ਗਿਆ

ਰਾਂਝਾ ਪੀਰਨੁ

ਪੰਜ ਪੀਰ

ਮਦਰ ਕੋਰੇ ਕਰਤਾਰਦਾ ਵਾਸਤਾਹੈ ਸਾਠੀ ਤੁਸਾਂਦੇ ਹੱਥਹੈ ਤੇਰ ਮੀਆਂ
ਜੇਕਰ ਮਦਰ ਕੋਰੇ ਤਾਂਈਂ ਗੱਲ ਦੀਗੀ ਨਹੀਂ ਵਿਸਦੀ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਮੀਆਂ
ਜੇਕਰ ਮੇਰ ਆਵੇ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨੇਨੂੰ ਓਹਦਾ ਸਕੂਹੇਕਾਰ ਗੁਆਉਣਾ
ਜੇਕਰ ਮਨੇਨ ਬੇਨਤੀ ਓਹ ਤੇਰੀ ਤੇਰੇ ਓਸਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣਾ
(ਬਾਹਰ ਪੰਜ ਪੀਰ)

ਜੇਕਰ ਬੁਝਕਾਂ ਮਾਰਦਾ ਤੇਚੁੰਗੀਆਂ ਲਾਉਣਾ ਨੇੜੇ ਆ ਸਾਂਦਾ ਹੈ
ਸੇਰ ਗੱਲਕੇ ਆਪੈਂਦਾਹੈ

ਰਾਂਝਾ ਪੀਰ ਜਿਕਰੀਏਵੀ ਖੁੰਡੀ ਕੱਢ ਸੇਰਦੀ ਵੱਖੀ ਵਿਚੁ ਪੇਬਦਾਹੈ
ਸੁਲੀ ਯਾਦ ਜਲਾਲ ਬੁਖਾਰੀਦੀ ਬੰਜਰ ਨਾਲ ਓਹਦਾ ਚਿਤੁ ਪਾਕੂਰੇ
ਮੁੱਠੇ ਓਹਦੀ ਅਲਖ ਲਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਿਰਦੀ ਅਲਖ ਮੁਕਾਰੇ ਸੇਰਦੀ
ਅਲ ਲਾਹ ਮਿਰਗਾਨ ਬਨਾਉਦਾਹੈ ਤੇਨੇਹ ਮਾਸ ਬਗਾਲੀ ਵਿਚ
ਪਾਉਦਾਹੈ

ਰਾਂਝਾ (ਹੀਰਨੁ)

ਹੀਰ

ਸਾਜੀ ਰਾਤ ਓਨੀਂਦੜਾ ਕੱਢਿਆਹੈ ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦਨੇ ਆਵਕੇ ਖੇਰਿਆ ਹੈ
ਹੁਣ ਮੰਗਨ ਮੁਲੇਂ ਹੈ ਵਸ ਚਲਦਾ ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦਨੇ ਆਵਕੇ ਰੋੜਿਆ ਹੈ
ਵੱਲਾ ਬੈਂਦਾ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਹੀਰ ਵਾਰੀ ਕਿਉਂਬੁਲਦਾ ਜਾਲ ਬਿਲਾਰਿਆ ਹੈ
ਤੂੰ ਬੁਰਾ ਸੁਹ ਫੇੜਨਾ ਫੇੜਿਆ ਹੈ ਅੱਗੇ ਹੋਈਵੇ ਕਿਨ ਦਮ ਮਾਰਿਆ ਹੈ
ਜਾਂਝਾ ਤੇ ਬੁੜੇਚਿਰ ਪਿਛੇ ਹੀਰ ਦੇਨੇ ਸਾਮਤਦੇ ਮਾਥੇਹੋਏ ਪੁਕਥੇ ਸਰਤ
ਮੈਂ ਸਾਂਝੇ ਸੁੰਤਿਆਂ ਪਿਆਨੇ ਵਾਹਰਾਂ ਆਖਿਲਦੀਆਂਹੈ ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ
ਨੀਂਦ ਫੇੜੇ ਜਾਂਦੇਹੈ ਓਹ ਰਾਂਝੇ ਦੀਆਂ ਸੇਹਲੀਆਂ ਲਾਹਦੇਨੇ ਹੱਥ ਬਨ
ਬੈਲਤੀਆਂ ਨਾਲ ਪਿਤਾ ਉਪੜਦੀਆਂਹੈ *

ਹੀਰ

ਮਿਆਣੇ ਆਖਦੇ ਸੁੱਤੇ ਸੇ ਸਰ ਮੁੱਠੇ ਨੀਂਦ ਮਾਰਿਆ ਗਜਿਆਂ ਗਣਿਆਂ ਨੂੰ
ਐਸ ਨੀਂਦਨੇ ਸਾਹ ਫੁਕੀਰ ਕੀਤੇ ਰੇ ਬੈਠੇਹੈ ਸਮੇਂ ਵਿਗਾਣਿਆਂ
ਸੁੱਤੇ ਸੋਈ ਵਰਾਤੇਹੈ ਵਾਂਝ ਮਿਰਜੇ ਦੇਖ ਕੱਪਾਂਦੇ ਵਿਚ ਫੁਕਾਣਿਆਂ
ਨੀਂਦ ਵੇਖ ਜੇ ਸੱਸੀਨੂੰ ਵਖਤ ਪਾਇਆ ਫਿਰੇ ਚੁੰਡੀ ਹੋਤ ਪਲਾਣਿਆਂ

(੧) ਜਰੀਦਾਂ ਛਾਲਾਂ (੨) ਹੋਤਦੇ ਪਲਾਣਿਆਂਨੂੰ ਹੋਤ ਇਕ ਬਲੇਚਾਂ ਦੀ ਕੋਮਰਾ ਨਾਓ ਹੈ ਜਿਹਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਨੇ ਸੱਸੀ
ਦਾ ਯਾਰ ਹੋਇਆਹੈ ਪਲਾਣਾ ਉਦੇ ਉੱਤੇ ਓਹਨੂੰ ਕਰਾਵੇਵੀ ਰਗਤ ਤੋਂ ਬਚਾਇਲਈ ਇਕ ਗੱਦੀ ਜਰੀ
ਹੋਈਹੈ ਜੋਦੇ ਸਰਬਾਨ ਕਿਤੇ ਡੇਰਾ ਲਾਉਂਦੇਹੈ ਤਾਂ ਡੇਰੇਦੇ ਦੁਆਲੇ ਪਲਾਣਿਆਂਨੂੰ ਇਕ ਦੁਜੇ ਨਾਲ ਲੱਮੇਦਾ
ਮੇਲਕੇ ਰਖ ਦੇਂਦੇਹੈ ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਬਾਨਾਂਦਾ ਡੇਰਾ ਤੁਰਤ ਪਲਾਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾਹੈ ਐਥੇ ਅਰਬ ਦੇਹੈ ਕਿ
ਸੱਸੀ ਪੁੱਨੇ ਦੀ ਕੁਲਕਰਦੀ ਸਰਬਾਨਾਂਦੇ ਡੇਰੇ ਦੇਲਈ ਫਿਰਦੀ ਸੀ ਬਲੇਚ ਬਹੁਤੇ ਸਰਬਾਨੀਂਦਾ ਚਿੱਤਾ
ਕਰਦੇਹੈ

ਵੇਲਾ ਸੋਲ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੀਰ ਵਾਰੀ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਤੂੰ ਮੁੱਖਲ ਪੇਦਿਆ
ਹਾਏ ਹਾਏ ਮੁੱਠੀ ਕਿਹਾ ਮੱਲਿਆਂ ਨਾਂਦੇ ਤੀ ਮੱਤੋ ਹਜ਼ਾਰ ਜੋਗੀਦਿਆ
ਵੱਸ ਪਿਆ ਤੂੰ ਵੇਰੀਆਂ ਸਾਡਿਆਂਦੇ ਤੀ ਵਾਹ ਹੈ ਮੁਸਕਲ ਪੇਦਿਆ
ਜੇਹੜਾ ਖਿਡੂਆ ਵਿਚ ਜਹਾਨ ਸਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਇਨਾ ਮੁਲ ਸਮੇਦਿਆ
ਰਾਜਾ ਅਦਲੀ ਹੈ ਗਾਈ ਤੇ ਨਿਆਓ ਕਰਦਾ ਬਾਂਹ ਪੜੀ ਕਰਕ ਕਰੀ ਪੇਦਿਆ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਖਣੀ ਹਾਂ ਉਠ ਜਾਏ ਤੀ ਐਥੇ ਕਾਸਨੂੰ ਭੇਂ ਤੇ ਲੇਦਿਆ
ਅਸਰ ਸੀਰਾਤਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਓ ਮੁਲ ਦਲ ਦਾ ਜਾ ਰਾਜੇ ਦੇ ਕੋਲ ਰੀ ਪੇਦਿਆ
ਤਾਂ ਬਾ ਬਲੀ ਲੋਹਾ ਸਭੁ ਹੋਏ ਸੋਨਾ ਜਦੋਂ ਪਾਰਸ ਨਾਲ ਚਮੇਦਿਆ

ਤੀਜੀ ਸ਼ੁਕੀ

ਰਾਜਾ ਅਦਲੀ ਦਾ ਦਰਬਾਰ

(ਅੰਦਰ ਰਾਜਾ ਅਦਲੀ ਤੇ ਕਾਜ਼ੀ ਫੈਜਦਾਰ ਚੋਂ ਕੀਦਾਰ ਦਰਬਾਰੀ ਤੇ ਹਾਂਸ਼ਾ) *

ਚਾਂਡਾ ਚਾਂਡਾ ਕਲਕਾਰੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਬੁਝੁ ਤੇ ਹਾਲ ਪੁਕਾਰ ਕਰਦਾ
ਆਉਂਦਾ ਹੈ *

ਚਾਂਡਾ

ਸੁਲੀ ਕੁਕ ਤੁਰਾਜਿਆ ਚਿਰੀ ਜੀਵੇ ਦੇਯਾ ਭਗਵਤੀ ਦੁਖ ਤੈਨੂੰ ਕਾਸਦਾ
ਤੇਰੀ ਧਾਂਕ ਪਈ ਰੁਮ ਸ਼ਾਮ ਅੰਦਰ ਬਾਂਦ ਸ਼ਾਹ ਫੁਰਦਾ ਆਸ ਪਾਸਦਾ
ਪਰਮ ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਹੈ ਨਿਆਓ ਕਰਨ ਸਭ ਮੂਠ ਤੈਨੂੰ ਜਬੁ ਭਾਸਦਾ
ਤੇਰੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਲੁੱਟਿਆ ਖੇਡਿਆਂ ਨੇਂ ਦਰਬਾਰ ਦੇਹ ਦੇਯਾ ਤੇ ਆਸਦਾ

ਰਾਜਾ ਅਦਲੀ

ਰਾਜਾ ਅਦਲੀ

ਫੈਜਦਾਰਨੂੰ

ਅਦਲ ਵਿਚ ਇਕ ਤਿਲ ਜਿਨੀ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਮੀਆਂ ਤੂੰ ਧੀਰਜ ਰੱਖ
ਫੈਜਾਂ ਚਾੜ੍ਹਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਪੁਰੀ ਲਓ ਰਾਹ ਵਿਚ ਪੈਰ ਲਓ ਸਭ ਖੇਡਿਆਂ ਨੂੰ
ਫੜਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਓ ਸਾਡੇ ਖੇਡੇ ਫੜੇ ਪੈਂ ਅਪਣੇ ਫੜਿਆਂ

(ਬਾਹਰ ਫੈਜਦਾਰ)

(ਅੰਦਰ ਬੇੜੇ ਚਿਰ ਪਿੱਛੋਂ ਖੇਡੇ ਮੁਸਕਾਂਬਨੇ ਹੋਏ)

ਚਾਂਡਾ

ਮੇਰੀ ਆਵ ਜਗਾਵਰੀ ਦੇਹ ਨਦੀ ਖੋਹ ਲੈ ਚਲੇ ਕਮ ਜਨੂੰ ਘਾਤੀਆਂ
ਰਾਹ ਜਾਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਮਗਰ ਲੱਗੇ ਜਿਵੇਂ ਧਾੜਵੀ ਮਗਰੋਂ ਬਰਾਤੀਆਂ
ਮੈਂ ਫੁਕੀਰ ਅਨਾਥ ਗਾਰੀਬ ਜੋਗੀ ਖੇਡੇ ਮਾਰਦੇ ਤੀਰ ਵਿਚ ਛਾਤੀਆਂ
ਮੇਰਾ ਨਿਆਓ ਮਹਾਜਾਨ ਹੈ ਤੇਰੇ ਅੱਗ ਤੇਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੱਲੇ ਚੁਆਤੀਆਂ ਦੇ

ਸੈਦਾ ਖੇਡਾ

ਏਹ ਛਗਾ ਹੈ ਮਾਝੇ ਦਾ ਬੜਾ ਖੇਡਾ ਜਾਵੁ ਜਾਵਦਾ ਸਰਹੋਂ ਜਮਾਓ ਫੇ
ਵੇਹੜੇ ਵੜਦਿਆਂ ਨਦੀਆਂ ਮੇਰੇ ਲਈਆਂ ਇਹਨੂੰ ਵੱਲ ਹੈ ਨੱਕ ਵਿਲਕਿਏ ਦਾ

(੧) ਫੈਰੀ ਫਿਰੀ ਸੱਚ ਪਿਆ ਪਿੱਛੋਂ ਖੇਡੇ ਜਾਂ ਜਮਗਿਆ ਸਲਾਪਿਆ (੨) ਏਹ ਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਨਦਾ ਘਾਤ ਕਰ
ਤੇਰੇ ਪੈਂ ਕਿਉਂ ਕਿਸੇ ਦੇਹ ਹੀਰਨੂੰ ਲੈ ਗਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਜਿੰਦ ਨਾਲੀ ਹੀ ਜਾਉ (੩) ਚਾਂਡੇ ਸਰਹੋਂ
ਜਮਾਓ ਫੇ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਰਤ ਫੁਰਤ ਫੜਵੀ ਗਲ ਬਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚ ਕੁਝ ਮਾਂ ਹਾਂ ਖੇਡੇ
ਮੱਲੀ ਰੱਖਕੇ ਸਰਹੋਂ ਦਾ ਬੀਉ ਪਾਇਆ ਤੇ ਤੁਰਤ ਫੁਰਤ ਸਰਹੋਂ ਜਮਾਓ ਤੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਜਾਵੁ ਗਰ ਕਰੇ *

ਚਾਂਝਾ

ਚਾਂਜਾ

ਮੈਦਾ (ਕਾਜੀਨੂੰ)

ਮਾਤੀ ਨਦੀਨੂੰ ਇਕਦਿਨ ਸਪਲੜਿਆ ਓਹ ਵੇਲਾ ਸੀ ਮੀਤਰੀ ਲਿਆਓਣੇ ਦਾ
 ਮਹਿਤੀ ਦੱਸਿਆ ਜੇਗਾ ਧਾਰਾ ਕਾਲੇ ਦੁਬ ਜਾਲਦਾ ਸੁਆਰਿਆ ਪਓਣੇ ਦਾ
 ਮੀਤਰ ਸੁਆਣੇਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਦ ਆਂਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕੱਸੀ ਜਿੰਦ ਬਚਾਓਣੇ ਦਾ
 ਇਕ ਬੁੱਲ ਤੇ ਇਕ ਸੀ ਏਹ ਨਦੀ ਮੀਤਰ ਫੁਕਿਆ ਏਹਾਂ ਲੈ ਜਾਓਣੇ ਦਾ
 ਲੈਂਦਾ ਏਹਾਂ ਨੂੰ ਗੱਤੇ ਦੀ ਗਤ ਨਠਾ ਏਹਨੂੰ ਵਲ ਹੈ ਬੁਰਾ ਕਮਾਓਣੇ ਦਾ
 ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਰ ਦੇ ਬਾਹਰੇ ਸਾਧ ਦਿੱਸੇ ਏਹਨੂੰ ਵਲ ਹੈ ਕੁਸ ਦਰਓਣੇ ਦਾ
 ਮੈਂ ਹੀਰਵਾ ਮੁਛਵਾ ਹੀਰ ਮੇਰੀ, ਸੁਗਤ ਪਾਇਕੇ ਮੈਂ ਲਏ ਦੁਆਰਾ
 ਪੀਜਾਂ ਪੀਰਾਂਗੇ, ਏਹ ਮਜਾਵ ਗੱਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਧਰੇ ਸਾਕ ਸਹੇਤੀਆਂ
 ਕੋਈ ਘੁਲੀ ਜਗਾਤੇ ਵਾਰਿ ਲੈਲੀ ਭੁਲਾ ਹੋਇਆ ਨ ਮਾਰ ਨ ਬੋਝਿਆ
 ਬੁੱਲ ਨਦੀ ਮੇਰਾ ਚੋਰ ਮਾਰ ਕੀਤਾ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੈਠੇ ਦੁਆਰਾ
 ਛੱਡ ਅਰਲੀਆਂ ਜੇਗਾ ਭੁਜਾ ਨਠ ਪਰ ਖੁਹਨੂੰ ਅਜੇ ਨ ਗੋੜਿਆ
 ਬੋਹੀ ਜੇਗੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਨਿਆਨਿਆਨੇ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾਲ ਉਧੇਤੀਆਂ
 ਕਿਤਾ ਬੋਝਿਓ ਤੁਸਾਂ ਅਨਰਥ ਕੀਤਾ ਅਸੀਂ ਕਲਾਂ ਹੋ ਬੁਆਰੀਆਂ ਗਲਲੀਆਂ
 ਰਜ ਜਦ ਨ ਜਾਣਦੇ ਕਿਸੇਨੂੰ ਹੋਤੁਸਾਂ ਅਪਣੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਪਛਾਣਨੀਆਂ
 ਨਕ ਕਨ ਵਧਾਇਆ ਚਾਹੁ ਸੁਲੀ ਮੈਂ ਗਈਆਂ ਛੱਡੋਂ ਨ ਜਾਣਨੀਆਂ
 ਕਾਜੀ ਸੁਰਾਹਦਾ ਬੁਆਨੂੰ ਜ ਕੋਰੇ ਸੁਟਾ ਮੈਂ ਸੁਲੀ ਤੇ ਮਾਣ ਨੀਆਂ
 ਰਾਜਾ ਕਾਜੀਨੂੰ ਕੋਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੁਤੁਰਾ ਦਿਓ *
 ਸੁਲੀ ਕਾਜੀਆਂ ਹੀਰ ਸੀ ਸਾਧ ਚੰਗਾ ਅਰ ਚੋਰ ਕਸਿਆ ਲਦੇ ਜਾਣ ਮੀਆਂ
 ਅਜੁ ਖੇਤ੍ਰੇ ਪੁੱਤ੍ਰਨੂੰ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਰ ਲਾ ਬੱਕੇ ਸਭ ਤਾਨ ਮੀਆਂ
 ਜੇਜ ਜੇਤ੍ਰੇ ਅਸੀਂ ਵਿਆਹ ਆਂਦੀ ਦੱਕੇ ਖਰਬ ਕੀਤੇ ਕੀਤੇ ਦਾਨ ਮੀਆਂ
 ਲਖ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਦੁਕੇ ਵੇਖਣੇਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਜਾਣਦੇ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮੀਆਂ
 ਸਭ ਰੀਤ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਂ ਸਦ ਆਂਦਾ ਜੇਹੜਾ ਜਾਣਦਾ ਸੁਰਾਹ ਕਰਾਨ ਮੀਆਂ
 ਗਾਏ ਪਾਸ ਬਹਾਲ ਨਕਾਹ ਬਧਾ ਕੀਤੇ ਰਬ ਦੇ ਵਾਕਦਾ ਮਾਨ ਮੀਆਂ
 ਅਸੀਂ ਲਾਇਕੇ ਦਮ ਵਿਆਹ ਆਂਦੀ ਹੁਕ ਦੁਲੇਦਾ ਹੁਕ ਪਛਾਨ ਮੀਆਂ
 ਰਾਵਲ ਵਾਂਝ ਲੈ ਚੱਲਿਆ ਏਹ ਸੀਤਾ ਏਸ ਜੇਗੀਨੂੰ ਠਗੀ ਦੀ ਬਾਨ ਮੀਆਂ

(੧) ਪੀਜਾਂ ਪੀਰਾਂਨੇ ਏਹ ਹੀਰ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ ਏਸ ਲਈ ਕਿ ਏਹ ਤਾਂ ਏਹ ਲਈ ਹੈ ਜੇਕੋਈ ਕਿਸੇ ਪੀਰ ਦੀ ਖਾਨਗਾਹ ਤੇ
 ਬੈਠਕੇ ਖਾਨਗਾਹ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰੇ ਤੇ ਇਸ ਬਾਝਿਨੂੰ ਸੁਆਣੇ ਖੇਤ੍ਰੇ ਤੇ ਜਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਕਰਾਵੇ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਵਾਲ ਦੇ
 ਜੇ ਓਹ ਪੁਰਸ਼ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਜਾਓਰ ਜੇ ਤੀਮੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਜ ਓਰਾਣੀ ਜਾਂ ਮਜ ਓਰਨੀ ਕਹਾਓਣੀ ਹੈ (੨) ਕਫੁਰਿਤਾਂ
 ਨਸਾਦਿਤਾਂ (੩) ਜਿਵੇਂ ਚੋਰ ਕਿਸੇ ਤੁਗਰਾਂ ਦੀ ਪੀਜਾਲੀ ਪਈ ਹੋਈ ਦੇਖਕੇ ਦਾਓ ਲਾਕੇ ਅਰਲੀਆਂ ਕਦੁ ਪੀਜਾਲੀ
 ਤੇ ਅਰਲੀਆਂ ਛੱਡ ਜੇਗਨੂੰ ਨਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਖੇਤ੍ਰਿਆਂਨੇ ਹੀਰਨੂੰ ਗੱਤੇ ਦੀ ਅਰਲੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਡਾ ਕੇ
 ਗੱਤੇਨੂੰ ਛੱਡੋਂ ਹੀਰਨੂੰ ਅਗੇ ਲਾਲਿਆ ਹੈ (੪) ਮੀਆਂ ਤੂੰ ਏਹ ਗੱਲ ਜਾਣ ਰਖ (੫) ਆਖਿਆ ਕਿਹਾ ਗੱਲ
 ਬਾਤ (੬) ਦੇਖੋ ਪੰਨਾ ੧੧੦ ਨੋਟ ੩

ਗੰਧੂ
ਸੇਵਾ

ਮੱਥੇ ਚੋਟੀ ਤੋਂ ਮੱਥੇ ਚੋਟੀ ਤੱਕ ਮੱਥੇ ਚੋਟੀ ਤੋਂ ਮੱਥੇ ਚੋਟੀ ਤੱਕ ਮੱਥੇ ਚੋਟੀ ਤੋਂ ਮੱਥੇ ਚੋਟੀ ਤੱਕ

ਮਗਰ ਲਗਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਹਾਂ ਰੋਂਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੈਨਾਂ ਦੀ ਨੀਰ ਨਖੇੜਿਆ ਹੈ
ਇਕ ਥੋੜ੍ਹਾ ਚਿਕੜੂ ਨਾਲ ਲਿਬੜੀ ਸੀ ਮਾਰੇ ਮੰਗਨੁ ਉਸ ਲਖੇੜਿਆ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਟਕੇ ਸੁਰਸਾਰੀ ਸੀ ਅਨੰ ਵਿਕਰਾ ਕਾਲ ਸਮਾਂ ਸੀ ਨਹੀਂ ਬੜ੍ਹ ਫੁਲੀਆਂ ਦਾ
ਆਇਆ ਛੁੱਕੇ ਦੇਸ ਉਹ ਬੁੱਖ ਮਰਦਾ ਲਗਾ ਚਾਕਸੀ ਮੈਂ ਹਰ ਦੀਆਂ ਚੋਲੀਆਂ
ਲੋਕ ਕਰਨ ਵਿਚਾਰ ਜਾਨ ਬੇਟੀ ਉਹਨੂੰ ਛਿਕਰ ਸੁਰੀਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਲੀਆਂ ਦਾ
ਫੁੱਲ ਨਛੁੜੀ ਦੇਖ ਕੇ ਮਗਰ ਲਗਾ ਚਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੀਆਂ ਚੋਲੀਆਂ ਦਾ
ਮੌਜ ਚੋਧਰੀ ਦਾ ਪੁੱਤ ਆਖ ਦੇ ਸੇ ਪਿਛਲਗਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਚੋਲੀਆਂ ਦਾ
ਨਾਦ ਖਪੱਰੀ ਠਗੀ ਟੀ ਬਾਤ ਸਾਰੀ ਮਤਾਂ ਕਰੇ ਧਿਆਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਲੀਆਂ ਦਾ
ਮੰਤਰ ਮਾਰ ਕੇ ਖੰਭੂ ਦਾ ਕਰੇ ਕੁੱਕੜ ਹੀ ਰਾਨਿਮ ਦੀਆਂ ਕਰੇ ਨਮੋਲੀਆਂ ਦਾ
ਅੰਬ ਬੀਜ ਤੇ ਦੁਰ ਵਿਚ ਕਰੇ ਹਰਿਆ ਬਣੇ ਮ ਕਿਉਂ ਬਾਲਕਾ ਅੰਝੀਆਂ ਦਾ
ਹਰੇ ਲਿੰਗ ਲਿਆ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਰੇ ਜੈਫਲ ਤੁਰਤ ਨਮੋ ਲੀਆਂ ਦਾ
ਤਾਰੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਏਹ ਜਾਦੂਆਂ ਦੇ ਐਵੇਂ ਸਾਂਗਾ ਹੈ ਪਗੜੀਆਂ ਪੋਲੀਆਂ ਦਾ
ਨਿਆਓ ਕਰੀ ਜੇ ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਜੀਤ ਕੀਤਾ ਹਥ ਵਢਦਾ ਸੂਠੀਆਂ ਚੋਲੀਆਂ ਦਾ

੧) ਗੰਧੂ ਕੋਂ ਹਰਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨੇ ਆਪ ਅਨਰਥ ਕਰ ਕੇ ਮੇਰੀ ਮੰਗਨੁ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਬਿਨਾਂ ਬਚਨ ਤੇ ਪਰਵਾਨ ਦੇ ਲਾਵਾਂ ਲੋਕੇ
ਹੀਰ ਮੈਂ ਤੋਂ ਖੋਹ ਲਈ ਸੇਵਾ ਬਖਤਾਵਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹਨੇਂ ਅਨਰਥ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਿਵੇਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾ ਲੀਆਂ ਨੱਤੀ ਪੱਖ
ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਤੇ ਲਕ ਬਨੁ ਲਿਆ (੨) ਮੱਥੇ (੩) ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਲਾੜੀ ਨੂੰ ਤੋਲੀ ਵਿਚ ਬਠਾਲ ਕੇ
ਮੋਹਰੇ ਘਰੀਂ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ ਐਸ ਲਈ ਐਥੇ ਚੋਲੀਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਲੜੀ ਹੈ (੪) ਜੇ ਕਿਸੇ ਤੀਮੀਏ ਆਪਣੇ ਖਾਹਿਲੇ
ਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਲ ਬੱਚਾ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਹ ਤੀਮੀ ਦੂਜੇ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਅਰਚਲੀ ਜਾਂਦੇ ਉਸ ਬਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ
ਪਿਛਲਗਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਚੋਲ ਬਜਾਇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਚੋਲੀ ਕੋਂ ਹੋਵੇ ਹੈ ਜੇ ਇਕ ਨੀਚ ਜਾਤ ਬਿਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸੇਵਾ
ਕੋਂ ਹਰਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜ ਚੋਧਰੀ ਦਾ ਪੁੱਤ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਉਹ ਤਾਂ ਚੋਲੀਆਂ ਦਾ ਪੁੱਤ ਭੀ ਨਸੀ ਚੋਲੀਆਂ ਭੀ ਪਿਛ
ਲਗਾ ਦਾਂਡੇ ਲਿਆ (੫) ਏਹੋ ਜੇਹਾ ਜਾਦੂ ਜਾਦੂ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੰਭੂ ਦੇਖ ਕੇ ਜੇ ਏਹ ਕਹੇ ਕਿ ਕੁੱਕੜ ਕਣ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੁੱਕੜ
ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰਥ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਬੜ੍ਹਾ ਚਲਿਤਰੀ ਹੈ (੬) ਬੜ੍ਹਾ ਜਾਦੂ ਗਰ ਹੈ (੭) ਚੋਂਹਣ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਤੁਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਹੈ
ਪਰ ਐਤਾ ਫੁਲੀਆ ਐਥੇ ਤੇਸ ਵਟਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਏਹ ਜਤਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅੱਥੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਬੜ੍ਹੇ ਐਲੀਆ ਦਾ ਚੋਲਾ ਹਾਂ
(੮) ਜਾਦੂ ਨਾਲ ਏਹੋ ਜਹੀ ਅਣਹੋਂਦ ਗੱਲ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੋਕ ਰੋਕਾਂ ਜੇ ਜਨ ਪਿਰਥੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੀ
ਅੱਖ ਦੀ ਫੋਰ ਵਿਚ ਤੇੜ ਲਿਆ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ (੯) ਭੁਲੇ ਮਾਣਸ ਆਦਮੀ ਪਗੜੀ ਨੂੰ ਫੁਲ ਫੁਲ ਕਿੱਧੀ ਸਾ ਧੀ ਬਨੁ ਦੇ
ਹੈਂ ਪਥ ਜੇਹੜੇ ਗੰਢੇ ਰਾਹ ਕਾਰ ਹੋਰੇ ਹੈਂ ਉਹ ਭੀ ਭੁਲੇ ਮਾਣਸਾਂ ਦੀ ਵੀਸੀ ਪੋਲੀ ਪਗੜੀ ਬਨੁ ਦੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਕਿ ਆਪ ਭੀ
ਹੋਗਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲੇ ਮਾਣਸ ਭਾਸਨ ਤੇ ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖੇ ਵਿਚ ਲਿਆਏ ਅਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਲੈਣ (੧੦) ਏਸ ਹੋਰ
ਤੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਨਾਨਵਾ ਦੇ ਸਦੇ ਉਜੈਨ ਨਗਰ ਦਾ ਮਹਾ ਰਾਜਾ ਧਰਮ ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਜੀਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੇ ਬੜ੍ਹਾ
ਸੁਰਮਾ ਸੀ ਜੀਹ ਦੀ ਵੇਰੀਆਂ ਤੇ ਜੈ ਹੋ ਦੀ ਸੀ ਉਹ ਦੇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਦਾ ਮਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵਾਂ ਸਮੱਤ ਚਲਾਇਆ
ਜੇ ਵੀਸਾ ਦੇ ਸਮੱਤ ਤੋਂ ਸਤਵੀ ਜਾਂ ਵੇਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੇਹਨੂੰ ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਜੀਤੀ ਸਮੱਤ ਕੋਂ ਹੋਵੇ ਹੈ ਬੜ੍ਹਾ ਗੁਣ
ਏਸ ਮਹਾਰਾਜ ਵਿਚ ਏਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਦੇ ਜੇਹਾ ਨਿਆਓ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਾ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ
ਉਹ ਦੇ ਨਿਆਓ ਦੀ ਧਾਂਕ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤਾਈਂ ਪੈ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਦੇ ਨਿਆਓ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਹਾਣੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹੈ
ਜਦ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੜ੍ਹਾ ਨਿਆਓ ਵਾਲਾ ਕੋਂਹ ਲੋਹੇਂ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਜੀਤ ਦੀ ਖੁਰਤ ਜੇ
੧੧) ਜੇ ਰੋਲ ਪਾ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਧੋਖਾ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਠਗ ਲਵੇ ਉਹ ਰੋਲੀ ਕਹਾਇਆ ਹੈ ॥

ਕਾਜੀ

ਸਰਹ ਕੈਂਹਦੀ ਹੈ ਛੱਡ ਦੇ ਦੇਹ ਜਦੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੇਗਾ ਦੁੱਖਿਆਂ ਮੇਰਿਆਂ ਨੂੰ
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਦਾਂਦੀ ਲੱਜ ਤੂੰ ਲਾਹ ਸੁੱਟੀ ਧੱਸਲ ਕੀਤਾ ਸਿਆਲਾਂ ਤੇ ਖੇੜਿਆਂ
 ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਰਕੇ ਤੇਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਦੇਂਦਾ ਚਾਕੂ ਸੁਲੀ ਤੇਰੇ ਦੁੱਖਿਆਂ
 ਮੁਲਨ ਗਿਲਨ ਵਾਲੇ ਤੁਸਾਂ ਦੇਖ ਲਓ ਖਾਂ ਦੇਹ ਮਲਾਹ ਹੈਂ ਤੇ ਬਦੇ ਬੇੜਿਆਂ
 ਫੁਰਫੇਰੇ ਆਸ਼ਾ ਰਾਜ ਕੁਲਾ ਕਾਰੀ ਅਖਾਂ ਮੀਰ ਬਹੇ ਸਾਪੇ ਮੀਲੀਆ
 ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਰ ਤੇ ਬਾਹਰੇ ਸਾਧ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਂਦੇ ਓਪਰੇ ਸਾਂਗੇ ਮਾਥੇ ਲੀਆ
 ਉਜੜ ਜਾਏ ਨਗਰੀ ਇੱਕੋ ਜਾਏ ਨਿੱਘਰ ਦੇਹ ਲ ਦੇਨ ਧਰਤ ਅਕਾਸ਼ ਯਾਰ
 ਕੋਝਾਂ ਵੇਖਕੇ ਮੀਰ ਸ਼ਕਾਰ ਰੇਵਨ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਜ ਉਡ ਜਾਨ ਯਾਰ
 ਦੁੱਖ ਭਾਂਡਾ ਮੈਂਹ ਮਕੇ ਬੁੱਧ ਪੁਟ ਸੁਨ ਹੋ ਕੈਂਹਦੀ ਮਰਤ ਵਾਂਗ ਬਦ ਜਾਂਦੇ
 ਹੈਂ ਬੇੜੇ ਚਿਰ ਪਿਛੇ ਵਿਚਲਾ ਪਕਰਨ ਲਗਾਏ ਹੈਂ
 ਮੀਰ ਰਬ ਤੋਂ ਖੋਰ ਕੀ ਵੇਖਨੀ ਹੈਂ ਬੁਰਾ ਮੌਤ ਤੋਂ ਏਹ ਵਜੇਗਾ ਹੈ
 ਪਏ ਧਾਕੂ ਵੀ ਲੁੱਟ ਲੈ ਚਲੇ ਮੈਨੂੰ ਏਹ ਦੁੱਖ ਕੀ ਜਾਣਦਾ ਲੋਕ ਹੈ
 ਮਿਲੀ ਸੈਂਦੇ ਨੂੰ ਹੀਰ ਤੇ ਸੁਲ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੁਝ ਏਹ ਨਿੱਝਦਾ ਸੋਗ ਹੈ
 ਸੋਕਲ ਰਨ ਗੁਆਫੁ ਕੁਪਤਿਆਂ ਦਾ ਭੁਲੇ ਪੁਰਸ ਦੇ ਬਾਬਦਾਰੇਗ ਹੈ
 ਅਕਾਸ਼ ਛੈ ਪਵੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਰਦੇ ਬਾਕੀ ਧਰਤ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਗਾ ਹੈ
 ਕਾਂਕੁਜਨ ਮਿਲਿਆ ਸੋਰਫ਼ੇ ਹੀ ਸਿਆਲੇ ਕੈਂਹਨ ਏਹ ਧੁਰੇ ਸੋਜੇਗਾ ਹੈ
 ਹੋਂਡ ਹੀਰ ਦੇ ਅਮਰਤ ਰਸ ਬਾਝੇ ਕੈਂਹ ਜਾਣਦਾ ਵਾਲੇ ਕੁੱਠਿਆਂ
 ਕਰਤਾਰ ਬੇਦੋਸਤੀ ਦੇਯਾ ਬਾਝੇ ਕੈਂਹ ਪੁਰਦਾ ਦੁੱਖਿਆਂ ਖੁੱਬਿਆਂ
 ਬਾਝ ਸਜਣਾ ਦੁਖ ਕਿਸ ਵੇਡੁਲੇ ਹੈਂ ਪੁੱਛੇ ਕੈਂਹ ਵਜੇਗਾ ਦਿਆਂ ਕੁੱਠਿਆਂ
 ਬਿਨਾਂ ਰਬਦੀ ਮੋਹਰੇ ਕੈਂਹ ਮੇਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਡਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਅਪੁਠਿਆਂ

ਚਾਂਡਾ

ਚਾਂਡਾ

ਚਾਂਡਾ (ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ)

(੧) ਜਿਸ ਕੋਰੜੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇਂਦੇ ਹੈ ਓਹਨੂੰ ਦੁੱਖ ਕੈਂਹਦੇ ਹੈਂ (੨) ਜੇ ਏਹੋ ਜਿਹਾ
 ਅਪਰਾਧ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਵੇਰੀ (ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਵੇਰੀ) ਅਰਥਾਤ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਹੋਰ ਜੇ ਹਜਰਤ ਮਹਮਦ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ
 ਨਹੀਂ ਮਨਦੇ (ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਓਹਨੂੰ ਛਾਹੇ ਦੇ ਦੇਂਦੇ ੨੩) ਸਮਾਧੀ ਲਾਓ ਦਾ ਪੱਥ ਕਰਕੇ ਅਖਾਂ ਮੀਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਦੇਖ
 ਦਾਇਆਂ ਨੂੰ ਏਹ ਭਾਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਬੜਾ ਸਾਧ ਤਪਸ਼ਯਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (੪) ਅੱਢੇ ਰਖਾਲੇ ਲਈ ਮੀਲੀਏ
 ਦਾ ਸਾਂਗ ਧਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਸਲ ਵਿਚ ਦਿਲ ਦਾ ਖੋਟਾ ਹੈ (੫) ਕਾਫ਼ੀ ਫਾਲਾ ਤੇ ਕਸੇਹਲਾ ਪੈਂਡੀ ਹੈ ਕੁੱਜ
 ਚਿੱਟੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਜੇ ਕਾਨੂੰ ਕੁੱਜ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤੇ ਛੋਟੀ ਨੂੰ
 ਮੈਰ ਤਾਂ ਏਹ ਕੈਂਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਧਮਾਤਾ ਨੇ ਏਹੋ ਲੇਖ ਲਿਖ ਦਿੱਤੇ ਹੈਂ ਜਿਹਨੂੰ ਕੋਈ ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ
 ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਹੀਰ ਜਹੀ ਮੋਹਲੀ ਸੁੰਦਰੀ ਮੈਂਦੇ ਜਹੇ ਜਟਨ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਰਬ ਭਾਵੇਰੀ ਭਾਵੀ ਹੈ (੬) ਅਮਰਤ ਦਾ
 ਏਹ ਗੁਲ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂਦੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਹੋਂਡ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁੱਠਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਨ ਪਾ ਦੇਂਦੇ ਹੈਂ (੭)
 ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਹੋਇਆਂ

। ਜੁਆਲ

ਹੀਰ

ਰਬਾ ਬਾਤੁ ਤੇਰੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪਕੋਈ ਹੁਣ ਵੇਖ ਅਜਾਡੀਆਂ ਕੁਧਨ ਭਾਤੀ
ਅਗੇ ਅਗੇ ਪਿਛੇ ਸਪੇ ਸੰਗ ਪਾਸੀ ਸਾਡੀ ਵਾਹੁਣ ਲਈ ਬੈਠੀ ਰਾਹੀਂ
ਇਕੋ ਮੇਲ ਸਾਈਆਂ ਰਾਂਝਾ ਯਾਰ ਮੈਨੂੰ ਇਕੋ ਦੇਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਅਲਖ ਲਾਗੀ
ਕਿਹਾ ਕੀਤਾ ਅਨਰਥ ਦੇਸੁ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਏਸ ਸੋਹਨੂੰ ਰਬਾ ਤੂੰ ਅਗੇ ਲਾਈ
ਜਿਵੇਂ ਕੋਪ ਕਰਕੇ ਹਰਨਾਕਸੇ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਨਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜਾਈ ਹੈ ਨੀ
ਓਹੋ ਕਰੋਪ ਕਰੀਂ ਜੇਹੜਾ ਰਥਿਲੇ ਤੇ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਤੋਂ ਲੋਕ ਲੁਟਾਈ ਹੈ ਨੀ

(੧) ਅਗੇ ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਨਿਕਲਣ (੨) ਮਹਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਿਖੇ ਜਾਣੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਇਕ ਦੋ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਹਨੇ ਜਿਵੇਂ ਦਿਖਾ
ਬੜਾ ਤਪਕਰਕੇ ਏਹ ਵਰਲਿਆ ਕਿਕੋਈ ਓਹਨੂੰ ਨ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਨਤਾਤ ਵੇਲੇ ਨ ਅੰਦਰ ਨ ਬਾਹਰ ਨ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਨ
ਕਟਾਰ ਨਾਲ ਨ ਬੀਦਕ ਨਾਲ ਨ ਛੁਰੀ ਨਾਲ ਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਨ ਸਪੱਨ ਸੇਭ ਮਾਰ ਸਕੇ ਏਹ ਵਰ - ਲੋਕੋ
ਮੁਲਤਾਨ ਵਿਚ ਹਾਜ ਕਰਨ ਲਗੇ ਤੇ ਸਭ ਪਰਜਾਨੂੰ ਏਹ ਆਗਿਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ਰਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਮੈਨੂੰ ਸੋਮਰੇ ਲੋਕ
ਦਿਖਾਏ ਕੀਕਰਕੇ ਹਰਨਾਕਸਨੂੰ ਪੁਜਣ ਲਗੇ ਗਏ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਓਹਦੇ ਘਰ ਪਰਲਾਦ ਲੜਕਾ ਮਾਂ ਜਦੋਂ
ਪਰਲਾਦ ਬਾਬਾ ਵਰੇਆਂ ਵਾਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਖੇਲਦੇ ਖੇਲਦੇ ਇਕ ਘੁਮਾਰਦੇ ਘਰ ਆਏ ਤੇ ਜਾ ਪਹੁੰਚਿਆ
ਓਥੇ ਸਰਬੰਧ ਏਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਬਿੱਲੀ ਨੇ ਆਵੇ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਸੀ ਘੁਮਆਰੀ ਨੇ
ਬੁੱਲ ਬੁੱਲੇਖੇ ਅਗਲਾ ਦਿੱਤੀ ਪਿਛੋਂ ਜਦ ਅਗਲਾ ਕਰਾਈ ਤਾਂ ਬਿੱਲੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਦ ਆਈ ਤਾਸ ਤਾਸ ਕਰਕੇ
ਰਾਮ ਰਾਮ ਦਾ ਨਾਉਂ ਜਪ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਐ ਸੋਕਰ ਹਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਮੁੰ ਏਨੂੰ ਬਾਚਿਆਨੂੰ ਬਚਾਏ ਮੇਰਾ ਪਾਪ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਕਰੀਂ
ਜਦੋਂ ਏਹ ਸੁਬਰ ਪਰਲਾਦ ਕੋਲੋਂ ਪਏ ਤਾਂ ਘੁਮਆਰੀ ਨੂੰ ਪੁਛਣ ਲਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਭਰਨਹੀਂ ਤੂੰ ਓਹਨੂੰ ਛੱਡਕੇ
ਰਾਮ ਦਾ ਨਾਉਂ ਜਪਦੀ ਹੈਂ ਓਹਨੇਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਬਾਪ ਮੇਰੀ ਬਿਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਏਹ ਸਮਰਥ ਰਾਮਨੂੰ ਹੈ
ਪਰਲਾਦਨੇਂ ਕਿਹਾ ਤੇਰਾ ਸਚ ਮੈਂ ਤਾਂ ਮਨੁੱਗਾ ਜੇ ਬਿੱਲੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਨੂੰ ਦੇ ਨਿਕਲ ਆਏ ਨ ਤੇ ਸੇ ਦਿਨ ਆਵੇ ਨੇ ਪਕਲਾ
ਸੀ ਘੁਮਆਰੀ ਨੇਂ ਕਿਹਾ ਓਥੇ ਦਿਨ ਆਵੀ ਆਵਾ ਫੁਰੇ ਲਿਆ ਜਾਓ ਤੇ ਏਥੀ ਪਰਲਾਦ ਚੋਥੇ ਦਿਨ ਫੇਰ
ਘੁਮਆਰੀ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਕੀ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਵੇ ਦੇ ਓਸ ਪਾਸੇ ਜਿਥੇ ਬਿੱਲੀ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਸੇ ਅਗੇ ਨਹੀਂ
ਪਈ ਓਹ ਪਾਸੇ ਦਾ ਪਾਸਾਈ ਕੱਚਾ ਚੋਹ ਗਿਆ ਹੈ ਬਿੱਲੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਵੇਂ ਨਰੇ ਦੇ ਨਿਕਲ ਆਏ ਓਸੇ ਦਿਨ ਤੋਂ
ਪਰਲਾਦ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਪੁਰਾ ਭਰਤ ਬਣ ਗਿਆ ਰਾਮ ਦੀ ਰਾਮ ਮੁਹੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਸੀ ਰਾਜਾ ਨੇਂ ਬਹੁਤ ਸਮਝਾਇਆ
ਪਰ ਪਰਲਾਦਨੇਂ ਨ ਮੰਨਿਆ ਸਗੋਂ ਅਪਲੇ ਪਿਤਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਈਸਰ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਏਂ ਗਾਤਾਂ ਆਪ ਮਾਰਿਆ
ਜਾਏਂਗਾ ਰਾਜਾ ਕ੍ਰੋਧ ਨਾਲ ਲਾਲ ਲਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੁਪਾਹੀਆਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਸ ਬਾਲਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਪਰਬਤੋਂ ਹੇਠਾਂ
ਸਟਰੇਓ ਸੁਪਾਹੀ ਪਰਲਾਦਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਲੈ ਗਏ ਤੇ ਪਹਾੜ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਵਗਾਹ ਮਾਰਿਆ ਕੈਂਹਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇਂ
ਅਪਲੇ ਗਲ ਤੇਜਕੇ ਪਰਲਾਦਨੂੰ ਭੁੱਤੇ ਨ ਡਿਗਣ ਦਿੱਤਾ ਗਏ ਨੇਂ ਓਹਨੂੰ ਉਪਰ ਦੀ ਉਪਰ ਬੋਚ ਲਿਆ ਫੇਰ ਪਰਲਾਦ
ਅਘਰ ਆਣ ਵੜਿਆ ਤੇ ਪਿਤਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਕਿਸਾਡਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਿਹਾ ਰਹੁ ਪਾਲ ਹੈ ਰਾਜਾ ਨੇ ਫੇਰ ਮਾਰਿਆ
ਦਿੱਤੀ ਕਿਏਹਨੂੰ ਸੁਲੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਸੁਲੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਤਾਂ ਸੁਲੀ ਤੇ ਕੁੰਨ ਮਥਿਆ ਫੇਰ ਰਾਜਾ ਬੜੀ ਚਿੰਤਾ
ਦਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਜਾਜੇ ਦੀ ਬੁੱਲ ਹੁਲਕਾ ਨਾਮੀ ਸੀ ਓਹਨੇਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਸਿਵ ਜੀ ਦਾ ਵਰ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇ ਵਿਚ
ਨਹੀਂ ਸੜਾਗੀ ਏਸ ਲਈ ਰੁੱਗਾ ਉਪਾਓ ਪਰਲਾਦ ਦੇ ਮਾਰਨ ਦਾ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਚੱਨ ਲੁਟੀ ਚਿਖਾ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ
ਓਸ ਤੇ ਮੈਂ ਪਰਲਾਦਨੂੰ ਲੈ ਬੈਠ ਜਾਊਗੀ ਫੇਰ ਓਸ ਚਿਖਾਨੂੰ ਅਗਲਾਈ ਜਾਵੇ ਮੈਂ ਜੀਉਂਦੀ ਨਿਕਲ ਆਵਾਂਗੀ
ਏਹ ਦਿੱਤੇ ਸੜ ਬਲ ਜਾਊ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਭੁਗਵਤ ਦੀ ਮਾਇਆ ਦੇਖੇ ਹੁਲਕਾ ਸੜ ਬਲ ਗਈ
ਪਰਲਾਦ ਨਦਾਂ ਨਰੇ ਆ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਫੇਰ ਰਾਜਾ ਨੇਂ ਪੰਡਤਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਇਕ ਲੋਹੇ ਦਾ ਬੰਦ ਲਾਲ ਸੁਹਾ
ਕੁਝ ਖੜਾ ਕਰਾਇਆ ਤੇ ਆਪ ਪਰਲਾਦਨੂੰ ਬਨੁ ਲਈ ਅਗੇ ਹੋਇਆ ਕੈਂਹਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਪਰਲਾਦਨੇਂ ਓਸ ਬੰਦ
ਤੇ ਕੀਤੀ ਟੁਰਦੀ ਓਸ ਵੇਲੇ ਓਹਨੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੀਤੀ ਦਾ ਵਾਲ ਬਿੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੀ ਹੋਵਾ ਹੈ

ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ ਤੁਨੂੰ ਜਦੋਂ ਬਨ ਬਾਸ ਵਿਚ ਸੇਫੜ ਲਿਆ ਰਾਮ ਚੰਦਰਨੇਂ ਲੋਕਾ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਲੋਕਾ ਮਾਨੀ ਗਈ ਭਾਉਲੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ
ਤੇ ਓਹਦਾ ਮਰਨਾ ਸਭਾਨ ਸੁਣ ਹੋਇਆ (ਦੇਖੀ)

ਮੰਦਰ ਬਾਹਰ ਜੋ ਦਲੀਜ਼ਾ ਦਿਖਾਏ ਨੇਹਰਾ ਨਾਲ ਹਰਨਾਕਸਣਾ ਦੂਰ ਪਾੜਕੇ ਹਰਨਾਕਸਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਤਾ ਤੇ ਰਾਜ ਪਰਲਾਦਨੂੰ ਦਿਤਾ (੩) ਰਾਹੁ ਦੇ ਲੋਕ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ ਓਸੇ ਰਾਜਾ ਦੇ ਰਾਜੀ ਦੇ
ਨਤੁਰ ਜੇਕੇ ਬੁੱਧੇ ਜਨੂੰ ਪਾ ਲਿਆ ਕੈਂਹਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਓਹ ਜੇ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੇ ਤੇਰੇ ਸਿਖਾਏ ਰਾਜਾ ਦੇ ਰਾਜਾ ਸੀ ਓਸੇ ਰਾਜਾ ਦੇ ਰਾਜੀ ਦੇ
ਮੰਦਰ ਬਾਹਰ ਜੋ ਦਲੀਜ਼ਾ ਦਿਖਾਏ ਨੇਹਰਾ ਨਾਲ ਹਰਨਾਕਸਣਾ ਦੂਰ ਪਾੜਕੇ ਹਰਨਾਕਸਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਤਾ ਤੇ ਰਾਜ ਪਰਲਾਦਨੂੰ ਦਿਤਾ (੩) ਰਾਹੁ ਦੇ ਲੋਕ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ ਓਸੇ ਰਾਜਾ ਦੇ ਰਾਜੀ ਦੇ

ਰਾਜਾ

ਹੀਰ

ਰਾਂਝਾ

ਰਾਂਝਾ

ਹੀਰ

ਸੈਹਰ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਗਲ ਗਾਂਢੀ ਹੈ ਰਾਜਾ ਸੈਹਮ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 ਕਰ ਕੇਈ ਵਧੀਕੀ ਮੈਂ ਮਾਰ ਸੁਟਾਂ ਵਧਾਂ ਸੁਠਿਆਂ ਦੇ ਕਨ, ਨਕ ਹੀਰ
 ਪਾਲੀ ਦੁਧ ਵਿਚੋਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਛਾਨ ਕਰਾਂ ਪਰਾਂ ਸਚ ਤੇ ਸੁਠ ਤੇਰੇ ਹੀਰ
 ਪਲਾ ਓਸਦਾ ਪਕੜ ਲੈ ਬੀਬੀ ਜੇਹੜਾ ਜਾਣੇ ਤੂੰ ਅਪਣਾ ਹਕ ਹੀਰ
 ਭੁਲੇ ਬੁਰੇ ਐਥੇ ਸਭ ਔਰਿਦੇ ਹੈ ਜੇਹਨੁ ਪਕੜਾਂ ਹੈ ਹੁਣ ਧਕ ਹੀਰ
 ਸੇਹੇ ਵੇਲਾ ਹੈ ਸਚ ਦੇ ਬੇਲਣੇ ਦਾ ਬੀਬੀ ਹਕ ਨੂੰ ਤੂੰ ਹੁਣ ਤਕ ਹੀਰ
 ਬੇੜੇ ਸੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਪਾਰ ਲਗਾਣ ਸਮੁੰਦਰ ਤੂੰ ਦਿਲ ਵਿਚ ਪਕ ਹੀਰ
 ਰਬ ਦੇ ਦਾ ਕਰ ਰਾਜਾ ਅਦਲ ਕਰੀ ਮੈਂ ਰਾਂਝੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਮੀਅ
 ਪੀਤੁ ਆਖ ਜਗਾਵ ਦੀ ਨਾਲ ਦੀਹ ਦੇ ਆਪ ਜਾਣ ਦਾ ਹੋ ਕਰਤਾਰ ਮੀਅ
 ਰਾਜਾ ਖੇੜਿਆਂ ਤੇ ਖੋਹ ਹੀਰ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਹਥ ਫੜਾਇ ਦਾ ਹੈ *
 ਤੇਰਾ ਬੜਾ ਪਰਤਾਪ ਤੇ ਤੇਜ ਹੋਵੇ ਤੇਰੇ ਨੇੜੇ ਨ ਆਉਂਦੀ ਬਲਾ ਰਾਜਾ
 ਰਾਜ ਰਾਜਾ ਤੇਲਛਮੀ ਅਨੰਧਨ ਸਭ ਨਿਝ ਤੇ ਭੋਗ ਦੂਣ ਸੁਵਾ ਰਾਜਾ
 ਘੋੜੇ ਉਠ ਹਾਥੀ ਮਾਲ ਤੇ ਪਥਾਨੇ ਹਿੰਦ ਸਿੰਹ ਤੇ ਹਕਮ ਚਲਾ ਰਾਜਾ
 ਕਰਨ ਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸੁਰਮ ਲਾਜ ਰੱਖੇ ਮੀਦੀ ਸੁੰਨ ਦੀ ਦੇ ਲਿਆ ਰਾਜਾ
 (ਬਾਹਰ ਖੇੜੇ)

ਰਾਂਝਾ ਹੀਰ ਰਾਜਾ ਅਦਲੀਨ ਜੋ ਸੈ ਕਾਰ ਕੇਹੇ ਸੀਸਾਂ ਦੇ ਦੇ ਰੁਬਾਨ
 ਨਿਕਲੇ ਹੈ ਤੇ ਚਲਦੇ ਚਲਦੇ ਆਪ ਸਹਿਤ ਏਹ ਗਲਾ ਕਰਦੇ ਹੈ
 ਚੋਪਗਾਣੀ ਏਂ ਤਖਤ ਹਜਾਰੇ ਦੀਏ ਪੰਜਾ ਪੀਰਾਂ ਨੇ ਆਨ ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਨੀ
 ਕਢੇ ਖੇੜਿਆਂ ਤੇਰੇ ਦਿਤੀ ਹੈ ਨੀ ਰਾਜਾ ਅਦਲੀਨੇ ਨਿਆਓ ਪੈਂ ਹਚਾਈ ਨੀ
 ਸੁਣੀ ਰਾਂਝਿਆ ਐਵੇਂ ਜੇਜਾ ਵੜੀਏ ਰਨਾਂ ਕੈ ਹੁਣ ਗੀਆਂ ਉਧਲੀ ਆਈ ਹੈ ਜੀ
 ਲਾਂਵਾਂ ਬੁੰਗਾ ਸਿਆਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚਲਈਏ ਜਿਵੇਂ ਮੱਝੇਂ ਹੋਈ ਆਈ ਹੈ ਜੀ
 (ਬਾਹਰ ਸਭ) (ਅੰਤਰ ਚੋਰ ਕਰਕੇ ਮਾਹੀ ਤੇ ਭਾਈ ਰਾਗ)

ਪੰਜਵਾਂ ਅੰਕ
 ਚੌਥੀ ਸ਼ਾਬੀ
 ਚੋਰਕ ਦਾ ਘਰ

(੧) ਬੁਧ ਦੀ ਤਕੜੀ ਵਿਚ ਸਚ ਤੇ ਸੁਠਨੁ ਜਲ ਕੇ ਦਸਾਂ ਕੇ ਕਿਨਾਂ ਸਚ ਹੈ ਤੇ ਕਿਨਾਂ ਸੁਠ (੨) ਅੰ ਮਹਾਰਾਜ
 ਭਗਵਤ ਕਾ ਭੇ ਉਤੇ ਏਹੋ ਜਹੀ ਦੋਯਾ ਕਰੇ ਕਿਸੇ ਨਾਂ ਪਰਦੇ ਵੇਲਾ ਦੇ ਅੰਗਣ ਵਿਚ ਰਨ ਦੇ ਬੁਆਨੁ
 ਪਾਰ ਲੰਘਾਵੇ

ਮਾਹੀ

ਰਾਜੇ ਅਦਲੀਨੇਂ ਰਾਂਝੇਨੂੰ ਹੀਰ ਦਿੱਤੀ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚਾਕ ਲੈਆਇਆ
 ਦਾੜੀ ਖੇੜਿਆਂਦੀ ਸਾਰੀ ਮੁੱਠ ਸੁੱਟੀ ਪਾਲੀ ਓਸਨੇਂ ਮੁਲ ਨ ਲਾਇਆ
 ਕਈ ਆਦ ਜਗਾਦ ਨ ਮੂਲ ਹੋਈ ਸੱਚੇ ਮਿਆਲ ਨ ਵਰਨ ਤੇਂ ਹਾਰਦੇ
 ਲਾਵਾਂ ਫੇਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੇ ਦੂਜੇ ਬਾਓ ਨ ਸਾਕ ਵਿਚਾਰ ਦੇ
 ਸੁਣ ਚੋਰਕਾ ਆਖਿਆ ਮਨ ਸਾਡਾ ਜਾ ਕੇ ਦੇਹਾਂਨੂੰ ਘਰੀਂ ਲਿਆ
 ਪਰ ਅਪਣੇ ਨੱਢੀ ਕਾਕੂ ਕੇ ਤੇ ਤਾਈਆਂ ਚਾਚੀਆਂ ਕੋਲ ਬਹਾ
 ਆਖ ਰਾਂਝੇਨੂੰ ਜੇਜ ਓਹ ਜੋੜ ਲਿਆਵੇ ਪਿੱਛੋਂ ਹੀਰ ਨੂੰ ਜੇਹ ਰਵਾ
 ਐਥੇ ਕੋਈ ਪਖੰਡ ਰਚਾ ਛੇਤੀ ਏਹ ਸੁਰਗਿਲੀ ਅਲਖ ਮੁਕਾ
 ਕੋਈ ਗਲ ਮਤਦੀਹੋ ਐਸੇ ਗਲ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਖਤ ਦੋਹਦੀ ਹੈ

ਤਾਈ ਚਾਚਾ

(ਯਾਹਰ ਚੋਰਕ)
 ਚੋਰਕ ਜਾ ਕੇ ਹੀਰ ਰਾਂਝੇ ਦੇਹਾਂਨੂੰ ਲੈ ਆਇਦਾ ਹੈ ਚਾਂਝੇ ਦੀਆਂ
 ਸੋਹਲੀਆਂ ਤੇਰੇ ਮੁੰਦਰਾਂ ਲਾਹ ਜੇਦਾਂ ਮੁਨਾ ਸੋਹਲੀ ਪਗ ਬਨਦੇ ਹੈ
 ਤੇ ਦੁਧ ਚਾਓਲ ਅਗੇ ਰਖ ਕੇ ਖੁਲਾਓ ਦੇ ਹੈਂ

ਚੋਰਕ ਰਾਂਝੇਨੂੰ

ਜਾ ਤਾਈਆਂਦੀ ਜੇਜ ਜੋੜ ਲਿਆਵੀ ਤੇਨੂੰ ਮੱਤਦੀ ਗਲ ਸਮਝਾਓਨੇਂ
 ਬੁਆਡਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਚਾ ਅਸਾਂ ਮਨ ਲੀਤਾ ਜੇਜ ਆਵੇ ਤਾਂ ਤੁਰਤ ਵਿਆਹ ਨੇਂ
 (ਯਾਹਰ ਰਾਂਝਾ ਤੇ ਕੋਏ)

ਸੋਹਲੀ (ਹੀਰਨੂੰ)

ਅੰਤ ਸਚਦਾ ਸਚ ਹੋ ਆਤਰਦਾ ਖੇੜੇ ਫੜੇ ਹੈਂ ਅਪਣੇ ਫੇੜਿਆਂ
 ਮਿਆਲੇ ਕੋਹ ਨਜੇ ਦੇਖਾਦੀ ਵਾਓ ਵੱਗੇ ਬਨੇਂ ਰਬ ਲਾਏ ਰੁੜੇ ਬੋਝਿਆਂ

ਕੋਏ

ਵਡੇ ਚਰਜ ਹੋਇਆ ਪਾਪੀ ਖੇੜਿਆਂਨੇਂ ਵਾਹਰਾਂ ਲੈਕੇ ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਰਾਂਝੇਨੂੰ
 ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ਸੁਚਾ ਸਬਰ ਕਰੀਂ ਹੋਈ ਨੂੰ ਕੋਨ ਮੇਟ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹੀਰ ਸੁਣਕੇ
 ਗਸੀ ਖਾਕੇ ਡਿਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬੇ ਸੁਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਦੇਖੇ ਏਹ ਭੀ ਆਓ
 ਕੋਈ ਸੇਸਦੇ ਮੁਹ ਤੇ ਛਿੱਦੇ ਮਾਰੇ ਏਹਨੂੰ ਦੇਵਲ ਪੈਗਈ ਹੈ ਕੋਈ ਸਰਬਤ
 ਦਾਰੁ ਦਿਓ (ਚਿੱਲੀ)

ਕੋਏ ਜੇਹਰ ਮਿਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸਰਬਤਦਾ ਪਿਆਲਾ
 ਨਸਕੇ ਚੱਕ ਲਿਆਓਦਾ ਹੈ

੧੧ ਹੀਰਨੂੰ ਜੋ ਸੁਗੜੇਦਾ ਮੁਢ ਹੈ

ਤੇਛੇਤੀਛੇਤੀ ਹੀਰਾ ਮੁਹ ਖੋਲ ਸਰਬਤ ਵਿਚ ਪਾਇਦਾ ਹੈ ਹੀਰ
ਤੜਪਕੇ ਮਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ *

(ਬਾਹਰ ਸਭ)

ਪੰਜਵਾਂ ਅੰਕ
ਪੰਜਵੀਂ ਝਾਕੀ

ਤਖਤ ਹਜਾਰੇ ਵਿਚ ਰਾਖੇ ਦਾ ਪਰ

ਚਾਂੜਾ

ਚਲੇ ਕੁਈਓ ਵਿਆਹ ਕੇ ਹੀਰ ਨਿਅਈਏ ਜੀਜ ਸੋਹਈ ਹੈ ਨਾਲ ਕੁਈਆਂ ਦੇ
ਜੀਜ ਜੇੜਕੇ ਅਸੀਂ ਤਿਆਰ ਕਰੀਏ ਗੀਓ ਫੇਰੀਏ ਹਥ ਦੇ ਨਾਈਆਂ

ਚਾਂੜਾ

ਸਿਆਲਾਂ ਦਾ ਲਾਗੀ ਰੋਦਾ ਆਇਦਾ ਹੈ ਤੇ ਚਿਠੀ ਗਾਂਏ ਦੇ ਹਥ ਫੜਾਇਦਾ ਹੈ
ਮੇਰੇ ਮਾਲਨੂੰ ਖੈਰ ਹੈ ਲਾਗੀਆ ਓਏ ਆਕਾਸ ਨੂੰ ਫੁਸਕਣਾ ਲਾਇਆ

ਲਾਗੀ

ਦਸ ਤੁਰਤ ਤੂੰ ਖਬਰ ਕੀਲੈ ਆਇਆ ਮੁਹ ਕਾਸ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ
ਲਾਗੀ ਰੋਕੇ ਆਹ ਮਾਰਕੇ ਕੈਂਹਦਾ ਹੈ ॥

ਤੇਰੇ ਮਾਲਨੂੰ ਧਾੜਵੀ ਓਹ ਪਿਆ ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਨ ਮੁਲ ਫੜਾਇਆ ਹੈ
ਹੀਰ ਮੇਈ ਨੂੰ ਅਠਵਾਂ ਪੈਹਰ ਹੋਇਆ ਮੈਂਨੂੰ ਸਿਆਲਾਂ ਨੇ ਤੁਰਤ ਬੁਜਾਇਆ ਹੈ
ਲਿਖਤ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਤੇਰੇ ਹਥ ਦਿਤਾ ਕੇਹਨ ਸਬਰ ਕਰਨਾ ਪੂਰੇ ਆਇਆ ਹੈ
ਕਈ ਬੋਲ ਗਏ ਏਹਨੀ ਉਮਰ ਦੀ ਤੇ ਇਥੇ ਆਲੁਣਾ ਕਿਸੇ ਨ ਪਾਇਆ ਹੈ
ਚਾਂੜਾ ਆਹ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਨਾਲੇਈ ਓਹਦੀ ਜਾਨ ਹਵਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਤੇ ਓਹ ਡਿਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ॥

(੧) ਭਾਜੀ ਭੇਜੀਏ ਭਾਜੀ ਭੇਜਣਾ ਇਕ ਭਾਂਤ ਦਾ ਸਦਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲਈ (੨) ਜਿਵੇਂ
ਪਖੇਰੂ ਬ੍ਰਿਛ ਦੀ ਏਹਨੀ ਤੇ ਕੁਛ ਸਮਾ ਬੈਠਕੇ ਉੜ ਜਾਂਦੇ ਹੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਬਚਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਪਣੇ ਸੁਖ ਲਈ
ਆਹਲਣਾ ਪਾਕੇ ਨਹੀ ਬੈਠਦੇ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਰਸਦੀ ਜਾਨਦਾ ਪਖੇਰੂ ਉਮਰ ਦੀ ਏਹਨੀ ਤੇ ਬੈਠਕੇ ਥੋੜੇ ਚਿਰ
ਪਿਛੋਂ ਉੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਦਾ ਲਈ ਏਸ ਸਰੀਰ ਦੇ ਆਹਲਣੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੋਂਹਦਾ ਅਰਥਾਤ ਪਛੇਰੇ ਸੀਮਾ ਫਰੇ

ਸਮਾਪਤਿ ॥

ਹੇਕ (ਇਸਤਿਹਾਰ)

ਲਾਲ ਅਮਰਨਾਥ ਬੀ.ਏ. ਮੁਨਸਿਫ਼ਰੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪੇਈਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ
ਪਰਜਾ ਤੋਂ ਮੁਲ ਭੇਜਕੇ ਜਾਂ ਮੁਲ ਉਗਰਹਟ ਵਾਲੇ ਪਾਰਸਲ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ
ਹੈਂ ॥ ਇਕ ਪੇਈ ਦੇ ਸੇ ਨਰਾ ਦੇ ਗਾਹਕ ਤੋਂ ਦੇ ਤਿਹਾਈ ਮੁਲ ਲਿਆ ਜਾਉ ਤੇ ਡਾਕ ਦੇ
ਖਰਚ ਨਾਲ ਇਸ ਗਾਹਕ ਦੇ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨ ਹੋਉ ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਘਟ ਮੀ ਗਈਆਂ ਜਾਨ
ਤਾਂ ਪੁਰ ਮੁਲ ਲਿਆ ਜਾਉ ਤੇ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਡਾਕ ਦੇ ਖਰਚ ਭਰਨਾ ਪਉ ॥
(੧) ਲਾਲ ਨੇਵਰਾਮ ਕੁਬੜਾ ਪੇਈਆਂ ਬੇਚਨ ਵਾਲਾ ਬੀਰਾ ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ॥
(੨) ਮੁਹੰਮਦ ਅਮੀਨ ਪੇਈਆਂ ਬੇਚਨ ਵਾਲਾ ਪਿੰਡ ਦਾਦਨ ਖਾਂ ਬਜ਼ਾਰ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ॥
(੩) ਹੈਤੂ ਮਾਸਟਰ ਤਾਏ ਮੰਡੂ ਜੁਬਲੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਦਾਦਨ ਖਾਂ ॥
(੪) ਛਜੂ ਰਾਮ ਅਜੀਟ ਲਾਲ ਅਮਰਨਾਥ ਬੀ.ਏ. ਮੁਨਸਿਫ਼ ਪਿੰਡ ਦਾਦਨ ਖਾਂ ॥
(੫) ਲਾਲ ਕੁਰਾਵਾਨ ਵਾਸ ਅਰਜੀ ਨਵੀਸ ਤੇ ਮਿਅਬਰ ਕਮੇਟੀ ਪਿੰਡ ਦਾਦਨ ਖਾਂ ॥
(੬) ਹੈਤੂ ਮਾਸਟਰ ਪੰਜਾਬੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਬੀਰਾ ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ॥
(੭) ਮੈਲਾ ਬਖਸ਼ ਪੇਈਆਂ ਬੇਚਨ ਵਾਲਾ ਜੇਹਲਮ ॥
(੮) ਲਾਲ ਸਰਦਾਰੀ ਮਲਵਕੀਲ ਕੁਜਰਾਂ ਵਾਲਾ ॥
(੯) ਏਰਾ ਸਿੰਘ ਪੇਈਆਂ ਬੇਚਨ ਵਾਲਾ ਲੋਹਾਰੀ ਦਰਵਾਜਾ ਲਾਹੌਰ ॥
(੧੦) ਉਮਰੀ ਮਲ ਬਜਾਜ ਜਲੰਧਰ

ਪੇਈਆਂ ਦਾ ਨਾਉਂ

(੧) ਸੀਧਾ ਉਰਦੂ ਫੈਦਾ ਵਿਚ ਮੁਲ ੭ ॥
(੨) ਬਾਲ ਮੀਰੀ ਰਾਮਾਇਨ ਬਾਲ ਕਾਂਡ ਉਰਦੂ ਫੈਦਾ ਵਿਚ ਉਲਟਾਇਆ ਹੋਇਆ ੩
(੩) ਕਸੀ ਦਾ ਮਲਕਾ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਜੇ ਰਾਏ ਮੰਡੂ ਜੁਬਲੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਜਰਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਚ
ਮਿਤੀ ੨੨ ਜੂਨ ਸੰਨ ੧੮੯੭ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਮੁਲ ੭ ॥
(੪) ਅਮਰ ਗੁਟਕਾ ਫਾਰਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜਿਹੇ ਦੇ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਟੀਕਾ ਲਿਖਤਾਂ ਤੇ ਦੀਵਾਨ
ਸਾਇਬ ਤੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਫਾਰਸੀ ਵੀਆਂ ਪੇਈਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰ ਸੰਦਰ ਤੇ ਮੋਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀ
ਬੈਤਾਂ ਜਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਠੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਬੈਤਾਂ ਵਿਚ ਉਲਟਾਇਆ ਹੈ। ਫਾਰਸੀ
ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਖਰਾਂ ਵਿਚ ਵਖਰੀਆਂ ਵਖਰੀਆਂ / ਮੁਲ ਡਾਕ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਧ ਰਾ
ਫਾਰਸੀ ਦਾ ੭ ਗੁਰਮੁਖੀ ਦਾ ੩

